

Strategie udržitelného rozvoje MČ Praha 1 do roku 2035

Analytická část

Říjen 2022

Zpracovatel: M.C.TRITON, spol. s r.o.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O MATERIÁLU

Název projektu: Strategie udržitelného rozvoje městské části Praha 1 do roku 2035

Členění projektu:

- Analytická část (11/2021–09/2022)
- Návrhová část (10/2022–03/2023)
- Implementační část (03/2022–04/2023)
- Akční plán (03/2022–04/2023)

Předávaná část projektu: Analytická část

Termín předání části projektu: Září 2022

Objednatel:

Městská část Praha 1, Vodičkova 18, 115 68 Praha 1

S možností připomínkovat materiál byly osloveny následující subjekty:

- Rada městské části Praha 1¹
- Řídící výbor a Projektový tým tvorby Strategie udržitelného rozvoje MČ Praha 1²
- Politické kluby v zastupitelstvu MČ Praha 1³
- Vybrané odbory/oddělení na úřadu městské části Praha 1⁴
- Zástupci IPR Praha
- Zástupci dalších externích subjektů dle rozhodnutí Řídícího výboru⁵

Zpracovatel:

M.C.TRITON, spol. s r.o., Evropská 846/176a, 160 00 Praha 6

Zástupce dodavatele: Mgr. Kamil Papež, MPA, vedoucí projektu (papez@mc-triton.cz)

Realizační tým dodavatele podílející se na tvorbě dokumentu: Ing. Jakub Ruml, Ing. Lukáš Jakubec, Veronika Němečková, Ing. arch. Lukáš Soukup, Ing. Josef Filip, Ph.D., Ing. Michal Kovář, Ph.D., Ing. Jan Schneider, Ing. arch. Jan Trejbal, Ph.D.

¹ Richard Bureš, Petr Burgr, Ing. Michal Caban, Ing. Karel Grabein Procházka, Ing. Petr Hejma, Mgr. Eva Špačková, MUDr. Jan Votoček

² Ing. Petr Hejma, Bc. Petr Rachunek, Jan Rachunek, Ing. Kristián Šrám, Ing. arch. Tomáš Vích, PhDr. Ivan Rynda,

³ ANO 2011, Česká Pirátská strana, My co tady žijeme, Občanská demokratická strana, Praha 1 Sobě, TOP 09, Strana Zelených.

⁴ Zástupci odborů: Odbor kultury, sportu a zahraničních vztahů, Odbor školství, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Odbor technické a majetkové správy, Odbor péče o veřejný prostor, Oddělení územního rozvoje.

⁵ Prague City Tourism, nezisková organizace Tereza, spolek AutoMat.

OBSAH

ZÁKLADNÍ INFORMACE O MATERIÁLU	1
OBSAH	2
1 VÝCHODISKA	4
1.1 STRUKTURA STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	4
1.2 STRUKTURA VÝSTUPU ANALYTICKÉ ČÁSTI	4
1.3 VYUŽITÉ METODY A POSTUP PRACÍ PŘI ANALYTICKÉ ČÁSTI	5
1.4 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A UDRŽITELNÝ ROZVOJ	5
2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MČ PRAHA 1	7
2.1 CHARAKTERISTIKA MČ	7
2.2 SOCIODEMOGRAFICKÁ SITUACE	9
3 ANALÝZA OBLASTÍ ŽIVOTA MČ PRAHA 1	25
3.1 SPRÁVA, ROZVOJ A ŘÍZENÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI A JEJÍHO ÚŘADU	25
3.2 BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK	36
3.3 DOPRAVA	48
3.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	81
3.5 ÚZEMNÍ ROZVOJ A VEŘEJNÝ PROSTOR	112
3.6 HOSPODAŘENÍ A MAJETEK MČ PRAHA 1	127
3.7 TRH PRÁCE, NEZAMĚSTNANOST A PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ	147
3.8 BYDLENÍ	158
3.9 VEŘEJNÉ SLUŽBY	171
3.10 ŠKOLSTVÍ	188
3.11 TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	198
3.12 CESTOVNÍ RUCH / TURISMUS	209
4 PŘÍLOHY	223
4.1 SEZNAM ZKRATEK	223
4.2 SEZNAM GRAFŮ	224
4.3 SEZNAM TABULEK	225
4.4 SEZNAM OBRÁZKŮ	227
4.5 POUŽITÉ ZDROJE	229
4.6 PŘÍLOHY – VÝCHODISKA	231
4.7 PŘÍLOHY – KAPITOLA DOPRAVA	251
4.8 PŘÍLOHY – KAPITOLA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	253
4.9 PŘÍLOHY – KAPITOLA FINANCE A HOSPODAŘENÍ	255

4.10	PŘÍLOHY – KAPITOLA PODNIKÁNÍ	259
4.11	PŘÍLOHY – KAPITOLA VEŘEJNÉ SLUŽBY	262
5	O ZPRACOVATELI – M.C.TRITON	265

1 VÝCHODISKA

Strategie udržitelného rozvoje městské části Praha 1 do roku 2035 (dále také Strategie nebo SUR) je klíčový strategický dokument, který by měl nastavit hlavní směry, kterými se bude městská část Praha 1 (dále také MČ Praha 1 nebo Praha 1) rozvíjet a na co se zaměřit.

Analytická část je základním vstupním dokumentem pro tvorbu Strategie udržitelného rozvoje.

Cílem výstupu je popis jednotlivých oblastí života městské části a následná identifikace a formulace problémů a témat, která budou sloužit jako vstupy do návrhové části projektu, která stanoví priority, cíle a opatření.

Dokument je nutné vnímat jako informační/datový základ, z kterého budou vycházet další práce na tvorbě návrhové části Strategie udržitelného rozvoje.

Jednotlivé identifikované problémy a tématu budou v návrhové části posouzeny a dále precizovány, zúženy na klíčové oblasti/faktory, které bude městská část v oblasti udržitelnosti řešit.

Analytická část je validní k červnu 2022.

1.1 STRUKTURA STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Každý strategický dokument je tvořen 4fázově:

- **Analytická část:** Definuje, popisuje a vysvětluje základní jevy v prostředí městské části. Na základě toho identifikuje témata (nebo problémy) k dalšímu řešení. Stanovuje východiska pro další práce.
- **Návrhová část:** Definuje strategické cíle, jejich popis, opatření k dosažení cílů a dotčené stakeholdery. (Vše s ohledem na udržitelný rozvoj.)
- **Implementační část:** Nastavuje principy, jak mají být strategické cíle zaváděny do praxe, tj. včetně postupů projektového a procesního řízení nebo komunikace.
- **Akční plán:** Stanovuje konkrétní projekty na 1 – 2 leté období, které odpovídají strategickým cílům a vedou k jejich naplnění.

1.2 STRUKTURA VÝSTUPU ANALYTICKÉ ČÁSTI

Výstup je členěn do několika vzájemně provázaných částí:

- **Východiska**
 - Základní informace o dokumentu a jeho struktuře.
 - Popis strategického plánování a udržitelného rozvoje.
 - Popsaný harmonogram prací.
- **Základní charakteristika Městské části Praha 1**
 - Základní popis městské části a demografická charakteristika.
- **Analýza oblastí života MČ Praha 1**
 - Analýza a popis jednotlivých oblastí MČ Praha 1. Kapitoly jsou tematicky rozčleněny.
 - Každá kapitola (případně pod-kapitola) obsahuje popis a následné shrnutí.
 - Na konci každé hlavní kapitoly je k dispozici sumarizace názoru veřejnosti, která vychází ze zdrojů zpracovaných společnostmi Participation Factory (facilitační workshopy) a PAQ Research (kvantitativní

sociologické šetření).

- Uvedeny jsou rovněž základní trendy v dané oblasti.
- Závěr každé kapitoly tvoří zpracování východisek pro návrhovou část (kde je snaha provést interpretaci na základě využitých metod – analýza MČ, facilitační workshopy a dotazníková šetření – a navrhnout směry, kterými by se mělo uvažovat v návrhové části) a SWOT analýza.

- **Přílohy**

- Seznamy a použité zdroje.
- Přílohy k jednotlivým kapitolám života MČ.

1.3 VYUŽITÉ METODY A POSTUP PRACÍ PŘI ANALYTICKÉ ČÁSTI

Analytická část je primárně založena na vzájemném provázání 3 metod:

- Analýza v podobě popisu a charakteristiky jednotlivých oblastí života MČ Praha 1
- Facilitační workshopy s veřejností⁶
- Kvantitativní sociologické šetření s veřejností

Popis a využití jednotlivých metod je v [příloze tohoto dokumentu](#).

1.3.1 PRÁCE S METODAMI

V rámci každé kapitoly analyzující život městské části ve zhodnocení východisek pro návrhovou část dochází k tzv. triangulaci, tj. prokřížení zjištění z těchto metod a hledá se:

- kde došlo k tematickému a interpretačnímu průniku všech uvedených metod pro dané téma;
- kde došlo k tematickému průniku, ale interpretačním odlišnostem (např. jedna metoda identifikuje téma jako bezproblémové, závěry z jiné metody vycházejí jinak nebo opačně);
- kde došlo k průniku, ať již tematickému nebo interpretačnímu 2 ze 3 metod (jedna z metod téma neakcentuje/neřeší, případně velmi okrajově);
- kde bylo téma identifikováno pouze 1 metodou.

Je nutno podotknout, že všechny 4 výše uvedené možnosti interpretace jsou pro provedení analýzy zcela relevantní. Toto tvrzení vychází z faktu, že zejména facilitační workshopy a kvantitativní sociologické šetření neměly za cíl, a ani nemohly, pokrýt spektrum témat jako samotná analýza provedená zpracovatelem. Z toho důvodu není reálně možné, aby se využívané metody potkávaly ve všech řešených tématech.

1.4 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Udržitelný rozvoj slouží při tvorbě strategického dokumentu jako základní rámec (jak se na danou samosprávu dívat a hodnotit ji; v jakých mantinelech se pohybujeme apod.). Strategické plánování je pak potřeba chápat jako proces samotné tvorby daného strategického dokumentu.

1.4.1 UDRŽITELNÝ ROZVOJ

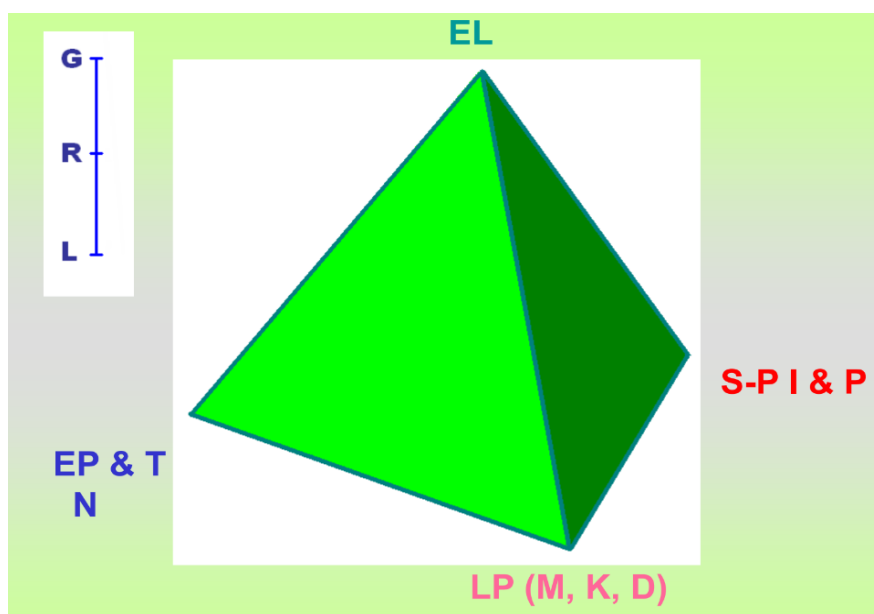
Udržitelný rozvoj je dlouhodobé téma, které je řešeno na úrovni globální i lokální/státní. Udržitelný rozvoj nemá jednotnou definici (existuje několik různých definicí a přístupů). Přístup k řešení se navíc v průběhu času vyvíjí a částečně mění

⁶ Sumarizující report ze všech workshopů je dostupný v [příloze tohoto dokumentu](#).

(zejména definice a kritéria).⁷ Zpracovatel proto zvolil ke zpracování ten přístup, kdy dochází k analyzování jednotlivých oblastí života městské části a v jejich rámci je prováděno/řešeno zhodnocení z pohledu udržitelnosti v rámci stanovených pilířů.

V rámci řešení udržitelného rozvoje existuje několik přístupů, jak k němu přistupovat a řešit ho. Zpracovatel vychází po konzultacích s PhDr. Ivanem Ryndou (vyučující na Univerzitě Karlově, Fakultě humanitních studií, který byl členem poradního týmu MČ Praha 1) z tzv. pilířové definice, částečně modifikované o přístup zmiňovaného PhDr. Ivana Ryndy, který přidává ke 3 základním pilířům ještě 4. pilíř a jeho definice udržitelného rozvoje zní:⁸ „*Trvale udržitelný rozvoj je komplexní soubor strategií, které umožňují pomocí ekonomických prostředků a technologií uspokojovat lidské potřeby, materiální, kulturní i duchovní, při plném respektování environmentálních limitů; aby to bylo v globálním měřítku současného světa možné, je nutné redefinovat na lokální, regionální i globální úrovni jejich sociálně-politické instituce a procesy.*“

Obrázek 1: Pilířové schéma udržitelnosti využitě při řešení projektu⁹

Zdroj: PhDr. Ivan Rynda. Přednáška: Adventní vzdělávací sympozium. Boehringer Ingelheim (2021)

Poznámka: Všechny pilíře udržitelného rozvoje (ať uvažujeme o 3 nebo 4) jsou vzájemně provázané (dle řešeného tématu v různé intenzitě). Obecně platí, že z dlouhodobého hlediska by neměl být některý z pilířů výrazně upřednostňován nad dalšími.

1.4.2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

Jak již bylo uvedeno, strategické plánování je vhodné vnímat jako proces. Proces jednak tvorby samotného strategického dokumentu a následně práci s ním a také jako proces řízení a rozvoje dané samosprávy. Podstata každého procesu tkví v tom, že je opakovatelný v jasně definovaných krocích. Popis strategického plánování je tedy již částečně popsán v kapitole Východiska (struktura dokumentu, využitě metody a postupy apod.). Klíčovým dokumentem pro rozvoj hl. m. Prahy je Strategický plán hl. m. Prahy (aktualizace z r. 2016).¹⁰

⁷ Téma začalo být akcelеровáno v 80. letech na úrovni mezinárodních organizací, především Organizace spojených národů. Za přelom je obecně považován r. 1992 a konference v Rio de Janeiru, kde byla ustanovena Deklarace o životním prostředí a rozvoji (Charta Země) obsahující 27 principů trvale udržitelného rozvoje a ustanovení Agendy 21. V současné době je ze strany OSN stavěno 17 cílů globálního udržitelného rozvoje. Na úrovni České republiky je téma řešeno ve Strategickém rámci České republiky do r. 2030.

V českém právním prostředí je udržitelný rozvoj definován např. v Zákonu o životním prostředí č. 17/1992 v § 6: Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

⁸ Zdroj: PhDr. Ivan Rynda. Přednáška: Adventní vzdělávací sympozium. Boehringer Ingelheim (2021).

⁹ Při respektování všech 4 pilířů je rovněž nezbytné pracovat s vzájemně provázanými úrovněmi udržitelnosti:

Globální úroveň (Evropa, svět) – G; Regionální (ČR, hl. m. Praha) – R; Lokální (MČ Praha 1) – L.

¹⁰ Dostupný [zde](#).

2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MČ PRAHA 1

2.1 CHARAKTERISTIKA MČ

Stručná charakteristika: MČ Praha 1 je hlavní spádové politické, kulturní a vzdělávací centrum nejen Prahy, ale celé České republiky, a jako památková rezervace UNESCO je i významným světovým turistickým centrem, což z ní dělá i významné dopravní centrum, kde jsou rezidenti v menšině.

Významným faktorem v prostředí MČ Praha 1 je řeka Vltava, která ji rozděluje. Na území hl. města Prahy jde o specifický jev, který nepostihuje v takové míře jinou městskou část. Toto rozdělení má poté vliv jak do vývoje a rozvoje jednotlivých stran (levobřežní a pravobřežní) MČ Praha 1, ale má dopady i do oblastí dopravy, životního prostředí apod., kdy je možné v některých tématech sledovat odlišný vývoj nebo problémy.

MČ Prahu 1 je možné vymezit jako městskou část, správní obvod i městský obvod, který tvoří celá katastrální území Staré Město a Josefov a části katastrálních území Hradčany, Malá Strana, Nové Město, Holešovice a Vinohrady.¹¹

- **Městská část Praha 1** je jednotka místní samosprávy územně členěného statutárního města Prahy, která je spravována voleným zastupitelstvem, radou a úřadem městské části.
- **Správní obvod Praha 1** je území, na kterém vykonává městská část Praha 1 (jednotka územní samosprávy) určitý rozsah státní správy v přenesené působnosti.
- **Městský obvod Praha 1** je jednotka územního členění státu na podobné úrovni jako okres. Funguje na ní řada článků řízení z jiných než administrativně správních oblastí (např. Obvodní soud pro Prahu 1). Poprvé existoval v letech 1949–1960 jako jeden z 16 městských obvodů, podruhé byl v mírně odlišném vymezení ustaven zákonem o územním členění státu s účinností od 1. července 1960 jako jeden z 10 městských obvodů. Od roku 1990 byl předdefinován jako území tvořené městskou částí Praha 1, ale hranice území se oproti obvodu z roku 1960 podstatně nezměnily.

Území Městské části Praha 1 zahrnuje samotné jádro hl. m. Prahy a rozkládá se na ploše 550 ha, tj. přibližně na 1 % území celého hlavního města. Velikostí tak patří mezi menší městské části. Území MČ Praha 1 je detailně vymezeno Statutem hlavního města Prahy (vyhláška č. 55/2000 Sb. HMP) a existuje beze změny své plochy už od roku 1960. Správní obvod se stal samostatnou městskou částí v roce 1990. Administrativně zahrnuje zcela pouze katastrální území Josefova (plošně vůbec nejmenší katastr na území hl.m. Prahy) a Starého Města, částečně katastrální území Hradčan, Malé Strany a Nového Města a velmi okrajově též katastrální území Holešovic (za ulicí U plovárny) a Vinohrad (prostor nad Muzeem a kolem Státní opery).

- Hradčany 105 ha
- Malá Strana 130 ha
- Holešovice 1 ha
- Staré Město 129 ha
- Josefov 9 ha
- Nové Město 174 ha
- Vinohrady 2 ha

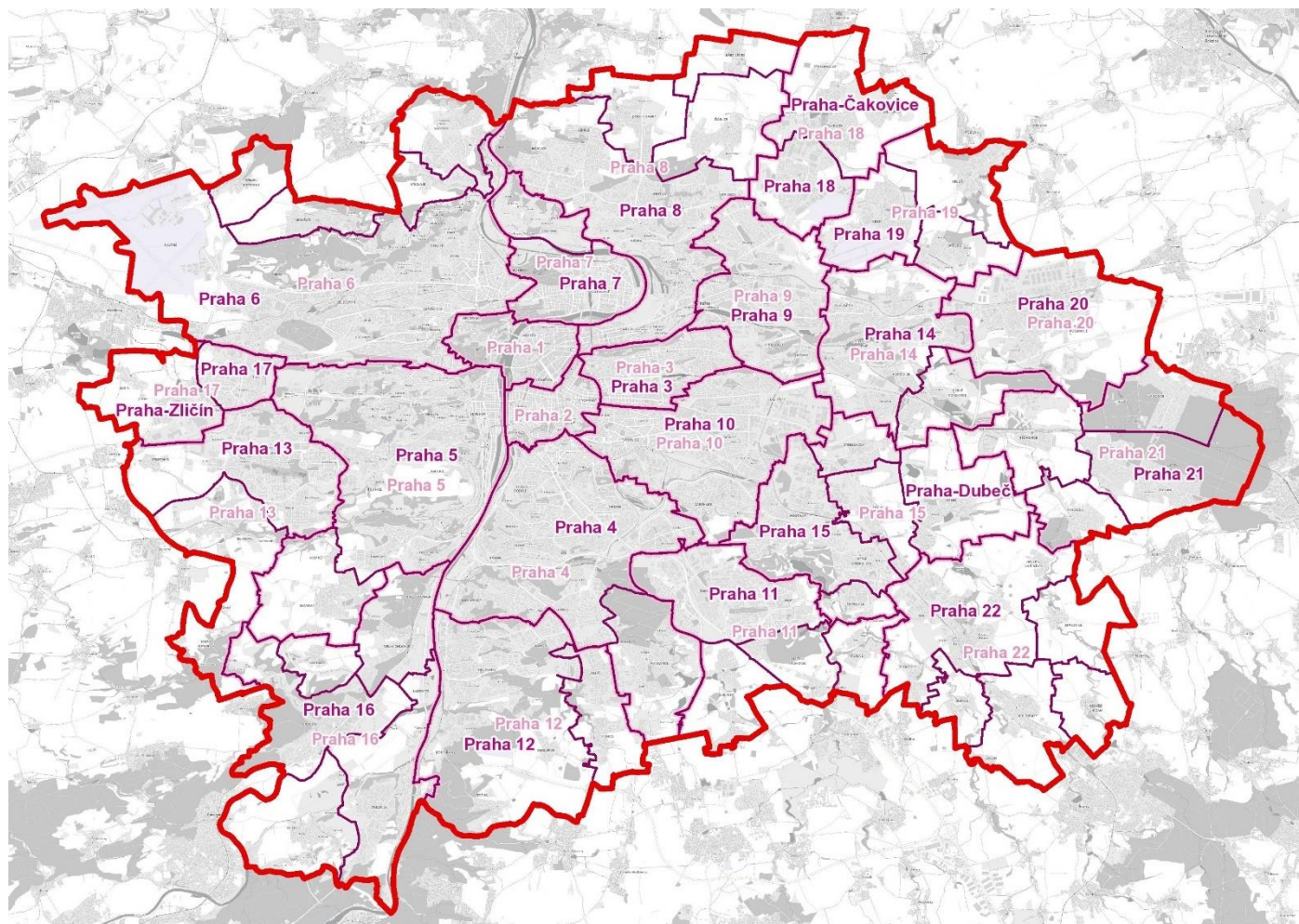
To je celkem 550 ha. Vzhledem ke kotlinovému charakteru terénu v centrálních částech města kolísá i nadmořská výška napříč městskou částí. Minimální hodnoty 185 m dosahuje v korytě Vltavy, naopak v levobřežních partiích Malé Strany a Hradčan narůstá až na 330 m.

¹¹ Vznik městských částí v Praze stanovil zákon č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze. Ten byl později zrušen a nahrazen zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze (postavení MČ v Praze ještě upravuje zvláštní zákon a obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy – tzv. statut Prahy).

Městská část Praha 1 (dále také MČ Praha 1) je jedna z 57 městských částí,¹¹ které jsou v hl. m. Praze určeny od r. 2001, a tvoří samostatný správní obvod, který je jedním z 22 v hl. m. Praze (tzv. velké městské části). Každá z 57 městských částí má vlastní vedení (starosta + místostarostové či radní), zastupitelstvo a samostatný rozpočet a hospodářství. 22 správních obvodů vykonává přenesenou působnost¹¹ pro jiné (tzv. malé) městské části, které spadají do jejího obvodu. MČ Praha 1 tvoří samostatný správní obvod a na rozdíl od řady jiných MČ, které jsou i správními obvody, nevykonává přenesenou působnost pro jiné městské části.

Území celé MČ Praha 1 je součástí Pražské památkové rezervace, která je zapsána na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO od roku 1992.¹²

Obrázek 2: Mapa správních obvodů (22) a městských částí v hl. m. Praze (57)

Zdroj: Geoprotál Praha, dostupné [zde](#)

¹² Rozloha památkové rezervace činí 863 ha, což je 1,74 % správního území hl. m. Prahy. Z celkové rozlohy připadá cca 100 ha na řeku Vltavu. Rezervace zahrnuje celé území Městské části Praha 1, podstatnou část Prahy 2 a menší části území Prahy 3, Prahy 4, Prahy 5, Prahy 6 a Prahy 7. Na území rezervace je 1 322 památkově chráněných domů, značný počet objektů drobné architektury, technické památky a historické zahrady a parky. Z celkového počtu je 60 % objektů starších sta let, 22 % bylo postaveno v letech 1900 až 1945 a 8 % bylo postaveno po roce 1945.

2.2 SOCIODEMOGRAFICKÁ SITUACE

Primárním zdrojem dat pro posouzení sociodemografické situace jsou statistiky vedené Českým statistickým úřadem (ČSÚ). Tyto prameny byly dále dle potřeby doplněny dalšími statistickými údaji a daty, které poskytl zadavatel.

2.2.1 OBYVATELSTVO

2.2.1.1 POČET OBYVATEL

Podle ČSÚ žilo k 31.12.2020 ve spádovém obvodu celkem **30 202 obyvatel**. V ukazateli počtu obyvatel jsou zahrnuty osoby, které zde mají nahlášený trvalý pobyt, nebo cizinci, kteří mají povolení k pobytu. Při rozdělení na 3 produkční skupiny jsou pak údaje následující: skupina 0-14 let – 3 407 obyvatel, skupina 15-64 – 21 678 a skupina 65 let a více – 5 117 obyvatel.

Tabulka 1: Celkový počet obyvatel (údaj platný k 31.12.2020)

	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
SO Praha 1	30 202	3 407	21 678	5 117	43,3

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 2: Počet obyvatel v kraji hl. m. Praha podle 22 správních obvodů k 31.12.2020

		Stav obyvatel k 31.12.2020		
		celkem	muži	ženy
Pořadí	hl. m. Praha	1 335 084	649 037	678 235
1	Praha 4	141 673	68 208	73 638
2	Praha 6	120 128	58 065	62 026
3	Praha 8	116 526	56 104	60 248
4	Praha 10	113 279	52 737	57 895
5	Praha 5	93 149	45 620	46 784
6	Praha 11	84 792	41 235	43 899
7	Praha 3	76 729	37 624	38 449
8	Praha 13	69 347	33 846	35 347
9	Praha 12	68 645	33 399	35 148
10	Praha 9	61 772	29 507	31 576
11	Praha 15	51 035	24 730	25 989
12	Praha 2	50 901	25 581	24 858
13	Praha 14	50 700	25 191	25 334
14	Praha 7	47 229	23 610	23 281
15	Praha 18	34 088	16 619	17 072
16	Praha 17	31 497	15 123	16 294
17	Praha 1	30 202	16 273	13 929
18	Praha 16	25 264	12 440	12 668
19	Praha 21	19 195	9 609	9 429
20	Praha 22	18 544	8 921	9 372
21	Praha 20	15 849	7 736	8 007
22	Praha 19	14 540	7 160	7 280

Zdroj: ČSÚ

V poměru zastoupení žen a mužů v populaci Prahy 1 bylo zastoupení mužů vyšší – o 2 331. V hl. m. Praze byla v letech 2018 - 2020 naděje dožití u mužů kolem 78 let, u žen tomu bylo téměř 83 let.¹³

Tabulka 3: Přehled naděje dožití u mužů a žen v hl. m. Praze v období 2018 - 2020

Muži - naděje dožití (dvouleté období):	2018	2019	2020
při narození	78,25	78,37	78,16
ve věku 45 let	34,42	34,58	34,28
ve věku 65 let	17,28	17,38	17,05
Ženy - naděje dožití (dvouleté období):			
při narození	82,95	83,05	82,26
ve věku 45 let	38,62	38,82	38,66
ve věku 65 let	20,32	20,45	20,29

Zdroj: ČSÚ (2021), [link zde](#)

Průměrný věk obyvatel Prahy 1 se pohybuje okolo 43,3 let, v případě mužů 42,9 a 43,8 let u žen, a koresponduje tak s hodnotami hl. m. Prahy. U žen je průměrný věk vyšší což je způsobeno především obecně vyšší nadějí dožití.

Tabulka 4: Vybrané demografické údaje o správním obvodu Praha 1 – průměrný věk obyvatel (údaj platný k 31.12.2020)

Stav obyvatel k 31. 12. 2020	Obyvatelé ve věku (k 31. 12.)			Průměrný věk		
	0–14	15–64	65+	celkem	muži	ženy
30 202	3 407	21 678	5 117	43,3	42,9	43,8
%	11,3 %	71,8 %	16,9 %			

Zdroj: ČSÚ (2021), výběr z vlastní databáze

Tabulka 5: Vývoj průměrného věku obyvatel MČ Praha 1 (údaj vždy k 31.12. daného roku)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Průměrný věk	42,8	43,3	43,2	43,2	43,1	43,1	43,2	43,3	43,5	43,7	43,3

Zdroj: ČSÚ (2021)

Dle posledního šetření Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021, které zjišťovalo nejen počet obyvatel s trvalým pobytem, ale i obvyklé (skutečné) místo bydliště, vyplynulo, že na území MČ Praha 1 žilo o 7 235 obyvatel méně, tedy o 24 %, než kolik zde mělo hlášeno trvalé bydliště. Tyto skutečnosti jsou důležité například při plánování kapacit škol a dalších služeb pro veřejnost a je vhodné sledovat věkovou strukturu obyvatel s trvalým a skutečným místem pobytu. Nejvíce osob – téměř 70 % obyvatel Prahy 1 - tvoří lidé ve věku 15 – 64, přičemž pokud rozdělíme obyvatele dle věkových kategorií po dekadách, je nejpočetněji zastoupená skupina obyvatel ve věku 30-39 let (téměř 17 %). Tato hodnota naprosto koreluje s hodnotou za celou Prahu.

Tabulka 6: Počet obyvatel s trvalým pobytem a počet obyvatel s obvyklým pobytem (dle SLDB 2021)

Městská část Praha 1		
Počet obyvatel	celkem k 1.1.2021	30 202
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	celkem k 26.3.2021	22 967

Zdroj: ČSÚ, výběr z vlastní databáze

¹³ Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Hl. m. Prahy (2021), [link zde](#)

Tabulka 7: Vybrané demografické údaje o hl. m. Praha a vybraných správních obvodech (údaj platný k 26.3.2021)

	Počet obyvatel s obvyklým pobytem	0 až 9 let	10 až 19 let	20 až 29 let	30 až 39 let	40 až 49 let	50 až 59 let	60 až 69 let	70 až 79 let	80 a více
hl. m. Praha celkem	1 301 432	136 700	113 535	164 962	221 565	217 127	147 762	129 461	117 630	52 690
podíl věkové skupiny z celkového počtu obyvatel hl. m. Prahy		10,50%	8,70%	12,70%	17%	16,70%	11,40%	9,90%	9%	4%
SO Praha 1	22 967	1 769	1 745	3 779	3 897	3 692	2 935	2 316	1 994	840
podíl věkové skupiny z celkového počtu obyvatel MČ Praha 1		7,7%	7,6%	16,5%	17,0%	16,1%	12,8%	10,1%	8,7%	3,7%
SO Praha 2	45 405	3 951	3 405	8 174	8 739	7 131	4 934	4 036	3 552	1 483
podíl věkové skupiny z celkového počtu obyvatel MČ Praha 2		8,7%	7,5%	18,0%	19,2%	15,7%	10,9%	8,9%	7,8%	3,3%
SO Praha 7	44 442	4 811	3 284	6 807	9 468	7 558	4 413	3 525	3 244	1 332
podíl věkové skupiny z celkového počtu obyvatel MČ Praha 7		10,8%	8,6%	15,3%	21,3%	17,0%	9,9%	7,9%	7,3%	3,0%

Zdroj: ČSÚ (2021), výběr z vlastní databáze

Tabulka 8: Podíl obyvatel vybraných věkových kategorií v procentech za vybrané MČ (údaj platný k 31. 12. 2020)

Podíl obyvatel ve věku (v %)	hl. m. Praha	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5
0 - 14	16	11,3	13,4	13,8	14,6	16,0
15 - 64	64,4	71,8	70,5	69,1	62,8	67,2
65 a více	19,7	16,9	16,1	17,1	22,6	16,8

Zdroj: ČSÚ (2021), výběr z vlastní databáze

2.2.1.1.1 POČTY EVIDOVANÝCH REZIDENTŮ – VÝSTUP Z ANALÝZY GEOLOKAČNÍCH DAT

V prosinci 2020 vznikla analytická studie mobility v Praze (a v pražských správních obvodech Prahy 1 až 22), která využívá geolokační signalizační data mobilního operátora. Analýza geolokačních signalizačních dat je moderní a objektivní spolehlivou metodou, nezátíženou zkresleními, která mohou vznikat při terénních průzkumech a dotazníkových šetřeních. Osoby jsou pro účely této analýzy rozděleny do šesti kategorií¹⁴:

- dojíždějící
 - pravidelně a opakovaně dojíždějící osoba do sledovaného místa
- místní
 - člověk žijící v prstencovém okolí Prahy (cca do 20 km), není obyvatel sledovaného místa, ale může zůstat přes noc
- výletník
 - Jednodenní návštěvník, který přijel do destinace na minimálně dvě hodiny ale maximálně na 12 hodin
- rezident
 - člověk s trvalým pobytem, podmínkou je, že v Praze tráví min. 10 nocí za měsíc

¹⁴ Zdroj: Mobilita v Praze 2020 a v pražských správních obvodech Prahy 1 až 22. Analytická studie-analýza mobility. Společnost CE-Traffic ve spolupráci se společností T-Mobile.

- turista
 - Vícedenní návštěvník, který v destinaci nocuje
- tranzitující
 - osoby, které sledovaným místem / oblastí projíždějí, či ve sledovaném místě/ oblasti stráví 0,5 – 2h

Výsledná data ukazují nejen rozdílné výsledky mezi tzv. rezidenty a osobami, kteří zde mají nahlášené trvalé bydliště, ale poukazují i na vysokou koncentraci dalších osob – tzv. dojíždějících, výletníků či tranzitujících během dne na území SO Prahy 1 a mohou tak poukazovat na určitou přetíženost daného místa. Měření, které probíhalo ve všední den v nočních hodinách (2:00) v únoru roku 2020 naměřilo 23 577 rezidentů. Tento údaj více koresponduje s výsledným počtem obyvatel s obvyklým pobytem, které přineslo Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2021 (celkem 22 967), než s počtem lidí, kteří na území městské části mají nahlášen trvalý pobyt. Při měření denní návštěvnosti bylo ve všední den v odpoledních hodinách (14:00) naměřeno 57 987 tzv. dojíždějících. Spolu s místními, výletníky a tranzitujícími bylo tak na území SO Praha 1 v tento čas necelých 120 tisíc osob. Ze všech správních obvodů jde o nejvyšší číslo, pokud by se navíc přičetli rezidenti a turisté, návštěvnost správního obvodu by ve stejný čas činila přibližně 150 tisíc osob.

MČ Praha 1 má nejvýznamnější rozdíl mezi počtem obyvatel s nahlášeným trvalým bydlištěm a počtem obyvatel s obvyklým pobytem dle výsledku ze SLDB z roku 2021. Významný rozdíl – přes 5 tisíc – je dále u MČ Praha 2. Lze předpokládat různé spekulativní důvody, které vedou k tomu, že je pro občany výhodné mít uvedenou trvalou adresu na území Městské části Praha 1, např.: důvody tzv. zápisové turistiky (přihlašování dětí a žáků do místních mateřských a základních škol, sídlo podnikání (virtuální adresy) a sídlo podnikání s ohledem na kontrolu živnostenského úřadu, reprezentativnost, parkovací oprávnění, možnost právo zde volit aj.

Tabulka 9: Přehled počtu obyvatel s obvyklým a trvalým pobytem ve vybraných městských částech

	MČ Praha 1	MČ Praha 2	MČ Praha 3	MČ Praha 4	MČ Praha 5	MČ Praha 6	MČ Praha 7	MČ Praha 8	MČ Praha 9	MČ Praha 10
Počet obyvatel s obvyklým pobytem¹	22 967	45 405	74 307	130 957	89 007	103 254	44 442	104 921	114 377	113 279
Počet obyvatel s trvalým bydlištěm²	30 202	50 901	76 729	131 863	89 405	107 603	45 786	106 188	113 279	114 377
Podíl zdánlivých obyvatel s trvalým bydlištěm v %	24 %	10,8 %	3,2 %	0,7 %	0,4 %	4 %	2,9 %	1,2 %	-1%	1 %

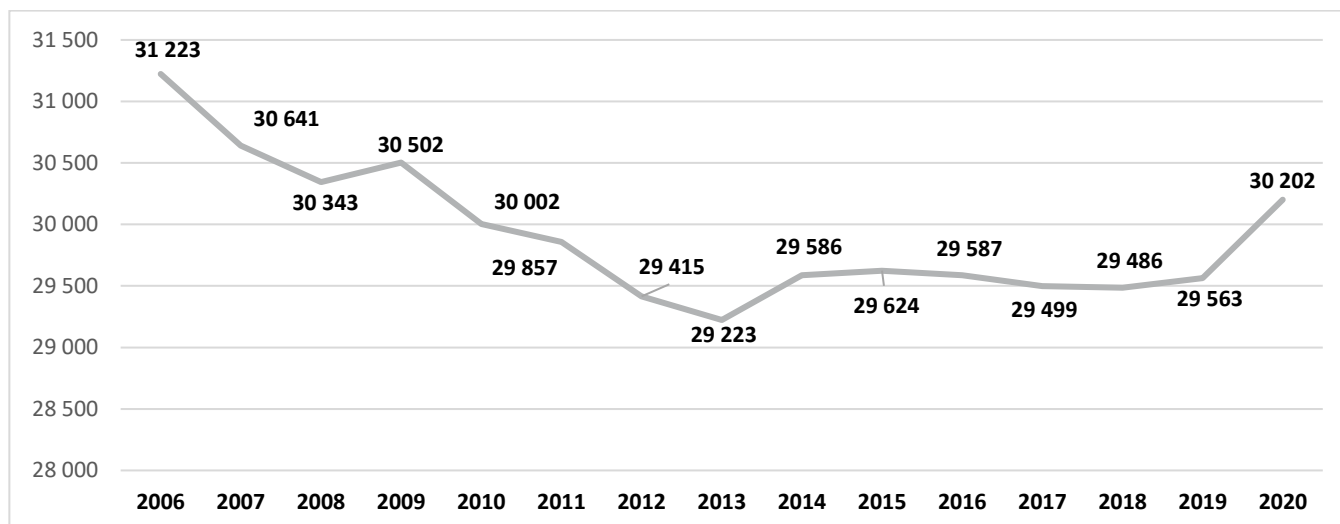
[1] Období: 26.03.2021

[2] Období: 01.01.2021

Zdroj: ČSÚ (2021), SLDB 2021

2.2.1.2 VÝVOJ POČTU OBYVATEL V LETECH 2006-2020

Počet obyvatel spádového území mezi lety 2006 a 2020 klesl o 1 021 osob, což představuje pokles o 3,3 %.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel ve spádovém území v letech 2006 – 2020 (údaj platný vždy k 31.12. daného roku)

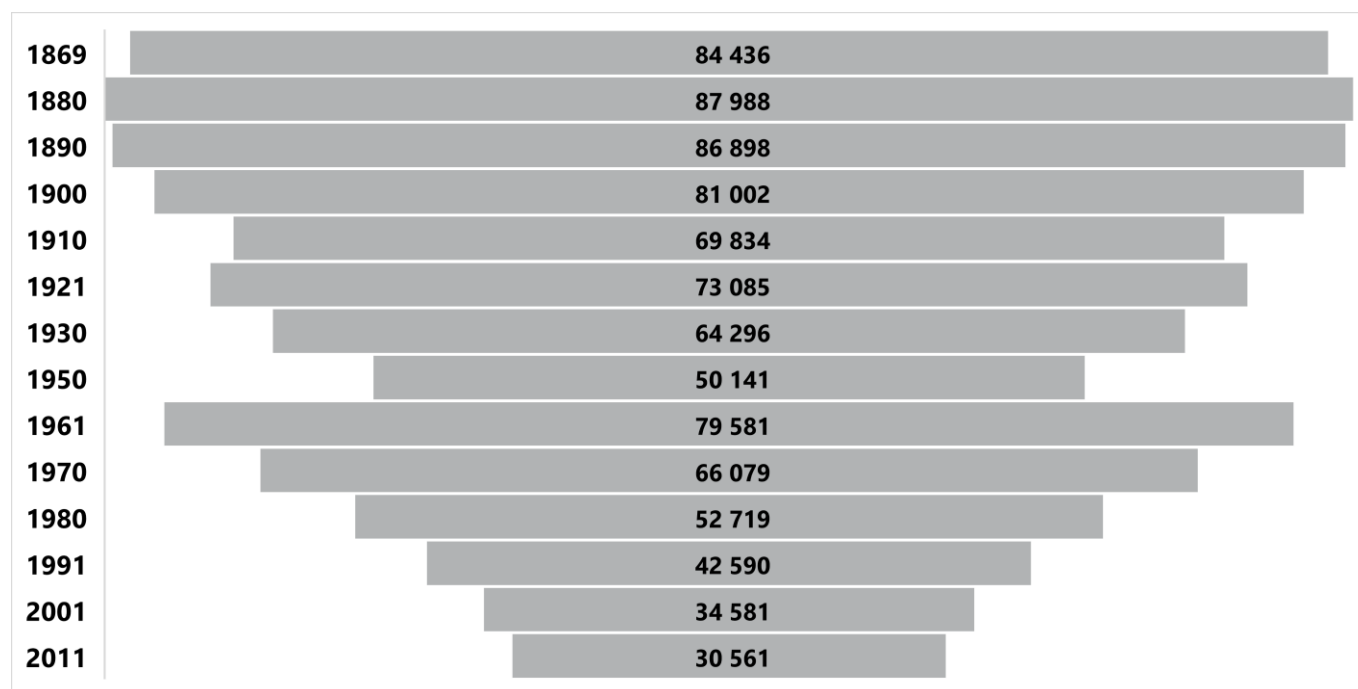
Zdroj: ČSÚ (2021)

Následující tabulka a graf ukazují, jak se měnil počet obyvatel za posledních 150 let.

Tabulka 10: Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869

Sčítání v roce	Počet obyvatel
1869	84 436
1880	87 988
1890	86 898
1900	81 002
1910	69 834
1921	73 085
1930	64 296
1950	50 141
1961	79 581
1970	66 079
1980	52 719
1991	42 590
2001	34 581
2011	30 561

Zdroj: ČSÚ

Graf 2: Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869

Zdroj: ČSÚ

Tabulka níže ukazuje, že vývoj počtu obyvatel MČ Praha 1 má odlišný průběh, než jak je tomu u většiny městských částí. U ostatních městských částí sledujeme nárůst obyvatel v řádu 2-14 %, v případě MČ Praha 1 je zaznamenán pokles přibližně o 3 % obyvatel od roku 2006.

Tabulka 11: Změna počtu obyvatel v roce 2020 oproti roku 2006, vybrané MČ

	Počet obyvatel		Změna počtu obyvatel
	31.12.2006	31.12.2020	Rok 2006=100%
hl.m. Praha	1 188 126	1 275 406	107,30%
Praha 1	31 223	30 202	96,70%
Praha 2	47 063	50 901	108,20%
Praha 3	69 939	76 729	109,70%
Praha 4	128 868	131 863	102,30%
Praha 5	80 504	89 405	111,05%
Praha 6	99 263	107 603	108,40%
Praha 7	39 425	45 786	116,13%
Praha 8	100 255	106 188	105,92%
Praha 9	45 389	61 772	136,10%
Praha 10	108 609	113 279	104,30%

Zdroj: ČSÚ (2021)

2.2.1.3 POHYB OBYVATEL

Jak již bylo uvedeno výše, počet obyvatel na území městské části klesl od konce roku 2006 do konce roku 2022 o 1 021 osob. K poklesům počtu obyvatel přispívá především záporné migrační saldo ve většině letech sledovaného období s výjimkou let 2009, 2014, 2015, 2019 a 2020. V roce 2020 došlo naopak k vysokému přírůstku počtu obyvatel díky pozitivnímu migračnímu saldu (i přes přirozený úbytek obyvatelstva). Dle hodnot pro přirozený přírůstek či úbytek obyvatelstva se ve většině sledovaného období (s výjimkou let 2015, 2016, 2018 a 2019) setkáváme s větším počtem zemřelých než narozených.

Tabulka 12: Pohyb obyvatel na území městské části v letech 2006-2020

Rok	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
2006	316	381	-65	1 464	2 140	-676	-741
2007	312	404	-92	1 770	2 260	-490	-582
2008	311	366	-55	1 780	2 023	-243	-298
2009	343	349	-6	1 947	1 782	165	159
2010	285	324	-39	1 853	2 314	-461	-500
2011	312	317	-5	1 792	1 978	-186	-191
2012	309	316	-7	1 825	2 260	-435	-442
2013	256	290	-34	1 962	2 120	-158	-192
2014	276	291	-15	2 235	1 857	378	363
2015	297	267	30	1 916	1 908	8	38
2016	276	256	20	1 879	1 936	-57	-37
2017	280	291	-11	1 701	1 778	-77	-88
2018	280	254	26	1 681	1 720	-39	-13
2019	273	252	21	1 749	1 693	56	77
2020	249	278	-29	2 486	1 818	668	639

Zdroj: ČSÚ (2021)

V průběhu roku 2020 zemřelo téměř 129 tisíc obyvatel, nejvíce v historii v České republice. Přibližně 85 % zemřelých představovali lidé ve věku 65 a let více. V porovnání s rokem 2019 stoupl počet zemřelých ve věku 65 let a více o 17 % a hlavní příčinou tohoto vysokého počtu zemřelých byly zhoršené úmrtnostní podmínky v době epidemie onemocnění COVID-19.

2.2.1.3.1 PŘEDPOKLÁDANÉ TRENDY A PROGNOZA VÝVOJE OBYVATELSTVA

Budoucí vývoj obyvatelstva, tedy počet a struktura závisí vždy na čtyřech faktorech: 1) současná struktura obyvatel (dle věku a pohlaví), 2) vývoj porodnosti, 3) vývoj úmrtnosti a 4) vývoj migrace. Na základě těchto uvedených parametrů může být proveden modelový výpočet vývoje počtu a struktury obyvatel spádového území. Prognóza vývoje obyvatelstva je poté platná pouze za podmínek, kdy nastanou předpokládané trendy. Většina prognóz počítá s variantními řešeními zohledňujícími různé varianty trendů (například varianty modelů budoucí bytové výstavby). Doporučuje se zadat a nechat vypracovat Demografickou prognózu MČ Praha 1.

2.2.1.4 OBYVATELÉ PODLE NÁRODNOSTI

Při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 měli jednotliví respondenti možnost přihlásit se k určité národnostní skupině podle vlastního rozhodnutí. SLDB pracuje s hodnotou *počet obyvatel s obvyklým pobytem* (místo počtu obyvatel dle trvalého bydliště), proto zde celkový počet obyvatel (tj. 100 %) tvoří 22 967 obyvatel. Dle těchto výsledků sčítání obyvatelstva se jen 48 % místních obyvatel přihlásilo k české národnosti. Téměř 33 % dotazovaných svou národnost neuvedlo.

Tabulka 13: Národnostní struktura obyvatel MČ Praha 1 (údaje k 26.3.2021)

Počet obyvatel s obvyklým pobytem	celkem		22 967	% vyjádření
	národnost (osoby uvádějící pouze 1 národnost)	česká	11 034	48 %
		moravská	48	0,2 %
		slezská	5	0,02 %
		slovenská	318	1,38 %
		polská	39	0,17 %
		německá	30	0,13 %
		romská	2	0,01 %
		ruská	396	1,72 %
		ukrajinská	289	1,26 %
		vietnamská	240	1,04 %
	národnost neuvedena		7 539	32,8 %

Zdroj: ČSÚ (2021)

Tabulka 14: Národnostní struktura obyvatel vybraných městských částí (údaj k 26.3.2021)

Území			městská část Praha 2		městská část Praha 3		městská část Praha 4	
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	celkem		45 405	%	74 307	%	130 957	%
	národnost (osoby uvádějící pouze 1 národnost)	česká	22 282	49,1	38 726	52,1	78 523	60,0
		moravská	80	0,2	150	0,2	317	0,2
		slezská	17	0,0	28	0,0	23	0,0
		slovenská	839	1,8	1 398	1,9	2 082	1,6
		polská	108	0,2	152	0,2	208	0,2
		německá	111	0,2	96	0,1	82	0,1
		romská	13	0,0	33	0,0	33	0,0
		ruská	901	2,0	1 505	2,0	1 095	0,8
		ukrajinská	819	1,8	1 841	2,5	2 681	2,0
		vietnamská	284	0,6	410	0,6	1 074	0,8
	národnost neuvedena		14 067	31,0	22 485	30,3	36 165	27,6

Zdroj: ČSÚ (2021)

2.2.1.5 OBYVATELÉ PODLE VZDĚLANOSTI

V rámci celorepublikového porovnávání je úroveň vzdělanosti v Praze na nejvyšší úrovni, svou vzdělanostní strukturou se hl. m. Praha významně liší od ostatních regionů. Téměř tři pětiny obyvatel Prahy starších 15 let mají alespoň úplné střední vzdělání s maturitou anebo vyšší, zatímco v ostatních krajích se podíl takto vzdělaných osob pohybuje kolem republikového průměru (43,6 %).¹⁵ V níže uvedené tabulce je uveden přehled obyvatelstva dle nejvyššího ukončeného vzdělání. Nejvyšší počet obyvatel – 35 % tvoří lidé s vysokoškolským vzděláním. Více jak čtvrtinu obyvatel městské části poté tvoří lidé s úplným středním vzděláním s maturitou.

Tabulka 15: Vzdělanostní struktura obyvatel MČ Praha 1 (údaje k 26.3.2021)

Počet obyvatel s obvyklým pobytem	nejvyšší dosažené vzdělání	obyvatelstvo ve věku 15+		22 967	% vyjádření
		bez vzdělání		63	0,27 %
		základní vč. neukončeného		1 262	5,49 %
		střední vč. vyučení (bez maturity)		2 159	9,40 %
		úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního		6 228	27,12 %
		vyšší odborné, konzervatoř		534	2,33 %
		vysokoškolské		8 057	35,08 %
		nezjištěno		2 118	9,22 %

Zdroj: ČSÚ (2021)

2.2.1.6 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:	
	<ul style="list-style-type: none"> V případě MČ Praha 1 existuje daleko vyšší rozdíl (než je tomu například u jiných městských částí) mezi celkovým počtem osob, které zde mají nahlášené trvalé bydliště (cca 30 tis.) a mezi těmi, kteří zde skutečně žijí (přibližně 23 tis. obyvatel). Tuto skutečnost podporují data získaná metodou analýzy geolokačních signalizačních dat prostřednictvím mobilního operátora a data ze Sčítání domů, lidu a bytů realizovaného v roce 2021. Při plánování kapacit služeb občanské vybavenosti se doporučuje pracovat s těmi daty, která přesněji popisují skutečný počet rezidentů žijících na území městské části. Pravděpodobně je potřeba hledat nové způsoby zjišťování skutečného počtu zde žijících lidí, neboť Sčítání lidí, domů a bytů je realizováno pouze jednou za 10 let a tato data tak rychle stárnou. ČSÚ aktualizuje každý rok údaj o počtu obyvatel s trvalým bydlištěm za každé město,

¹⁵ Zdroj: ČSÚ – Územní rozdíly v úrovni vzdělanosti obyvatelstva ČR

obec, městskou část, ale v případě MČ Praha 1 se tato data ukazují jako nerelevantní. Bytový fond městské části byl v historii vybudován pro několika násobek současného stavu populace.

- Doporučuje se, aby si MČ Praha 1 nechala vytvořit detailní sociodemografickou analýzu včetně predikcí vývoje odpovídající reálnému stavu trvale žijících obyvatel.
- Za posledních 15 let počet obyvatel MČ Praha 1 klesl přibližně o 3 %. Jedná se tak o zcela odlišný trend, než je tomu u většiny pražských městských částí. K poklesu počtu obyvatel přispívá především záporné migrační saldo. V epidemickém roce 2020 se však nastěhovalo o 668 obyvatel více, než se odstěhovalo a celkový přírůstek obyvatel činil 639. Je otázkou, zda půjde o nový trend nebo se bude jednat jen o výjimku roku 2020.
- Nejpočetněji zastoupenou skupinou jsou obyvatelé ve věku 30-39 let (téměř 17 %).
- Vzdělanostní strukturou se hlavní město Praha významně liší od ostatních regionů České republiky: nejpočetnější skupinu obyvatel MČ Praha 1 tvoří lidé s vysokoškolským vzděláním (35 %). Druhou nejpočetnější skupinou obyvatel jsou lidé s úplným středním vzděláním (s maturitou) – přes 27 %.

2.2.2 CIZINCI

Dle posledních údajů ČSÚ žije v hl. m. Praze celkem 1 275 406 obyvatel, z toho 228 532 cizinců (103 487 žen), což znamená, že přes 20 % obyvatel Prahy představují cizinci. Pražská populace cizinců představuje přes 36 % z celkového počtu všech cizinců u nás. Poměr zastoupení přechodného a trvalého pobytu je v hl. m. Praze téměř 50 % ku 50 %. Nejčastěji do České republiky přicházejí cizinci z Ukrajiny, Slovenska, Ruska, Vietnamu, Číny, Rumunska, Velké Británie a Bulharska.

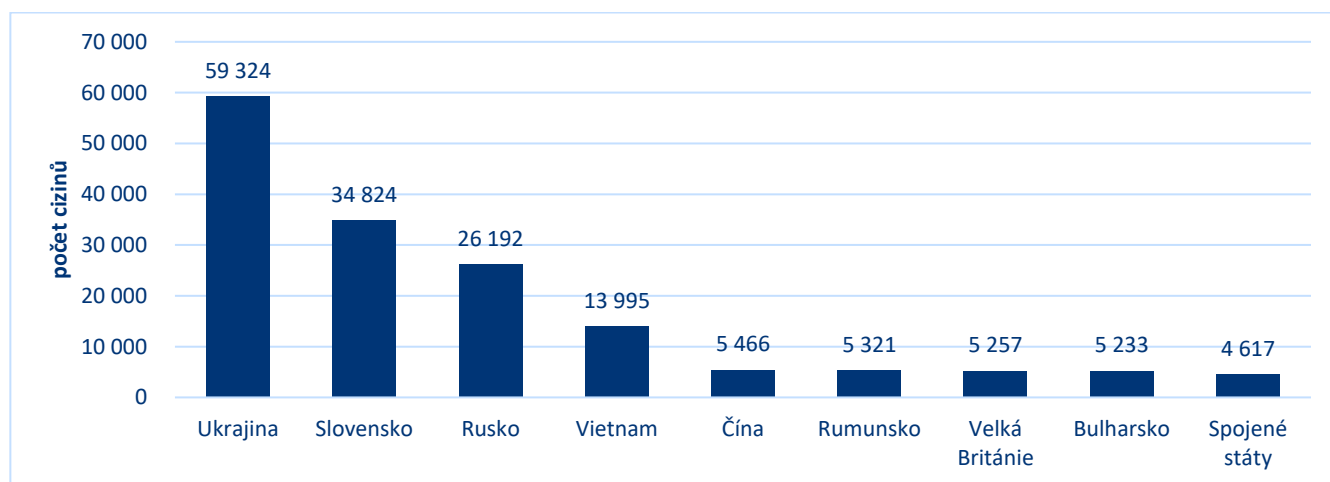
Tabulka 16: Cizinci v hl. m. Praze – nejčastější státní občanství (údaj platný k 31. 12. 2020)

	Celkem	Ukrajina	Slovensko	Rusko	Vietnam	Čína	Rumunsko	VB
hl. m. Praha	210 483	59 324	34 824	26 192	13 995	5 466	5 321	5 257

Zdroj: ČSÚ (2021), Statistická ročenka hlavního města Prahy, odkaz [zde](#)

Jak ukazuje graf níže, nejvíce cizinců do hl. m. Prahy přichází z Ukrajiny (37 %), Slovenska (22 %), Ruska (16 %) a Vietnamu (9 %). V menší míře jsou zastoupeni cizinci z Číny (4 %), Bulharska (4 %), Rumunska (3 %), Velké Británie (3 %), Bulharska (3 %) a Spojených států (3 %). Cizinci, kteří na území ČR pobývají déle než 1 rok, tvoří naprostou většinu (98,7 %) z celkového počtu registrovaných cizinců. Z hlediska členění podle kategorií pobytu byla v roce 2020 patrná změna trendu, a sice poprvé od roku 2013 početně převažovali cizinci, kteří se na území ČR zdržují na základě dlouhodobých víz a povolení k dlouhodobému pobytu nebo mající přechodný pobyt (324,2 tisíc) oproti cizincům s trvalým pobytem (308,4 tisíc).¹⁶ V rozmístění cizinců existují určité rozdíly podle státního občanství, v rámci Prahy je patrná vyšší koncentrace občanů Ukrajiny na území městských částí Praha 9 a Praha 4, občané Vietnamu jsou více soustředěni na území Prahy 4 a největší podíl občanů Ruska je na Praze 5.¹⁷

Graf 3: Cizinci v hl. m. Praze – nejčastější státní občanství (údaj platný k 31.12.2020)

Zdroj dat: ČSÚ (2021), Statistická ročenka hlavního města Prahy, odkaz [zde](#)

¹⁶ Zdroj: Cizinci v České republice, ČSÚ, elektronická verze publikace [zde](#)

¹⁷ Zdroj: tamtéž

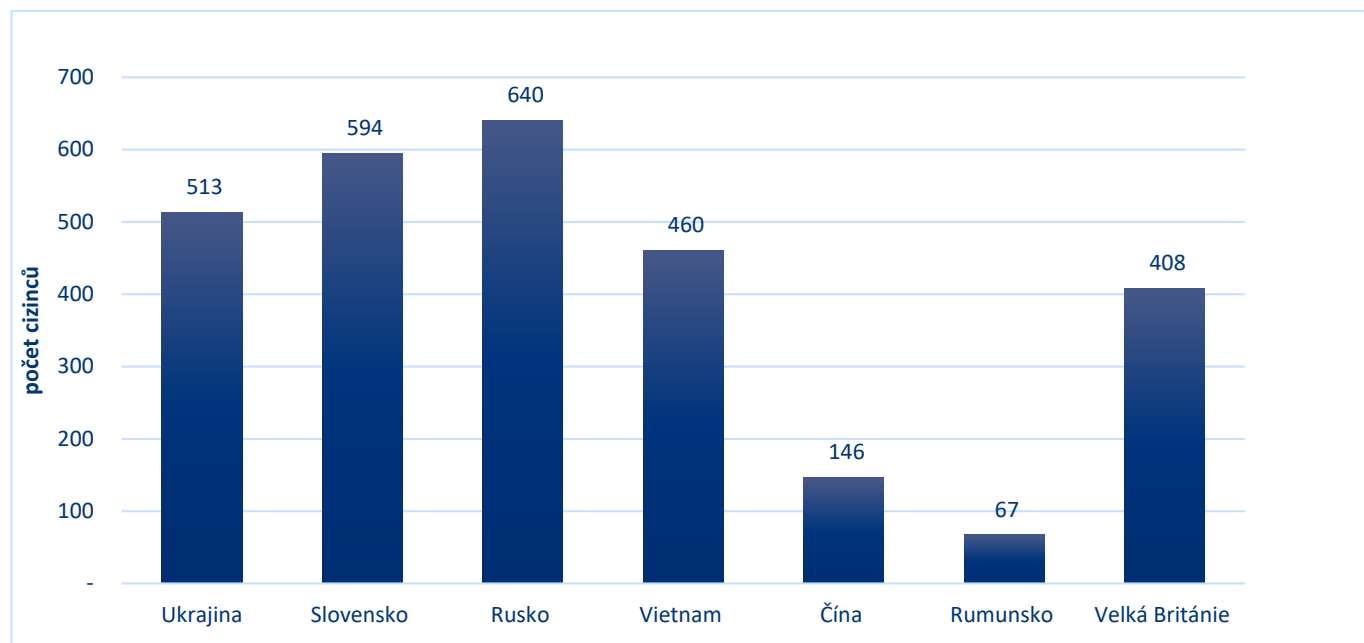
Stejné zastoupení je i v rámci MČ Praha 1 (viz tabulka a graf níže). V roce 2020 zde mělo přechodný či trvalý pobyt celkem **6 566** cizinců, což představuje necelá **3 %** z celkového počtu cizinců v hl. m. Praze a **21,7 %** z celkového počtu obyvatel MČ Praha 1.

Tabulka 17: Cizinci v MČ Praha 1 (údaje platné k datu 31. 12. 2020)

Praha 1	Celkem	Ukrajina	Slovensko	Rusko	Vietnam	Velká Británie	Čína	Rumunsko
	6 566	513	594	640	460	408	146	67

Zdroj: ČSÚ (2021), Statistická ročenka hlavního města Prahy, odkaz [zde](#)

Graf 4: Cizinci v MČ Praha 1 (údaje platné k datu 31.12.2020)

Zdroj dat: ČSÚ (2021), Statistická ročenka hlavního města Prahy, odkaz [zde](#)

Česká republika, potažmo hl. m. Praha zůstává nadále pro cizince velmi atraktivní. Tabulka níže ukazuje, jak roste počet cizinců (s přechodným či trvalým povolením k pobytu) v letech 2010 – 2020 v České republice (tabulka č. 12) a konkrétně v Praze (tabulka č. 13).

Tabulka 18: Celkový počet cizinců v ČR ve vybraných letech (údaje platné k datu 31.12.2020)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet cizinců (ČR)	424 291	434 153	435 946	439 189	449 367	464 670	493 441	524 142	564 345	593 366	632 570

Zdroj: ČSÚ (2021), zpracování M.C.TRITON

Tabulka 19: Celkový počet cizinců v hl. m. Praze ve vybraných letech (údaje platné k datu 31.12.2020)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet cizinců (hl. m. Praha)	148 447	160 783	162 715	161 006	166 332	171 408	184 264	195 068	205 595	210 483	228 532

Zdroj: ČSÚ (2021), zpracování M.C.TRITON

Česká republika, potažmo společnost jako taková by měla usilovat o úspěšnou integraci cizinců do našeho prostředí, být jim k tomu nápomocna. Na úrovni samosprávy hl. m. Prahy v rámci tvorby integračních strategií byla v lednu 2022 vytvořena nová *Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců*. Její detailní rozpracování včetně harmonogramu plnění aktivit

jednotlivých opatření a finanční náročnosti bude součástí dvouletých navazujících akčních plánů. Koncepce je v souladu s vládní Aktualizovanou koncepcí integrace cizinců z roku 2016, s názvem *Ve vzájemném respektu*.

2.2.2.1 INTEGRAČNÍ CENTRUM PRAHA

Na území MČ Praha 1 v Žitné ulici má centrální pobočku obecně prospěšná společnost Integrační centrum Praha, která byla založena hlavním městem Praha za účelem efektivní koordinace integračních aktivit a navazování spolupráce mezi neziskovým sektorem, místní samosprávou a Magistrátem hl. m. Prahy.¹⁸ ICP poskytuje migrantům tyto služby: kurzy českého jazyka pro dospělé a pro děti, kurzy sociokulturní orientace, adaptačně-integrační kurzy, tlumočení a doprovody, právní a sociální poradenství. Dále organizují kulturní a komunitní aktivity po celé Praze, jejichž cílem je sbližování Čechů s migranty a podpora přátelského soužití.

2.2.2.2 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> Z celkového počtu obyvatel MČ Praha 1 tvoří téměř 22 % cizinci (s přechodným či trvalým pobytem). V rozmístění cizinců existují určité rozdíly podle státního občanství: v rámci Prahy je patrná vyšší koncentrace občanů Ukrajiny na území městských částí Praha 9 a Praha 4, občané Vietnamu jsou více soustředěni na území Prahy 4 a největší podíl občanů Ruska je na Praze 5. V rámci MČ Praha 1 nelze hovořit o tom, že by zde občané určité země významně převažovali, specifikem zde však je rozmanitost národností cizinců. Zcela zásadní je integrace cizinců do našeho prostředí. Mezi hlavní nástroje integrační politiky patří realizace projektů obcí na podporu integrace na lokální úrovni.

2.2.3 MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY – KAPACITY

MČ Praha 1 zřizuje 7 mateřských a 5 základních škol. Vzhledem ke specifičnosti území městské části Praha 1 není aktuálně možné počítat s výstavbou nové mateřské či základní školy. S ohledem na dodržování hygienických standardů je problematické i navyšování kapacit budov stávajících škol – například půdní výstavbou či jiným typem rozšiřování. Úřad městské části se proto soustředí na kultivaci a zlepšování prostředí jednotlivých škol. Výjimkou je budova mateřské školy v Národní ulici (budova Řásnovka II), zde probíhá rekonstrukce, která umožní navýšení kapacit o maximálně 16 dětí (stávající kapacita budovy činí 35 dětí).

Kapacity mateřských škol jsou aktuálně spíše dostačující. Souhrnná rejstříková kapacita všech sedmi MŠ ve spádovém území činí 720 dětí. K září 2021 bylo do všech MŠ v rámci území zapsáno celkem 699 dětí, 46 dětí bylo odmítnuto. V minulých letech nebyly kapacity spádovými dětmi naplňovány, mateřské školy tak přijímaly i děti z jiných – kapacitně přetížených – městských částí (Praha 5, Praha 7), dnes se tak děje maximálně v řádech jednotek.

Tabulka 20: Kapacity a počty dětí v MŠ zřizovaných MČ Praha 1 (aktuální k datu 10.5.2022)

Název MŠ	Adresa	Kapacita dle rejstříku MŠMT	Počet dětí v MŠ v 2021/22
MŠ Opletalova	Opletalova 925/14	65	65
MŠ Národní	Národní 416/37	185	182
MŠ Pštrossova	Pštrossova 204/11	75	73
MŠ Hellichova	Hellichova 300/13	100	96
MŠ Masná	Masná 700/11	100	96
MŠ Revoluční	Revoluční 1247/26	125	120
MŠ Letenská	Letenská 120/5	70	68

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

¹⁸ Odkaz: Integrační centrum Praha, odkaz [zde](#)

Tabulka 21: Porovnání počtu dětí v MŠ a dětí s obvyklým pobytem

*Údaje o obvyklém pobytu pocházejí ze SLDB 2021, tedy k datu 21.3.2021. Ostatní údaje jsou za školní rok 2021/2022.

Počet zájemců o MŠ (navštěvující + případní odmítnutí)	742
Z toho dvouleté děti	35+8
Počet dětí ve věku 3-5 let s obvyklým pobytem*	527
Počet dětí ve věku 2 let s obvyklým pobytem*	197
Nepřijatých celkem	42

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022), databáze ČSÚ – SLDB 2021

Kapacity základních škol jsou dostatečné, pro školní rok 2021/2022 nebyl odmítnut žádný spádový žák. Následující tabulky ukazují kapacity a počty dětí v ZŠ zřizovaných městskou částí a vývoj celkového počtu žáků za posledních deset let.

Tabulka 22: Kapacity a počty dětí v ZŠ zřizovaných MČ Praha 1 (aktuální k datu 10.5.2022)

Název ZŠ	Adresa	Kapacita dle rejstříku MŠMT	Reálná kapacita (pokud se liší od rejstříkové)	Počet žáků v 2021/22	Odmítnutých spádových žáků 2021/22
Malostranská ZŠ	Josefská 626/5	500	420	406	0
ZŠ nám. Curieových	náměstí Curieových 886/2	650	630	598	0
ZŠ Brána jazyků	Uhelný trh 425/4	966	850	824	0
ZŠ Vodičkova	Vodičkova 683/22	450	440	414	0
ZŠ J. G. Jarkovského	Truhlářská 1120/22	600	500	468	0

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Tabulka 23: Vývoj celkového počtu žáků k začátku školního roku na území MČ Praha 1

Školní rok	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Žáků celkem	2367	2487	2588	2731	2861	2818	2810	2853	2788	2710

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Rozdíl mezi reálnou kapacitou a kapacitou dle rejstříku MŠMT jednotlivých škol bývá způsoben několika faktory: dnes bývají menší třídy nebo je nižší počet tříd, než bylo dříve nastaveno, dále například počtem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, snížením počtu žáků díky podpurným opatřením (vyhláška 27/2016) či vznikem odborných pracoven místo kmenových tříd.

I přes skutečnost, že základní školy neodmítají spádové žáky a ti tak bývají vždy zapsáni, dochází z kapacitních důvodů k odmítání dětí a žáků z nespádových oblastí. Základní školy na území Prahy 1 se těší dobré pověsti a přirozeně se tak děje, že rodiče, kteří zde mají například sídlo svého zaměstnání, usilují o přihlášení dětí do místních škol. Každá základní škola má navíc nějakou specializaci (více v samostatné kapitole), daná škola tak může být pro konkrétní jedince atraktivní. Přibližné počty o nepřijatých žácích z nespádových oblastí uvádí následující tabulky.

Tabulka 24: Nepřijatí žáci z nespádových oblastí

Název školy	Nepřijatí žáci z nespádových oblastí (přibližné údaje)
ZŠ nám. Curieových	<ul style="list-style-type: none"> průměrně 67 žáků do 1. třídy 5-10 žáků do 6. třídy
ZŠ Vodičkova	<ul style="list-style-type: none"> cca 8-10 žáků do 1. třídy
ZŠ Brána jazyků	<ul style="list-style-type: none"> cca více než 20 žáků do 1. třídy cca 10 žáků do 6. třídy

ZŠ J. G. Jarkovského	<ul style="list-style-type: none"> nemají zásadní kapacitní problémy (pouze v ojedinělých případech do tříd, kde je například žák s asistentem pedagoga)
Malostranská ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> kapacitní problémy v 6. ročníku

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Tabulka 25: Zápis dětí do 1. tříd ZŠ na školní rok 2022/2023 zřizovaných MČ

Název školy	Celkový počet zapisovaných dětí do 1. tříd/y	Předpokládaný počet žáků 1. tříd	Předpokládaný počet tříd 1. ročníků	Počet volných míst pro umístění žáků v 1. ročníku	Průměrný počet žáků na třídu (1. ročníku)
ZŠ Malostranská	73	52	2	0	26
ZŠ Brána jazyků	153	93	4	0	23
ZŠ nám. Curieových	156	62	2	0	31
ZŠ J.G. Jarkovského	66	60	2	0	30
ZŠ Vodičkova	56	46	2	0	23
Celkem	504	313	12	0	26

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Tabulka 26: Počet volných míst pro umístění žáků 2.-9. ročníků pro školní rok 2022/2023

Název školy	Počet volných míst pro umístění žáků ve 2. - 9. ročníku
ZŠ Malostranská	3
ZŠ Brána jazyků	1
ZŠ nám. Curieových	12
ZŠ J.G. Jarkovského	17
ZŠ Vodičkova	4
Celkem	37

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Další informace k mateřským a základním školám jsou v samostatné kapitole jim věnované.

2.2.3.1 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> Při plánování kapacit mateřských a základních škol zřizovaných Městskou částí Praha 1 je potřeba se opírat o relevantní data a sociodemografické prognózy, doporučuje se nechat vypracovat sociodemografickou studii (prognózu), která by budoucí vývoj počtu dětí, kteří se budou ucházet o zápis do místních vzdělávacích zařízení, předpověděla. Přesnost tohoto plánování bude však vždy ohrožena fenoménem zápisové turistiky, při kterém dochází k falešnému nahlášení trvalé adresy krátce před tím, než probíhají zápisy. Průměrný počet žáků na jednu třídu 1. ročníku vychází na 26 dětí. Mateřské a základní školy zřizované městskou částí aktuálně nehlásí přeplněné kapacity pro spádové děti a žáky, počty nepřijatých dětí do (zvláště u některých základních škol) však nejsou nízké (ZŠ nám. Curieových – cca 67 žáků do 1. tříd, ZŠ Brána jazyků cca 20 žáků do 1. tříd). To se děje zejména z toho důvodu, že školy se obecně těší dobrému věhlasu, mají své specializace (zaměření) a centrální městská část je navíc místem, kde je zaměstnáváno velké množství lidí z veřejného i soukromého sektoru, kteří zde zároveň chtějí mít zapsané své děti do škol. Na území MČ Praha 1 jsou nízké kapacity pro děti ve věku do 2 let. Městská část nezřizuje dětskou skupinu.

2.2.4 SENIOŘI

Trendem české společnosti je demografické stárnutí populace. V průběhu let 2012–2021 vzrostl v České republice počet seniorů, respektive osob ve věku 65 let a starších o více než 400 tisíc z 1,70 milionu na 2,17 milionu. To odpovídá nárůstu o 27 % a seniori tak představují více než jednu pětinu v zastoupení obyvatelstva.¹⁹ I v roce 2020 počet seniorů ve věku 65 a více let dále rostl a zvyšoval se tak i jejich podíl v celé populaci. Jednalo se však o nejnižší meziroční nárůst celkového

¹⁹ Zdroj: Statistika a my, Magazín Českého statistického úřadu: Seniorů přibývá i přes vyšší úmrtnost. Dostupné [zde](#).

počtu seniorů (o 27 tisíc, tj. o 1,3 %) od roku 2005, což zapříčinila epidemie onemocnění COVID-19.²⁰ V roce 2020 žilo na území MČ Praha 1 – 5 117 obyvatel starších 65 let, starších přes 80 let bylo 1 149 obyvatel. Index stáří je používanou charakteristikou věkové struktury obyvatelstva, která vypovídá o stárnutí populace. Výsledná hodnota vypovídá o tom, kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let věku. Převyšuje-li výsledná hodnota indexu sto, počet osob na 65 let je vyšší než počet dětí v populaci.

Tabulka 27: Index stáří k r. 2020

Index stáří (v %)	celkem [1]		155,5
Počet obyvatel	muži	65 a více [2]	2 390
		z toho starších 80 let	376
	ženy	65 a více [2]	2 727
		z toho starších 80 let	773

[1] Období: 31.12.2014

[2] Období: 31.12.2020

Zdroj: ČSU (2021), zpracování M.C. TRITON

Jak ukazuje následující tabulka, i přes mírný pokles obyvatel v letech 2010–2020, počet obyvatel ve věku 65 let a více rostl.

Tabulka 28: Počet obyvatel MČ Praha 1 ve věku 65 let a více ve vybraných letech (údaj vždy k 31.12. daného roku)

Období		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel	celkem	30 002	29 857	29 415	29 223	29 586	29 624	29 587	29 499	29 486	29 563	30 202
	muži ve věku 65 let a více	1 965	2 026	2 093	2 141	2 197	2 219	2 242	2 262	2 308	2 387	2 390
	ženy ve věku 65 let a více	2 979	2 912	2 870	2 820	2 780	2 733	2 722	2 713	2 709	2 740	2 727
	celkem	4 944	4 938	4 963	4 961	4 977	4 952	4 964	4 975	5 017	5 127	5 117

Zdroj: ČSÚ (2021), zpracování M.C. TRITON

2.2.4.1 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Tak jak stárne populace České republiky, populace hlavního města Prahy, stárne i obyvatelstvo MČ Praha 1.
- V souvislosti s trendem stárnutí populace je potřeba se zaměřit především na plánování kapacit a možností služeb sociální a následné péče (pečovatelská služba, domy s pečovatelskou službou případně výstavba domova pro seniory) a celkově rozvoj služeb pro starší občany a seniory.
- Důležitá je podpora a rozvoj takového prostředí, které umožňuje přirozené a zdravé stárnutí, umožňuje občanům i přes potíže, které přicházejí s věkem, setrvat v jejich přirozeném prostředí, a udržet si své sociální role a kontakty.

²⁰ Zdroj: ČSÚ, Demografické charakteristiky seniorů

2.2.5 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Popis aktuální sociodemografické situace je shrnutím dat, která se dotýkají oblastí, která jsou dále v dokumentu podrobněji rozpracována – jako jsou například kapacity služeb sociálních péče či kapacity školských zařízení. Specifičnost centrální městské části má svůj vliv na skladbu obyvatelstva, jeho demografické, sociální a ekonomické charakteristiky, odráží se v úrovni bydlení a rozsahu domovního a bytového fondu.

MČ Praha 1 nemá zpracovanou sociodemografickou analýzu včetně predikce, která by byla zaměřená přímo na ni.

Atraktivita území způsobuje, že zde svůj trvalý pobyt má nahlášeno více obyvatel, než kolik zde skutečně pobývá a využívá služeb spojených s rezidentním bydlením. Na druhou stranu – na území Prahy 1 se nachází téměř všechny významné pražské cíle turistů a centrální městská část je navíc pro své kulturní a společenské zázemí (množství divadel, knihoven, galerií a klubů) lákadlem i pro obyvatele jiných městských částí. To vše způsobuje, že i přes to, že zdejší území trvale obývá přibližně 23 tisíc rezidentů (podle údajů geolokační analýzy využívající mobilní data), nachází se zde přes den velmi vysoká koncentrace osob – dojíždějících, výletníků, tranzitujících a turistů. Tato koncentrace osob je skutečným náporům pro zdejší území a jeho udržitelnost a zachování trvalé hodnoty (genius loci lokality, historické památky apod.). Je zdrojem prosperity, ale i ztížené obyvatelnosti Prahy 1, tj. nevyváženosti sociálního a ekonomického pilíře udržitelného rozvoje. Nároky na veřejné služby (potažmo celou městskou část) klade také faktor stárnutí obyvatel. Zařízení občanské vybavenosti a struktura městské části by měla být přístupná a prostupná, přátelská ke všem věkovým skupinám.

2.2.6 SWOT ANALÝZA – SOCIODEMOGRAFICKÁ SITUACE

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vzdělanostní struktura obyvatel MČ.	O			X	X
• Komunitní a spolkový život.	S / O				X
• Zájem o život v MČ Praha 1 jako politické, kulturní, univerzitní, turistické a dopravní centrum Prahy a ČR.	S / O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vysoká hodnota indexu stárí obyvatelstva (v populaci je vyšší zastoupení osob ve věku 65 let a více než dětí).	O				X
• Absence realizace projektů na podporu integrace cizinců.	O				X
• Dlouhodobě probíhající gentrifikace na území Prahy 1.	S / O			X	

<ul style="list-style-type: none"> Koncentrace lidí bez domova v některých lokalitách MČ Prahy 1 a vytváření sociálně vyloučených lokalit. 	S / O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Negativní dopady plynoucí ze skladby turistů a overturismu. 	S / O		X	X	
<ul style="list-style-type: none"> Pocit starousedlíků, že ztrácejí svoje místo v městské části. 	S			X	
<ul style="list-style-type: none"> Dojíždění desettisíců studentů na území MČ Praha 1 a vysoké nároky na MHD. 	O		X	X	
<ul style="list-style-type: none"> Různorodá data o počtu trvale žijících obyvatel na území MČ Praha 1. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Chybí sociodemografická prognóza založená na skutečném počtu obyvatel MČ Praha 1. 	O				X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Migrace cizinců dlouhodobě žijících na území MČ. 	S / O	X		X	X
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení počtu rezidentů a na úkor počtu nabízených krátkodobých bydlení. 	S / O			X	
<ul style="list-style-type: none"> Příliv mladých lidí z ČR i zahraničí přicházejících na území MČ Praha 1 za univerzitním vzděláním. 	O			X	X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Stárnutí populace na úrovni státu a Evropy. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> COVID19, případně další alternativy virové nákazy spojené s "lockdownem" či jiným omezením. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Overturismus a jeho dopady na ochotu rezidentů žít v centru Prahy. 	S / O			X	
<ul style="list-style-type: none"> Dopady klimatické změny na život obyvatel v centru města. 	S / O	X	X	X	

3 ANALÝZA OBLASTÍ ŽIVOTA MČ PRAHA 1

3.1 SPRÁVA, ROZVOJ A ŘÍZENÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI A JEJÍHO ÚŘADU

3.1.1 VEDENÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI

Zastupitelstvo má 25 členů.

Rada MČ má 7 členů (1 neuvolněný člen).

ZMČ, respektive RMČ zřizují jako své poradní orgány výbory a komise. Níže je uveden aktuální seznam výborů a komisí.

Výbory:

- Finanční výbor
- Kontrolní výbor
- Výbor proti vyliďňování centra a pro podporu komunitního života

Komise:

- Komise kultury a sportu
- Komise obecního majetku
- Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality
- Komise pro dopravu
- Komise pro informatiku
- Komise pro investice
- Komise pro občanské záležitosti, udělování čestného občanství a ceny prahy 1
- Komise pro obchod a služby
- Komise pro participaci a veřejný prostor
- Komise pro územní rozvoj
- Komise pro výchovu a vzdělávání
- Komise pro zdravotnictví
- Komise pro životní prostředí
- Komise sociální
- Programová rada Malostranské besedy
- Programová rada Michnovského letohrádku

3.1.2 STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI

MČ Praha 1 doposud nedisponovala strategickým rozvojovým dokumentem. Aktuálně připravovaná Strategie udržitelného rozvoje je tak prvním uchopitelným nástrojem udržitelného strategického plánování na následující období.

Z dalších koncepčně/strategických dokumentací, které obvykle samosprávy implementují, chybí MČ Praha 1 Strategie rozvoje úřadu městské části, IT strategie (aktuální téma v souvislosti s kybernetickou bezpečností), Plán obnovy IT, Koncepce bydlení, či celá řada pasportů.

MČ Praha 1 je od roku 2019 zapojena v iniciativě Zdravých měst, nicméně prozatím nebyla ze strany MČ Praha 1 vyvíjena jakákoliv aktivní činnost v této platformě.

Bylo by tedy vhodné začít s přípravou potřebné strategicko/koncepční dokumentační databáze a zároveň být více aktivní v Národní síti zdravých měst - např. zapojením se do každoročního hodnocení udržitelnosti. Aktuálně zpracovávaná Strategie udržitelného rozvoje by pak mohla sloužit jako dílčí vstup pro hodnocení.

Co se týče dalších koncepčních či strategických dokumentů (sektorových strategií) MČ Praha 1 disponuje aktuálně platným Programem regenerace MČ Praha 1 (platnost do roku 2022).

3.1.3 ZAHRANIČNÍ VZTAHY

MČ Praha 1 má uzavřenou řadu partnerských smluv se zahraničními městy, mnohdy se spolupráce datuje již od 70 let 20. století. Poslední partnerská smlouva byla uzavřena v roce 2015 s italským městem Orvieto. Přístup k zahraničním vztahům záleží na přístupu a aktivitě vedení MČ. Historicky jezdily komise do partnerských měst, občas se realizoval i výjezd do ne partnerských měst se snahou o nastavení spolupráce.

Vzhledem k charakteru MČ Praha 1 (přirozené centrum hlavní metropole, kulturní a historické pozadí...) je nepochybně důležité zahraniční vztahy rozvíjet, a proto by bylo vhodné nastavit rámec spolupráce (harmonogram), osvěžit "studené" vztahy a využívat maximum potenciálu, který daná spolupráce nabízí.

Tabulka 29: Přehled partnerských měst

Partnerské město/region	Začátek partnerství	Stav spolupráce
Nimes/Francie	1967 - partnerská smlouva	aktivní a úzká spolupráce
Bamberg/Německo	1992 - partnerská smlouva	aktivní a úzká spolupráce
Trento/Itálie	2002 - partnerská smlouva	aktivní a úzká spolupráce
Ferrara/Itálie	2001 - partnerská smlouva	ad hoc spolupráce
Monza/Itálie	2009 - partnerská smlouva	ad hoc spolupráce
Orvieto/Itálie	2015 - partnerská smlouva	ad hoc spolupráce
Sdružení měst a obcí Jesenicka - ČR	2000 - deklarace	primárně kvůli povodním, ad hoc
Městská část Bratislava-Staré Mesto - Slovensko	2004 - partnerská smlouva	aktivní a úzká spolupráce
Městský obvod Vídeň 1 - Innere Stadt - Rakousko	2005 - partnerská smlouva	v současnosti bez vztahu
Městský obvod Budapešť - Budávar - Maďarsko	1999 - partnerská smlouva	aktivní a úzká spolupráce
Město Rosh Ha'ayin - Izrael	2006 - partnerská smlouva	ad hoc spolupráce
Město Batumi - Gruzie	2013 - partnerská smlouva	ad hoc spolupráce
Městská část Soul - Jongno - Jižní Korea	2015 - partnerská smlouva	v současnosti bez vztahu
Městská část Peking - Chaoyang - Čína	2014 - partnerská smlouva	v současnosti bez vztahu
Berlín - Mitte	2022	Začátek spolupráce se starostou městské části

Zdroj: MČ Praha 1

3.1.4 ÚŘAD MĚSTSKÉ ČÁSTI

Úřad městské části tvoří starosta, zástupce (zástupci) starosty, tajemník úřadu městské části a zaměstnanci městské části zařazení do úřadu městské části. V čele úřadu je starosta, který je statutárním orgánem zaměstnavatele vůči tajemníkovi úřadu. Statutárním orgánem zaměstnavatele vůči ostatním zaměstnancům zařazeným v úřadu je tajemník.

Úřad městské části je dislokován v několika budovách, jedná se o:

- Vodičkova 18 (hlavní budova ÚMČ)
- Vodičkova 9
- Vodičkova 32
- V Jámě 12
- Jungmannova 7
- Jungmannova 3
- Navrátilova 9

Úřad městské části je dělen do:

- 13 odborů,
- 57 oddělení,
- 2 útvarů.

Pro detailní rozbor fungování ÚMČ Praha 1 by bylo vhodné zpracovat tzv. Strategii rozvoje ÚMČ, která stejným způsobem (jako Strategie rozvoje MČ) přistupuje k jedné konkrétní organizaci (ÚMČ). V rámci analytické fáze zpracování SUR byly vedeny rozhovory s vedoucími odborů ÚMČ. Ti identifikovali níže uvedená potenciální témata (interního charakteru) k řešení:

- Kompetenční řízení – nevyjasněné kompetence
- Spolupráce místní samosprávy se státní správou – synergie
- Personální obsazení ÚMČ (fluktuační, stárnutí, finanční ohodnocení u specifických pozic, chybějící pozice - např. právníci, energetický manažer atp.)
- Interní procesy – zjednodušení (např. téměř vše je nutné schvalovat radou MČ)
- Příprava na novou legislativu (stavební úřad, živnostenský odbor) - digitalizace dokumentace, archivu
- Specifikace vykonávaných agend ÚMČ Praha 1 (oproti ostatním místním samosprávám) - např. jednotné kontaktní místo na živnostenském odboru → vysoké nároky na zaměstnance
- Pasportizace majetku
- Revitalizace informačních toků mezi občany a úřadem
- Kybernetická bezpečnost
- Chybějící Koncepce IT
- Postupná obnova IT
- Automatizace, elektronizace a robotizace procesů na ÚMČ
- Spolupráce s magistrátem hl. města Prahy v otázkách provozu, správy i investiční činnosti

3.1.5 MĚSTSKÉ ORGANIZACE

MČ Praha 1 zřizuje pouze 1 typ městských organizací – příspěvkové organizace.

Příspěvkové organizace (právní osoba veřejného práva zřízená k plnění úkolů ve veřejném zájmu; jde o veřejnoprávní neziskové organizace) - MČ Praha 1 má následující příspěvkové organizace:

- Nemocnice na Františku
 - Nemocnice je předním českým pracovištěm pro léčbu karcinomu prsu s největším počtem provedených operací prsu v Praze. Nachází se zde Sdružené onkologické centrum (SOC) ke Komplexnímu onkologickému centru (KOC) pražské Všeobecné fakultní nemocnice a Screeningové centrum kolorektálního karcinomu s onkochirurgickou poradnou.
 - Nemocnice poskytuje nepřetržitou zdravotní péči pacientům s problémy chirurgického, ortopedického či interního charakteru a dlouhodobě nemocným. Provozuje také řadu odborných ambulancí a poraden. Její ortopedické oddělení s navazujícími rehabilitačními službami je pro svou kvalitu vyhledávané i vrcholovými sportovci. Chirurgické oddělení bylo v roce 2016 ohodnoceno

časopisem Týden jako nejlepší v Česku.²¹

- Středisko sociálních služeb
 - Poskytování sociálních služeb (pečovatelská služba, tísňová péče, denní stacionář, 6 domovů s pečovatelskou službou a volnočasové aktivity).
- Základní školy (5x)
- Mateřské školy (7x)
- Školní jídelna (5x)
- Škola v přírodě a školní jídelna (2x)

3.1.6 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ, KOMUNIKACE, OTEVŘENOST, TRANSPARENTNOST, SMART CITY

3.1.6.1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

MČ Praha 1 nemá zpracovaný ucelený strategický rozvojový dokument. (Tuto věc má nyní zajistit zpracování Strategie udržitelného rozvoje.)

Významným rozvojovým dokumentem je Program regenerace městských památkových rezervací MČ Praha 1, který je v současné době platný na období 2022 – 2026.

Jiné oficiální sektorové koncepce nemá MČ Praha 1 k dispozici. Na úrovni vybraných jednotlivých agend však existují záměry a plány, které mají gesční radní.

MC Praha 1 je od roku 2019 oficiálním členem Národní sítě zdravých měst. Je zde však pouze pasivní, neaktivní člen.

3.1.6.2 KOMUNIKACE

MČ Praha 1 vydává svůj vlastní zpravodaj s názvem časopis Jedna (zpravodaj vychází každý měsíc v nákladu 19 tis. kusů, výjimku tvoří letní období, kdy vychází jedno číslo za červenec a srpen). Obyvatelům jsou distribuovány do poštovních schránek, dále jsou k dispozici na vybraných místech (infocentrum) či v elektronické verzi. Od roku 2021 rovněž MČ Praha 1 vydává noviny s názvem Soused, které jsou určeny především pro seniory a jejich rodiny. Distribuce je obdobná jako u časopisu Jedna.

Klíčovým komunikačním kanálem jsou internetové stránky. Jedná se stále o jeden z dominantních komunikačních kanálů pro územní samosprávy, nejen z toho důvodu by měla být řešena jejich aktualizace.

Obyvatelům hl. m. Prahy jsou dále k dispozici internetové stránky Plánuj na Jedničku! (<http://www.planuj1.cz/>). Zde je možné dozvědět se více o plánech a záměrech MČ Praha 1 a web slouží i jako informační kanál pro komunitní a participativní aktivity / setkání spojené s přípravou strategických dokumentů.

Dalšími komunikačními nástroji jsou sociální sítě:

- Facebook (Praha 1 a Praha 1 online)
- Instagram
- You Tube
- Twitter

MČ Praha 1 zřizuje vlastní televizi – televize JEDNA. Televizi lze sledovat na několika kanálech – živě se vysílá na Facebooku Prahy 1, na YouTube kanále a samozřejmě i na webu www.praha1.cz. Obsahem jsou především 4 samostatné pořady: Aktuality Prahy 1, Podporujeme naše živnostníky, Kultura žije a Pojďte se s námi projít.

Další informace:

- MČ disponuje elektronickou úřední deskou (<https://www.praha1.cz/urad/uredni-deska/>).
- MČ Praha 1 disponuje tzv. Online hlášením rozhlasu – webové aplikace pro informování veřejnosti, která zároveň

²¹ Zdroj: <http://www.nnfp.cz/o-nemocnici/zakladni-informace>

slouží pro sběr podnětů ze strany veřejnosti (technického rázu), dostupné na: praha1.online.

- MČ Praha 1 společně s Výborem pro vyklidňování centra a pro podporu komunitního života realizuje projekt “Chci se v klidu vyspat” - cílem projektu je řešení problematiky krátkodobého ubytování v bytech a dalších témat souvisejících s vyklidňováním centra Prahy. Nejen na Praze 1 je tak jednáno s úředníky, politiky a dalšími odborníky a jsou hledány cesty zejména ke kvalitnímu systému kontroly a vymahatelnosti. Informace jsou dostupné na webu: <http://chcisevkliduvyspat.cz>.

3.1.6.3 PRÁCE S KOMUNITAMI A PARTICIPACE

V rámci ÚMČ Praha 1 je zřízeno Oddělení strategického plánování a participace, které je obsazeno koordinátorem participace. Místo bylo ustanoveno v souvislosti se zapojením do projektu IPRu - zřízení sítě participativních koordinátorů.

Do té doby téma participace nebylo na MČ Praha 1 významně uchopeno. Pomineme-li standardní participativní nástroje typu veřejná účast na jednáních zastupitelstva MČ, připomínkování rozpočtu a podobně, byl v oblasti participace první významnější stimul připravovaná Strategie udržitelného rozvoje, v rámci které se začaly realizovat participační aktivity (workshopy, setkání s obyvateli, dotazníková šetření, ankety). Tuto skutečnost lze využít jako pilotní projekt a pokračovat s nastavenými a ověřenými principy i v následujících letech. Mezi doporučené varianty participativních aktivit patří v minimální míře nastavení stakeholder managementu a pravidelná názorová šetření mezi obyvateli MČ Praha 1.

Podstatnou část komunitního života zajišťují registrované spolky na území MČ Praha 1. Podle dostupných dat vykazuje svou činnost v MČ Praha 1 celkem 55 registrovaných spolků (viz příloha analytické části SUR). Aktivita spolků je pestrá – zejména kulturní a sportovní činnost, existují ale i spolky např. na ochranu památek v Praze nebo edukaci firem ke společenské odpovědnosti. Některé, zejména lokální spolky, jsou velmi aktivní – konkrétně například spolek Nového města nebo Malé Strany. Tyto spolky často hájí partikulární zájmy. Spolky jsou významným stakeholderem a je nutné s nimi počítat při plánování rozvoje MČ.

3.1.6.4 ELEKTRONIZACE

Na ÚMČ je možné se elektronicky objednat na následující agendy:

- Živnostenský odbor – registrace, výpis z rejstříku a jednotné kontaktní místo;
- Matrika – státní občanství, narození, manželství, úmrtí, duplikáty matričních dokladů, zvláštní matrika Brno, změna jména a příjmení;
- Ověřování listin a podpisů;
- Czech point;
- Vydávání certifikátů I.CA;
- Osobní doklady – žádost OP, žádost CP, výdej hotových dokladů, změna trvalého pobytu, ohlášení ztráty a zcizení dokladů, informační systémy;
- Parkovací oprávnění.

Rozsah činností, na které je možné se online objednat, je ve srovnání s většinou jiných územních samospráv III. typu poměrně široký.

Další zjištění:

- Na stránkách <https://svatby.praha1.cz/> je možná elektronická rezervace termínu svatby.
- Na stránkách <https://www.praha1.cz/mapa-zaboru/> je k dispozici online mapa záborů.
- MČ Praha 1 zřizuje telefonní linku pro řešení pohotovostního úklidu.
- V prostředí MČ / ÚMČ jsou využívány mapové vrstvy (na vybrané oblasti), což lze opět hodnotit pozitivně. V této oblasti je podstatné udržovat data aktuální. Potenciál se nabízí ve smysluplném rozšiřování mapových portálů dle potřeb veřejnosti a dalších stakeholderů (tj. vázat je na informační potřebu vybraných skupin) nebo prováděných pasportů majetku.
- Pozitivním zjištěním je rovněž možnost elektronických zápisů do ZŠ. Do budoucna je určité tématem jejich rozšíření na MŠ a práce s daty, které elektronizace v této oblasti přinese (téma dat a jejich využití je obecně tématem, které by měla MČ Praha 1 do budoucna uchopit a lépe vytěžovat).
- Obyvatelé Prahy 1 mohou využívat Portál Pražana (varianta Portálu občana), přes který je možné vyřídit v případě splněných podmínek část agend vůči veřejné správě. Zřizovatelem portálu je hl. m. Praha.

3.1.6.5 TRANSPARENTNOST A OTEVŘENOST

MČ Praha 1 nabízí prostřednictvím platformy Citi Vizor možnost pro zájemce jednoduše a uživatelsky přívětivě zjistit:

- přehled výdajů a příjmů (rozklikávací rozpočet),
- faktury,
- úřední desku,
- registr smluv.

Součástí běžné praxe jsou online přenosy ZMČ, které mohou občané sledovat.

Občanům jsou nabízena vybraná data formou *open dat*.

MČ Praha 1 se rovněž v posledním zveřejněném žebříčku tzv. K-Indexu²² z r. 2020 umístila na 2. místě z 22 porovnávaných MČ (porovnávány byly všechny tzv. velké městské části), v r. 2019 byla MČ na 12. místě.

- Hodnocení dle K-Indexu za r. 2019. Městská část Praha 1:²³
 - *Nevyazuje téměř žádné rizikové faktory.*
 - *Zakázky se nekoncentrují u žádných dodavatelů.*
 - *Zakázky s podezřelou cenou se nekoncentrují u žádných dodavatelů.*
- V roce 2021 byla udělena pokuta od Ombudsmana za dělení veřejných zakázek.

3.1.6.6 SMART CITY

MČ Praha 1 nemá zpracovaný základní dokument týkající se Smart City, který by určil priority a doporučil k realizaci vybrané konkrétní projekty. Smart City je ze strany vedení MČ vnímáno spíše jako téma, které by se mělo řešit především na celopražské úrovni.

Téma Smart City v hl. m. Praze posouvá především městská organizace Operátor ICT, která pomáhá se zaváděním projektů a opatření i na území jednotlivých MČ, ačkoli primárně se soustředí na projekty nebo aktivity mající celopražský přesah, které mají poté dopad i vůči MČ Praha 1. Pro MČ Praha 1 může jít např. o tyto:

- Celopražské aplikace – Moje Praha, Lítačka
 - Aplikace nabízejí informace týkající se i MČ Praha 1, jako jsou:
 - Parkovací zóny a možnost pohodlného placení parkování
 - Přehled parkovišť P+R a dopravních kamer
 - Kontakty a otevírací doba městských úřadů na území hl. m. Prahy
 - Seznamy sídel městské policie
 - Kontakty a otevírací doba sběrných dvorů
 - Nabídku kulturních akcí
 - Aktuální stav počasí
 - Seznamy lékáren, dětských hřišť, parků a veřejných WC
 - Nejdůležitější telefonní čísla pro krizové situace
 - Navigace do vybraných míst
- Platformy pro sběr dat a poskytování informací – Virtualizace Prahy 1 a datový model, platforma Golemio, Geoportál (IPR, TSK).
- Instalace „chytrých“ odpadkových košů v letech 2016 – 2018 (po 30 kusech ročně).
- E-sharing / carsharing, bikesharing apod.
- Nově schválený Generel rozvoje dobíjecí infrastruktury v hl. m. Praze do roku 2030 (schválen 2021) - viz kapitola Doprava.

²² K-Index je index korupčního rizika, který je zpracováván na platformě Hlídač státu. Více zde: <https://texty.hlidacstatu.cz/co-je-to-k-index/>

²³ Dostupné na: <https://www.hlidacstatu.cz/kindex/detail/00063410?rok=2020>

3.1.6.7 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:															
Poznámka: Níže uvedené shrnutí se týká v oblasti udržitelnosti především sociálně-politického pilíře udržitelnosti.															
<ul style="list-style-type: none"> MČ zřizuje pouze příspěvkové organizace, nedisponuje žádným jiným typem právnické osoby. Významným strategickým dokumentem je Program regenerace městských památkových rezervací MČ Praha 1 2022 – 2026. Jiný oficiální strategický dokument MČ Praha 1 nemá. V oblasti komunikace je možné sledovat řadu pozitivních trendů (není hodnocen předávaný obsah – k tomu účelu by musela být vytvořena komunikační strategie MČ / ÚMČ a provedena detailní analýza): <ul style="list-style-type: none"> Široká sada komunikačních nástrojů včetně vlastní televize. Zpravodaj Jedna, který chodí adresně do schránek a je k dispozici i v online podobě, měsíčník Soused. Nové internetové stránky Plánuj na Jedničku! stejnojmenný profil na Facebooku. Praha 1 má nový portál na bezpečnost. - www.bezpecnost.praha1.cz. Aplikace hlášení online rozhlasu. Projekt “Chci se v klidu vyspat.” Tématem v oblasti komunikace je jistě zvyšování uživatelů mobilních aplikací (vlastní mobilní aplikaci zatím MČ Praha 1 nemá) a prvků jejich využití (ankety, participace). Tématem je zapojení stakeholderů do rozhodování o rozvoj městské části. V současnosti probíhá ad-hoc. Pilotní zkušeností je zapojení při zpracování SUR. Podstatnou část komunitního života zajišťují registrované spolky na území MČ Praha 1. Podle dostupných dat vykazuje v MČ Praha 1 svou činností celkem 55 registrovaných spolků. MČ skončila v r. 2020 na 2. místě v tzv. K-Indexu, který je sestavován na Hlídači státu. Ze strany MČ je snaha o posilování a rozvoj další transparentních prvků (Citivizor). ÚMČ Praha 1 nabízí elektronické objednání na celou řadu agend. Možnost elektronických zápisů do ZŠ. MČ Praha 1 se snaží být aktivní v oblasti Smart City, realizuje řadu pilotních projektů (prozatím nesystémově). 															

3.1.7 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.1.7.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 3: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – téma úřad a samospráva

Úřad a samospráva		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrt			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Komunikace s úřadem a městskou částí		x			x										
	Otevřenost a transparentnost		x			x						x	x		x	x
	Komunikace s politiky		x													
	Strategické řízení, rozvoj, inovace											x	x		x	
	Komunikace a práce politické reprezentace															
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrt			Havelská čtvrt			Betlémská čtvrt		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Komunikace s úřadem a městskou částí							x	x	x		x				
	Otevřenost a transparentnost					x	x						x			
	Komunikace s politiky															

Strategické řízení, rozvoj, inovace		x	x						x			x			
Komunikace a práce politické reprezentace									x					x	

Jak ukazuje obrázek shrnující rezonanci témat v oblasti správy a řízení MČ v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1, jde o téma, které bylo řešeno téměř všude. S tématem byly obecně častěji spojené negativní emoce, kdy byly vybrané dílčí kategorie hodnoceny ve smyslu slabých stránek. V návaznosti na to byla poté ze strany účastníků identifikována řada příležitostí ke zlepšení, která do velké míry korelovala se slabými stránkami (co dnes nefunguje dobře).

Úřad a samospráva:

- Negativně byla hodnocena komunikace úřadu a městské části, otevřenost a transparentnost (zmíněny byly například pokuty, které MČ Praha 1 dostává za porušení pravidel v oblastech otevřenosti a transparentnosti), rovněž mezi respondenty panovala nízká víra ve vedení MČ, v to, že názory veřejnosti budou vyslyšeny a podněty vyplývající z facilitačních workshopů budou brány v potaz. Často býval zmíněn i tlak lobbistických skupin a snaha jim vycházet vstříc.

Komunikace:

- Komunikace je vnímána jako jednostranná – úřad a občan, nedostatky v komunikaci byly identifikovány i v ose HHMP -> občané.
- Obsah na Facebooku MČ Praha 1 je vnímám jako irelevantní pro občany MČ Praha 1.

Příležitosti:

- Participace: Kontaktní místo/centrum pro komunikaci mezi obyvateli a samosprávou. Zřízení pozice ombudsmana pro občany.
- Efektivnější využívání rozpočtu MČ Prahy 1, participativní rozpočet.
- Školení úředníků v měkkých dovednostech (jednání s klienty, komunikace).
- Památky, podpora veřejných akcí pro místní, kulturní využití.
- Užší spolupráce s IPR.
- Ve spolupráci s Prahou 8 vyřešit oblast Těšnova, Karlína (hranice mezi přilehlou čtvrtí Praha 1 a Karlínem) a magistrály.
- Plebiscit o pravidlech bytové a nebytové politiky MČ Praha 1.

3.1.7.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.1.7.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI SPRÁVY A ŘÍZENÍ MČ1

V rámci dotazníkového šetření byla tato oblast zkoumána otázkou na spokojenost s komunikací ÚMČ Praha 1, politickou reprezentací s veřejností/obyvateli MČ.

3.1.7.2.2 SHRUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU SPRÁVY A ŘÍZENÍ MČ

Pokud se na téma spokojenosti s životem v MČ díváme jako na celky, lze interpretovat, že pro respondenty byla jediným podprůměrným aspektem zde **komunikace s městskou částí**.

Vysoký komunitní život a občanská angažovanost do jisté míry reaguje na pocit malé participace na politickém rozhodování – většina lidí má pocit, že příliš neovlivňuje směřování městské části a části se nelíbí, kam směřuje.

3.1.8 TRENDY V OBLASTI SPRÁVY A ŘÍZENÍ MČ

Trend	Popis
Řízení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stakeholder management ✓ Využívání moderních technologií (např. na řízení projektů, na chod procesů – eliminace papírové kultury na úřadech) ✓ Smart City ✓ Elektronizace agend
Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Široká síť nástrojů ✓ Posilující role sociálních sítí jako standardních komunikačních nástrojů ✓ Aplikace (snaha sjednocovat) ✓ Sběr zpětné vazby
Otevřenost, transparentnost, komunitnost, participativnost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jednoduše a přehledně sdělované klíčové informace o hospodaření, smlouvách apod. = kontrola veřejnosti ✓ Podpora občanské společnosti ✓ Participační prvky ✓ Podpora komunit – práce s nimi
Data	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sběr a agregace dat ✓ Práce s daty ✓ Sjednocování platforem pro data ✓ Open data ✓ Řízení, rozhodování a plánování na základě dat (vč. sdílení dat)

3.1.9 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Správa, rozvoj a řízení MČ Praha 1 je jedním z mála oblastí, kterou vedení MČ může přímo ovlivnit. Obyvatelé MČ Praha 1 v rámci provedených participačních aktivit hodnotili především oblast komunikace politického vedení MČ ve vztahu k obyvatelům. Ostatní témata jako např. fungování ÚMČ, rozvoj MČ, nabízené služby ze strany vedení MČ či realizované aktivity pro občany, nebyla vůbec zmíněna. Otázkou je, zda to obyvatelé nevnímají, popř. jestli to berou jako samozřejmost.

Celá tato oblast spadá do sociálně-politického pilíře udržitelnosti. Částečně poté ovlivňuje nebo má vztah k dalším pilířům udržitelnosti dle řešeného tématu.

Řízení MČ

- MČ zřizuje pouze příspěvkové organizace, nedisponuje žádným jiným typem právnické osoby.
- V oblasti komunikace je možné sledovat řadu pozitivních trendů (není hodnocen předávaný obsah – k tomu účelu by musela být vytvořena komunikační strategie MČ / ÚMČ a provedena detailní analýza).
- Široká sada komunikačních nástrojů včetně elektronických (aplikací):
 - Zpravodaj Jedna, který chodí adresně do schránek a je k dispozici i v online podobě. Měsíčník Soused.
 - Nové internetové stránky Plánuj na Jedničku!
 - Tématem v oblasti komunikace je jistě zvyšování uživatelů mobilních aplikací a prvků jejich využití (ankety, participace) - tedy obousměrná komunikace.
- MČ skončila v r. 2020 na 2. místě v tzv. K-Indexu, který je sestavován na Hlídači státu. Ze strany MČ je snaha o posilování a rozvoj další transparentních prvků (Citivizor).
- ÚMČ Praha 1 je dislokován v několika budovách, je tvořen odbory, odděleními a útvary. Logika organizační struktury se jeví jako rozumná, nabízí se potenciál realizace procesního auditu a zpracování Strategie rozvoje ÚMČ.
- ÚMČ Praha 1 nabízí elektronické objednání na celou řadu agend.
- Možnost elektronických zápisů do ZŠ.

Smart City

- MČ Praha 1 se snaží být aktivní v oblasti Smart City. V současnosti nemá zpracovaný samostatný rozvojový/strategický dokument, který by toto téma uchopoval, nicméně lze sledovat pilotní Smart City projekty

typu chytrých odpadkových košů (senzorika naplněnosti) atp. Téma Smart City je v Praze významně ovlivněno organizací Operátor ICT, která se toto téma snaží řešit plošně.

Participace a komunitní život

- Zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů samospráv je jedním z hlavních principů činnosti Zdravých měst – iniciativy, které je MČ Praha 1 členem. Vedení MČ Praha 1 by tak mělo směřovat k systémovému nastavení participačních procesů a způsobu zapojení klíčových stakeholderů do rozvoje městské části. MČ Praha 1 v současnosti nemá nastavený stakeholder management ani pravidelný systém sběru zpětné vazby ze strany občanů.
- Z dotazníkového šetření i facilitačních workshopů vyplývá, že občané MČ Praha 1 mají chuť se zapojovat do věcí veřejných.
- To potvrzuje poměrně vysoká angažovanost v některých oblastech, ale třeba i bohatá spolková činnost. Náзор veřejnosti je ovšem takový, že s nimi vedení MČ příliš nemluví a nezapojuje je. Pilotními projekty lze tak vnímat obsazení pozice koordinátora participace a zapojení stakeholderů při zpracování SUR.
- Podstatnou část komunitního života zajišťují registrované spolky na území MČ Praha 1. Podle dostupných dat vykazuje v MČ Praha 1 svou činnost celkem 55 registrovaných spolků. Aktivita spolků je pestrá - zejména kulturní a sportovní činnost, existují ale i spolky např. na ochranu památek v Praze nebo edukaci firem ke společenské odpovědnosti.

3.1.10 SWOT ANALÝZA – ÚŘAD A SAMOSPRÁVA

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Široká škála komunikačních nástrojů.	O				X
• Moderní nástroje komunikace – online objednání.	O	X			
• Transparentní a participační nástroje – Citivizor, aktivity spojené s přípravou Strategie udržitelného rozvoje.	O	X			X
• Snaha zavádět tzv. chytrá řešení v dílčích oblastech života MČ.	O	X	X		X
• Druhé místo v K-Indexu za r. 2020.	O	X			
• Zřízena role koordinátora participace.	O				X
• Jednoduchá struktura zřizovaných organizací.	O	X			
• Nabídka tzv. pohotovostního úklidu (tel. linka) a informace o zábořech přes mapový portál.	S / O		X	X	
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř

• Není zřejmé, že by dlouhodobé plánování na MČ probíhalo vždy na základě dat.	O	X			X
• Chybějící strategie komunikace s občany.	O				X
• Chybějící stakeholder management a koncepční práce s ním.	O				X
• Neaktivní členství v NSZM.	O	X			X
• Nedostatečná systematická a dlouhodobá snaha o participaci obyvatel.	O				X
• Chybí spolupráce s univerzitami a dalšími důležitými stakeholdery na strategickém rozvoji.	O				X
• Negativní historické renomé MČ/ÚMČ v oblasti otevřenosti a transparentnosti.	S				X
• Případy nezapojení MČ/ÚMČ Praha 1 ze strany hl. m. Prahy do přípravy významných strategických koncepcí majících přímý vliv na MČ Praha 1.	O				X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Využívání vhodných dotačních titulů ze strany HMP, státu / EU.	O	X			
• Rozvoj Smart City na úrovni hl. m. Prahy s dopady na MČ Praha 1.	O	X			
• Proaktivní a samovolné zapojení a zájem stakeholderů a komunit do dalšího rozvoje MČ.	O				X
• Kulturní a turistická politika hl. m. Prahy a státu zaměřená na turisty mířící na kulturu.	O			X	X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Krizové situace a havárie, které ovlivní celou MČ nebo hl. m. Prahu.	O	X	X		X
• Kybernetická bezpečnost a útoky na infrastrukturu.	O	X			
• Nesoulad se strategickými záměry a plány HMP nebo nezapojení MČ Praha 1 do přípravy významných strategických dokumentů na úrovni HMP.	O	X	X		X

3.2 BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK

3.2.1 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI

3.2.1.1 BEZPEČNOST A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

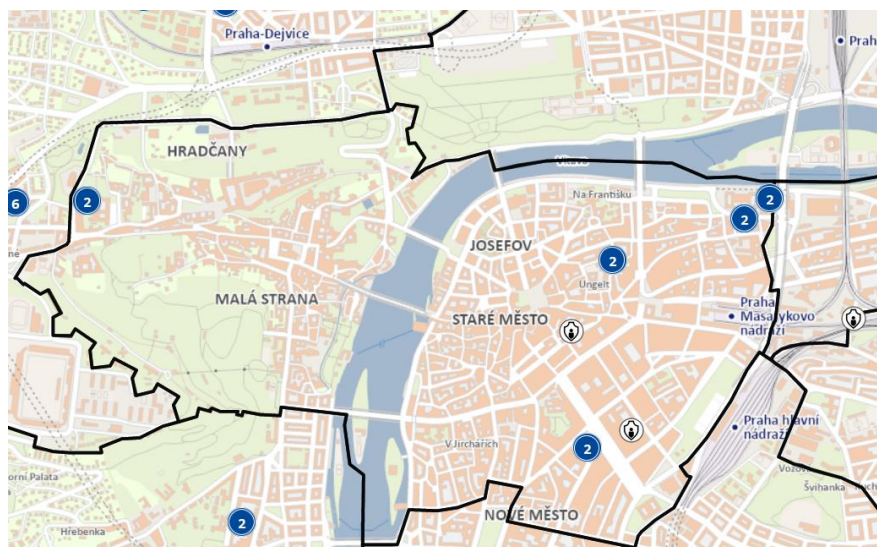
Bezpečnost v hl. m. Praze zajišťují především složky integrovaného záchranného systému a Magistrát hl. m. Prahy. Samotné IZS představuje určitý koordinovaný postup jednotlivých složek při přípravě na mimořádné situace, nejedná se o instituci, ale určitý systém pravidel spolupráce.²⁴ Mezi základní složky IZS patří hasičské záchranné sbory, jednotky požární ochrany, poskytovatelé zdravotnických záchranných služeb a policie České republiky. Za ostatní složky IZS se pak (v rámci hl. m. Prahy) považují Městská policie, Český červený kříž, Záchranná brigáda kynologů, Vodní záchranná služba a další subjekty, které splňují kritéria dle zákona.²⁵

Mezi orgány krizového řízení MČ Praha 1 patří: Bezpečnostní rada MČ Praha 1, Krizový štáb MČ Praha 1 a Povodňová komise MČ Praha 1. Předsedou bezpečnostní rady je starosta, který jmenuje členy bezpečnostní rady. Bezpečnostní rada je koordinačním orgánem připravujícím městskou část na případné krizové situace a funguje i v době, kdy žádné přímé nebezpečí nehrozí. Rada průběžně projednává plán evakuace osob, podmínky nouzového přežití obyvatelstva, navrhuje a vyčleňuje finanční prostředky pro krizové situace, a především zajišťuje připravenost správního obvodu na krizové situace. Bezpečnostní rada zasedá minimálně dvakrát ročně na řádných jednáních nebo v případě naléhavé potřeby. V nastalých krizových či mimořádných situacích svolává starosta operativně krizový štáb (krizový štáb je orgánem operativním).

MČ Praha 1 má zřízenou svou Komisi pro bezpečnost a prevenci kriminality, která se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a 5 členů. Bezpečnostní komise projednává otázky bezpečnosti, prevence kriminality a veřejného pořádku na území městské části. Dále projednává podněty a stížnosti k bezpečnostní situaci na území, připravuje stanoviska k bezpečnostní situaci pro Radu MČ Praha 1 a podává jí návrhy na zlepšení bezpečnostní situace. Komise rovněž spolupracuje s Městskou policií Praha 1 a s Policí ČR Praha 1 a navrhuje koncepci bezpečnostního řešení pro zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku na území Prahy 1.²⁶

Na území správního obvodu Praha 1 se nachází 11 stálých úkrytů s celkovou kapacitou 2 690 osob a další ukrytí poskytují ochranné systémy metra. V rámci systému varování obyvatelstva se na území MČ Praha 1 nachází celkem 21 sirén – 4 rotační a 17 elektronických. Celkově je k dispozici v hl. m. Praze 424 signálních sirén. Informace o ukrytí a varovacích signálech jsou pro občany uvedeny na Portálu krizového řízení a bezpečnosti či na úřadě.

Obrázek 3: Mapa úkrytů v rámci SO Praha 1

Zdroj: Portál krizového řízení a bezpečnosti (2022), odkaz [zde](#)

²⁴ Zdroj: Magistrát HMP, link [zde](#)

²⁵ Zdroj: *tamtéž*

²⁶ Zdroj: Oficiální webové stránky MČ Praha 1

Ustanovena je rovněž Povodňová komise MČ Praha 1, která je v době povodně povodňovým orgánem a v systému povodňové ochrany je podřízena Povodňové komisi hl. m. Prahy. Předsedou povodňové komise je starosta.

3.2.1.1.1 PORTÁL KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ A BEZPEČNOSTI

Městská část zřizuje portál krizového řízení a bezpečnosti, který přináší občanům informace z oblasti dopravy (dopravní aktuality, aktuální počasí (včetně varování před nebezpečnými jevy v počasí a znečištěním ovzduší), mapové aplikace, online kamery, ale také důležité pokyny pro chování v krizových situacích a důležité kontakty. Portál bodoval v krajské i celorepublikové soutěži Zlatý erb (z celostátního kola 2. místo v rámci kategorie „Nejlepší elektronická služba“).²⁷

3.2.1.2 POLICIE ČR A MĚSTSKÁ POLICIE NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Oblast obecné kriminality a řízení dopravy na území Městské části Praha 1 spadá pod Obvodní ředitelství Policie České republiky, oblast veřejného pořádku, dodržování obecně závazných vyhlášek o čistotě města a částečně určité oblasti dopravy spadá primárně pod strážníky Obvodního ředitelství Městské policie Praha 1.

3.2.1.2.1 POLICIE ČR

Na území Prahy 1 se aktuálně nachází 5 místních oddělení Policie ČR, a to MO Bartolomějská, MO Benediktská, MO Krakovská, MO Malá Strana, MO Masarykovo nádraží a Oddělení Můstek. Na území městské části dále sídlí Dopravní inspektorát Praha I. Tato místní oddělení a inspektorát spadají pod Obvodní ředitelství policie Praha I, které je organizační součástí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy a sídlí na Praze 1.

Obrázek 4: Členění obvodní ředitelství policie (hl. m. Praha)

Zdroj: Policie.cz (2022), odkaz [zde](#)

Policie ČR aktivně spolupracuje s úřadem městské části Praha 1, kdy jsou společně řešeny nastolené problémy ve prospěch bezpečnostní situace na území správního obvodu.

3.2.1.2.2 MĚSTSKÁ POLICIE

Obvodní ředitelství Městské policie Praha 1 sídlí v Opletalově ulici a na území městské části se nachází celkem 4 služebny²⁸:

- Služebna v rámci Obvodního ředitelství, Opletalova 19

²⁷ Zdroj: Portál krizového řízení bodoval i na celostátní úrovni, link [zde](#)

²⁸ Zdroj: Zpráva o činnosti Městské policie hl. m. Prahy za období od 1.1.2021 do 31.12.2021

- Zajišťuje hlídkovou službu v oblasti Nového Města a službu autohlídek linky 156
- Na služebnu bylo v průměru v roce 2021 zařazeno 68 strážníků do přímého výkonu služby rozdělených do 4 směn
- Okrsková služebna Uhelný Trh 10
 - Zajišťuje hlídkovou službu v oblasti Starého Města
 - Na služebnu bylo v průměru v roce 2021 zařazeno 40 strážníků do přímého výkonu služby rozdělených do 4 směn
- Okrsková služebna Letenská 23
 - Zajišťuje hlídkovou službu v oblasti Malé Strany a Hradčan
 - Na služebnu bylo v průměru v roce 2021 zařazeno 16 strážníků do přímého výkonu služby rozdělených do 4 směn
- Okrsková služebna Lodecká 2
 - Zajišťuje denní hlídkovou službu ve všech okrscích na území MČ Praha 1 a nepřetržitou hlídkovou službu jednou dvoučlennou hlídkou v oblasti Petrské čtvrti
 - Na uvedené služebně jsou dislokováni všichni strážníci – okrskáři v počtu 39 strážníků + 8 strážníků hlídkové služby

Obrázek 5: Objekty Městské policie Praha na území MČ Praha 1

Zdroj: Portál krizového řízení a bezpečnosti, link [zde](#)

3.2.1.3 PÁCHÁNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI²⁹

V roce 2021 bylo v rámci celého území OŘP Praha 1 z celkových 7 413 trestných činů objasněno 2 177 skutků, objasněnost tedy byla skoro 30 %. Na území Městské části Praha 1 bylo registrováno celkem 4 133 trestných činů, z toho bylo 1 238 skutků objasněno, což opět představuje přibližně 30% objasněnost. Oproti roku 2020 došlo navíc ke snížení nápadu trestné činnosti o 322 trestných činů a ke zvýšení objasněnosti o 5,2 %.³⁰

Ze zprávy Policie ČR o bezpečnostní situaci za rok 2021 vyplývá, že klíčovými faktory, které mají podstatný vliv na nápad kriminality v obvodu Prahy 1 je koncentrace historických památek, muzeí, kulturních zařízení, peněžních ústavů, kanceláří velkých firem, restaurací, heren, kasin a nočních podniků v rámci tohoto městské obvodu. Spolu s množstvím zahraničních

²⁹ Zdrojem většiny shrnujících dat a upřesňujících informací jsou Zprávy o bezpečnostní situaci na území MČ Praha 1 (2016-2021) Obvodního ředitelství policie Praha I

³⁰ Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci na území MČ Praha 1 za rok 2021, Obvodní ředitelství policie Praha 1

návštěvníků v historickém centru Prahy, vytváří ideální prostředí pro páchání tzv. pouliční kriminality (kapesní krádeže, krádeže odložených věcí apod.).

Nejčastějšími pachateli trestných činností jsou recidivisté a cizinci, v řádek desítek se objevují i nezletilí. Recidivisté se podílejí na páchání všech druhů trestné činnosti, zejména pak majetkové. Z celkového počtu 1 399 stíhaných osob bylo v Praze 1 v roce 2021 586 recidivistů (41,9 %). Z celkového počtu stíhaných osob bylo 303 cizinců, tedy cca 22 %.

3.2.1.3.1 MAJETKOVÁ KRIMINALITA

Největší podíl na nápadu trestné činnosti v rámci celého Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy má právě majetková kriminalita, a ne jinak je tomu i na území MČ Praha 1. V roce 2021 byl v Praze nápad majetkové kriminality 2 707 případů, objasněno bylo 468 (17,3 %). Tabulka níže ukazuje počty nápadu majetkové kriminality i v minulých letech. Nejvyšší počet případů byl ohlášen na MO Benediktská (975), dále na MO Krakovská (747) a MO Bartolomějská (664). Mezi nejčastější majetkovou kriminalitu patří krádeže věcí z motorových vozidel (271 případů v roce 2021, z toho 67 objasněno), krádeže motorových vozidel (18 vozidel odcizených vozidel v roce 2021 z nichž 11 bylo vypátráno), vloupání do bytů (38 případů vloupání do bytů v roce 2021, z toho objasněno 9) a kapesní krádeže. Ke kapesním krádežím dochází nejčastěji v metru po celé své trase, v areálu Pražského hradu, v tramvajových linkách (zejména 22, 9, a 18), v restauracích a rychlých občerstveních, na Staroměstském náměstí, na Karlově mostě či v pěších zónách v centru Prahy. Obezřetní by lidé měli být i v obchodních domech a v nočních klubech.

Tabulka 30: Počty nápadu majetkové kriminality ve vybraných letech na území MČ Praha 1

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
počet případů nápadu majetkové kriminality	7 181	7 191	6 205	6 619	2 870	2 707
z toho objasněno	713	711	756	509	424	468
v procentech	9,9	9,9	12,2	7,7	14,8	17,3

Zdroj: Zprávy o bezpečnostní situaci na území MČ Praha za vybrané roky, Obvodní ředitelství policie Praha 1

3.2.1.3.2 NÁSILNÁ KRIMINALITA

Nápadu násilné kriminality bylo v roce 2021 celkem 164 případů, z toho 108 případů bylo objasněno, což představuje téměř 70 %. Nejvyšší nápad násilné kriminality hlásil obvod MO Krakovská (52) a MO Benediktská (46). Mezi násilnou kriminalitu patří vraždy (žádná v roce 2021), loupeže (v roce 2021 celkem 22 případů loupeží, z nich 18 bylo objasněno) a domácí násilí (v roce 2021 byly registrovány 2 případy domácího násilí). Z celkového počtu 22 případů loupeží byly 3 případy loupeží na finančních institucích. Vývoj počtů nápadu násilné kriminality shrnuje následující tabulka.

Tabulka 31: Počty nápadu násilné kriminality ve vybraných letech na území MČ Praha 1

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
počet případů nápadu násilné kriminality	225	206	211	211	174	164
z toho objasněno	126	121	109	126	107	108
v procentech	56	58,7	51,7	60	61,5	65,9

Zdroj: Zprávy o bezpečnostní situaci na území MČ Praha za vybrané roky, Obvodní ředitelství policie Praha 1

3.2.1.3.3 HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA

Hospodářská kriminalita hlásí z roku 2021 celkem 540 skutků, z nichž 149 bylo objasněno, tzn. přibližně 28 %. Do těchto statistik se velkou měrou promítá trestní činnost spojená s platebními kartami, která se započítává do hospodářské kriminality a je v centru města velmi častá. Dalším faktorem poměrně vysokého počtu skutků může být fakt, že na území MČ Praha 1 je vysoká koncentrace finančních ústavů a firem. Značnou část nápadu hospodářské kriminality tvoří rovněž případy padělání a rozměňování peněz či úvěrových podvodů.

3.2.1.3.4 EXTREMISMUS

V roce 2021 bylo registrováno 6 trestných činů spojených s extremistickými projevy v rámci obvodu MČ Praha 1 (objasněny byly 3 případy). Většina těchto případů se dnes odehrává prostřednictvím publikování názorů na internetu.

3.2.1.3.5 BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU

V roce 2021 policisté Dopravního inspektorátu ORP Praha I provedli celkem 36 dopravně-bezpečnostních akcí a speciálních kontrol v rámci obvodu Prahy 1. Celkem 9 řidičů bylo pod vlivem alkoholu, 2 řidiči pod vlivem drog a zadrženy byly 3 řidičské průkazy. Bylo zasláno celkem 451 oznámení do bodového systému. Policisté dopravního inspektorátu se rovněž podílí na řízení dopravy a kontroly dopravní situace při bezpečnostních opatřeních konaných v souvislosti s pořádáním kulturních akcí či protestních shromáždění.

3.2.1.3.6 PROBLEMATIKA DROGOVÉ SCÉNY

Podobně jako v roce 2020 i v roce minulém doznala problematika drogové scény značným důsledkům spojenými s opatřeními proti šíření onemocnění COVID-19 u nás i ve světě – došlo k poklesu turistů, a to zejména těch turistů, kteří do hlavního města cestují za tzv. alkoholovou a drogovou turistikou. To se zákonitě promítlo do struktury drogové trestné činnosti, neboť oproti minulým letům došlo k poklesu účasti cizinců na celkovém počtu primárních drogových trestných činů. Výrazně se tedy na celé trestné činnosti podílejí pachatelé české národnosti.³¹ Uzavření restaurací a barů se promítlo rovněž i do proměny struktury omamných a psychotropních látek, které byly zjišťovány v rámci trestných činů: došlo k poklesu trestných činností s registrací kokainu, naopak oproti roku 2020 došlo k významnému nárůstu v distribuci MDMA, GHB/GBL. Celkově dominovala distribuce metamfetaminu. V průběhu roku 2021 bylo stíháno 192 pachatelů drogové trestné činnosti. V roce 2019 bylo zřízeno 11. oddělení obecné kriminality SKPV, které je zaměřeno přímo na pouliční kriminalitu, včetně pouličního prodeje drog. Díky práci 11. OOK SKPV se podařilo snížit množství pouličního prodeje substitučních léčiv obsahujících buprenorfin, tedy farmaceutické preparáty Suboxone, Subutex a Ravata. Policisté rovněž zaznamenávají patrný posun ve způsobu páčání drogové trestné činnosti, a to směrem k sofistikovanějším postupům. Původní pouliční dealeri jsou nahrazováni kvalifikovanými pachateli, kteří zakrývají své nelegální aktivity a zároveň pokrývají větší okruh odběratelů (resp. disponují výrazně větším množstvím drog).

3.2.1.3.7 MĚSTSKÝ KAMEROVÝ SYSTÉM

Na území MČ Praha 1 je vybudován kamerový systém: k 31.12. 2021 zde bylo instalováno 303 kamer městského kamerového systému. Služba na dohledovém pracovišti kamerového systému je zajištěna v nepřetržitém provozu a všechny kamery disponují systémem nočního vidění. Městský kamerový systém se využívá hlavně ke sledování těch míst, která dlouhodobě hlásí zvýšený výskyt pouliční trestné činnosti – loupeže, vloupání do motorových vozidel či krádeže vozidel, místa drogových překupníků a podvodníků se směnou peněz. Díky městskému kamerovému systému je rovněž zajišťován přehled o dopravní situaci a veřejném pořádku v obvodu. Dle informací PČR o bezpečnostní situaci na území ORP Praha I a MČ Praha 1 z roku 2021 se pachatelé místům s kamerovým systémem vyhýbají, umístění kamer má vliv na nápad trestné činnosti.

3.2.1.3.8 PREVENCE KRIMINALITY

Nedílnou součástí bezpečnosti je samotná prevence kriminality. MČ Praha 1 ve spolupráci s preventivní politikou hl. m. Prahy se rovněž podílí na preventivních aktivitách a zaměřuje se především na veřejný pořádek a dopravu v centru města. Besedy a prezentační činnosti zaměřené na žáky škol s cílem seznámit je s problematikou osobního bezpečí, bezpečí na internetu, šikany a kyberšikany, alkoholu a drog a dopravní výchovy byly v roce 2021 kvůli pandemickým opatřením sice omezeny, ale i tyto činnosti patří do oblasti prevence kriminality.

3.2.1.4 OBLAST VEŘEJNÉHO POŘÁDKU

Na oblast veřejného pořádku a dodržování obecně závazných vyhlášek o čistotě města dohlíží strážníci Obvodního ředitelství Městské policie Praha 1. Z celkové komplexní analýzy (tzn. z facilitačních workshopů, dotazníkového šetření i analýzy bezpečnosti a veřejného pořádku) vyplývá, že situace je v této oblasti spíše neuspokojivá. Hlavním faktorem tohoto stavu je především kritický personální podstav strážníků u ORP Městské policie Praha 1 (respektive Městské policie hl. m. Prahy obecně). Jako jeden z největších problémů z oblasti veřejného pořádku lze označit nadměrnou hlukovou zátěž, které jsou obyvatelé městské části vystaveni přes den, ale i v nočních hodinách, kdy tak dochází k narušování nočního klidu. Tento hluk způsobují především skupiny turistů zdržující se v místech různých podniků – barů, restaurací, večerek a minimarketů, dále aktivity zvané jako tzv. Pub Crawl – organizované putování centrem s cílem navštívit během dne a noci větší počet pohostinských zařízení a barů, troubící řidiči taxislužeb a další aktivity, které se pojí s bujarou noční zábavou. Problémy s rušením nočního klidu a veřejného pořádku rovněž vznikají v soukromých ubytovacích zařízeních zprostředkovaných

³¹ Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci na území MČ Praha 1 za rok 2021, Obvodní ředitelství policie Praha 1

například přes platformu Airbnb (vzhledem k finanční dostupnosti těchto ubytování je využívají právě skupiny turistů mladší generace, například často k pořádání tzv. rozluček se svobodou). Analýza bezpečnosti z roku 2018 uvádí, že v městské části Praha 1 slouží kolem 242 strážníků, kteří dohlížejí na pořádek v 283 ulicích, ve kterých se průměrně denně pohybuje 250 tisíc návštěvníků a kde se nachází cca 3 600 pohostinských zařízení. Strážníci řeší hlučící opilé turisty, bezdomovce znečišťující prostor, nepoctivé řidiče taxislužeb, neoprávněně parkující taxikáře, popíjení alkoholu na veřejných prostranstvích, porušování protikuřáckého zákona a další přestupky. V roce, kdy vznikala analýza bezpečnosti, hlásili strážníci městské policie skutečný podstav 98 strážníků. Zpráva o činnosti OŘ Městské policie Praha 1 za rok 2021 uvádí průměrný počet 32 strážníků nastupujících na denní směnu a pro noční směnu průměrně 26 strážníků. Zejména pro noční směny jde o nedostatečný počet strážníků v porovnání s problematikou narušování veřejného pořádku a jiného protiprávního jednání, ke kterému permanentně na území MČ Praha 1 dochází.³² Celkový počet strážníků zařazených na OŘ MP Praha 1 v roce 2021 činil v průměru 226 strážníků.³³ Městská policie respektive její strážníci musí svůj časový fond dělit na dohled nad veřejným pořádkem (tedy to, co si občané přejí a co je aktuálně stále velmi potřebné a nutné) a na dohled nad dopravou. Ze statistiky vyplynulo, že ze 70 % jejich činnosti zabírá právě řešení přestupků z oblasti dopravy.³⁴ Obecně vysoké číslo počtu přestupků, které strážníci musí řešit (v roce 2021 to bylo 123 271 přestupků) sebou nese pro strážníky další – administrativní práci, která jim opět ubírá čas, který by mohli strávit nad dohledem veřejného pořádku v ulicích.

3.2.1.4.1 PŘESTUPKY A NEEFEKTIVITA POSTIHOVÁNÍ PŘESTUPKŮ

Oblast přestupkového práva pachateli přestupku umožňuje, zda se sankcí, která mu byla uložena souhlasí (a pokutu zaplatí) či nesouhlasí a pokutu nezaplatí. V takovém případě policista či strážník sepíše úřední záznam a věc postoupí správnímu orgánu (v tomto případě Odboru občansko-správních agend, Úřadu městské části Praha 1, jenž zajišťuje výkon státní správy v rámci přenesené působnosti státní moci). Neefektivita v takovémto postihování přestupků je zejména v tom, že pachatel přestupku se opakovaně nedostavuje k vyřešení dané věci a v konečném důsledku se danému postihu může skutečně vyhnout. Tabulka níže ukazuje počet přestupků, které úřad městské části řešil v posledních letech, skutečné počty hlášení rušení nočního klidu se pohybují v daleko vyšších řádech.

Tabulka 32: Počty přestupků řešené na ÚMČ Praha 1 v letech 2015-2021

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
počet přestupků	4 522	7 434	7 080	5 004	5 743	4 627	3 852
z toho rušení nočního klidu	56	140	113	77	60	104	114

Zdroj: ÚMČ (2021)

3.2.1.5 ANALÝZA STAVU BEZPEČNOSTI 2018 – 2022

V oblasti bezpečnosti má městská část zpracován strategický dokument s názvem „Analýza současného stavu a návrh řešení pro zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku v ulicích MČ Praha 1 v období 2018-2022.“ Cílem tohoto dokumentu bylo popsání hlavních rizik a problémů spojených s kriminalitou a narušováním veřejného pořádku na území MČ Praha 1 a navržení takových preventivních nástrojů, které by vedly k minimalizaci souvisejících jevů.³⁵ Analýza velmi detailně shrnuje všechny problematické oblasti z pohledu zajišťování bezpečnosti, prevence kriminality a veřejného pořádku jako je trestná činnost, majetková a násilná kriminalita, problematika týkající se veřejného pořádku, čistoty a dopravy, hluk a rušení nočního klidu či neefektivita postihování přestupků. Oblast navržených řešení je slabší částí celého dokumentu.

3.2.1.6 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> Mezi orgány krizového řízení MČ Praha 1 patří: Bezpečnostní rada MČ Praha 1, Krizový štáb MČ Praha 1 a Povodňová komise MČ Praha 1. Městská část rovněž zřizuje Komisi pro bezpečnost a prevenci kriminality a má zpracován strategický dokument

³² Zdroj: Zpráva o činnosti za období 1.1.2021 – 31.12.2021 OŘ MP Praha 1

³³ Zdroj: tamtéž

³⁴ Zdroj: tamtéž

³⁵ Elektronická verze [zde](#).

analýzy současného stavu bezpečnosti a veřejného pořádku pro období 2018-2022.

- Již několikátým rokem funguje Portál krizového řízení MČ Praha 1, kde si občané mohou vyhledávat aktuální i obecné informace z oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku.
- Na bezpečnost a veřejný pořádek na území městské části dohlíží Policie ČR (oblast obecné kriminality a řízení dopravy) a strážníci městské policie (oblast veřejného pořádku, dodržování obecně závazných vyhlášek a oblast dopravy v klidu).
- Z hlediska nápadu trestné činnosti jsou útvary Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha 1 nejzatíženější v rámci Prahy i celé České republiky. Nejzatíženější je místní oddělení v Krakovské ulici. Nejčastěji je řešena majetková a násilná kriminalita – kapesní krádeže, loupeže a vloupání do motorových vozidel, a dále také trestné činy spojené s návykovými látkami.
- Vysoký nápad trestné činnosti na území městské části je dán vysokou koncentrací osob (nejenom turistů).
- Situace v rámci dodržování veřejného pořádku se jeví dlouhodobě jako neuspokojivá, což je příkládáno nejenom samotnému charakteru lokality (centrum města s vysokou koncentrací osob), ale i dlouhodobě nízkému počtu městských strážníků, kteří navíc podstatnou část svého pracovního času alokují na dopravní přestupky a administrativu s tím spojenou.
- Z hlediska bezpečnosti a veřejného pořádku znepříjemňuje život občanům MČ Praha 1 hluk a rušení nočního klidu, narušování veřejného pořádku, ale i trestná činnost a kriminalita.
- Nadměrná hluková zátěž je jedním z hlavních problémů trápící místní občany, kteří se domnívají, že by se situace mohla zlepšit vyšším počtem strážníků v ulicích, kteří by reálně dohlíželi nad dodržováním obecně závazných vyhlášek a přísně sankciovali jejich nedodržování, což v současnosti prakticky chybí.

3.2.2 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.2.2.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 6: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Bezpečnost

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Bezpečnost	Sociálně-patologické jevy								x						x	
	Bezpečnost ve veřejném prostoru											x	x		x	x
	Kriminalita – drobná a střední														x	
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Sociálně-patologické jevy		x						x			x				
	Bezpečnost ve veřejném prostoru			x					x			x	x		x	x
	Kriminalita – drobná a střední		x						x	x		x				

Obrázek matice výše vizualizuje rezonanci tématu bezpečnosti v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1. Téma bezpečnosti bylo předmětem negativních komentářů (resp. negativního hodnocení současného stavu), občané z některých čtvrtí doplnili diskuzi i o své návrhy a doporučení.

Sociálně-patologické jevy:

- Občané z Vojtěšské čtvrti a Václavského náměstí se potýkají s viditelnou prostitucí. Dalšími zmiňovanými jevy byla

drogová kriminalita (pohyb drogových dealerů a problém s drogově závislými) a bezdomovectví (Václavské náměstí, Hlavní nádraží, Petřská čtvrť a Havelská čtvrť).

- Občané si také stěžovali na absenci vymáhání nočního klidu (Václavské náměstí).
- Občané z lokality Hlavního nádraží zmiňovali sociálně-patologické jevy hlavně v okolí parku Vrchlického sadů (tzv. Sherwood) a celkově špatný dojem z hlediska bezpečnosti v okolí hlavního nádraží.

Bezpečnost ve veřejném prostoru:

- Občané z Josefova se necítí bezpečně brzy ráno a mají pocit, že se zde neodehrávají dostatečně kontroly ze strany policie. Na vymáhání dodržování pořádku a s tím spojený nízký počet strážníků si stěžovali i občané z lokality Václavského náměstí, Petřské čtvrti, Havelské čtvrti a Betlémské čtvrti.
- Navýšení počtu strážníků a s tím spojenou častější kontrolu a vymahatelnost předpisů by ocenili občané Josefova, Václavského náměstí, Hlavního nádraží, Havelské čtvrti a Betlémské čtvrti.

Kriminalita – drobná a střední:

- Téma drobné a střední kriminality shledávají občané především v prostituci, drogové problematice, podvodných směnách a vandalismu (Václavské náměstí, Hlavní nádraží, Petřská čtvrť a Havelská čtvrť).
- Občané si rovněž myslí, že by se vandalismu mělo předcházet (Petřská čtvrť).

3.2.2.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešení oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.2.2.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍHO SE OBLASTI BEZPEČNOSTI³⁶

Pocitovaná bezpečnost v Praze 1 není významně horší než ve zbytku Prahy. Většina lidí by chtěla v ulicích více strážníků, ale říkají to i lidé, co se cítí bezpečně. Mohou chtít jejich vyšší roli v kontrole negativních projevů turismu, dopravy a souvisejících problémů.

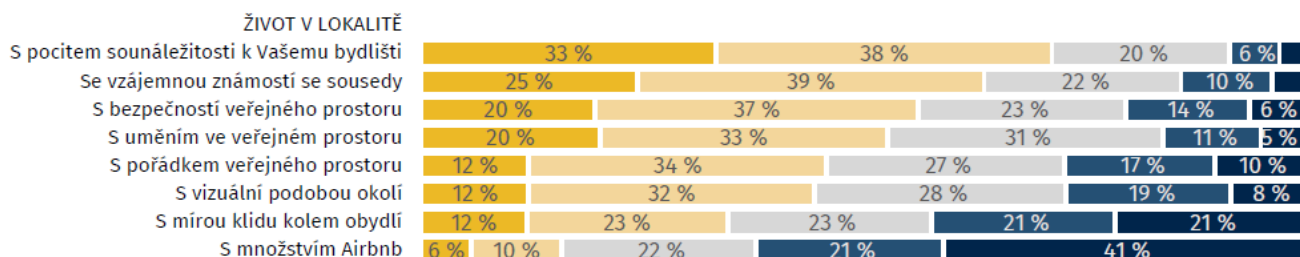
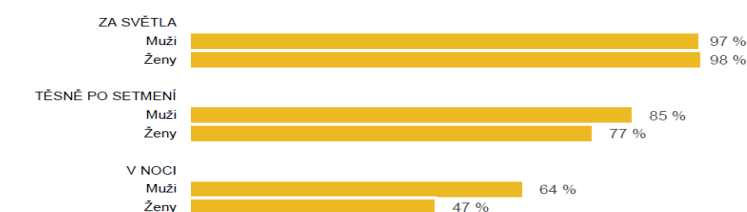
V noci se necítí bezpečně především senioři starší 65 let a mladé ženy. Během noci je podle respondentů nejbezpečněji na Malé Straně, nejmenší pocit jistoty pak mají na Novém Městě.

Největší nedostatek strážníků obyvatelé pociťují na Starém Městě (takřka 60 % nedostatek). Potřeba strážníků sice souvisí s vnímanou bezpečností, ale nedostatek strážníků vnímá i takřka polovina lidí, kteří se v noci a po setmění cítí bezpečně. To a fakt, že největší nedostatek cítí lidé v turistické části Prahy 1, naznačuje, že lidé si od strážníků slibují i jiné věci než bezpečnost – např. omezení nejextrémnějších podob hlasitého turismu, řízení kombinace provozu a chodců atd. Nedostatek strážníků na ulicích vnímají spíše starousedlíci.

Graf 5: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

■ 1 – Velice spokojen/a ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 – Velice nespokojen/a

³⁶ Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

Graf 6: Výzkum společnosti PAQ Research - Pocit bezpečí v okolí bydliště

Poznámka: N= 325, obyvatelé Prahy 1
Znění otázky: Pokud se pohybujete sám/sama v okolí Vašeho bydliště, cítíte se bezpečně...

Graf 7: Výzkum společnosti PAQ Research – Myslíte si, že je v Praze 1 dostatek strážníků na ulici?

Poznámka: N= 321, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Je podle Vás v Praze 1 dostatek strážníků na ulici?

3.2.2.2.2 SHRUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU BEZPEČNOSTI

Život v lokalitě

Bezpečnost:

- Drtivá většina lidí se v Praze 1 cítí bezpečně ve dne (98 %) a mírná většina (56 %) i v noci. Obavy nejsou vyšší než ve zbytku Prahy.
- Lidé přesto deklarují, že by uvítali více strážníků. Tento pocit mají lidé napříč celou Prahou. Očekávaná činnost strážníků se nemusí týkat jen bezpečnosti, ale také redukce hluku, řízení dopravy atd.

3.2.3 TRENDY V OBLASTI

Trend	Popis
Řešení vztahu bezpečnosti – práva na soukromí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Přípustná míra zásahů do práva na soukromí, ochrany osobních údajů ✓ Ochrana soukromí
Krizové řízení a management	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vzdávající význam krizového managementu ve veřejné správě ✓ Řešení mimořádných situací ✓ Aktuální problémy krizového řízení ve veřejné správě ✓ Ekonomické souvislosti krizového řízení
Využití kamerového systému na sběr dat z jiných oblastí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dopravní situace ✓ Životní prostředí

Kybernetická bezpečnost (SW, HW, lidský faktor)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zvýšení kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních systémů včetně jejich infrastruktury ✓ Výměna stávajícího firewallu ✓ Monitorování vnitřních datových toků ✓ Více faktorová autentizace ✓ Druhá – zálohovací lokalita
Ochrana dat a osobních údajů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Využívání tzv. cloudové služby jako součást své strategie ochrany dat
Prevence a edukace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Preventivní programy na školách ✓ Výchova a vzdělávání v oblasti bezpečnosti na školách

3.2.4 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Jak potvrzují data z dotazníkového šetření, analýzy ale hlavně z workshopů s občany, lidé by uvítali více strážníků, a to nejen z důvodu navýšení pocitu bezpečnosti, ale hlavně za účelem redukce hluku, zejména v nočních hodinách (kontroly rušení nočního klidu, kontroly dodržování vyhlášek apod.). Bezpečně se necítí převážně obyvatelé z okolí Hlavního nádraží a Josefova. Oblast hlavního nádraží je dlouhodobě místem s vyšší koncentrací sociálně-patologických jevů. Jak vychází z dotazníkového šetření, více jak polovina obyvatel se cítí spokojena či spíše spokojena s bezpečností, s mírou klidu je významně nespokojeno kolem 40 % obyvatel.

Z hlediska udržitelného rozvoje je zcela žádoucí eliminace negativních jevů v oblasti veřejného pořádku, čistoty města a v dodržování pravidel vzájemného soužití. Všechny výše uvedené negativní jevy mohou být důvodem odlivu obyvatel z centra města a jeho vyklidňování a mají tedy vztah ke všem 4 pilířům. Problémy spojené s hlukem v ulicích a rušení nočního klidu má silný vztah k sociálnímu pilíři. Problémy personálního podstavu strážníků mají průnik do sociálně-politického a rovněž lidského pilíře, omezené možnosti využívání legislativních nástrojů ze strany MČ mají poté průnik opět do všech čtyřech pilířů.

Hluk a koncentrace většího množství lidí je přirozenou vlastností každé metropole či centra metropole, ale vše by mělo mít svou únosnou kapacitu a situace by neměla dojít do stavu, kdy se tyto jevy negativně odrážejí do života místních občanů – mají dopady na jejich psychické i fyzické zdraví. Právě hluk – zejména v nočních hodinách – je nejčastějším tématem stížností občanů. Měl by být zajištěn soustředěný dohled na známá ohniska rušení nočního klidu (Dlouhá, Jakubská) a jejich přísné pokutování. Občané navíc začínají nabývat pocitu (zcela oprávněného), že aplikace legislativních a technických opatření proti těmto negativním jevům selhávají. Městská část má těžkou úlohu v omezené možnosti využívání legislativních nástrojů – může být „jen“ iniciátorem návrhů jednotlivých novel či obecně závazných vyhlášek (hlavní slovo mají zastupitelské orgány hl. m. Prahy).

3.2.5 SWOT ANALÝZA – BEZPEČNOST A POŘÁDEK

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Zřízení 11. oddělení obecné kriminality SKPV (zaměřeno přímo na pouliční kriminalitu, včetně pouličního prodeje drog). 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Vybudování dvojjazyčného informačního systému pro návštěvníky centra (upozorňuje na platnost konkrétních obecně závazných vyhlášek). 	O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Pokrytí městským kamerovým systémem a investice do rozvoje městského kamerového systému. 	O	X		X	X
<ul style="list-style-type: none"> Nízký podíl závažné trestné kriminality. 	S / O			X	X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Případy nezapojení MČ/ÚMČ Praha 1 ze strany hl. m. Prahy do přípravy významných strategických koncepcí majících přímý vliv na MČ Praha 1. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Hluk v ulicích a rušení nočního klidu. 	S			X	
<ul style="list-style-type: none"> Rozšíření noční zábavy a s tím spojené rozšíření doprovodných negativních jevů. 	S / O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Množství pohostinských zařízení, která jsou orientována jen na turisty. 	S / O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Vymahatelnost a postih protiprávního jednání lidí bez domova a drogově závislých. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Vnímání nižšího pocitu bezpečnosti pro obyvatele ve vybraných lokalitách. 	S			X	
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj sofistikovanějších postupů při páchání drogové trestné činnosti na území MČ Praha 1. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Vymáhání rušení nočního klidu, popíjení alkoholu na veřejnosti a dalších vyhlášek. 	S / O				X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Navýšení počtu strážníků sloužících na území MČ Praha 1. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Regulace otevírací doby (či jednotná zavírací doba) pohostinských zařízení a podniků celopražskou vyhláškou. 	O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Snížení počtu turistů mířících do HMP za alkoholovou apod. turistikou. 	S / O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Omezení veřejných míst s možností pít alkohol celopražskou vyhláškou. 	S / O				X

HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Krizové situace a havárie, které ovlivní celou MČ nebo hl. m. Prahu.	O				X
• Negativní vnímání rozvoje kamerového systému v HMP.	S			X	X
• Pokračování trendu podstavu městských strážníků.	O				X
• Zrušení nebo zmírnění regulačních vyhlášek v oblasti rušení nočního klidu, popíjení alkoholu na veřejnosti apod.	O				X
• Vytvoření sociálně vyloučených lokalit na území MČ Praha 1 v důsledku změn v jiných MČ nebo na úrovni HMM či státu.	O			X	

3.3 DOPRAVA

Dopravu v Praze určuje několik klíčových dokumentů. Všechny tyto dokumenty jsou definovány na úrovni celého hl. m. Prahy a týkají se tedy přímo i MČ Praha 1. (Městská část Praha 1 nemá žádný strategický/rozvojový dokument, který by oblast nebo její dílčí segmenty řešil.)³⁷ Pro oblast mobility je poté zastřešujícím dokumentem Plán udržitelné mobility Prahy a okolí.³⁸ Z pohledu MČ Prahy 1 jsou klíčové především následující strategické cíle a prioritní osy v tomto dokumentu, které mohou korelovat s potřebami MČ Prahy 1 (níže je uveden výběr, který se přímo týká nebo může týkat MČ Prahy 1). Strategie stanovuje 5 strategických cílů, které se svojí povahou mohou dotýkat dopravy na MČ Praze 1 (primárně nebo sekundárně).

- Zvýšení prostorové efektivity dopravy
- Snížení uhlíkové stopy
- Zvýšení výkonnosti a spolehlivosti zvýšení bezpečnosti
- Zvýšení finanční udržitelnosti
- Zlepšení lidského zdraví
- Zlepšení dostupnosti dopravy

Na strategické cíle navazují prioritní osy, které se dle tématu mohou týkat více cílů. MČ Prahy 1 se bezprostředně mohou dotýkat následující osy:

- Preferování veřejné dopravy a rozvoj kolejové dopravy (A)
- Provázanost veřejné dopravy s ostatními druhy dopravy (B)
- Snížení citlivosti a zmírnění kapacitních problémů v dopravní síti (C)
- Nová propojení pro různé druhy dopravy (D)
- Podpora chůze a dopravní cyklistiky (E)
- Optimalizace zásobování města (F)
- Zlepšení přístupnosti dopravy pro starší a znevýhodněné občany (G)
- Zlepšení kvality veřejných prostranství (H)
- Snížení znečištění ovzduší, hlukové zátěže a uhlíkové stopy (I)
- Snížení prostorových nároků dopravy (J)
- Snížení dopravní nehodovosti (K)
- Udržitelný územní rozvoj Pražské metropolitní oblasti (N)

3.3.1 DOPRAVA V POHYBU

3.3.1.1 INTENZITA DOPRAVY

3.3.1.1.1 PRŮJEZDNOST

V oblasti intenzity dopravy je v hl. m. Praze možné pracovat s daty z měření, která provádí TSK na klíčových uzlech v hl. m. Praze (na území MČ Prahy 1 jde celkem o 68 uzlů z celkových 964 měřených).

Není překvapivé, že při interpretaci čísel z r. 2021 jsou na úplném vrcholu v míře intenzity dopravy v Praze hlavní tranzitní tepny a radiály. Na území MČ Praha 1 patří k nejexponovanějším ulicím (nebo jejich částem) Mezibranská, Legerova, Wilsonova, Sokolovská, Těšnovský tunel a Nábřeží Ludvíka Svobody (všechna uvedená místa mají přes 30 000 průjezdů v průměru za den).³⁹

- Legerova – Anglická a Žitná – Mezibranská patří dlouhodobě k deseti nejvytíženějším křižovatkám v hl. m. Praze.⁴⁰
- V celopražském kontextu je nejexponovanějším uzlem Barrandovský most. (10 nejvíce vytížených ulic v r. 2021 je v příloze tohoto dokumentu.)

³⁷ Jedná se o konstatování stavu. Ze strany zpracovatele není tato skutečnost hodnocena negativně.

³⁸ K dispozici zde: <https://poladprahu.cz/>

³⁹ Tabulka obsahující kompletní seznam uzlů na Praze 1 je v [příloze tohoto dokumentu](#).

⁴⁰ Viz [ročenky TSK](#).

Tabulka 33: Intenzita vybraných typů dopravy na hlavních dopravních uzlech na území MČ Praha 1 (průměr za r. 2021)

Pořadí v HMP	Číslo uzlu		Ulice	Začátek	Konec	Délka (m)	Osobní aut.	Pomalá vozidla	Vozidel bez MHD	Bus MHD	Vozidel celkem
	U1	U2									
98.	1047	1056	MEZIBRANSKÁ	ŽITNÁ	MUZEUM	280	44000	1100	45100	27	45127 ⁴¹
99.	1057	1063	LEGEROVA	VINOHRADSKÁ	WILSONOVA	300	43800	1100	44900	26	44926
104.	1052	1056	WILSONOVA	POLIT. VĚŽŇŮ	MUZEUM	180	42600	1300	43900	27	43927
105.	1048	2007	LEGEROVA	ANGLICKÁ	NÁM. I. P. PAV.	180	42600	1100	43700	44	43744
117.	1052	1063	WILSONOVA	POLIT. VĚŽŇŮ	LEGEROVA	180	39900	1300	41200	27	41227
118.	1048	1057	LEGEROVA	ANGLICKÁ	VINOHRADSKÁ	300	39300	1000	40300	26	40326
144.	1047	2006	SOKOLSKÁ	MEZIBRANSKÁ	NÁM. I. P. PAV.	180	33600	900	34500	18	34518
150.	1064	8049	TĚŠNOVSKÝ T.	KLIMENTSKÁ	KE ŠTVANICI	440	32400	900	33300	0	33300
171.	1030	1064	NÁB. L. SVOB.	NOVÉ MLÝNY	KLIMENTSKÁ	270	29900	900	30800	0	30800

Zdroj: TSK (2021), odkaz [zde](#)

Tabulka 34: Intenzita dopravy na hlavních dopravních uzlech na území MČ Praha 1 srovnání 2016 – 2021 (z prostorových důvodů některé roky vynechány)

Ulice	Začátek	Konec	Osobní aut. 2016	Osobní aut. 2018	Osobní aut. 2019	Osobní aut. 2021
MEZIBRANSKÁ	ŽITNÁ	MUZEUM	39400	41400	42800	44000
LEGEROVA	VINOHRADSKÁ	WILSONOVA	45500	48200	45400	43800
WILSONOVA	POLIT. VĚŽŇŮ	MUZEUM	42600	44700	45200	42600
LEGEROVA	ANGLICKÁ	NÁM. I. P. PAV.	42700	45200	46300	42600
WILSONOVA	POLIT. VĚŽŇŮ	LEGEROVA	36100	38200	39800	39900
LEGEROVA	ANGLICKÁ	VINOHRADSKÁ	43800	43000	42600	39300
SOKOLSKÁ	MEZIBRANSKÁ	NÁM. I. P. PAV.	31700	33900	35100	33600
TĚŠNOVSKÝ T.	KLIMENTSKÁ	KE ŠTVANICI	35000	34400	34500	32400
NÁB. L. SVOB.	NOVÉ MLÝNY	KLIMENTSKÁ	32800	32500	32500	29900

Zdroj: TSK (statistiky za r. 2016, 2018, 2019 a 2021)

Z komparativní tabulky je zřejmé, že v posledních letech stoupá intenzita automobilové dopravy zejména v ulici Mezibranská, Wilsonova a Sokolovská. Naproti tomu v ulicích Legerova, v Těšnovském tunelu nebo Nábřeží Ludvíka Svobody intenzita mírně klesá.

Poznámka: Dle měření, které si provedla MČ Praha z popudu gesčního radního, je ze strany MČ Praha 1 uváděno, že tranzitní doprava na území MČ Praha 1 tvoří cca 30 – 40 % dopravy.

Exponované uzly mají dopad především do oblasti životního prostředí (kvalita ovzduší, hluk ad. negativní dopady), ale i do oblasti kvality života, bydlení, prostupnosti městské části nebo bezpečnosti. Tématem by tak logicky mohla být snaha o snižování intenzity dopravy a v důsledku toho snižování negativních dopadů, které z intenzity dopravy plynou (nebo mohou plynout). Část exponovaných ulic je součástí komplexnějšího tranzitu přes MČ Praha 1 a u nich je nezbytné hledat případná řešení ve spolupráci s okolními městskými částmi a hl. m. Prahou (snížení intenzity tranzitní dopravy přes Prahu jako celku a snížení zbytné dopravy ve vnitřním městě regulací dopravy nebo úpravou kapacity).⁴²

Dalším tématem spojeným s některými negativními prvky z intenzity dopravy může být podpora využívání MHD, rozvoj alternativní a nemotorové dopravy nebo rozvoj tzv. city logistiky. Část tématu je nutné stejně jako u výše uvedeného řešit ve spolupráci především s hl. m. Prahou, případně i na státní úrovni. V pravomoci městské části jsou pak především věci

⁴¹ V r. 2019 to bylo 44 227.

⁴² Nelze to ale tvrdit obecně, neboť při uzavírkách v roce 2019 bylo ověřeno, že například zneprůjezdnění centra (Smetanovo nábřeží a Malá Strana) stavbu dalších komunikací mimo centrum nepotřebuje. Nedošlo k zásadnímu zhoršení dopravy v centru, a to i přes to, že bylo Smetanovo nábřeží uzavřeno pro veškerou dopravu a souběžně probíhaly uzavírky na pomezí Prahy 1 a 6.

jako např. odstraňování bariér (snižování obrub, "trojschody", řešení extrémně hrubé dlažby apod.), zřizování cykloobousměrek, regulace zásobování ad.

Dlouhodobými tématy je omezování vjezdu do centra (formou vybraného druhu regulace) nebo snižování průjezdnosti některých částí (např. nábrežní oblasti) pro automobilovou dopravu. Tato záležitost nicméně vyžaduje spolupráci a shodu mezi MČ Praha 1 a hl. m. Prahou a jeho organizacemi. Možností je rovněž regulace parkování a snižování parkovacích míst (tato věc by však měla přímo dopady do života rezidentů nebo abonentů a jedná se tak o politické rozhodnutí, které by mělo být založeno na odborném zdůvodnění).

3.3.1.1.2 ZÁSBOVÁNÍ

Zásobování je tématem, které je z pohledu řízení městské části na pomezí dopravy v pohybu a dopravy v klidu, neboť se týká obou typů.

V prostředí MČ Praha 1 jde o specifický problém, kterým tato městská část dlouhodobě trpí. Na území MČ Praha 1 se nachází - ve vztahu k její lokalizaci a rozloze - velké množství podniků a firem z oblasti pohostinství a hotelnictví, přičemž tyto subjekty spolu s dalšími živnostníky a prodejci jsou závislí na pravidelném (často každodenním) typu obsluhy ze strany zásobování.⁴³ Zásobování je rovněž spojeno s běžným doručováním zásilek do firem a k fyzickým osobám, ať již přímo nebo do sběrných boxů (dále uváděná čísla ukazují, že v této oblasti došlo k výraznému nárůstu v a po onemocnění COVID-19). Všechny tyto aspekty mohou vytvářet soubor negativních jevů souvisejících s dopravou, ale i s životním prostředím, kvalitou a průchodností veřejného prostoru nebo lidským zdravím.

- MČ Praha 1 má v současné době již částečně nastavené omezení vjezdu pro některé druhy vozidel: Na území MČ je zcela zakázán vjezd vozidlům s celkovou hmotností nad 6 tun, ve všední dny mezi 8-18 hod. pak není umožněn vjezd vozidlům s celkovou hmotností nad 3,5 tuny (pokud konkrétní vozidla / dopravce nedisponuje výjimkou).

Výše uvedené vytváří tlak jednak na intenzitu dopravy a parkovací kapacity, ale rovněž na průjezdnost a dostupnost pro zásobovací vozy dostat se do dané lokality. Celou věc komplikuje profil městské části, která je památkovou zónou (úzké ulice, omezená průjezdnost nebo jednosměrný provoz a rovněž vysoký počet pěších zón). Všechny tyto aspekty mohou vést k zatížení životního prostředí v oblasti, snížení bezpečnosti, omezení veřejného prostoru a dalších doprovodných jevů.

Hlavním problémem je dále skutečnost, že na ulicích v MČ Prahy 1 je omezený prostor pro parkování a zásobovací vozy tak často nemají kde zaparkovat, což vede k parkování na chodníku, či v místech kde je vyhláškou či místní úpravou zakázáno zastavit či stát; případně také parkování na zeleni. MČ Praha 1 se dlouhodobě snaží věc řešit přímo s provozovateli, zejména návrhem, aby k zásobování docházelo především v brzkých ranních hodinách, kdy je na ulicích minimální počet chodců a městská část je obecně výrazně průjezdnější. Možným potenciálním řešením, které zatím nebylo uchopeno, je využití řeky k části zásobování (a nejen k tomu), preference cargo kol nebo menších zásobovacích vozů.

Údaje poskytnuté MČ Praha 1 uvádějí, že v r. 2017 byl počet nákladních vozidel (vč. dodávek) zajišťujících přepravu zboží směrem do centra v průměru cca 42 tis. za 24h. V r. 2021 toto číslo bylo poté vyšší než 70 tis. za 24h.⁴⁴

Tématem, které začíná na úrovni hl. m. Prahy v posledních letech rezonovat, je tzv. city logistika,⁴⁵ která si klade za cíl zajistit část zásobování v centru města (ale nejen v něm) v podobě lepší organizovanosti zásobování a plynulého toku zboží, podpoře alternativní dopravy, rozvoje ekologicky šetrných dopravních prostředků, které nebudou zatěžovat životní prostředí nebo jsou ve vztahu k prostoru méně náročné a omezující. Hl. m. Praha v této souvislosti již vytipovala některá místa, tzv. mikro-depa, odkud se bude rozvážet část zboží. Logika spočívá v tom, že závoz nákladními vozy proběhne do mikro-dep v brzkých ranních hodinách a odtud se bude zboží dále distribuovat po centru města pomocí kol nebo elektrokol.

- Mikro-depa již byla otevřena v Praze na Florenci a v Praze na Andělu. Ačkoli ani jedno neleží na území MČ Praha 1, sousedí obě s některými čtvrtěmi MČ Praha 1 a mohou tak mít pozitivní dopad na snížení negativních jevů souvisejících se zásobováním na této městské části.⁴⁶

⁴³ Počet podnikajících subjektů na území MČ Praha 1 je uveden v kapitole věnující se podnikání.

⁴⁴ Zdroj: MČ Praha 1, radní pro dopravu.

⁴⁵ Zdroj IPR: *City logistikou je veškerá doprava zahrnující toky zboží uvnitř města, kterými se zajišťuje provoz živností, služeb a podnikatelských aktivit. City logistika je definována jako oprávněné stanovení požadavků v městské dopravě při zohlednění ekologických požadavků a rámcových ekonomických podmínek.* (Odkaz [zde](#).)

⁴⁶ Informace a data o vytížení lze nalézt na stránkách IPR Praha [zde](#).

V city logistice je aktivní i sama MČ Praha 1, která se zúčastnila pilotního projektu z OP Praha Pól – růstu s názvem Řešení optimalizace dopravní obslužnosti v rámci MČ“. Tento projekt řeší téma city logistiky.

IPR identifikoval několik možných dalších řešení:⁴⁷

- Zavádění tzv. proměnlivých jízdních pruhů. Tyto pruhy by určitou část dne sloužily výhradně pro zásobování a v ostatních částech dne by pak byly vyhrazeny např. pro parkování rezidentů.
- Dalším z řešení byl návrh na mobilní aplikaci, ve které by se mohla vyhrazená parkovací místa rezervovat na určitý čas.
- Vyšší míra využívání řeky pro dopravu.
- Vytváření tzv. balíkovatelnosti, s tím spojený rozvoj a organizace zásobování.
- Rozvoj a využití železnice.
- ad.

3.3.1.2 NEGATIVNÍ DOPADY DOPRAVY V POHYBU

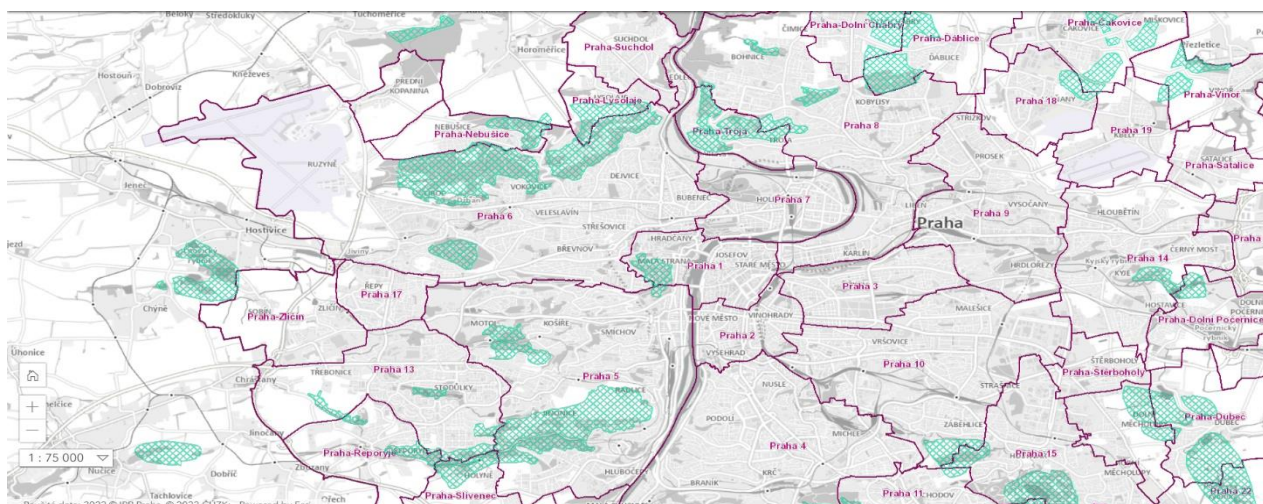
S dopravou v pohybu jsou spojeny negativní jevy mající vliv na kvalitu života vč. zdraví nebo na životní prostředí a změny klimatu. Mezi tyto negativní jevy patří především hluk, dále škodlivé látky spojené s IAD (problém polévatého prachu PM10, oxidy dusíku ad.).

Téma negativních dopadů z dopravy je řešeno (často velmi detailně) i ve strategiích na úrovni hl. m. Prahy, jako jsou např. Klimatický plán hl.m. Prahy do r. 2030, Strategie adaptace hl.m. Prahy na změnu klimatu, Plán udržitelné mobility Prahy a okolí, Strategie hl.m. Prahy pro přechod na cirkulární ekonomiku.

3.3.1.2.1 HLUK

Doprava patří na území MČ Praha 1 k hlavním hlukovým znečišťovatelům.⁴⁸ (Samostatnou kapitolu poté tvoří tzv. zvukový smog, který má ale mnohem širší skupinu zdrojů než pouze dopravu. Téma je proto řešeno v jiné kapitole tohoto dokumentu.) Významným dokumentem ovlivňujícím tuto oblast je Akční plán snižování hluku (poslední verze z r. 2019).⁴⁹ Dokument je vytvářen pro území celého hl. m. Prahy a má tak přímý dopad i na MČ Praha 1. Smyslem dokumentu je odbourávání hlukové zátěže. Dokument mimo jiné stanovuje tzv. tiché oblasti⁵⁰ (na obrázku níže jako zelené šrafování). Na území MČ Praha 1 je takto definována jedna oblast, a to lokalita Petřín.

Obrázek 7: Mapa tichých oblastí definovaná Akčním plánem snižování hluku z r. 2019

Zdroj: IPR (2019), odkaz [zde](#)

⁴⁷ Zdroj: IPR (2022), odkaz [zde](#)

⁴⁸ Na území MČ nejsou nikde umístěny protihlukové ochrany (valy, stěny a bariéry), neboť to není nutné, ale de facto ani možné.

⁴⁹ Povinnost vytvářet akční plán snižování hluku pramení z přijetí Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2002/49/EC o hodnocení a řízení hluku v životním prostředí.

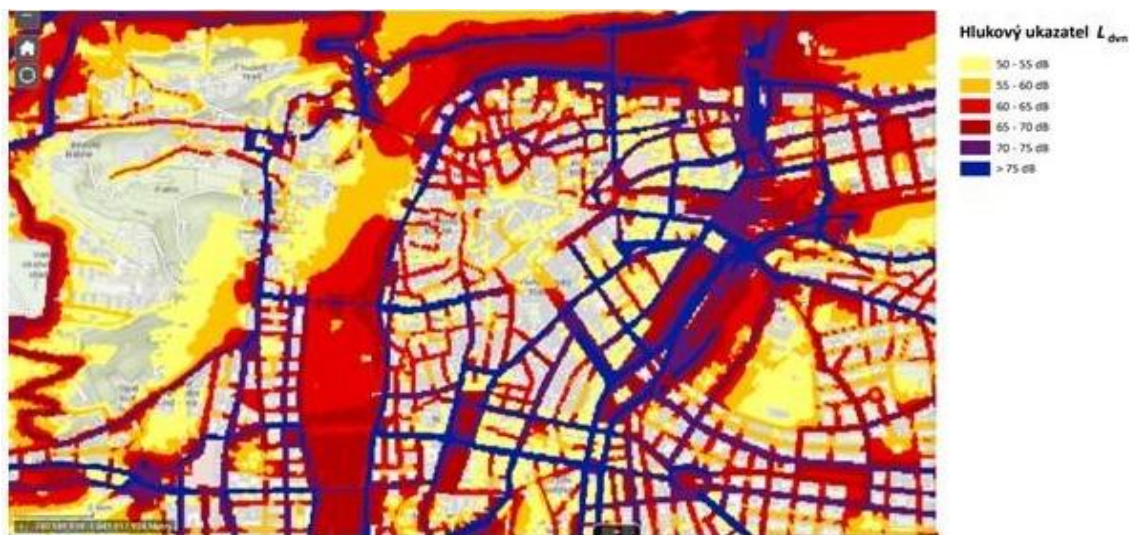
⁵⁰ Zákon č.258/2000 Sb., § 80, odst. 1 písm. t): Tichou oblastí v aglomeraci se rozumí oblast, která není vystavena hluku většímu, než je mezní hodnota hlukového ukazatele nebo než je nejvyšší přípustná hodnota hygienického limitu hluku stanoveného podle § 34. Tichou oblastí ve volné krajině se rozumí oblast, která není rušena hlukem z dopravy, průmyslu nebo rekreačních aktivit.“

Intenzita hluku v oblasti dopravy koreluje se dvěma proměnnými:

- intenzitou dopravy (tato korelace je očekávatelná);
- ale i s intenzitou MHD, respektive prostředky MHD, a železniční dopravou a jejím prostředky, které se v dané ulici nebo lokalitě pohybují.

Hlavní zdrojem hlukového znečištění jsou komunikační tahy – Wilsonova, kompletní nábreží, ale i ulice jako Národní, Opletalova ad. Ze železniční dopravy má vliv lokalita Hlavního nádraží a Masarykova nádraží. Všechny tyto lokace vykazují hodnoty v průměru vyšší než 75 Db, což ukazuje hluková mapa, kterou zpracovává Ministerstvo zdravotnictví ČR. (Poslední hluková mapa byla ovšem vytvořena k r. 2017 a nová mapa za r. 2021 bude zveřejněna v r. 2022.)

Obrázek 8: Hluková mapa za oblast MČ Praha 1 (2017)

Poznámka: Na mapě jsou ukazatele dle indikátoru L_{dvn}.⁵¹

Zdroj: MZd (2017), odkaz [zde](#)

3.3.1.2.2 ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ

Ve vztahu k životnímu prostředí a lidskému zdraví je možné rovněž sledovat další dopady intenzity dopravy (látky, které vznikají v jejím důsledku). Jedná se především o níže uvedené látky, které ovlivňují jak rovinu kvality životního prostředí, tak kvalitu života (vč. dopadů na lidské zdraví).

3.3.1.2.2.1 OXID DUSÍKU

Oxidy dusíku:⁵² Podílí se na vzniku kyselých dešťů a přízemního ozónu, dále také posilují dráždivost dýchacích cest, vyšší afinitu k Hb, karcinogenitu. Konkrétně oxid dusný je poté významný skleníkový plyn, který může mít dopady na udržitelnost života v daném místě, na regionální a v důsledku i na globální úroveň.⁵³

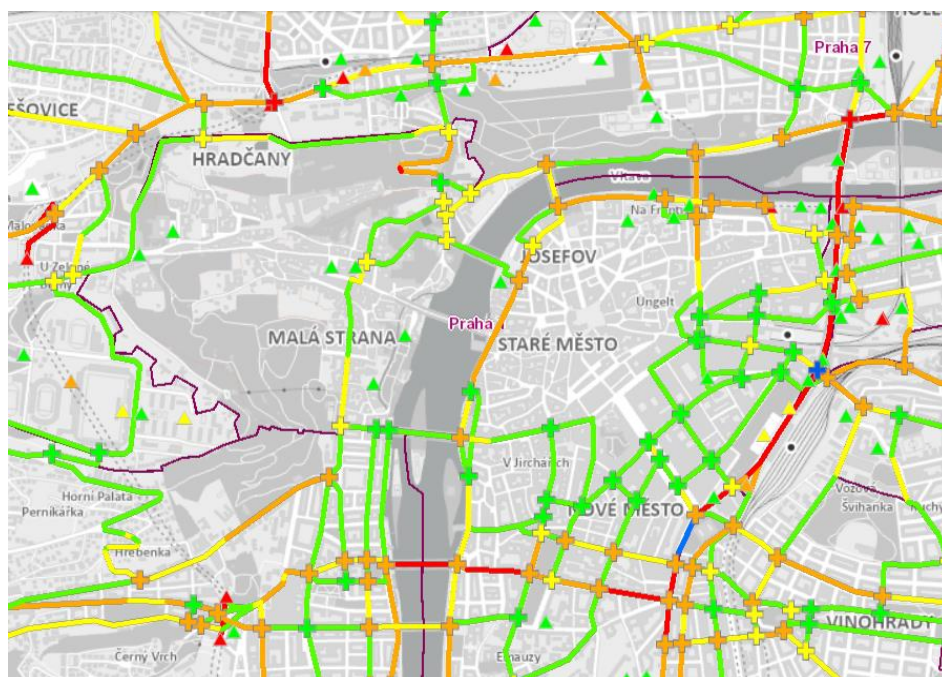
Na území MČ Praha 1 jsou v tomto důsledku nejvíce zasaženy území podél SVJ magistrály, zejm. křižovatka U Bulhara a poté Mezibranská, ale i pravobřežní komunikace od Karlova mostu přes Revoluční až na Těšnov. Vysoké koncentrace rovněž vykazují oblasti Wilsonova nábreží na území MČ Prahy 1. (Silně zasaženy jsou přilehlá místa na území jiných městských částí. Typickým příkladem mohou být ulice Ječná a Žitná ad.) U oxidu dusíku (stejně jako u dalších znečišťovatelů) tak nelze vnímat znečištění pouze pro dané ulice, ale i pro širší okolí.

⁵¹ Hlukový ukazatel (též indikátor) pro den-večer-noc – hlukový ukazatel pro celkové obtěžování hlukem daný Směrnicí 2002/49/ES

⁵² Jde o směs oxidu dusnatého (NO) a oxidu dusičitého (NO₂).

⁵³ Poznámka: S oxidem dusíku souvisí sekundární polutant přízemní ozón, který vzniká fotochemickými reakcemi z oxidu dusičitého a kyslíku a jehož koncentrace je ovlivněna i koncentracemi těkavých organických látek (VOC), přítomnými ve výfukových plynech motorových vozidel. Imisní limit, který má hodnotu 120 µg.m⁻³ jako maximální denní 8h klouzavý průměr a maximální povolený počet překročení za 3 po sobě jdoucí roky je 25x. Ozón je důležitou složkou tzv. fotochemického smogu., má negativní zdravotní účinky a jeho koncentrace v Praze je značně vysoká, pro případ smogových situací je připraven tzv. signál upozornění po překročení 180 µg/m³ a signál varování při překročení 240 µg/m³.

Obrázek 9: Hladiny oxidu dusíku na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)

Poznámka: Nejvyšší hodnoty značí barva modrá a vysoké hodnoty barva červená; střední hodnoty značí barva oranžová; barvy lezeňá a žlutá značí nižší naměřené hodnoty.

Liniové zdroje jsou značeny barevnými čarami. Modrá = vyšší než 20 - 40 t/rok/km; červená => 10 - 20 t/rok/km).

Křižovatky jsou značeny křížky. Modrá = vyšší než 1,0 - 2,3 t/rok; červená 0,5 - 1,0 t/rok.

Speciální zdroje jsou značeny trojúhelníky. Tyto zdroje však nejsou pro území MČ Praha 1 výraznými znečišťovateli.

Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

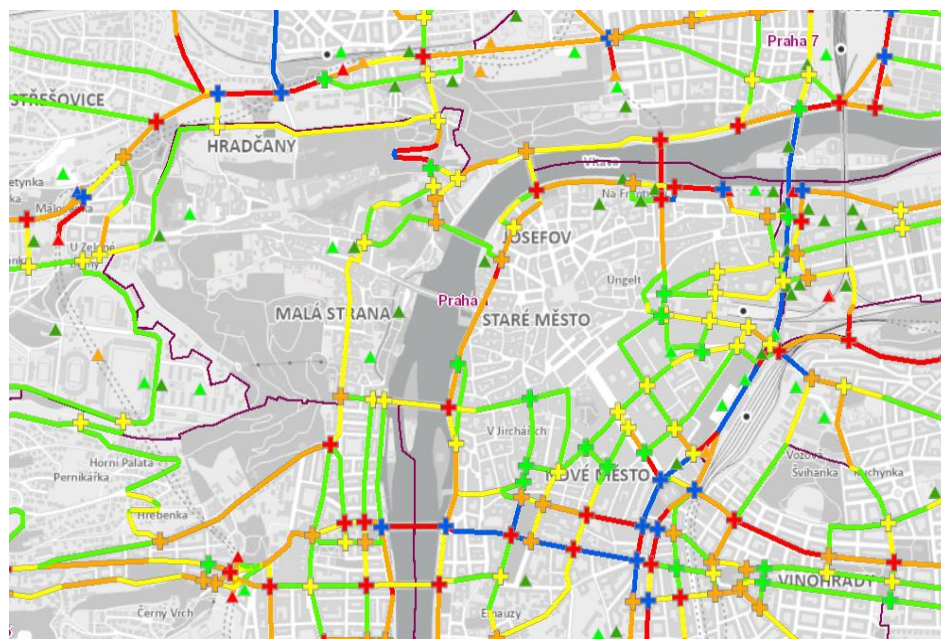
3.3.1.2.2.2 OXID UHELNATÝ

Oxid uhelnatý: Při vyšší koncentraci velmi jedovatý; není reálné, aby z běžného venkovního provozu silniční dopravy došlo k otravě jednotlivce; přesto má z dlouhodobého hlediska negativní účinky na lidské zdraví (cévní onemocnění apod.).

Na území MČ Prahy 1 jsou vyšší koncentrace sledovány na řadě významných křižovatek (U Bulhara, na nábreží ad.).

Nejvyšší koncentrace jsou poté na ulici Wilsonova nebo u Těšnovského tunelu (rovněž v ulicích Žitná a Ječná v sousední městské části).

Obrázek 10: Hladiny oxidu uhelnatého na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)

Poznámka: Nejvyšší hodnoty značí barva modrá a vysoké hodnoty barva červená; střední hodnoty značí barva oranžová; barvy lezeňá a žlutá značí nižší naměřené hodnoty.

Liniové zdroje jsou značeny barevnými čarami. Modrá = vyšší než 30 - 71 t/rok/km; červená = vyšší než 20 - 30 t/rok

Křižovatky jsou značeny křížky. Modrá = vyšší než 5,0 - 21,0 t/rok; červená = vyšší než 3,0 - 5,0 t/rok

Speciální zdroje jsou značeny trojúhelníky. Tyto zdroje však nejsou pro území MČ Praha 1 výraznými znečišťovateli.

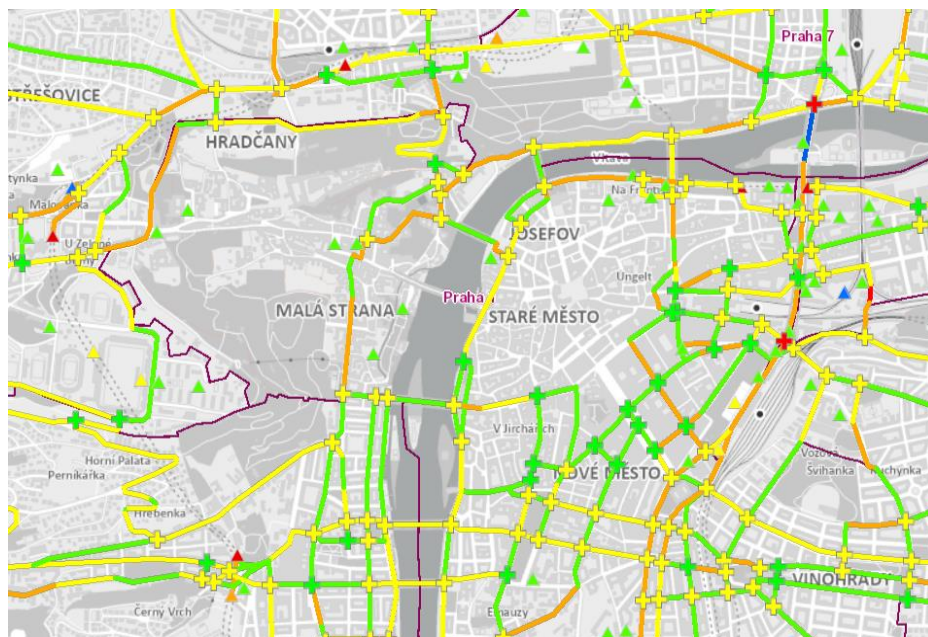
Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

3.3.1.2.2.3 POLÉTAVÝ PRACH

Polétaavý prach neboli PM10: Z dlouhodobého hlediska může mít vliv na respirační onemocnění nebo karcinogenní onemocnění. Při detailním pohledu na emisní mapu MČ Praha 1 je problémová především křižovatka U Bulhara a Těšnovský

tunel. Zvýšené koncentrace je možné sledovat v oblastech, kde je silnější intenzita dopravy, jako jsou ulice Politických vězňů, Mezibranská a Wilsonova nebo Dvořákovo nábřeží.

Obrázek 11: Hladiny PM10 na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)

Poznámka: Nejvyšší hodnoty značí barva modrá a vysoké hodnoty barva červená; střední hodnoty značí barva oranžová; barvy lezeň a žlutá značí nižší naměřené hodnoty.

Liniové zdroje jsou značeny barevnými čarami. Modrá = vyšší než 25,0 - 48 t/rok/km; červená = vyšší než 10,0 - 25,0 t/rok/km

Křižovatky jsou značeny křížky. Červená = vyšší než 0,1 - 1,4 t/rok. (Modrá není zaznamenána.)

Speciální zdroje jsou značeny trojúhelníky. Tyto zdroje však nejsou pro území MČ Praha 1 výraznými znečišťovateli.

Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

3.3.1.3 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Vysoká intenzita dopravy se týká především SVJ magistrály, zejm. části ulic Mezibranská, Legerova, Wilsonova, Sokolovská, Těšnovský tunel a Nábřeží Ludvíka Svobody. To má dopad na kvalitu života (lidský a sociální pilíř) a životní prostředí v lokalitách (environmentální pilíř). (Dle údajů poskytnutých MČ tvoří tranzitní doprava cca 30 – 40 % dopravy na území MČ Praha 1.). I přesto lze vysokou intenzitu dopravy pozorovat i v jiných částech MČ Prahy 1, což je podmíněno strukturou ulic (nižší intenzita dopravy ve srovnání s jinými ulicemi může v úzce dimenzované ulici nebo ulici s vysokým podílem zaparkovaných aut způsobovat negativní jevy jako jsou zácpy nebo zhuštěný provoz, což pak dopadá na kvalitu ovzduší, hluk ad. negativní jevy v lokalitě).
- Řešení intenzity dopravy je zčásti podmíněno hledáním řešení na úrovni hl. m. Prahy, případně spoluprací se státem. Část opatření může zavádět i sama MČ Praha 1.
- Téma dopravy v pohybu je rovněž úzce provázané s tématem dopravy v klidu, zásobováním i nemotorovou dopravou (pěší, cyklo ad.).
- Z informací poskytnutých MČ Praha 1 plyne, že od r. 2017 došlo k výraznému nárůstu počtu zásobovacích automobilů v průměru na den. Současně ale dochází ke snižování velikosti těchto vozidel.
 - MČ Praha 1 se úspěšně zapojila do projektu z OP Praha Pól růstu - Řešení optimalizace dopravní obslužnosti v rámci MČ.
 - Dále je potřeba řešit zásobování v centru města formou komunikace s provozovateli a tlak na zavážení v ranních hodinách, případně v některých lokalitách využít k zavážení řeku. Tento problém má dopady do všech pilířů udržitelnosti.
- Dalšími tématy k řešení, jež bude potřeba rozpracovat na pracovních skupinách při tvorbě návrhové části, je další rozvoj city logistiky, zásobování v centru města obecně či regulace vjezdu do centra.
- Nová opatření mohou směřovat ke zklidňování dopravy v centru města (s cílem neomezovat pokud možno rezidenty).
- Mezi dílčí opatření může patřit podpora využívání MHD v Praze, podpora alternativní a nemotorové dopravy po městě (elektromobilita, pěší, cyklo ad.). Všechny tyto aktivity vyžadují dlouhodobou popularizační, edukační a částečně i regulační aktivitu jak na úrovni MČ Praha 1, tak na úrovni celé Prahy. Posílení těchto atributů by mělo mít pozitivní dopady do všech pilířů udržitelného rozvoje.
- Celá oblast má vysokou korelaci s veřejným prostorem, jeho uspořádáním a využitím.

3.3.2 DOPRAVA V KLIDU

Hlavní dokument upravující dopravu v klidu je definován pro území celé Prahy a vydává ho hl. m. Praha. Jedná se o Metodiku vydávání parkovacích oprávnění/karet pro zóny placeného stání v hl. m. Praze (poslední aktualizace z r. 2017). Tento dokument stanovuje a upravuje správu a řízení zón placeného stání v městských částech.

Strategické směřování celé oblasti poté upravuje Strategie rozvoje parkování 2020 – 2025.⁵⁴

Zóny placeného stání mají v Praze zavedené Praha 1 – 10, dále poté Praha 13, Praha 16, Praha 18 a Praha 22. Praha je v tomto směru rozdělena do 3 cenových pásem, kdy MČ Praha 1 tvoří samostatné pásmo 1, čemuž odpovídá výše finančních nákladů za povolení k parkování pro rezidenty i ostatní parkující.⁵⁵

Současná metodika řešící systém zón placeného stání na úrovni hl. m. Prahy a jeho městských částí je již poměrně zastaralá (přes 5 let). Dlouhodobě se ukazují problémy, které současná metodika neřeší a řešit by měla. Obecné problémy v oblasti parkování rovněž definovala zmiňovaná Strategie zón placeného stání. V souhrnu jde zejména o:

- Role elektromobilů a hybridů. Mají parkování na ZPS zdarma, nicméně s jejich rostoucím počtem může docházet k tomu, že jejich majitelé i z jiných městských částí parkují na území MČ Praha 1 a zabírají místa rezidentům.
 - Dílčím rizikem může být i vztah k bezpečnosti – nižší slyšitelnost u starších typů pro pěší nebo cyklisty (nové typy tento problém již nemají).
- Cena parkování celkově. Současný systém nevede dlouhodobě k tomu, aby lidé snižovali počet automobilů a nedochází tak ke snižování počtu automobilů ze strany abonentů.
- Problém virtuálních sídel firem. I tyto firmy mají nárok na parkovací karty na území MČ Praha 1 pokud zde mají (virtuální) sídlo. V reálné praxi tak může docházet k nekalému obchodování s těmito oprávněními.
 - MČ Praha 1 nad rámec metodiky prověřuje tyto potenciálně problémové žadatele, aby doložili, že nejde o virtuální sídlo. Nicméně jde o vlastní iniciativu, která by měla být řešena na úrovni hl. m. Prahy.
- V současné době není nastaven počet volných hodin pro rezidenty na určené značky (např. pro návštěvy).
- Přenosné parkovací karty. Pro MČ Prahu 1 jde především o přenosné karty poskytované hotelům na jejím území. Tento jev může mít negativní dopady hlavně v sezóně, kdy jsou hotely plné a plně využijí počet vlastních přenosných karet.
- Vozidla řidičů, kteří hledají parkovací místo a tzv. krouží v ulicích, vytvářejí zbytečnou dopravu a její negativní dopady (hluk, výfukové plyny, zácpy apod.).
- Zábor automobilů veřejného prostoru obecně.
- Doporučení volných parkovacích míst v lokalitách je 15 %, což na území MČ Praha 1 není z velké části dosahováno (viz informace napříč celou kapitolou doprava – Praha 1 jako spádová oblast pro návštěvníky, omezené možnosti parkování apod.).
- Ad.

Výběr pokut a jejich vymáhání za špatné parkování na úrovni MČ Praha 1 vypadá následovně:

- Výběr pokut za špatné parkování přináší do pokladny MČ ročně necelých 100 mil. Kč. (údaj k r. 2021).⁵⁶
- Na ÚMČ existuje odbor, který je z velké části zaměřen na oblast parkování vč. řešení pokut.
- Monitoring parkování je prováděn soukromým dodavatelem zaslavněným ze strany TSK. Firma zjišťuje, zdali automobily parkují v ulicích oprávněně (mají parkovací kartu, zaplacené krátkodobé stání apod.). Ze strany MČ Praha 1 je dlouhodobě snaha, aby monitorovací vozidla mapovala celou oblast pravidelně bez velkých časových rozestupů (které by mohly vést k tomu, že někdo bez oprávnění k parkování bude na území beztestně parkovat).

Dalším podstatným prvkem, který ovlivňuje počet parkovacích míst a tím pádem i kvalitu a možnosti parkování jsou vydané přenosné parkovací karty (vydávány jsou nejčastěji podnikatelským subjektům), parkovací karty určené pro sociální služby a parkovací karty určené pro seniory nebo osoby se zvlášť těžkým postižením (ZTP).

⁵⁴ Schválená v r. 2020 RHMP.

⁵⁵ Zóna placeného stání (dále také ZPS) na území MČ Praha 1 je realizována jako jediná parkovací oblast. Žadatel o parkovací oprávnění (dále také POP), který je místně příslušný v MČ Praha 1, žádá o parkovací oprávnění pro celou ZPS na území MČ Praha 1.⁵⁵ Nastavení aktuálního sazebníku je v [příloze tohoto dokumentu](#).

⁵⁶ Zdroj: ÚMČ Praha 1

Při analýze oblasti došlo ke zjištění, že příslušný gesční odbor ÚMČ Praha 1 disponuje s jinými čísly než gesční radní. Odbor pracuje s informacemi ze systému hl. m. Prahy, gesční radní přímo ze systému MČ Praha 1. Pro zpracovatele jsou v této analýze směrodatné údaje od příslušného radního.⁵⁷ Ty ukazují, že MČ Praha 1 je typický vysoký podíl abonentních parkovacích karet (tvoří více jak třetinu všech vydaných karet). Dále je možné sledovat víceméně stagnaci v počtu rezidentských karet (dochází k nárůstu nebo poklesu v řádu jednotek stovek, což nelze v tuto chvíli považovat za systémový změnový jev).

Jakkoliv se tedy městská část potýká s tlakem rezidentů na vyšší počet parkovacích míst, nabídka roste především v abonentním a privátním sektoru, což v důsledku vede také k neúměrné zátěži centra automobilovou dopravou v pohybu. Částečným řešením by z pohledu MČ Praha 1 byla tvorba nové metodiky parkování v Praze, která by aktualizovala a zohlednila některé věci, s kterými se MČ Praha 1 dlouhodobě potýká.

Tabulka 35: Počet vydaných parkovacích oprávnění na území MČ Praha 1 v letech 2015 – 2022

Rok	Rezidentní	Abonentní	Celkem
2015	8 462	4 085	12 547
2016	7 734	2 314	10 048
2017	7 353	3 247	10 600
2018	7 036	3 340	10 376
2019	7 138	3 673	10 811
2020	7 144	3 678	10 822
2021	7 227	3 994	11 221
2022	7 307	4 107	11 414

Zdroj: Důvodová zpráva k Informaci o zónách placeného stání na Praze 1 dodaná gesčním radním (2022)

3.3.2.1.1 NABÍDKA PARKOVÁNÍ NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Je nezbytné uvést, že ze strany současného vedení MČ Prahy 1 je vnímáno, že zavedení zón placeného stání je hlavním městem pojaté v současné době jako čistě ekonomický nástroj na tvorbu zisku.⁵⁸ Ze strany MČ Praha 1 byly pozitivně hodnoceny změny týkající se možnosti rezidentů parkovat na tzv. fialových zónách (platí od r. 2017). Níže uvedená tabulka ukazuje, že dlouhodobě dochází k mírnému snižování míst pro parkování na území MČ Praha 1. Tento jev je z pohledu současného vedení MČ Praha 1 vnímán jako problémový a negativní.

Tabulka 36: Počet parkovacích stání v ZPS

Rok	Modrá	Fialová	Oranžová/ zelená	Návštěvnická	Celkem
2015	6 693		2 234	2 234	8 649
2016	6 396		1 956	1 956	8 630
2017	6 298		1 952	1 952	8 250
2018	6 078	1 930		1 930	8 008
2019	6 044	1 958		1 958	8 002
2020	6 112	1 866		1 866	7 978

⁵⁷ Informace dodané ze stran ÚMČ Praha 1 je možné pro srovnání nalézt v [příloze tohoto dokumentu](#).

⁵⁸ Zdroj: Informace o stavu parkování na Praze 1 (důvodová zpráva) představené RMČ Praha 1 gesčním radním v r. 2022.

2021	6 086	1 848		1 848	7 934
2022	6 079	1 803		1 803	7 882

Zdroj: Důvodová zpráva k Informaci o zónách placeného stání na Praze 1 dodaná gesčním radním (2022)

Naproti tomu IPR Praha uvádí ve své studii⁵⁹ věnující se kapacitě parkování v území Pražské památkové rezervace a srovnání mezi roky 2000 a 2016 (IPR Statická doprava v Praze), že se počet parkovacích stání v PPR v tomto období zvýšil o cca 6400 míst, tedy zhruba o čtvrtinu, převážně vlivem nových parkovacích stání mimo ulice. Počet stání nicméně mírně vzrostl i v ulicích. Ve studii Pražská památková rezervace – aktualizace urbanistické studie z roku 2000 se jako expertně stanovená maximální kapacita PPR uvádí 28 – 30 tisíc parkovacích míst, tento počet byl nicméně již v roce 2016 překročen.

Potenciálním řešením je výstavba podzemních garáží. V prostředí MČ Praha 1 však není na tomto tématu politická shoda. Problémem při volbě tohoto řešení je i možnost hloubení v historickém centru (památková rezervace, archeologická lokalita, dopady do prostředí v lokalitě např. vůči MHD nebo vysoká finanční nákladnost projektů, kdy náklady na jedno parkovací místo mohou být velmi vysoké). Historicky byly pro podzemní garáže vytipovány lokality:

- Václavské náměstí (projekt v minulosti zamítnut zejména kvůli systému ramp, které v něm byly a z pohledu některých odpůrců nebyl vhodným řešením)
- Dvořákovo nábřeží (zde jsou podzemní garáže ve formě úvah, kdy by mohly být zbudovány při plánované rekonstrukci v lokalitě).

Na území MČ Praha 1 již dnes podzemní garáže existují. Jde o garáže v domě Samcova/Lodecká, který patří MČ Praha 1. Zde je mnoho nevyužitých stání dlouhodobě. Dlouhodobým tématem je motivovat rezidenty, aby využívali podzemí stání.

U řešení parkování v podobě podzemních garáží je ovšem vždy nutné provést detailní studii z ekonomického i společenského hlediska (jestli a kým budou garáže využívány, jaké budou náklady na realizaci – bývají velmi vysoké, náklady na správu). Pokud budou vznikat nové parkovací kapacity, mělo by to (vzhledem k vývoji ve struktuře parkování v posledních desetiletích) být především pro rezidenty.

Vedle klasického parkování tzv. na ulici, jsou na území MČ Praha 1 i volné parkovací kapacity, které jsou nabízeny návštěvníkům. (Seznam je dostupný v [příloze dokumentu zde](#).)

3.3.2.2 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> • Role MČ v systému parkování v hl. m. Praze je partnerská. Zpracování metodiky, která systém parkování upravuje zajišťuje hl. m. Praha. Současná metodika je z časového hlediska již poměrně zastaralá. Dlouhodobě se vedou diskuze o její aktualizaci pro potřeby r. 2022 a dále. • Pro potřeby celého hl. m. Prahy je zpracována Strategie řešící oblast dopravy v klidu z r. 2020. • V některých tématech je očividný rozpor v jejich vnímání a také řešení mezi MČ Praha 1 a hl. m. Prahou (a IPRem). Příklady: <ul style="list-style-type: none"> ○ MČ Praha 1 vnímá současný systém parkování ze strany hl. m. Prahy nastavený již jako čistě ekonomický. ○ MČ Praha 1 dlouhodobě vnímá problém ve snižování počtu míst na parkování. ○ Rozpor je ve vnímání jak dále nastavovat cenovou politiku. ○ Ze strany IPR Praha je předpokládáno, že se výrazně sníží počet parkovacích míst v ulicích ve prospěch MHD, aktivní mobility a pobytových prostor a zeleně, což povede ke zlepšení života v lokalitě. MČ Praha 1 ovšem deklaruje, že další snižování počtu parkovacích míst vnímá problémově. • Dlouhodobým problémem je nedostatek parkovacích míst pro rezidenty, což je částečně podmíněno tím, že jde o centrum města, kam se stahují lidé z jiných městských částí nebo regionů v ČR za kulturou, pracovními jednáními apod, a tím, že zvyšování kapacity parkování se děje převážně v privátním sektoru. Celková kapacita parkování v historickém centru již nicméně přesahuje meze únosné z hlediska zátěže dopravou v pohybu. Přeplněnost rezidentního parkování rovněž podmiňuje i velký počet krátkodobých karet např. pro hotely, což může způsobovat dopady na komfort residentů hlavně v turistické sezóně. Problémem jsou rovněž virtuální adresy firem, které pak mohou žádat o parkovací oprávnění. (Problémem mohou být i virtuální adresy pro fyzické

⁵⁹ Zdroj: IPR Statistická doprava v Praze, odkaz [zde](#).

osoby.)

- Tato skutečnost má významné dopady na život v lokalitě jak z hlediska intenzity dopravy, zahuštěnosti ulic, tak komfortu pro rezidenty ad. Z hlediska udržitelnosti tak dochází k narušování pilířů environmentálního, sociálního i lidského.
- Problémovým tématem je i současná cenová politika parkování. V případě zvýšení ceny za parkování by bylo nutné ošetřit vymahatelnost, neboť lze předpokládat, že zvýšení ceny by s sebou mohlo nést zvýšení nerespektování tohoto poplatku.
- Příjem z výběru pokut tvoří v prostředí MČ Praha 1 cca 100 mil. Kč ročně. Parkovací zóny nelze vnímat, a není to ani jejich účel, jako ekonomický nástroj, ovšem případné změny, které by mohly vést ke snížení výběru pokut by měly dopad do ekonomického pilíře.
- Dlouhodobým řešením z pohledu udržitelnosti pro MČ Praha 1 by bylo snížení parkovacích oprávnění pro soukromé subjekty nebo hotely, které disponují přenosnými kartami, jež mohou rozdávati svým klientům. Tato věc musí být řešena na celopražské úrovni.
 - V důsledku této aktivity by bylo možné uvažovat o zvýšení počtu stromů na úkor parkovacích míst, čímž by byl posílen environmentální pilíř udržitelnosti.
- Pro MČ Praha 1 mohou být řešením i podzemní garáže, které by poskytla místa residentům a mohla tak podpořit udržitelnost jak v environmentálním tak lidském (osobním) pilíři. Problémem je ovšem výrazný dopad do všech pilířů udržitelnosti:
 - Dlouhodobá politická ne-shoda na tomto tématu.
 - Vysoké náklady na vytvoření a správu garáží a ekonomické dopady do rozpočtu MČ Praha 1.
 - Nenávratnost tohoto řešení a zásad v historickém centru.
- Klíčová je v oblastí především dohoda s hlavním městem a významná participace na tvorbě nové metodiky parkování v Praze.

3.3.3 VEŘEJNÁ DOPRAVA

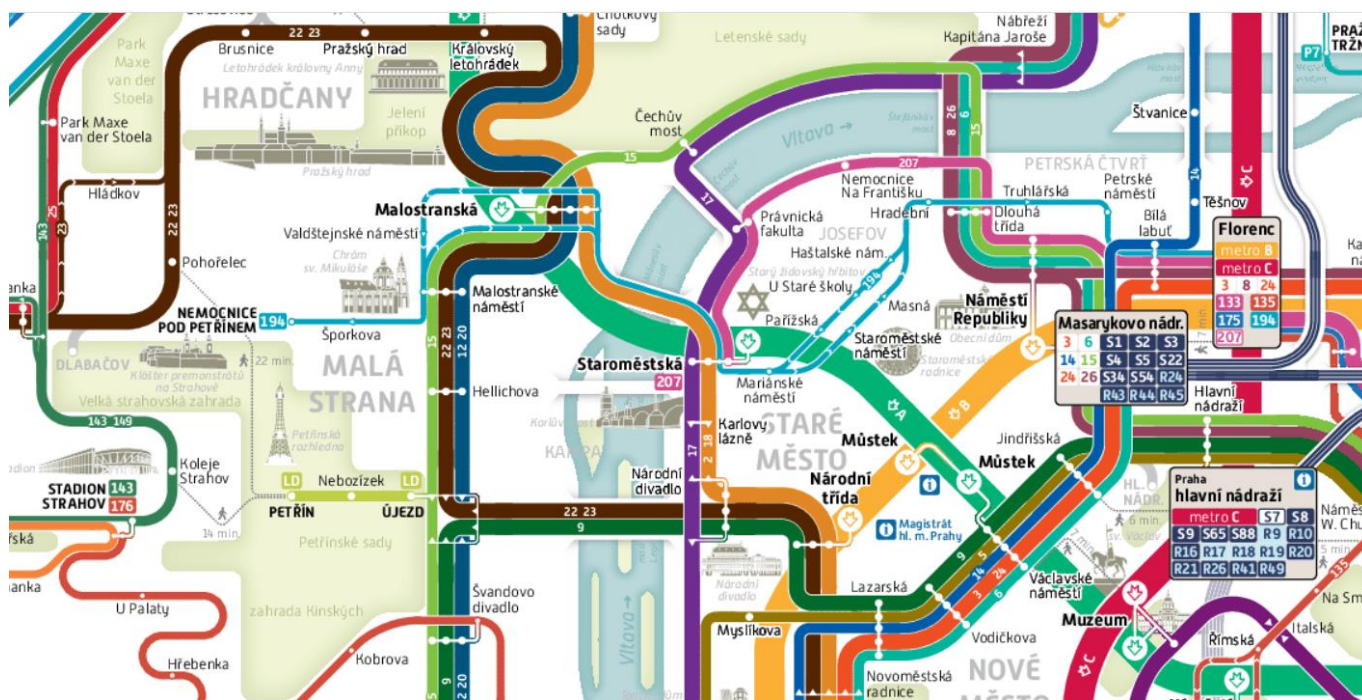
3.3.3.1 POKRYTÍ A INTENZITA VEŘEJNÉ DOPRAVY NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Zvyšování komfortu a úrovně veřejné dopravy v Praze je jedním z dlouhodobých cílů hl. m. Prahy. Tuto oblast má na starosti ROPID a Dopravní podnik Praha a.s. Role MČ Praha 1 stejně jako dalších městských částí je v této oblasti partnerská/spolupracující.

MČ Praha 1 jako centrum města tvoří v řadě oblastí spádovou nebo uzlovou roli, tzn., že na jejím území jsou významné dopravní a přestupní uzly v městské hromadné dopravě. Přes území MČ Praha 1 také procházejí některé páteřní linky MHD.

Důležitou roli hraje ve veřejné dopravě v Praze i železnice. Na území MČ Praha 1 se nacházejí 2 významná vlaková nádraží – Hlavní nádraží a Masarykovo nádraží.

Obrázek 12: Dopravní trasy veřejné dopravy na území MČ Praha 1 (tramvaje, metro, vlaky, autobusy)

Zdroj: PID (2022), odkaz [zde](#)

Výše uvedené skutečnosti mají pozitivní i negativní efekt pro život v dané lokalitě. U MČ Praha 1 rovněž platí, že je v této záležitosti rozdíl mezi její částí na pravém a levém břehu Vltavy. Exponovanost je totiž vyšší na pravém břehu Vltavy, kde:

- Leží (nebo jsou v přímé blízkosti) všechny 3 přestupní stanice metra (Můstek, Muzeum na území Prahy 1 a Florenc na bezprostředním kraji Prahy 1).
- Leží 2 významné železniční nádraží – Hlavní nádraží (význam pro městskou, příměstskou, vnitrostátní i mezistátní dopravu) a Masarykovo nádraží (význam především pro městskou a příměstskou dopravu a částečně vnitrostátní).
 - Mezi 2 nejvytíženější dopravní úseky v Praze patří spoje na tratích: Praha – Kolín, Praha – Praha-Uhřetěves (Benešov). Oba tyto směry zajišťují 2 výše uvedená nádraží.
 - Hlavní nádraží patří k nejvytíženějším nádražím v Praze (poslední informace z r. 2020 uváděly přes 68 tis. cestujících v průměru denně).
 - Masarykovo nádraží je druhé nejvytíženější nádraží v Praze (poslední informace z r. 2020 uváděly přes 34 tis. cestujících v průměru denně; oblast může ještě významně zasáhnout intenzita dopravy v pohybu po dostavbě kancelářských komplexů, které jsou nyní ve výstavbě).
- Vedou významné dopravní uzly pro tramvajovou dopravu (především Lazarská, Národní třída, Jindřišská, Masarykovo nádraží ad.).
- Přes území vedou i významné noční spoje. Hlavní zatížení je především v oblasti Lazarské, která v rámci nočních tramvají patří k největšímu dopravnímu uzlu, kde na sebe tramvaje jedoucí do různých směrů v Praze navazují a protínají se.

Levý břeh Vltavy na území MČ Praha 1 je oproti tomuto méně exponovaný (významný dopravní uzel zde tvoří oblast Malostranské). Z hlediska pokrytí je však doprava na této straně zajištěna rovněž dostatečně, leží zde jak stanice metra (Malostranská), tak zde procházejí důležité tramvajové trasy, ať již směrem na Prahu 1 a její pravý břeh, směr na Anděl nebo směr na Hradčanskou nebo Pražský Hrad a působí zde rovněž linka autobusu 194 (dříve linky 192 a 194 - od r. 2021 sloučena do jedné prodloužené linky).

Při řešení dopravy na území MČ Praha 1 hrají podpurnou roli i autobusové linky. Konkrétně jde o linku 192, která je tvořena mini-busy, které jsou schopné projet menšími/úzkými uličkami v daných lokalitách na Praze 1. Tyto autobusy jsou dnes poháněny dieslovými nebo CNG motory.

Pozitivním efektem bezesporu je možnost přepravy, spojení a pokrytí oblastí MČ Praha 1, kdy mají obyvatelé Prahy 1 možnost využití široké škály přepravních prostředků MHD.

Negativním jevem je na druhou stranu to, že se části území MČ Praha 1 stávají buď přestupním místem s vysokou koncentrací lidí z jiných městských částí, Středočeského kraje i jiných regionů (významné uzly jsou místem přestupu z jednoho prostředku na druhý) nebo zdrojovou oblastí. Tato skutečnost sebou nese vysoké nároky na témata jako jsou hluk, čistota, bezpečnost ad. (Dlouhodobým tématem z pohledu MČ Prahy 1 tak je ve spolupráci s hl. m. Prahou snižovat tyto negativní dopady veřejné dopravy na život občanů, veřejný prostor a další přidružené oblasti.)

Při řešení pokrytí MHD na území MČ Praha 1 nelze zapomenout na lanovou dráhu.⁶⁰

Z území MČ Prahy 1 jezdí také přímý spoj z místa u Hlavního nádraží na Letiště Václava Havla - Linka AE (Airport Express). (Linka jezdí od 5:30 do 22:00 a mezi 7:00 a 21:00 jezdí 2x do hodiny.)

3.3.3.1.1 PLÁNY V OBLASTI MHD S DOPADY NA MČ PRAHA 1

Při řešení intenzity a zatížení nelze opomenout dlouhodobé plány hl. m. Prahy na snižování emisí z dopravy – zavádění elektrobuses, pilotní testování autobusu na vodíkový pohon nebo rozšiřování tramvajových tratí. Tyto aktivity na úrovni regionu mohou mít pozitivní dopad na oblast celé Prahy, tj. i MČ Praha 1.⁶¹

Přímo pro MČ Praha 1 budou významnou změnou nové plánované tramvajové trati:

- Návrat tramvají do Opletalovy ulice před Hlavní nádraží. (V únoru r. 2022 dokončeny práce.)⁶²
- Návrat tramvaje na Václavské náměstí (v 1. fázi min. na jeho horní část). Počítá se s propojením Vinohradské ulice a středu Václavského náměstí.⁶³
 - Úprava sebou ponese i další doprovodné investice jako vystavění retenční nádrže (300 m³) na dešťovou vodu, která bude sloužit např. k zavlažování, dojde k vybudování tramvajových zastávek (ve středu Václavského náměstí, nahoře tzv. u Koně a mezi budovami Národního muzea), ve středu náměstí budou nově položeny rozvodné sítě.
- Nová tramvajová trať v ulici Na Příkopěch, s kterou počítá schválená koncepce Hradebního korza.⁶⁴

Na území MČ Praha 1 (ale i celého hl. m. Prahy) dochází k průběžné rekonstrukci tramvajových tratí. Tyto modernizace mají za cíl snížení hluku a výměnu opotřebovaného materiálu. V posledních letech na Praze 1 proběhly zejména tyto úpravy:

- 2018: Koleje na trase Újezd – Malostranská
- 2018: Koleje na trase Lazarská – Národní třída – Újezd
- 2019: Kolejové oblouky na náměstí Republiky
- 2021: Koleje na trase Hlavní nádraží a Husinecká (Praha 3)
- 2021: Koleje v ulici Chotkova mezi Malostranskou a Hradčanskou

Veřejné dopravě v centru mohou dále ulehčit uvažované tramvajové tangenty vedené mimo centrum, případně koncept tangenciální či (polo)okružní linky metra, zejména na jihu a východě Prahy.

V oblasti plánování nelze opomenout dlouhodobý projekt hl. m. Prahy na výstavbu trasy metra D. Aktuálně je rozhodnuto o výstavbě trasy z Písnice na Pankrác, nicméně dlouhodobě se počítá s pokračováním trasy na Náměstí Míru a dále na

⁶⁰ Dráha má 3 zastávky – Újezd, Nebozítek, Petřín. Svou povahou slouží především návštěvníkům nebo částečně studentům z kolejí Strahov.

⁶¹ Jde například o tyto zahájené aktivity:

- Přípravovaná trolejbusová trať Palmovka – Prosek – Letňany.
- Zavádění elektrobuses na linkách 124, 154 a 213.
- Pilotní testování autobusu na vodíkový pohon na lince 170.
- Nová tramvajová trať Barrandov – Holyně otevřená v r. 2022.
- Stavba nové linky metra D, s etapou ukončenou na náměstí Míru.

⁶² Tato nová trať bude okamžitě využita při plánované rekonstrukce ve stanici metra Florenc, kdy bude po dobou opravy zavedena nová tramvajová linka mezi Hlavním nádražím (Opletalovou ulicí) a Vltavskou, případně Nádražím Holešovice.

Z dlouhodobého hlediska byla rekonstrukce kolejí a nová tramvajová zastávka pouze první etapou, neboť trať by měla být v ulici Opletalova vedena dále a měla by stát propojkou mezi Vrchlického sady kolem Hlavního nádraží do Vinohradské ulice.

⁶³ Tyto úpravy povedou i k částečné rekonstrukci vestibulů v metru Můstek a Muzeum.

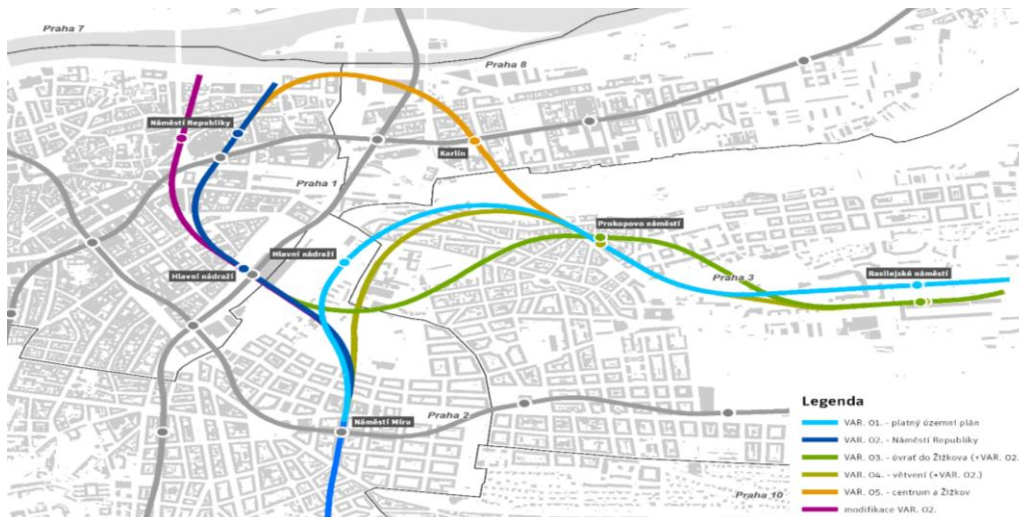
Realizované úpravy by měly poskytnout částečné odlehčení velmi přetěžovanému úseku mezi Náměstím Míru – I. P. Pavlova – Karlovo náměstí.

Dojde k ulevení pěším, neboť bude možné pro přesun mezi těmito lokalitami využít veřejnou dopravu.

⁶⁴ Schváleno RHMP v červnu 2022. Odkaz [zde](#).

náměstí Republiky. Prodloužení trasy metra D není zatím rozhodnuté a počítá s několika variantami, kdy 2 z uvažovaných variant počítají s tím, že by trasa vedla přes území MČ Praha 1, což se jeví z hlediska centra, kde jsou dnes již tři trasy a hustá síť tramvají, jako nadbytečné a na úkor posilování subcenter, jak předepisují ZÚR, která by centru odlehčila a konečně posílila myšlenku Prahy jako polycentrického města krátkých vzdáleností. Trasa D může plnit potřebné tangenciální či okružní spojení mezi jednotlivými trasami.

Obrázek 13: Varianty pokračování trasy metra D z Náměstí Míru

Zdroj: IPR (2015), link [zde](#)

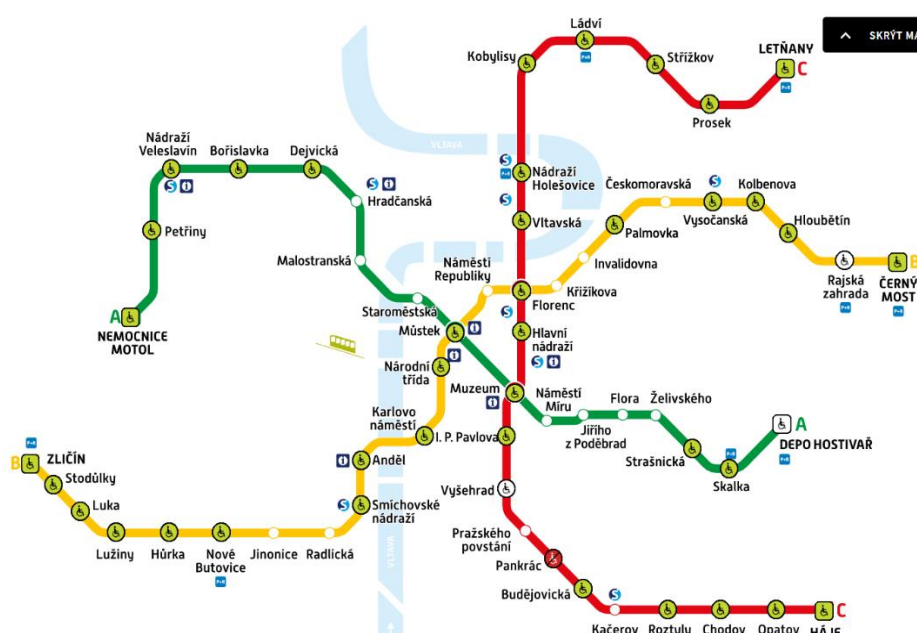
3.3.3.2 ODBOURÁVÁNÍ BARIÉR V MHD NA MČ PRAHA 1

Bezbariérovost patří k dlouhodobému tématu městské hromadné dopravy v Praze. Z pohledu obyvatel MČ Praha 1 je pozitivním faktem, že plně bezbariérová (nízkopodlažní) je již zmiňovaná linka autobusu 194.

Bezbariérovost tramvajové dopravy je dlouhodobě řešena. V současné chvíli k r. 2022 je ze strany DPP uváděno, že přibližně polovina z více jak 800 vozů tramvají, které jsou v provozu na území hl. m. Prahy, jsou nízkopodlažní a jejich podíl bude stoupat (nákupy nových souprav nebo repasování starých je již děláno s podmínkou bezbariérovosti).

Tématem k dalšímu řešení je odbourávání bariér ve stanicích metra.

Obrázek 14: Bezbariérovost pražských stanic metra

Poznámka: Na území MČ Praha 1 v současné chvíli existují 3 stanice, které nedisponují bezbariérovými prvky. Jedná se o stanice metra náměstí Republiky, Staroměstská a Malostranská.

DPP dlouhodobě avizuje, že všechny stanice metra budou bezbariérové do r. 2025. Současně ale přiznává, že zejména u stanic metra Malostranská (na území MČ Praha 1) a Hradčanská je tento plán velmi těžko realizovatelný kvůli umístění stanic a případným vysokým nákladům na provedení úprav.

Zdroj: DPP (platné k 05/2022), odkaz [zde](#)

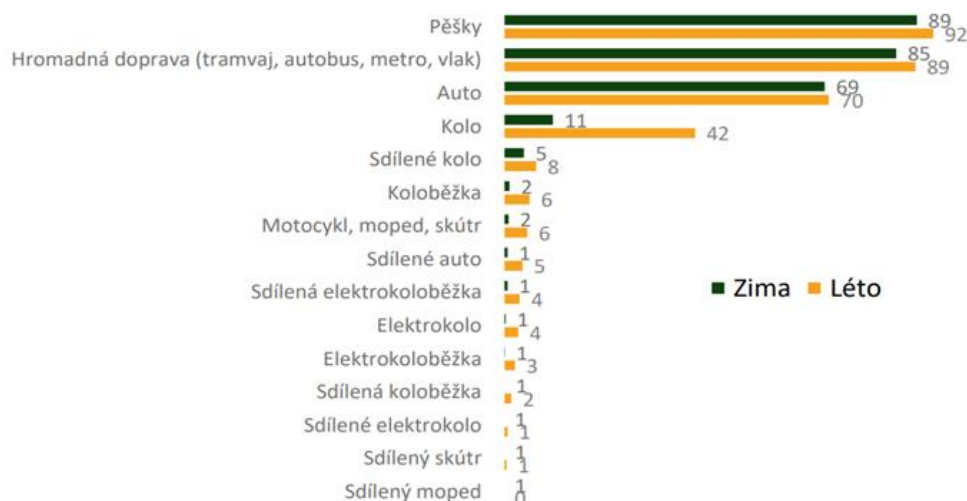
3.3.3.3 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> MČ Praha 1 je území s významnými dopravními uzly a tranzity v městské hromadné dopravě i v železniční dopravě. <ul style="list-style-type: none"> 2 významné dopravní uzly v železniční dopravě v podobě Hlavního a Masarykova nádraží – nejvytíženější nádraží v Praze (v součtu cca 100 tis. cestujících v průměru denně) Pozitivním prvkem je vysoká a široká nabídka pro obyvatele a tím pádem nadstandardní dopravní obslužnost pro ně (netýká se celého území Prahy 1, ale jeho velké části. Tento aspekt podporuje lidský a sociální pilíř v oblasti udržitelného rozvoje. Na druhou stranu tato vysoká míra a intenzita přináší fluktuaci a kumulaci obyvatel z jiných městských částí i regionů v ČR, což s sebou nese nároky a rizika pro oblasti životního prostředí (hluk, znečištění, údržba veřejného prostoru a čistoty ad.), bezpečnosti aj. aspektů udržitelnosti. Tématem na úrovni celé Prahy je zvyšování ekologičnosti veřejné dopravy (elektro, vodík). Rozvoj této veřejné dopravy bude mít pozitivní dopady na environmentální pilíř. Současně je nutné přiznat, že problémem jsou (alespoň v současné době) hlavně finanční náklady na pořízení a také stále nedostatečná dobíjecí infrastruktura. V oblasti MHD dochází k průběžné výměně kolejí a pražců u tramvajových tratí, což snižuje hluk v lokalitě a snižuje opotřebení dopravních vozů. Tyto úpravy mají pozitivní dopad i na život v prostředí MČ Praha 1 (snižování hluku). Ke zvýšení kvality života pro vybrané skupiny obyvatel by mělo pomoci snižování bariér např. v pražském metru. Rozvoj čeká na území MČ Prahy 1 výstavba tramvajových tratí v oblastech Opletalova a Václavské náměstí, což bude mít dopady nejen do života obyvatel (lepší spojení, ale i potenciální vyšší hluk nebo snížení bezpečnosti), ale i životní prostředí a rozvoj města (výstavba retenční nádrže; řešení energospojů atd.). Dlouhodobým tématem na regionální úrovni je min. zachovat kvalitu, rozsah a konkurenceschopnost MHD na úrovni celé Prahy. Tato věc má dopady ke všem pilířům udržitelného rozvoje. Dlouhodobě je tématem potenciální prodloužení linky metra D, přičemž jedna z variant je vedení této linky přes území MČ Praha 1.

3.3.4 NEMOTOROVÁ A ALTERNATIVNÍ DOPRAVA

Ve vztahu k nemotorové a alternativní dopravě je možné čerpat část dat z průzkumu, který v r. 2021 provedla společnost Median.

Graf 8: Výzkum společnosti Median pro hl. m. Prahu – uživatelé druhů dopravy v zimě a létě (v r. 2021) – čísla uvádějí podíly obyvatel využívající daný druh dopravy v %

Poznámka: Tento výzkum ukazuje, že využívání druhů nemotorové nebo alternativní dopravy je silněji zastoupen v letních měsících.

Rovněž se ukazuje, že pěší doprava patří společně s MHD a automobilovou dopravou k nejvíce využívaným typům dopravy v hl. m. Praze (z pohledu respondentů).

Další typy dopravy jsou v tuto chvíli především doplňkové.

Zdroj: Median (2021), zpracováno pro TSK, odkaz [zde](#)

3.3.4.1 PĚŠÍ

Poznámka: Hl. m. Praha má zpracované Zásady rozvoje pěší dopravy na území hl. m. Prahy, které jsou z r. 2010 a nebyly již aktualizovány.

Na úrovni celého hl. m. Prahy rovněž probíhají iniciativy jako Bezpečné cesty do školy⁶⁵ (k této akci má hl. m. Praha zřízeného koordinátora) nebo Pěšky do škol. Jde o aktivity / iniciativy, které mají podpořit bezpečnost pěší dopravy. Některé školy z prostředí MČ Praha 1 jsou do této aktivity zapojeny.

Pěší jsou obecně vysoce ohroženou skupinou ve vztahu k negativním jevům souvisejícím s dopravou, ale i s životním prostředím a dalšími oblastmi. Jde zejména o:

- Bezpečnost
- Prostupnost územím a bariéry v něm (omezení)
- Dopady kvality ovzduší a hluku

Prostupnost MČ Praha 1 pro pěší je ovlivňována poměrně velkým množstvím faktorů a prvků. Jde především o:

- Členitost a výškové stoupání některých lokalit MČ Praha 1 (Petřín, Hradčany).
- Klasickou zástavbu v podobě bytových domů, památkových objektů, objektů určených pro soukromé i veřejné účely (administrativní budovy, obchodní domy, hotely, veřejné instituce, muzea/galerie, Pražský Hrad atd.).
- Sportovní a rekreační areály a hřiště.
- Přírodní plochy a parky na území Prahy 1.
- Významné dopravní uzly / křižovatky i vysoce exponované ulice z pohledu dopravy v pohybu, MHD, železniční dopravy (intenzita dopravy, bezpečnostní prvky, odstraňování bariér apod.).
- Tzv. rezidentní ulice jsou často jednosměrné a velmi úzké

Řada z výše uvedených prvků je de facto neměnná a těžko změnitelná. Nicméně ze strany MČ Praha 1 by mělo jít ve spolupráci s hl. m. Prahou a dalšími organizacemi (např. neziskovými apod.) o snahu zlepšovat nebo zmírňovat prostředí pro pěší. Pěší doprava totiž patří z pohledu udržitelnosti k neekologičtějším způsobům přepravy jedince po městě. (Pěší doprava může mít rovněž pozitivní dopady na lidské zdraví).

Ve spojitosti s pěší dopravou se v posledních letech začal používat také termín tzv. 15minutového města, tj. odbourávat bariéry, zvyšovat podíl pěší dopravy právě z výše uvedených ekologických a udržitelných prvků, zvyšovat dostupnost služeb a pracovních příležitostí v docházkové vzdálenosti (15minutové město má úzkou vazbu na veřejný prostor a urbanismus ve městě i jeho částech).

Prostupnost území pro pěší by měla být rovněž řešena i s ohledem na specifické potřeby těch, kteří mají omezenou nebo sníženou mobilitu, pohybují se s dětským kočárem nebo jsou nějak limitováni bariérami mezi jednotlivými lokalitami.

Pro návrhovou část je téma další zvyšování prostupnosti vybraných území, infrastruktury pro pěší, provázanosti s MHD nebo bezpečnosti (ať již subjektivní pocit bezpečnosti v daných lokalitách – parky apod., tak téma bezpečnosti ve vztahu k silničnímu provozu) tématem k dalšímu řešení a důkladnému rozpracování do podoby konkrétních řešení.

3.3.4.1.1 PĚŠÍ ZÓNY

Na území MČ Praha 1 se nachází 45 pěších zón, které zaujímají 85 000 m². To je na poměr velikosti městské části a počtu/rozlohy zón v rámci celé Prahy zcela unikátní. Skutečnost je podmíněna charakterem MČ Praha 1 jako centra města a památkové zóny.⁶⁶

Vjezdy do pěších zón jsou v některých lokalitách omezeny fyzickými zábranami nejčastěji v podobě vysunovacích sloupků. Výhodou tohoto řešení je možnost vjezdu pouze pro jasně daná vozidla (zásobování, rezidenti). Dlouhodobým tématem je udržování těchto sloupků v dobrém technickém stavu, případně jejich rozšiřování do dalších lokalit.

Udržitelnost tohoto řešení spočívá především ve zvyšování ochrany pěších včetně zvýšení jejich komfortu v pohybu.

Tématem je průběžná výměna současných sloupků za nové a rovněž jejich potenciální rozšiřování do oblastí, kde se ukazuje, že standardní značení neodrazuje některé řidiče vč. řidičů nákladních vozů se zásobováním k vjezdu.

⁶⁵ Cílem programu je: zvýšení dopravní bezpečnosti v okolí škol, zapojení škol a žáků do hledání nebezpečných lokalit v jejich okolí, zvýšení povědomí žáků a rodičů o pravidlech dopravního chování, podpora udržitelné dopravy (chůze a jízdy na kole) a zdravého životního stylu, zvýšení zájmu žáků i rodičů o dění v okolí škol, snížení provozu v okolí škol, a tím i zlepšení životního prostředí v okolí škol.

⁶⁶ Seznam všech pěších zón je možné nalézt na internetových stránkách MČ: <https://www.praha1.cz/doprava-parkovani-a-uklid/doprava-a-parkovani-obecne-informace/>

Důležitým fenoménem jsou i průchozí pasáže (např. Pasáž Lucerna, Pasáž Alfa, pasáž Českého designu, pasáž v Paláci Adria ad.),⁶⁷ které pomáhají s průchodem pěším v rámci centra města.

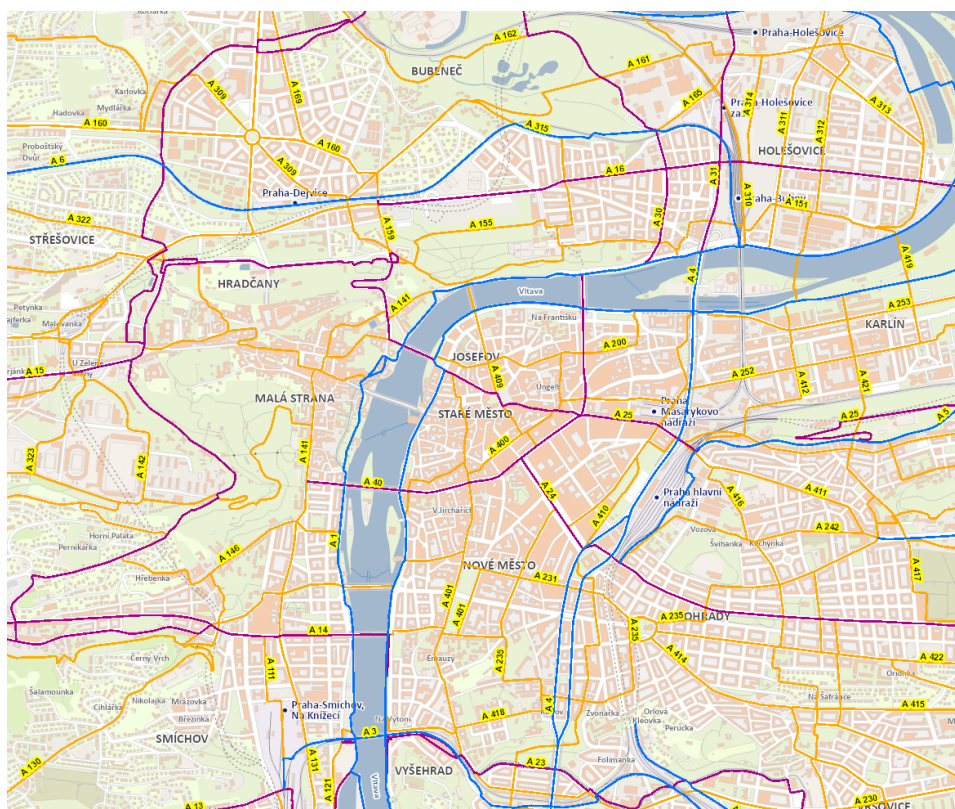
3.3.4.2 CYKLO DOPRAVA

3.3.4.2.1 KONCEPČNÍ POJETÍ CYKLODOPRAVY V HL. M. PRAZE

Cyklodoprava je aktuální městský fenomén. Tomu odpovídají i vytvořené strategické dokumenty na úrovni státu i hl. m. Prahy.

- Stát: Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013-2020
- Hl. m. Praha: Koncepce rozvoje cyklistické dopravy a rekreační cyklistiky v hl. městě Praze do roku 2020 a Cyklogenerel (aktualizovaný v r. 2022 pod názvem “Systém celoměstských cyklotras”).
 - Koncepce rozvoje cyklistické dopravy a rekreační cyklistiky v hl. městě Praze si klade za cíl zejména:
 - Komunikace s veřejností
 - Spolupráce s městskými částmi
 - Rozvoj infrastruktury
 - Cyklogenerel z pohledu MČ Prahy 1 přinesl aktualizace z r. 2018 především tyto věci:

Obrázek 15: Celoměstský systém cyklodopravy z r. 2022

Zdroj: Geoportál Praha (2022), odkaz [zde](#)

Systém cyklotras pro centrální část Prahy byl v nedávných aktualizacích doplněn o nové trasy. V aktualizacích byly doplněny místní cyklotrasy, zejména stávající průjezd na Strahov (A 140), alternativa Hradebnímu korzu vedlejšími ulicemi (A 400), spojnice Hradčanského a Malostranského náměstí a obslužné trasy na Josefově.

Ze starších celoměstských tras přetrvává obousměrné vedení trasy A412 ulicí Štěpánskou po Václavské náměstí a následné stoupání Žitnou a křížení Masarykova nádraží (v současné době problematická k využití s ohledem na výstavbu v oblasti) trasou A410 a vedení cyklistů přes Malostranské náměstí jižním směrem přes jeho dolní část, bez objezdu horem. Uvedené koridory zůstaly v generelu nezměněny, ačkoli je potřeba konstatovat, že okolo těchto řešení nepanovala úplná politická shoda mezi HMP a MČ Praha 1.

⁶⁷ Zdroj: Prague.eu (2022), odkaz [zde](#)

Výše uvedený obrázek rovněž ukazuje, že přes území MČ Prahy 1 vedou klíčové cyklotrasy v Praze. Jedná se hl. o cyklotrasy A1 a A2, které patří k nejvytíženějším v hl. m Praze, neboť vedou okolo řeky a částečně vedou mimo dopravní komunikace. Díky tomu jsou oblíbené nejen pro přepravu (tzv. z místa A do místa B za prací apod.), ale i pro rekreační a turistickou cyklistiku.

Další páteřní cyklotrasy na území MČ Praha 1 jsou například:

- A15 a A32 (na levém břehu Vltavy).
- A25 a A24 (na pravém břehu Vltavy).

Poznámka: V r. 2022 byla schválena aktualizace systému cyklotras. Nejvýznamnější trasy (A1, A2) byly převedeny do nejvyššího standardu, tzv. nadřazených tras. Trasa po hradebním korzu (nově A 40) byla deklarována jako páteřní. MČ Prahy se 1 týká nová nadřazená cyklotrasa A4, která povede z Těšnova přes Nuselský most na Chodov, z větší části v koridoru Severojižní magistrály. Trasa vznikla přečíslováním části cyklotrasy A41 a jejím cílem je přímé propojení Jižního Města s centrem Prahy bez tříkilometrového zá vleku přes Braník. Na trase se již připravují bezmotorové lávky přes Masarykovo nádraží a mezi Kačerovem a starým Spořilovem.⁶⁸

3.3.4.2.2 VYUŽÍVÁNÍ CYKLODOPRAVY V HL. MĚSTĚ PRAZE

Využívání cyklodopravy v hl. m. Praze je především sezónní záležitostí (i když to není podmínkou), kdy největší intenzitu cyklodopravy je možné sledovat v období duben – září (dle informací z datové platformy Golemio, která sbírá informace o průjezdnosti hl. m. Prahou a přes vybrané stacionární měřiče – měřiče jsou umístěny na pevně daných lokalitách na páteřních cyklo trasách; poskytnutá data tak neposkytují informace o průjezdnosti např. na místech, kde jsou umístěna značení pro cyklisty, ale nejsou součástí páteřních cyklostezek; z tohoto důvodu nevypovídají data o celkovém využití cyklodopravy v hl. m. Praze a vytížení některých úseků, kde se cyklisté pohybují).

Graf 9: Celková průjezdnost hl. m. Prahou na kole za r. 2019 – 2022

Poznámka: Data, že od r. 2019 roste počet průjezdů přes měřící stanice. Roky 2020 – 2021 ukazují, že průjezdnost na hlavních trasách zůstává relativně obdobná.

Nárůst z doposavad měřených dat je v r. 2022 možné sledovat v měsíci květnu. Ovšem relevantní zhodnocení bude možné provést až za celý rok. Proto zatím nejde s jistotou říci, že v r. 2022 došlo k nárůstu cyklistů na hlavních trasách, kde dochází k měření.

Zdroj: Golemio (2022), odkaz [zde](#)

Při detailním pohledu na data ze stacionárních měřičů dopravy je možné vyvodit několik dalších závěrů přímo pro MČ Praha 1. Modelově je sledováno období červen – září 2021 a uváděn celkový počet cyklistů naměřený v obousměrném provozu na určeném měřiči:⁶⁹

⁶⁸ Zdroj: Městem na kole (2022), odkaz [zde](#)

⁶⁹ Zdroj: Golemio, odkaz [zde](#)

- Smetanovo nábřeží u Karlova mostu (červen: 26 tis.; červenec: přes 21,5 tis.; srpen přes 23 tis.; září přes 22 tis.)
- Hybernská (červen: 16 tis.; červenec: přes 14 tis.; srpen přes 18,5 tis.; září 25,5 tis.)
- Rohanské nábřeží u Štvanice (červen: přes 49 tis.; červenec: 42 tis. cyklistů za měsíc; srpen přes 40 tis. za měsíc; září necelých 45. tis.)

Z již uváděného průzkumu společnosti Median je možné ještě doplnit důvody využívání cyklo dopravy v Praze. Z průzkumu vyplývá, že na úrovni celé Prahy převládá využívání tohoto typu dopravy stále především pro zábavu a rekreaci, případně kvůli sportu a kondici. Nevýznamný podíl mají ovšem i důvody zdravotní, rychlostní nebo z důvodů cenové dostupnosti a šetření životního prostředí. (Všechny tyto ukazatele neklesly pod 50 % respondentů.) Výzkum dále ukazuje, že vnímat cyklo dopravu čistě jako prostředek rekreace nebo sportu není validní a cyklo dopravu je tak nutné vnímat jako standardní součást dopravy, ke které Pražané sahají z různých důvodů (vč. udržitelnosti). (Graf viz [příloha dokumentu](#).)

Při řešení cyklo dopravy a jejího využívání nelze opomenout i negativní faktory, kterými jsou především:

- bezpečnost (bezpečnost cyklistů, ale i pěších, kteří se s cyklisty setkávají);
- ohleduplnost (mezi cyklisty a dalšími účastníky provozu navzájem);
- dodržování pravidel silničního provozu (cyklista je účastník silničního provozu a tudíž jsou na něj v této věci kladeny nároky na dodržování předpisů);
- dodržování pravidel zákazů nebo omezení (využívání cyklo dopravy, kde je to povoleno nebo není vysloveně zakázáno; tato věc pak souvisí s předchozími body);
- Odkládání jízdních kol (parkování kol mimo stojany nebo místa určená pro bikesharing)

Území MČ vzhledem k vysoké koncentraci pěších (místní i turisté) a s tím souvisejících omezení (např. pěší zóny apod.) může být výše uvedenými negativními jevy zasažena více než například okrajové části Prahy. Dlouhodobým tématem pro MČ je tak je a komunikace vůči cyklistům (ve spolupráci s dalšími subjekty) a vytváření pravidel pro cyklisty, která nejsou tendenční, ale vycházejí z praktických zkušeností a dat.

3.3.4.2.3 CYKLODOPRAVA NA ÚZMÍ MČ PRAHA 1

Síť pro cyklo dopravu ovšem netvoří jen oficiální cyklotrasy, které byly řešeny v předchozích pod-kapitolách, ale jde především o cykloopatření zvyšující značení určená pro cyklisty (ochranné cyklopruhy, piktogramy na vozovce atp.), které pomáhají rozvoji cyklo dopravy v lokalitě. Zmínit lze následující akce (plánované i již realizované):⁷⁰

- Cyklostezka u Mánesova mostu jakou součást větší rekonstrukce a výstavby parku (realizace probíhá v r. 2022)
- Nové cyklopásky na Smetanově nábřeží (1. etapa realizována v r. 2022)
- Okolí křižovatky U Bulhara – dojde k vytvoření nových cyklopruhů a cykloobousměrek (plán v r. 2022/2023)
- Obousměrný průjezd cyklistů v Opletalově ulici mezi ulicí Politických vězňů a Václavským náměstím (r. 2022)
- Cyklopruhy v Opletalově ulici u Hlavního nádraží (r. 2022)
- Cykloobousměrka v ulici Věžeňská – dopad na prostupnost Starým Městem, konkrétně v úseku mezi Španělskou synagogou a Kozím pláckem (r. 2022)
- Dokončení hladkých pásů na Dvořákově nábřeží na páteřní cyklotrase (r. 2021)
- Cyklobousměrka ve Zlatnické (r. 2021)
- Protisměrný průjezd cyklistů Hybernskou – propojení Seifertovy ulice na Žižkově (r. 2015, r. 2022 nahrazeno zobousměrněním pro veškerou dopravu a výrazně nižší úrovní cyklointegračního opatření ve směru k centru)

Většinu aktivit prováděla TSK. Přípravy ovšem probíhají často ve spolupráci s MČ Praha 1. Místní úpravy průjezdnosti (cykloobousměrky, průjezd pěšími zónami apod.) a zřizování stojanů pro kola a míst vyhrazených pro bikesharing je v kompetenci městské části.

⁷⁰ Zdroj: Městem na kole, odkaz [zde](#)

3.3.4.3 SDÍLENÉ DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

3.3.4.3.1 CARSHARING

Carsharing má dvě podoby – buď auta půjčuje nejširší veřejnosti jeden provozovatel (tzv. klasický carsharing), nebo jde o sdílení vozů mezi lidmi (peer-to-peer carsharing). V hl. m. Praze se v posledních letech výrazně rozšířil první typ, tj. půjčování za účelem podnikání/zisku.⁷¹

V Praze dnes působí celá řada firem, která se tématem zabývá a půjčuje nejen automobily (vč. elektromobilů), ale i skútry (vč. elektroskútrů) nebo koloběžky ad. Elektrické prostředky by z podstaty měly být šetrnější k životnímu prostředí. Na druhou stranou mohou způsobovat problémy v oblasti rezidentního parkování (v případě elektromobilů jde o parkování zdarma na území MČ Praha 1 a tyto prostředky tak mohou zabírat místa rezidentům) nebo jejich umístění/odložení (v případě elektroskútrů či koloběžek).

Dalším problémem spojeným s tématem může být skutečnost, že není přesně zmapováno jaké skupiny tyto dopravní prostředky využívají a je tak možné, že je využívají ti, kteří by většinou využívali MHD nebo turisté, tj. nedochází k omezování (resp. snižování) automobilové dopravy ze strany obyvatel města v centru Prahy.

Dlouhodobě je pro MČ Prahu 1 i celé hl. m. Praha především udržitelnost těchto řešení ve vztahu k rezidentům i možnostem centra města. Dále také dlouhodobá osvěta a podpora využívání těchto řešení za jasně daných pravidel.

3.3.4.3.2 SDÍLENÁ KOLA

Sdílená kola se od r. 2022 stanou po pilotním prověření standardní součástí MHD. Hl. m. Praha v této věci uzavřelo Memorandum o poskytování sdílených jízdních kol na jeho území. Sdílená kola tak budou součástí služby MHD pro držitele předplaceného kuponu PID. Parametry budou následující:

- sdílené kolo si budou moci půjčit zdarma držitelé dlouhodobých kuponů na pražskou MHD:
 - maximální počet výpůjček za den: 2 (dosud 4);
 - dotovaná délka jedné výpůjčky: 15 minut pro klasické kolo a 5 minut pro elektrokolo;
 - po vypršení časového limitu dotované výpůjčky bude další použití kola zpoplatněno dle ceníku příslušného poskytovatele sdílených kol;
 - provozovatelé umožní využití služby také v okolí 90 % stanic pražského metra.

Plánuje se jasné určení lokalit, kde budou kola uložena a odkládána (tato věc se již částečně děje). V letošním roce (2022) by měla být realizována soutěž na dodavatele / provozovatele sdílených kol v Praze jakou součástí MHD. Tuto věc má na starosti ROPID.

Výše uvedené samozřejmě nevylučuje podnikání v této oblasti pro další subjekty. Ty však nebudou součástí speciálního režimu MHD a budou jako doposud fungovat dále. Hl. m. Praha nedisponuje daty o počtu sdílených kol všech poskytovatelů na svém území včetně rozpadu na městské části. Z pohledu dalšího řešení sdílených kol v Praze (nejen jako součást MHD) by bylo vhodné těmito daty disponovat a na jejich základě další rozvoj plánovat).

3.3.4.3.3 SDÍLENÉ KOLOBĚŽKY

Téma, které dlouhodobě řeší nejen MČ Praha 1, ale i další městské části a hl. m. Praha. Koloběžky jsou dlouhodobým trendem, který je v Praze využíván. Jedná se však o téma, které není zcela uchopené z hlediska pravidel a omezení, což vedle pozitivních aspektů (využívání pro přepravu po městě) způsobuje i negativní dopady do oblasti bezpečnosti, pohybu po městě a vzájemného „soužití“ uživatelů tohoto typu dopravy s dalšími účastníky dopravy a uživateli veřejného prostoru.

Současně je problémem využívání koloběžek na pozemních komunikacích. Z podstaty věci by jejich uživatelé měli jezdit po silnicích jako běžní aktéři silničního provozu a nejezdit po chodnících, kde ohrožují a omezují pěší. Současně jsou tyto prostředky dlouhodobě považovány jako nezpůsobilé k jízdě po silnicích (nesplňující podmínky), což vede ke „schizofrenickému“ stavu jejich užívání.

⁷¹ Podle zastánců řešení má carsharing tu výhodu, že jedno sdílené auto nahradí šest soukromých vozidel a je vhodný pro automobilisty, kteří najedou méně než 10 tisíc km za rok. Dostatečná nabídka sdílených aut by měla umožnit se svého málo využívaného auta zbavit a tím i starosti o něj, což významně odlehčí dopravě v klidu v celém městě. Současně je vhodné dodat, že celému konceptu by musela být uzpůsobena parkovací politika, jinak se z carsharingu stává pouze nahrazení automobilů v ulicích v podobě další mobility.

MČ Praha 1 se opakovaně snažila zamezit vjezd těchto prostředků do vybraných částí centra města. Nepodařilo se ovšem najít společné řešení s Ministerstvem dopravy ČR, které je jediné kompetenční určit, jak by měla omezující značka pro koloběžky vypadat.

Velkým problémem je ukládání koloběžek ve veřejném prostoru. Ze strany uživatelů jsou někdy odkládány přímo na ulicích a v místech, kde blokují nebo ztěžují pohyb pěším i dalším účastníkům dopravy.

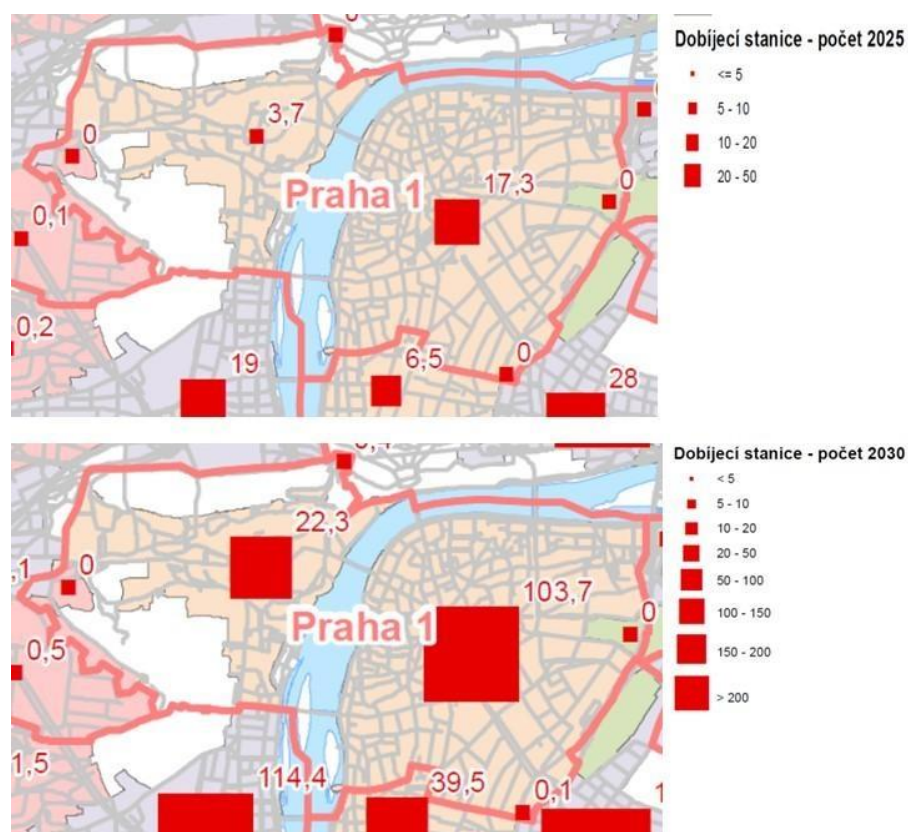
MČ Praha 1 nemá rovněž stanovený dostatečný počet míst pro ukládání těchto prostředků (jako mají např. MČ Praha 3 nebo MČ Praha 7). Dle tvrzení současného vedení MČ Praha 1 legislativa neumožňuje odkládat tyto prostředky na chodník mimo vyhrazená stání. Na chodníku může stát pouze kolo, a to dočasně. Ze strany provozovatelů a uživatelů koloběžek tak dochází buďto k záměrné ignoraci těchto pravidel nebo jejich neznalosti.

Dlouhodobě vážne komunikace / spolupráce se zástupci poskytovatelů těchto prostředků, a to na úrovni celého hl. m. Prahy. Opakovaně však docházelo k tomu, že provozovatelé neměli zájem najít společné řešení nebo je dodržovat. Řešením by pro celé hl. m. Praha byla zřejmě změna legislativy.

3.3.4.4 ELEKTROMOBLITA

Hl. město Praha má zpracovaný Generel rozvoje dobíjecí infrastruktury v hlavním městě Praze do roku 2030. Tento dokument stanovuje rozvoj elektromobility a její infrastruktury v Praze. Generel počítá, že do r. 2025 by na území hl. m. Prahy mělo být 750 dobíjecích stanic a do r. 2035 až 4500 dobíjecích stanic. Městské části jsou z pohledu generelu brány jako partner ke komunikaci, nikoli realizátoři budování stanic. Hlavním organizátorem je hl. m. Praha a jeho dotčené organizace; investoři vybudování jsou poté hlavně soukromé firmy a investoři.

Obrázek 16: Scénáře budování elektronabíječek na území MČ Prahy 1 v r. 2025 a 2030

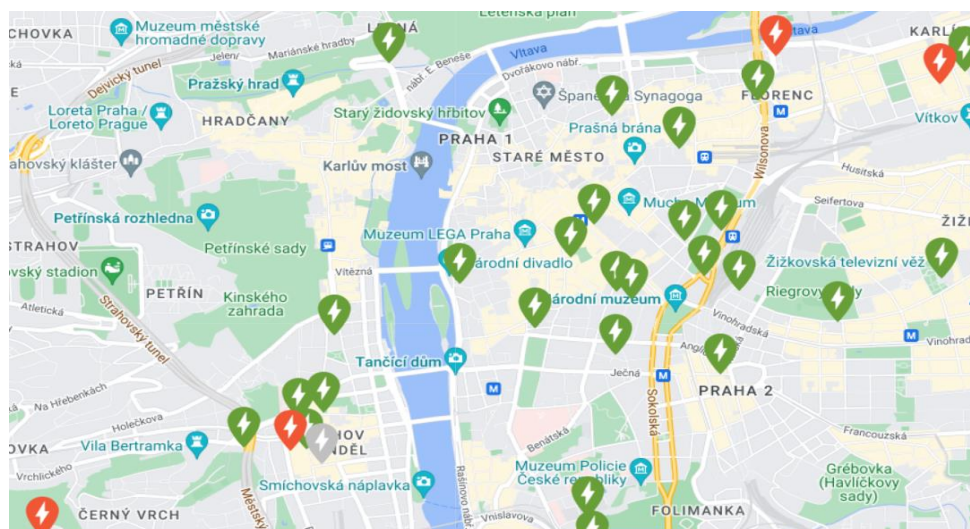

Zdroj: Operátor ICT, Generel rozvoje dobíjecí infrastruktury v hlavním městě Praze do roku 2030 (2020), odkaz [zde](#)

Výše uvedené mapy ukazují poměrně velkou ambicióznost projektu rozšiřování elektromobility, respektive stojanů pro ni určených na území MČ Prahy 1 (a nejen jí). Aktuální stav v oblasti naopak ukazuje níže uvedená mapa.

MČ Praha 1 je v této oblasti poměrně sama aktivní (má zpracovaný koncept spolupráce budování elektronabíječek a uzavřenou spolupráci s Pražskou energetikou na budování sítě).

Obrázek 17: Mapa nabíjecích míst pro elektromobily na území MČ Praha 1 a okolí

Poznámka: Zeleně jsou označeny standardní nabíjecí stanice; červeně rychlonabíječky.

Zdroj: FDrive (2022), odkaz [zde](#)

Dlouhodobě ovšem nelze přínos elektromobility pro život ve městech zpochybňovat. Podstatné ovšem je, aby k rozšiřování využívání elektromobilů docházelo zejména u rezidentů nebo těch, kteří využívají MČ Prahu 1 jako cíl svých cest (pracovních, soukromých) nebo jako tranzitní místo. Celá tato záležitost tak souvisí především s rozšiřováním elektromobility do běžné populace a nahrazování aut se spalovacími motory elektroauty (nebo hybridy).

- Důležitým aspektem je ale potřebná infrastruktura. Při budování rychlonabíjecích stanic (v současnosti 2x50, resp. 2x75 KW) je potřeba počítat s nárůstem potřebných trafostanic. Hledání vhodných míst v rámci některých lokalit v MČ Praha 1 (např. Staré město atp.) může být problematické. V některých případech bude pravděpodobně možné pouze vyměnit trať ve stávajících trafostanicích za silnější.
- Nabíjecí stanice by tak měly primárně sloužit k nabíjení automobilů rezidentů, případně těch, kteří mají centrum jako cílovou destinaci (zaměstnání, kultura). V opačném případě hrozí využívání projíždějícími automobily, ta pak mohou způsobit nežádoucí nárůst dopravy.

V centru města jsou rovněž limitujícím faktorem stanovené zásady zřizování dobíjecí infrastruktury. V centru jsou rychlodobíjecí stanice kromě garáží nepřipustné. Rovněž pomalé dobíjecí stanice je potřeba řešit s náležitou péčí, aby nebyl poškozen veřejný prostor (rozměry, vizuální stránka věci) vzhledem ke stísněnosti.

Možností rovněž je, aby MČ Praha 1 zkusila jít příkladem a elektromobily (případně hybridy) zařadila do flotily vlastních automobilů nebo automobilů svých organizací.

3.3.4.5 LODNÍ DOPRAVA

Lodní doprava v centru města je identifikována jako potenciálně zajímavá pro oblast nejen přepravy osob, ale i zboží nebo odpadů. Problémem se jeví současný neekologický dieselový pohon lodí, ničící kvalitu ovzduší a řeky.⁷²

V současné chvíli je lodní doprava využívána zejména jako součást turismu a cestovního ruchu, kdy jednotliví poskytovatelé nabízejí plavby po řece. (Tento typ využívání lodní dopravy je však problémový z hlediska udržitelnost a vztahu ekonomického pilíře a environmentálního pilíře.) Kapacita turistické lodní dopravy již narazila na svůj strop a MČ Praha 1 a MČ Prahy 5 se brání jejímu dalšímu růstu cestou budování druhého staroměstského zdymadla (ve spolupráci s HMP bylo vydáno v r. 2019 společné memorandum).⁷³

V Praze zatím neexistuje ucelená koncepce, která by jasně definovala priority a měřitelné cíle vč. opatření jak jich dosáhnout, jak tento typ dopravy využít.

⁷² Na úrovni ČR v OP Doprava je možné řešit téma remotorizace plavidel.

⁷³ Viz https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/zdymadlo-smichov-vltava-starosta-praha_1908231717_cen

Na území MČ Praha 1 v současné době (06/2022) neexistují přívozy, které by byly využívány jako součást pražské integrované dopravy.⁷⁴

MČ Praha 1 plánuje využít systém lodní dopravy v rámci city logistiky. (MČ Praha 1 má zpracovanou studii na využití Vltavy v rámci city logistiky.)

3.3.4.6 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Pěší patří k vysoce ohrožené skupině negativními jevy souvisejícími s udržitelností života v dané lokalitě, jak v environmentální rovině (škodliviny z ovzduší, hluk), tak v osobní rovině (bezpečnost, prostupnost).
- MČ Praha 1 je aktivně zapojena do iniciativ podporující pěší dopravu a bezpečnost (např. Bezpečně do škol, Pěšky městem).
- Pro návrhovou část je téma prostupnosti vybraných území, infrastruktury pro pěší, provázanosti s MHD nebo bezpečnosti (ať již subjektivní pocit bezpečnosti v daných lokalitách – parky apod., tak téma bezpečnosti ve vztahu k silničnímu provozu) tématem k dalšímu řešení a důkladnému rozpracování do podoby konkrétních řešení.
- Dalším tématem, které bude k dalšímu rozpracování do návrhové části je trend využívání cyklo dopravy po Praze a potenciální zlepšování podmínek pro jízdu na kole, což může dlouhodobě snižovat podíl automobilové dopravy v centru města – lidé k přesunu využívají jinou než automobilovou dopravu a dochází tak ke snižování negativních jevů plynoucích z automobilové dopravy.
 - Dlouhodobě by mělo být cílem MČ Praha 1 vytvářet a pomáhat vytvářet podmínky pro tento typ dopravy tam, kde to je vhodné.
 - U celého tématu je potřeba najít politickou shodu a zajistit podporu ze strany příslušných odborů ÚMČ Prahy 1.
- Dalším tématem je řešení osvěty a komunikace využívání cyklo dopravy na území nejen MČ Praha 1 – dodržování pravidel, bezpečnost pěších i cyklistů, snižování nehodovosti cyklistů (zaviněných i nezaviněných nehod). Tyto body mohou vést k rozvoji cyklo dopravy a k jasným dopadům na environmentální pilíř, ale i na společenský a lidský, kdy je v prostředí města vytvářeno prostředí, které je cyklo dopravě přátelské/otevřené, ale současně s respektem a dodržování pravidel k dalším typům dopravy.
- Potenciál má téma bikesharingu jako součásti pražské MHD.
- Tématem je rozšiřování a jasná identifikace míst, kde mohou parkovat sdílená kola nebo elektroskútry (po vzoru MČ Prahy 3 nebo MČ Prahy 7).
- Historicky se MČ Praze 1 společně s dalšími městskými částmi podařilo omezit využívání segwayů ve vybraných lokalitách.
- Dlouhodobým tématem je řešení sdílených elektrokoloběžek, které na jednu stranu mohou mít pozitivní dopad do environmentálního pilíře (ekologičtější přesun), na druhou stranu se dlouhodobě neukazuje, že by tento druh dopravy snížil využívání automobilové dopravy v Praze (je předpokládáno, že tento druh dopravy využívají jednak návštěvníci města a jednak lidé, kteří by preferovali MHD, pěší nebo jiný typ alternativní dopravy). Velkým problémem do oblasti společenské a individuální je poté porušování pravidel a bezohlednost některých uživatelů těchto prostředků vč. nekoordinovaného odkládání prostředků na ulicích. Řešením by bylo jasné nastavení pravidel na úrovni celého hl. m. Prahy jako součást podnikání v této oblasti (nezbytná by byla i změna legislativy).
- Rozšiřování elektromobility může mít pozitivní dopad na snižování emisí a negativních jevů z klasické individuální automobilové dopravy. Podstatné je ovšem zajistit potřebnou infrastrukturu a její budování (ve spolupráci s hl. městem Prahou a jeho organizacemi) a rozšiřováním elektromobilů nebo hybridů do běžné populace (souvisejí především s cenovou dostupností a kvalitou nabízených vozidel).
 - Infrastruktura by měla být budována především pro rezidenty nebo lidi, kteří na území MČ dojíždějí za prací apod., nikoli pro turisty nebo ty, kteří jedou do centra města za společenskou zábavou, a to především s ohledem na nižší možnosti budování infrastruktury v centru města.
 - Ve vztahu k řešení k dopravě v klidu je možnost elektromobilů parkovat na území MČ Praha 1 zdarma. Bude-li docházet k rozšiřování elektromobilů v běžné populaci i jejich nabídky jako např. carsharingu, je současný systém neudržitelný především z pohledu života rezidentů a jejich individuálních potřeb.

⁷⁴ Seznam pražských přívozů zde: <https://pid.cz/privozy/>

- Zajímavý potenciál nabízí lodní doprava. Téma však není v Praze prozatím koncepčně uchopeno (konceptním uchopením se myslím společná koordinace a příprava konkrétních řešení ze strany hl. m. Prahy, dotčených městských částí a poskytovatelů tohoto typu dopravy).
 - Současné využívání lodní dopravy proti sobě stojí ekonomický pilíř (zisk z turismu, atraktivita místa) proti environmentálnímu pilíři (znečišťování životního prostředí). Neexistují ale přesná čísla ani propočty jaký tento vztah ve skutečnosti je.
 - Možností je rozšíření vodní dopravy v podobě vytvoření přívozu na území MČ Prahy 1. Nezbytné je ohlédnutí využití tohoto typu dopravy ve vztahu k životnímu prostředí a neohrožení environmentálního pilíře.

3.3.5 BEZPEČNOST

Téma bezpečnosti bylo v dílčích oblastech řešeno i v předešlých kapitolách. Bezpečnost v oblasti dopravy se týká hlavně:

- Bezpečnosti pěších / chodců vůči automobilům nebo vozidlům veřejné dopravy ale i dalším prostředkům (kolům, koloběžkám atp.)
- Bezpečnosti účastníků dopravního provozu, kterými jsou cyklisté nebo uživatelé koloběžek.
- Bezpečnosti uživatelů skútrů.
- Bezpečnosti uživatelů automobilů.

U řidičů automobilů lze konstatovat, že jich se bezpečnost týká především z pohledu poškození jejich nebo půjčeného majetku. Z hlediska bezpečnosti zdraví jsou ohroženy především další účastníci provozu (pěší, cyklisté ad.). Pro tyto skupiny je tak potřeba řešit bezpečnostní prvky. Zajímavým příkladem je zbudování přechodů přes magistrálu.

Poznámka: Hl. m. Praha v r. 2022 připravuje Strategii bezpečnosti na pozemních komunikacích hl. m. Prahy.

3.3.5.1 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:															
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritou by měla být ochrana pěších, cyklistů, uživatelů koloběžek a dalších prostředků, které neposkytují přímou ochranu v případě nehody. • Bezpečnost sebou nese nároky na odpovědnost a respekt jednotlivých účastníků provozu, tj. využívání dopravních prostředků (nejlépe ekologicky šetrných k životnímu prostředí), ale s ohledem na bezpečnost dalších účastníků nebo jejich omezení ve veřejném prostoru. • Udržování pěších zón a omezování vybraných typů dopravy ať již fyzickými bariérami (např. budování výsuvných sloupků), značením a vymáháním porušování (práce městské policie). • Dalším řešením je postupné budování bezpečnostních prvků jako jsou přechody na vytipovaných místech nebo snižování rozsahu dopravy ve vybraných lokalitách (snižování počtu pruhů; přesná definice jízdních pruhů a redukce větších ploch, kde není jasně definováno, co je chodník a co vozovka; snížení rychlosti např. zóny 30km/h; rozšíření prostoru pro jiné typy dopravy). Tomuto řešení ovšem musí předcházet odborná i společenská diskuze a řešení musí být opřeno o data a odborné posudky, které zhodnotí dopady těchto navrhovaných řešení. • Dlouhodobým tématem jsou komunikační a osvětové akce vůči všem účastníkům dopravy. 														

3.3.6 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.3.6.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 18: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Doprava

		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Doprava	Doprava v klidu		x	x		x			x			x	x		x	x
	Doprava v pohybu			x		x						x	x		x	x
	Nemotorová a alternativní doprava		x			x			x	x		x			x	x

Bezpečnost v dopravě									x				x				x	x
MHD								x				x				x	x	x
	Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť					
	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O			
Doprava v klidu		x	x	x	x	x		x			x	x		x			x	
Doprava v pohybu		x	x	x	x			x	x		x	x		x	x		x	x
Nemotorová a alternativní doprava		x	x					x				x		x			x	
Bezpečnost v dopravě	x				x	x			x				x					
MHD	x	x	x				x			x			x	x				

Jak ukazuje obrázek shrnující rezonanci témat v oblasti dopravy v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1, doprava patřila k tématům, která se řešila úplně všude. S tématem byly obecně častěji spojené negativní emoce, kdy byly jednotlivé dílčí kategorie dopravy identifikovány jako problémové (slabé stránky v současné době). V návaznosti na to byla poté ze strany účastníků identifikována řada příležitostí ke zlepšení, která do velké míry korelovala se slabými stránkami (co dnes nefunguje dobře). V případě, že některé oblasti dopravy byly hodnoceny jako dobré (silné stránky), jednalo se ve většině případů o veřejnou dopravu. Pouze ve výjimečných (resp. ojedinělých) případech šlo o jiné téma v oblasti dopravy.

Doprava v klidu:

- Problémy a potenciální řešení byly spatřovány v malém (nebo snižujícím se) počtu parkovacích míst pro rezidenty na úkor jiných skupin nebo podnikatelů. V návaznosti na to byly identifikovány příležitosti např. v podobě snížení počtu karet pro hotely nebo firmy nebo posílení úlohy rezidentů (přednost), případně provést celkovou revizi vydávání karet.⁷⁵

Doprava v pohybu:

- Největší problémy viděli účastníci např. ve vysoké míře průjezdnosti v některých lokalitách, koncentrace dopravy a negativní aspekty, které z ní plynou (bezpečnost, kvalita prostředí apod.), dále poté na problém logistiky a zásobování.
- V několika lokalitách se objevil názor na zpoplatnění vjezdu do centrálních částí nebo zpřísnění podmínek. Rovněž se objevily i názory na regulaci rychlosti dopravy.

Bezpečnost v dopravě:

- K řešení byla doporučována konkrétní místa ve vztahu k bezpečnosti pro pěší – průchodnost, bezpečnost, dostatečná infrastruktura apod. Dále se objevovala doporučení důsledného dodržování a vymáhání porušování pravidel např. v pěších zónách.

Nemotorová a alternativní doprava:

- Kritika se velmi často týkala problému sdílených koloběžek (neohleduplnost uživatelů, bezpečnost, problém ve veřejném prostoru s jejich odkladem). V jednom případě zazněla i kritika lodní dopravy, jak je dnes uchopena (lodě jsou určeny k výletům a ničí celkový pohled na město).
- Příležitosti byly poté často viděny v rozvoji a podpoře cyklistiky (infrastruktura i bezpečnost) a pěší dopravy (bezpečnost, dostupnost apod.), výjimečně v elektromobilitě.

MHD

- Nejlépe hodnocená oblast – dobré pokrytí, kvalitní. Potenciál byl často spatřován v rozšíření MHD např. v podobě tramvají na Václavské náměstí.

⁷⁵ Poznámka: V několika lokalitách se objevil názor na vrácení papírových karet na parkování, která se dávají za sklo auta. Lidé mají pocit, že na území MČ Praha 1 parkuje i část řidičů tzv. načerno bez oprávnění (tuto představu mohou umocňovat především SPZ z jiných krajů – v současné době to ovšem neznamená, že daný vlastník na MČ Praha 1 nemá povolené parkování).

3.3.6.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

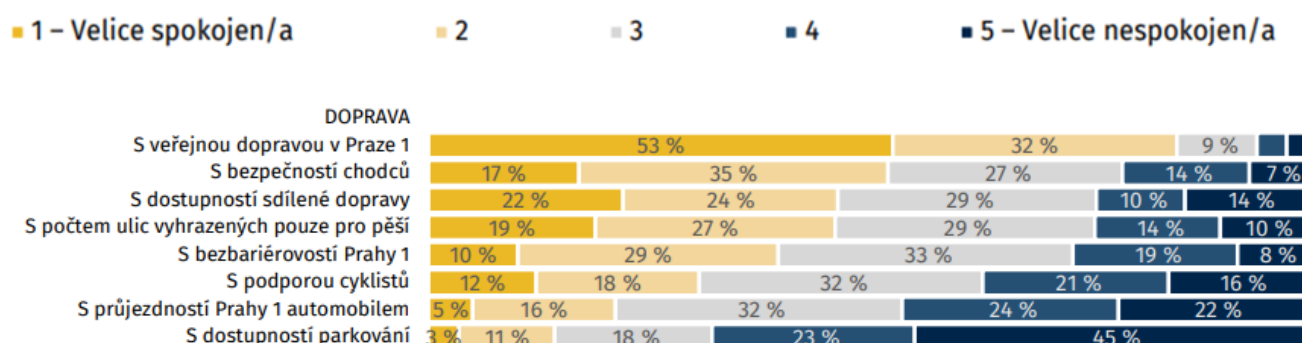
Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.3.6.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI DOPRAVY⁷⁶

Spor mezi řidiči a chodci/cyklisty o podobu dopravy je mediální mýtus. Obyvatelům Prahy 1 vadí transiitní doprava a parkování nerezidentů, která komplikuje život místním řidičům i chodcům. Vadí jim nedostatek míst k parkování pro místní – více by zpoplatnili parkování nerezidentů. Ale také dopravní zácpy, auta parkující na chodnících. Mírná většina obyvatel je zároveň buď pro posílení pěších zón či ulic bez aut (pro pěší, cyklisty a MHD).

Velké většině obyvatel totiž chybí místa k parkování (před domem i v podzemních garážích), ale zároveň jim vadí počet aut v Praze 1, zácpy, auta parkující na ulicích, příliš parkujících nerezidentů. Automobilovou dopravu v Praze 1 nevnímají její obyvatelé jako užitečnou pro rezidenty. Většina obyvatel je také buď pro posílení pěších zón či zón bez aut.

Graf 10: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

Graf 11: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak často využíváte následující způsoby dopravy a pohybu po Praze a Praze 1?

	Denně či takřka denně	Týdně či několikrát měsíčně	Zhruba jednou měsíčně	Méně často	Vůbec
Chůze	69 %	22 %	1 %	3 %	3 %
MHD	59 %	26 %	6 %	5 %	4 %
Vlastní auto	21 %	35 %	7 %	6 %	31 %
Kolo	5 %	10 %	6 %	12 %	67 %
Vlak	2 %	10 %	14 %	31 %	43 %
Sdílené auto	1 %	3 %	3 %	7 %	87 %
Taxi	1 %	10 %	13 %	30 %	46 %
Motorka	1 %	2 %	1 %	2 %	94 %

⁷⁶ Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

3.3.6.2.2 SHRUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU DOPRAVY

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Výrazná spokojenost s fungováním veřejné dopravy (spokojeno 85 %), ale velká nespokojenost s podporou cyklistů (spokojeno 30 %), s průjezdností autem a zejména parkováním (s tím je spokojeno 14 % a takřka polovina lidí hodnotí známkou 5).
- Dostupnost parkování, podporu cyklistů, bezbariérovost okolí bydliště i bezpečnost chodců hodnotí obyvatelé Prahy 1 hůře než zbytek Prahy. Na špatnou průjezdnost městem si stěžují Pražané bez ohledu na bydliště.
- (Ne)dostupnost parkování a špatná průjezdnost pro lokální obyvatele souvisí s vnímáním kvality života v městské části. Sice ne natolik jako například míra hluku, Airbnb, vizuální podoby centra atd., ale stejně jsou to potenciálně vlivná negativa.

Parkování a automobilová doprava:

- Mediálně často zmiňovaná dichotomie mezi automobilisty a chodci/cyklisty je v Praze 1 do velké míry falešná. Lidem vadí zahlcení transitní dopravou a nerezidentským parkováním, které ve výsledku komplikuje život lokálním řidičům, chodcům i cyklistům.
- Více než tři čtvrtiny obyvatel Prahy 1 si myslí, že je zde málo parkování pro lokální obyvatele před domem (78 %). Podle takřka poloviny je ale málo i zón bez aut a čistých pěších zón (46–48 %). Že by bylo zón bez aut příliš, si myslí jen každý osmý.
- Podle dvou třetin obyvatel Prahy 1 totiž automobilová doprava není přizpůsobena pro lokální obyvatele. V tomto se drasticky liší od zbytku Prahy, kde si to myslí jen třetina lidí.
- Drtivé většině lidí vadí časté zácpy (86 %), množství parkujících nerezidentů (81 %), auta na chodnících (80 %), množství aut (76 %) a míra tranzitní dopravy městskou částí (73 %). Všechny tyto věci vadí i obyvatelům zbytku Prahy

Jak řešit parkování:

- Uvolnění parkování pro rezidenty by lidé často chtěli řešit zvýšením plateb pro další osoby. Většina respondentů by navrhovala zvýšit poplatky za parkování v modré zóně pro auta ambasád a úřadů (66 %), velká část i pro podnikatele s provozovnou (47 %) a druhé a další automobily domácností (42 %). Dvě třetiny by omezily parkování zdarma pro auta carsharingu.
- Ke všem těmto „sekundárním“ využitelům modrých zón jsou obyvatelé Prahy 1 kritičtější než lidé ze zbytku Prahy.

MHD a bezpečnost chodců:

- Naopak veřejnou dopravu hodnotí lidé v Praze 1 pozitivně – podle více než 90 % je dobře využitelná pro lokální obyvatele. Problém v (bez)bariérovosti není ani tak v MHD a jejím propojení k domu – ale ve vstupu do domu a bytu.
- Lidé se v Praze 1 cítí bezpečni jako chodci, ale příliš bezpečni se v provozu necítí cyklisté.

3.3.7 TRENDY V OBLASTI DOPRAVY

Trendy vycházejí ze stávajících směrů, kterými se vydávají některá města v Evropě. Definovaný trend automaticky neznamená, že je možné ho využít pro potřeby MČ Praha 1. Lze je tak brát jako inspiraci.

Trend	Popis
Bezpečnost v dopravě	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bezpečnostní prvky pro chodce, cyklisty ✓ Osvěta, edukace, odpovědnost
Průjezdnost dopravy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Motivace k využívání MHD a alternativních způsobů přepravy ✓ Nízkoemisní doprava – její podpora, budování infrastruktury ✓ Regulace vjezdu do centra měst nebo zvýšení imisních nároků na vozidla, která zde projíždějí nebo parkují ✓ Odbourávání bariér v průchodnosti městem pro pěší i cyklisty ✓ Snižování počtu lidí, pro které je automobil sociální status ✓ Omezování vjezdu do vybraných částí měst (případně pouze s nízkoemisními vozy) ✓ Osvěta, edukace

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zklidňování zón mimo hlavní dopravní tepny např. snížením rychlosti (30km/h)
Sdílení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Carsharing, sdílení skútrů (peer to peer; vázaný; volný) ✓ Bikeshaing ✓ Práce s udržitelností v podobě zajištění bezpečnosti, udržení čistoty a pořádku ve veřejném prostoru, nelimitování rezidentů
Prostupnost města a čtvrtí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odbourávání bariér ve veřejném prostoru a preference pěších a cyklodopravy v centrech měst
Snižování nákladní dopravy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ City logistika ✓ Využívání alternativních zdrojů – elektro, vodík
Upřednostňování rezidentů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opatření jsou dělána primárně pro rezidenty; ovšem ve městě jako Praha s respektem a ohledem na okolní městské části
MHD	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Komfort, čistota, dochvilnost ✓ Tichá MHD (snížování hluku) ✓ Využívání alternativních zdrojů – elektro, vodík ✓ Využívání moderních informačních technologií – aplikace, informační tabule ad.
Moderní technologie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Využívání moderních technologií k informování (stav dopravy, MHD, možnost parkování apod.) ✓ Senzorika a moderní telematika – řízení dopravy, sběr dat a informací, plánování ✓ Rozšiřování mapových vrstev pro běžné užití

3.3.8 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Celou oblast dopravy na území MČ Prahy 1 podmiňuje to, že jde o centrální městskou část, která je jednak významným dopravním uzlem pro metro, tramvajovou i železniční dopravu. To sebou nese nároky na vysokou koncentraci lidí, kteří městskou část používají jako tranzit. Tento fakt s sebou nese dopady na život v prostředí MČ, především pak na bezpečnost, životní prostředí, zdraví obyvatel, správu a údržbu veřejného prostoru, čistotu obecně, komfort pohybu pro místní obyvatele, a současně jde o centrum města, které částečně může sloužit (a slouží) jako tranzit a současně stahuje větší množství lidí, kteří sem jedou trávit volný čas (koncentrace restaurací / hospod / barů/ klubů, kulturních a uměleckých institucí apod.). To vše vytváří pro hl. m. Prahu unikátní mix, který je úzce spojen s dopravou.

Doprava v klidu

- Že se jedná o problémové téma potvrdila jak analýza oblasti, tak facilitační workshopy a dotazníková šetření. Lidé z MČ Praha 1 mají za to, že jejich rezidentní práva jsou často potlačena na úkor jiných subjektů (podnikatelé, hotely, zásobování). Tuto skutečnost potvrzují rovněž data z provedené analýzy, neboť vysoký podíl (cca 1/3) všech parkovacích oprávnění je vydáván abonentům a dalším subjektům, čímž se jedná - v poměru k počtu parkovacích míst a počtu obyvatel – o velmi vysoký podíl.
- Dlouhodobě problémové může být i vyřazení některých druhů dopravy z nutnosti mít parkovací oprávnění. Tato věc musí navíc dlouhodobě ještě eskalovat s tím, jak se bude zvyšovat podíl sdílených elektromobilů a elektromobilů obecně, které dnes oprávnění mít nemusí.
- Specifickým problémem jsou i hotelové komplexy a jejich krátkodobá parkovací oprávnění, která mohou způsobovat rezidentům problémy především v sezóně.
- Dlouhodobým tématem je i možnost zdražení parkovacích karet pro rezidenty a abonenty, případně upravení podmínek (např. výrazné zdražení za druhé a další auto). Může jít o jedno z opatření v dlouhodobém hledisku tlačící na snížení automobilů v prostředí MČ Prahy 1. Opatření má tak přímý vliv do environmentálního a lidského pilíře. Současně je ovšem potřeba konstatovat, že jde na úrovni celého hl. m. Prahy o poměrně citlivé politické téma a tím pádem má vysoký dopad do sociálně-politického pilíře.
- U tématu parkování je však nezbytné současně dodat, že např. návrat papírových parkovacích karet (jak zaznělo na některých facilitačních setkáních) není reálný a v podstatě může být toto tvrzení podmíněno i mylnou představou, že SPZ z jiného kraje automaticky znamená, že zde parkuje ne-rezident.

- Při řešení této oblasti je nutná spolupráce s hl. m. Prahou, která parametry parkování do velké míry určuje. Udržitelnost v oblasti se pak týká především společenského a lidského pilíře vs. ekonomického pilíře, kdy by MČ Praha 1 měla hledat balanc mezi zajištěním služeb a komfortu pro vlastní rezidenty a současně radikálně neomezit podnikající subjekty na území MČ, které zde poskytují služby rezidentům i nerezidentům.
- Pro území hl. m. Prahy je vytvořena Strategie parkovacích zón z r. 2020. Není zcela jasné, jak dochází ze strany MČ Praha 1. (Bude předmětem dalších jednání v návrhové části.)
- V případě omezení elektromobilů a jejich parkování v centru města zdarma je dále nutné řešit environmentální pilíř, v jehož duchu bylo právě toto opatření navrženo/zavedeno. (Otázkou ovšem zůstává, zdali např. sdílené elektromobily využívají skutečně ti, kteří by jinak jeli automobilem a nevyužili by třeba MHD nebo jiný typ dopravy šetrné k životnímu prostředí – k této věci neexistují relevantní data a lze se tak pouze domnívat).
- Dlouhodobým tématem je zvýšení počtu parkovacích míst v podobě výstavby podzemních garáží, které by mohly částečně saturovat potřebu ať již rezidentů nebo abonentů. Na tématu ovšem chybí dlouhodobá politická a společenská shoda. Celková kapacita parkování na území PPR současně již nyní neúměrně zatěžuje historické centrum cílovou dopravou. Problémová může být i ekonomická udržitelnost – náklady mohou být ve vztahu k přínosům vysoké – kterou by bylo potřeba v případě uvažování o řešení detailně vypočítat.

MČ Praha disponuje již existujícími podzemními garážemi, které nejsou ze strany rezidentů příliš využívány. Možným řešením je důraz na motivaci a benefity pro ty rezidenty, kteří tento systém využijí.

Poznámka: Problémovost oblasti potvrzují i rozpory mezi názory současného vedení MČ Praha 1 a zástupci IPR Praha, což je možné doložit i získanými rozdílnými názory nebo interpretací jednotlivých jevů v oblasti. Jde zejména o názor v přístupu ke strategickému řešení parkování na území MČ Praha 1; počtu parkovacích míst (nárůst vs. pokles); ze strany MČ Praha 1 je navíc pocítována neochota hl. m. Praha řešit specifika týkající se MČ jako centrální městské části apod. Tato věc bude předmětem řešení na pracovních skupinách při tvorbě návrhové části.

Doprava v pohybu

- U dopravy v pohybu rovněž dochází k potvrzení ze strany všech využitých metod, že problémem je intenzita automobilové dopravy v centru Prahy a z toho plynoucí nežádoucí jevy jakou hluk, kvalita ovzduší, obecně kvalita života a bydlení nebo bezpečnost pěších či cyklistů. (Komparace dat od r. 2016 ukázala, že v některých ulicích MČ Praha 1 intenzita roste, v některých stoupá. Celkový objem dopravy ovšem neklesá).
- Problémem je i oblast zásobování, která zvyšuje intenzitu dopravy především nákladními vozy (které v řadě případů produkují více škodlivých prostředků) a jimi omezování veřejného prostoru. Tato skutečnost byla opět potvrzena všemi třemi využívanými metodami. Toto téma má dopad i do oblasti parkování. Možným řešením ze strany MČ Praha 1 může být regulace.

Problémem spojeným s tématem jsou i negativní jevy jako parkování na chodníku nebo na zeleni. Dochází tak k omezení průchodnosti nebo bezpečnosti chodců a narušení lidského pilíře udržitelnosti.

Svou povahou jde jednak o politické rozhodnutí (sociálně-ekonomický pilíř), které by mohlo mít další dopady do environmentálního a lidského pilíře. Rovněž jde o téma spojené s důsledným vymáháním restrikcí ze strany městské policie.

- MČ Praha 1 je v současné době zapojena do projektu z OP Praha Pól růstu, který má řešit téma zásobování a city logistiky. Tuto skutečnost je nutné vnímat pozitivně, neboť MČ Praha 1 projevuje zájem téma řešit. (Jedná se o vytvoření nového modelu způsobu řízení a zásobování – systém by mohl v být v budoucnu využitelný v rámci řešení city logistiky na území hl. m. Prahy.)
- Doprava v pohybu má výrazný dopad do oblasti životního prostředí, ale i udržitelnosti ve společenském a lidském pilíři. Stejně jako u parkování je zde ale v některých ohledech potřebná kooperace s hl. m. Prahou při snaze snižovat intenzitu automobilové dopravy, některá řešení jsou ale závislá na přístupu hlavního města či změnách legislativy. Část opatření může MČ Praha 1 realizovat sama (zavádění zón 30, snižování kapacit komunikací pro automobily apod.). Jedná se z velké části o politické rozhodnutí založené na odborném zhodnocení a tudíž vychází ze sociálně-politického pilíře.
- MČ Praha 1 může zvážit iniciovat restrikce týkající se průjezdnosti centrem – zpoplatnění nebo zvýšení ekologických nároků (jak je dnes trendem v některých zahraničních městech). Téma je však na úrovni celé Prahy velmi politicky citlivé a není na něm dlouhodobě shoda. K dalšímu řešení je i téma zásobování a např. rozvoje city logistiky nebo nastavení regulací v oblasti zásobování, případně důsledné vymáhání porušování pravidel při jejich porušení.
- Dalším tématem spojeným s některými negativními prvky z intenzity dopravy může být podpora využívání MHD a rozvoj alternativní a nemotorové dopravy (vč. tzv. city logistiky). Část tématu je ovšem nutné stejně jako u výše uvedeného řešit ve spolupráci především s hl. m. Prahou, případně i na státní úrovni. V pravomoci městské části

jsou pak především záležitosti typu odstraňování bariér (snižování obrub, "trojschody", řešení extrémně hrubé dlažby), zřizování cyklobousměrek (stanoví městská část), ad.

MHD

- Oblast MHD lze na základě průniků všech metod hodnotit pozitivně (kvalita, rozsah). Vlastní analytické šetření a facilitační workshopy identifikovaly jako důležité téma dostavbu tramvajové trati na Václavské náměstí a propojení tak jednotlivých částí Prahy 1 i sousední MČ Praha 2 vzájemně.
- Analýza rovněž ukázala, že tématem ve spolupráci s Dopravním podnikem je snižování hluku z MHD výměnou kolejí.
- Rovněž podpora nízkoemisní dopravy, tj. v prostředí MČ Praha 1 zajištění busu č. 194 jako plně nízkouhlíkového. Rozvoj nízkoemisní dopravy v hl. m. Praze jako celku poté může mít pozitivní dopady do environmentálního pilíře udržitelnosti pro celé město.
- Významným zásahem do MHD a v důsledku toho do veřejného prostoru ad. oblastí v prostředí MČ Praha 1 bude plánovaná tvorba nových tramvajových tratí na Václavském náměstí, Opletalově ulici nebo v ulici Na Příkopě.

Nemotorová a alternativní doprava

- Na území MČ Praha 1 je vysoký podíl pěších zón ve vztahu k její rozloze. (Tato skutečnost je podmíněna historickým charakterem území.)
 - Pěší doprava (patří společně s MHD) k nejvyužívanějším typům dopravy dle výzkumu společnosti Median. Automobilová doprava zaujímá 3. místo.
 - Potenciál k dalšímu rozvoji se ukazuje v oblasti alternativní dopravy. Sociologický průzkum ani facilitační workshopy nepotvrdili, že by lidé měli a priori problém s cyklo dopravou nebo jinými obdobnými prostředky nebo jejich rozvojem. Ukázalo se, že rozvoj a podpora tohoto druhu dopravy je spíše podporována. MČ Praha 1 by se proto měla snažit hledat řešení, jak rozvoj této dopravy podporovat s ohledem na její udržitelnost (tématem může být pokračování v rozšiřování obousměrných ulic nebo rozšiřování jasně vymezených míst pro cyklisty).
 - Problém nastává v situaci vzájemného „soužití“ různých uživatelů dopravy při nedodržování pravidel nebo principů slušnosti a udržování bezpečnosti či pořádku při vzájemném „střetu“ a ve veřejném prostoru.
 - Právě nedodržování pravidel je jednou z hlavních výtek rezidentů vůči např. sdíleným koloběžkám, kdy ekologicky šetrný dopravní prostředek narušuje udržitelnost v dalších pilířích udržitelného rozvoje a dochází tak k diskrepanci těchto oblastí. Navíc zůstává otázkou, zdali jsou např. sdílené koloběžky opravdovým přínosem pro udržitelnost v oblasti životního prostředí a vedou ke snižování individuální automobilové dopravy, nebo jde pouze o alternativu k jiným prostředkům, které jsou považovány z hlediska udržitelnosti za vhodné (kolo, veřejná doprava).
 - Klíčové je pro cyklo dopravu (a podobné typy dopravy) hledat jejich využití tam, kde to je možné a vhodné.
 - Podstatná je politická shoda a zapojení ÚMČ Praha 1 jako té složky, která téma výrazně ovlivňuje v samotné praxi.
 - Tématem pro MČ Praha 1 bude:
 - Řešit téma sdílených koloběžek a jejich role v centrální části města (ke zvážení je i pokračovat ve snaze řešit úplnou regulaci nebo alespoň společně s hl. m. Prahou dosáhnout nastavení striktních pravidel užívání a skladování ve veřejném prostoru a jejich vymáhání).
 - Obdobná situace může být u sdílených kol nebo skútru, ačkoli zde není situace vnímána natolik špatně. Řešením může být rozšiřování zón jasně vymezených pro parkování těchto sdílených prostředků a vymáhání dodržování pravidel. (Vymáhání dodržování pravidel platí současně pro standardní cyklo dopravu ale i další prvky dopravy. Pociť, že jsou pravidla porušována, zazněl v několika lokalitách na facilitačních workshopech.)
 - Důležitou roli v tomto tématu hraje i komunikace, osvěta vůči veřejnosti, ale i spolupráce s hl. m. Prahou nebo neziskovými organizacemi.
 - Na území Hl. m. Prahy je v plánu významné rozšíření infrastruktury pro elektromobility (viz plány v příslušném generelu). Pro MČ Prahu 1 je možností podpora elektromobility vlastním vozovým parkem, čímž by MČ sama částečně přispěla ke snižování emisní stopy. MČ Praha 1 má navíc uzavřenou spolupráci s Pražskou energetikou a připravenou vlastní koncepci budování rozvoje elektromobility. Rozvoj elektromobility může pomoci zlepšovat environmentální i lidský pilíř udržitelnosti.
- Významným prvkem pro centrum města jsou ovšem limity, které zde jsou v současné době nastaveny.
- Dílčí potenciál byl v analýze identifikován pro lodní dopravu. Téma je ale nutné řešit na úrovni hl. m. Prahy a nastavit

jasnou koncepci a konkrétní kroky, které k jejímu využití povedou (jedná se o využití v oblasti např. svozu odpadu nebo zásobování). Vše musí být řešeno s ohledem na vztah k udržitelnosti, tj. zvážit dopady tohoto typu dopravy na životní prostředí nebo život obyvatel a poté reálné přínosy, co by její využití přineslo (zdali by došlo např. ke snížení nákladní dopravy v centru díky zásobování apod.). Toto rozhodnutí tak musí být opřené o odbornou analýzu.

Turismus

Samostatným fenoménem je dopad turismu do oblasti dopravy. Problém je průřezový a zasahuje jak do dopravy v pohybu, dopravy v klidu tak i alternativní nebo nemotorové dopravy. Doprava spojená s turistickým ruchem jako jsou vláčky, okružní autobusy, stará auta, drožky ovlivňují život v lokalitě, tj. lidský pilíř, ale rovněž i environmentální pilíř. Na území MČ Praha 1 je tento jev navíc výrazně markantnější než na území jiných městských částí v hl. m. Praze.

Bezpečnost

- Bezpečnost spojená s dopravou, zejména vůči ohroženým skupinám (chodci, cyklisté) vnímali lidé na facilitačních workshopech a byla identifikována i v sociologickém šetření. MČ Praha 1 by jako místo s vysokou koncentrací těchto skupin měla zvážit vytvoření dlouhodobého plánu posilování jejich bezpečnosti. (Řešení je potřeba koordinovat s hl. m. Prahou a jeho organizacemi a městskou policií). Udržitelné město je totiž současně i bezpečné město.
- Sociologický výzkum ukázal, že v případě posilování bezpečnostních prvků pro cyklisty by tento způsob dopravy zvažovala určitá část respondentů. Z pohledu udržitelnosti může jít o dlouhodobé téma MČ Praha 1 ve spolupráci se sousedními městskými částmi i hl. m. Prahou.

3.3.9 SWOT ANALÝZA – DOPRAVA

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Zavádění obousměrných cest pro cyklisty na území MČ.	O		X	X	
• Omezení využívání segwayů v centru města.	O				X
• Schválená výstavba tramvají na Václavském náměstí a Opletalově ulici a jejich propojení na Vinohradskou ulici.	O		X		
• MČ Praha 1 jako pěší čtvrť s hustou sítí uliček, průchodů a pasáží.	O			X	
• Plán MČ Prahy 1 na využití Vltavy v rámci city logistiky.	O		X		X
• Zapojení do projektu řešící zásobování z OP Praha Pól růstu.	O	X			X
• Vysoký podíl pěších zón na území MČ Praha 1.	O		X	X	

<ul style="list-style-type: none"> Koncepce elektromobility MČ Praha 1 a uzavřená spolupráce s Pražskou energetickou na budování infrastruktury. 	O		X		X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Negativní jevy z dopravy – hluk, kvalita ovzduší. 	S / O		x	x	
<ul style="list-style-type: none"> Centrum města jako částečně tranzitní a částečně přirozeně stahující obyvatele (kteří využívají dopravní prostředky) za kulturu i společenskou zábavu. 	O		x	x	
<ul style="list-style-type: none"> Vysoká koncentrace dopravních uzlů – tramvaj, metro, železniční doprava a s tím související problémové jevy – hluk, vysoká koncentrace lidí, bezpečnost, čistota ad. 	O		x		
<ul style="list-style-type: none"> Neexistující politická shoda s hl. m. Prahou, jak snižovat a regulovat průjezd centrem města. 	O				x
<ul style="list-style-type: none"> Vysoký podíl vydaných abonentských apod. parkovacích oprávnění oproti rezidentnímu parkování (důvodem je vysoký počet podnikajících subjektů na území MČ Praha 1), zatěžující centrum nadměrně dopravou v pohybu. 	O				x
<ul style="list-style-type: none"> Problém zásobování centra města v průběhu dne (dopady do průjezdnosti i parkování na území MČ). 	O				x
<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobý problém se sdílenými koloběžkami. 	S / O			x	
<ul style="list-style-type: none"> Nízký počet míst pro sdílené prostředky. 	O				x
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Změna metodiky parkování na úrovni hl. m. Prahy a zohlednění potřeby MČ Prahy 1 v ní (změna systému parkování pro abonenty ad.). 	O				x
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj city logistiky v HMP. 	O		x		x
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj budování dopravní infrastruktury celopražského významu. 	O		x		x
<ul style="list-style-type: none"> Podpora nízkoemisních dopravních prostředků ze strany HMP. 	O		x		x
<ul style="list-style-type: none"> Naplňování Strategie zón placeného stání do r. 2025 (hl. m. Praha ve spolupráci s MČ). 	O				x
<ul style="list-style-type: none"> Další podpora pěší dopravy a MHD jako nejvyužívanějších způsobů dopravy po Praze. 	S / O			x	x
<ul style="list-style-type: none"> Udržení vysokého trendu vnímání kvality MHD na území HMP. 	S / O				x

• Humanizace a transformace SVJ magistrály na městský bulvár se stromy a tramvají.	S / O				X
• Podpora přechodu obyvatel HMP s nízkou potřebou auta na systém sdílení.	O		X	X	X
• Posilování role bezemisní (nebo nízké emisní) lodní dopravy k zásobování apod.	O		X		X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Rozvoj poskytovatelů sdílených prostředků bez jasných pravidel, případně jejich nedodržování na území hl. m. Prahy.	S / O			X	X
• Nedokončení nebo odložení řešení vnitřního a vnějšího okruhu HMP.	O		X		X
• Rozvoj ekologicky šetrných způsobů dopravy jako alternativa k MHD, nikoli k individuální automobilové dopravě.	O		X		X
• Uzavření/omezení některých významných dopravních tras způsobem neúměrně dopadajícím na rezidenty MČ Praha 1 bez shody mezi hl. m. Prahou a MČ Praha 1.	O			X	X
• Odchod rezidentů kvůli hluku, špatnému ovzduší z dopravy nebo nemožnosti zaparkovat.	S / O			X	
• Limity budování infrastruktury elektro nabíjecích stanic ze strany hl. m. Prahy v centrální části města.	O		X		X
• Možná zátěž rozvoje lodní dopravy / přepravy bez zohlednění dopadů na život obyvatel MČ Praha 1.	S / O		X	X	
• Negativní dopady turismu v oblasti dopravy.	S / O		X	X	

3.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Významným dokumentem řešícím téma životního prostředí klimatu a jeho změn je Strategie adaptace hlavního města Prahy na klimatickou změnu, na kterou navázal Klimatický plán hl. m. Prahy do r. 2030. Strategie stanovuje pro celé území následující cíle:

- Specifický cíl A: Zlepšovat mikroklimatické podmínky v Praze a snižovat negativní vliv extrémních teplot, vln horka a městského tepelného ostrova na obyvatele Prahy
- Specifický cíl B: Snižovat dopady extrémních hydrologických jevů – přívalových dešťů, povodní a dlouhodobého sucha na území hl. m. Prahy a ve volné krajině metropolitní oblasti
- Specifický cíl C: Snižovat energetickou náročnost Prahy a podpořit adaptaci budov
- Specifický cíl D: Zlepšit připravenost v oblasti krizového řízení
- Specifický cíl E: Zlepšit podmínky Prahy v oblasti udržitelné mobility
- Specifický cíl F: Zlepšit podmínky v oblasti environmentálního vzdělávání, podpořit monitoring a výzkum dopadů klimatické změny v Praze

3.4.1 VODA

3.4.1.1 VODOHOSPODÁŘSTVÍ

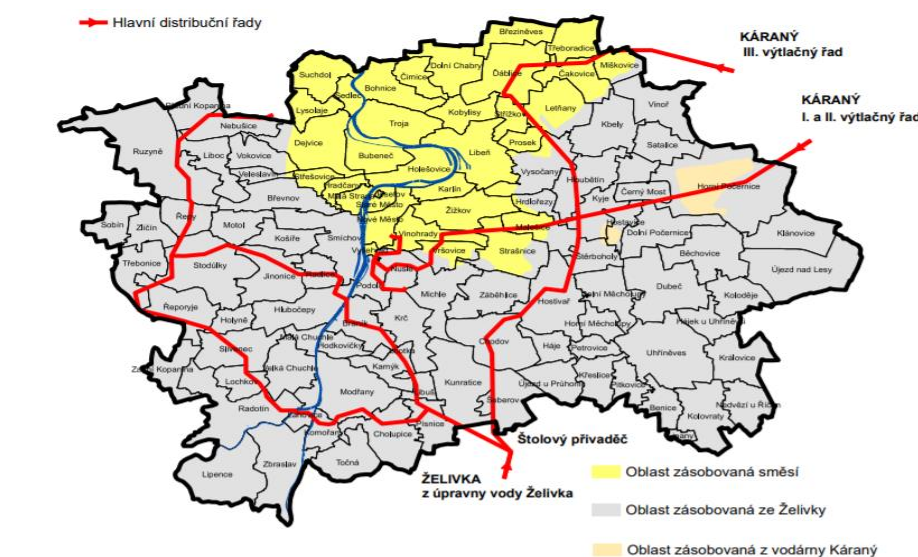
3.4.1.1.1 PITNÁ VODA

Veřejná vodovodní síť v hl. m. Praze pro zásobování odběratelů pitnou vodou je od počátku roku 1998 ve správě akciové společnosti Pražská vodohospodářská společnost, a. s. (dále také PVS), která v roce 2018 majetkově vstoupila do provozní společnosti Pražské vodovody a kanalizace a. s. (člen skupiny Veolia; dále také PVK).

Hl. m. Praha je zásobována úpravňami:⁷⁷ Želivka (71 %), Káraný (17 %), Sojovice (12 %)

Jak ukazuje níže přiložená mapa, MČ Praha 1 je kompletně zásobována směsí vody dodávané ze Želivky i Káraného (Sojovice jsou brány jako součást úpravně Káraný, kde byla oddělena část umělé infiltrace a vytvořena úprava vody Sojovice). Určitou výhodou, dále- se o ní takto hovořit, je to, že oblast MČ Praha 1 je zásobována pitnou vodou z více zdrojů, a je tak předpoklad jisté diverzity v případě výpadku z jedné zásobovací úpravně.⁷⁸

Obrázek 19: Zdroje zásobování pitné vody v hl. m. Praze (údaj z r. 2021)

⁷⁷ Zdroj: Pražské vodovody a kanalizace, Výroční zpráva (2021), Odkaz [zde](#)

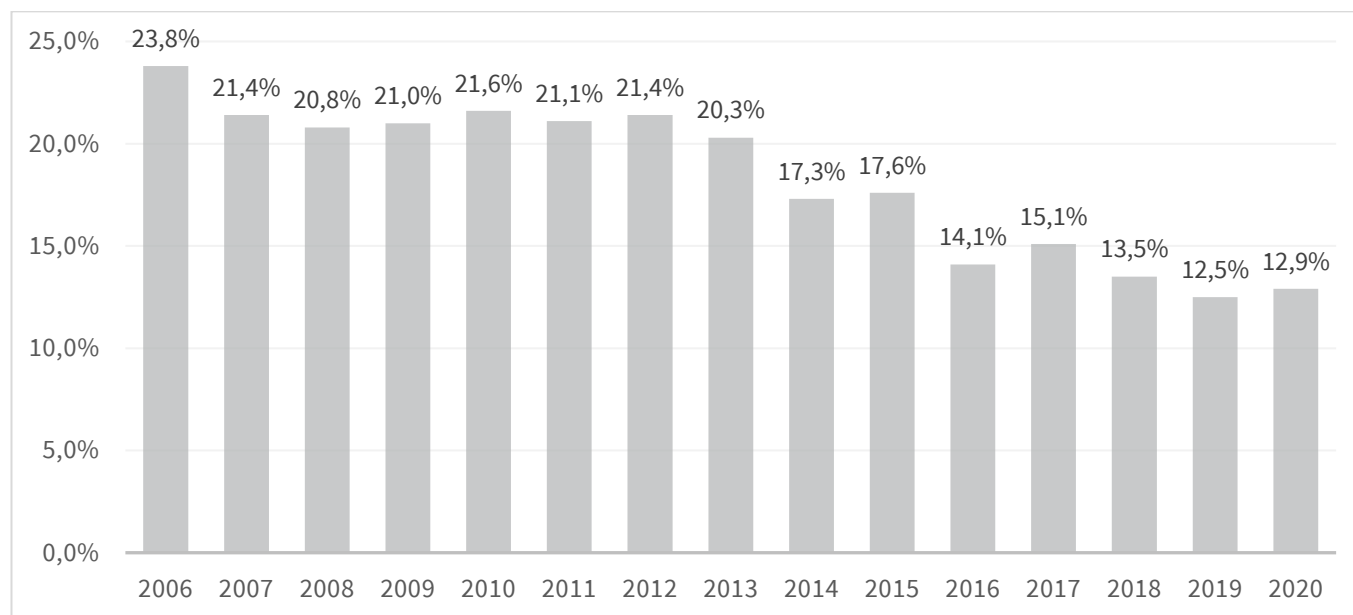
⁷⁸ Nicméně v případě například dlouhodobého selhání pitné vody z jednoho zdroje, doje k dalekosáhlým důsledkům pro celou pražskou aglomeraci. I z tohoto důvodu jsou dnes dodávky vody a zajištění její infrastruktury vnímány / brány jako součást kritické infrastruktury, kterou je nezbytné řešit minimálně na úrovni celého kraje hl. m. Praha.

Zdroj: PVK, odkaz [zde](#)

Dlouhodobým problémem regionálního charakteru, tj. na území celého hl. m. Prahy jsou ztráty vody ve vodovodní síti díky porušení potrubí nebo průsakům. Ve vztahu k nakládání s vodou jde o dlouhodobý problém i pro efektivní čerpání a nakládání s vodou kvůli udržitelnosti. (Poznámka: V boji se ztrátami vody nasadily PVK novou technologii. K vyhledávání skrytých úniků z vodovodní sítě poprvé použily unikátní technologii – satelitní dálkový průzkum Země. Tato technologie je zatím pilotně testována.)

Pozitivní skutečností určitě je, že se dlouhodobě daří úniky postupně snižovat (až na výjimku roků 2019 a 2020). Stejně tak snaha správce sítě toto téma řešit pomocí moderních technologií (viz výše). Potenciál ke snižování ztrát stále existuje.

Graf 12: Vývoj ztráty vody v pražských vodovodech mezi roky 2016 – 2020

Zdroj: PVK (2021), zpracování M.C.TRITON, odkaz [zde](#)

Dlouhodobým tématem regionálního charakteru je rovněž spotřeba pitné vody na území celého hl. m. Prahy. Pro MČ Praha 1 se nabízí možnost pokusit se formou osvětových kampaní nebo vlastním příkladem (např. v prostředí ÚMČ nebo svých organizací) apelovat a tlačit na snižování spotřeby pitné vody.

Tabulka 37: Průměrná denní spotřeby pitné vody v hl. m. Praze na osobu za r. 2021

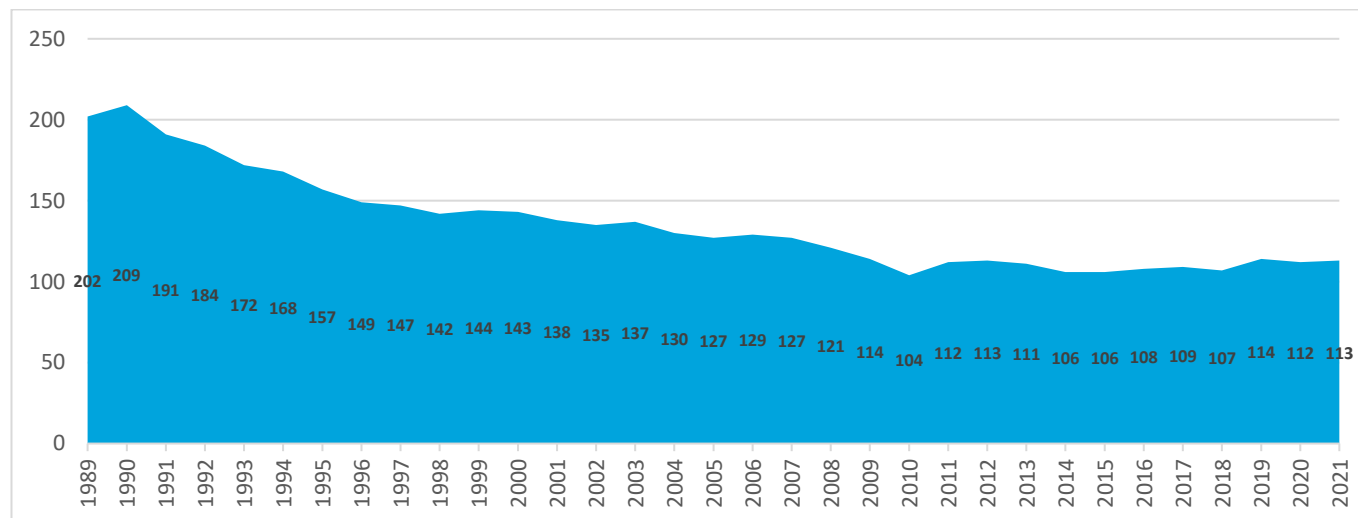
	Průměrné denní hodnoty (v litrech)	Průměrné denní hodnoty (v Kč)
WC	26	2,81
Osobní hygiena, sprchování	41	4,43
Praní, úklid	18	1,95
Příprava jídla, mytí nádobí	10	1,08
Mytí rukou	6	0,65
Zalévání	5	0,54
Pití	2	0,22
Ostatní	5	0,54
CELKEM	113 litrů	12,22

Zdroj: PVK (2021), zpracování M.C.TRITON, odkaz [zde](#)

Níže uvedený graf ukazuje, že v r. 2021 byla průměrná spotřeba pitné vody na osobu na den v hl. m. Praze 113 litrů. Vývoj ukazuje, že od r. 1989/1990 klesla spotřeba pitné vody v průměru na osobu na den takřka na polovinu, což lze považovat za pozitivní. Ovšem v poslední dekádě se průměrnou spotřebu nedaří de facto snižovat. Tato čísla je rovněž vhodné dát do kontextu grafu ukazujícího postupné snižování ztrát v síti, která se víceméně daří řešit. Tj. reálně je možné usuzovat, že spotřeba spíše stoupá, neboť za předpokladu, že dochází k postupnému snižování úniků v síti v jednotlivých letech, ale spotřeba současně neklesá (do spotřeby jsou započítávány i úniky), musí tak docházet k jejímu reálnému navyšování.

V korelaci s výše uvedenou tabulkou je zřejmé, že rezervy v plýtvání s pitnou vodou při denní spotřebě ještě očividně jsou, je však nutná aktivní politika a osvěta s cílem snižování zbytečného plýtvání.

Graf 13: Průměrná spotřeba litrů na osobu v hl. městě Praze za r. 2021

Zdroj: PVK (2021), zpracování M.C. TRITON, odkaz [zde](#)

3.4.1.1.2 ODPADNÍ VODY

Čištění odpadních vod probíhá v hl. m. Praze na 3 místech. Žádné z těchto míst se nenachází na území nebo v bezprostřední blízkosti MČ Praha 1 (jedná se o: Nová vodní linka Ústřední čistírny odpadních vod – NVL; Ústřední čistírna odpadních vod – ÚČOV; Pobočné čistírny odpadních vod – PČOV).⁷⁹

V oblasti odpadních vod je dlouhodobým tématem řešit a snižovat podíl nevhodných látek jako součást odpadních vod. Stejně jako u využívání pitné vody se pro MČ Praha 1 nabízí možnost osvětové činnosti a zvyšování nabídky na recyklaci (odevzdání) některých látek, které obyvatelé dávají do odpadních vod. S tímto případně souvisí i nezbytná komunikace.

Typickými případy, které lidé dávají do odpadních vod, i když by reálně neměli a nemuseli jsou:

- Jedlé tuky a oleje (řešením je osvěta, komunikace a vytvoření vhodné infrastruktury na sběr těchto látek).
- Prošlé nebo nevyužité léky (řešením je opětovně osvěta, komunikace ve spolupráci s dotčenými subjekty, jež mohou tyto prostředky sbírat, zajištění jejich odevzdávání).
- Ropné látky, oleje, barvy, ředidla, domácí chemie apod. (řešení je opětovně stejné jako výše jen s cílem, aby lidé zajistili odvoz do sběrných dvorů).

MČ Praha 1 v této oblasti zatím nevyvíjela žádné samostatné činnosti. Její role je víceméně pasivní a nechává téma k řešení na úrovni celé Prahy, což není z podstaty špatně. Ke zvážení pouze je, jestli by MČ Praha 1 nemohla být více aktivní.

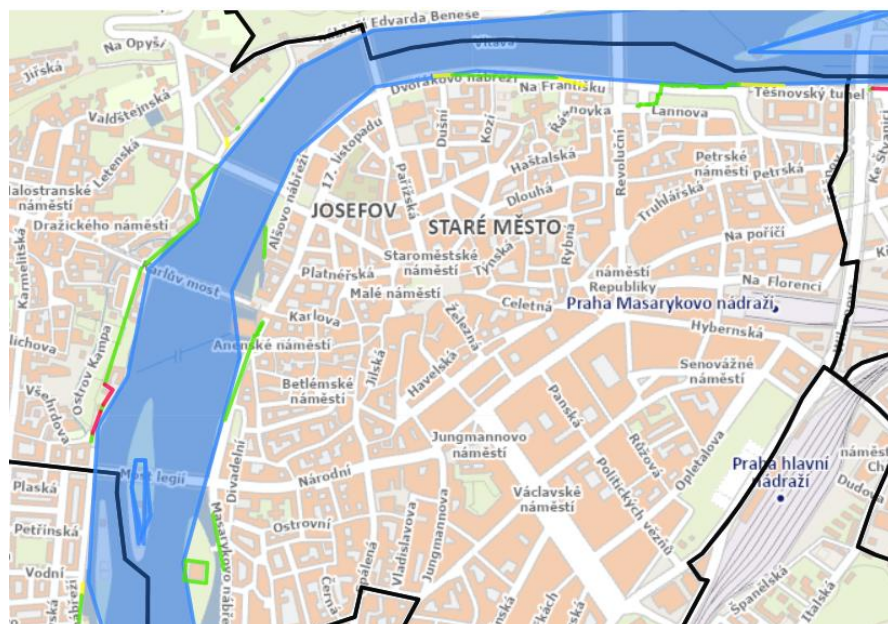
3.4.1.1.3 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

Vzhledem k tomu, že řeka Vltava protíná MČ Praha 1, je tak důležitým prvkem v jejím životě, ať již z pohledu (potenciálních) přínosů, tak samozřejmě i rizik. Mezi hlavní rizika patří povodně a vylití řeky. V důsledku toho poté ohrožení životů, majetku nebo historicko-kulturních památek. Takto zasažena byla MČ Praha 1 v r. 2002, kdy došlo na území Prahy k tzv. tisícileté vodě (tj. rozsah povodní a vylití řeky, které Praha do té doby nezažila – minimálně nebylo v takovém rozsahu do této doby zdokumentováno).

Po těchto povodních byla na území hl. m. Prahy a výrazně i na území MČ Praha 1 přijata řada opatření v podobě protipovodňových řešení. Částečně byla přijata pevná protipovodňová řešení (stěny) a z větší části byl vybudován na území MČ Praha 1 mobilní systém protipovodňových opatření (založený na připravené infrastruktuře, kterou je možné v případě ohrožení rychle instalovat a vytvořit tak protipovodňové stěny).

⁷⁹ Přesný podíl ukazuje graf v [příloze dokumentu](#).

Obrázek 20: Protipovodňová opatření na Vltavě na území MČ Praha 1 (2022)

Poznámka: Červenou barvou jsou znázorněny zbudované pevné protipovodňové bariéry. Zelenou barvou poté infrastruktura na mobilní protipovodňové bariéry. Žlutá barva ukazuje vytyčené oblasti, kde by bylo nutné vytvořit bariéry s pytli s pískem.

Zdroj: HMP, odkaz [zde](#)

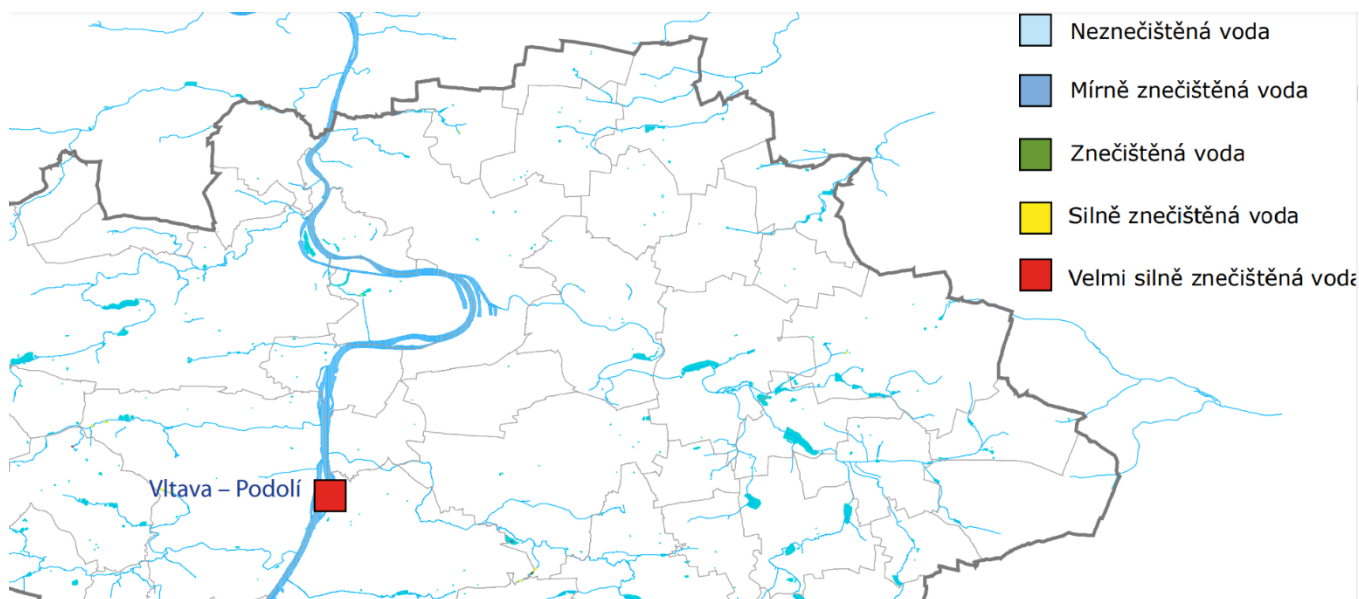
3.4.1.2 VODNÍ TOKY NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Na území MČ Praha 1 se nenachází žádná vodní nádrž, z vodních toků poté pouze potok Brusnice (délka toku 7km; částečně v potrubí). Nejvýznamnější roli zde hraje řeka Vltava, která je významnou součástí celé městské části a de facto ji rozděluje na dvě části.

Kvalita vody ve Vltavě se dlouhodobě zlepšuje, přesto zejména právě v hl. m. Praze může trpět na jistou míru znečištění, a to z odpadních vod nebo z potoků, které se do ní vlévají (jen na území hl. m. Prahy jde např. o Dražanský potok, Litovicko – Šárcecký potok, Rokytka, Motolský potok, Botič, Dalejský potok, Kunratický potok, Zátický potok, Vrulice, Lhotecký potok, Libušský potok, Cholupický potok) a poté i řeku Berounku.

Jak ukazuje mapa níže z ročenky životního prostředí v Praze za r. 2019 v oblasti Podolí (nejbližší měření MČ Praze 1) je řeka velmi silně znečištěna.

Obrázek 21: Mapa znečištění v Podolí

Zdroj: HMP (2019), odkaz [zde](#)

3.4.1.3 VYUŽITÍ VODY NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Spotřeba vody v objektech MČ Prahy 1 není sledována. V prostředí MČ a jejího majetku nejsou rovněž zavedena významná a systémová opatření řešení nakládání s vodou.

Pro MČ Praha 1 je potenciálním řešením k dalšímu rozpracování řešení závlahy vlastních zelených ploch a parků s využitím např. dešťové vody nebo zavlažovacích vaků.

Pozitivní skutečností je, že při plánované rekonstrukci Václavského náměstí se počítá s využitím dešťové vody nebo zřízením retenční nádrže. Tento přístup by měl být standardně aplikován na všechny prováděné rekonstrukce míst, která leží na území MČ Praha 1 (v případě vlastního území by měla v plánování počítat s věcí přímo MČ Praha 1, v případě, že půjde o majetek hl. m. Prahy, může být MČ Praha 1 partnerem, který bude tyto věci vyžadovat).

Poměrně nechtěnou výhodou je, že významná část chodníků na území MČ je buď kostková nebo ze zámkové dlažby. Tyto typy chodníků jsou obecně vhodnější k vsakování nebo udržení vody na rozdíl od rozlehlých asfaltových ploch jako chodníků.

Princip vsakování a udržení vody by měla MČ Praha 1 řešit ve všech svých projektech a plánovaných rekonstrukcích, případně je minimálně formou komunikace vyžadovat po dalších subjektech, které rekonstrukce na území MČ provádějí nebo plánují.

V r. 2021 schválilo hl. m. Praha Standardy pro hospodaření se srážkovou vodou – ty definují a poskytují návod, jak nakládat se srážkovou vodou a jak ji využívat v prostředí města. Standardy de facto požadují, aby při výstavbě nebo úpravách veřejného prostor byl aspekt nakládání se srážkovou vodou řešen a zohledněn.

3.4.1.4 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> • Od r. 1990 došlo ke snížení průměrné spotřeby vody na obyvatele o cca polovinu. Ovšem v poslední dekádě se již nedaří průměrnou spotřebu snižovat. Ve vztahu k udržitelnosti se pro MČ Praha 1 nabízí aktivní uchopení tohoto tématu směrem ke svým organizacím a rovněž aktivní podpora využívání prvků, jež by ke snižování pitné vody vedly (využívání srážkové vody apod.). Potenciál je možné identifikovat i v osvětové činnosti. • Tématem pro celý region jsou ve vztahu k udržitelnosti i úniky pitné vody, které se v celkovém průtoku vody pohybují nad 12 %. • Pro další udržitelnost v oblasti životního prostředí a hospodárnému nakládání s vodou jde pro hl. m. Prahu i jeho městské části (vč. MČ Praha 1) o velkou a dlouhodobou výzvu. • MČ Praha 1 se nachází v záplavové oblasti. Území je ovšem z velké části pokryto protipovodňovými opatřeními připravenými i na tzv. stoletou vodu (opatření začala vznikat hlavně v důsledku ničivých povodní v Praze v r. 2002). • Potenciál je v prostředí MČ identifikovat v oblasti nakládání s vodou v majetku MČ (nebo ve využívaných organizacích MČ vč. ÚMČ). • Potenciál je rovněž možné identifikovat v nakládání se srážkovou a užitnou vodou ve veřejném prostoru nebo v zelených plochách na území MČ. • Hl. m. Praha jako součást boje s klimatickou změnou vydalo Standardy nakládání se srážkovou vodou, které stanovují principy a dávají metodický návod, jak se srážkovou vodou pracovat. Pro MČ Praha 1 by tak mělo být „nejjednodušším“ řešením tyto standardy aplikovat jako součást běžné praxe, a rovněž aktivně podporovat nakládání se srážkovou vodou ve svých objektech. • Měření na řece Vltavě ukazuje, že v Praze je tato řeka velmi silně znečištěna. • Udržitelnost tématu může být z pohledu MČ Praha i celé Prahy založena i na osvětě a komunikaci různých edukačních akcí pro obyvatele – např. v oblasti snižování spotřeby pitné vody, eliminace dávání nevhodných látek do odpadních vod. • Pro hl. m. Prahu i pro MČ Praha 1 může být potenciál využití Vltavy nebo odpadních vod k výrobě tepla.

3.4.2 EKOLOGICKÁ STABILITA

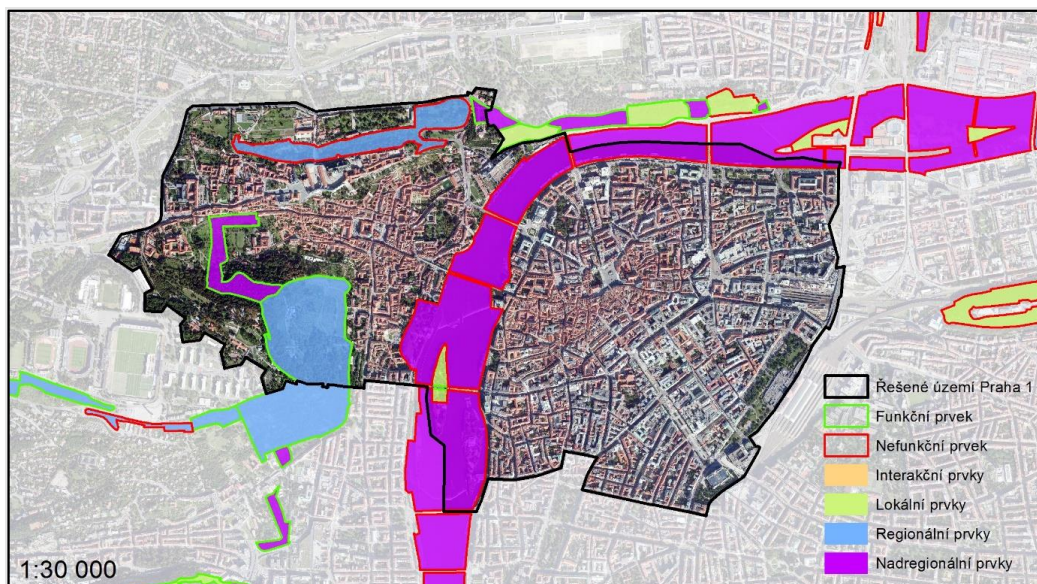
Ekologické sítě představují jednu z koncepcí územní ochrany přírody a krajiny. Prostupují krajinu vzájemně propojeným souborem ekologicky nejstabilnějších ploch, rozčleňují okolní méně stabilní území a pozitivně ovlivňují přírodní rovnováhu krajiny. Na rozdíl od běžných konzervačních metod územní a druhové ochrany přírody přistupují ke krajině komplexně, včetně účelového vytváření nových území.

Koncepce územních systémů ekologické stability (ÚSES) vznikla jako racionální reakce na negativní ekologické důsledky převážně intenzivních forem využití krajiny. Cílem plánování a tvorby ÚSES je zastavit dosavadní nepříznivý trend vývoje ekologické stability a trvale zajistit zachování biologické rozmanitosti krajiny.

Městské prostředí reprezentuje jednu z intenzivních forem využití krajiny, která neumožňuje existenci původní struktury a charakteru ekosystémů. Důsledkem rozšiřování měst ubývá životní prostor pro řadu původních druhů, jejich společenstev a zvyšuje se význam plochy sídla jako rozsáhlé migrační bariéry. Ekologická síť účelně vkomponovaná do funkční a prostorové struktury města je schopna tyto negativní důsledky snižovat.

Význam ekologické sítě v prostředí městské krajiny je možné vnímat ze dvou poněkud odlišných pohledů. První pohled je věnován významu ekologické sítě pro vlastní městskou krajinu. Prvky ekologické sítě vytváří v městské krajině prostory pro přírodě blízké ekosystémy a člení (harmonizují) souvislou strukturu antropicky změněného území. Vytváří také napojení vnitřního prostředí měst na přírodní celky venkovské krajiny, čímž umožňují šíření bioty do městského prostředí.

Obrázek 22: ÚSES MČ Praha 1

Zdroj: Metropolitní plán (2022)

Druhý pohled je zaměřen na význam ekologické sítě pro krajinu v okolí měst. Ekologická síť může významně přispívat ke snižování bariérového efektu města. Zvláště významný je tento aspekt v prostředí měst, která jsou situována mezi ekologicky významnými segmenty krajiny vyšších řádů (ekologicky významnými krajinnými celky a oblastmi). Obvyklou součástí měst jsou říční toky - ekologická síť vedená v poříčních částech městských krajin je pak významná v obou zmíněných pohledech. Vzhledem k regionálnímu a nadregionálnímu významu poříčních biokoridorů je však potřeba vyzdvihnout její význam pro okolní krajinu.

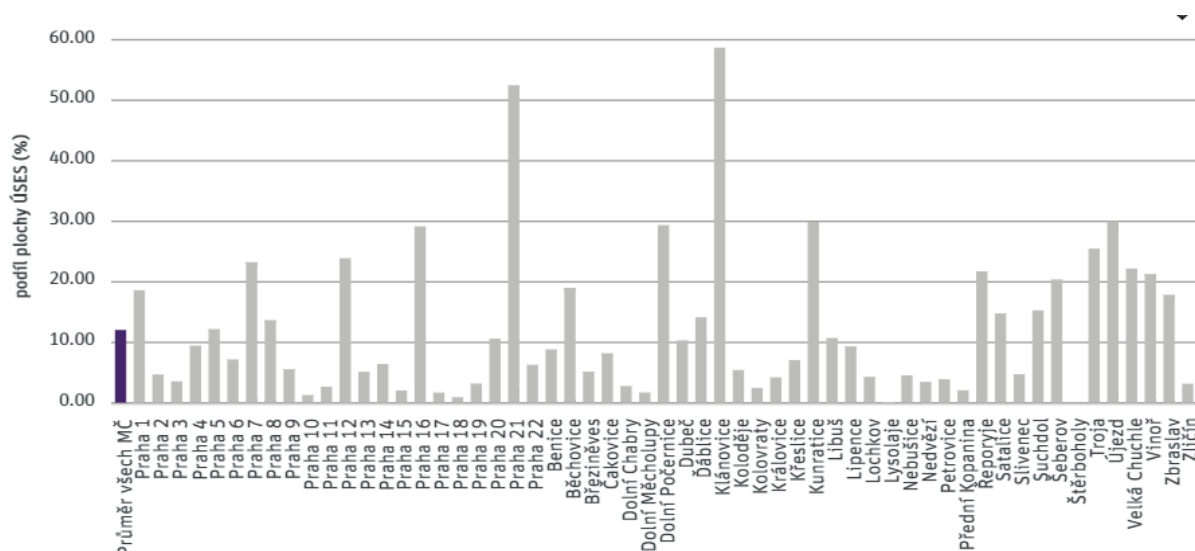
V řešeném území je zastoupen nadregionální biokoridor sledující tok Vltavy. Vzhledem ke stavu toku vedeného centrem Prahy de facto opevněným korytem s významnou protipovodňovou a městotvornou funkcí, zbývá pro biotu tohoto úseku hydrofilního nadregionálního biokoridoru prostor pouze na vzácných místech (Kampa, Střelecký ostrov, Žofín, Alšovo a Kosárkovo nábřeží ad.).

Raritou území vzhledem k jeho centrální poloze v rozsáhlé aglomeraci jsou poměrně rozsáhlé a kvalitní prvky nadregionálního biokoridoru vedeného mezofilním prostředím. V zájmovém území jsou jeho součástí např. Petřínské sady a Jelení příkop.

V prostředí MČ Praha 1 nedochází k pravidelnému vyhodnocování a řešení opatření v návaznosti na ÚSES. Nejde o výjimečný jev na úrovni městských částí v Praze. Téma je z velké míry sledováno na úrovni celého hl. m. Prahy (kde ho provádí IPR). Do budoucna je však ke zvážení, zdali tento systém a jeho řešení zařadit do pevné agendy ÚMČ Praha 1, případně řešit s externími odborníky. Důvodem jsou především špatné hodnoty plynoucí pro MČ Praha 1.

Při sledování dostupných dat dochází k zajímavému zjištění, kdy v procentuálním poměru je podíl ploch ÚSES na MČ Praha 1 vyšší než celopražský průměr (to je dáno plochami jako Petřínský park, oblast Vltavy ad. významnými oblastmi na levém břehu Vltavy na Praze 1).

Graf 14: Podíl ploch ÚSES v Praze (2020)

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

3.4.2.1 OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

Pro MČ Praha 1 je zachování biodiverzity spojené s ochrannou stávající přírody a krajiny, která se nachází na jejím území.

Na území hl. města Prahy se nachází (stav platný od 1.11. 2016) 1 velkoplošné území (CHKO Český kras) a 93 maloplošných zvláště chráněných území o rozloze více než 2 234 ha, z toho:

- 8 národních přírodních památek
- 16 přírodních rezervací
- 69 přírodních památek

Rovněž se zde nachází oblast ochrany Natura 2000.⁸⁰ Do ní spadá i oblast Petřínských sadů, která má současně status zvláštního chráněného území (zde dochází k rozdělení na 2 části). (Zvlášť chráněná území mají přísnější režim ochrany, vztahený na konkrétní území s přesným plošným vymezením.⁸¹)

Na katastru MČ Prahy 1 se částečně nachází (zasahuje do něj) zvláště chráněné území z Letenských sadů.

Oblast Petřín je tak z pohledu ochrany přírody na území MČ Praha 1 velmi unikátní. (Oblast spadá majetkově pod hl. m. Prahu, což je nutné vnímat při řešení jakýchkoli problémů s ní spojených – MČ Praha 1 je zde „pouze“ významným partnerem pro hl. m. Prahu).

⁸⁰ Natura 2000 je soustava chráněných území, která vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejednodušší, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitém území (endemické).

⁸¹ Dělíme je na: velkoplošná ZCHÚ - národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO) maloplošná ZCHÚ – národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP), přírodní památky (PP). (Definováno § 14 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.)

Na území MČ Praha 1 se dále nachází bicocentrum (Petřínské sady a oblast Jeleního příkopu u Pražského Hradu) a biokoridoru (oblast Vltavy a části Petřínských sadů u Pražském Hradu). Všechny tyto oblasti jsou ale v majetkové správě jiných subjektů – to neznamená, že má MČ Praha 1 na řešení těchto věcí rezignovat. Role MČ je poté hlavně participační, partnerská a komunikační.

Vedle výše uvedeného se na území MČ Prahy 1 nachází několik památných stromů.

3.4.2.2 SHRNUTÍ OBLASTI

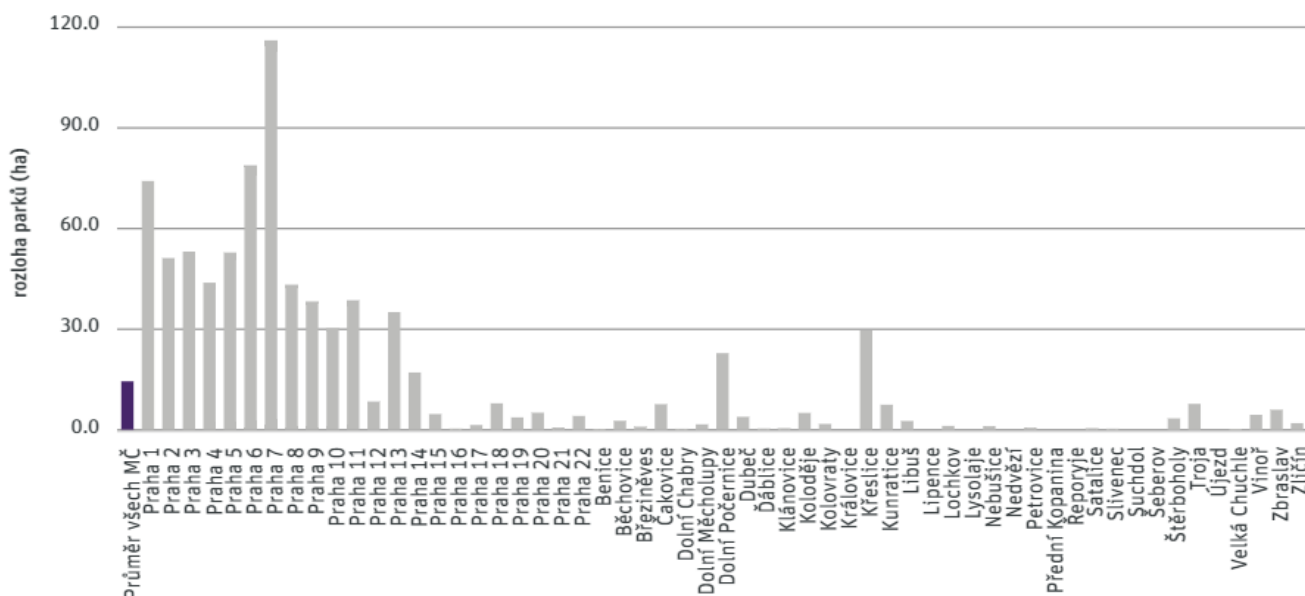
Shrnutí:	
•	Na levém břehu území MČ Praha 1 se nachází lokality významného charakteru v oblasti ochrany přírody a krajiny (Natura 2000, zvláštní chráněná území, biocentra, biokoridory, památné stromy). Z pohledu udržitelnosti je nezbytné zachovat tento systém pro další generace a je zde nezbytná komunikace a spolupráce MČ Praha 1 a hl. m. Prahy, neboť se uvedené oblasti nacházejí na pozemcích obou těchto subjektů.
•	Z hlediska ÚSES patří MČ Praha 1 k rizikovým oblastem z důvodu vysoké míry zástavby. Snaha o zlepšení tohoto stavu by měla být dlouhodobým cílem nejen MČ Praha 1, ale i hl. m. Prahy.
•	ÚSES je svázán jasně danými pravidly a regulemi. Nebylo zjištěno, že by správa probíhala nevhodně nebo nestandardně.

3.4.3 PARKY A ZELENÉ PLOCHY

Níže uvedený obrázek ukazuje, že MČ Praha 1 patří v celopražském srovnání patří k nadprůměrným, co se týče rozlohy parků na svém území (v ha). Více parků na svém území mají pouze MČ Praha 6 a MČ Praha 7. Samozřejmě je potřeba konstatovat, že výrazně vyšší podíl budou mít okrajové části hl. m. Prahy v rozsahu zelených ploch.

Pro MČ Praha 1 je významným faktorem oblast Petřín a Hradčany, které výrazně zvedají podíl hektarů parků v této lokalitě a posouvají tak MČ Praha 1 mezi premianty v oblasti. Z pohledu obyvatel MČ Praha 1 se může jednat o jistou disproporci, neboť se to týká levobřežní části MČ Praha 1. (Na pravém břehu se nachází výrazně nižší počet zelených ploch v hektarech v podobě parků.)

Graf 15: Rozloha parků (v ha) v jednotlivých MČ v Praze)

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

Obrázek 23: Druhy/typy parků na území MČ Praha 1

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

Na území MČ Praha 1 se nachází přes 20 parků (je nutné uvést, že ve správě MČ Prahy 1 jsou pouze některé z nich).

Tabulka 38: Seznam parků na území MČ Praha 1

Katastrální území	Název parku
Parky v katastrálním území Malá Strana	Park na Klárově
	Park Holubička
	Vojanovy sady
	Nosticova zahrada
	Park Kampa
	Parčík v Jelení ulici
Parky v katastrálním území Staré Město	Střelecký ostrov
	Park na Smetanově nábřeží
	Anenský trojúhelník
	Park na Staroměstském náměstí
	Parčík v Pařížské ulici
	Alšovo nábřeží
	Palachovo náměstí
Parky v katastrálním území Nové Město	Park Na Františku
	Vrchlického sady
	Park na nábřeží Ludvíka Svobody
	Čelakovského sady
	Slovanský ostrov
	Parčík na Senovážném náměstí
	Parčík v Petrské ulici
	Parčík u Jindřišské věže
	Františkánská zahrada

Zdroj: ÚMČ (2022), zpracování M.C. TRITON, odkaz [zde](#)

V r. 2022 má MČ v plánu výsadbu cca 60 nových stromů na svém území.

V realizaci nebo ve fázi před realizací je několik projektů na úpravu parků nebo zelených ploch, které vlastní přímo MČ. Jedná se např. o:

- Na levém břehu Vltavy:
 - Park Cihelna (v r. 2022 by měla být zahájena rekonstrukce parku)

- Park na Klárově (v r. 2022 by měla být zahájena rekonstrukce parku)
- Park Holubička (v r. 2022 by měly být dokončeny projektové přípravy a rekonstrukce by měla proběhnout v r. 2023)
- Na pravém břehu Vltavy se řeší příprava rekonstrukce Anenského trojúhelníku a místo odpočinku Ve Stínadlech. Ve druhém kvartálu r. 2022 došlo k převodu Vrchlického sadů ze správy MČ Praha 1.

3.4.3.1 SHRnutí OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> • MČ Praha 1 má vysoký podíl parků (v ha) ve srovnání s jinými MČ v Praze i ve vztahu k celopražskému průměru. Výrazný podíl na tom mají parky na levém břehu Vltavy. • V rámci samotné MČ Praha 1 je tak možné sledovat disproporci v rozmístění parků na jejím území. Výrazně nižší podíl je možné sledovat na pravém břehu Vltavy – tato skutečnost pak může korelovat i s tzv. tepelnými ostrovy v centru města. • MČ provádí průběžné úpravy vlastních parků a zelených ploch. • V r. 2022 plánuje MČ Praha výsadbu cca 60 nových stromů na svém území. • Všechny uvedené aktivity jsou v souladu s udržitelným rozvojem – dochází k průběžnému nárůstu počtu stromů na území MČ a parky a vybrané zelené plochy jsou rekonstruovány s cílem zachování nebo rozšíření stávajících zelených ploch. • Hl. m. Praha jako celek patří v celosvětovém srovnání k městům, kde lze sledovat vysoký podíl zeleně ve vztahu k jeho rozloze, což potvrzuje i index Hugi, který tuto oblast sleduje ve 255 městech po celém světě.

3.4.4 KLIMA A KVALITA OVZDUŠÍ

3.4.4.1 KLIMATICKÝ PLÁN HL. M. PRAHY DO R. 2030

Klíčovým dokumentem pro tuto oblast je Klimatický plán hl. m. Prahy do r. 2030 (přijatý r. 2019; jako výchozí jsou považovány údaje z r. 2010). Klimatický plán má přesah do oblastí energetiky, správy a údržby budov, dopravy, odpadového hospodářství apod. Hl. m. Praha počítá s následujícími závazky:

- Snížení přímých a nepřímých emisí oxidu uhličitého ze spotřeby energie na území hl. m. Prahy o 45 % oproti roku 2010.
- Snížení souhrnné spotřeby energie (elektřina, teplo a paliva vč. dopravy) na území města o 12 % oproti r. 2010.
- Zvýšení výroby energie ve formě tepla a elektřiny z OZE na území města o 470 %
- Zachování celkových odhadovaných nákladů a energií všech konečných spotřebitelů ve městě na úrovni r. 2010.

Plán obsahuje celou řadu dalších směrů a závazků. Je předmětem jednání v rámci přípravy návrhové části Strategie, zdali se MČ Praha 1 k závazkům připojí, případně jak a v jaké míře (bude nutné definovat konkrétní opatření).

3.4.4.2 MITIGACE

Mitigace vychází ze snahy zmírňování, snížení škodlivosti negativních dopadů života ve městě na životní prostředí a život obyvatel. Hlavními znečišťovateli ve městě jsou automobilová doprava, ale i energetická stopa budov a objektů, výstavba, ale i průmysl. (U oblasti dopravy je téma řešeno v [kapitole doprava](#).)

Na základě sebraných dat z Českého hydrometeorologického ústavu je v hl. m. Praze sledován index kvality ovzduší. Jedná se o průměr z měření - částic (PM2.5 a PM10), Ozone (O3 2), oxid siřičitý (SO2), oxidy dusíku a emise oxidu uhelnatého (CO) ad.⁸²

K měření znečištění ovzduší na území MČ Praha 1 dochází na pravidelné bázi ze strany ČHMÚ v těchto na stanici na náměstí Republiky.

Při pohledu na hl. m. Prahu je možné konstatovat, že kvalita ovzduší je přirozeně lepší v okrajových městských částech

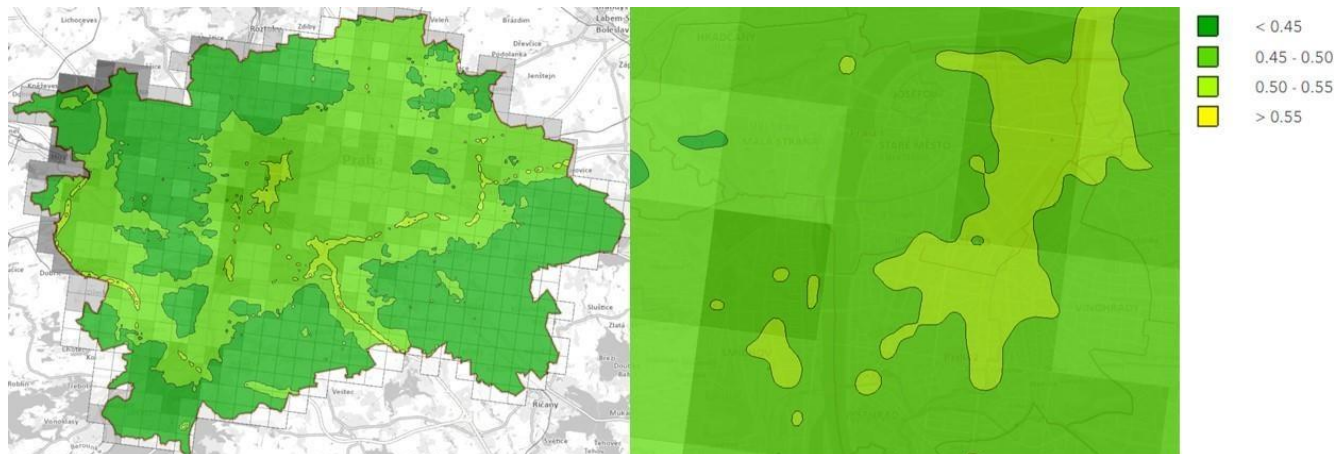
⁸² Znečištění jednotlivými polutanty, které mají zdroje v dopravě jsou uvedeny v příslušné kapitole zde.

a částech s nižší mírou zástavby nebo významných dopravních či lokálních stacionárních zdrojů. Nejhorších hodnot dosahuje pouze několik lokalit na území hl. m. Prahy (např. na území Slivenců, Řeporyjí nebo části MČ Praha 4).

Významný zásah do kvality ovzduší je ovšem možné sledovat i v centru města na území MČ Praha 1 a MČ Praha 2. Zde jsou vysoké hodnoty pozorovatelné zejména v okolí významných dopravních tepen a křižovatek, zdrojem jsou ovšem i stacionární zdroje.

Poznámka: Kvalitě ovzduší ve spojitosti s dopravou se věnuje i samostatná pod-kapitola v kapitole věnované dopravě.

Obrázek 24: Index kvality ovzduší v hl. m. Praze (r. 2020)

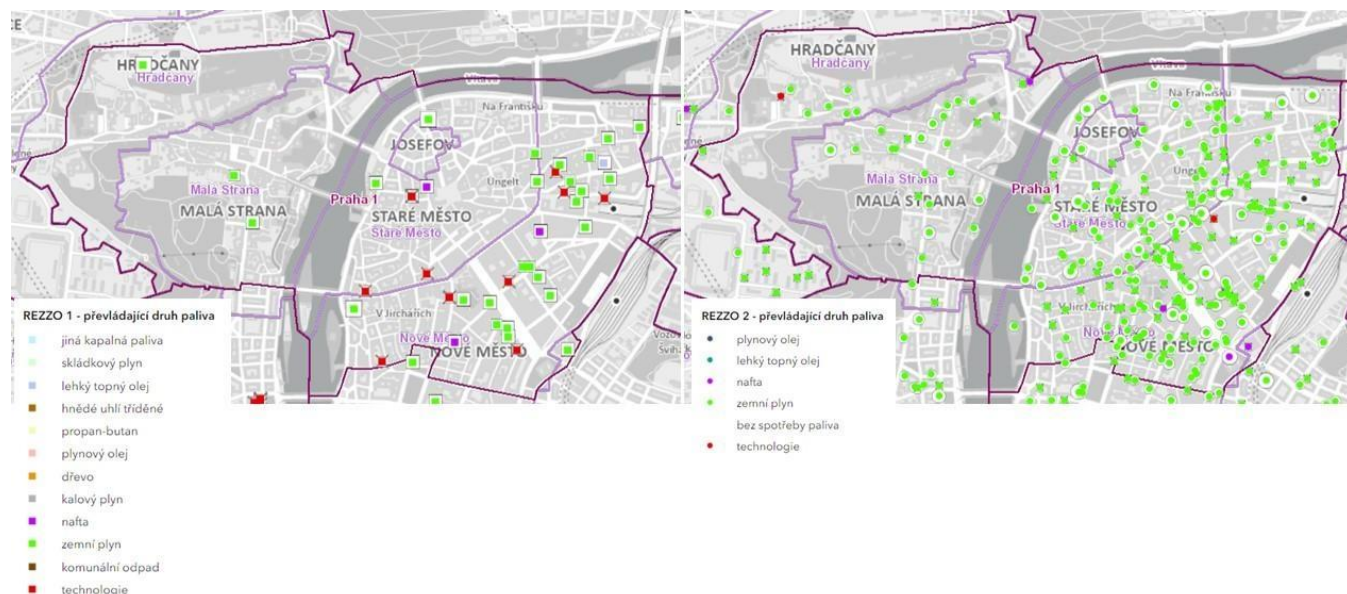

Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

U stacionárních zdrojů jsou na území MČ Praha 1 zdroje v malé míře REZZO1 (velké stacionární zdroje) a REZZO 3 (malé stacionární zdroje o tepelném výkonu nižším než 0,2 MW), z větší části poté REZZO2 (střední stacionární zdroje o tepelném výkonu od 0,2 do 5 MW).

- REZZO 1 jsou na území MČ Praha 1 ve velmi omezené míře a generace škodlivin je z jejich strany, pokud jsou, na nízkých hodnotách. (Zdrojově jde poté hl. o zemní plyn, naftu a technologie.)
- REZZO 2 generují znečištění hlavně u oxidu dusíku (NOx), oxid siřičitý (SO2), oxid uhelnatý (CO), emise tuhých látek (TZL). (Zdrojově jde poté hl. o zemní plyn.)
- REZZO 3 generují v omezené míře v některých lokalitách hlavně polétavý prach PM10 a PM2,5 a poté emise skleníkových plynů (CO2). (Zdroje REZZO 3 nejsou v dostupných zdrojích zjištěné.)

Obrázek 25: Zdroje znečištění REZZO1 a REZZO2 (r. 2021)

Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

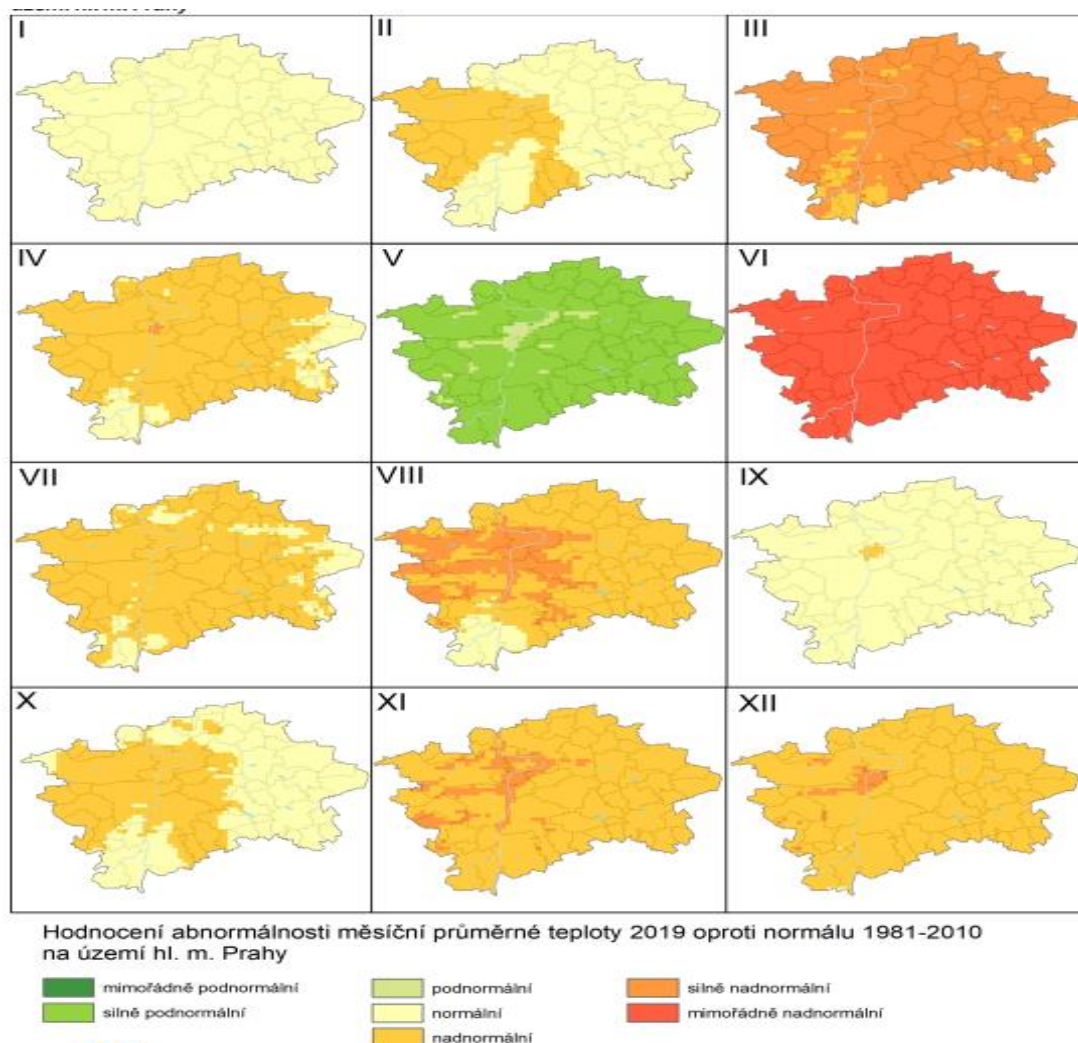
3.4.4.3 ZMĚNA KLIMATU

HMP vydává pravidelně ročenku životního prostředí v hl. m. Praze. (Poslední byla zatím vydána za r. 2019). Při sledování změny teplot v posledních letech lze s jistotou konstatovat, že minulá dekáda (za současnou ještě nejsou ročenky zpracované) vykazovala velké množství teplotně nadnormálních let:⁸³

- Od r. 1946 byly čtyři nejteplejší roky v hl. m. v Praze v letech:
 - 1. = 2018
 - 2. = 2019
 - 3. = 2015
 - 4. = 2014

Další roky v minulé dekádě patřily rovněž k teplotně velmi nadstandardním.⁸⁴

Obrázek 26: Hodnocení abnormálnosti měsíční průměrné teploty v roce 2019 oproti normálu 1981–2010 na území hl. m. Prahy

Zdroj: HMP (2019), odkaz [zde](#)

Již uváděná strategie přípravy hl. m. Prahy na změnu klimatu počítá, že v následujících dekádách bude v hl. městě jako celku narůstat počet tropických dnů a tropických nocí.

⁸³ Údaje jsou za meteorologickou stanici v Praze Ruzyni.

⁸⁴ Zdroj: ČHMÚ, ročenky Životního prostředí hl. m. Prahy. Dostupné [zde](#).

Tabulka 39: Podíl Modelované hodnoty vybraných teplotních charakteristik v hlavním městě Praha pro období 2021–2040, 2081–2100 a referenční stav za období 1981–2010

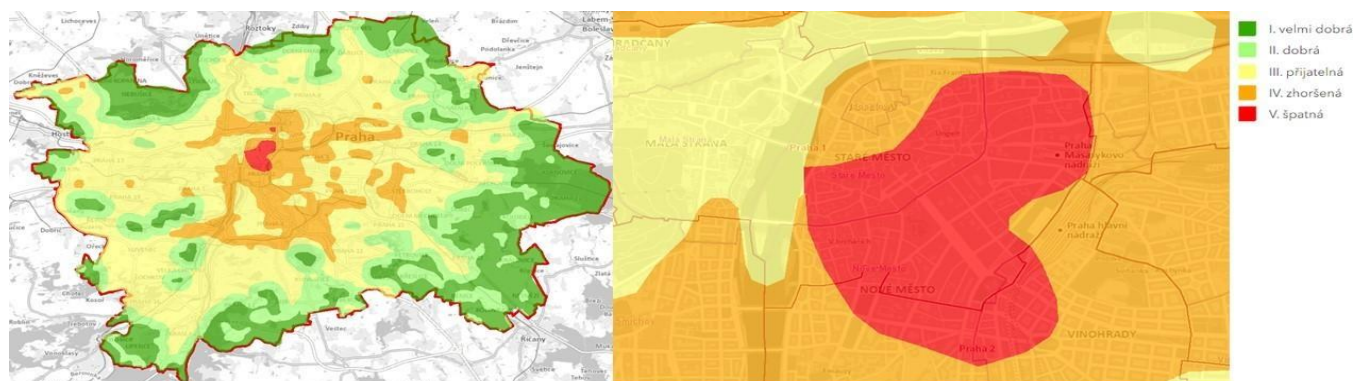
Charakteristika	Referenční stav (1981–2010)	2021–2040		2081–2100	
		RCP4.5	RCP8.5	RCP4.5	RCP8.5
Průměrný počet tropických dní v roce	11,5	14,2	15,4	19,9	38,6
Průměrný počet tropických nocí v roce	0,6	1,2	1,5	2,5	12,1
Průměrný počet vln horka* v roce	5,2	8,3	8,4	11,9	28,1

Zdroj: Ústav výzkumu globální změny AV ČR, Strategie adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu (2016), odkaz [zde](#)

3.4.4.4 BONITA KLIMATU

Institut plánování a rozvoje rovněž provádí měření tzv. bonity klimatu.⁸⁵ Ta poměrně jasně ukazuje, že centrální části města, tj. z velké části i MČ Praha 1 (její pravobřežní část) vykazuje nejhorší stupeň bonity klimatu v Praze (stupeň V.) a ostatní pravobřežní části vykazují zhoršenou bonitu klimatu (stupeň IV.). Lepší bonitu pak vykazuje část levý břeh MČ Prahy 1.

Obrázek 27: Bonita klimatu v hl. m. Praze (r. 2020)

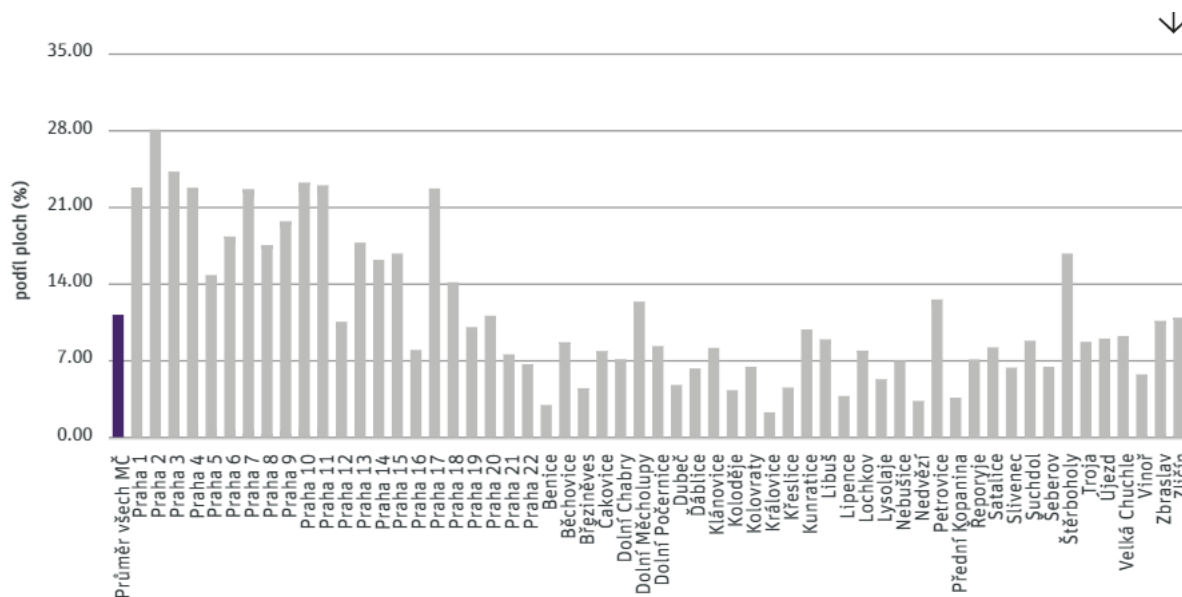
Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

S tématem klimatu souvisí i tzv. tepelné ostrovy, které se typicky tvoří zejména ve městech s vysokým podílem zpevněných ploch, které jsou přirozeným absorpčním a zadržovacím prvkem teple při slunečním zář, tj. výrazně zejména v teplých měsících.

Jak ukazuje níže uvedený graf, MČ Praha 1 má vysoký podíl procentuálních podílů zpevněných ploch, který výrazně převyšuje celopražský průměr. Naopak podíl nezpevněných ploch je pod průměrem hl. m. Prahy a patří společně s MČ Praha 2 k nejnižším.

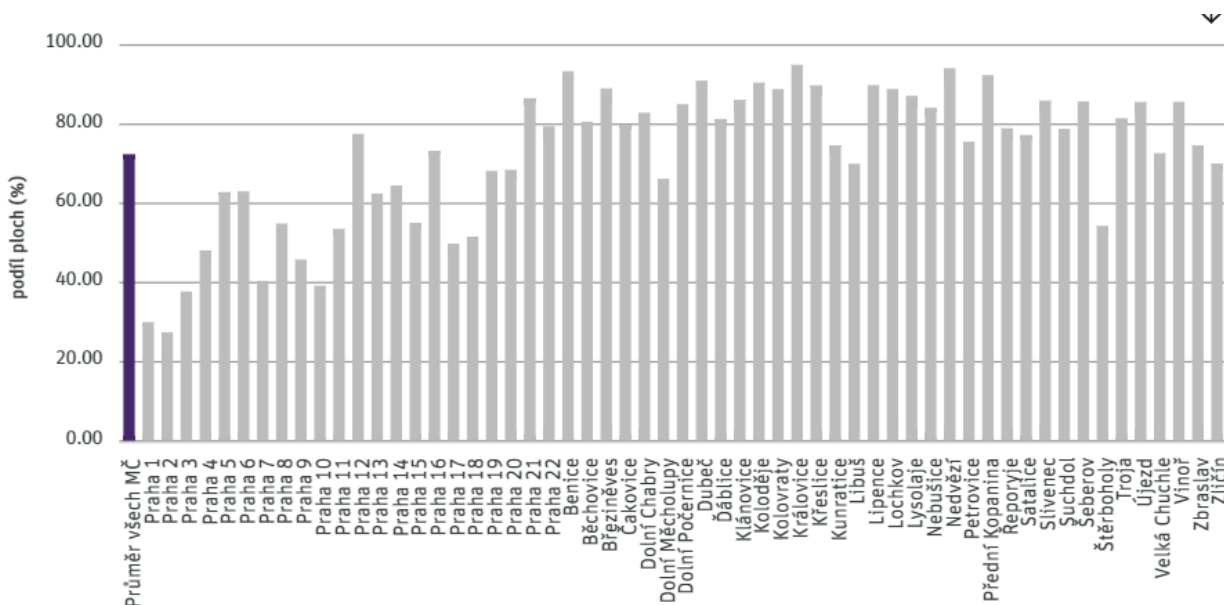
⁸⁵ Bonita klimatu - komplexní charakteristika dle všech hodnocených klimatologických hledisek. Data byla vytvořena pomocí prostředku ArcGIS 9.2, Spatial Analyst. (Zdroj: Geoportál)

Graf 16: Podíl zpevněných ploch v MČ v Praze (2020)

Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

Graf 17: Podíl nezpevněných ploch v MČ v Praze (2020)

Zdroj: IPR (2021), odkaz [zde](#)

3.4.4.5 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Na úrovni hl. m. Prahy je přijatý plán na klimatickou změnu, který stanovuje závazky a plány v oblastech jako energetika, doprava ad. Pro MČ Praha 1 může jít o téma k dalšímu uchopení na vlastní úrovni a k jeho aktivnímu řešení (např. i vypracováním vlastního plánu přípravy na klimatickou změnu).
- Z pohledu změny klimatu ve vztahu k hl. m. Praze i MČ Praze 1 lze na základě uvedených dat konstatovat, že dochází k postupnému zvyšování teplot ve městě a zvyšujícímu se podílu průměrně teplých měsíců ve srovnání s průměrnými teplotami v jiných letech. Uvedené tvrzení potvrzuje i špatná bonita klimatu pravobřežní části MČ Praha 1 (k tomu výrazně přispívá i nižší podíl zeleně a parků na této části oproti levobřežní části).
- Oteplování města a především jeho centrální části tak bude oddiskovatelným problémem, který bude mít přesah do udržitelného rozvoje a všech jeho pilířů.

- Prediktivní scénáře počítají s nárůstem počtu tropických dnů i nocí ve městě i s průměrnými vlnami horka v následujících dekádách. Naplnění těchto scénářů bude mít velké dopady do oblastí kvality i způsobu života jednotlivce i společnosti (de facto může dojít k tomu, že společnost začne fungovat ve veřejném prostoru hl. ve večerních hodinách, kdy přijde částečné ochlazení), energetiky (rostoucí teploty mohou vytvářet větší tlak na zajištění snižování teplot v budovách), ad. jevů.
- Řešením i z pohledu celopražské strategie je zvyšování počtu zeleně a stromů, zavádění vodních prvků, nakládání s energiemi (obnovitelné zdroje energií) ad.
- Tématem je při správě a rozvoji veřejného prostoru pracovat se zelenými prvky a stromy, aby docházelo ke snižování míst, která mohou vytvářet tzv. heat islands (typickým příkladem může být např. náměstí Republiky, ale i řada ulic v prostředí MČ Praha 1).
- MČ Praha 1 má vysoký podíl zpevněných ploch a naopak nízký podíl nezpevněných ploch, což pomáhá k absorbování a zadržování tepla v daných lokalitách. Tato skutečnost je ovšem podmíněna charakterem historického rozvoje MČ a centra města. Je tak evidentní, že k výrazné změně např. v počtu nezpevněných ploch nyní nedojde, nicméně při dalším plánování a rozvoji by se měla MČ snažit, aby počet nezpevněných ploch vzrostl nebo minimálně neklesal. Jedná se o podstatný prvek v environmentálním pilíři udržitelného rozvoje ve vztahu ke změnám klimatu a zvyšování teplot ve městě.
- Změna klimatu a oteplování je svým charakterem problém, který přesahuje všechny 3 roviny, v nichž se udržitelný rozvoj řeší – lokální, regionální a globální.
- MČ Praha 1, případně hl. m. Praha může a měly by realizovat lokální/regionální opatření, aby snižovala negativní dopady změny klimatu na život ve městě. Řešení celosvětového problému změny klimatu potřeba řešit na globální úrovni – MČ Praha 1 a hl. m. Praha by ovšem měli přispět do řešení tématu v rámci svých kapacit a možností.
- Významným tématem je rovněž mitigace a řešení s ní spojených negativních dopadů a eliminace (mitigace má přímý dopad do environmentálního a lidského pilíře udržitelnosti):
 - Hlavním zdrojem znečištění ovzduší je doprava na SVJ magistrále a na pravém nábřeží.
 - Stacionární zdroje způsobují znečištění hlavně v kategoriích REZZO 2 (střední zdroje) a REZZO 3 (malé zdroje) – každý jiným typem znečištění.
 - Téma znečištění ovzduší je řešeno i v samostatné kapitole týkající se dopravy (vč. tématu hluku).

3.4.5 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ A CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA

3.4.5.1 CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA

Hl. m. Praha má zpracovaný strategický dokument Strategie hl. m. Prahy pro přechod na cirkulární ekonomiku - Cirkulární Praha 2030 (schválený v r. 2022 zastupitelstvem HMP): ⁸⁶

*Strategie se zaměřuje na cíle a opatření v sektorech s největším potenciálem materiálových i emisních úspor, jsou to: 1) stavebnictví, 2) voda, 3) zemědělství a potravinářství, 4) odpady. Tři průřezové oblasti se zaměřují na nástroje, kterými město může podpořit realizaci opatření navržených v tematických oblastech. Jsou to veřejné zakázky, tedy to, jaké produkty a služby město poptává. Dále jsou to motivační nástroje formou dotačních podpor, voucherů, ale i cíleného vzdělávání a podpory komunikace, informačních kampaní. Třetí oblastí je řízení a implementace strategie, tedy koordinace v rámci města, příprava akčních plánů a jejich vyhodnocování na základě sledovaných dat.*⁸⁷

Strategické cíle jsou následující:

- Stavebnictví: SC1 - Snižit spotřebu primárních surovin a zefektivnit materiálové toky ve stavebnictví
- Voda: SC2 - Snižit odtok srážkové vody kanalizací, navýšit recyklaci vody a živin a její opětovné využití, včetně energetického
- Zemědělství a potravinářství: SC3 - Snižit potravinový odpad, navýšit místní produkci a spotřebu zdravých potravin z městského a příměstského zemědělství
- Odpady: SC4 - Předcházet vzniku odpadu; třídit, recyklovat a znovu využívat maximální množství odpadu. Snižit produkci směsného komunálního odpadu (SKO) o 50 % do roku 2030.

⁸⁶ Dokument v plném znění k dispozici [zde](#).

⁸⁷ Zdroj: HMP, Portál životního prostředí (2022), odkaz [zde](#).

Veřejné zakázky: SC5 – Navýšit poptávku po cirkulárních řešeních zapracováním těchto postupů do vlastních projektů, směrnic, veřejných zakázek

- Podpora podnikání, inovací, osvěta: SC6 – Podporovat inovace v podnikatelském i občanském sektoru směřující k cirkulární ekonomice
- Řízení a implementace: SC7 – Řídit, koordinovat a vyhodnocovat naplňování Strategie CE

Na úrovni MČ Praha 1 zatím není téma nikterak výrazněji řešeno a uchopeno.

3.4.5.2 ODPADY

Produkce odpadu a nakládání s ním je téma pro každé město, pro ta větší ještě více. Směsný odpad, který tvoří největší část, končí v Praze ve spalovně v Malešicích nebo je skládkován (skládka v Ďáblicích).

Od r. 2016 na základě 10leté smlouvy zajišťuje svoz komunálního odpadu v hl. m. Praze konsorcium Pražské odpady 2016 - 2025, to tvoří Pražské služby, a.s. (dále také PSAS) a AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. (dříve AVE Pražské komunální služby, a.s.; dále také „AVE“).

Téma odpadového hospodářství je primárně v rukou hl. m. Prahy, městské části do něj vstupují v roli partnera nebo iniciátora vybraných řešení či podnětů. V tomto směru tak nelze ve strategickém dokumentu tohoto typu na tuto oblast rezignovat. Je ale nutné počítat s limity, které městská část má.

3.4.5.2.1 SMĚSNÝ ODPAD

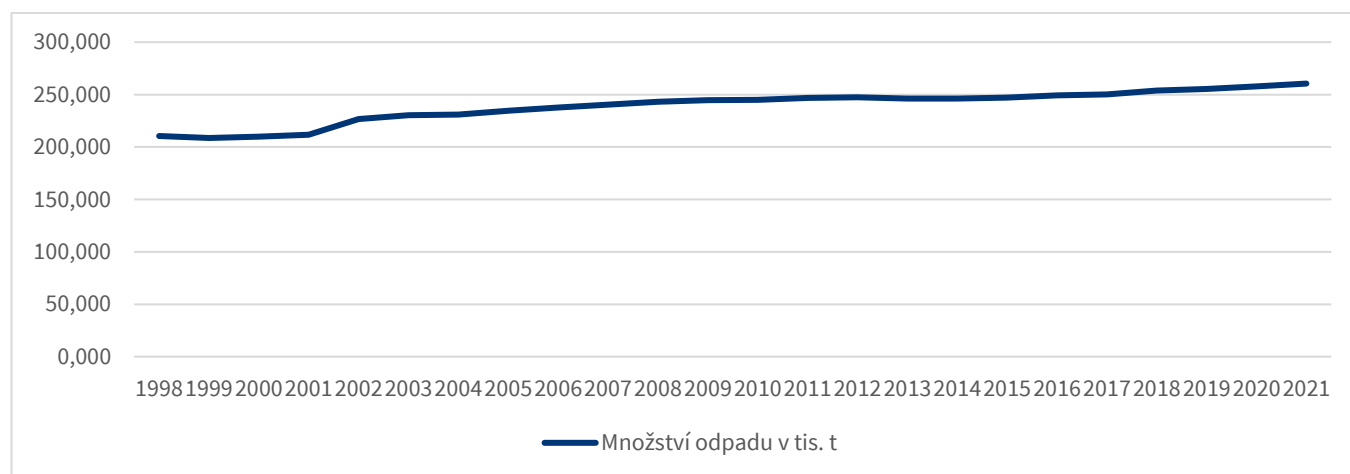
Povinnost objednat si sběrné nádoby na směsný komunální odpad je v podmínkách hl. m. Prahy uložena vlastníkovu objektu (ten je povinen zajistit dostatečný počet nádob dle počtu osob, které objekt využívají).⁸⁸

Plátcem poplatku je vlastník nemovité věci, kde vzniká komunální odpad (ten poté poplatky rozúčtuje mezi případné uživatele).

Náklady spojené s nakládáním s komunálním odpadem jsou z určité míry hrazeny poplatkem za komunální odpad (část je však dotována hl. m. Prahou – dotace se pohybuje mezi 5 – 20 %).⁸⁹

Dlouhodobě je možné sledovat, že roste množství vyprodukovaného směsného odpadu. Množství vyprodukovaného odpadu ovšem koreluje se zvyšujícím se počtem obyvatel v hl. m. Praze. V případě rostoucího počtu obyvatel v metropoli tak lze předpokládat, že bude generováno větší množství odpadu. Pro celé město a jeho městské části (tj. vč. MČ Praha 1) zůstává otevřená výzva k zvyšování třídění odpadu nebo jeho využití např. v kompostování. Jak ukazuje jeden z dalších grafů, oblast třídění se daří průběžně zvyšovat a daří se i produkovat vyšší množství samostatného bioodpadu.

Graf 18: Vývoj množství směsného komunálního odpadu a počtu obyvatel na území hl. m. Prahy

Zdroj: HMP (2022), odkaz [zde](#)

⁸⁸ Dáno tzv. vyhláškou o odpadech vyhláškou o odpadech = vyhláška č. 5/2007 Sb. hl. m. Prahy

⁸⁹ Platné k r. 2019. Zdroj: https://portalzp.praha.eu/jnp/cz/odpady/souhrnne_informace/index.html

MČ Praha 1 nabízí svým občanům využívat pravidelně velkoobjemové kontejnery.⁹⁰

Samostatným tématem je vývoz směsného odpadu z košů ve veřejném prostoru v prostředí MČ Praha 1. Zde MČ trpí dopadem vysoké koncentrace obyvatel z jiných městských částí, kteří mají MČ buď jako tranzitní nebo jako cílovou např. za společenským a kulturním vyžitím; samostatnou kategorií poté tvoří počet turistů. To vše vytváří velký tlak na naplněnost veřejných košů.

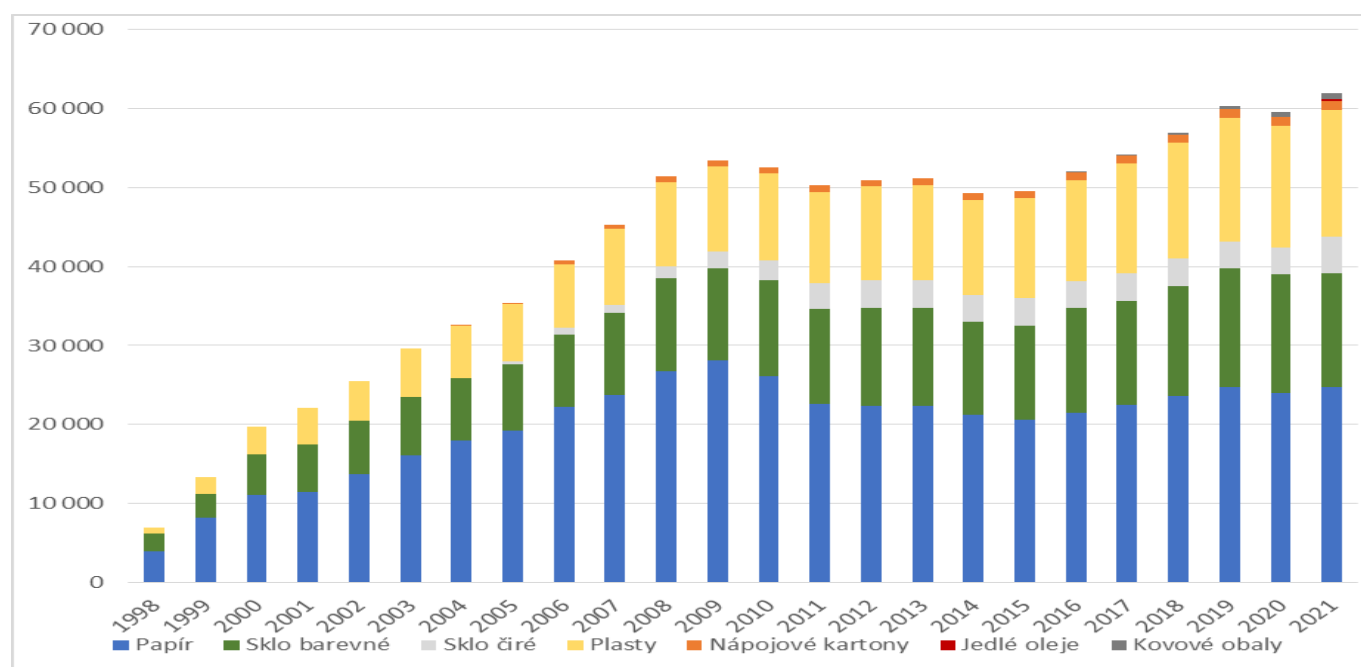
MČ se tuto záležitost snaží řešit následovně:

- Instalováním tzv. chytrých košů (stlačení odpadu; informování o nutnosti svozu).
- Iniciativou změnit systém tzv. pytlování pro podnikatele – podnikatelé na území MČ Praha 1 hradí odpad dle vyprodukovaného množství odpadu. Problém v současné době nastává s tím, že firmy zajišťující službu, neprovádějí svoz po 18h a ve večerních a nočních hodinách tak může docházet ke kumulaci odpadů u těchto provozoven.

3.4.5.2.2 SEPAROVANÝ ODPAD

Zřizování a určování míst na separační odpad je plně v kompetencích MČ v Praze (tj. i MČ Praha 1). Separační nádoby jsou majetkem svozových společností (výjimku tvoří nádoby pod zemí, ty jsou majetkem městských částí).

Graf 19: Vývoj sběru odpadů na stanovištích tříděného odpadu na území hl. m. Prahy

Zdroj: HMP (2022), odkaz [zde](#)

Tabulka 40: Vývoj produkce bioodpadu v tunách na území hl. m. Prahy

rok	Bio VOK	SD města	Kompostárna – Slivenec	Stabilní místo – Malešice	MSD	Nádoby u domu	Gastroodpad	Celkem
2015	578	5 503		865	86			7 032
2016	1 008	7 651		959	57			9 675
2017	1 202	6 976	140	1 016	35	27		9 396
2018	1 058	6 477	411	866	43	85		8 940
2019	1 280	7 466	631	1 181	42		1	10 601

⁹⁰ Termíny a místa jsou dostupná na internetových stránkách MČ, odkaz [zde](#).

2020	1 268	6 729	699	1 063	53	4 994	41	14 847
2021	849	8 027	648	1 380	21	6 714	42	17 648

Zdroj: HMP (2022), odkaz [zde](#)

Hl. m. Praha od r. 2021 sváží gastroodpad z jídelen školních zařízení na 28 školách v hl. m. Praze. Z MČ Praha 1 není do iniciativy a aktivity zapojena žádná ze základních nebo mateřských škol zřizovaných MČ Praha 1. Pro MČ se tak nabízí možnost aktivněji vstoupit do řešení této problematiky na svém území.

MČ Praha 1 by se měla dlouhodobě snažit zapojovat do pilotních i standardních akcí, které jsou iniciovány ze strany hl. m. Prahy a týkají se důslednějšího třídění a případně i využívání různých typů odpadů.

Počet míst na separovaný odpad na území MČ Praha 1 dlouhodobě roste.

Sběr separačního odpadu je realizován tzv. donáškovým systémem, tj. vynášení odpadů do připravených nádob a kontejnerů. Svoz zajišťuje firma AVE. Vedle uvedených je možné na území Prahy 1 využít i kontejnery na elektro odpad nebo textil (neprovozuje AVE, provozují soukromé firmy).

Poznámka: Třídění odpadu probíhá ve spolupráci s firmou EkoKom.⁹¹

Celkový počet objemných kontejnerů na tříděný odpad je na území MČ Praha 1 (údaj k 06/2022): 31

- Podzemní kontejnery SCHAFER 3m³: 16 ks.
- Nadzemní kontejnery REFLEX 2,15m³: 15 ks.

Poznámka: Městská část vytipovala ve strategii Regenerace městské památkové rezervace 34 míst, která by byla vhodná k instalaci podzemních kontejnerů. Je tedy předmětem dalších aktivit, aby se v tomto trendu pokračovalo.

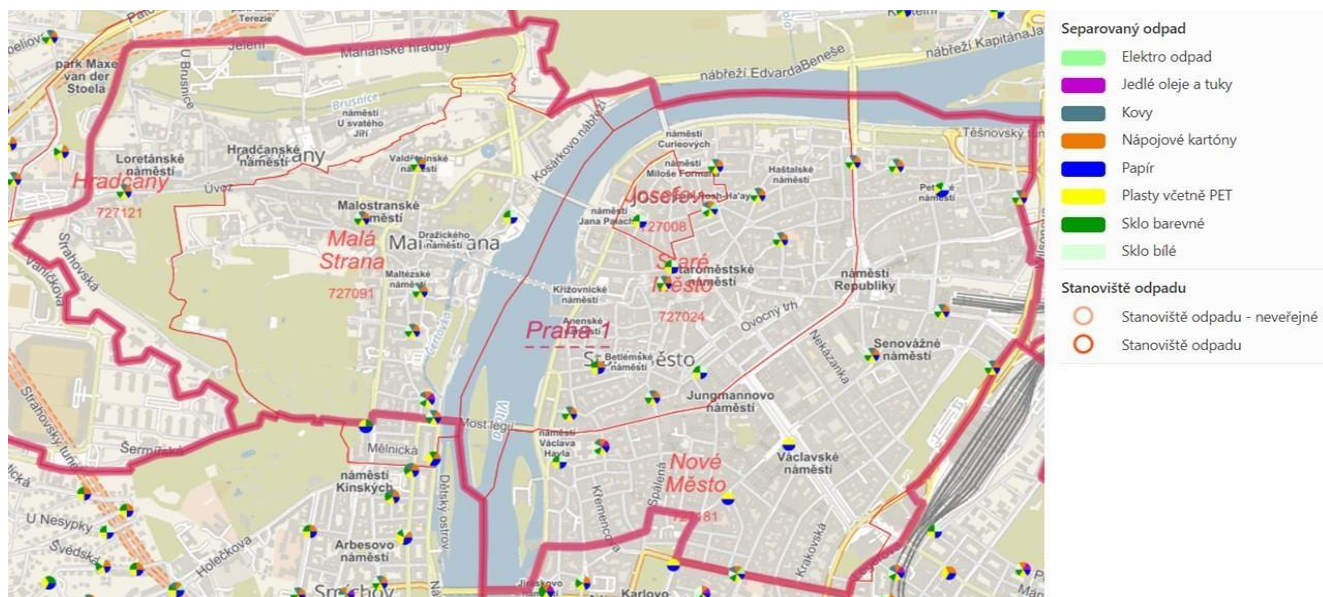
Stanoviště na separovaný odpad jsou nejčastěji tvořena sadou nádob pro třídění těchto komodit: Papír, plast, barevné sklo, číré sklo, nápojový kartón – TETRA PACK, kovové obaly.

- Nově se nadzemní stanoviště osazují nádobou na tříděný rostlinný olej.
- Nádobky na sklo, nápojový kartón a kovové obaly jsou převážně v rozděleném provedení (odděleno pevnou přepážkou), tj. půl nádoby na kov/půl nádoby na nápojový kartón.
- Nádobky na papír a plast jsou vždy pouze na jednu komoditu.
- Od 1. 1. 2023 se plánuje zavedení multikomoditního sběru – do jedné nádoby se bude moci ukládat plast, kovové obaly a nápojové kartóny.

Dlouhodobým tématem pro MČ Praha 1 je naplněnost kontejnerů na tříděný odpad a zájem o to, aby nevznikalo okolo kontejnerů hromadění separovaného materiálu a tím pádem i nepořádek.

Obrázek 28: Kontejnery na tříděný odpad na území MČ Prahy 1

⁹¹ Více o společnosti zde: <https://www.ekokom.cz/cz>

Zdroj: PSAS, link [zde](#)

3.4.5.2.3 VYUŽITÍ ODPADU

Níže uvedená tabulka ukazuje, že materiálové a energetické využití odpadů v hl. m. Praze se po r. 2003 pohybuje vždy nad 80 % a tento trend neklesá. Tabulka dále ukazuje, že na území hl. m. Prahy se účinnost využití v poslední dekádě pohybuje mezi cca 25 – 30 %.

Dlouhodobě problémový je trend nakládání s odpadem. Ambice by měly být na území celého hl. m. Prahy doajista vyšší než je současný stav, a to především v dalším zpracování odpadu (nikoli jeho „spálení“). Potenciál se tak nabízí ve sběru, druhotném zpracování, recyklaci, využití cirkulární ekonomiky apod. Pomoci by mohlo i další zvyšování počtů kontejnerů na tříděný odpad, kompostování nebo osvěta.

Tabulka 41: Materiálové a energetické využití odpadů v hl. m. Praze

Rok	Účinnost třídění pouze materiálové využití (% hmotnosti)	Podíl využívaného odpadu materiálové a energetické využití (% hmotnosti)	Rok	Účinnost třídění pouze materiálové využití (% hmotnosti)	Podíl využívaného odpadu materiálové a energetické využití (% hmotnosti)
1997*	0,5	0,5	2010	31,1	83
1998	4,3	43	2011	31,3	87
1999	7,8	63	2012	32,2	91
2000	11	57	2013*	23,7	80,2
2001	12,3	77	2014	24,1	83,7
2002	14,3	73	2015	24,6	86,2
2003	16,3	84	2016	26,7	84,8
2004	18,6	86	2017	27,1	83,1
2005	21,1	83	2018	26,9	83,5
2006	23,1	83	2019	27,1	83,6
2007	24,5	82	2020	27,8	83,4
2008	27,8	81	2021	28,7	81,1
2009	30,3	80			

Zdroj: HMP (2022), odkaz [zde](#)

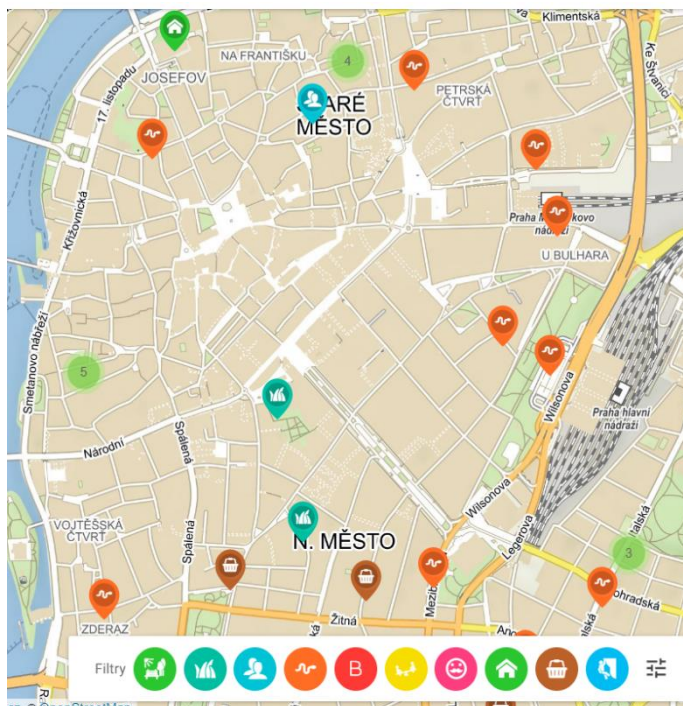
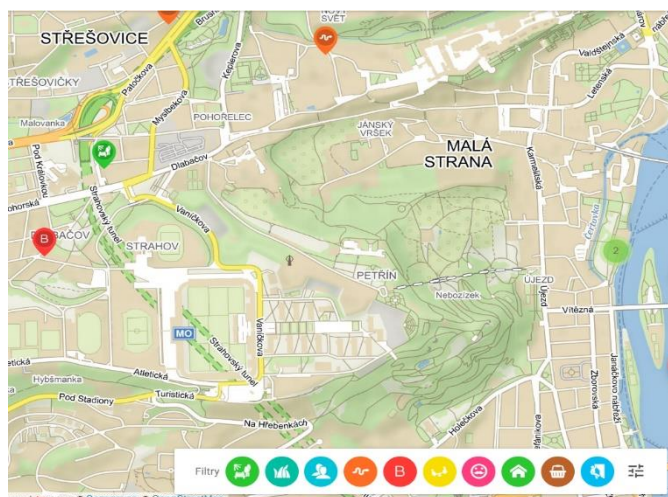
3.4.5.2.4 KOMPOSTOVÁNÍ

Smyslem kompostování je obecně snížení produkce směsného odpadu, využití kompostu pro další účely a posílení udržitelného rozvoje. Směsný odpad končí v Praze ve spalovně v Malešicích nebo je skládkován, snižování jeho produkce (např. i formou kompostování) je výzvou pro další dekádu pro hl. m. Prahu i jeho městské části.

V tématu kompostování má MČ Praha identifikovaný další potenciál. Ve srovnání s jinými městskými částmi je ale potřeba chápat specifika centrální městské části a jejích potenciálních prostor pro kompostování. Ke kompostování jsou totiž v prostředí Prahy vhodné zahrady, vnitrobloky apod. místa.

Kompostování se snaží podporovat i hl. m. Praha, které v roce 2017 požádalo o dotaci na pořízení kompostérů z Operačního programu životní prostředí. Dotace byla ze strany Státního fondu životního prostředí v roce 2018 přiznána a byla zahájena realizace projektu. Realizací tohoto projektu bylo zamezeno vzniku odpadu ze zeleně.

Obrázek 29: Mapa kompostování zaměřená na Prahu 1 (levý a pravý břeh)

Zdroj: Kokoza (2022), odkaz [zde](#)

3.4.5.3 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- V hl. m. Praze začíná na síle nabývat pojem cirkulární ekonomiky – hl. m. Praha má zpracovanou strategii přechodu na cirkulární ekonomiku. Pro MČ Praha 1 může jít o zajímavé téma a příležitost začít téma intenzivně řešit.
- V hl. m. Praze dlouhodobě roste produkce odpadu. Tato věc koreluje se zvyšujícím se počtem obyvatel. V této věci je snaha o zvyšování podílu třídění a využití tříděného odpadu. V této oblasti však dochází k určité stagnaci. Produkce odpadu a jeho využití mohou mít přímý vliv na udržitelnost ve městě, neboť dochází například ke zvyšování nákladů za správu této oblasti.
- Dlouhodobě problémový je trend nakládání s odpadem. Ambice by měly být na území celé Prahy doajista vyšší než je současný stav, a to především v dalším zpracování odpadu (nikoli jeho „spálení“). Potenciál se tak nabízí ve sběru, druhotném zpracování, recyklaci, využití cirkulární ekonomiky apod. Pomoci by mohlo i další navyšování počtů kontejnerů na tříděný odpad, dále kompostování či osvěta.
- Pro MČ Praha 1 se nabízí příležitost být více aktivní v pilotních nebo inovativních přístupech k třídění odpadu, které představuje např. zpracování bioodpadu ze školních jídelen.
- Významným tématem pro MČ Praha 1 je dále svoz odpadu z veřejných prostor, což je téma přímo související s údržbou čistoty ve veřejném prostoru. MČ vyvíjí v tomto směru aktivity např. instalací tzv. chytrých košů na svém území nebo snahou o změnu svozu systému odpadu produkovaného podnikateli.
- MČ Praha 1 se snaží instalovat kontejnery na separovaný odpad pod zem. V současné chvíli (06/2022) jich je na území MČ celkem 16. Dlouhodobý plán ale počítá až s 34.
- MČ Praha má potenciál využít více systém kompostování na svém území – role MČ je především v komunikační a iniciační vůči svým organizacím ale i vůči např. SVJ, spolků ad. organizacím.

3.4.6 ENERGETIKA

Téma úzce souvisí nejen s potřebnou infrastrukturou, ale i s již uváděnými strategickými dokumenty zaměřenými na změnu klimatu apod., ale i celoevropských cílů klimatické neutrality do r. 2020. Z toho poměrně jasně plyne, že by v horizontu cca 20 let měla být elektrická energie tzv. čistá. Pro MČ Praha 1 se nabízí otázka, jak se k těmto věcem postavit a jakými opatřeními (ať již samostatně nebo v rámci celého hl. m. Prahy). Velmi podobná situace je v oblasti tepla (snižování ekologické stopy, řešení čistších zdrojů, omezení plýtvání apod.).

Energetika je rovněž řešena v kapitole týkající se [majetku](#).

3.4.6.1 ELEKTRICKÁ ENERGIE

Pro hl. m. Prahu (tj. i MČ Prahu 1) je zdrojem elektrické energie zejména celostátní přenosová soustava (vedení napětí 400 kV a 220 kV), ta přivádí vedením o uvedeném napětí výkon do vstupních transformoven (Řeporyje a Chodov; částečně hl. m. Prahu zásobuje i transformovna Sever). Hlavním dodavatelem elektrické energie na území celého města je Pražská energetika, a.s. (majoritním akcionářem je hl. m. Praha).

Rizikem pro celé hl. m. Prahu je případný masivní výpadek elektrické energie tzv. black out. Jedná se o riziko celopražského významu. I proto je energetika vnímána jakou součást krizové infrastruktury a řešena na úrovni hl. m. Prahy.

Obrázek 30: Elektrická přenosová soustava v hl. m. Praze

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

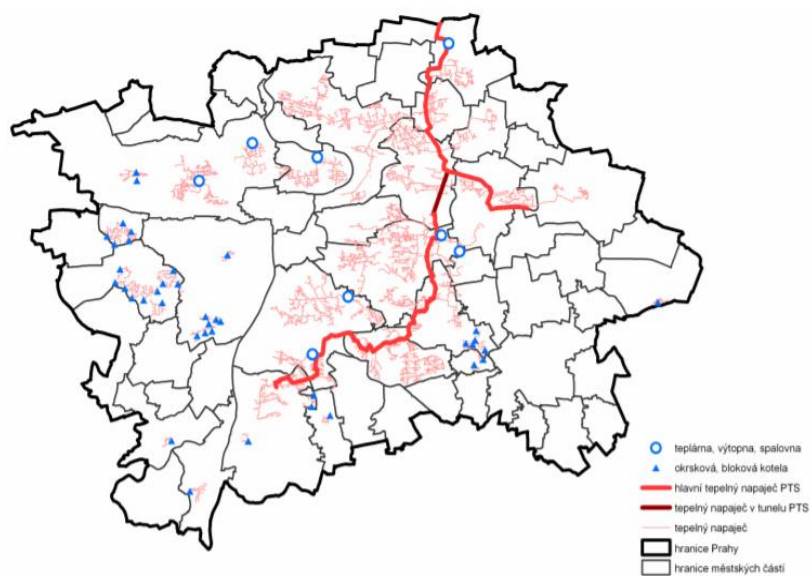
3.4.6.1.1 TEPLŮ

MČ Praha 1 není napojena na centrální zásobování teplem (dále také CZT) Pražské plynárenské. Domy jsou zde vytápěny decentralizovanými / lokálními zdroji tepla v podobě např. plynových kotlů v bytech nebo domech, případně elektřinou.

Jak bylo uvedeno v podkapitole věnující se znečištění, právě lokální zdroje patří k jednomu z původců znečišťování. Napojení MČ Praha 1 (jejího pravého břehu)⁹² není z technických důvodů na pražskou teplotní soustavu CZT možné. CZT je přitom považován za zdroj tepla, který je šetrnější k životnímu prostředí z důvodu nižších emisí, než které produkují lokální zdroje tepla. Pro MČ Prahu 1 i jiné městské části je do budoucna potenciálně zajímavé zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie vč. výroby tepla. Velkým problémem na území MČ Praha 1 je ovšem to, že skoro celá leží v památkové zóně a např. instalace solárních panelů na střechy domů je de facto nemožná.

⁹² CZT v Praze funguje pouze na pravém břehu Vltavy.

Obrázek 31: Situační schéma tepelných sítí a zdrojů tepla CZT Pražské teplárenské

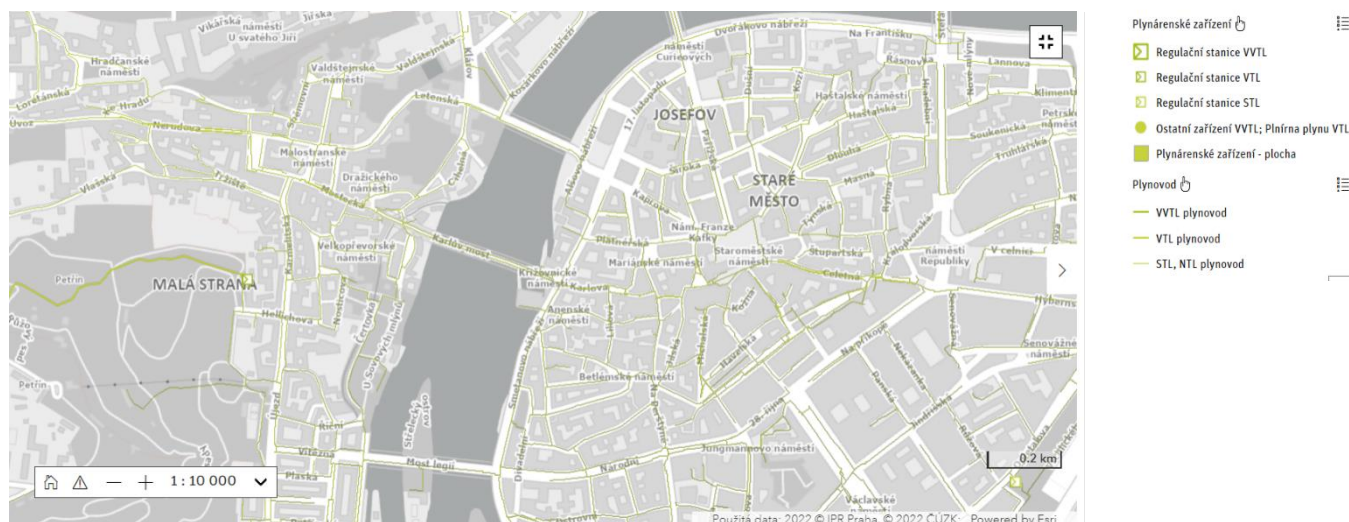
Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

3.4.6.1.2 PLYN

Zásobování plynem na území hl. m. Prahy je založeno na zemním plynu. Zemní plyn patří spolu s dálkovým teplem a elektřinou mezi tři nejvýznamnější zdroje energie Prahy. Zemní plyn je v rámci primárních paliv považován za nejčistší zdroj (oproti např. uhlí nebo naftě), neboť jeho spaliny obsahují minimální podíl tuhých látek. Plynovodní síť na území hl. m. Prahy provozuje Pražská plynárenská distribuce, a. s.

Na území MČ Praha 1 patří plyn k významným zdrojům tepla a MČ je v obydlených částech plynofikována. Na Malé Straně je regulační stanice VVTL⁹³ a v Opletalově ulici VTL.⁹⁴

Obrázek 32: Zásobování plynem v centru hl. m. Prahy

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

Stávajícím problémem (r. 2022) je ale cena zemního plynu pro poskytovatele i koncové zákazníky a zásoby plynu hlavně na další topnou sezónu (r. 2022/2023). Tuto oblast výrazně ovlivňuje (a zřejmě dále bude) ovlivňovat situace válečného konfliktu rozpoutaným Ruskou federací. Predikce v této oblasti jsou tak velmi nejisté, a to zejména s ohledem na společenský, lidský a ekonomický pilíř udržitelnosti.

⁹³ Velmi vysoký tlak.

⁹⁴ Vysoký tlak.

Výše uvedené je problémové především proto, že plyn tvoří skoro 81 % paliv spalovaných na území hl. m. Prahy a na finální spotřebě energie se podílí ze 43 %.

3.4.6.2 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:	
<ul style="list-style-type: none"> Velkou výzvou v této oblasti je deklarovaná uhlíková neutralita Evropy a rovněž závazky z klimatického plánu celé Prahy. Pro MČ se nabízí k dalšímu řešení otázka, jak to toto téma uchopit – jaká opatření přijmout a v jakých oblastech (zdroje energie, úspory, apod.) <ul style="list-style-type: none"> Obdobná je situace v oblasti tepla. Potenciální riziko tzv. blackoutu při masivním výpadku dodeje elektrické energie do sítě v hl. m. Praze, který by měl za následek dopady na ekonomiku i života řadových Pražanů. Řešení a ochranu je nezbytné řešit na regionální úrovni, tj. celé Prahy. Na území MČ Praha 1 (levý i pravý břeh) je vytápění zajišťováno lokálními zdroji. Pro MČ Praha 1 není ovšem jiná varianta/alternativa. Problémem je možnost využití obnovitelných zdrojů na budovách na území MČ Praha 1 z důvodu památkové zóny. Tento důležitý prvek v oblasti udržitelnosti tak nemůže být využit. MČ Praha 1 by proto měla podporovat rozvoj obnovitelných zdrojů v prostředí jiných městských částí a nahlížet tak na řešení na regionální úrovni (přínos na regionální úrovni bude mít pozitivní dopady i na centrum města). <ul style="list-style-type: none"> Možným tématem je rovněž aktivní snaha MČ Praha 1 o přehodnocení některých omezení, která plynou z památkové rezervace. Zde může docházet k přímému sporu v pilířích sociálně-politickém na jedné straně, a na druhé straně v environmentálním, lidském i ekonomickém. Zemní plyn tvoří významný podíl na tvorbě energií na území hl. m. Prahy. Situace s válkou na Ukrajině znamená výrazný zásah do cen plynu a potenciálně i jeho dostupnosti na další topnou sezónu, což může mít dopady regionálního i celorepublikového charakteru. Otázka možnosti přechodu z plynu na elektřinu s využitím tepelných čerpadel v jednotlivých režimech země-voda-vzduch a v návaznosti na Vltavu. Dlouhodobým tématem je řešení energetických úspor na majetku MČ Praha 1. <ul style="list-style-type: none"> U hledání úspor je nezbytné pracovat s řešeními, která budou realizovatelná v prostředí památkové rezervace (ta může být významným limitujícím atributem při řešení některých opatření - např. solární panely na střeších, zateplení budov apod.). Téma energetiky má rovněž úzký vztah k mitigaci, změně klimatu nebo cirkulární ekonomice. Zasahuje tak do ekonomického, environmentálního i sociálně-politického pilíře udržitelnosti. 	

3.4.7 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.4.7.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 33: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Životní prostředí

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Životní prostředí a odpadové hospodářství	Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana	x	x			x	x					x				
	Zeleň a přírodní plochy – množství					x								x	x	x
	Odpady											x			x	
	Hluk										x	x				
	Kvalita ovzduší															
	Změna a ochrana klimatu															
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O

Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana				x	x	x	x		x			x	x	x		x
Zeleň a přírodní plochy – množství		x	x					x			x	x		x		
Odpady											x					
Hluk						x										
Kvalita ovzduší		x			x											
Změna a ochrana klimatu			x										x			

Na facilitačních workshopech s veřejností bylo nejčastějším tématem správa a údržba zelených ploch a parků, a to jak v pozitivním duchu, kdy lidé ve vybraných lokalitách kvitovali, že je v nich dostatek zeleně, tak i spojené s negativní emocí, kdy lidem vadí (nebo se obávají) o snižování zeleně, parků nebo kritizují nedostatečnou údržbu parků a zeleně na území MČ Praha 1.

- Specifickým tématem byla oblast Petřína na Malé Straně a na Petříně – šlo o apel/požadavky na zachování nebo přímo na rozšíření zeleně na Petříně a udržení místní biodiverzity.

Potenciál lidí napříč lokalitami viděli v dalším posilování zeleně, zelených ploch nebo stromů na MČ Praha 1. Zaznívaly rovněž požadavky na nové parky. Požadavky v této oblasti rovněž zaznívaly ve vztahu k nové výstavbě, kdy lidé požadovali, aby nebyla upřednostňována na úkor zelených ploch.

Témata kvality ovzduší nebo hluku byla akcentována pouze v jednotlivých lokalitách. Bylo upozorňováno na negativní jevy, které s těmito tématy souvisí. Kvalita ovzduší byla ale částečně řešena i v kapitole doprava.

V Havelské čtvrti byl zmíněn názor na nová místa sběru odpadů.

Jako potenciální byla ve dvou lokalitách identifikována přímo změna klimatu, konkrétně šlo o výzvu, aby MČ Praha 1 toto téma řešilo. Nicméně se změnou klimatu nebo oteplováním souvisí i téma rozvoje nebo množství přírodních ploch nebo biodiverzity na území MČ Praha 1, tudíž lze konstatovat, že toto téma, i když třeba nepřímo, bylo určitým leitmotivem ve většině lokalit, kde facilitační setkání s veřejností probíhala.

Je očividné, že lidé si uvědomují přínos zelených ploch, stromů, parků ve smyslu snižování některých negativních jevů života ve městě. Obzvláště v místech husté zástavby (která je pro řadu lokalit na Praze 1 typická), jsou zelené plochy významným zdrojem ochlazení, pohlcování nežádoucích prvků v ovzduší (např. polétavého prachu).

3.4.8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.4.8.1.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ⁹⁵

Nepotvrdilo se, že by obyvatelé Prahy 1 výrazně častěji, než zbytek Pražanů, trpěli tzv. heat islands a extrémními horky v bytech. Část tyto zkušenosti má, ale jsou jen zhruba o 5 % častější než ve zbytku Prahy.

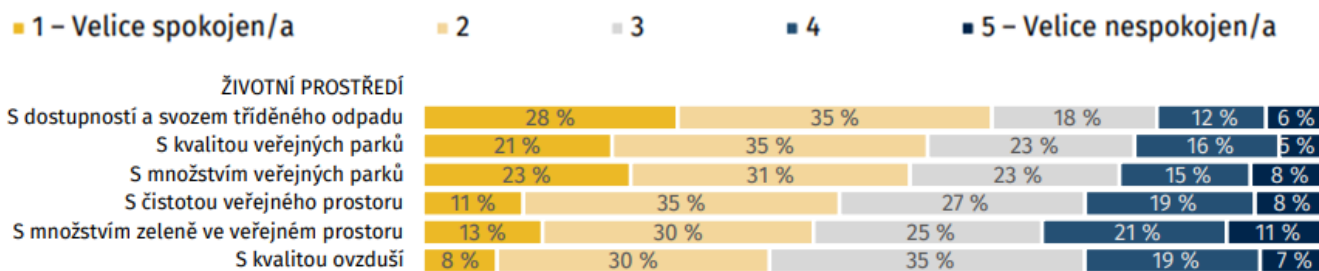
Mezi hlavní významné slabiny, které významně ovlivňují spokojenost s životem v Praze 1, patří negativní dopady turismu (hluk, Airbnb, přizpůsobování turismu atd.), některé aspekty životního prostředí (znečištění ovzduší, podoba parků a míst k odpočinku) a přehlcení tranzitní dopravou.

Nejvýraznější problémy s dýcháním či s kašlem po delším pobytu na ulici v souvislosti se znečištěním mají senioři. Nově příchozí do Prahy 1 zas nejvíce pociťují nepříjemný zápach ve vzduchu z jiných důvodů, kterým může být například odpad. Přítomnost

⁹⁵ Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

smogu a zápachu odpadu výrazně více vnímají lidé, kteří se v následujících pěti letech plánují z Prahy 1 vystěhovat – může to být jeden z důvodů jejich nespokojenosti, ačkoli kauzální vztah nelze dokázat.

Graf 20: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

3.4.8.1.2 SHRNUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Výrazná spokojenost s dostupností a svozem tříděného odpadu – jde ale o jediný aspekt, kde se spokojenost obyvatel Prahy 1 vyrovnává zbytku Prahy.
- V otázce dostupnosti a kvality parků v Praze 1 sice převládá spokojenost, ale je nižší než u obyvatel zbytku Prahy. S kvalitou ovzduší a přítomností zeleně přímo v ulicích je spokojena menšina obyvatel Prahy 1.
- Vnímání životního prostředí středně silně souvisí s celkovou spokojeností s životem v lokalitě – vliv na spokojenost má zejména hodnocení kvality ovzduší a čistoty veřejného prostoru.

Ovzduší a heat islands:

- Velké části obyvatel Prahy 1 se často stává, že jim zplodiny špiní okna a parapety (55 %) či cítí zápach výfukových plynů. Tyto problémy i věci jako nepříjemný zápach jsou v Praze 1 častější než u zbytku Pražanů.
- 15 % obyvatel má často problémy s dýcháním či kašel po delším pobytu na ulici. To se však od zbytku Prahy významně neliší.
- 42 % obyvatel Prahy 1 se často stává, že kvůli horku mají v noci problémy se spaním. A 27 %, že v jejich bytě je nesnesitelné horko nad 35 stupňů. Tyto problémy jsou ale přítomny v řadě dalších částí Prahy – nejsou specifické pro Prahu 1.

3.4.9 TRENDY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Trendy vycházejí ze stávajících směrů, kterými se vydávají některá města v Evropě. Definovaný trend automaticky neznamená, že je ho možné využít pro potřeby MČ Praha 1. Lze je však brát jako inspiraci.

Trend	Popis
Zlepšování kvality životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Snižování hluku ✓ Zlepšování kvality ovzduší (snížování negativních dopadů z vybraných zdrojů)
Boj se změnou klimatu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zadržování vody v krajině ✓ Zelená infrastruktura ✓ Modro-zelená infrastruktura ✓ Výsadba stromů a rozvoj zeleně ✓ Vodní prvky v prostředí ✓ Řešení energetické náročnosti budov (udržitelnost budov a majetku) ✓ Energetické úspory a snižování spotřeby ✓ Eliminace tzv. heat island ✓ Mitigační opatření v podobě snižování negativních jevů přispívajících ke zhoršení klimatu i života ve městech

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cirkulární ekonomika ✓ Přijímání klimatických plánů a závazků
Biologická rozmanitost	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ochrana území ✓ Ochrana chráněných živočišných druhů ✓ NATURA 2000
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tlak na snižování počtu automobilů v ulicích nebo jejich průjezdnost – preferovat pěší ✓ Snižování emisí z dopravy ✓ Snižování hluku z dopravy ale i dalších zdrojů

3.4.10 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Voda

Tématem k řešení na území celého hl. m. Prahy je nakládání s vodou. Ačkoli toto téma nebylo identifikováno na facilitačních workshopech ani v sociologickém šetření, analýza této oblasti ukazuje, že může jít o dlouhodobě důležité téma, které by navíc přispívalo k udržitelnosti nakládání s touto komoditou (environmentální pilíř) a ještě by mohlo mít doprovodný ekonomický efekt v podobě snížení nákladů (současně je ale nutné přiznat, že případná konkrétní řešení mají vždy vstupní náklady a je tak nutné provést před jejich realizací podrobné propočty v podobě návratnosti nebo částečné návratnosti investic – za návratnost lze ale považovat i snížení plýtvání vodou a vztah k životnímu prostředí). Jedná se o následující témata (která mohou být vzájemně provázaná):

- Nakládání a využívání srážkové vody.
- Snižování plýtvání s pitnou vodou v domácnostech i institucích.
- Zadržování vody v lokalitě a její další využívání; provádění revitalizací k nápravě vodního režimu městské krajiny.
- Vsakování dešťové vody.
- Snížení ztrát ve vodovodním potrubí.

Téma je svou povahou regionální (týká se celé Prahy a de facto i dalších regionů v ČR) i globální (téma dostatku vody a nakládání s ní nebo přínos vody pro snižování negativních dopadů klimatických změn na život ve městě). MČ Praha 1 může vykonávat i část věci čistě na lokální úrovni. A to buďto jako iniciátor nebo partner dalších subjektů.

Zajímavým tématem je i využití vody v dopravě (viz příslušná kapitola) za předpokladu šetrného přístupu k životnímu prostředí i prostředí MČ Praha 1 v oblasti břehů a náplavek.

Biodiverzita, parky, zeleň

- Na území MČ Praha 1 se nacházejí významné biokoridory nebo biocentra. Nejvýznamnější z nich jsou Petřínské sady (které jsou i součástí Natura 2000).
 - Téma zejména Petřín se ukázalo významné pro tamní komunitu na facilitačních workshopech.
- Celkově zachování a další rozvoj těchto ploch je pro další posilování udržitelnosti MČ Praha 1 klíčové, a to i přesto, že plochy nejsou z velké části v jejím majetku.

Změna klimatu

- Ze sociologického šetření vyplynulo, že rezidenti na MČ Praha 1 nemají oproti jiným obyvatelům městských částí větší problém s tzv. tepelnými ostrovy. To ovšem neznamená, že respondenti z řad obyvatel Prahy 1 nepociťují „ohřívání“ města. Ukazuje se spíše, že se jedná o celopražský problém.
- Data ze samotné analýzy ukazují, že průměrné teploty v centrální části města vykazují nadnormální hodnoty a lze tak konstatovat, že tato věc bude pro MČ Praha 1 dlouhodobě problémová a je nutné ji řešit (s tím počítají i predikce hl. m. Prahy ve strategii, která má s dopady změn klimatu bojovat). Potřeba řešit změnu klimatu ať již napřímo nebo přes úpravu a rozšiřování zelených ploch, stromů, parků ad. prvků rezonovala ve většině lokalit i na facilitačních workshopech. Praha 1 by tak ve vztahu k celopražské strategii řešení změny klimatu měla minimálně:
 - Řešit problémy související s dopravou (viz samostatná kapitola) – snižovat negativní dopady z automobilové dopravy (emise, hluk).

- Podporovat dále výsadbu stromů (vytvořit lokální program výsadby stromů) a snažit se zvyšovat podíl zelených ploch při rekonstrukci veřejných prostranství (ačkoli její možnosti jsou v tomto směru omezené).
- Zavádět prvky zelené a modrozelené infrastruktury, které mohou pomoci snižovat dopady tzv. tepelných ostrovů.
- Podporovat vodní prvky a efektivní nakládání s vodou ve svých objektech i veřejných místech – vytipovat vhodná místa a řešení k závlaze stromů; v případě úprav v prostoru pracovat s principy zadržování vody nebo retenčních nádrží.
- Podporovat mitigační opatření (především v oblasti energetiky a dopravy).
- Dále lze konstatovat, že jak ze sociologického průzkumu, tak facilitačních workshopů (i když okrajově) a vlastního analytického šetření plyne, že tématem je kvalita ovzduší (ať již z dopravy nebo ze stacionárních zdrojů). Jde opětovně o téma, kde je potřeba hledat řešení zejména ve spolupráci s hl. m. Prahou a dalšími městskými částmi.
 - MČ Praha 1 může v této oblasti začít více aktivně řešit mitigační opatření s cílem snižovat negativní jevy v oblasti dopravy nebo energetiky na svém území.
- Všechny výše uvedené principy podporují princip udržitelnosti nejen v environmentálním, ale i lidském a společensko-politickém pilíři. Vždy je potřeba hledat řešení, která budou únosná i ekonomicky – zde je velkou příležitostí podpora těchto aktivit ze strany hl. m. Prahy, státu i Evropské unie.
- Na úrovni hl. m. Prahy je vytvořen Klimatický plán, který definuje směry a závazky, které by chtělo hl. m. Praha jako celek dosáhnout. MČ Praha 1 může připravit a postupně zavádět opatření, která by k naplňování tohoto plánu z pohledu městské části pomohla. Byl by tak významně posílen pilíř environmentální v oblasti udržitelnosti.

Energetika

MČ Praha 1 je plně napojena na kanalizační i vodovodní síť. Nejvýznamnějším zdrojem tepla jsou v lokalitě lokální zdroje (nejčastěji plynové).

Oblast energetiky má v Praze regionální charakter, tj. řešení této oblasti musí probíhat na úrovni hl. m. Prahy a jeho organizací (v případné součinnosti s městskými částmi). V současné době ji významně ovlivňují rozhodnutí na úrovni státu i z celoevropské úrovně, což může mít významný dopad do života lidí a lidského/sociálního pilíře udržitelnosti (zdražování cen energií, hledání jiných energetických zdrojů).

Velkou výzvou v této oblasti je deklarovaná uhlíková neutralita Evropy a rovněž závazky z klimatického plánu celé Prahy. Pro MČ se nabízí k dalšímu řešení otázka, jak to toto téma uchopit – jaká opatření přijmout a v jakých oblastech (zdroje energie, úspory, apod.). Tato věc by měla být předmětem návrhové části, neboť má jasnou vazbu nejen k environmentálnímu pilíři, ale i ke všem třem dalším.

Obdobná je situace v oblasti tepla.

Odpady

MČ pracuje (a má stanoveno i ve strategii Regenerace městské památkové rezervace do r. 2026) na zavádění kontejnerů na tříděný odpad pod zem. Vytipováno bylo 34 lokalit, zatím byly tyto kontejnery instalovány v 16 z nich.

Dlouhodobým tématem k uchopení je téma cirkulární ekonomiky a její využití na úrovni celého hl. m. Prahy. MČ Praha 1 může být opět v této věci aktivní a ve spolupráci s hl. m. Prahou téma posouvat.

Dlouhodobě problémový je trend nakládání s odpadem. Ambice by měly být na území celé Prahy doajista vyšší než je současný stav, a to především v dalším zpracování/využití odpadu (nikoli jen jeho „spálení“). Potenciál se nabízí ve sběru, druhotném zpracování, recyklaci, využití cirkulární ekonomiky apod. Pomoci by mohlo i další zvyšování kontejnerů na tříděný odpad (které je v plánu), kompostování, jít tzv. příkladem (v budovách a prostorách MČ) nebo osvěta.

3.4.11 SWOT ANALÝZA – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vysoký podíl parků a zelených ploch na levém břehu území MČ Praha 1.	S / O		X	X	
• Průběžná výsadba stromů na území MČ Praha 1.	O		X		
• Realizované nebo plánované rekonstrukce parků.	S / O		X		
• Instalace chytrých košů na území MČ Praha 1.	O		X		
• Postupné vytváření podzemních kontejnerů na tříděný odpad (13) a plány na další.	O		X		
• Od r. 2023 zavedení multisběrných košů pro tříděný odpad – do jednoho koše bude možné umístit více druhů tříděného odpadu.	O		X		
• Na území MČ Praha se nacházejí biokoridory a biocentra (levý břeh Vltavy).	O		X		
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Chybějící koncepce nakládání s vodou v majetku MČ i veřejném prostoru a vyšší míra zavádění ekologicky přijatelných řešení (nakládání s dešťovou vodou; užitková voda).	O		X		X
• Horší kvalita ovzduší na pravém břehu způsobená především dopravou (částečně i stacionárními zdroji).	O		X		
• MČ nevyužívá zelenou a modrozelenou infrastrukturu.	O		X		X
• Vysoký podíl zpevněných ploch na území MČ.	O		X		
• Není nastavena kompenzace výsadby a tvorby zelených ploch vůči zastavěným plochám.	O		X		
• Chybí osvětlové kampaně v oblasti nakládání s vodou, změnou klimatu a udržitelnosti v prostředí MČ Praha 1.	O		X		
• ÚMČ a další organizace MČ nejdou při boji se změnou klimatu příkladem – není nastaven systém udržitelného chování organizací MČ.	O		X		X
• Není nastavena koncepce rozvoje vnitrobloků a výstavby komunitních zahrad na území MČ.	O		X		

• MČ nemá zpracovaný strategický dokument připravující ji na změnu klimatu nebo klimatický plán.	O		X		X
• Chybějící politika snižování spotřeby pitné vody v prostředí ÚMČ a organizací MČ.	O		X		X
• Památková zóna, která omezuje využití obnovitelných zdrojů energie v prostředí MČ.	O		X		
• Chybějící lokální koncepční program výsadby stromů.	O		X		X
• Nedochází k vyhodnocování koeficientu ekologické stability na území celé Prahy jako součást dalšího rozvoje.	O		X		X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Spolupráce HMP a městských částí při zavádění opatření pro boj se změnou klimatu.	O		X		X
• Snižování emisí ze stacionárních, tepelných a dopravních zdrojů na území hl. m. Prahy.	O		X		X
• Pobídky a granty k zavádění udržitelných řešení snižujících emise a zlepšujících kvalitu ovzduší na úrovni státu/EU.	O		X		X
• Přechod z plynu na elektřinu podpořený na území HMP.	O	X	X		X
• Podpůrné projekty ze strany hl. m. Prahy v oblasti odpadu – využití bioodpadu z jídelen, kompostování apod.	O		X		X
• Grantová politika hl. m. Prahy, státu a EU zaměřená na udržitelnost a životní prostředí – nové projekty musí být rovněž udržitelné a musí u nich být udržitelnost jasně definována.	O		X		
• Využití Vltavy jako zdroje tepla pro tepelná čerpadla.	O	X	X		
• Naplňování standardů srážkové vody – spolupráce hl. m. Prahy a jeho organizací a městských částí.	O		X		
• Sdílení know how mezi městskými částmi v oblasti (např. prostřednictvím agend MA21, NSZM).	O		X		X
• Snižování imisí z dopravy – řešení celoměstského významu (budování elektro nabíjecích stanic, podpora udržitelné dopravy, dostavba okruhů apod.).	S / O		X		X
• Rozvoj a podpora budování zelené a modrozelené infrastruktury na úrovni hl. m. Prahy.	O	X	X		

<ul style="list-style-type: none"> Zavádění moderních technologických opatření snižující úniky vody ve vodovodním potrubí v Praze. 	O		X		
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Zvyšování průměrných ročních teplot v hl. m. Praze a jeho centru a jejich dopady na život obyvatel i vegetaci. 	S / O		X	X	
<ul style="list-style-type: none"> Rostoucí vliv politických sil (např. v HMP, státu) odmítající řešit změnu klimatu). 	O		X		X
<ul style="list-style-type: none"> Zvyšování dopravní zátěže a tranzitní dopravy přes centrum města. 	S / O		X		
<ul style="list-style-type: none"> Omezování pravomocí městských částí nebo nekoordinace / nekomunikace postupů a politik v oblasti životního prostředí ze strany hl. m. Prahy. 	S / O		X		X
<ul style="list-style-type: none"> Tlak investorů na území HMP na zastavování ploch a změny územního plánu HMP. 	S / O	X	X		X
<ul style="list-style-type: none"> Blackout – masivní výpadek elektrické energie na území HMP nebo jeho částech. 	O		X		
<ul style="list-style-type: none"> Zvyšování produkce odpadu a nezvyšování třídění a samostatného zpracování bioodpadu. 	O		X		
<ul style="list-style-type: none"> Výpadek dodávek plynu nebo výrazné zdražení pro HMP. 	O	X	X	X	
<ul style="list-style-type: none"> Poruchovost / zastaralost infrastruktury v oblasti energií, odpadů, vod. 	O		X		X

3.5 ÚZEMNÍ ROZVOJ A VEŘEJNÝ PROSTOR

Pro územní rozvoj, správu veřejného prostoru a využití území je hlavním dokumentem územní plán. V hl. m. Praze se v současné době připravuje nový Metropolitní plán. Návrh Metropolitního plánu byl představen veřejnosti, která může zasílat připomínky do 30. 6. 2022. Předpokládané datum dokončení celého plánu je r. 2023 (je možné předpokládat odsun i na r. 2024/2025).

MČ Praha 1 se připomínkování nového Metropolitního plánu účastnila. Za úspěch je v tomto směru možné považovat:

- Byly přijaty a akceptovány připomínky týkající se bydlení.
- Do územního plánu byly vráceny vybrané zelené plochy, které MČ požadovala.
- Byla zachycena občanská vybavenost, což MČ rovněž požadovala.

Další relevantní dokumenty mající vztah k tématu směrem k MČ Praze 1 jsou:

- Management plán ochrany světového kulturního dědictví historického centra (z r. 2021).⁹⁶
- Studie Florence 21.⁹⁷
- Hradební korzo (studie z r. 2020)⁹⁸
 - Naplnění této koncepce přinese výrazné změny do veřejného prostoru MČ Praha 1, a to z pohledu dopravy (automobilové, pěší, cyklo i veřejné), životního prostředí (prvky související se změnou klimatu – zeleň, stromy apod.).
 - Významné změny se v prostředí MČ Praha 1 budou týkat např. ulic Na Příkopě, oblasti Prašné brány ad.

Rozvoj území a prostoru na území MČ Praha 1 významně ovlivňuje to, že je památkovou rezervací.⁹⁹ MČ Praha 1 má zpracovaný Program regenerace MPR městské části Praha 1 2022 – 2026. Jedná se o klíčový rozvojový dokument v oblasti dalšího směřování územního rozvoje v památkové rezervaci.¹⁰⁰

Poznámka: Řešené téma má z analyzovaných oblastí vysoký přesah k dalším kapitolám v dokumentu. Pro potřeby návrhové části bude stěžejní udržet provázanost těchto oblastí. Jde především o analyzované oblasti: sociodemografie (viz [příslušná kapitola](#)), veřejné služby (viz [příslušná kapitola](#)), životní prostředí (viz [příslušná kapitola](#)), doprava (viz [příslušná kapitola](#)).

3.5.1 STRUKTURA A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ MČ PRAHA 1

3.5.1.1 STRUKTURA ÚZEMÍ

Centrum města, které tvoří MČ Praha 1 – konkrétně její historické jádro (866 hektarů) je zapsáno na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, tj. území celosvětového významu často se zástavbou a institucemi celostátního významu (památky, kulturní/umělecké instituce, významné historické objekty, sídla institucí apod.). Přirozeným charakterem centra je rovněž velká nabídka občanské vybavenosti, univerzit a škol všeho druhu, společenského/kulturního vyžití, ubytovacích zařízení, pracovních příležitostí, správy města. Centrum je tak jako spádové území vystaveno enormnímu tlaku komerčních zájmů, turistického ruchu, dopravy (tranzit i cílová destinace), zatížení veřejného prostoru apod.

MČ Praha 1 na rozdíl o řady dalších městských částí vykazuje specifickou strukturu lokality, což dokládá i níže přiložená mapa z územně analytických podkladů IPRu. Území tvoří parkové prostranství (oblast Petřína a Pražského Hradu), poté rostlá struktura (ta je signifikantní pro MČ Praha 1 a část MČ Prahy 2) a také urbanisticky koncipovaný prostor.

- Rostlá struktura vznikala typicky od středověku. Tento typ charakterizuje koncentrický obrys Hradu na kopci a tvrdého jádra amfiteátru historického města v pražské kotlině na obou březích řeky Vltavy, pravidelná náměstí, nepravidelná síť ulic, významné výškové dominanty, hradby.¹⁰¹ V prostředí hl. m. Prahy má tento typ zástavby pouze MČ Praha 1 a částečně MČ Praha 2.
- Plocha Nového Města, ač středověkého původu, je stejně jako další přilehlé čtvrti již od založení pečlivě plánována.

⁹⁶ K dispozici [zde](#). Z pohledu MČ Praha 1 půjde především o úzkou spolupráci s HMP na naplňování tohoto plánu.

⁹⁷ K dispozici [zde](#).

⁹⁸ K dispozici [zde](#).

⁹⁹ Vyhlášena r. 1971 a od r. 1992 součástí Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

¹⁰⁰ Dostupné [zde](#).

¹⁰¹ Zdroj: Vladimíra Šilhánková, Urbanistická typologie Úvod do urbanismu a základní typologie sídel (2020), odkaz [zde](#).

Zde vyniká urbanistický koncept tvořený třemi hlavními náměstími - Dobytčí trh (Karlovo náměstí), Koňský trh (Václavské náměstí) a Senný trh (Senovážné náměstí). Velkorysé prostory náměstí jsou vzájemně propojeny sítí pravidelných ulic.

Obrázek 34: Členění struktury lokalit v MČ dle IPR

Zdroj: IPR (200)), odkaz [zde](#)

3.5.1.2 ROZVOJ ÚZEMÍ

Centrum města nenabízí významné volné rozvojové nebo transformační plochy nebo brownfield (nejvýznamnějším zásahem v tomto duchu je oblast Masarykova nádraží, kde úpravy již probíhají). Úpravy území a veřejného prostoru tak jsou přirozeně směřovány do úpravy nebo přestavby již stávajících lokalit a budov, což je determinováno strukturou území a jeho historického vývoje.¹⁰²

- Určitým prvkem, který je v prostředí MČ Praha 1 uchopení jsou prostory okolo magistrály (vlastníkem je z velké části hl. m. Praha). Jedná se o prostory, které slouží převážně jako izolační zeleň bez výraznějšího přínosu pro území MČ Praha 1. Tyto plochy mohou (a jsou) částečně zdrojem nepořádku v podobě odpadků nebo koncentrací sociálně-patologických jevů v prostoru (lidé bez domova atp.).

Ačkoli na území MČ Praha 1 se vyjma zmiňovaného Masarykova nádraží nenachází žádné rozvojové nebo transformační území, lze na jejím území identifikovat větší množství proluk.¹⁰³ Proluky mohou být potenciálně zajímavé k dalším úpravám a využití, nicméně o jejich dalším využití musí proběhnout odborná a politická diskuze. A priori neplatí, že každá proluka je vhodná k zástavbě, neboť její proměna může mít dopady v dané lokalitě (do života občanů, průchodnosti, životního prostředí, využití veřejného prostoru apod.).

Obrázek 35: Mapa proluk na území MČ Praha 1

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

¹⁰² MČ Praha 1 v tomto směru mohou dlouhodobě ulehčit z pohledu koncentrace lidí (a částečně již ulehčují) jiné rozvojové plochy v sousedních městských částech. Historicky jde např. o Karlín, do budoucna o Smíchov.

¹⁰³ IPR proluky dlouhodobě sleduje ve smyslu jejich definice § 2 odst. r) pražských stavebních předpisů. Jde o území k doplnění chybějící části zástavby. (Zdroj: IPR, Územně analytické podklady).

Na území MČ se rovněž nachází velký počet náměstí a plácků. Důvodem je historický vývoj a budování centra města. Některá náměstí mají dnes celopražský i celostátní význam, neboť jsou centrem významných památek nebo komerčních subjektů, případně jsou využívána k setkáním (vč. demonstrací), která mívají celostátní význam.

3.5.1.3 PLÁNOVÁNÍ, OTEVŘENOST, PARTICIPACE

MČ Praha 1 nemá svého městského architekta, který by odborně plánoval a odpovídal za územní rozvoj na území této městské části. Jednotlivé návrhy řešení jsou v rukách gesčních radních (případně v jejich spolupráci) a dále na jednotlivých gesčních odborech či komisích, které mají územní plánování na starosti.

MČ Praha 1 vypisuje na vybrané rozvojové projekty a úpravy poprávková řízení nebo veřejné soutěže (zcela v kompetenci gesčního odboru a radního). Není však fixně nastaveno, že by se vypisovaly architektonické soutěže na významné úpravy, které by byly zcela otevřené pro všechny zájemce.

V prostředí MČ neprobíhají jako standardní součást plánování a změn území participační setkání, kde by byli s veřejností diskutovány návrhy při jejich přípravě. Na druhou stranu je zde pozitivní praxe, kdy se historicky dělaly výstavy ve veřejném prostoru k připravovaným nebo realizovaným akcím (ty mohou být brány jako jedna z forem informování, nikoli participace).

3.5.1.4 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> MČ Praha 1 je památkovou rezervací, což zcela zásadně podmiňuje jakýkoli další rozvoj této lokality a řešení udržitelnosti v ní. MČ Praha 1 má zpracovaný a aktuální program regenerace památkové rezervace. Lokalita vykazuje homogenní strukturu, jedná se částečně o tzv. rostlou strukturu (okolí Staroměstského náměstí) a částečně o strukturu dle jasných urbanistických plánů; plus parková prostranství (Petřín, Hradčany). Největším rozvojovým projektem na území MČ Praha 1 je v současné době oblast Masarykova nádraží, kde dochází k výraznému zásahu do veřejného prostoru a rozvoje území jako takového. Potenciál pro určitý rozvoj spočívají v tzv. prolukách, tj. místech kde chybí části zástavby. U řešení těchto ploch však vždy závisí na dané lokalitě a zásahu do ní. Charakter zástavby a území nenabízí velké rozvojové plochy k dalšímu využití. Úpravy se budou soustředit především na stávající plochy a budovy. Městská část nemá vlastního městského architekta. Disponuje ale Oddělením územního rozvoje (pod Útvarem starosty) a Komisí pro územní rozvoj. <ul style="list-style-type: none"> Pozice městského architekta slouží zejména k dohlížení nad kvalitou veřejných prostranství, na kontinuitu přípravy investičních záměrů a také hlídání souladu připravovaných konceptů v návaznosti na okolní městské části, resp. na hl. m. Praha. Otevřené architektonické soutěže nejsou standardem při významných územních úpravách. Není zavedena participace jako součást příprav a plánování úprav veřejného prostoru.

3.5.2 VEŘEJNÝ PROSTOR

Veřejný prostor je pojem, který zahrnuje široké množství ploch a prostor. Zjednodušenou definicí jde o místa, která jsou veřejně přístupná obyvatelům a návštěvníkům města. Důležitost kvalitních “veřejných prostor” se projevila i v době karanténních opatření spojených s onemocněním COVID-19. V tomto období (část let 2020 a 2021) byl značně omezen (případně úplně uzavřen) provoz kulturních a restauračních zařízení, stejně tak vnitřních sportovních aktivit. Možnost trávit volný čas tak byla omezena pouze na vlastní obydlí, případně venkovní prostory.

Trend vytvářet kvalitní veřejné prostory pro obyvatele měst je patrný zejména v západní Evropě. Vzorem v tomto může být např. Berlín nebo Kodaň. Naštěstí i situace v hl. m. Praze se proměňuje. Stále více mladých lidí netráví volný čas odjezdem na chaty a chalupy, ale aktivně v rámci města. Vypozorovat lze i vznikající (nebo aktivní stávající) občanskou společnost a organizace typu na území celého hl. m. Praha. Probouzejí se aktivity ukazující na mizející lhostejnost ke společnému prostoru města.

Velkým specifickým hl. m. Prahy je, že veřejný prostor vlastní nebo poté spravuje větší množství aktérů (MČ, HMP, stát, městské organizace).

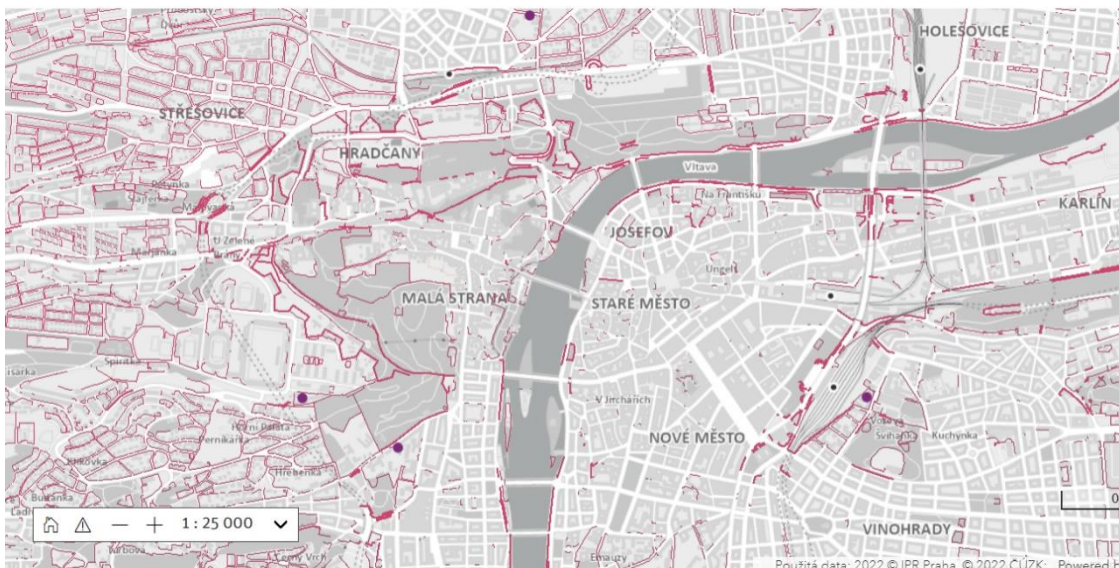
Odbor územního rozvoje MHMP aktuálně pořizuje Územní studii Pražské památkové rezervaci, která má definovat lokality, pro které by byl vhodný regulační plán, a lokality, pro které by byl vhodný jiný typ ÚPD (zpracovatelem je IPR Praha, předpoklad dokončení 3.Q 2022).

Již v minulosti bylo dohlíženo na zachování prostupnosti územím pro pěší a ochranu a budování nových parků, hřišť a náměstí. I u soukromých investičních akcí byl kladen důraz na možnost umístění průchodů či pasáží. (Jako drobný příklad lze uvést obchodní pasáž v objektu Jungmannova 30/21.) Tento městotvorný přístup umožňuje zefektivnění pěšího pohybu v centru města.

3.5.2.1 PROSTUPNOST

Prostupnost měst je v posledních letech velké téma pro řadu metropolí. Při pohledu na mapu sledující bariéry ve veřejném prostoru lze konstatovat, že na pravém břehu je počet a množství bariér na MČ Praha 1 velmi nízké; nejrozsáhlejší bariérou je oblast okolo Vltavy u Dvořákova nábřeží. Na hranici MČ je to pak samozřejmě magistrála. Která, ač původně koncipována jako dočasné řešení, rozdělila město na dvě části. Nejvíce utrpělo Václavské náměstí a zejména veřejné budovy jako Národní muzeum a Státní opera.¹⁰⁴ SVJ magistrála na svou humanizaci zatím čeká. Na levém břehu zase vytváří přirozené bariéry Pražský Hrad a hradby, což je ovšem přirozený a stěžejní prvek ve veřejném prostoru MČ Praha 1. Naopak, tento rozdíl ve vnímání chodců při pohybu po městě, poukazuje na rozdílný historický vývoj i význam Malé Strany. Navíc je nutné neopomíjet fakt, že Malá Strana a Hradčany jsou sídlem výkonné a zákonodárné moci.

Obrázek 36: Bariéry ve veřejném prostoru v centru hl. m. Prahy

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

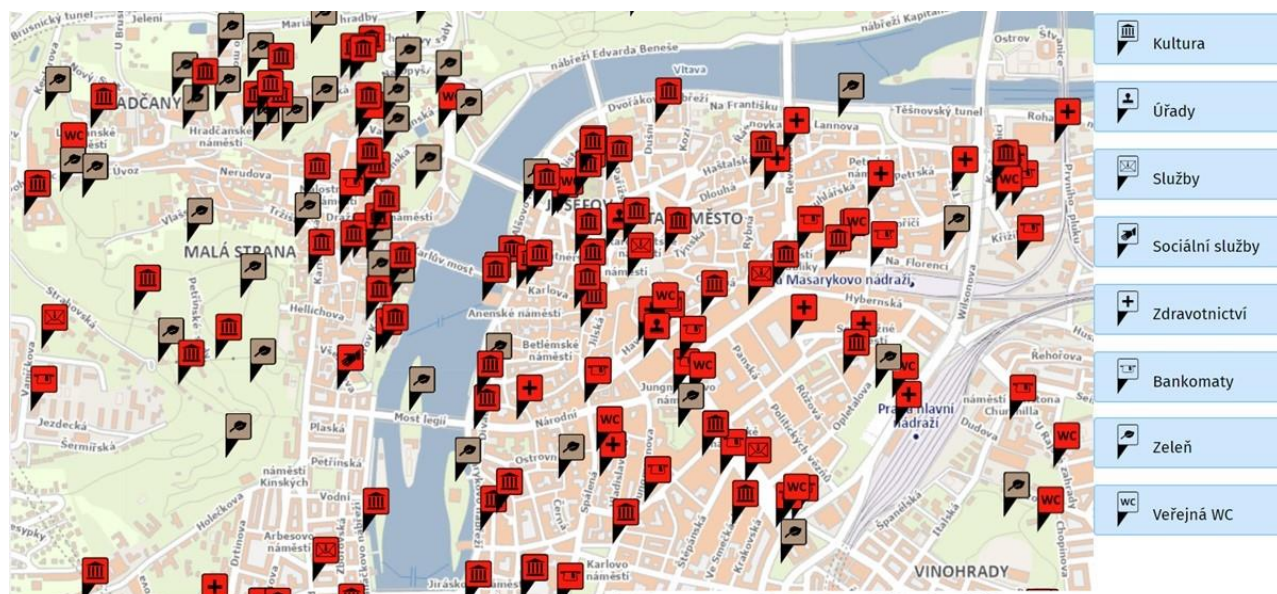
Samostatným tématem je pak otázka ad hoc vytvářených bariér ve veřejném prostoru, které nejsou jeho pevnou součástí. Tento typ omezení nejčastěji omezuje pohybově handicapované, pěší, rodiče s dětmi (s dětskými kočáry) apod. Při studiu mapového podkladu, který v oblasti bezbariérovosti spravuje pražský IPR je možné konstatovat:

- Zeleň: Nejpočetnější oblast s omezeným nebo žádným bezbariérovým vstupem. Nejde o místa, která by měla z velké části ve správě MČ Praha 1.
- Úřady: Týká se objektů hl. m. Prahy (např. v ulici Rytířská a nám. Franze Kafky).
- Služby: Týká se opět organizací hl. m. Prahy (např. Ústřední knihovny nebo Informačního centra PCT).
- Zdravotnictví: Jde především o polikliniku Na Národní, která je ovšem v soukromém vlastnictví.
- Bankomaty: Na území MČ Praha 1 převládají dobře přístupné, ale hl. na levém břehu Vltavy jsou některé, které mají velmi omezený (nebo žádný přístup).
- Veřejná WC: Část veřejných WC není bezbariérová a celkově je jich nedostatek, což je i příčinou nepořádku.

¹⁰⁴ Nedůstojný pohled je možné pozorovat při konci představení, kdy se návštěvníci (často z řad cizinců) dostávají na minimální rozptylový prostor před budovu opery a jsou míjeny kolonou automobilů.

- Kultura: Vykazuje vysoký podíl bariérových míst a budov. Avšak z velké části nejsou ve vlastnictvím MČ Praha 1 a jsou sem řazeny i sakrální stavby (kostely apod.), u kterých je velmi složité bezbariérovost zajistit.

Obrázek 37: Vybrané bariéry na území MČ Praha 1

Zdroj: IPR (2022), odkaz [zde](#)

3.5.2.2 ÚPRAVY A SPRÁVA VEŘEJNÉHO PROSTORU NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

V prostředí MČ Prahy existuje historicky připravených několik významných úprav veřejného prostoru. Nad realizací akcí nebyla politická shoda a nejsou tak realizované.

Dlouhodobým tématem jsou veřejné toalety, kterých je na území MČ Praha 1 nedostatek respektive jsou např. k dispozici v některých stanicích metra, nicméně jejich vzhled nepatří mezi reprezentativní.¹⁰⁵

S tématem veřejného prostoru v MČ Praha 1 souvisí i téma turismu nebo koncentrace vyššího množství osob např. ve večerních hodinách. To vede k negativním jevům jako hluk, zvukový smog, snížený pocit bezpečí, ale i zápach a nečistota.

- Hl. m. Praha se snaží vyhláškou (příprava probíhá ve spolupráci s městskými částmi) regulovat pití alkoholu na veřejnosti. Na území MČ Praha 1 se jedná o 39 ulic, 11 parků a 2 prostory u obchodní center. Přesný seznam míst je uveden v příslušné vyhlášce.¹⁰⁶

Poznámka: Rada hl. m. Prahy schválila v květnu aktualizované znění vyhlášky, kterou bude projednávat zastupitelstvo. (Bude-li vyhláška schválena, její aktuální znění bude od léta 2022).

Cílem veřejného prostoru v MČ Praha 1 by proto mělo být především to, že půjde o příjemná pobytová nebo průchozí místa s prvky udržitelnosti (zeleň, vodní prvky). Aktuálně (06/2022) významnými zásahy do veřejného prostoru jsou plánované úpravy:¹⁰⁷

- Dolní část Václavského náměstí (realizace MČ Praha 1; již realizováno)
- Václavské náměstí horní část (realizace Hl. m. Prahy; stav: studie)
- Anenský trojúhelník (realizace MČ Praha 1; stav: stavební řízení)
- Rekonstrukce ulice Na Poříčí (realizace MČ Praha 1; stav: studie)
- Ad.

¹⁰⁵ Tématem k dalšímu posouzení mohou být např. solitérní samočistící WC, jaké jsou v Paříži či v Londýně.

¹⁰⁶ Místa vymezuje Obecně závazná vyhláška, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 12/2008 Sb. hl. m. Prahy, kterou se zakazuje požívání alkoholických nápojů na veřejných prostranstvích, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 7/2010 Sb. hl. m. Prahy. Odkaz [zde](#).

¹⁰⁷ Zdroj: Camp Praha (2022), odkaz [zde](#)

Dlouhodobým cílem MČ Praha 1 je úprava Havelského trhu. (Ze strany MČ je snaha o převedení pod správu MČ Praha 1.) Naopak došlo k převodu Vrchlického sadů do vlastnictví Hl. m. Prahy (v současné době je připravován soutěžní dialog, který by řešil úpravu Vrchlického sadů včetně nové tramvajové trati a odbavovací haly Hlavního nádraží).

Do veřejného prostoru zasáhnou i další plánované projekty, které se realizují nebo připravují na území MČ Praha 1. Ty však realizují soukromé subjekty nebo třeba hl. m. Praha. Mezi významné investice tak v současné době patří:

- Úprava Smetanova nábřeží: Úprava přinese mimo jiné nové širší pěší promenády, nového stromořadí (celkem 17 nových stromů) i oddělené samostatné cyklostezky (realizace hl. m. Praha).
- Již několikrát uvedená výstavba v okolí Masarykova nádraží (realizace Penta Investments)

3.5.2.3 ÚDRŽBA A SPRÁVA VEŘEJNÉHO PROSTORU

3.5.2.3.1 ROLE V ÚDRŽBĚ A SPRÁVĚ¹⁰⁸

Za úklid, údržbu a schůdnost komunikací zodpovídá Magistrát hlavního města Prahy a jím zřízená organizace TSK.

Údržbu a úklid parků, zahrad a ploch veřejné zeleně zajišťuje prostřednictvím odborných firem MČ Praha 1, správu provádí odbor životního prostředí ÚMČ Praha 1.

O úklid veřejných prostranství se starají:

- Pražské služby, a.s. (veřejná prostranství – ulice, náměstí ad.).
- Komwag, podnik čistoty a údržby města, a. s. (speciální úklid pěších komunikací; úklid pěších komunikací v rámci blokového čištění; letní a zimní údržba na území Malá strana).
- CDV služby s.r.o. (veřejná zeleň – parky, rabátka stromů v uličních stromořadích a chodníky před objekty v majetku MČ Praha 1).

Výše uvedené vymezení je uvedeno zejména kvůli pochopení určité komplikovanosti ve správě a údržbě veřejného prostoru, což běžný občan často zcela logicky nevidí. Role MČ Praha 1 je tak v některých oblastech údržby a správy partnerská a spolupracují, nemá ale přímé kompetence k realizaci řešení a opatření.

Pro MČ Praha 1 je tématem k řešení zajištění jednoho správce vlastních veřejných ploch a parků, neboť by došlo ke zjednodušení procesu komunikace, spolupráce i organizace práce.

3.5.2.3.2 SLUŽBY MČ PRAHA 1

MČ Praha 1 nabízí zájemcům o zábor Mapu záborů. Jedná se o veřejně přístupný mapový podklad, kde jsou vidět všechny zábory na území MČ a potřebných náležitostí.

MČ Praha 1 dále nabízí tzv. pohotovostní úklid. Občané se mohou obracet na dané telefonní číslo (601 101 001) a hlásit nepořádek na ulici nebo jiný problém ve veřejném prostoru. Linka pohotovostního úklidu je k dispozici denně od 06:30 do 17:00 hodin.

Tabulka 42: Hlášení na pohotovostní linku úklidu Prahy 1

	Přeplněné kose	Nepořádek kolem košů / černé skládky	Psí nebo lidské exkrementy	Poškozený / znečištěný mobiliář	Ostatní (stížnosti, nevyžádaná volání atd.)	Průměrný počet hlášení denně
2018	20 %	30 %	35 %	10 %	5 %	3,5 – 4
2019	Údaje nejsou k dispozici					
2020	40 %	30 %	17 %	10 %	3 %	2,5
2021	30 %	20 %	40 %	5 %	5 %	0,5 ¹⁰⁹

¹⁰⁸ Zdroj: ÚMČ (Praha 2022), odkaz [zde](#)

¹⁰⁹ Přímá souvislost s dojednáním o zpětném navýšení četnosti vývozu odpadkových košů HMP. Témata podniků byla rovněž značně ovlivněna COVID-19 epidemickým stavem. Díky restauračnímu prodeji z „okýnek“ bez zajištění WC se výrazně navýšila volání v kategorii "Psí nebo lidské exkrementy". Šlo především o pomočená místa.

2022	40 %	30 %	17 %	10 %	3 %	2,5 ¹¹⁰
-------------	------	------	------	------	-----	--------------------

Zdroj: ÚMČ (2022), zpracování M.C. TRITON

3.5.2.4 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> Významné téma rozvoje Prahy 1 ve spolupráci s hlavním městem je zklidnění a humanizace SVJ magistrály a její transformace na městskou třídu.¹¹¹ Prostupnost území MČ Prahy 1 je relativně vysoká. Přirozené bariéry jsou na pravém břehu Vltavy hl. u Dvořákova nábřeží a na levém břehu je tvoří Pražský Hrad nebo hradební systém. MČ se musí dlouhodobě snažit o úpravy veřejného prostoru se zásadami udržitelnosti – environmentální (prvky posilující zeleň, nakládání s vodou apod.) i společenské a individuální (průchodnost, možnost odpočinku je-li to možné apod.). Na území MČ Praha 1 je připravována celá řada projektů přímo MČ nebo soukromými a jinými subjekty, které ovlivní veřejný prostor. Ze strany MČ jsou nejvýznamnější připravované akce rekonstrukce Václavského náměstí, Anenského trojúhelníku nebo ulice Na Poříčí. Ze strany soukromých subjektů jde hlavně o oblast Masarykova nádraží, která výrazně změní ráz veřejného prostoru i života v lokalitě (vč. dopadů na dopravu nebo životní prostředí). Za čistotu a správu veřejného prostoru odpovídá na území MČ Praha 1 více subjektů, některé přímo podřízené magistrátu. Je tak možné někdy narážet na problém přenosu informací nebo spolupráce, to si nemusí (a často se tak děje) občané uvědomovat. MČ Praha 1 nabízí některé nadstandardní služby nebo informace týkající se veřejného prostoru, což je velmi pozitivní. Lze tak využít: <ul style="list-style-type: none"> Mapu záborů, která ukazuje zábory na území MČ vč. informací o tom, kdo zábor provedl od kdy platí atd. Tzv. pohotovostní úklid. Jedná se o linku, kam se mohou obyvatelé MČ Praha 1 obrátit s námětem v oblasti čistoty a údržby veřejného prostoru. (Ke zvážení je, jestli po vzoru např. MČ Praha 3 nevytvořit aplikaci, přes kterou by mohla být hlášení podávána.) Hl. m. Praha se ve spolupráci s městskými částmi snaží řešit negativní jev v podobě pití alkoholu na veřejných místech. Seznam zakázaných lokalit určuje příslušná vyhláška. Otázkou vždy je politická shoda nad přesným zněním vyhlášky a poté také vymáhání jejího porušení.

3.5.3 PAMÁTKOVÁ PÉČE

Památkovou péči upravuje celá řada národních i nadnárodních předpisů, z pohledu dalšího textu se jedná především o *Zákon o státní památkové péči* (z. č. 20/1987).¹¹²

Památková péče patří z pohledu MČ Praha 1 k důležitým oblastem, což je podmíněno jednak historickým vývojem MČ a také její polohou v centru města. Pro MČ Praha 1 je klíčové, že na území celé MČ se nachází Pražská památková rezervace (druhý největší rozsah má rezervace na území MČ Praha 2 a poté zasahuje velmi okrajově do území MČ Prahy 3, 4, 5, 6, 7).

- Na území MČ Praha 1 se nachází 1264 památkově chráněných objektů, tj. téměř 94% všech objektů PPR zapsaných v seznamu nemovitých kulturních památek. Z celkového počtu je cca 60% objektů starších sta let, 22% bylo postaveno v letech 1900 až 1945 a 8% bylo postaveno po roce 1945. Na území Městské části Praha 1 se nachází více než 170 objektů vedených v rejstříku nemovitých kulturních památek Ministerstva kultury ČR, které jsou ve vlastnictví obce Hlavního města Prahy a byly vlastníkem svěřeny do správy Městské části Praha 1. Jedná se většinou o bytové domy, ale i paláce jako je např. společenský dům Žofín, palác Thurn-Taxisů nebo Malostranská beseda. Dále má Městská část Praha 1 svěřeno do správy 13 plastik, 7 kašen, 42 pamětních desek a několik menších sakrálních památek – kaplí.¹¹³

Obrázek níže demonstruje vysokou koncentraci množství míst, lokací nebo nemovitostí v oblasti kulturního dědictví na území MČ Praha 1.

¹¹⁰ Nejčastější volání o víkend v návaznosti na opět nedostatečný snížený počet vývozu košů HMP, který není vůči navracejícímu se turistickému ruchu adekvátní.

¹¹¹ Dle Gehl + IPR koncepce Severojižní magistrála. Dostupné zde.

¹¹² Více zde: <https://www.mkcr.cz/pravni-predpisy-z-oblasti-pamatkove-pece-253.html>

¹¹³ Zdroj: ÚMČ, odkaz zde.

Obrázek 38: Kulturní památky a místa na území MČ Praha 1 a okolí

Zdroj: IPR (2020), odkaz [zde](#)

Ve vztahu Památkové rezervaci jsou pro MČ Praha 1 tématem:

- Komunikace, spolupráce a apel na soukromé vlastníky nemovitostí, aby nedocházelo k jejich chátrání a poškození. Případně spolupráce s dalšími vlastníky (hl. církvemi).
- Udržování vlastního nebo svěřeného nemovitého fondu.
- Koordinace s HMP a dotčenými odbory.
- Spolupráce s Ministerstvem kultury ČR (vč. možnosti čerpání dotací).

Tabulka 43: Přídělené prostředky z dotačního titulu Ministerstva kultury na obnovu v Pražské památkové rezervaci

	Církev	Fyzická osoba	Městské části	Podnikatelský subjekt	Hl. m. Praha
	Objem dotace v Kč				
2021	2 635 000	0	250 000	0	2 885 000
2020	495 000	0	2 300 000		2 795 000
2019	285 000	0	2 100 000	0	2 385 000
2018	385 000	0	2 375 000	0	2 760 000

Zdroj: Ministerstvo kultury, zpracování M.C. TRITON, odkaz [zde](#)

Příklady významných oprav, které prováděla přímo MČ Praha 1:

- Truhlářská 1113/8, Nové Město - rekonstrukce historického objektu na středisko volného času (2019 – 2021)
- Palác Žofín, Slovanský ostrov, Nové Město - průběžné opravy společenského domu (2002 – 2018)
- Werichova vila, U Sovových mlýnů 501/7, Malá Strana - adaptace objektu na kulturní centrum (2015 – 2017)
- Malostranská beseda, Malostranské náměstí 35/21, Malá Strana - rekonstrukce historického objektu radnice (2006 – 2009)
- Další [zde](#)

V oblasti památkové péče IPR dlouhodobě definuje několik rizikových faktorů, z nichž se některé týkají dlouhodobě i MČ Praha 1:¹¹⁴

- zájem investorů vedoucí k razantním zásahům do stavební struktury zejména v PPR, ale i v přilehlých památkových zónách,
- tlak na zvyšování automobilového provozu,
- zvýšený zájem na využití archeologicky cenného podzemí, zejména v historickém jádru,
- nepříznivé přírodní vlivy (zejména povodně), které mohou narušovat stavební památkový fond,
- tlak na zastavování historických nádvoří a vnitrobloků,
- přesunutí tradičních nekomerčních městských aktivit do vnějšího pásma města v důsledku rostoucích cen nájmu a nemovitostí v historickém jádru Prahy,
- nerespektování autenticity historických budov při nové úpravě fasád, použití nevhodných a netradičních materiálů.

Hlavní problémy, které plynou z toho, že je MČ Praha 1 v Pražské památkové rezervaci:

- Nedostatečná úcta a respekt k unikátnímu historickému dědictví.
- Omezení při provádění úpravy i menšího charakteru na objektech nebo v objektech (např. snaha MČ Praha 1 umístit na některé domy modré informační cedule nebylo schváleno).
- Rekonstrukce některých objektů např. v oblasti školství není možná.
- Využití některých přístupů souvisejících se změnou klimatu – solární panely, výsadba stromů apod. nejsou možné nebo nejsou vhodné, neboť by výrazně narušili unikátní ráz dané lokace (do jisté míry zde může narážet princip udržitelnosti v pilíři životního prostředí a pilíři společenském).
- Problém vizuálního smogu (netýká se jen Pražské památkové rezervace).

Vizuální smog je problém nejen centra metropole, ačkoli v Pražské památkové rezervaci je to nejkřiklavěji vidět. Na úrovni hl. m. Prahy byl vytvořen Manuál pro kultivovanou Prahu, který je velmi kvalitně zpracovaný a dává metodické rady a doporučení, jak s vizuálním smogem pracovat. K tomuto manuálu ale dlouhodobě chybí reálné kroky a rámec, jak ho skutečně omezovat. MČ Praha 1 se u nově uzavíraných nájemních smluv na svém majetku snaží nájemce o těchto pravidlech informovat a žádat, aby byla dodržována, chybí ale vymahatelnost a celkově motivační systém, který by nabízel pomoc v odstraňování nevhodných vizuálních prvků:

- U nových nebo obnově staronových smluv vyžadovat dodržování přesně daných pravidel pod hrozbou výpovědi smlouvy. (Ovšem toto by mělo být nastaveno nejlépe na úrovni hl. m. Prahy, aby se tím řídilo jak HMP, tak MČ).
- Poskytnout poradenství podnikatelům, jak nahrazovat nevhodné prvky těmi přijatelnějšími a méně problémovými.
- Vytvořit fond, ze kterého by se hradila náhrada nevhodných vizuálních prvků. Nastavit motivační systém pro podnikatele, aby nevhodné poutače, cedule atp. odstranili.
- Dlouhodobou osvětou pozitivně působit na podnikatele, ukazovat příklady dobré praxe a poukazovat také na pozitivní dopad z pohledu návštěvníků (ochotu nakupovat ve stylovém krámku).
- Atd.

3.5.3.1 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Celé území MČ Praha 1 je Pražská památková rezervace. • Na území MČ se nachází velké množství chráněných objektů (1264), dále objekty zapsané v seznamu nemovitých kulturních památek (170 ve vlastnictví hl. m. Prahy a svěřených do správy MČ Praha 1). • MČ má tak vysokou odpovědnost ke kulturnímu dědictví ležícím na jejím území a zachování tohoto dědictví v udržitelném stavu i pro další generace. • Částečnou pomoc poskytuje Ministerstvo kultury prostřednictvím svého dotačního titulu. • MČ Praha 1 by se jako veřejný subjekt měl snažit dlouhodobě spolupracovat a jednat i se soukromými vlastníky nebo církvemi, kteří na území MČ Praha 1 vlastní nemovitosti nebo majetek, jež přímo je nebo má vztah k památkovému dědictví ČR. • Hl. m. Praha vytvořilo Manuál pro kultivovanou Prahu, který dává návody, jak bojovat s vizuálním smogem.

¹¹⁴ Zdroj: IPR

Problémem manuálu je, že dává doporučení a neobsahuje implementační rovinu obsahující konkrétní řešení, která by se reálně měla stát, aby byl vizuální smog potlačován (vymahatelnost, regulace).

- MČ Praha 1 je díky tomu, že se nachází na území Pražské památkové péče výrazně omezena co na majetku může a co nemůže provádět.
- MČ Praha 1 ovšem stejně jako řada dalších městských částí trpí vizuálním smogem – často jde o cílení na turisty. Reálně dochází k tomu, že část soukromých vlastníků porušuje pravidla nebo zájmy veřejnosti, aby historické jádro města nebylo zapleveleno poutači, cedulemi nebo barevnými / zářícími výlohami. Ze strany hl. m. Prahy chybí ale nastavený motivační a podpůrný systém k tomu, aby byl tento druh smogu odstraňován.
- Pražské památkové rezervaci UNESCO dlouhodobě chybí podrobný regulační plán, který jasně definuje podobu centra a bude ji jednoznačně garantovat.

3.5.4 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.5.4.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 39: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Územní rozvoj a veřejný prostor

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrt			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Územní rozvoj a veřejný prostor	Údržba veřejného prostoru, čistota										x	x		x	x	
	Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru							x			x	x	x	x	x	x
	Péče a kultivace památek							x					x	x		
	Vizuální smog							x							x	x
	Zvukový smog							x								
	Výstavba a rozvoj území															
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrt			Havelská čtvrt			Betlémská čtvrt		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Údržba veřejného prostoru, čistota		x	x		x				x	x	x		x		
	Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru	x	x	x	x		x	x			x			x	x	x
	Péče a kultivace památek	x			x							x				
	Vizuální smog		x			x									x	
	Zvukový smog															
	Výstavba a rozvoj území		x							x						

Ve vztahu k veřejnému prostoru zaznívaly nejčastěji výtky a následně jako potenciál ke zlepšení především k tématu čistoty a jejího udržování v okolí například odpadkových košů a na chodnících obecně. Jedná se o nejčastější téma (z této oblasti), které bylo řešeno. Nelze ovšem konstatovat, že byli lidé byli veskrze kritičtí a zaznívaly i pochvalné komentáře na snahu MČ Praha 1 nebo dalších organizací čistotu ulic řešit.

V oblasti celkového rozvoje a úprav veřejného prostoru zaznívaly jak kritické hlasy (nebo doporučující), tak pochvalné. U řady témat se ukazuje, že není mezi veřejností shoda na jejich řešení (jde např. o téma Anenského trojúhelníku nebo parku u Staronové synagogy). Kriticky byly dále zmiňována témata týkající se kvality městského mobiliáře, počtu WC apod.

Pozitivně nebo jako příležitost k dalšímu posílení byla ve většině lokalit vnímána péče o památky a jejich údržba ze strany MČ Praha 1. (Negativní hodnocení této oblasti zaznělo pouze v 1 lokalitě).

V 5 lokalitách se rovněž objevila kritika problému v podobě vizuálního smogu (v 1 případě poté explicitně i zvukový smog – toto téma bylo ale na některých workshopech řešeno v rámci řešení problému turismus – hluk a zvukový „nepořádek“, tudíž lze konstatovat, že reálně bylo řešeno častěji).

Ze strany jednotlivců se objevila kritika předzahrádek u restauračních zařízení jako prvek omezující prostupnost veřejným prostorem.

3.5.5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

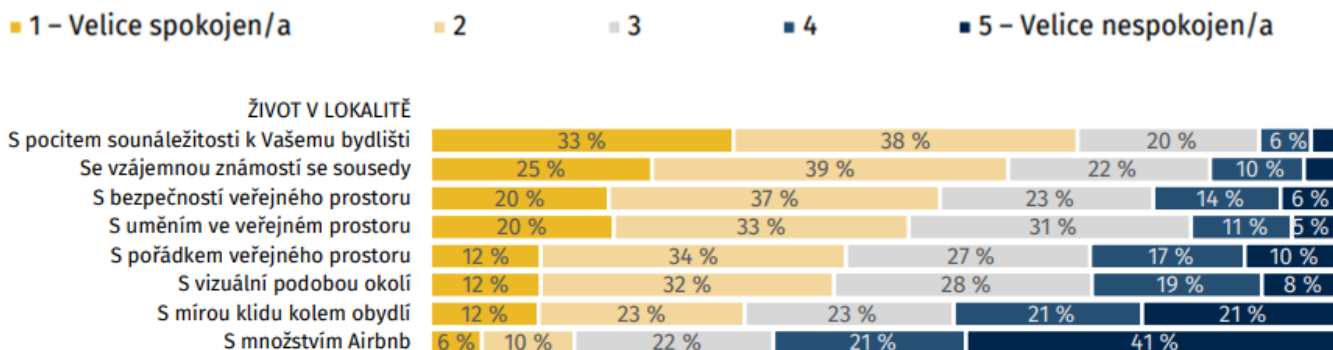
Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.5.5.1.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI ÚZEMNÍHO ROZVOJE A VEŘEJNÉHO PROSTORU¹¹⁵

Poznámka M.C.TRITON: Téma nebylo takto samostatně řešeno a je součástí jiných pod-témat. Proto Jsou níže uvedeny pouze dílčí věci.

Nejzákladnější pro vnímání čistoty veřejného prostoru se ukazuje zaměření na úklid pohozených odpadků – pro zlepšení čistoty veřejného prostoru to za nutné považuje 58 % obyvatel Prahy 1 a dále pak úklid po psech (je potřeba zlepšit dle 54 % obyvatel viz graf 9.2.1). Téměř polovina (48 %) obyvatel MČ P1 doporučuje i zaměření se na odstraňování vandalismu a graffiti. / 60 // www.paqresearch.cz // www.nms.cz Snížení přítomnosti narkomanů a opilých lidí by podle 72 % obyvatel Prahy 1 vedlo k častějšímu využívání parků a veřejných prostranství určených k odpočinku. Zhruba polovinu obyvatel Prahy 1 by k vyššímu využívání vedl i lepší úklid po psech v (56 %) a větší klid a uzavřenost (46 %).

Graf 21: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

3.5.5.1.2 SHRNUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU ÚZEMNÍHO ROZVOJE A VEŘEJNÉHO PROSTORU

Poznámka M.C.TRITON: Téma nebylo takto samostatně řešeno a je součástí jiných pod-témat. Proto Jsou níže uvedeny pouze dílčí věci.

Život v lokalitě

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

Problematicky a hůře než zbytek Prahy, vnímají pořádek a vizuální podobu ve svém okolí, ale zejména míru klidu/hluku (vadí 41 %) a množství Airbnb (vadí 62 %). Tyto dva aspekty jsou specifické pro Prahu 1.

Hluk a vizuální smog:

- Jen 12 % obyvatel Prahy 1 by nijak neřešilo počet reklam a nápisů ve veřejném prostoru – většina podporuje jejich omezení či regulaci s pomocí památkářů. V přístupu k vizuálnímu smogu se ale obyvatelé Prahy 1 příliš neliší od lidí z dalších částí Prahy, kterým také vadí.

¹¹⁵ Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

Životní prostředí

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Vnímání životního prostředí středně silně souvisí s celkovou spokojeností s životem v lokalitě – vliv na spokojenost má zejména hodnocení kvality ovzduší a čistoty veřejného prostoru.

Parky a veřejná prostranství:

- Pro zlepšení vzhledu ulic většina lidí požaduje zejména vyšší úklid pohozených odpadků a po psech.

3.5.6 TRENDY V OBLASTI ÚZEMNÍHO ROZVOJE A PAMÁTKOVÉ PÉČE

Trendy vycházejí ze stávajících směrů, kterými se vydávají některá města v Evropě. Definovaný trend automaticky neznamená, že je možné ho využít pro potřeby MČ Praha 1. Lze je však brát jako inspiraci.

Trend	Popis
Správa a rozvoj veřejného prostoru	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Veřejný prostor je řešen multioborovými týmy ✓ Rozvoj veřejného prostoru s cílem zlepšování života ve městě pro obyvatele i návštěvníky ✓ Přizpůsobování veřejného prostoru zejména pěším (omezování tranzitní dopravy i parkování; prostupnost; bezbariérovost; podpora nemotorové dopravy) ✓ Vnímání veřejného prostoru jako tématu propojující velké množství dalších témat a pod-témat = vzájemné ovlivňování (doprava, životní prostředí, bezpečnost, turismus, služby apod.) ✓ Využití veřejného prostoru jako místa pro setkávání, trávení volného času, umění apod. ✓ Rozvoj městského mobiliáře a udržování čistoty ve veřejném prostoru
Památky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Virtualizace významných památek ✓ Ochrana památek ✓ Omezování vizuálního a zvukového smogu ✓ Podpora památkové péče ✓ Spolupráce zainteresovaných subjektů (městská část, HMP, organizace HMP, stát)

3.5.7 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Údržba a správa veřejného prostoru

Tématem, které vyšlo z analytického šetření, sociologických výzkumů i facilitačních workshopů je udržování čistoty a správy veřejného prostoru tak, aby byl pro obyvatele MČ Praha 1 příjemným a přívětivým místem, ať již k trávení volného času nebo pouze jako prostor k přesunu pomocí pěší a jinou dopravou. MČ Praha 1 v této oblasti není jediným partnerem, což v některých případech omezuje udržování a rozvoj veřejného prostoru jako takového. Pozitivním faktem je, že se MČ Praha 1 snaží tuto věc řešit a nabízí lidem nadstandardní služby v podobě pohotovostní linky nebo mapové vrstvy informující o záborech.

Velkým problémem není prostupnost veřejného prostoru v MČ Prahy 1, respektive MČ nemá velké množství přirozených bariér (vyjma Pražského Hradu na levém břehu Vltavy). Problémem z pohledu lidí, což zaznívalo i na facilitačních workshopech mohou být zábery veřejných prostor podnikatelskými / restauračními subjekty. Zde je potřeba uvést, že pokud jsou dodržena nastavená pravidla průchodnosti (dodržení místa k průchodu 1,5m), není příliš možné podnikatele omezovat a věc je spíše o vzájemné toleranci. Problémem je také omezení pro lidi s handicapem nebo rodiče s kočárky atp., kteří se pohybují veřejným prostorem.

Rozvoj území

Na území MČ Praha 1 se nenachází již žádné významné nevyužité transformační území. Největším územím tohoto typu byla oblast Masarykova nádraží, kde se již staví.

Pro MČ Praha 1 tak může být tématem veřejných architektonických soutěží především využití posledních několika proluk, které jsou velmi zajímavé. (U tématu proluk je však nezbytné vést odborně politickou diskuzi, neboť jejich další úpravy mohou mít vliv na život v dané lokalitě a tudíž výrazný dopad do udržitelnosti v lidském a environmentálním pilíři). V prostředí MČ Praha 1 bude však hlavním tématem kvalitní příprava projektů na jejich využití a nalezení politické i společenské shody. (Zde je možností pokračovat v pozitivních krocích započaté participace a do řešení veřejného prostoru významně vtáhnout odbornou (architektonickou) i laickou veřejnost.

Velkým problémem, který vzešel ze všech 3 křížených metod je vizuální smog. HL. m. Praha sice vydalo příslušnou metodiku, která má pomáhat městským částem téma řešit, ale metodika je jen soubor návodů a doporučení, chybí konkrétní řešení jak omezování vizuálního smogu blokovat a o co ho opřít.

- MČ Praha 1 se snaží dávat při uzavírání nových smluv s nájemci doporučení k vizuální podobě, nicméně není nastavena vymahatelnost a kontrola.

Významnou roli při řešení dalšího rozvoje MČ Praha 1 hraje i HMP a jeho organizace. Jde zejména o plány týkající se rozvoje a údržby veřejného prostoru, změny v dopravě apod.

Památková péče

I s ohledem na udržitelnost je vhodné ocenit aktivitu MČ Praha 1 v této oblasti (podpora a granty). Nezbytná v dalším rozvoji oblasti je spolupráce s HMP a IPR Praha, které připravily v r. 2021 nový management rozvoje památkové péče.

Současné je potřeba pracovat s tím, že to, že je MČ Praha 1 v památkové rezervaci může částečně limitovat nebo ovlivňovat další rozvoj území, a to v řadě oblastí včetně například přípravy na změnu klimatu.

Vazba na další oblasti

Téma svou povahou patří k těm „extrémně“ přesahovým, tj. má úzký vztah k bezpečnosti, dopravě, veřejným službám, turismu nebo životnímu prostředí. Předmětem návrhové části tak bude tato propojení udržet pohromadě.

3.5.8 SWOT ANALÝZA – ÚZEMNÍ ROZVOJ A VEŘEJNÝ PROSTOR

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Zpracovaný aktuální program regenerace památkové rezervace MČ Praha 1 do r. 2026.	O				X
• Připravené projekty a investiční aktivita ze strany MČ Praha 1 na úpravy veřejného prostoru.	O				X
• Veřejný prostor na území MČ Praha 1 je relativně dobře prostupný bez velkého množství bariér.	O		X	X	
• Aktivní péče o nemovitý majetek v Pražské památkové rezervaci a oprava	O	X			X

objektů (vč. grantů na obnovu domovního fondu).					
• Silný rámec památkové rezervace UNESCO, historické architektury všech slohů doslova “na každém kroku”.	S / O			X	
• Unikátní silná identita místa v celku i detailu a silný génus loci.	S / O			X	
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Omezení rozvoje území vycházející z toho, že je MČ Praha 1 památkovou rezervací.	O				X
• Údržba a správa veřejného prostoru je rozdělena mezi MČ Praha 1 a HMP (jeho organizace).	O				X
• Vizuální smog v centru města a neschopnost nebo neochota dotčených subjektů s ním bojovat nebo něco měnit.	S / O				X
• Omezení v oblasti přijímání opatření ke změně klimatu z důvodu Pražské památkové rezervace.	O		X		X
• Bariéry ve veřejném prostoru pro vybrané skupiny obyvatel (handicapovaní apod.)	S / O		X		
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Změna zákona o památkové péči.	O				X
• Aktivní spolupráce Hl. m. Praha, MČ Praha 1 a IPR na boji s vizuálním smogem.	S / O				X
• Regulační plán pro PPR UNESCO.	O				X
• Humanizace Severojižní magistrály na základě zpracované studie a řešení z ní ve spolupráci HMP a MČ Praha 1.	O		X		X
• Soutěže na významné kulturní a společenské objekty s celopražským významem.	O				X
• Zvyšování počtu veřejných toalet a správa městského mobiliáře ve spolupráci HMP a MČ.	S / O			X	X
• Management plán ochrany světového kulturního dědictví historického centra připravený HMP.	O				X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Změny v Metropolitním plánu, které by mohly vést k výrazným (negativním) změnám ve veřejném prostoru a na život obyvatel MČ Prahy 1.	O		X		X
• Potřeby turistů a podnikatelů převáží nad zájmy starousedlíků.	O	X		X	

<ul style="list-style-type: none"> Zachování Manuálu pro kultivovanou Prahu v současné podobě bez implementační části, která by nastavila pravidla a vymahatelnost řešení v oblasti boje s vizuálním smogem. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Zástavba náměstí nebo zádlažba parků, které nejsou ve správě MČ Praha 1. 	S / O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Chybějící podrobný regulační plán Pražské památkové rezervace UNESCO. 	O				X

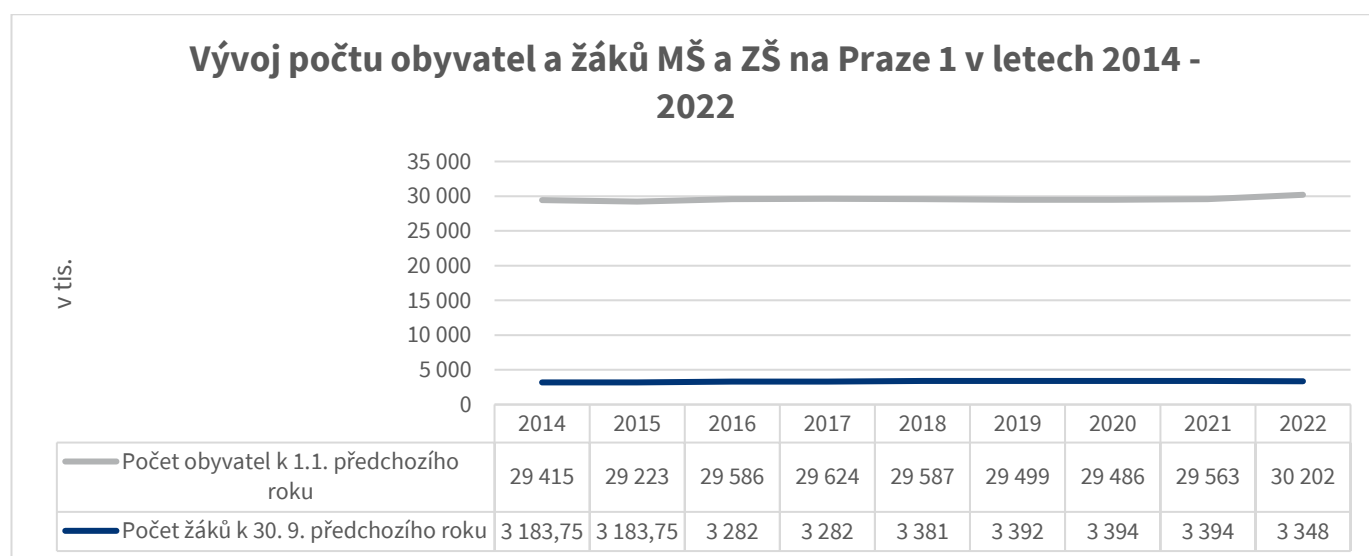
3.6 HOSPODAŘENÍ A MAJETEK MČ PRAHA 1

3.6.1 FINANČNÍ VZTAHY HMP VŮČI MČ PRAHA 1

V přílohách kapitoly 5.8.1. je uveden podrobný mechanismus tvorby finančních transferů ze strany hl. m. Prahy vůči MČ Praha 1. Jedná se o tzv. finanční vztahy (dále jen FVz.).

Jak je v této metodice zmíněno, pro MČ Praha 1 platí, že objemově nejvýznamnější jsou přijaté transfery, které průměrně činí asi 75 - 85 % celkových příjmů městské části. Zde je ale vhodné vzít v úvahu, že přijaté transfery zahrnují podle vyhlášky Ministerstva financí o rozpočtové skladbě i převody z vlastních fondů zdaňované činnosti, které jsou v případě MČ Praha 1 výrazné (zhruba 40 % celkových příjmů). Od roku 2010 mají transfery ze strany rozpočtu HMP mírně růstový charakter. Tento růst je podmíněn především zvyšujícím se počtem obyvatel městské části a rovněž i růstem počtu žáků, což ukazuje následující graf. Návrh rozpočtu pro rok 2022 nicméně nevyužívá standardu dokrytí na úroveň předchozího roku a příjmy MČ Praha 1 jsou tak nižší o necelých 10 mil. Kč.

Graf 22: Vývoj počtu obyvatel a žáků MŠ a ZŠ v MČ Praha 1 v letech 2014–2021 (jako ukazatel konstrukce FVz)

Zdroj: Rozpočet HMP (2022), M.C. TRITON vlastní zpracování

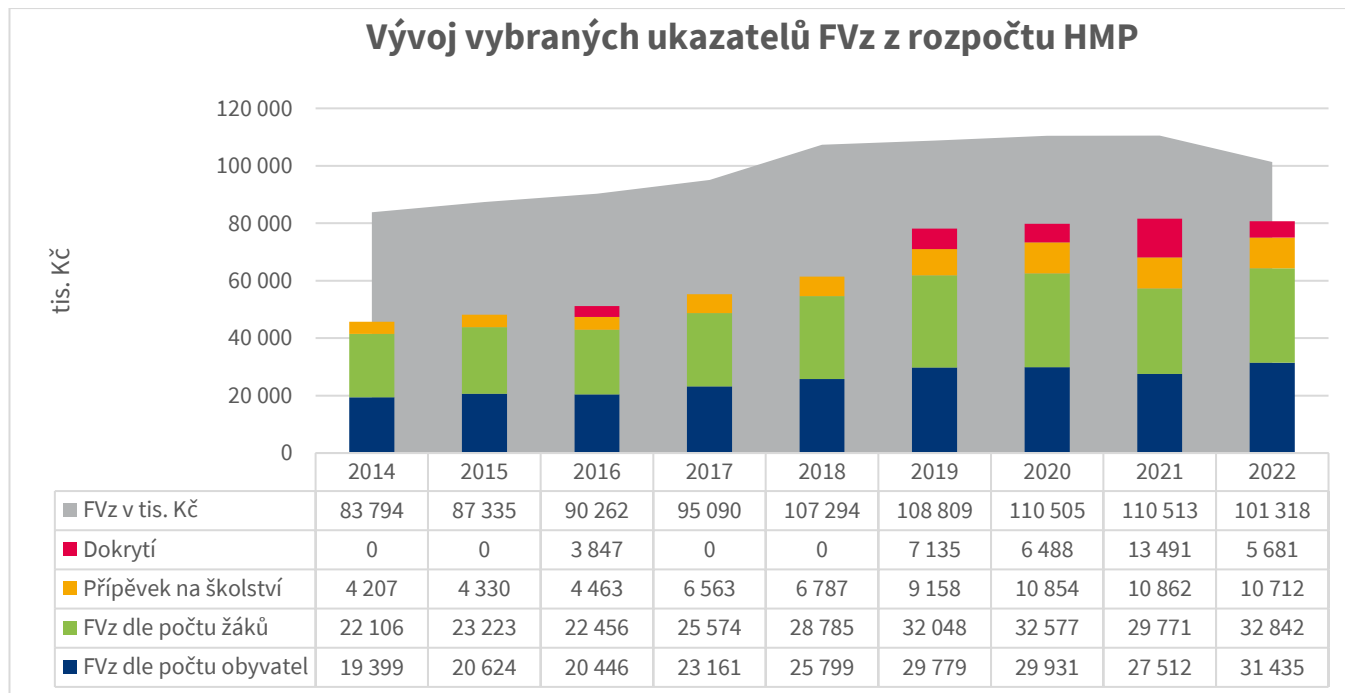
Je nutné zdůraznit, že významný podíl na zvyšování transferů ze strany rozpočtu hl. m. Prahy má v případě MČ Prahy 1 princip maximálního finančního vztahu na jednoho obyvatele MČ – v současnosti je ve výši 3.000,00 Kč na jednoho obyvatele. MČ Praha 1 má totiž v součtu jednotlivých ukazatelů šestou nejvyšší částku FVz na obyvatele – 2.810,00 Kč mezi „velkými“ městskými částmi. Z toho důvodu je každý rok MČ Praha 1 přiznán tzv. příspěvek na dokrytí na minimální úroveň 3 tis. Kč na obyvatele (dále v textu „dokrytí“).

Porovnání FVz v kontextu kalkulace jednotlivých ukazatelů pro rok 2022 ukazuje následující tabulka. Z ní je patrné, že FVz vůči MČ Praha 1 jsou ovlivněny především jejím počtem obyvatel. S tím souvisí i počet žáků místních škol. Toto kritérium se jeví jako zcela zásadní. Např. ne o mnoho větší (rozlohou) MČ Praha 3, která má více jak dvojnásobný počet obyvatel, tak z rozpočtu HMP přijímá téměř o 92 mil. Kč více v rámci FVz před dokrytím. Navíc dalších cca 55 mil. Kč pak Praha 3 přijme při dokrytí na min. částku na 1 obyvatele, zatímco Praha 1 pouhou desetinu tohoto objemu.

Tabulka 44: Porovnání konstrukce FVz pro MČ 1-22 hl. m. Prahy na rok 2022

Městská část	FVz k MČ r. 2021 po dokrytí/ení	FVz k MČ r. 2021 celkem po dokrytí/ení a dorovnání bez PnŠ	FVz k MČ na rok 2021 CELKEM	Dle počtu obyv. MČ k 1.1.2021	Dle rozlohy MČ	Dle počtu žáků/děti v ZŠ, MŠ k 30.9.2020	Dle plochy zeleně v ha (6/2021)	Dle plochy vozovek mimo správu TSK (6/2021)	FVz k MČ na r. 2022 před dokrytím	Index FVz 2022/21 před dokrytím v %	Rozdíl FVz 2022-2021 před dokrytím	FVz 2022 na 1 obyv. MČ před dokrytím	Dokrytí na min.výši 3,0 tis./obyv., snížení na max. výši 5,5 tis./obyv.
Praha 1	88 689,0	99 650,9	110 512,0	31 435,3	5 170,3	32 841,7	14 569,0	909,2	84 925,4	112,9	9 727,8	2,81	5 680,6
Praha 2	151 089,0	151 089,0	166 947,0	52 979,5	3 907,1	48 298,6	19 854,5	667,7	125 707,4	112,8	14 249,2	2,47	26 995,6
Praha 3	228 123,0	228 123,0	249 620,0	79 862,1	6 052,6	66 433,9	21 074,3	1 865,8	175 288,6	113,1	20 290,8	2,28	54 898,4
Praha 4	396 204,0	396 204,0	439 258,0	137 247,4	22 591,8	131 018,4	61 901,4	20 118,7	372 877,7	103,0	10 766,2	2,83	22 711,3
Praha 5	284 675,0	284 675,0	289 511,0	93 055,7	25 670,5	77 912,5	32 627,8	18 390,9	247 657,5	114,3	31 033,1	2,77	20 557,5
Praha 6	328 784,6	352 748,5	390 273,0	111 996,8	38 799,0	115 294,1	70 812,2	32 566,3	369 468,4	113,1	42 683,8	3,43	0,0
Praha 7	135 678,0	135 678,0	150 153,0	47 655,6	6 623,5	44 693,1	3 151,0	314,4	102 437,6	113,0	11 754,7	2,24	34 920,5
Praha 8	318 654,0	318 654,0	354 317,0	110 524,0	20 348,5	108 939,2	70 473,4	11 560,8	321 845,9	112,7	36 333,5	3,03	0,0
Praha 9	181 803,0	181 803,0	197 787,0	64 294,4	12 422,8	50 140,6	42 656,7	9 921,9	179 436,4	114,7	23 018,5	2,90	5 879,6
Praha 10	331 713,0	331 713,0	361 933,0	117 904,6	17 366,9	94 492,8	48 484,4	9 527,2	287 775,8	114,5	36 525,3	2,54	52 061,2
Praha 11	231 972,0	257 547,2	287 253,0	79 921,4	9 142,8	91 262,6	65 967,2	14 200,7	260 494,7	112,9	29 846,3	3,39	0,0
Praha 12	195 290,4	212 455,5	234 035,0	60 367,3	21 768,2	67 216,3	46 959,7	27 527,2	223 838,7	114,6	28 548,3	3,86	0,0
Praha 13	203 853,7	218 946,8	244 890,0	66 344,8	12 342,7	79 901,7	66 001,1	8 738,6	233 328,8	114,5	29 475,0	3,66	0,0
Praha 14	146 005,1	157 338,6	172 571,0	49 881,9	12 632,2	47 869,4	34 830,1	21 661,7	166 875,3	114,3	20 870,3	3,48	0,0
Praha 15	104 160,0	107 034,4	119 238,0	36 315,7	9 567,0	37 813,3	17 686,1	12 645,2	114 027,4	113,3	13 366,1	3,27	0,0
Praha 16	42 987,2	46 450,2	50 069,0	9 177,0	8 680,3	11 292,2	7 013,5	12 692,5	48 855,5	113,7	5 868,3	5,54	-362,0
Praha 17	72 225,0	73 455,0	82 396,0	24 957,1	3 036,6	27 242,2	9 419,0	6 048,1	70 703,0	112,1	7 631,9	2,95	1 231,0
Praha 18	64 548,0	67 336,5	75 497,0	22 890,0	5 234,0	25 841,7	11 136,8	7 403,6	72 506,1	114,8	9 332,4	3,30	0,0
Praha 19	39 140,2	39 583,5	43 159,0	7 680,3	5 603,6	11 243,2	14 399,6	5 907,8	44 834,4	114,5	5 694,2	6,08	-4 249,9
Praha 20	86 086,0	87 077,0	94 416,0	16 496,2	15 812,7	21 689,2	22 870,0	25 011,2	101 879,3	112,5	11 339,5	6,43	-14 709,8
Praha 21	51 666,6	55 980,1	60 511,0	11 364,9	9 474,2	14 073,6	11 723,0	12 281,0	58 916,7	114,0	7 250,0	5,40	0,0
Praha 22	61 776,9	65 968,6	72 285,0	13 679,7	14 582,4	19 820,3	9 520,7	13 146,2	70 749,2	114,5	8 972,3	5,38	0,0
Běchovice	15 031,5	15 031,5	16 325,0	2 889,4	6 380,2	4 064,1	7 149,0	3 646,8	24 129,5	114,3	3 011,1	8,69	-8 861,5
Benice	3 872,0	3 883,0	3 883,0	745,2	2 589,6	0,0	3 455,9	1 521,5	8 312,2	114,3	1 040,2	11,61	-4 374,2
Březiněves	9 647,0	9 647,0	9 973,0	1 920,3	3 155,2	951,7	2 270,1	2 921,5	11 218,8	113,7	1 350,7	6,08	-1 071,3
Čakovice	62 032,6	62 903,5	68 426,0	12 589,9	9 506,8	17 482,9	22 022,9	10 416,8	72 019,3	116,1	9 986,1	5,95	-5 491,3
Řábice	20 058,5	20 058,5	22 147,0	3 828,2	6 889,0	6 050,8	8 612,7	5 851,4	31 232,1	112,3	3 409,6	8,49	-11 003,1
Dolní Chabry	21 948,1	23 678,0	25 719,0	5 011,6	4 657,7	6 293,6	2 568,2	6 254,4	24 785,6	112,9	2 837,4	5,15	0,0
Dol.Měcholupy	16 542,4	17 308,5	18 263,0	3 807,4	4 350,7	3 073,2	1 389,1	4 512,7	17 133,1	103,6	590,6	4,68	0,0
Dol.Počernice	14 899,5	14 899,5	16 431,0	2 888,3	5 376,2	4 797,5	11 011,5	7 269,9	31 343,4	114,3	3 921,8	11,29	-16 080,9
Duběč	22 126,5	22 126,5	24 273,0	4 226,8	8 029,2	6 639,5	3 388,1	7 054,1	29 337,7	113,2	3 422,9	7,22	-7 002,2
Klánovice	20 663,5	20 663,5	23 132,0	4 024,9	5 504,9	7 642,6	4 201,3	9 785,2	31 159,0	113,6	3 722,0	8,06	-9 890,5

Zdroj: rozpočet HMP (2022)

Graf 23: Vývoj vybraných ukazatelů FVz z rozpočtu HMP vůči MČ Praha 1 v letech 2014 – 2022 (v tis. Kč)

Zdroj: rozpočet HMP (2022), vlastní zpracování M.C.TRITON

Výše uvedený graf ukazuje vývoj a strukturu FVz MČ Praha 1 v letech 2014 – 2022. Z grafu je patrné, že zásadním kritériem je právě počet obyvatel a v případě MČ Praha 1 – relativně nízký počet obyvatel, kdy MČ Praha 1 tak ročně mívá pouze

minimální dokrytí. Drobný rozdíl mezi celkovými FVz a 4 sledovanými parametry jsou další ukazatele – plocha zeleně a plocha vozovek, které jsou ale v případě MČ Praha 1 zanedbatelné.

Kompletní přehled dotačních vztahů je uveden v následující tabulce.

Tabulka 45: Podrobný přehled skladby finančních vztahů z rozpočtu HMP vůči MČ Praha 1 v letech 2014–2022 (v tis. Kč)

	Dle DPFO (průměr inkasa 2014–2016)	Dle počtu obyv. MČ k 1. 1. předchozího roku dle ČSÚ	Dle rozlohy území MČ	Dle počtu žáků ZŠ, MŠ k 30. 9. předchozího roku	Dle plochy zeleně	Dle plochy vozovek	Návrh FVz k MČ před dokrytím	Dokrytí na min.výši xx tis./obyv.	Návrh FVz k MČ po dokrytí	Dorovnání na úroveň předchozího roku	Příspěvek na školství (PnŠ)	Celkem FVz k MČ vč. PnŠ po dorovnání	Příspěvek na výkon státní správy	Transfery celkem
2014	22 895	19 399	4 464	22 106	9 939	785	79 587	0	79 587	0	4 207	83 794	15 352	99 146
2015	22 762	20 624	4 760	23 223	10 614	1 022	83 005	0	83 005	0	4 330	87 335	15 255	102 590
2016	24 211	20 446	3 238	22 456	9 415	2 187	81 953	3 847	85 799	0	4 463	90 262	15 599	105 861
2017	27 546	23 161	3 687	25 574	8 000	559	88 527	0	88 527	0	6 563	95 090	17 390	112 480
2018	31 749	25 799	4 155	28 785	9 278	743	100 508	0	100 508	0	6 787	107 294	19 407	126 701
2019	0	29 779	4 862	32 048	13 813	861	81 362	7 135	88 497	11 154	9 158	108 809	25 106	133 915
2020	0	29 931	4 943	32 577	13 644	875	81 970	6 488	88 458	11 193	10 854	110 505	24 587	135 092
2021	0	27 512	4 585	29 771	12 523	807	75 198	13 491	88 689	10 962	10 862	110 513	35 156	145 668
2022	0	31 435	5 170	32 842	14 569	909	84 926	5 681	90 606	0	10 712	101 318	34 244	135 563

Zdroj: rozpočet HMP (2022), vlastní zpracování M.C. TRITON

Výhodou MČ Prahy 1 je fakt, že je rovněž správním obvodem a získává tak významný příspěvek na výkon státní správy. MČ Praha 1 má k dispozici zhruba 34 mil. Kč ročně, což oproti „nesprávním obvodům“ zvyšuje podíl „běžných příjmů“, a MČ Praha 1 tak má větší šanci udržovat kladné provozní saldo rozpočtu.

3.6.1.1 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> MČ Praha 1 má podprůměrnou bilanci FVz mezi centrálními „velkými“ městskými částmi. Z hlediska celkového transferu z rozpočtu hl. m. Prahy je na 15 místě z 22 městských částí (správních obvodů). Tento výsledek je významně ovlivněn především nižším počtem obyvatel (a s tím souvisejícím nižším počtem žáků místních MŠ a ZŠ). To v reálu znamená, že MČ Praha 1 oproti sousedícím městským částem, které mají téměř stejnou rozlohu (případně i výrazně menší – jako například MČ Praha 2), ale bydlí v nich výrazně více obyvatel, má výrazně nižší příspěvky ze strany HMP v rámci finančních vztahů. Navíc nemůže spoléhat ani na významné „dorovnávací“ platby. Finanční vztahy hl. m. Prahy ve vztahu k MČ Praha 1 je dobré vnímat z hlediska budoucího rozvoje městské části a prognóz růstu počtu obyvatel či dětí. Jakýkoli významnější nárůst počtu obyvatel může znamenat významné navýšení příjmové stránky rozpočtu MČ Praha 1. Z hlediska udržitelnosti je aspekt finančních vztahů hl. města Prahy vůči MČ Praha 1 nástrojem pro částečnou realizaci politiky udržitelnosti. Díky FVz může MČ Praha 1 realizovat aktivity směřující k trvale udržitelnému rozvoji. V praxi se ale ukazuje, že FVz rozhodně nepokrývají veškeré rozpočtové výdaje MČ a ta je tak nutná hledat další příjmy - především v oblasti vlastní hospodářské činnosti.

3.6.2 ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ MČ PRAHA 1

Analýza finančního zdraví MČ Praha 1 vychází ze závěrečných účtů a účetních uzávěrek za roky 2011 – 2021 a se schváleným rozpočtem na rok 2022 před jednotlivými rozpočtovými opatřeními.

Analýza slouží především jako orientační prvek pro zmapování finančních toků a trendů ovlivňujících hospodaření MČ Prahy 1.

Velkou „nevýhodou“ hospodaření pražských městských částí oproti jiným českým samosprávám je způsob přerozdělování daňových příjmů a rozdělování těchto příjmů podle jiných parametrů. Městské části Prahy nemají mnoho prostředků, jak výrazně svoje příjmy navyšovat. V rámci finančních výkazů se hospodaření městských částí může poté jevit jako vysoce efektivní a ziskové, nicméně tento fakt je zkreslen účelovými transfery z rozpočtu hl. m. Prahy, převody mezi vlastními fondy atp.

Níže jsou uvedeny nejdůležitější závěry analýzy finančního zdraví MČ Praha 1.

Výše zmíněný fenomén hospodaření městských částí v hl. m. Praze je patrný z níže uvedené tabulky, která ukazuje vývoj běžných příjmů, běžných a kapitálových výdajů. Např. v roce 2020 byly běžné příjmy MČ Praha 1 ve výši 893 mil. Kč. Jde ale o částku před konsolidací (především převody mezi vlastními fondy a poskytnutými účelovými dotacemi). Po konsolidaci jsou příjmy o téměř 400 mil. Kč nižší, odečteme-li k tomu účelové (investiční) dotace ze strany hl. m. Prahy, jsme na reálné sumě běžných příjmů ve výši cca 494 mil. Kč (pro tento účel je vhodné orientačně využít výkaz zisků a ztrát ze stránek Ministerstva financí ČR). To znamená, že MČ Praha 1 může každý rok počítat se sumou zhruba 170 - 200 mil. Kč vlastních příjmů a v rámci transferů FVz z rozpočtu HMP obdrží zhruba 270 - 300 mil. Kč (finanční vztahy + příspěvek na výkon státní správy + neúčelové neinvestiční dotace). Všechny ostatní prvky rozpočtu jsou velmi proměnlivé a vždy záleží na straně vedení MČ, kolik se podaří získat z investiční rezervy rozpočtu HMP na realizované projekty, jak se hospodaří s vlastním majetkem atp.

Tabulka 46: Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů městské části Praha 1 v tis. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	195 243	183 451	189 401	192 435	184 169	191 115	193 159	203 600	215 309	123 683	142 405
Nedaňové příjmy	12 684	15 885	16 545	14 296	16 523	14 751	7 668	25 640	48 532	45 309	67 909
Kapitálové příjmy	46	0	0	29	14	20	99	950	79	0	500
Transfery	348 433	247 575	270 827	244 409	216 510	233 148	227 763	269 665	285 489	325 076	316 830
Běžné příjmy celkem	556 406	446 911	476 773	451 169	417 216	439 034	428 689	499 855	549 409	494 068	527 644
Převody z VFHČ	415 000	403 000	353 000	547 000	395 000	373 000	400 000	502 633	236 000	371 622	359 714
Investiční dotace	4 250	25 000		999	15 255		103 500	18 117	14 795	27 733	10 043
Reálné příjmy celkem	975 656	874 911	829 773	999 168	827 471	812 034	932 189	1 020 605	800 204	893 423	897 401
Běžné výdaje	679 213	620 039	600 570	710 755	606 483	626 342	669 327	755 937	719 619	771 329	755 350
Kapitálové výdaje	202 013	160 649	188 173	280 923	216 508	173 740	247 998	250 280	78 540	117 044	137 113
Výdaje celkem	881 226	780 688	788 743	991 678	822 991	1 426 424	917 325	1 006 217	798 159	888 373	892 463
Saldo příjmů a výdajů	94 430	94 223	41 030	7 490	4 480	11 952	14 864	14 388	2 045	5 050	4 938

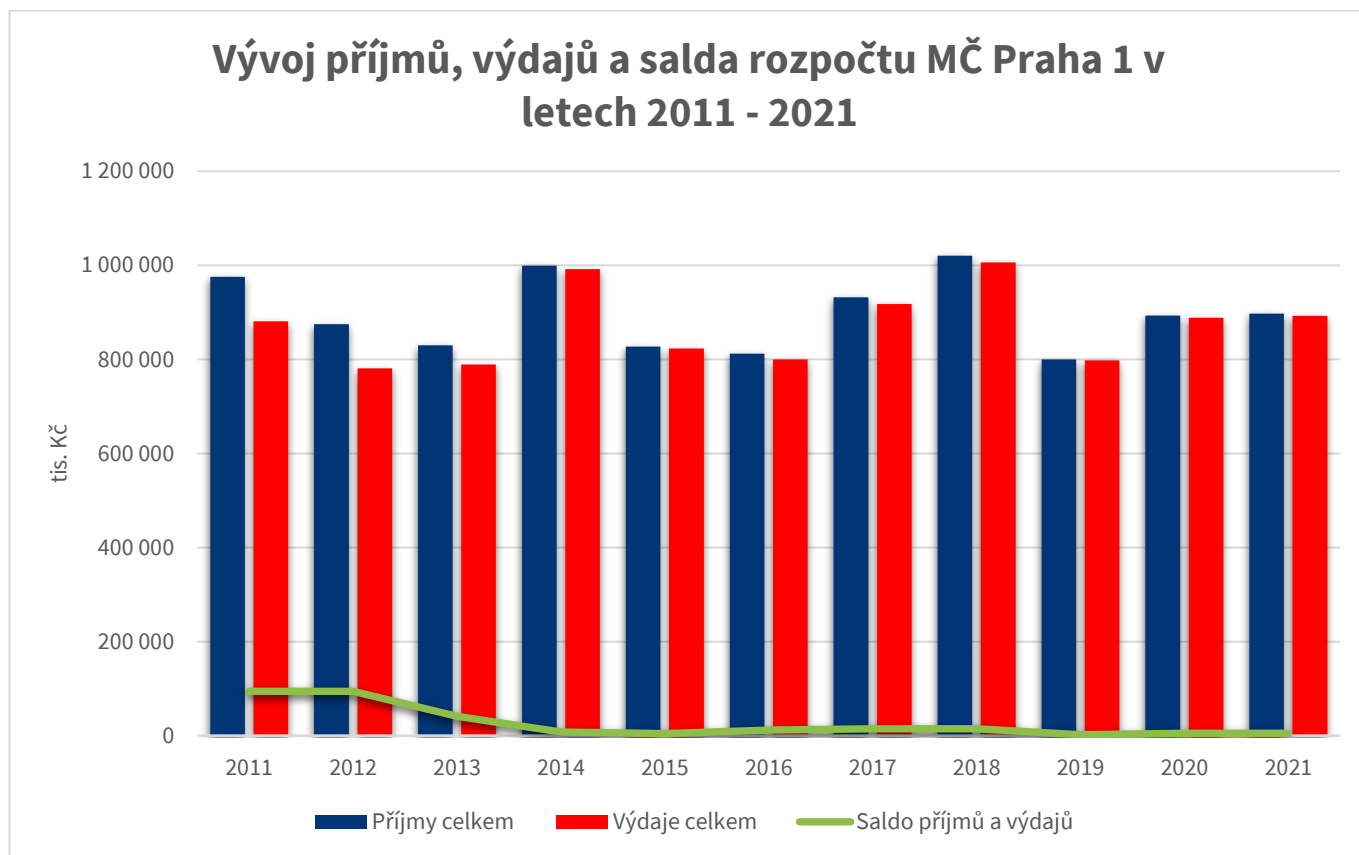
Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C. TRITON

Výše uvedená tabulka je čistě orientační. Pro bližší pochopení a zhodnocení hospodaření MČ Praha 1 je nutné znát odlišnosti rozpočtování standardních samosprávních celků a městských částí Prahy. Např. investiční dotace jsou často součástí tzv. transferů, z toho důvodu – např. při výpočtu provozního salda – je nutné jít do většího detailu.

Po podrobném zhodnocení závěrečných účtů a účetních závěrek MČ Prahy 1 lze konstatovat následující závěry z analýzy finančního zdraví MČ Praha 1:

Rozpočty městské části Praha 1 byly od roku 2011 vždy přebytkové. Celkově městská část hospodařila rozpočtově správně. Rozpočet na rok 2022 byl schválen se saldem ve výši cca 200 mil. Kč, které bude kryto z vlastních zdrojů MČ. Předpokládá se, že po konsolidaci rozpočtu a započítání všech transferů bude realita odlišná.

Graf 24: Vývoj příjmů, výdajů a salda rozpočtu MČ Praha 1 v letech 2010 – 2020 (v tis. Kč)

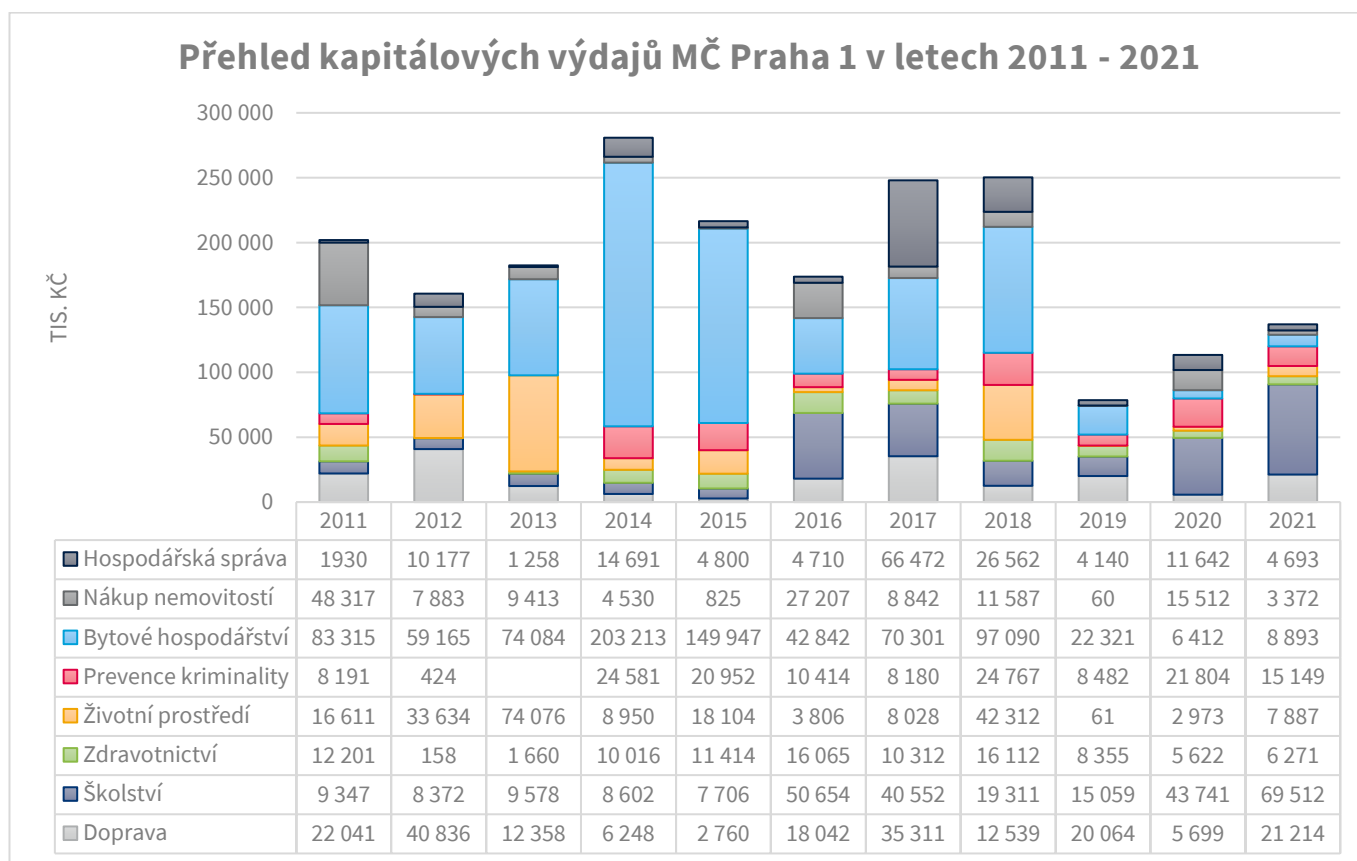
Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C. TRITON

Stabilní a téměř jistá základna běžných příjmů MČ Praha 1 je někde na úrovni **500 mil. Kč** ročně (vycházíme z daňových příjmů, snížených nedaňových příjmů a stagnujících běžných dotací), což je za normálních okolností naprostá většina příjmů městské části (v případě MČ Praha 1 je významnou příjmovou položkou převod z fondů vlastní hospodářské činnosti).

MČ Praha 1 celkem od roku 2011 do roku 2021 získala 219 mil. Kč investičních dotací (především v rámci investičních transferů a účelových dotací ze strany HMP) a 1,74 mil. Kč kapitálových příjmů. MČ Praha 1 tedy získala od roku 2011 do roku 2021 celkem 221,4 mil. Kč mimořádných příjmů, což je cca 7.331 tis. Kč na obyvatele. MČ Praha 1 prakticky nezískala jedinou investiční dotaci z jiných zdrojů (EU fondy, národní fondy). Např. některé městské části Prahy se pohybují ve výši investičních dotací na úrovni až 20 tis. Kč na 1 obyvatele.

Investiční aktivita MČ Praha 1 byla od roku 2011 do 2021 zaměřena na řadu akcí – především na investice do stávajícího majetku (zateplení a modernizace ZŠ, zateplení a rekonstrukce bytových domů, úpravy komunikací, rekonstrukce a revitalizace parků a veřejných ploch atp.). MČ Praha 1 se tedy soustředila na obnovu majetku a od roku 2011 investovala cca 2,7 miliard Kč, tedy celkem cca 88,7 tis. Kč na každého obyvatele, což je v porovnání s ostatními městskými částmi Prahy výborné číslo.

Graf 25: Přehled kapitálových výdajů MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 (v tis. Kč)

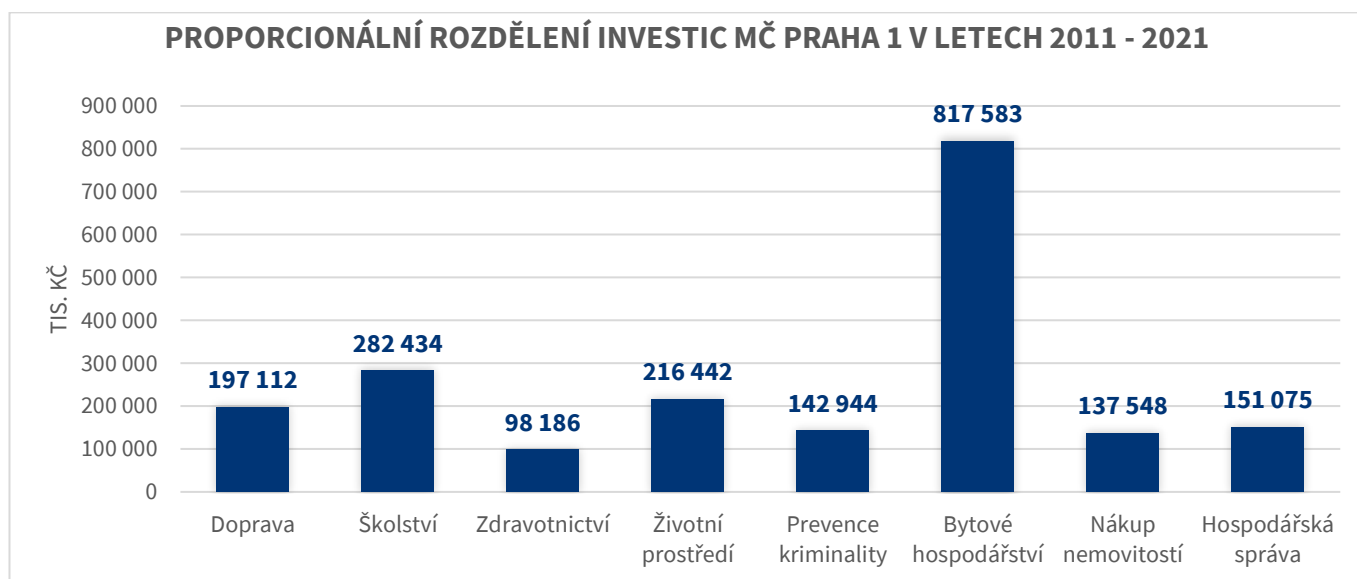

Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C.TRITON

Z výše uvedeného grafu je patrné, že proporční rozdělení investic MČ Praha 1 není rovnoměrné. Celých 40 % všech investičních výdajů MČ Praha 1 v období posledních 10 let směřovalo do oblasti správy bytového fondu. Dalších cca 14 % pak směřovalo do investic zřízovaných MŠ a ZŠ, 10 % do oblasti dopravy a 10 % do oblasti ochrany životního prostředí (odpovídá celopražskému standardu). Zajímavostí je 7% podíl investic v oblasti prevence kriminality.

Pro vyšší přehlednost byly z tabulky výše vypuštěny investice do sociálních služeb (pouze 91 tisíc Kč v roce 2014), investice v oblasti kultury (1 tis. Kč v roce 2014) a kapitálové výdaje všeobecné pokladní správy (63 tisíc Kč v roce 2021).

Graf 26: Proporční rozdělení investic MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 podle jednotlivých oblastí

Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C.TRITON

Pro finance mnohých měst či městských částí je obecně riskantní strategie budování nového majetku, který vyvolává tlak na výdaje¹¹⁶, a zejména potřebu financí na jeho obnovu (odpisy). Zvýšená investiční aktivita se může někdy projevit zhoršením ekonomiky provozu, tedy zejména neúměrným růstem běžných výdajů a odpisů.

Mnohá města či městské části si neuvědomují nebo nechťejí připustit, kolik prostředků je potřeba vytvářet na údržbu a obnovu svého dosavadního majetku. Platí přitom, že čím více majetku město nebo městská část má, tím více prostředků je potřebných na jeho údržbu a obnovu (týká se infrastruktury, nemovitostí a netýká se pozemků, cenných papírů apod.). Zapomíná se často na obnovu technologických celků a místo toho, aby obce a města vytvářela odpovídající zdroje na odpisy, spravují pouze fondy na nezbytné opravy a řešení havárií. Modernizace a obnova velkých investičních celků je často v pozadí.

Z toho důvodu kladně hodnotíme, že MČ Praha 1 obnovuje majetek (cca 4 miliard dlouhodobých hmotných aktiv) rozumnými finančními objemy s ohledem na stav a finanční kondici (110 - 130 mil. Kč na opravy a udržování, 73 mil. Kč odpisů dlouhodobého majetku). Tedy cca 3 % ročně na opravy, 1,8 % na odpisy.

Kladně lze hodnotit to, že MČ Praha 1 hospodařila od roku 2010 vždy provozně rozumně s ohledem na běžné příjmy, nicméně od roku 2018 se mírně zhoršuje stav provozního hospodaření (stále je ale v bezpečné úrovni).

Klíčovým údajem pro sledování finančního zdraví městské části je za normálních okolností ukazatel provozního salda hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy obce označujeme všechny příjmy vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku obce) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu obce, včetně obnovy majetku (neinvestiční). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance (bez úvěrů), které obci ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí obnovu majetku obce, na splátky dluhů či na úspory a tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít místní samospráva na splátky, ale už se nezajímají o stav majetku obce, pokud jím obec neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ městské části, a tedy ročně generovaný potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku obce (městské části), splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod.

Pro výpočet provozního salda rozpočtu MČ Praha 1 se tak upraví tabulky v úvodu kapitoly, kdy jsou příjmy oproštěny od investičních dotací a výdaje od kapitálových výdajů. Specifikou jsou převody z vlastních fondů hospodářské činnosti, na které lze nahlížet z obou úhlů pohledu.

Graf 27: Vývoj ukazatelů a výpočet provozního salda MČ Praha 1 v letech 2010 - 2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	195 243	183 451	189 401	192 435	184 169	191 115	193 159	203 600	215 309	123 683	142 405
Nedaňové příjmy	12 684	15 885	16 545	14 296	16 523	14 751	7 668	25 640	48 532	45 309	67 909
Transfery (bez inv. dotací)	348 433	247 575	270 827	244 409	216 510	233 148	227 763	269 665	285 489	325 076	316 830
Převody z vlastních fondů hospodářské činnosti	415 000	403 000	353 000	547 000	395 000	373 000	400 000	502 633	236 000	371 622	359 714
Běžné příjmy celkem	971 360	849 911	829 773	998 140	812 202	812 014	828 590	1 001 538	785 330	865 690	886 858
Běžné výdaje	679 213	620 039	600 570	710 755	606 483	626 342	669 327	755 937	719 619	771 329	755 350
Provozní saldo	292 147	229 872	229 203	287 385	205 719	185 672	159 263	245 601	65 711	94 361	131 508
Provozní saldo bez převodů	-122 853	-173 128	-123 797	-259 615	-189 281	-187 328	-240 737	-257 032	-170 289	-277 261	-228 206

Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C. TRITON

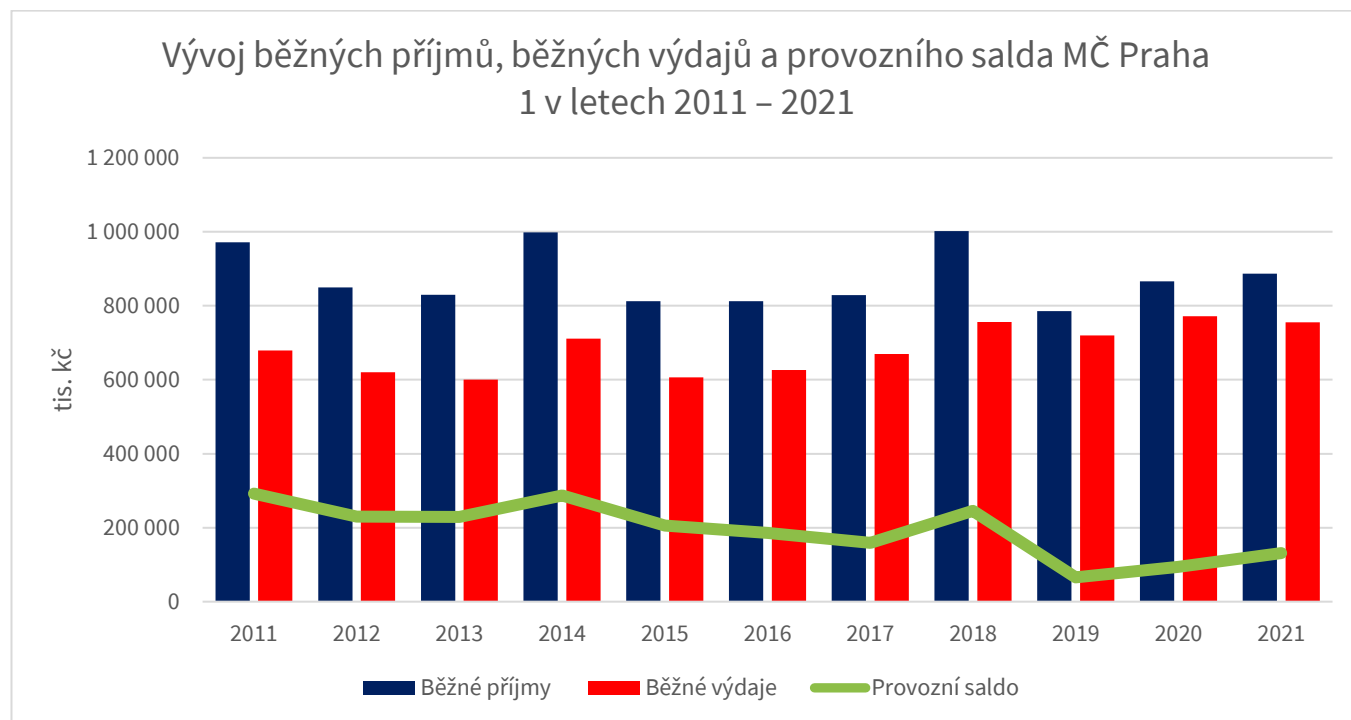
Provozní saldo MČ Praha 1 je z dlouhodobého hlediska ve výborné kondici. Provozní saldo slouží k tvorbě rezerv, splácí se z něho dluhy a vytváří zdroje na investice a budoucí opravy. MČ Praha 1 potřebuje ročně **minimálně 150 – 200 mil. Kč**¹¹⁷ na obnovu svého majetku, tedy na odpisy opravy a investice do stávajícího majetku, což je schopna pokrýt v rámci běžných výdajů. Provozní saldo dosahuje za sledované období průměrně 193 mil. Kč ročně a je tak výbornou základnou pro výpočet

¹¹⁶ Výjimku tvoří infrastruktura typu vodovody a kanalizace, která je nezbytná.

¹¹⁷ Místní samosprávy od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají správně sloužit k refinancování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z výsledovky.

potenciální dluhové služby. Významným rizikem jsou ale vlastní fondy z hospodářské činnosti. Pakliže se bude MČ Praha 1 dlouhodobě zbavovat svého majetku, popř. se budou snižovat výnosy z pronájmu vlastního majetku, může se výrazně snížit i příjem z této rozpočtové kapitoly, který pak negativně ovlivní výši provozního salda.

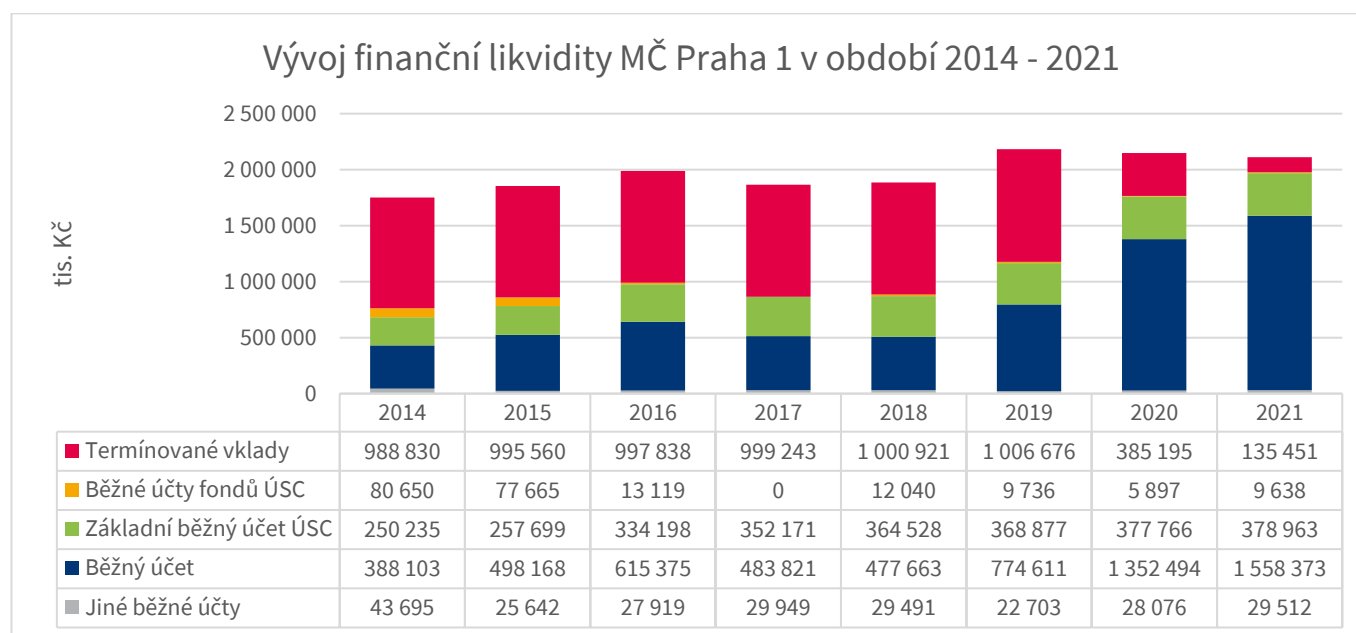
Graf 28: Vývoj běžných příjmů, běžných výdajů a provozního salda MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 (v tis. Kč)

Zdroj: rozpočet MČ Praha 1 (2021), vlastní zpracování M.C.TRITON

MČ Praha 1 udržovala finanční rezervy tak, aby zvládala řízení cash flow. Ke konci roku 2021 byla na základním běžném účtu a fondech městské části rezerva cca 2,1 miliardy. Kč viz následující graf. Pozitivem je využívání termínovaných vkladů – tedy alespoň nějakého finančního nástroje na zhodnocování volných finančních prostředků.

Graf 29: Vývoj finanční likvidity MČ Praha 1 v letech 2014 – 2021 (v tis. Kč)¹¹⁸

Zdroj: MF ČR (2021), zpracování M.C.TRITON

¹¹⁸ Pro rok 2020 se jedná o odhad (očekávané kladné saldo rozpočtu).

Finančním potenciálem městské části lze velmi hrubě a orientačně vnímat hodnoty zůstatku na účtech k počátku roku a další likvidní finanční aktiva jako likvidní cenné papíry, zůstatky fondů spolu s provozním saldem po odpočtu splátek dluhů. Je to zjednodušeně řečeno určitá „finanční akceschopnost“ městské části bez využití případných nových dluhů. V současnosti se pohybuje kolem **1,9 miliard Kč** a je tvořena z:

- Vlastní finanční rezervy na bankovních účtech ve výši **1 976 mil. Kč**,
- Vkladech na termínovaných účtech ve výši **135 mil. Kč**
- Ponechaných účelových dotací
- Očekávané saldo rozpočtu v roce 2020 – **cca minus 200 mil. Kč** (skutečnost bude pravděpodobně odlišná a saldo bude při závěrečném vyúčtování kladné).

Co se týče dluhové služby, resp. zadlužení MČ Praha 1, ta je za sledované hodnocení nulová. MČ dlouhodobě hospodaří bez dlouhodobých úvěrů. V případě potřeby využívá návratných finančních výpomocí (předfinancování projektů, bez úrokové půjčky).

Pro potřeby případného financování investičních záměrů v oblasti volnočasových aktivit z komerčních úvěrů je vhodné propočítat možnosti MČ Praha 1 v kontextu Zákona č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který stanovuje, že:

- Územní samosprávný celek hospodaří v zájmu zdravých a udržitelných veřejných financí tak, aby výše jeho dluhu nepřekročila k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.
- Překročí-li dluh územního samosprávného celku k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, územní samosprávný celek je povinen jej v následujícím kalendářním roce snížit nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.

Dále MF ČR stanovilo tzv. ukazatel dluhové služby, který vyjadřuje, jaký podíl vybraných běžných příjmů musí obec použít na splácení svých dluhů, a kolik prostředků obci tedy zůstane na úhradu provozu obce, jako kritická byla stanovena hranice 30% podílu dluhové služby na (vybraných) běžných příjmech. Obce (a kraje), které by překročily stanovenou výši ukazatele dluhové služby, by byly vyzvány přijmout taková opatření, aby v příštím období 30% výši podílu nepřekročily. V případě, že by k překročení došlo i v následujícím roce, Ministerstvo financí by předalo seznam těchto obcí (krajů) poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů, aby při projednávání žádostí těchto obcí a krajů o dotaci, o půjčku nebo o návratnou finanční výpomoc přihlídl k této skutečnosti. Překročení 30% výše ukazatele dluhové služby tedy neznamená automaticky ztrátu možnosti získat státní dotaci, ale je pouze jedním z kritérií, která použijí orgány poskytující dotace při konečném výběru těch obcí a krajů, které obdrží státní účelovou dotaci.

Výpočet potenciální výše úvěru a dluhové služby MČ Praha 1

Průměr běžných příjmů po konsolidaci u Městské části Praha 1 za roky 2018 – 2021 je zhruba 902 526 tis. Kč. MČ Praha 1 by si tak mohla dovolit úvěr ve výši zhruba 541 mil. Kč. Při 15letém horizontu splátky a úrokové sazbě cca 5,5 % ročně by roční splátka byla zhruba ve výši 53,9 mil. Kč. Ukazatel dluhové služby by vypadal následovně (počítáno hypoteticky pro rok 2022):

Tabulka 47: Výpočet potenciální dluhové služby MČ Praha 1 (průměr údajů za období 2017 – 2020)

Číslo řádku	Název položky	Suma
1	Daňové příjmy	171 249 tis. Kč
2	Nedaňové příjmy	46 848 tis. Kč
3	Přijaté dotace (po konsolidaci) bez investičních dotací	684 429 tis. Kč
4	Dluhová základna	902 526 tis. Kč
5	Úroky	0,- Kč
6	Splátky jistin a dluhopisů	53 900 tis. Kč
7	Splátky leasingu	0,- Kč
8	Dluhová služba	53 900 tis. Kč
9	Ukazatel dluhové služby	5,97 %

Zdroj: MF ČR (2021), zpracování M.C. TRITON

Dluhová služba by při maximální výši úvěru překročila stanovený limit 5%. I vzhledem k velikosti splátky by bylo v případě potřeby vhodné uvažovat o úvěru nižším. Navíc v současnosti jsou úrokové sazby bezprecedentně vysoko, je tedy v případě potřeby vhodné uvažovat o bezúročných půjčkách z investiční rezervy HMP.

3.6.2.1 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Finanční zdraví MČ Praha 1 je na výborné úrovni. Stav financí (stavová veličina – zejména stav závazků, příjmů, výdajů, pohledávek, aktiv, cash flow, stavu finanční obnovy majetku) je na výborné úrovni. Finanční kondice jako vývojový ukazatel, který zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu, je rovněž na výborné úrovni.
- Silnými stránkami financí je především výborné provozní saldo a výtečný trend financí městské část. MČ Praha 1 navíc dlouhodobě nevyužívá cizí zdroje pro financování svých potřeb. Dlouhodobě žije bez dluhů. MČ Praha 1 je tak v situaci, kdy je schopna generovat finance na opravy svého majetku i splátky (potenciálních) dluhů.
- Výrazným znakem hospodaření MČ Praha 1 je vysoký objem příjmů z pronájmů vlastního majetku, zejména nebytových prostor na lukrativních adresách v centru Prahy.
- Slabinou financí je nízké využívání investičních dotací. MČ Praha 1 v podstatě spoléhá pouze na dotace ze strany rozpočtu hl. m. Prahy, které se ale v rozpočtu projevují jako transfery nadřazené jednotky.
- Čistě teoreticky MČ Praha 1 teď disponuje okamžitým finančním potenciálem ve výši cca 2 miliardy Kč. MČ Praha 1 využívá finanční nástroje (termínované vklady) na zhodnocování disponibilních finančních prostředků, byť v posledních letech alokovaná částka kontinuálně klesá.
- V případě potřeby by si MČ Praha 1 mohla dovolit úvěr ve výši cca 450 mil. Kč se splatností na 15 let při úrokové sazbě cca 5,5 %. Ukazatel dluhové služby by byl těsně pod 5% hranicí.
- Součástí ekonomického pilíře udržitelného rozvoje sídel je schopnost financovat své investiční záměry na základě vlastních zdrojů (tj. z úspor z pozitivních výsledků provozního rozpočtu minulých let) nebo na základě cizích zdrojů (tj. zejména formou zadlužování). Na základě tohoto principu lze považovat stav financí a hospodaření MČ Praha 1 za udržitelný. MČ je schopna generovat finanční prostředky na provoz městské části, opravu vlastního majetku, investovat a zároveň vytvářet solidní finanční rezervu.

3.6.3 MAJETEK

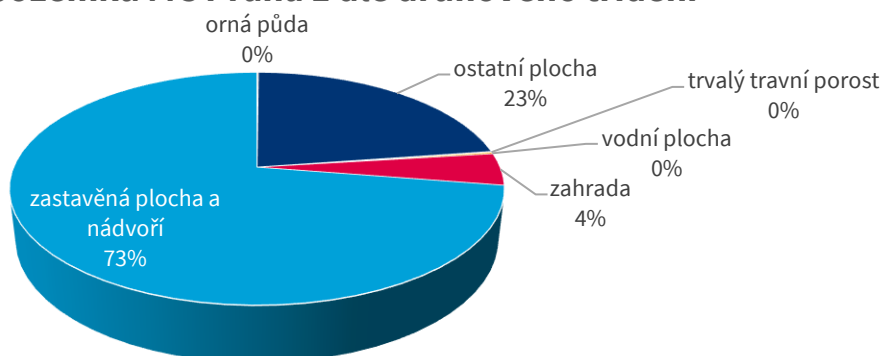
Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze mimo jiné definuje postavení městských částí v kontextu majetku hlavního města Prahy. Městské části při správě svěřeného majetku v souladu s tímto zákonem a Statusem HMP mají práva a povinnosti vlastníka ve vymezeném rozsahu. Majetek městské části Praha 1 (dlouhodobý hmotný majetek) má účetní hodnotu cca 4 miliardy Kč. Z toho pozemky cca 383 mil. Kč a stavby 3,2 miliardy Kč.

3.6.3.1 POZEMKY

MČ Praha 1 disponuje 898 pozemky o celkové výměře 556 868 m². z hlediska druhu pozemků jsou nejvýznamnější zastavěné plochy a nádvoří (73 %).

Graf 30: Struktura pozemků MČ Praha 1 dle druhového třídění

Struktura pozemků MČ Praha 1 dle druhového třídění

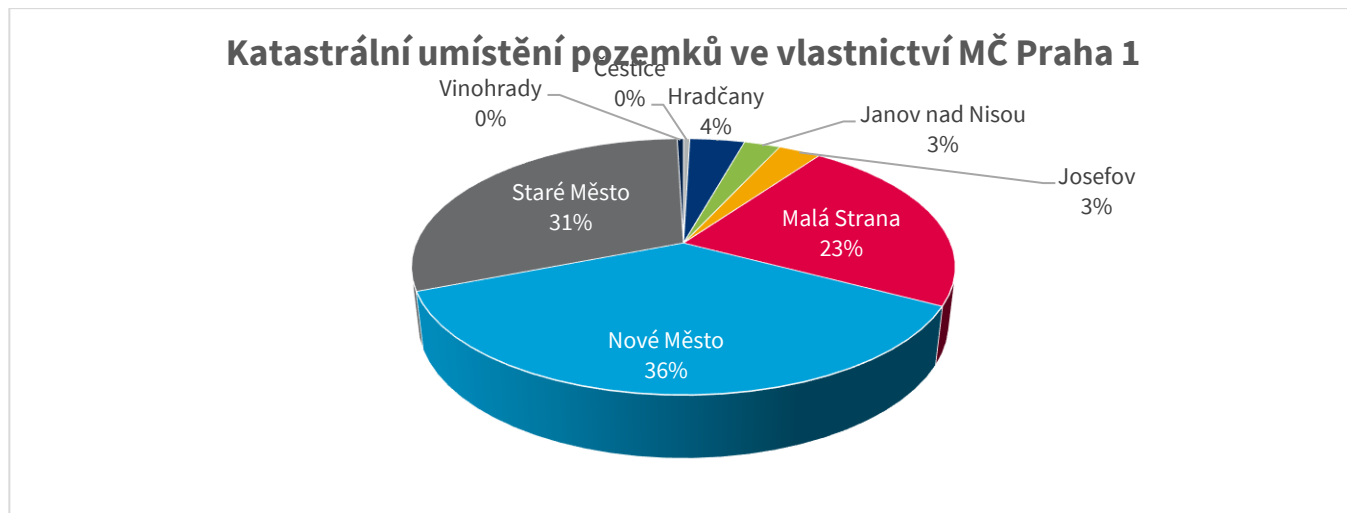

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Zajímavostí je vlastnictví 2469 m² orné půdy v Česticích v Jihočeském kraji, dvou umělých vodních nádrží (jedna na Hradčanech a druhá Janově nad Nisou) a 251m² trvalých travních porostů na Hradčanech.

Z hlediska umístění je nejvýznamnější Staré a Nové Město, kde se nachází cca 66 % všech pozemků ve vlastnictví MČ Praha 1.

Graf 31: Katastrální umístění pozemků ve vlastnictví MČ Praha 1

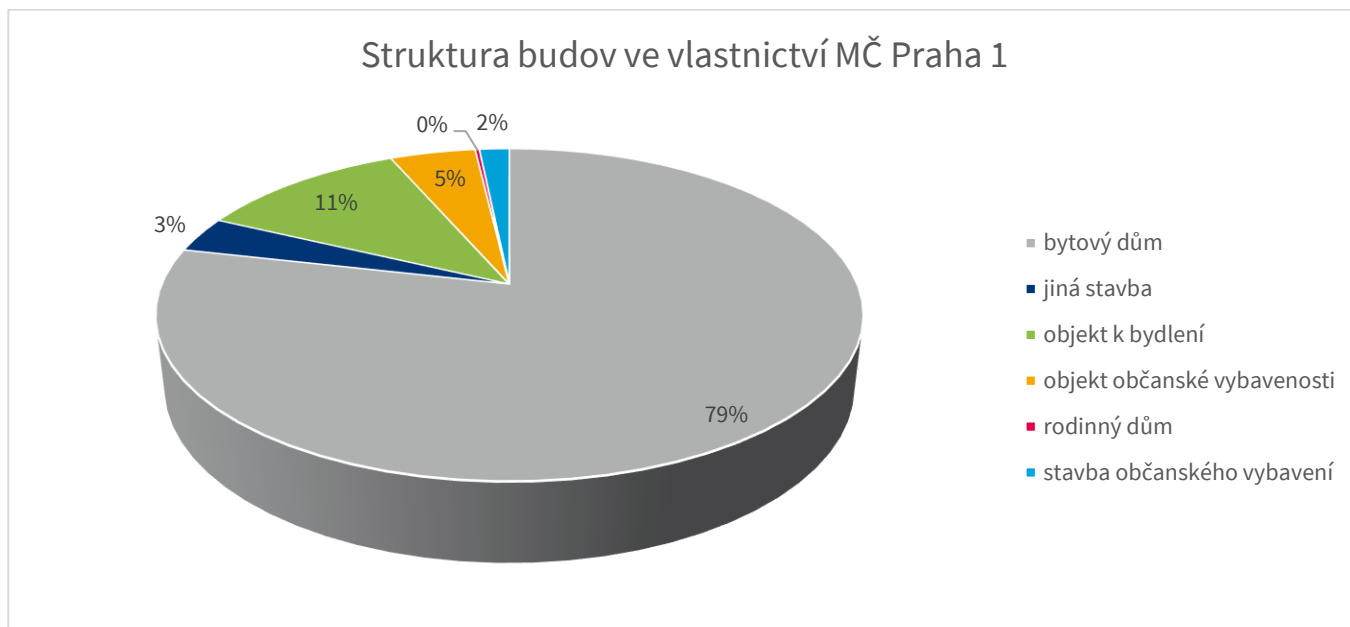

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

3.6.3.2 BUDOVY, BYTOVÉ A NEBYTOVÉ PROSTORY

MČ Praha 1 vlastní celkem 433 samostatných budov. Nejvýznamnější podíl (79 %) mají bytové domy následované jiným objektem k bydlení (11 %) viz následující graf.

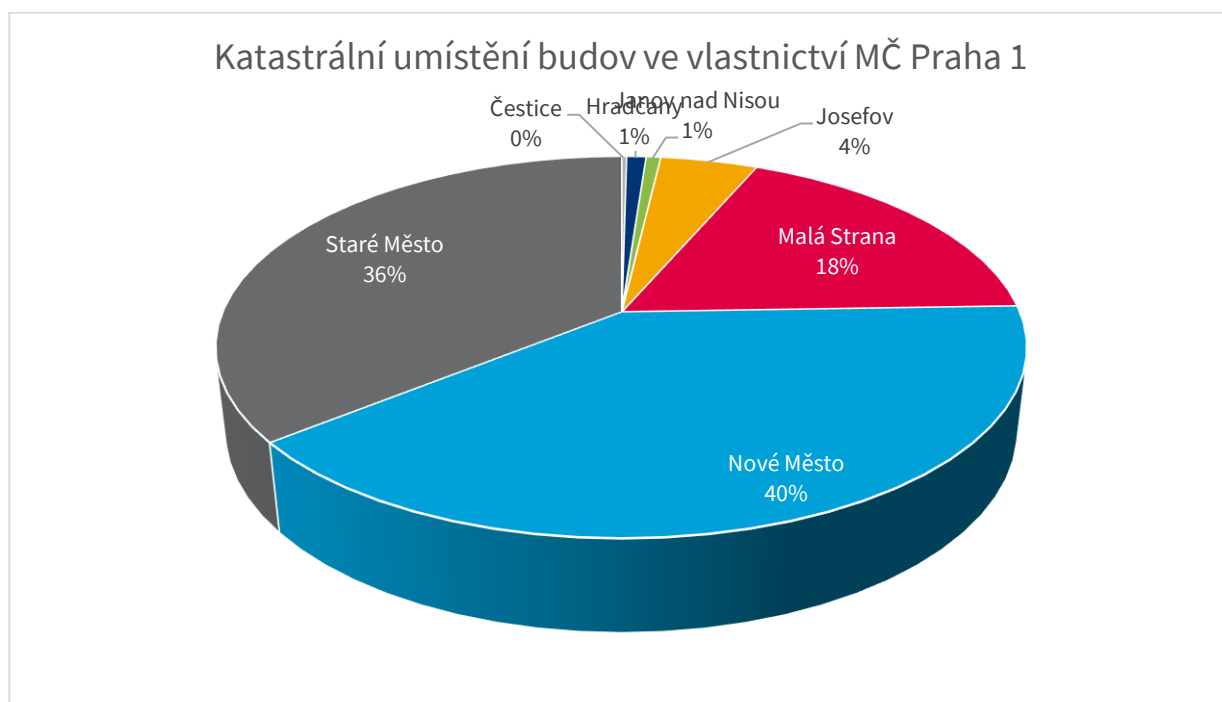
Graf 32: Struktura budov ve vlastnictví MČ Praha 1

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Obdobné jako u pozemků, většina budov se nachází v katastru Starého a Nového Města (76 %).

Graf 33: Katastrální umístění budov ve vlastnictví MČ Praha 1

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

3.6.3.3 BYTOVÝ A NEBYTOVÝ FOND MČ PRAHA 1

MČ Praha 1 disponuje rozsáhlým bytovým a nebytovým fondem.

Od roku 1998 se rozběhla privatizace bytového fondu, do které vstupovalo 6480 bytů (způsob privatizace – de facto byt po bytu), byla provedena kompletní analýza prodejů v kontextu nastavených pravidel a pouze 2,5 % prodejů bylo zjevně spekulativních kdy k přeprodeji došlo během půl roku. Za celou dobu se jedná o zhruba 38 % přeprodejí, tedy cca 62 % původních obyvatel stále v těchto nemovitostech bydlí.

Všechny byty, které zůstaly jako zbytné byty jsou většinou v domech již zprivatizovaných (od roku 2003 platí smluvní nájem na dobu určitou). Byty budou oceněny na základě tržní ceny, s případnou slevou za dobu, kdy se kupec vzdá plné dispozice s nabytým bytem. v případě porušení podmínek pak – sankce – 2 x nájem. Těchto bytů je cca 360.

Neexistuje privatizační účet (od roku 2002, kdy začala privatizace bylo na účtu cca 3,5 mld. Kč, v současnosti je k dispozici cca 850 mil. Kč. Z využitých finančních prostředků byly postaveny tři domy - Samcova 3, Hellichova).

V současnosti bytový fond MČ Praha 1 čítá 1073 bytových jednotek, kdy 916 bytů je obsazených (85 %) a 157 nepronajatých. Z celkového počtu bytových jednotek je 150 z nich určeno pro sociální bydlení a 300 bytů je určeno pro preferované profese (zdravotníci, učitelé, policie atd.).

Nebytový fond MČ Praha 1 se skládá z 1141 jednotek, které jsou v současnosti pronajaty a z 231 nevyužitých prostor. Obsazenost je tedy cca 83 %. Roční úhrn nájmu za pronajaté prostory činí **cca 499 mil. Kč**. V letech 2020 a 2021 bylo místním podnikatelům v souvislosti se situací s epidemií onemocnění COVID-19 odpouštěno již cca 75 mil. Kč na pronájmech.

Složení nebytového fondu dle druhu jeho využití ukazuje následující tabulka. Nejvýznamnější objem tvoří prodejny, restaurace, kavárny a cukrárny, kanceláře či pracovny, garáže a prostory pro služby.

Tabulka 48: Druhové třídění využití obsazených nebytových prostor

Druh využití	Počet obsazených jednotek
ateliér	71
celý dům – účel užívání nájemcem	1
část domu – komunikační zařízení	5
část domu – ostatní	1

dílna, výrobní prostory	13
galerie	31
garáž – samostatně stojící	2
garáž nebo stání – součást domu	124
kancelář nebo pracovna	145
klubovna, společenská místnost	23
kulturní zařízení	13
nebytový prostor – ostatní	19
prodejna – lékárna, zdravotnický materiál	5
prodejna – ostatní	227
prodejna – potravinářského charakteru	88
rekolaudace nebytu na byt	2
restaurace, kavárna, cukrárna	123
sklad	63
služby	111
sportovní zařízení, fitness atd.	5
školní zařízení	10
veřejné WC	3
výkladce, vitrína	1
zázemí, technická místnost	11
zdravotnické zařízení - ostatní	36

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

MČ Praha 1 zřizuje datový portál – interaktivní mapu „Pronájmy, prodeje a převody nemovitostí MČ Praha 1“, na které jsou k dispozici informace o dostupných bytových i nebytových jednotkách (prodej, pronájem). Mapa je k dispozici zde: <http://reality.praha1.cz/>.

3.6.3.4 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> Majetek městské části Praha 1 (dlouhodobý hmotný majetek) má účetní hodnotu cca 4 miliardy Kč. Z toho pozemky cca 383 mil. Kč a stavby 3,2 miliardy Kč. MČ Praha 1 disponuje 898 pozemky o celkové výměře 556 868 m². Z hlediska druhu pozemků jsou nejvýznamnější zastavěné plochy a nádvoří (73 %). MČ Praha 1 vlastní celkem 433 samostatných budov. Nejvýznamnější podíl (79 %) mají bytové domy následované jiným objektem k bydlení (11 %). MČ Praha 1 disponuje rozsáhlým bytovým a nebytovým fondem. V současnosti bytový fond MČ Praha 1 čítá 1073 bytových jednotek, kdy 916 bytů je obsazených (85 %) a 157 nepronajatých. Nebytový fond MČ Praha 1 se skládá z 1141 jednotek, které jsou v současnosti pronajaty a z 231 nevyužitých prostor. Obsazenost je tedy cca 83 %. Roční úhrn nájmu za pronajaté prostory činí cca 499 mil. Kč. Vlastnictví bytového a nebytového fondu je významným prvkem ovlivňující příjmy MČ Praha 1. Z hlediska udržitelného rozvoje je pro správu těchto aktivit nastavit do budoucna jasný plán a směr, jak s fondy nakládat. Jako rozumné se jeví ponechat strukturu fondů v aktuálních parametrech, nastavit pravidla - Koncepti rozvoje bytového a nebytového fondu MČ Praha 1. Trvale udržitelný rozvoj pak může být podpořen rozumnou strukturou např. bytového fondu, kdy pevně dané procento bytových jednotek slouží jako sociální byty či byty pro vybrané profese (funguje již dnes). MČ Praha 1 postrádá v současnosti významnější nástroj pro komplexní správu majetkového portfolia na úrovni softwarového zajištění. Tento systém může dopomoci pro:

- Zmapování struktury stávajícího majetku obce a vyčíslení finančních potřeb na jeho udržení.
- Analýzu stávajícího majetku MČ Praha 1 z pohledu budoucího využití.
- Restrukturalizaci případně redukci stávajícího majetku.
- Vyčíslení úspor a plán nových investic.
- MČ Praha 1 postrádá koncepci nakládání s nemovitým majetkem MČ.
- MČ Praha 1 může ovlivnit/významně přispět k naplňování principů environmentálního pilíře trvale udržitelného rozvoje. Ať už jde o standardní údržbu a péči o svěřený majetek tak, aby byl provozuschopný po co nejdelší dobu, tak o investice do moderních nástrojů majících přímý dopad na zlepšování kvality stavu životního prostředí (např. energetické úspory jako následek efektivního energetického managementu).
- Dlouhodobým tématem je řešení energetických úspor na majetku MČ Praha 1. U hledání úspor je nezbytné pracovat s řešeními, které budou realizovatelná v prostředí památkové rezervace, která může být významným limitujícím atributem při řešení některých opatření (např. solární panely na střechách, zateplení budov apod.).

3.6.4 DOTAČNÍ A GRANTOVÁ POLITIKA

Městská část Praha 1 zřizuje v souladu se zákonem č. 250/ 2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 131/ 2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů tzv. „dotační programy“.

Městská část Praha 1 prostřednictvím těchto programů každoročně vyčlení ze svého rozpočtu objem peněžních prostředků, které jsou určeny na podporu veřejných, sociálních, zdravotních, kulturních, sportovních, výchovných, volnočasových a ekologických aktivit. Cílem fondu je především podporovat projekty s lokálním dopadem, které přispívají ke zlepšení kvality života obyvatel MČ Praha 1 a které jsou nedostatečně financovány z jiných veřejných zdrojů.

Konečnou cílovou skupinou jsou obyvatelé MČ Praha 1.

Dotační programy jsou určeny pro následující oblasti:

Kultura 8. 11. 2021 – 22. 11. 2021 ZDE

- Ochrana kulturního dědictví
- Opravy domovního fondu
- Sociální oblast a protidrogová prevence
- Spolky a spolková činnost
- Sport
- Školství a volný čas
- Zdravotnictví
- Životní prostředí

MČ Praha 1 rozděljuje ročně cca 16 mil. Kč do oblasti kulturní, sociální, zdravotní, sportu a volného času. Dále za posledních pět let přerozdělila průměrně ročně 20 mil. Kč do oblasti opravy domovního fondu. Za sledovaného období tedy byla průměrná výše všech vyplacených dotačních programů cca 37 mil. Kč ročně.

Tabulka 49: Přehled vyplacených dotací a grantů z dotačních programů MČ Praha 1 v letech 2016–2021 (v tis. Kč)

Kapitola rozpočtu	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Městská infrastruktura	74	92	90	116	84	179
Školství, mládež a sport	6 286	5 782	5 937	3 005	3 192	2 965
Zdravotnictví a sociální oblast	2 350	1 850	2 200	2 335	3 286	3 200
Kultura a cestovní ruch	7 555	7 952	8 280	9 448	9 528	9 511
Hospodářství¹¹⁹	24 787	19 909	27 062	16 983	25 987	13 858
Celkem	41 052	35 585	43 569	31 887	42 077	29 713

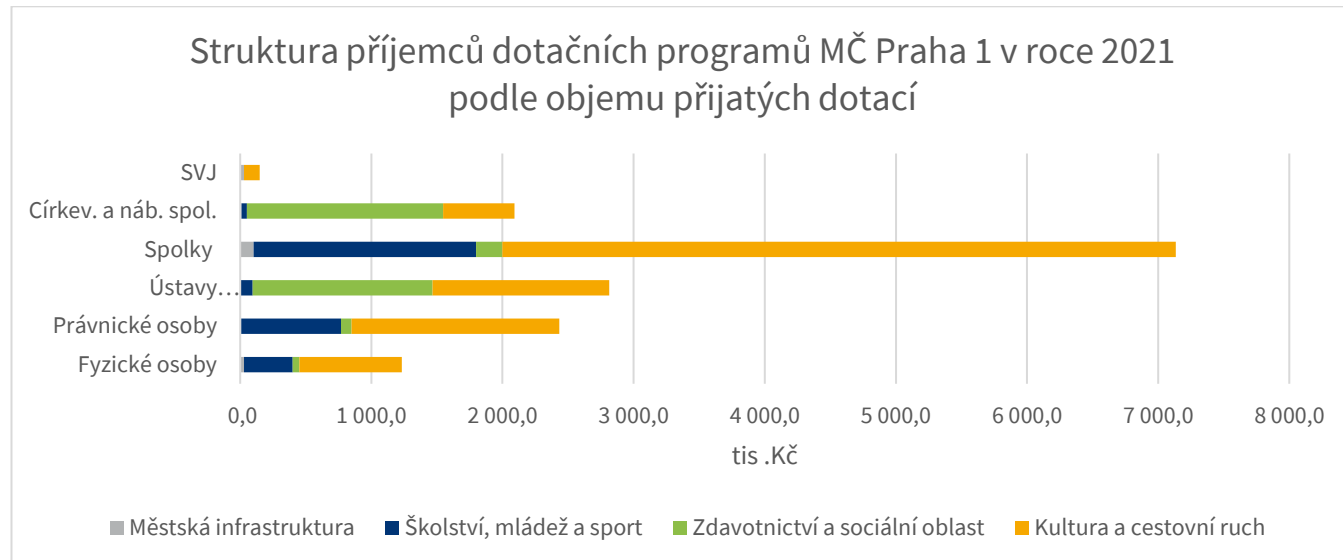
Zdroj: Přehled vyplacených dotací grantů z rozpočtu MČ Praha 1

¹¹⁹ Příjemcem jsou SVJ.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že největší objemy dotačních prostředků směřují do oblasti bytové správy, kdy cílovými příjemci jsou jednotlivá SVJ.

Podíváme-li se na ostatní dotační programy, tak z hlediska struktury příjemců jsou nejvýznamnější spolky – v příspěvcích v oblasti kultury či školství. V oblasti sociální a zdravotnictví pak obecně prospěšné společnosti či církve. Ostatní právnické a fyzické osoby pak čerpají dotace prakticky pouze v oblastech kultury a podpory sportu viz následující graf pro rok 2021.

Graf 34: Struktura příjemců dotačních programů MČ Praha 1 v roce 2021 podle objemu přijatých dotací

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

3.6.4.1 SHRNUÍ OBLASTI

Shrnutí:	
	<ul style="list-style-type: none"> MČ Praha 1 zřizuje několik dotačních programů pro vybrané cílové skupiny MČ.
	<ul style="list-style-type: none"> MČ Praha 1 rozděljuje ročně cca 16 mil. Kč do oblasti kulturní, sociální, zdravotní, sportu a volného času. Dále za posledních pět let přerozdělila průměrně ročně 20 mil. Kč do oblasti opravy domovního fondu. Za sledovaného období tedy byla průměrná výše všech vyplacených dotačních programů cca 37 mil. Kč ročně.
	<ul style="list-style-type: none"> Rozdělení dotačních programů odpovídá standardu dotačních politik místních samospráv a MČ Praha 1 rozděljuje s ohledem na velikost rozpočtu, ale i počet obyvatel, nadprůměrnou část finančních prostředků ve srovnání s ostatními městskými částmi hl. města Prahy. Tento stav je vhodné zachovat a případně jej ukotvit Konceptí dotační politiky na další období, která by jasně stanovovala další vývoj a směry podpory. Za úvahu stojí vytvoření jednoho dotačního fondu s konkrétními podprogramy. Dotační politika MČ Praha 1 podporuje principy trvale udržitelného rozvoje, protože slouží především jako nástroj zvyšování kvality života občanů městské části.

3.6.5 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.6.5.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 40: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Hospodaření a majetek

		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Hospodářství a podnikání	Podpora podnikání			x										x		
	Hospodaření MČ a městských organizací													x		
	Nakládání s bytovým a nebytovým fondem															
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Podpora podnikání												x			
	Hospodaření MČ a městských organizací	x														
	Nakládání s bytovým a nebytovým fondem		x	x					x			x	x			

Téma hospodaření MČ a správa jejího majetku je pro účastníky facilitačních workshopů nejméně uchopitelné. Jednalo se pouze o jednotky komentářů. Oproti ostatním oblastem je téma hospodaření a majetku vesměs vyrovnaně hodnoceno z hlediska silných či slabých stránek. V hodnocení je uvedeno rovněž téma podnikání, které má svoji samostatnou kapitolu, nicméně v rámci facilitačních workshopů toto téma bylo hodnoceno souběžně s hospodařením MČ. Mezi hlavní názory / impulsy veřejnosti tak patří:

Hospodaření a majetek MČ

- MČ Praha 1 disponuje velkým rozpočtem – jedná se o silnou stránku (bohatá MČ).

Bytový a nebytový fond MČ

- Netransparentní využívání městských nebytových prostor.
- Bylo by vhodné zpracovat analýzu využití městských nebytových prostor – zda-li jsou dané služby pro občany užitečné a přinášejí občanům užitek.
- Snížení komercializace na úkor povýšení významu bytové funkce.

Podnikání

- MČ Praha 1 má výhodu ve své lokalizaci a povaze – jedná se o silně ekonomické místo, centrum obchodních příležitostí a atraktivní pro poskytovatele služeb.
- Bylo by vhodné uvažovat o podpoře podnikání.
- Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny.
- Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele.
- Je nutné dbát na vymáhání a dodržování zákonů a pravidel.
- Zvýhodnění služeb, které jsou pro občany užitečné.

3.6.5.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Téma hospodaření a nakládání s majetkem MČ Praha 1 nebylo předmětem dotazníkového šetření – dílčí otázky jsou součástí jiných řešených oblastí (např. bydlení – bytový fond atp.).

3.6.6 TRENDY V OBLASTI HOSPODAŘENÍ A MAJETKU

Trend	Popis
Správa majetku	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pasportizace ✓ Analýza zbytného a nezbytného majetku MČ ✓ Zpracování sektorových koncepcí (např. dětská hřiště atp.) ✓ Energetický management ✓ Udržitelné hospodaření s majetkem
Zvyšování příjmů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Snižování daňových příjmů státu; snížení transferů ze strany HMP ✓ Využívání moderních investičních nástrojů; zvyšování kapitálových příjmů MČ ✓ Zavádění dotačního managementu, využívání všech možných zdrojů
Snižování nákladů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zavádění principů energetického managementu ✓ Využívání prvků sdílené ekonomiky – PPP projekty, crowdfunding, crowdsourcing

3.6.7 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Aktivity finančního systému mají významný dopad na společnost, životní prostředí i ekonomiku. Zákazníci, zaměstnanci, investoři, regulátoři i veřejnost kladou stále větší důraz na životní prostředí, společenskou odpovědnost a správu věcí veřejných (Environment, Social, Governance – ESG). V oblasti veřejných financí je známý princip „3E,“ princip efektivity, účelnosti a hospodárnosti. Tento pojem je zakotven v několika zákonech (veřejná kontrola, veřejné zakázky, správa majetku) a vyžaduje od volených představitelů státní správy takové chování, které směřuje k udržitelnému ekonomickému rozvoji.

Lze konstatovat, že MČ Praha 1 je z hlediska ekonomické a hospodářské udržitelnosti na „dobré cestě“.

Hospodaření MČ

Finanční zdraví MČ Praha 1 je na výborné úrovni. Stav financí (stavová veličina – zejména stav závazků, příjmů, výdajů, pohledávek, aktiv, cash flow, stavu finanční obnovy majetky) je na výborné úrovni. Finanční kondice jako vývojový ukazatel, který zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu, je rovněž na výborné úrovni.

- Silnými stránkami financí je především výborné provozní saldo a výtečný trend financí městské části. MČ Praha 1 navíc dlouhodobě nevyužívá cizí zdroje pro financování svých potřeb. Dlouhodobě žije bez dluhů. MČ Praha 1 je tak v situaci, kdy je schopna generovat finance na opravy svého majetku i splátky (potenciálních) dluhů.
- Slabinou financí je nízké využívání investičních dotací. MČ Praha 1 v podstatě spoléhá pouze na dotace ze strany rozpočtu hl. m. Prahy, které se ale v rozpočtu projevují jako transfery nadřazené jednotky.
- Čistě teoreticky MČ Praha 1 disponuje okamžitým finančním potenciálem ve výši cca 2 miliardy Kč. MČ Praha 1 využívá finanční nástroje (termínované vklady) na zhodnocování disponibilních finančních prostředků, byť v posledních letech alokovaná částka kontinuálně klesá.
- V případě potřeby by si MČ Praha 1 mohla dovolit úvěr ve výši cca 450 mil. Kč se splatností na 15 let při úrokové sazbě cca 5,5 %. Ukazatel dluhové služby by byl těsně pod 5% hranicí.
- Součástí ekonomického pilíře udržitelného rozvoje sídel je schopnost financovat své investiční záměry na základě vlastních zdrojů (tj. z úspor z pozitivních výsledků provozního rozpočtu minulých let) nebo na základě cizích zdrojů (tj. zejména formou zadlužování). Na základě tohoto principu lze považovat stav financí a hospodaření MČ Praha 1 za udržitelný. MČ je schopna generovat finanční prostředky na provoz městské části, opravu vlastního majetku, investovat a zároveň vytvářet solidní finanční rezervu.

Majetek MČ

- Majetek městské části Praha 1 (dlouhodobý hmotný majetek) má účetní hodnotu cca 4 miliardy Kč. Z toho pozemky cca 383 mil. Kč a stavby 3,2 miliardy Kč.

- MČ Praha 1 disponuje 898 pozemky o celkové výměře 556 868 m². Z hlediska druhu pozemků jsou nejvýznamnější zastavěné plochy a nádvoří (73 %).
- MČ Praha 1 vlastní celkem 433 samostatných budov. Nejvýznamnější podíl (79 %) mají bytové domy následované jiným objektem k bydlení (11 %).
- MČ Praha 1 disponuje rozsáhlým bytovým a nebytovým fondem.
- V současnosti bytový fond MČ Praha 1 čítá 1073 bytových jednotek, kdy 916 bytů je obsazených (85 %) a 157 nepronajatých.
- Nebytový fond MČ Praha 1 se skládá z 1141 jednotek, které jsou v současnosti pronajaty a z 231 nevyužitých prostor. Obsazenost je tedy cca 83 %. Roční úhrn nájmu za pronajaté prostory činí cca 499 mil. Kč.
- Vlastnictví bytového a nebytového fondu je významným prvkem ovlivňující příjmy MČ Praha 1. Z hlediska udržitelného rozvoje je pro správu těchto aktivit nastavit do budoucna jasný plán a směr, jak s fondy nakládat. Jako rozumné se jeví ponechat strukturu fondů v aktuálních parametrech, nastavit pravidla - Koncepti rozvoje bytového a nebytového fondu MČ Praha 1. Trvale udržitelný rozvoj pak může být podpořen rozumnou strukturou např. bytového fondu, kdy pevně dané procento bytových jednotek slouží jako sociální byty či byty pro vybrané profese (funguje již dnes).
- MČ Praha 1 postrádá v současnosti významnější nástroj pro komplexní správu majetkového portfolia na úrovni softwarového zajištění. Tento systém může dopomoci pro:
 - Zmapování struktury stávajícího majetku obce a vyčíslení finančních potřeb na jeho udržení.
 - Analýzu stávajícího majetku MČ Praha 1 z pohledu budoucího využití.
 - Stanovení nutné restrukturalizace případně redukce stávajícího majetku.
 - Vyčíslení úspor a plán nových investic.
- MČ Praha 1 může ovlivnit/významně přispět k naplňování principů environmentálního pilíře trvale udržitelného rozvoje. Ať už jde o standardní údržbu a péči o svěřený majetek tak, aby byl provozuschopný po co nejdelší dobu, tak o investice do moderních nástrojů majících přímý dopad na zlepšování kvality stavu životního prostředí (např. energetické úspory jako následek efektivního energetického managementu).
- Dlouhodobým tématem je řešení energetických úspor na majetku MČ Praha 1. U hledání úspor je nezbytné pracovat s řešeními, které budou realizovatelná v prostředí památkové rezervace, která může být významným limitujícím atributem při řešení některých opatření (např. solární panely na střeších, zateplení budov apod.)

Dotační programy MČ

- Praha 1 zřizuje několik dotačních programů pro vybrané cílové skupiny MČ.
- MČ Praha 1 rozděluje ročně cca 16 mil. Kč do oblasti kulturní, sociální, zdravotní, sportu a volného času. Dále za posledních pět let přerozdělila průměrně ročně 20 mil. Kč do oblasti opravy domovního fondu. Za sledovaného období tedy byla průměrná výše všech vyplacených dotačních programů cca 37 mil. Kč ročně.
- Rozdělení dotačních programů odpovídá standardu dotačních politik místních samospráv a MČ Praha 1 rozděluje s ohledem na velikost rozpočtu, ale i počet obyvatel, nadprůměrnou část finančních prostředků ve srovnání s ostatními městskými částmi hl. města Prahy. Tento stav je vhodné zachovat a případně jej ukotvit Konceptí dotační politiky na další období, která by jasně stanovovala další vývoj a směry podpory. Za úvahu stojí vytvoření jednoho dotačního fondu s konkrétními podprogramy. Dotační politika MČ Praha 1 podporuje principy trvale udržitelného rozvoje, protože slouží především jako nástroj zvyšování kvality života občanů městské části.

3.6.8 SWOT ANALÝZA – HOSPODAŘENÍ A MAJETEK

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Výborné rozpočtové a provozní saldo v posledních letech.	O	X			X
• Obrovská likvidita – 2 mld. volných disponibilních prostředků, které hrozí znehodnocení inflací a vybízí k investování	O	X			
• Existuje finanční potenciál na obnovu dosavadního majetku.	O	X			
• Zkušenost s využíváním termínovaných vkladů.	O	X			X
• Nulové zadlužení MČ.	O	X			
• Dotační programy MČ Praha 1, vysoká finanční alokace pro příjemce (nadprůměr v rámci hl. města Prahy).	O	X	X		X
• Existence poměrně rozsáhlého bytového a nebytového fondu – generuje obrovské příjmy.	O	X			X
• Zpracovaná Koncepce energetického managementu společně s PRE.	O	X	X		
• Pasportizace majetku MČ (nebytový fond kompletní, bytový fond v realizaci).	O	X			X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Chybí profesionální nástroj při řízení majetku.	O	X	X		
• Slabá informovanost o bytové politice MČ – veřejnost má pocit netransparentnosti při přerozdělování, obsazování.	S / O				X
• Chybějící koncepce nakládání s nemovitým majetkem MČ.	O	X	X		
• Chybějící koncepce bytové politiky.	O	X	X		
• Minimální využívání investičních dotací – parametry evropských dotačních programů vůči městským částem hl. města Prahy (bohatý region).	O	X			
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Nabídka prodeje nemovitostí třetích stran.	O	X			X
• Nabídka externích zdrojů financování rozvojových projektů (dotace EU, HMP).	O	X			
• Zvyšující se počet obyvatel MČ (dopad na příjmy MČ).	O	X		X	X
• Zájem o volné nebytové i bytové prostory – navýšení příjmů.	O	X			

HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Stagnace daňových příjmů, snížení daňových příjmů, a tím i nižších transferů z HMP.	O	X			
• Růst cen (inlace) vstupů včetně práce.	O	X			
• Propad ekonomiky ČR, zejména hospodaření státu.	O	X			
• Krizové situace (viz COVID, uprchlická krize) – potenciální snížení příjmů MČ (odpouštění nájmu atp.).	O	X			X
• Změna rozpočtového určení daní v neprospěch HMP.	O	X			X
• Snížení plateb státu na vybrané služby, které zajišťuje hl. m. Praha nebo MČ Praha 1.	O	X			
• Snížení počtu obyvatel v hl. m. Praze a dopady na RUD.	O	X			X
• Dopady inflace na volné prostředky MČ Praha 1.	O	X			

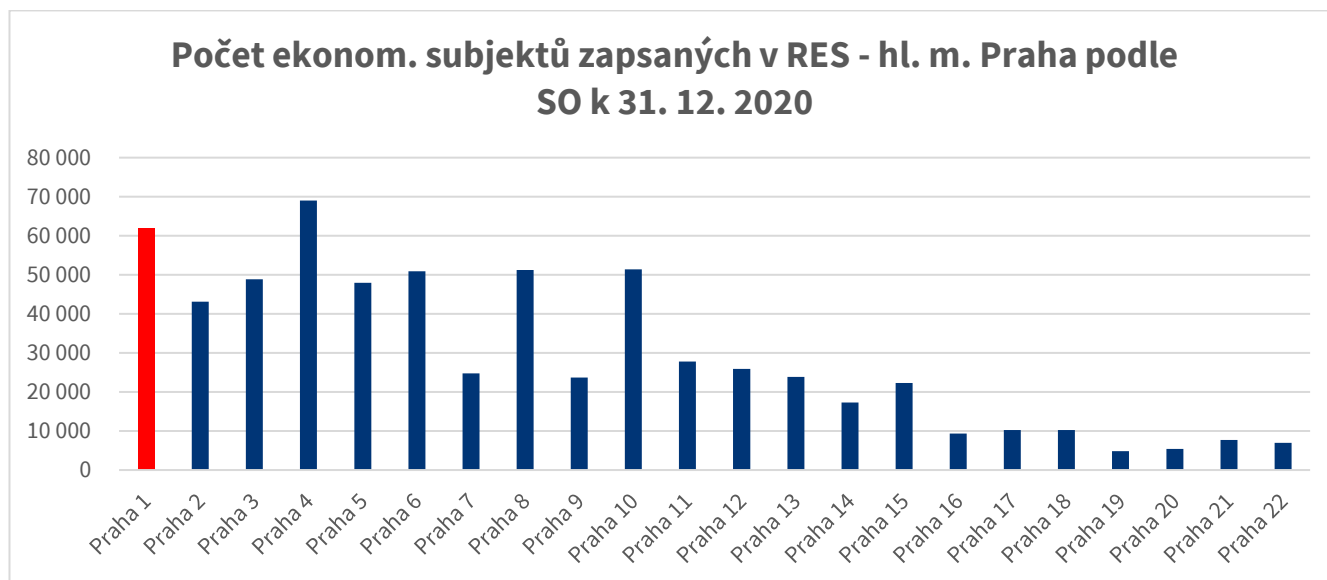
3.7 TRH PRÁCE, NEZAMĚSTNANOST A PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

3.7.1 PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

3.7.1.1 DATA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

Podle Registru ekonomických subjektů mělo v MČ Praha 1 k 31. 12. 2020 sídlo 61 858 ekonomických subjektů z celkem 644 586 registrovaných za hl. m. Prahu. MČ Praha 1 se tím mezi ostatními správními obvody řadí na 2. místo – nejvíce subjektů je registrováno na Praze 4.

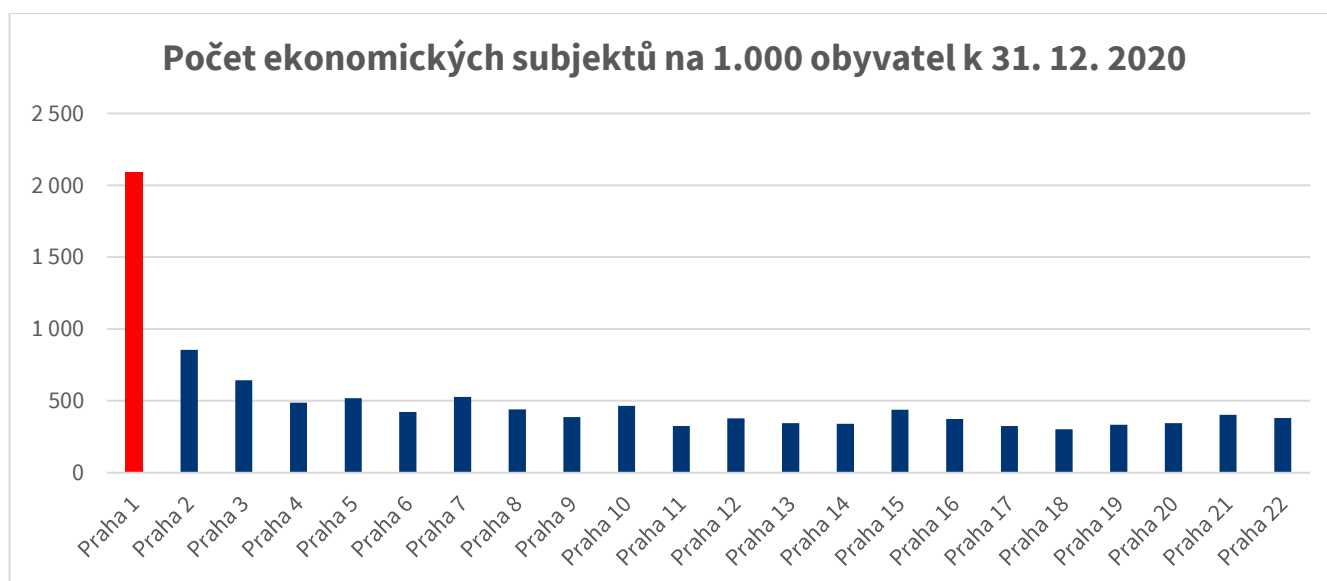
Graf 35: Počet ekonom. subjektů zapsaných v RES - hl. m. Praha podle správních obvodů k 31. 12. 2020

Zdroj: ČSÚ (2020)

Nicméně pokud se srovná počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel, pak se MČ Praha 1 řadí k absolutní špičce se 4násobnou hodnotou nad celopražským průměrem – 2089 subjektů na 1000 obyvatel oproti 506 subjektů na 1000 obyvatel. Druhá v pořadí – MČ Praha 2 má o více než polovinu menší počet registrovaných subjektů.

Graf 36: Počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel k 31. 12. 2020

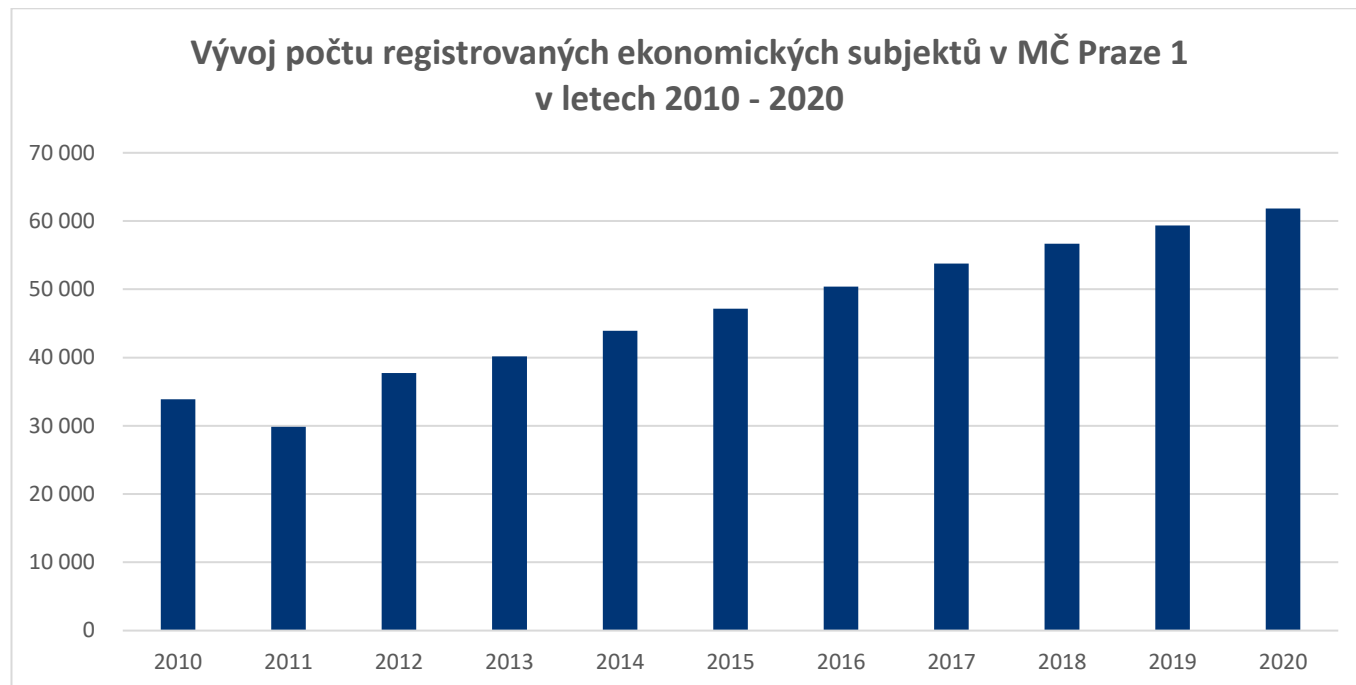

Zdroj: ČSÚ (2020)

V celkovém počtu registrovaných ekonomických subjektů na Praze 1 docházelo za posledních 10 let (2010 – 2020) k plynulému nárůstu registrovaných subjektů, viz následující graf. Pozitivní dopad nárůstu registrovaných subjektů pro MČ

lze spatřit v možném zvýšení pracovních příležitostí pro obyvatele, negativní dopad lze spatřit v situaci, kdy je v jedné kanceláři registrováno několik desítek subjektů – tzv. mrtvých schránek, a nemusí tak mít vliv na zmíněný růst pracovních příležitostí, naopak mohou přinášet zbytečné komplikace při správě MČ (např. vytíženost zaměstnanců živnostenských úřadů atp.). Růst počtu podnikatelských subjektů se rovněž dotýká dalších oblastí života v MČ Praha 1 - viz ostatní kapitoly (např. doprava - zásobování, výdej parkovacích karet; vizuální smog - veřejný prostor atp.)

Graf 37: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v MČ Praze 1 v letech 2010 – 2020

Zdroj: ČSÚ (2020)

Ke konci roku 2020 udával Český statistický úřad v MČ Praha 1 celkem 61 858 ekonomických subjektů, z nichž 9 382, tedy 18,2 %, bylo osob fyzických a 42 064 (81,8 %) osob právnických. Oproti předchozím rokům dochází ke zvyšování podílu právnických osob na celkovém počtu, a tím k úbytku fyzických osob podnikajících. Např. v roce 2006 bylo zastoupení fyzických osob výrazně vyšší – téměř 39 %

Podle institucionálního členění (viz následující tabulka) tvoří největší podíl ekonomických subjektů nefinanční podniky (67 %), na druhém místě pak domácnosti (24,4 %). Oproti ostatním MČ se tyto údaje opět výrazně liší.

Tabulka 50: Institucionální členění ekonomických subjektů k 31. 12. 2020, srovnání mezi MČ Praha 1 a celou HMP

Typ ekonomického subjektu	MČ Praha 1		Praha celkem	
	stav	% podíl	stav	% podíl
Národní hospodářství – rezidenti	61 835	99,9	644 531	99,9
Nefinanční podniky	42 120	68,1	237 706	36,9
Finanční instituce	618	0,01	2 166	0,32
Vládní instituce	152	0,002	1 095	0,17
Domácnosti	14 804	23,9	377 659	58,5
Neziskové instituce sloužící domácnostem	4 141	6,7	25 905	4,1
Nerezidenti	23	0,04	55	0,008
Členské státy, orgány a instituce Evropské unie	12	0,02	18	0,003
Ostatní země a mezinárodní organizace – nerezidenti EU	11	0,02	37	0,006

Zdroj: ČSÚ (2020)

Z hlediska členění podle odvětví činnosti CZ NACE převažují v MČ Praha 1 subjekty v terciárním sektoru (v úhrnu 54,1 %), následuje kvartérní sektor (vzdělávání, věda a výzkum) 30,1 % (nejvíce z celé Prahy), poté sekundární sektor (9,78 % se stavebnictvím) a nejmenší podíl tvoří primární sektor – zemědělství (1,11 %). Toto rozložení je téměř shodné s průměrem celého hl. m. Prahy, tzn. že nepřesahuje hranici jednoho procenta. Nejsilnější postavení v sekundárním sektoru zaujímá stavebnictví a zpracovatelský průmysl. Ve službách naprosto převládají činnosti v oblasti velkoobchodu a maloobchodu, opravy a údržba motorových vozidel a činnosti v oblasti nemovitostí.

Tabulka 51: Členění ekonom. subjektů podle odvětví převažující činnosti – CZ NACE k 31. 12. 2020

	MČ Praha 1	Praha celkem
Počet ekonomických subjektů zapsaných v RES k 31. 12. celkem	61 858	644 586
z toho podle převažující činnosti CZ-NACE		
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	684	10 974
B Těžba a dobývání	15	142
C Zpracovatelský průmysl	2 949	47 681
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	181	1 825
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	298	2 736
F Stavebnictví	2 608	50 491
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	12 557	146 962
H Doprava a skladování	1 017	18 469
I Ubytování, stravování a pohostinství	3 030	26 727
J Informační a komunikační činnost	2 611	31 651
K Peněžnictví a pojišťovnictví	654	3 320
L Činnosti v oblasti nemovitostí	9 711	66 232
M Profesní, vědecké a technické činnosti	14 246	119 810
N Administrativní a podpůrné činnosti	1 552	17 738
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	47	282
P Vzdělávání	613	10 975
Q Zdravotnictví a sociální péče	590	6 659
R Kulturní, zábavní a rekreační činnost	1 143	15 583
S Ostatní činnost	4 281	41 757
U Činnosti exterritoriálních organizací a orgánů	24	58

Zdroj: ČSÚ (2020)

V MČ Praha 1 je prakticky polovina všech pražských subjektů exterritoriálních organizací a orgánů¹²⁰. Minimální je podíl firem z oblasti těžby a dobývání v primárním sektoru.

Oproti celopražskému průměru můžeme pozorovat několik drobných odlišností, které vypovídají o charakteru MČ Praha 1. Nadprůměrně jsou zastoupeny subjekty podnikající v oblasti profesních, vědeckých a technických činností a v oblasti nemovitostí (rozdíl 4,44 % a 5,42 %).

Vyšší je i podíl v ubytovacích a stravovacích podniků, bank, pojišťoven a jiných peněžních ústavů, což opět reflektuje centrální pozici MČ Praha 1 a její charakter.

3.7.1.2 DATA ŽIVNOSTENSKÉHO ÚŘADU MČ PRAHA 1

Pro aktuálnější údaje, které navíc odpovídají více realitě (zaregistrované sídlo vs reálné místo podnikání / provozovna) je vhodné využít data živnostenského odboru ÚMČ Praha 1.

Ke dni 4.8.2022 tak bylo ve správním obvodu Praha 1 registrováno 51 088 podnikatelů a 12 728 provozoven.

Struktura:

- právnické osoby: 38 872
 - právnické osoby zahraniční :377

¹²⁰ Právní subjekty nepodléhající soudní ani výkoné moci ČR (typicky zastupitelské úřady, ambasády).

- fyzické osoby: 9768
 - fyzické osoby zahraniční- odštěpný závod: 2
 - fyzické osoby zahraniční: 2069

Živnostenský úřad eviduje pouze podnikatele – držitele živností ve smyslu živnostenského zákona. Jinými slovy, jedná se pouze o výše z celkového počtu ekonomických subjektů, přičemž pro naši vnitrostátní statistickou evidenci je relevantní název živnosti. Statistická klasifikace „CZ – NACE“ má význam zejména pro účely mezinárodního srovnání ekonomických činností. Naproti tomu přehledy ČSÚ správně uvádějí i další podnikatelské subjekty, jež svou aktivitu vyvíjí na základě jiného právního předpisu, nežli je živnostenský zákon. Z komparace dat je patrná dominance držitelů živností nad ostatními poskytovateli služeb (advokáti, architekti, banky, zdravotnická zařízení. Nicméně tyto činnosti a profese živnostenský úřad nespravuje, proto se k nim nemůže vyjadřovat.

Detailní skladba reálných živnostenských provozů, tj. nikoliv z pohledu administrativního (sídla), ale faktického provozovacího hlediska (provozovna), je uveden v tabulkách níže.

Tabulka 52: Praha 1 – počet živnostníků a živností k 29. 3. 2022

Celkem živnostníků	Z toho fyzických osob	Z toho právnických osob	Celkem vydaných živností
50 073	11 640	38 433	cca přes 70 000

Zdroj: Odbor živnostenský ÚMČ Praha 1

Tabulka 53: Vývoj počtu provozoven

Rok 1990, 1991*	Rok 1992	Rok 1995	Rok 2000
0	1 448	5 743	7 948
Rok 2005	Rok 2010	Rok 2015	Rok 2021
11 025	11 262	11 517	12 702

Zdroj: Odbor živnostenský ÚMČ Praha 1

Živnostenský úřad v Praze 1 evidoval, ke dni 25. 3. 2022, celkem **12 644 živnostenských provozoven**. Relevantnost tohoto čísla je do velké míry závislá na plnění oznamovacích povinností živnostníků, zejména pak povinnosti spočívající živnostenskému úřadu oznámit zahájení, resp. ukončení provozování živnosti v provozovně. Otázkou proto zůstává, zda podnikatelé povinnosti, především v minulosti (*časté změny zákona*), oznámit ukončení provozování živnosti v provozovně, vždy řádně splnili. Řada provozoven tudíž již nemusí fakticky existovat. Celkem je v těchto provozovnách vykonáváno 18 392 živností, neboť v jedné provozovně může být vykonáváno vícero živností – viz kategorizace živností podle živnostenského zákona (*řemeslná, vázaná, volná živnost apod.*). Lze konstatovat, že dominují provozovny, v nichž je vykonávána živnost volná.

- **Živnost volnou** - plným názvem „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ blíže definuje příloha č. 4 k živnostenskému zákonu. Tato živnost umožňuje vykonávat celou škálu výrobních, obchodních činností, resp. služeb (*také neregulovaných řemesel*), aniž by uchazeč musel prokázat zvláštní způsobilost (*odbornost apod.*). Je vyžadována jen plná svéprávnost a bezúhonnost.

Živnostenský úřad z této živnosti vytipoval následující obory (*číslo oboru a jeho název*):

- 11. Výroba a opravy obuvi, brašnářského a sedlářského zboží (*dle živnostenského rejstříku 110 provozoven*)
- 37. Výroba a opravy čalounických výrobků (*dle živnostenského rejstříku 67 provozoven*)
- 38. Výroba, opravy a údržba sportovních potřeb, her, hraček a dětských kočárků (*dle živnostenského rejstříku 83 provozoven*)
- 46. Sklenářské práce, rámování a paspartování (*dle živnostenského rejstříku 81 provozoven*)
- 48. Velkoobchod a maloobchod (*dle živnostenského rejstříku 5391 provozoven*)

- 68. Fotografické služby (dle živnostenského rejstříku 311 provozoven)
- 75. Praní pro domácnost, žehlení, opravy a údržba oděvů, bytového textilu a osobního zboží (dle živnostenského rejstříku 179 provozoven)
- 77. Opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel (dle živnostenského rejstříku 112 provozoven)
- 78. Poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu (dle živnostenského rejstříku 284 provozoven)
- 79. Poskytování služeb pro rodinu a domácnost (dle živnostenského rejstříku 145 provozoven)
- **Živnost řemeslná** - k výkonu těchto činností je vyžadována především zručnost. Uchazeč proto musí mimo všeobecných podmínek prokázat, že je min. vyučen v příslušném oboru, případně může doložit, že činnost vykonával po dobu 6 let jako zaměstnanec apod. Do této kategorie služeb náleží např. tyto činnosti: kominictví, malířství, lakýrnictví, natěračství, vodoinstalatéřství, truhlářství, zámečnictví, hodinářství, pivovarnictví, řeznictví a uzenářství, pekařství a cukrářství, hostinská činnost, čištění a praní textilu a oděvů, opravy elektrických, chladících, plynárenských zařízení apod. Tyto činnosti jsou na území MČ Praha 1 vykonávány v 4034 provozovnách (nejvýznamnější zastoupení má hostinská činnost – 2480 provozoven; holičství a kadeřnictví – 449 provozoven a kosmetické služby, pedikúra, manikúra – v úhrnu celkem 512 provozoven).
- **Živnost vázaná** – k výkonu těchto (profesionálních) činností je vyžadován průkaz způsobilosti, resp. kombinace vzdělání a praxe apod. Uchazeč proto musí mimo všeobecných podmínek doložit předepsaný průkaz způsobilosti. Do této kategorie služeb náleží např. tyto činnosti: oční optiky, tetovací salóny, trenéři sportu, nelékařští psychologové. Tyto činnosti jsou na území MČ Praha 1 vykonávány v 1404 provozovnách (nejvýznamnější zastoupení mají masérské a regenerační služby – 293 provozoven a činnosti účetních poradců – 288 provozoven).
- **Živnost koncesovaná** – k výkonu většiny koncesí je mimo všeobecných podmínek vyžadována také spolehlivost uchazeče. Uchazeč rovněž musí prokázat odborné znalosti, případně mít dostatečnou praxi apod. Koncesi je možné zahájit až po vydání kladného rozhodnutí živnostenského úřadu. Do této kategorie služeb náleží např. tyto činnosti: přeprava osob, vnitrozemská vodní přeprava, pohřební služba apod. Tyto činnosti jsou vykonávány v 2677 provozovnách. Nejvýznamnější živnost je výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů – celkem 2319 provozoven.

Kompletní přehled provozovaných živností v oznámených provozovnách na území MČ Praha 1 je uveden v příloze dokumentu. Pro zjednodušení nejsou uvedeny jednotlivé typy volných živností.

Ve srovnání s ostatními živnostenskými úřady, je patrné, že místní živnostenský úřad je značně přetížen. Tomu přispívá i výše příspěvku České republiky na výkon živnostenské správy – viz následující tabulky.

Tabulka 54: Příspěvek pro pražská jednotná kontaktní místa v roce 2022

Jednotné kontaktní místo v rámci Úřadu městské části hl. m. Prahy	Počet zaevidovaných a následně řešených dotazů klientů v období od 1. 1. do 31. 12. 2020	Výše příspěvku v Kč
Praha 1	779	2 304 000
Praha 7	248	720 000

Zdroj: Rozpočet hl. města Prahy

Tabulka 55: Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu v roce 2022 - zpracování živnostenského avíza

Městská část	Počet zpracovaných živnostenských avíz v období od 1. 1. do 31. 12. 2020	Výše příspěvku
Praha 1	29 545	9 986 210
Praha 2	16 642	5 624 996
Praha 3	15 558	5 258 604
Praha 4	21 403	7 234 214

Praha 5	15 709	5 309 642
Praha 6	15 200	5 137 600
Praha 7	8 120	2 744 560
Praha 8	16 260	5 495 880
Praha 9	6 986	2 361 268
Praha 10	15 826	5 349 188
Praha 11	6 607	2 233 166
Praha 12	5 857	1 979 666
Praha 13	6 674	2 255 812
Praha 14	4 166	1 408 108
Praha 15	7 150	2 416 700
Praha 16	2 342	791 596
Praha 17	2 908	982 904
Praha 18	3 085	1 042 730
Praha 19	1 236	417 768
Praha 20	1 413	477 594
Praha 21	1 790	605 020
Praha 22	1 690	571 220

Zdroj: Rozpočet hl. města Prahy

3.7.1.3 PODPORA PODNIKATELŮ

MČ Praha 1 nabízí podnikatelům k pronájmu volné nebytové prostory, které jsou zkolaudované pro využití např. na prodejnu, sklad, restauraci, nebo služby (kadeřnictví, manikúru, pedikúru a masáže) nebo ordinace. Pozemky svěřené do správy městské části pronajímá a konají se na nich oblíbené farmářské trhy, na kterých mohou nabízet zboží nejen místní podnikatelé.

MČ Praha 1 spustila v roce 2022 pilotní projekt na oživení lokální ekonomiky Correny. Jeho záměrem je posílit koupěschopnost místních obyvatel. Občané získají od radnice příspěvek, kterým mohou podpořit místní obchody, poskytovatele služeb a provozovatele volnočasových aktivit. Více na stránkách https://praha1.correny.cz/?fbclid=IwAR3-5W_-9wCTuuGvDYQuV2hfI7xEGG3OpA9xPrMKgKGPOtAtS2oy-h3eg_g

MČ Praha 1 pravidelně aktualizovala Katalog obchodů a služeb (naposledy v roce 2018) - k dispozici online na stránkách https://www.praha1.cz/app/uploads/2018/06/Katalog_obchodu_a_sluzeb_duben_2018.pdf

Významnější zapojení podnikatelů do spolupráce s městskou částí, mimo výše zmíněného, nebylo doposud řešeno. V kapitole správa a řízení MČ je zmíněn tzv. stakeholder management, který může pomoci tyto vztahy nastavit a využívat tak potenciál dalšího pohledu (komerčního) na život v MČ Praha 1.

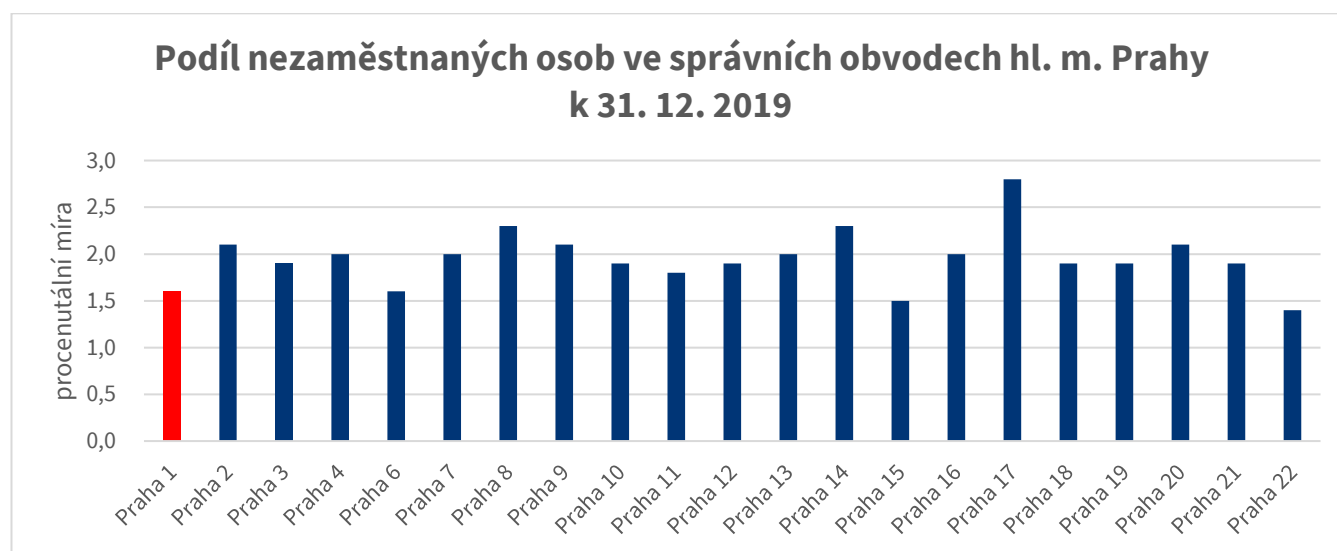
3.7.2 PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI, ZAMĚSTNANOST

Pokud hovoříme o zaměstnanosti, resp. nezaměstnanosti a pracovních příležitostech, je nutné brát v potaz charakter hl. m. Prahy jako celku. Hl. m. Praha je dlouhodobě krajem s nejnižší nezaměstnaností v celé České republice – míra nezaměstnanosti je zde nižší o 0,65 procentních bodů: k 30. 4. 2022 byla průměrná míra nezaměstnanosti za ČR 3,3 %, za hl. m. Prahu 2,65 %. Zajímavostí je přiblížení těchto dvou hodnot, dříve byly rozdíly výraznější. Nárůst nezaměstnanosti (především v letech 2020 a 2021) je nepochybně spojený s epidemií onemocnění COVID-19 a souvisejícími vládními restrikcemi. V roce 2019 (k 31. 12. 2019) bylo procento nezaměstnaných v hl. m. Praze pouze 1,9 %, v celé ČR pak 2,9 %.

Hl. m. Praha je rovněž tradičně vnímána jako jedinečný trh s nejvíce pracovními příležitostmi v rámci celé České republiky. Od roku 2012 byli zaměstnavatelé zbaveni povinnosti hlásit volná pracovní místa úřadům práce, a proto dostupné údaje o počtu disponibilních pracovních míst nejsou zcela relevantní, nicméně počet evidovaných volných pracovních míst v Praze byl k 30. 4. 2022 88 791 volných pracovních míst na 24 028 evidovaných žadatelů na ÚP. MČ Praha 1 se mírou nezaměstnanosti pohybuje přesně na průměru za celé hl. m. Prahu (k 31. 12. 2020 – 3,5 %).

Níže jsou uvedeny dva grafy prezentující podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech HMP v letech 2019 – 2020 (aktuálnější data nejsou k dispozici). Z grafu je patrný nárůst nezaměstnanosti v MČ Praha 1, což lze odůvodnit propouštěním zaměstnanců gastro provozů, hotelů a tím souvisejících služeb v období pandemické situace.

Graf 38: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2019

Zdroj: ČSÚ (2020)

Graf 39: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2020

Zdroj: ČSÚ (2021), aktuálnější data pro správní obvody nejsou k dispozici, pouze za celé hl. m. Prahu – viz úvod kapitoly (2019, 2020)

3.7.3 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.7.3.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 41: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Podnikání

		Malá Strana	Petřín	Vojtěšská čtvrť	Josefov	Václavské nám.

Hospodářství a podnikání		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Podpora podnikání			x										x		
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Podpora podnikání												x			

Trhu práce, zaměstnanosti a podpoře podnikání bylo na facilitačních workshopech věnováno minimum prostoru. Zajímavostí je, že téma podpory podnikání jako jediné z identifikovaných oblastí k řešení bylo bez jakékoli negativní zpětné vazby.

Oblast podpory podnikání tak nabízí především podněty k rozvoji/příležitosti k realizaci:

Podnikání

- MČ Praha 1 má výhodu ve své lokalizaci a povaze – jedná se o silně ekonomické místo, centrum obchodních příležitostí a atraktivní pro poskytovatele služeb.
- Bylo by vhodné uvažovat o podpoře podnikání.
- Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny.
- Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele.
- Je nutné dbát na vymáhání a dodržování zákonů a pravidel.
- Zvýhodnění služeb, které jsou pro občany užitečné.

3.7.3.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Téma podnikání a trhu práce nebylo předmětem dotazníkového šetření.

3.7.4 TRENDY V OBLASTI PODNIKÁNÍ

Trend	Popis
Trh práce, zaměstnanost, podnikání	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Snižující se míra nezaměstnanosti oproti rokům 2020 a 2021. ✓ Alternativní zaměstnanecké úvazky a forma práce (home-office, freelancers, poloviční úvazky atp.). ✓ Dopady epidemie onemocnění COVID-19 – uzavírání provozů, klesající počet podnikatelů se zaměstnanci. ✓ Náborové plány odvětví bankovníctví, finance, pojištění a nemovitosti. Dále rovněž odvětví technologie, komunikace a média a velkoobchod a maloobchod.
Podpora podnikání	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zaměření státních a evropských politik na podporu inovací ✓ Vytváření podnikatelských inkubačních center pro start-upy, co-workingových center ✓ Spolupráce veřejného a soukromého sektoru – např. formou PPP projektů ✓ Inovační inkubátory / huby

3.7.5 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Struktura ekonomických subjektů

- Podle Registru ekonomických subjektů mělo v MČ Praha 1 k 31. 12. 2020 sídlo 61 858 ekonomických subjektů z celkem 644 586 registrovaných za hl. m. Prahu. MČ Praha 1 se tím mezi ostatními správními obvody řadí na 2. místo – nejvíce subjektů je registrováno na Praze 4.
- Nicméně pokud se srovná počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel, pak je MČ Praha 1 řadí na absolutní špičce se 4násobnou hodnotou nad celopražským průměrem – 2089 subjektů na 1000 obyvatel oproti 506 subjektů na 1000 obyvatel (v Praze).
- V celkovém počtu registrovaných ekonomických subjektů na Praze 1 docházelo za posledních 10 let (2010 – 2020)

k plynulému nárůstu registrovaných subjektů.

Podpora místních podnikatelů

Pokud má česká ekonomika dlouhodobě vytvářet dostatek zdrojů, je potřeba zaměřit se na tři úkoly: podporu podnikání, přímé provádění prorůstových opatření se zaměřením na oblasti vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací včetně infrastruktur a kladení důrazu na efektivitu využívání zdrojů a snižování škod, které spotřeba přírodních zdrojů způsobuje. Podpora podnikání musí zahrnout všechny podnikatelské sektory, zejména však malé a střední podniky (MSP) jako nejméně rozvinutý sektor s nejvyšším růstovým potenciálem. Z tohoto pohledu je pro MČ Praha 1 naprosto klíčové téma podpory lokální ekonomiky/místních podnikatelů, což se snaží v současnosti velmi intenzivně řešit (příjemné nájemní podmínky nebytových prostor, úlevy, projekt Correny atp.). Důležité ovšem je, aby tyto aktivity byly nastaveny férově a dostupně pro všechny potenciální zájemce.

- MČ Praha 1 nabízí podnikatelům k pronájmu volné nebytové prostory, které jsou zkolaudované pro využití např. na prodejnu, sklad, restauraci, nebo služby (kadeřnictví, manikúru, pedikúru a masáže) nebo ordinace. Pozemky svěřené do správy městské části pronajímá a konají se na nich oblíbené farmářské trhy, na kterých mohou nabízet zboží nejen místní podnikatelé.
- MČ Praha 1 pravidelně aktualizovala Katalog obchodů a služeb (naposledy v roce 2018) – tedy seznam místních podnikatelů. Bylo by vhodné na tuto tradici navázat.
- MČ Praha 1 spustila v roce 2022 pilotní projekt na oživení lokální ekonomiky Correny. Jeho záměrem je posílit koupěschopnost místních obyvatel. Občané získají od radnice příspěvek, kterým mohou podpořit místní obchody, poskytovatele služeb a provozovatele dobrovolných aktivit.
- Podnikatelé jsou účastníky života MČ Praha 1 a svou přítomností i chováním ovlivňují mnohé aspekty rozvoje jednotlivých území. Vedle vytváření pracovních míst a generování dalších ekonomických efektů jsou s podnikáním, zejména s výrobními činnostmi, spojeny i vlivy na nejbližší okolí (hluk, prach apod.) a dopravní zátěž. Pro harmonický a udržitelný rozvoj obcí a regionů je nezbytné brát tyto aktéry jako nezbytné účastníky plánovacích procesů. Proto je vhodné nastavit systém stakeholder managementu a zapojit místní podnikatele do strategického plánování městské části.

Pracovní trh, nezaměstnanost

- Hlavní město Praha je tradičně vnímáno jako jedinečný trh s nejvíce pracovními příležitostmi v rámci celé České republiky. Tomu odpovídají i statistiky, které ukazují, že na jednoho pražského nezaměstnaného jsou k dispozici až 4 pracovní místa (evidence Úřadu práce ČR k dubnu 2022). MČ Praha 1 se mírou nezaměstnanosti pohybuje přesně na průměru za celé hl. m. Prahu (k 31. 12. 2020 – 3,5 % - novější data nejsou k dispozici). V roce 2022 došlo ke snižování míry nezaměstnanosti, která v letech 2020 a 2021 z důvodu epidemie onemocnění COVID mírně rostla).

Součástí udržitelného rozvoje může být i podpora participativní ekonomiky, jejíž součástí je sociální podnikání anebo podnikání prostřednictvím zaměstnanecké spoluúčasti či družstevnictví. Tento typ podnikání dokáže efektivně kombinovat ziskovost se sociálním začleňováním a demokratickými systémy rozhodování. MČ Praha 1 může přímo podporovat vznik sociálního podnikání či jiných alternativních forem byznysu.

3.7.6 SWOT ANALÝZA – TRH PRÁCE, NEZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Atraktivní lokalita pro podnikání, dobrá dopravní obslužnost (mimo zásobování), dostupnost MHD.	S / O	X			X
• Nízká míra nezaměstnanosti v celorepublikovém měřítku. Vysoký potenciál pro pracující.	S / O	X			X
• Tradiční existence celostátně a celoměstsky významné veřejné administrativy a veřejných služeb.	O	X			X
• Významná orientace podnikatelské základny na území MČ Prahy 1 na oblast komerčních služeb.	O	X			
• Dynamický růst podnikatelských subjektů na území MČ Praha 1 v posledních letech.	O	X			
• Podpora místních podnikatelů (odpuštění nájmu v době krize, pilotní projekt na podporu lokální ekonomiky).	S / O	X		X	
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Fiktivní sídla firem, vysoká míra registrací, složitá kontrola ze strany ÚMČ. (Vytíženost místního živnostenského úřadu.)	O	X			
• Problematika krátkodobých pronájmů.	S / O	X	X		X
• Chybějící nastavení stakeholder managementu v oblasti bydlení.	O				X
• Velké množství prázdných domů a bytů bez lidí.	S / O	X	X		X
• Střet zájmů z hlediska nabídky komodit podnikatelským prostředím vs. veřejný zájem a poptávka (místní obyvatelé).	S / O	X		X	X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Zlepšení dopravní obslužnosti území (zásobování provozoven) v rámci celopražského řešení.	O	X	X		
• Spolupráce veřejného, podnikatelského a výzkumného sektoru v hl. m. Praze.	O	X			
• Zájem start-upů a inovativních podniků podnikat na území MČ Praha 1.	O	X			
• Koncepční využití území a nemovitého majetku hl. m. Prahy na území MČ Praha pro podporu podnikání.	O	X			
• Poučení a proaktivní developeři (vůle k rozvoji MČ při realizaci svých investičních aktivit).	O		X	X	X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř

• Zvyšování nezaměstnanosti v ČR i hl. m. Praze.	O	X		X	
• Rozvoj podnikání na úkor kvality bydlení v hl. m. Praze.	S / O	X	X		X
• Odchod firem z hl. m. Prahy a snížení odvodů daní ve městě.	O	X			

3.8 BYDLENÍ

Hl. m. Praha má vytvořenou Strategii rozvoje bydlení v hl. m. Praze z r. 2021. Strategie stanovuje:

- Prioritní oblast 1: Výstavba dostupného a kvalitního bydlení
- Prioritní oblast 2: Rozvíjející se městský bytový fond
- Prioritní oblast 3: Udržitelné a standardní bydlení pro specifické skupiny obyvatel
- Prioritní oblast 4: Atraktivní bydlení na území celého města
- Prioritní oblast 5: Otevřená spolupráce města s klíčovými aktéry

MČ Praha 1 vlastní dokument, který by definoval správu a rozvoj oblasti bydlení na svém území nastavený nemá. (Téma bytové politiky MČ Praha 1 je rovněž detailněji řešeno v [kapitole věnující se majetku.](#))

3.8.1 BYTOVÁ VÝSTAVBA

Při sledování výstavby a údajů k dokončování nových bytových jednotek je možné sledovat v MČ Praha 1 od r. 2011 poměrně úbytek, jak ukazuje níže uvedená tabulka. Téměř absolutní většina všech dokončených bytových jednotek ve sledovaném období je součástí bytových domů. Tyto údaje ukazují zásadní omezení rozvoje městské části – centrální lokalita, obestavěné prostory, chybějící volné lokality pro výstavbu nových bytových domů.

MČ Praha 1 dnes nemá de facto prostor/místo, kde by mohla nová bytová výstavba probíhat. Možnostmi jsou pouze přestavby/rekonstrukce stávajících objektů na území MČ nebo výstavba zcela nových v případě nahrazení některého ze stávajících objektů, což je ale velmi omezená možnost s ohledem na to, že je MČ Praha 1 památkovou rezervací.

Tabulka 56: Počet dokončených bytů ve správních obvodech (údaj z r. 2020)

SPRÁVNÍ OBVODY	ROKY									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
hl. m. Praha	3 480	4 024	3 844	4 848	5 211	6 092	5 846	5 290	6 002	5 449
Praha 1	57	32	-	41	23	1	28	18	4	8
Praha 2	103	116	118	99	72	87	133	15	128	70
Praha 3	34	187	40	178	52	1 105	398	350	46	346
Praha 4	460	368	143	498	239	128	363	128	167	454
Praha 5	173	283	219	16	407	47	457	194	653	610
Praha 6	79	247	114	165	140	156	264	357	156	133
Praha 7	98	103	66	127	36	220	336	172	178	360
Praha 8	407	501	538	207	608	507	453	577	448	705
Praha 9	395	138	410	586	424	483	276	1 051	810	353
Praha 10	172	198	384	232	407	245	337	83	220	157
Praha 11	215	215	197	142	252	345	62	72	115	110
Praha 12	46	75	268	233	344	552	395	225	644	250
Praha 13	27	460	226	280	221	463	418	246	602	79
Praha 14	43	13	8	401	427	183	17	271	227	344

Praha 15	163	68	319	703	655	753	329	269	477	618
Praha 16	83	76	44	64	37	47	114	70	55	90
Praha 17	185	408	58	102	400	11	193	143	88	72
Praha 18	384	119	383	540	108	386	544	760	514	175
Praha 19	119	16	31	5	37	46	22	31	48	171
Praha 20	27	61	48	27	15	46	38	39	31	56
Praha 21	76	60	54	68	54	39	50	59	99	55
Praha 22	134	280	176	134	253	242	619	160	292	233

Zdroj: ČSÚ (2020)

3.8.2 DOSTUPNOST BYDLENÍ

MČ Praha 1 je typické centrum historického velkoměsta, a tudíž bude vždy zajímavou lokalitou pro život pro část obyvatel, ale i pro domácí i zahraniční investory, a to nejen na koupi bytových jednotek, ale třeba i celých nemovitostí, což vede ke gentrifikaci se všemi jejími známými negativními jevy. Velkým problémem se jeví současný trend zaparkování volných investic formou nákupu bytů na investici, kde nikdo nebydlí.

Je vhodné rovněž konstatovat, že možnosti MČ v oblasti bydlení jsou velkou výzvou, pro návrhovou část je možné uvažovat především o těchto tématech:

- regulace krátkodobého bydlení (velmi výrazně utlumená v důsledku epidemie onemocnění COVID-19, ale od r. 2021 opětovně nastartovaná);
- sociální bydlení, správa a rozvoj vlastního bytového fondu;
- podpora družstevního bydlení na území MČ Prahy 1;
- eliminace negativních vlivů gentrifikace.

3.8.2.1 VLASTNÍ BYDLENÍ

Níže je ukázán vývoj ceny nových bytů. Jak ukazuje index vytvářený společností Deloitte sledující ceny nových bytů, tak průměrná cena m² u nových bytů vzrostla na území celého hl. m. Prahy od konce r. 2020 do konce r. 2021 o cca 22 tis. Kč na m² (oproti stejnému období v r. 2019 dokonce o cca 29,5 tis. Kč).

V MČ Praha 1 je možné u cenové nabídky nových bytů pozorovat:

- Rozdíl mezi r. 2019 – 2021 je na m² 22,8 tis. Kč (to znamená, že při koupi bytu o výměře 50 m² narostla průměrná cena o 1,1 mil. Kč)
- Mezi roky 2019 – 2020 došlo k mírnému poklesu průměrné ceny m² v novém bytě. V roce 2021 byl ale opět průměrný nárůst téměř 5 %. Průměrná cena za 1 m² tak ke konci roku 2021 byla téměř 218 tis. Kč.
 - U bytu o výměře 50 m² si musí kupující připravit v průměru 10 - 11 mil. Kč.
- Průměrná cena m² bytové plochy je tak v MČ Praha 1 bezkonkurenčně nejvyšší. Druhá v pořadí MČ Praha 2 ke konci roku 2021 vykazovala průměrnou cenu za 1 m² bytové plochy téměř o 23 tis. Kč méně. To znamená, že dispozičně stejný byt (např. 50 m² se v MČ Praha 1 dá pořídit zhruba za 11 mil. Kč, zatímco na Praze 2 o cca 1 milion Kč levněji).
- Mírný pokles u průměrné ceny m² v novém bytě je možné sledovat v 1Q r. 2022. Na základě tohoto údaje je prozatím těžké dělat další predikce. Tento trend lze prozatím vysvětlovat snížením zájmu o hypotéky v důsledku zvyšování úrokových sazeb (k jejich zvyšování docházelo i v následujících měsících od posledního měření).

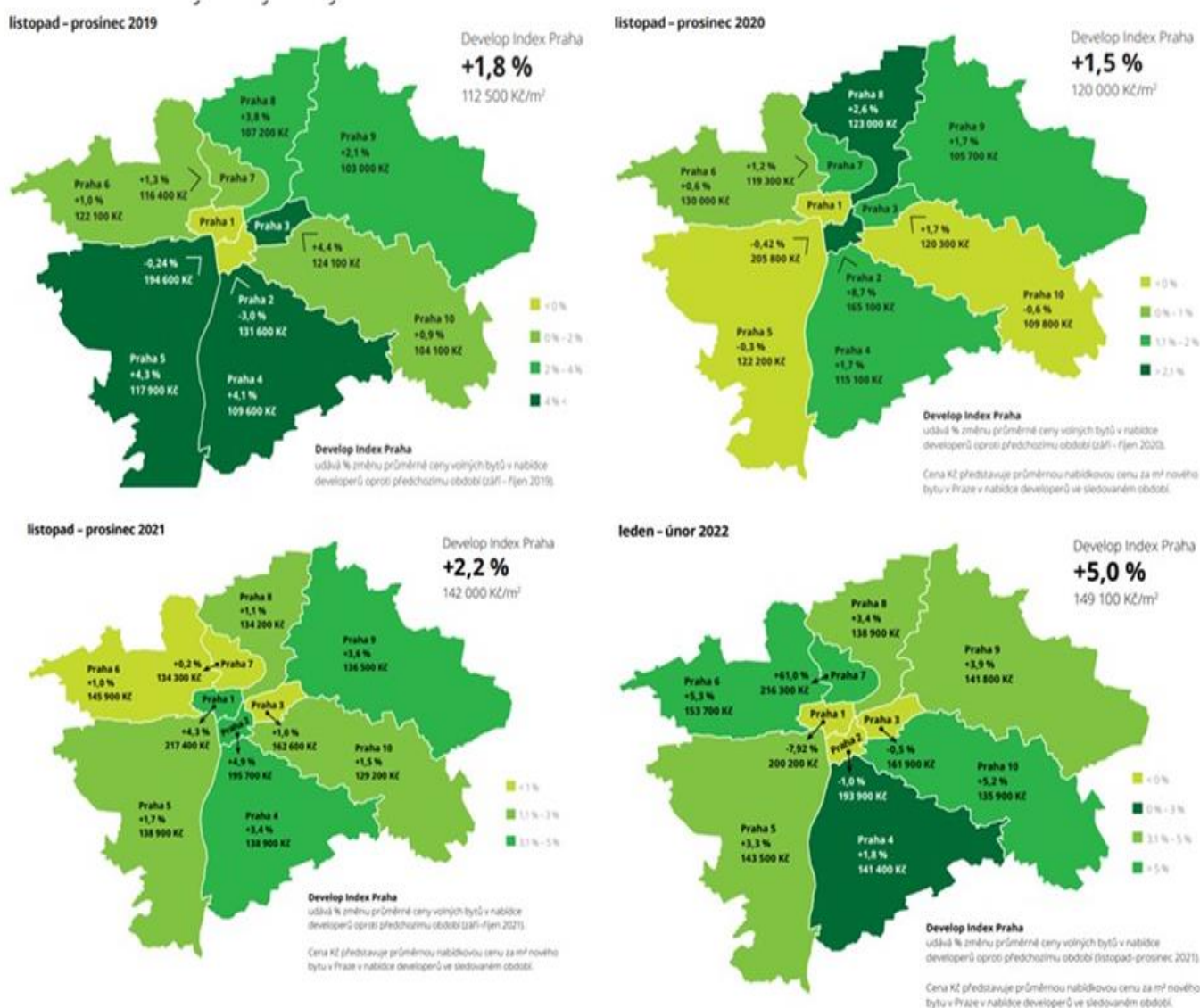
Co se týče cen starých bytů, srovnání je možné provést porovnáním nabídek jednotlivých realitních kanceláří (neexistují relevantní data z "oficiálních" statistických kanálů). Nicméně lze konstatovat, že rozdíl mezi cenou nového a starého bytu je cca 20 % (pokud pracujeme s faktem, že se jedná o starý byt, který nepotřebuje komplexní rekonstrukci nebo aspoň komplexní rekonstrukci několika částí bytu.) Jsou-li do úvahy vzaty všechny výše uvedené data, tak průměrná cena m² ve starším bytě v MČ Praha 1 může činit cca 157 tis. Kč za m², tzn. že při koupi staršího bytu v MČ Praha 1 o výměře 50 m² si musí

kupující připravit cca 7,8 mil. Kč. Vlastní bydlení v podobě koupě bytu se v hl. m. Praze a především v centru Prahy stává pro stále větší část populace nedostupnou.

Pro MČ Praha 1 by měla být prioritou snaha (s ohledem na hrozící růst “města duchů”, vyliďňování a gentrifikaci) udržet v lokalitě starousedlíky a jejich rodiny a dále podporovat sociální diverzitu obyvatel. Vytvářet tak prostředí k tomu, aby nedocházelo k odprodeji bytů a odstěhování (to je jev, který nejde nikdy zcela omezit, nicméně některé externí jevy jako snižování komfortu a úrovně bydlení v lokalitě mohou vést ke zrychlení těchto procesů).

Obrázek 42: Cenové mapy nových bytů dle společnosti Deloitte za r. 2019 – 1Q 2022

Poznámka: Jde o modelaci vycházející z průměrné ceny.

Zdroj: Deloitte (2022), odkaz [zde](#)

3.8.2.2 NÁJEMNÍ BYDLENÍ

Nájemní bydlení se se snížením možností zajištění vlastního bydlení stává alternativou pro část populace. V posledním roce je ale v hl. m. Praze možné sledovat zvyšující se tlak na ceny nájemního bydlení, což úzce koreluje právě s tím, že vlastní bydlení je čím dál více nedostupné.

Při sledování průměrné ceny pronájmů v hl. m. Praze (ale stejně tak na MČ Praha 1) došlo ke zvýšení průměrné ceny m² za pronájem o necelých 100 Kč, jak ukazují data dostupná na serveru. Rychlost ceny růstu nájemného je pak na území MČ Praha

1 o 5 % za rok. (Níže uvedené údaje je nutné brát jako průměry za různé typy pronajímaných bytů, proto půjde vždy o přibližnou cenu, která se ale může částečně lišit dle konkrétní lokality v rámci MČ a také dle typu bytu).

Tabulka 57: Cena růstu nájmu ve vybraných městských částech v hl. m. Praze za m² v Kč

Průměrná cena za m ²	05/21	03/22	04/22	05/22	Rychlost ceny růstu	Nárůst za sledované období
Praha 1	335	384	401	421	5 %	25,70 %
Praha 2	318	403	401	395	-1,50 %	24,20 %
Praha 3	312	375	391	381	-2,60 %	22,10 %
Praha 4	260	288	301	302	0,30 %	16,20 %
Praha 5	292	350	367	379	3,30 %	29,80 %
Praha 6	282	305	316	326	3,20 %	15,60 %
Praha 7	292	340	357	374	4,80 %	28,10 %
Praha 8	286	313	321	328	2,20 %	14,70 %
Praha 9	280	305	311	314	1 %	12,10 %
Praha 10	269	293	298	303	1,70 %	12,60 %

Zdroj: Hledám byt (2022), odkaz [zde](#)

Oblast nájemního bydlení může do určité míry kontrolovat a ovlivňovat sama MČ Praha 1, a to přes svůj bytový fond, který pronajímá.

Pro MČ Praha 1 by mělo být cílem tento bytový fond udržet. Politickým tématem je poté zastavení privatizace bytového fondu. Je vhodné rovněž zvážit postupné zvyšování bytového fondu (např. i odkupem bytů nebo přeměny nebytových prostor na bytové). V dnešní době jde o trend, který je možný sledovat i v některých západních metropolích. Pro MČ Praha 1, která nemá prostor ani možnosti vlastní výstavby, jde o jednu z mála možností, jak ovlivňovat kdo bude v lokalitě žít, snižovat negativní jevy vylidňování, gentrifikační nebo využívání bytů ke spekulativním podnikatelským účelům. (Udržení vlastního bytového fondu je navíc v přímém souladu se Strategií rozvoje bydlení v hl. m. Praze.)

3.8.3 KRÁTKODOBÉ UBYTOVÁNÍ

Krátkodobé ubytování (někdy též zkráceně Airbnb dle nejznámější platformy pro krátkodobé ubytování) je v hl. m. Praze a zejména na území MČ Praha 1 dlouhodobě velice problémové téma.

MČ má zřízen Výbor proti vylidňování centra a pro podporu komunitního života.

Na úrovni hl. m. Prahy se připravuje koncepce rozvoje bydlení, která by měla téma také řešit.

Hlavní problémy spojené s tématem:

- Snižování dostupnosti bydlení a tlak na růst cen bydlení. (Byty jsou kupovány jako investice.)
- Chybějící přesná evidence a data.
- Ušlý daňový zisk pro stát.
- Vylidňování centra města i dalších lokalit.
- Vysoký počet turistů v obytných domech, které nejsou k takto vysoké fluktuaci lidí uzpůsobeny a ani určeny a kde může v častých případech docházet k hluku, rušení nočního klidu, nepořádku a k celkové ztrátě soukromí

a bezpečí.)

- Disproporce v oblasti podnikání v ubytování – nejsou stejné podmínky pro hotely a ubytovací zařízení a ubytování přes krátkodobé ubytování, ačkoli pokud jsou byty používány čistě ke krátkodobému ubytování, plní do jisté míry velmi podobnou funkci jako hotely atp.
- Umrtvení lokality při případných dalších vlnách karanténních opatření a s tím spojených omezení v oblasti turismu a cestování.
- Odchod provozoven denní spotřeby, pečivo, maso, drogerie.
- Narušení nebo přímo ztráta autenticity lokality.

Omezení, které je v této věci dnes možné využít, je udělit pokutu provozovateli krátkodobého ubytování, pokud je prokázáno, že je byt využíván v rozporu s kolaudací (je-li byt užíván ke krátkodobému ubytování, měl by být správně zkolaudován jako ubytovna). V Praxi je však nutné toto prokázat. Pokutu musí potvrdit i hl. m. Praha.¹²¹

- Tento přístup byl zvolen na základně stavebního zákona, který definuje, že byty zkolaudované pro bydlení, nemohou být využívány k podnikatelské činnosti. Ke kontrole a vymahatelnosti zákona lze využít funkce státního stavebního dozoru, který je součástí stavebního úřadu a má všechny potřebné kompetence. (Vlastníci, kteří chtějí byty pronajímat ke krátkodobému ubytování musí provést rekolaudaci, kterou musí schválit MČ, na jejímž území se bytová jednotka nachází.)

Druhou možností, jak věc na úrovni samosprávy regulovat je kontrola a vymáhání dle živnostenského zákona, kde může docházet ke kontrole, zdali jde opravdu o ubytování ve smyslu podnikání, což s sebou nese i odpovědnost k placení daní apod. Tato možnost je velmi problémová z hlediska kontroly a vymáhání.

V rámci stávajících pravidel existují de facto 2 možnosti, jak téma řešit:

- Omezení pomocí místní vyhlášky.
- Využití současných zákonů, konkrétně stavebního zákona a živnostenského zákon (viz výše).
 - V rámci živnostenského zákona byly vytvořeny a směřovány návrhy k posílení pravomoci samospráv, které by si např. mohly určovat období, kdy je typ krátkodobého ubytování zakázán nebo stanovit počet dní v roce, které může majitel bytu využívat tímto způsobem.
 - Hl. m. Praha se opakovaně snažilo tento zákon změnit (hl. m. Praha má legislativní iniciativu). Všechny snahy ale doposud neprošly Poslaneckou sněmovnou PČR nebo jsou v ní stále neprojednané (týká se poslední iniciativy).

Aktuálně se nejčastěji hovoří o řešení v podobě tvorby nového zákona, které téma bude řešit komplexně. Tento zákon je v přípravě a schválen by měl být v r. 2022 nebo 2023. (Kontury zákona nejsou doposud veřejné, ale dle mediálních vyjádření by měly směřovat obdobným směrem jako legislativní iniciativa hl. m. Prahy.)¹²²

- MČ Praha 1 se k tomuto zákonu prostřednictvím příslušného výboru vyjádřila a připomínky předala zástupcům MMR.

Poznámka: Možností je i novelizace současných zákonů. V poslanecké sněmovně je tisk č. 41, který řeší návrh zvýšení pravomocí obcí v této věci – obec by mohla rozhodnout o počtu nocí, počtu osob ad. atributech určujících pravidla krátkodobého ubytování.

Možností je rovněž řešení na celoevropské úrovni.

V současné době (r. 2022) je možné sledovat iniciativu samotného Airbnb, které přišlo s iniciativou, že bude po pronajímatelích z této platformy vyžadovat identifikační číslo podnikatele, které by bylo u pronajímané nemovitosti uvedeno. Tento prvek by měl pomoci místním úřadům s lepším monitoringem a vybíráním daní. Není ovšem reálný předpoklad, že by tato věc, pokud vstoupí v platnost, vedla ke snížení rozsahu krátkodobých ubytování. Navíc jde o iniciativu

¹²¹ Vymáhání stavebního zákona je velmi problémové, je zde i problematický judikát. V současné době MMR vydalo metodiku k vymáhání stavebního zákona. Opět někteří ale tuto cestu kritizují za protiprávní.

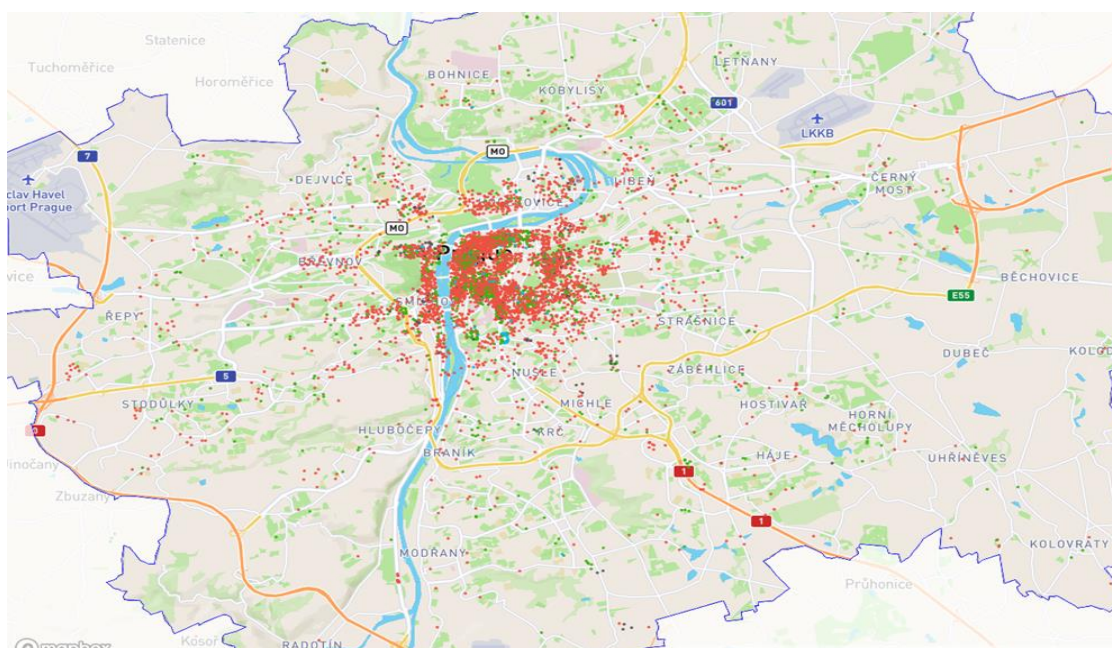
¹²² Poznámka: Při sledování řešení problematiky je možné sledovat rozpory mezi těmi, kteří hovoří o selhání státního aparátu (neschopnost nastavit nebo vymáhat, negativní dopady do situace v oblasti bydlení ve městech) a těmi, kteří nadřazují vlastnické právo. Při pohledu do zahraničí je možné konstatovat, že některé západní metropole jako Berlín, Vídeň nebo Amsterdam mají výrazně více možností a pravomocí, jak téma řešit a v případě potřeby regulovat.

pouze Airbnb a ne dalších poskytovatelů (ti k tomu byli vyzváni).¹²³ Daný přístup ale nijak neřeší nelegálnost používání bytu jako hotelu.

Při interpretaci dat z platformy Airbnb, která je největším v oblasti zprostředkování krátkodobých pronájmů, plynou následující informace, které jsou validní k dubnu 2022:¹²⁴

- V hl. m. Praze bylo k 1Q 2022 k dispozici 6632 krátkodobých pronájmů. Z toho 2 463 (37,2 %) bylo na území MČ Praha 1. Z uvedeného počtu je za velmi aktivní možné považovat cca 910 (tj. jednotky byly obsazeny 60 a více dnů v roce) a cca 700 za nízké aktivní (pronájem byl 1 – 59 dnů v roce).
- Jasně dominuje pronájem celých bytových jednotek/apartmánů.
- V počtu ubytovaných nocí jasně převažuje jednodenní a dvoudenní (víkendová) ubytování. Toto podporuje domněnku spojenou s tzv. alkoholovou turistikou nebo turistickou iniciovanou za zábavou (návštěva klubů, rozlučky se svobodou apod.).
- U počtu ubytovaných jasně převažuje počet ubytovaných 10 a více lidí (toto číslo ale křiví zapojení i hostelů v platformě a číslo tak nemusí být úplně relevantní pro další použití).

Obrázek 43: Rozložení Airbnb v hl. m. Praze v r. 2022

Zdroj: Airbnb, odkaz [zde](#)

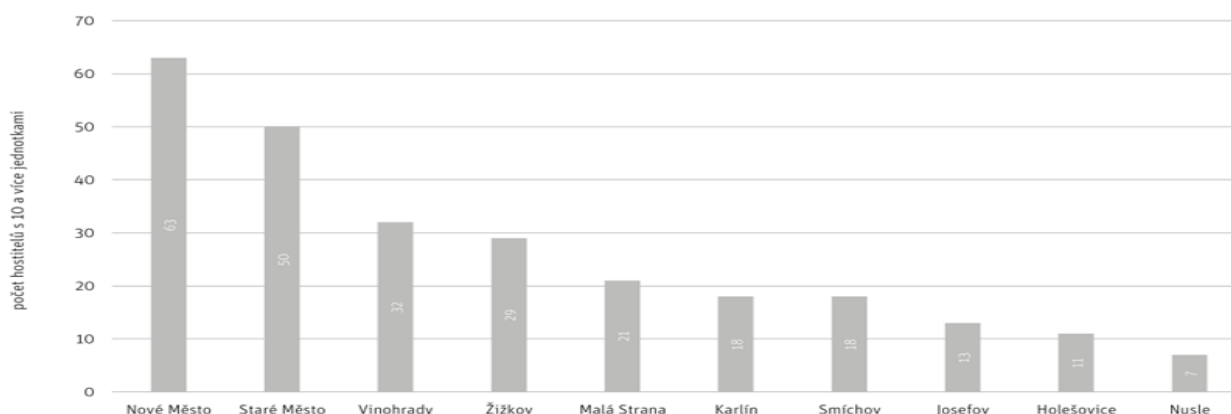
Obsáhlejší analýzu v tématu Airbnb a dat z této platformy provedl rovněž IPR, a to v r. 2021. Zjištěními z IPRu je možné ještě doplnit výše uvedené informace (které byly platné k r. 2021).

Nejdůležitějším zjištěním je skutečnost, že na území MČ Praha 1 je vysoký podíl pronajímatelů, kteří pronajímají 10 a více jednotek, jak ukazuje níže uvedený graf.

¹²³ Zdroj: MČ Praha 1, odkaz [zde](#)

¹²⁴ Zdroj: Airbnb: Insideairbnb, odkaz [zde](#)

Graf 40: Počet hostitelů s 10 a více jednotkami na Airbnb v pražských čtvrtích v r. 2021

Zdroj: IPR (2021), data z Airbnb, odkaz [zde](#)

3.8.3.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 44: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Bydlení

		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Bydlení a život	Vlastní a nájemní bydlení		x			x			x							x
	Krátkodobé pronájmy		x			x			x			x				
	Struktura obyvatel a vylidňování			x										x	x	
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Vlastní a nájemní bydlení	x		x						x		x				x
	Krátkodobé pronájmy		x	x					x			x	x			x
	Struktura obyvatel a vylidňování		x	x						x						

Nejčastějším tématem řešeným v lokalitách v oblastech bydlení byly tzv. krátkodobé pronájmy (krátkodobá ubytování). Oblast byla buďto řešena jako problémová nebo v ní byly dávány doporučení na zlepšení.

S krátkodobým bydlením byly ze strany účastníků nejvíce spojeny negativní emoce (a současně často návrhy, co by se mělo změnit a na co by se měla MČ Praha 1 zaměřit):

- Problém hluku (a zvukového smogu)
- Alkohol
- Nepořádek na ulici
- Snížený pocit bezpečí (chybí větší kontrola, restrikce, pokutování zahraničních turistů, co sem jezdí za zábavou)
- Nepořádek v domech a snižování kvality života v domech

Obecně bylo téma spojováno se snižováním kvality života rezidentů.

Lidé na participativních setkání vyjadřovali rovněž názor/pocit, že nejsou dostatečně chráněni před negativními jevy spojenými s krátkodobým ubytováním.

Názory tak směřovaly k nutnosti více regulovat a snížit počet krátkodobých ubytování na území MČ Praha 1 a do lokalit vrátit stálé/rezidentní obyvatele.

Téma vlastního a nájemního bydlení byla nejčastěji řešena v souvislosti se snižováním dostupnosti bydlení v prostředí MČ Praha 1 a rovněž s nedokončenou privatizací. Rovněž byly zmiňovány prázdné nevyužívané prostory, které mají soukromé vlastníky a jsou pouze jako investiční (nevyužívané) byty. Objevily se i názory na podporu různorodosti struktury obyvatel – podpora mladých rodin, zabránit snižování počtu stálých rezidentů.

Ve 4 lokalitách se také objevila témata související se strukturou obyvatel a vylidňováním. Téma má výraznou vazbu i k dalším podtématům. Lidé si navíc v těchto lokalitách často přejí, aby docházelo k větší podpoře/ochraně starousedlíků nebo podpoře spolků, komunit a aktivit, které by zde oživovaly každodenní život.

3.8.3.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.8.3.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI BYDLENÍ

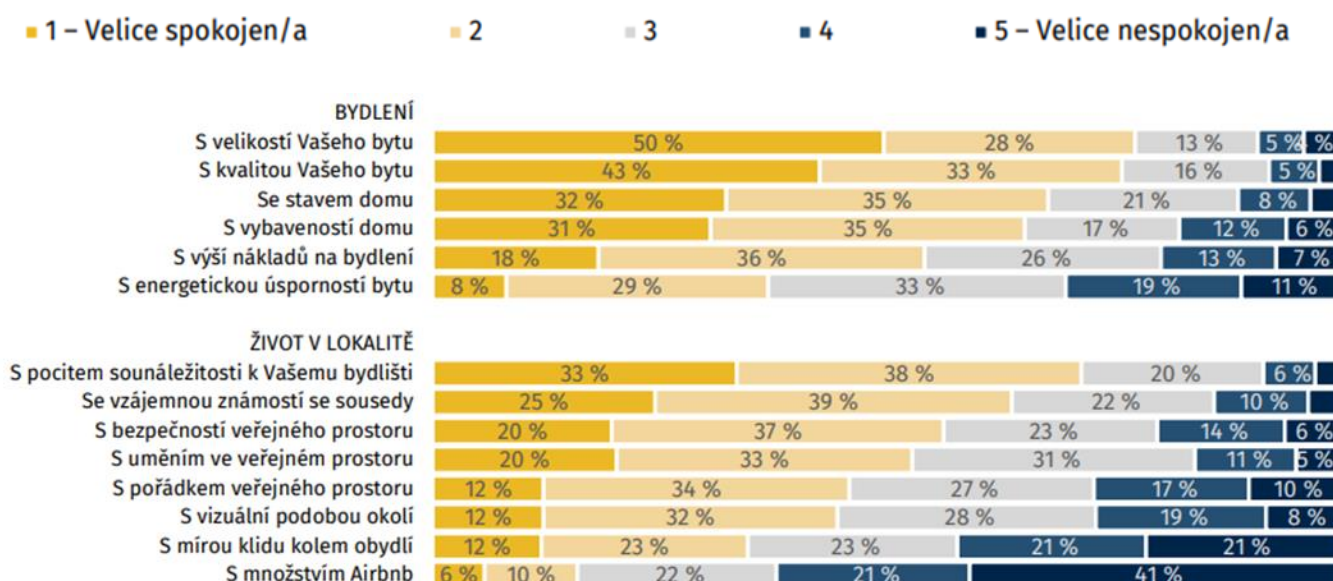
Pozitivem bydlení v Praze 1 jsou relativně velké byty. Vybavenost bytů a domů je v některých aspektech nižší než ve zbytku Prahy, ale životní spokojenost to neovlivňuje.

Mezi hlavní významné slabiny, které významně ovlivňují spokojenost s životem v Praze 1, patří negativní dopady turismu (hluk, Airbnb, přizpůsobování turismu atd.), některé aspekty životního prostředí (znečištění ovzduší, podoba parků a míst k odpočinku) a přehlcení tranzitní dopravou.

Rostoucím problémem v bydlení je energetická úspornost a náklady – čtvrtina lidí dává na bydlení více než 35 % a potřebovali by příspěvek na bydlení či jinou formu podpory. Zejména chudší rodiny s dětmi, ale i polovina zasažených důchodců žádnou podporu nečerpá.

Specifikem Prahy 1 (i ve srovnání se zbytkem centrálních částí) je velký odpor k Airbnb, které jim nevdají primárně kvůli bezpečnosti, ale kvůli hluku a znečištění domů. Velká většina je pro regulaci, vyšší poplatky / danění. Většina obyvatel by regulovala i přehlcení reklamami a vizuálním smogem, ale v tom se příliš neliší od zbytku Pražanů.

Graf 41: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?

3.8.3.2.2 SHRUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU BYDLENÍ

Bydlení a vybavenost

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Převládá spokojenost s velikostí a kvalitou bytu (spokojeno cca 80 %).
- Problematicky a hůře než ve zbytku Prahy je vnímána energetická úspornost bytů (spokojeno 37 %).
- Spokojenost s těmito obecnými aspekty vlastního bydlení omezeně souvisí s celkovou spokojeností s životem v Praze 1.

Vybavenost:

- Přestože si obyvatelé Prahy 1 celkově nestěžují na kvalitu bytu, při dotázání na jednotlivé aspekty vybavenosti jsou kritičtější než zbytek Prahy. Často říkají, že jim chybí izolovaná okna (37 %), balkon/terasa (45 %), zahrada a zeleň ve dvoře (47 %) a parkovací místo či garáž (52 %). Ve všech těchto oblastech je pocítovaný nedostatek výrazně vyšší než u obyvatel zbytku Prahy.
- Vybavenost domů a jejich okolí je proti zbytku Prahy nižší i v dalších oblastech, které se týkají rodin s dětmi (prostor pro kočárek, dětské hřiště, bezbariérový přístup). Současným obyvatelům Prahy 1 to tolik nevádí, protože jsou zde častěji starší lidé bez dětí. Ale může to odrážet rodiny s dětmi od přistěhování.

Finanční problémy s bydlením:

- Více, než pětina domácností říká, že dává přes 35 % příjmu na bydlení. Příspěvek na bydlení přitom čerpá jen okolo 5 %. Další pětina ale říká, že by ho uvítala a potřebovala!
- Nejčastěji mají velké výdaje na bydlení důchodci (třetina nad 35 %), kteří také častěji – byť méně než v polovině případů – čerpají příspěvek. Nenaplněnou podporu v bydlení mají velmi často neúplné rodiny.

Život v lokalitě

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Pozitivně a lépe než ve zbytku Prahy, je hodnocena sounáležitost s lokalitou a vztahy se sousedy (75–80 %). Oproti lidem ze zbytku Prahy obyvatelé Prahy 1 oceňují také přítomnost umění ve veřejném prostoru. Převládá i spokojenost s mírou bezpečnosti.
- Problematicky a hůře než zbytek Prahy, vnímají pořádek a vizuální podobu ve svém okolí, ale zejména míru klidu/hluku (vadí 41 %) a množství Airbnb (vadí 62 %). Tyto dva aspekty jsou specifické pro Prahu 1.
- Tyto aspekty jsou také klíčové z hlediska celkové spokojenosti s životem v Praze 1.
- Pocit sounáležitosti s lokalitou je významným vlivným pozitivem života, množství Airbnb a hluku (absence klidu) jsou významnými negativy – jsou hodnoceny kriticky a výrazně souvisí s celkovou spokojeností.

Krátkodobé ubytování typu Airbnb:

- Většina lidí v Praze 1 si stěžuje, že Airbnb v jejich okolí vede k vyššímu nočnímu hluku a znečištění (odpadky, vandalismus). Menšina cítí přímo ohrožení ve svém domě od hostů Airbnb.
- Jen minimum lidí (8 %) by situaci Airbnb nijak neřešilo a nechalo na majitelích domů. Vyšší podporu než celkový zákaz (27 %) má ale regulace – omezení počtu bytů, vyšší zdanění poplatky apod.
- Naladění proti Airbnb a pro jeho zákaz či regulaci je výrazně vyšší než ve zbytku Prahy.

Hluk a vizuální smog:

- Takřka polovinu (48 %) obyvatel Prahy 1 často ruší hluk opilých lidí v noci. Zhruba třetina si ale stěžuje i na hluk davů z ulice, dopravy, hospod, krátkodobých ubytování a rekonstrukcí.
- Jen minimum obyvatel Prahy 1 není často rušeno alespoň některým z těchto hluků a subjektivní vystavení hluku je výrazně vyšší než ve zbytku Prahy – a to ve všech oblastech s výjimkou hlučení trvale bydlících sousedů.
- Jen 12 % obyvatel Prahy 1 by nijak neřešilo počet reklam a nápisů ve veřejném prostoru – většina podporuje jejich omezení či regulaci s pomocí památkářů.
- V přístupu k vizuálnímu smogu se ale obyvatelé Prahy 1 příliš neliší od lidí z dalších částí Prahy, kterým také vadí.

Projevů turismu:

- Z projevů turismu lidem nejvíce vadí ten alkoholový (příjezdy na oslavy), přílišné přizpůsobování ulic a jejich podoby

turistům, přehlčení Airbnb a kontroverzní podniky (strip bary apod.). Ty vadí většině obyvatel a výrazně se s negativním vnímáním těchto věcí odlišují od lidí ve zbytku Prahy (včetně širšího centra).

3.8.4 TRENDY V OBLASTI BYDLENÍ

Trend	Popis
Bydlení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Omezování krátkodobého ubytování – výrazné pravomoci samospráv ✓ Podpora družstevního bydlení ✓ Sociální bydlení a startovací byty ✓ Mezigenerační bydlení ✓ Držení nebo snaha opětovně získávat větší podíl bytového fondu ze strany samospráv ✓ Řešení gentrifikace ✓ Půjčky vlastníkům nemovitostí ve finanční tísní výměnou za vlastnická práva k nemovitosti

3.8.5 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Jak ukázaly facilitační workshopy, sociologické šetření i vlastní analýza, téma bydlení a jeho dostupnost (cena prodávaných bytů; cena nájmu; adekvátnost úrovně bydlení) je z pohledu obyvatel většiny čtvrtí MČ Praha 1 jedním z hlavních problémů a výzev, které před MČ Praha 1 (celým hl. m. Praha) stojí.

Na území celého hl. m. Prahy vč. MČ Prahy 1 dochází v posledních letech k postupnému zvyšování cen bytů. Vlastní bydlení se tak stává cenově stále nedostupnější, což je v centru města ještě markantnější. Byty v centru města tak kupují movitější lidé k vlastnímu bydlení (nebo bydlení pro svoji rodinu), jako investici či uložení peněz přes zvyšující se inflaci. Byty zde rovněž kupují lidé s podnikatelským záměrem (pronájem, krátkodobé bydlení).

Na základě stávajících faktů lze konstatovat, že téma má velký dopad do lidského pilíře, současně ale i do pilíře sociálně-politického a ekonomického:

- Na území MČ Praha 1 již není reálné ve velkém měřítku stavět nové byty. Není tak možné, že by jako např. v jiných lokalitách v hl. m. Praze mohlo dojít k vysokému přílivu nových obyvatel v důsledku nové výstavby.
 - Dostupnost vlastního bydlení pro nově přistěhované na území MČ Praha 1 se výrazně snižuje, respektive se snižuje okruh lidí, kteří na vlastní bydlení v centru hl. m. Prahy mohou dosáhnout. To může vést a de facto již vede k tomu, že nově přicházejí movitější obyvatelé (pokud zde chtějí bydlet a byt nemají pouze jako investici nebo přímo na podnikatelský záměr).
 - Tato skutečnost může dlouhodobě podporovat gentrifikaci.
 - Aby nedocházelo ke gentrifikaci, kterou lze obecně označit jako jev nepříznivý, je nezbytné snažit se v lokalitě udržet původní starousedlíky a jejich další generace, zvyšovat sociální různorodost obyvatel apod. Bude-li docházet ze strany starousedlíků k odchodu a prodeji bytů (jak se částečně děje), může jít o další akcelerační faktor gentrifikace.
 - Nabízí se zde zaujetí aktivního přístupu ze strany MČ Prahy 1 tak, aby docházelo k aktivnímu vytváření příležitostí pro možnou diverzitu obyvatelstva v lokalitě, podpoře a zajištění odpovídajících veřejných i soukromých služeb, nabízení různorodého bydlení pro jednotlivé skupiny obyvatel. To vše podporovat přes vlastní bytový fond MČ Prahy 1, případně Hl. m. Prahy.
- Řešení tématu bude mít dopad především do sociálně-politického a lidského pilíře.
- Možností je rovněž zvážení rozvinutí principu půjček ze strany MČ Prahy 1 vlastníkům nemovitostí s finančními problémy výměnou za vlastnická práva k nemovitosti. (Zapůjčená částka odpovídá zpravidla tržní ceně nemovitosti a je vyplacena formou pravidelného příspěvku.) Nejenom, že se pomůže člověku v nouzi, ale zároveň je mu umožněno zůstat bydlet v lokalitě. MČ má následně práva na danou nemovitost a nedojde tak nucenému odprodeji nemovitosti ze strany dotyčného obyvatele spekulantům apod. Tento přístup může pomoci snížit vylidňování a pokračování gentrifikace, rovněž dlouhodobě zajišťuje rozšiřování bytového fondu.
- Toto opatření může mít dopad do sociálně-politického, lidského a ekonomického pilíře.

Dalšími možnostmi k řešení jsou:

- Posilování a prohlubování spolupráce s Městskou nájemní agenturou (organizace HMP). Řešení by mělo přímo vazbu na sociálně-politický pilíř udržitelnosti.
- Rekonstrukce a rekolaudace nebytových prostor ve správě MČ Praha 1 na bytové prostory (nebo získávání nebytových prostor, které by šly potenciálně rekolaudovat). Řešení se přímo týká ekonomického a lidského pilíře udržitelnosti.

K udržení starousedlíků v lokalitě a zachování určité sociální rozmanitosti obyvatel, je nezbytné vytvářet a podporovat opatření, která jim nebudou život v lokalitě znepříjemňovat. Jde o celý soubor negativních jevů jakými jsou:

- hluk a zvukový smog;
- vizuální smog;
- snížený pocit bezpečí;
- čistota a pořádek na ulicích, veřejných prostorech i vlastních domech nebo dvorcích;
- omezovat na únosnou míru krátkodobé bydlení a s tím spojené negativní jevy (a aby nedocházelo k vyklidňování domů na území MČ Praha 1 na úkor krátkodobých bydlení);
- parkování (upřednostnění rezidentů);
- vytvářet prostupné veřejné prostředí bez bariér;
- podporovat udržení, případně vznik obchodů denní potřeby (pekař, zelenina, atd.) a vyrovnat tak nepoměr množství obchodů pro turisty
- řešit dopady klimatické změny na centrum města;
- atd.

Z pohledu udržitelnosti jde tak v první řadě o řešení lidského pilíře (velmi zjednodušeně řečeno, aby se v lokalitě dobře žilo a chtěli zde žít lidé různých věkových i sociálních vrstev). V druhé řadě jde ale i o řešení dalších pilířů udržitelnosti, neboť tyto oblasti jsou vzájemně provázané (udržitelné životní prostředí; udržitelné řešení z pohledu politicko-sociálního, ale i ekonomického).

Velmi specifickým tématem pro MČ Praha 1 je krátkodobé ubytování, což potvrzují všechny 3 využívané metody. Téma je dlouhodobě neudržitelné jak z hlediska lidského pilíře, tak ekonomického. Může mít rovněž výrazné dopady do celkové environmentální udržitelnosti, a to nejen na úrovni MČ Praha 1 nebo hl. m. Prahy, ale i na úrovni regionální a globální (negativní jevy spojené s cestováním – emise skleníkových plynů atp.).

S tématem bydlení je spojeno i téma privatizace bytového fondu a nakládání s ním ze strany MČ Praha 1 nebo občanská vybavenost. Obě témata jsou řešena v samostatných kapitolách v této analýze. Pro MČ Praha 1 by bylo vhodné mít vytvořenou vlastní strategii bydlení, která by transparentně definovala, jak bude městská část oblast řešit vč. správy vlastního bytového fondu.

Sociologické výzkumy ukázaly rovněž čistě lokální pohled v tom, že téma dostupnosti nového bydlení není pro místní obyvatele tak výrazné téma v oblasti bydlení. Mnohem významnější je pro tuto skupinu zlepšit kvalitu současného bydlení (neboť v lokalitě již žijí) a udržet ji pro jejich budoucí generace. Pro část obyvatel je poté téma privatizace bytového fondu, což ovšem může jít proti zájmům MČ Praha 1 i výsledkům analýzy, a sice že by MČ Praha 1 již neměla přistupovat k privatizaci bytového fondu a snažit se ho minimálně udržet, aby mohla mít vliv na skladbu a udržení obyvatel své městské části.

3.8.6 SWOT ANALÝZA – BYDLENÍ

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Existence výboru, který řeší téma vylidňování a bydlení.	O				X
• Aktivní snaha zastupitelů řešit problematiku krátkodobých pronájmů ve spolupráci s hl. m. Prahou i státem.	O			X	X
• Aktivní komunikace tématu krátkodobého ubytování vůči HMP i obyvatelům ze strany MČ Praha 1.	O			X	X
• Existence platných zákonů, o které se lze aktivně opřít.	O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Historická privatizace vlastního bytového fondu na MČ Praha 1.	O	X			X
• Nedochází ke zvyšování vlastního bytového fondu MČ Praha 1.	O	X			X
• Prakticky nulová možnost nové výstavby v lokalitě.	O	X			X
• Nejdražší lokalita pro pořízení nového bytu v ČR (v přepočtu na průměrnou cenu za 1 m ² podlahové plochy).	O	X			X
• Vysoká koncentrace krátkodobých pronájmů v centru města.	S / O	X			X
• Negativní doprovodné jevy plynoucí z krátkodobých pronájmů a snižování kvality života pro starousedlíky.	S / O		X		X
• Dlouhodobé vylidňování centra města.	S / O	X			X
• Probíhající gentrifikace na území MČ Praha 1.	O				X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Přijetí nového zákona regulujícího oblast krátkodobého bydlení a dávajícího samosprávám výrazně větší pravomoci (jak s tímto problémem bojovat, nastavit pravidla a řešit problematiku na celostátní úrovni).	O	X			
• Zvyšování bytového fondu hl. m. Prahy a aktivní politika v oblasti nájemního bydlení.	O	X			X
• Zvyšování výstavby na území hl. m. Prahy a tlak na nezvyšování cen bydlení.	O	X			X
• Snižování byrokracie spojené s výstavbou na úrovni státu.	O	X			
• Majetkové směny MČ Praha 1 a HMP s cílem zvýšit bytový fond MČ Praha 1.	O				X

• Transformace nebytových prostor HMP na území MČ Praha 1 na bytové prostory.	S / O			X	X
• Podpora nájemního bydlení na úrovni celého hl. m. Prahy	O			X	X
• Společné investice hl. m. Prahy a soukromých subjektů do nové výstavby.	O				X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Zachování statusu quo v oblasti krátkodobého ubytování ze strany státu a jeho institucí.	S	X			
• Trvalé zvyšování cen bydlení a tím spojená migrace obyvatelstva (záporná) a vylidnění v hl. m. Praze.	O			X	X
• Negativní dopady overturismu na ceny a dostupnost bydlení v hl. m. Praze.	S / O			X	
• Rostoucí ceny nájemního bydlení v HMP i ČR.	O				X
• Zhoršující se dopady krátkodobého ubytování v podobě zhoršování života v obytných domech i na veřejných prostranstvích.	S / O			X	X
• Skupování majetku zahraničními investory v hl. m. Praze.	O	X		X	
• Privatizace bytového fondu ve vlastnictví HMP na území MČ Praha 1 bez možnosti odkupu MČ Praha 1.	O	X		X	

3.9 VEŘEJNÉ SLUŽBY

3.9.1 SLUŽBY A OBČANSKÁ VYBAVENOST

Charakteristikou centrální městské části je, že pro své obyvatele (ale i návštěvníky) disponuje širokým rozsahem služeb a velmi vysokou úrovní občanské vybavenosti. Přesto se – opět vzhledem ke specifčnosti území – vyskytují místa, ve kterých je – zvláště pro místní obyvatele – obtížné zajistit si základní služby (nákup potravin a jiného drobného zboží). Na území městské části se vyskytují 2 obchodní centra (což představuje 10 % z celkového počtu v Praze) a 12 potravinářských prodejen, přičemž při stanovení docházkového pásma do 600 metrů jsou tyto prodejny k dispozici 72,7 % obyvatelům (celopražský průměr činí 64 %).¹²⁵ Nachází se zde 277 kulturních zařízení, až 92 % obyvatel se nachází v docházkovém pásmu (do 800 metrů) do kulturně-komunitních center (v celé Praze je tato hodnota pouze 27,4 %).¹²⁶

3.9.2 SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY

Sociální a návazné služby představují soubor činností, které jsou zaměřeny na podporu a pomoc těm, kteří z nějakého důvodu pomoc druhých potřebují. Bez takové pomoci může těmto osobám hrozit sociální vyloučení či jim mohou z nedostatku péče hrozit zdravotní a jiná rizika. Obecné dělení sociálních a návazných služeb vymezuje sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Forma sociální péče může být terénní (pečovatelská služba, streetworking), ambulantní (poradna, nízkoprahové centrum) a pobytová (domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením).

Sociální službou je činnost, kterou zabezpečují poskytovatelé sociálních služeb na základě oprávnění dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1.1.2007. Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Poskytovatelem sociální služby je právnická nebo fyzická osoba, která má k této činnosti oprávnění dle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1.1.2007. Poskytovatelem sociální služby nejsou rodinní příslušníci či asistenti sociální péče, kteří pečují o své blízké či jiné osoby v domácím prostředí.¹²⁷

Nejčastějšími příjemci sociálních a návazných služeb jsou senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, cizinci, národnostní menšiny, azylanti (žadatelé o azyl), lidé žijící na okraji společnosti, osoby závislé a osoby ohrožené závislostí, osoby bez přístřeší a osoby v krizi.

Sociální služby a udržitelný rozvoj

V oblasti sociálních služeb se v rámci udržitelného rozvoje pozornost zaměřuje na zmírňování chudoby a vytváření preventivních programů, zajišťování rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností či na sociálně integrované bydlení. V rámci těchto témat se pak lze zaměřit na jednotlivá opatření:

Zmírňování chudoby a vytváření preventivních programů

- zajišťování dočasného nouzového bydlení (tzv. krizové byty)
- vytváření finančních rezerv pro potřeby náhlé finanční pomoci potřebným
- monitoring sociálně potřebných domácností (příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi)
- dostupností sociálních bytů a bytů obecně
- poradenství v dluhové problematice

Rovný přístup k veřejným službám a snižování sociálních nerovností

- podpora (i finanční) rodinných center
- zajišťování rovného přístupu ke vzdělávání (projekty na podporu inkluze, bezbariérové přístupy apod.)
- podpora obyvatel v obtížných životních situacích
- podpora při hledání pracovních příležitostí

Sociálně integrované bydlení

- Sociálně vyloučené lokality

¹²⁵ Zdroj: Územně analytické podklady hl. m. Prahy, 2020.

¹²⁶ Zdroj: *tamtéž*

¹²⁷ Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

- Podpora a vzbuzování zájmu obyvatel o veřejné dění
- Odstraňování sociálních bariér
- Komunikace osob se specifickými potřebami
- Zapojování dobrovolníků a dobrovolnická činnost

V roce 2022 bylo na území MČ Praha 1 registrováno 44 poskytovatelů sociálních a návazných služeb.¹²⁸ Někteří z těchto poskytovatelů zde však mohou mít pouze sídlo firmy, ale zařízení poskytující skutečnou službu může sídlit na jiném území. Někteří poskytovatelé navíc cíleně nezveřejňují svou adresu, což bývá častý případ služby azylových domů (příjemci této služby jsou oběti domácího násilí, obchodu s lidmi, komerčně zneužívané osoby). Úřad městské části Praha 1 zřizuje Středisko sociálních služeb, s ostatními poskytovateli spolupracuje. Konkrétní výčet poskytovatelů sociálních a návazných služeb je uveden v příloze zde.

3.9.2.1 SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY ZŘÍZOVANÉ MČ PRAHA 1

3.9.2.1.1 STŘEDISKO SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRAHA 1

Městská část Praha 1 je zřizovatelem Střediska sociálních služeb Praha 1, které poskytuje sociální služby obyvatelům Prahy 1, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Středisko poskytuje následující služby¹²⁹:

- pečovatelská služba terénní (domácnosti klientů)
- pečovatelská služba v domech s pečovatelskou službou a ve střediscích osobní hygieny
- tísňová péče
- denní stacionář
- poradenství
- krátkodobé ubytování
- provoz DPS ve spojení s pronájmy bytů ve všech DPS a pronájem nebytových prostor v DPS

Předmětem hlavní činnosti Střediska sociálních služeb v rámci poskytování sociálních služeb jsou:

- pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytování podmínek pro osobní hygienu
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovné, vzdělávací činnosti
- aktivizační činnosti
- sociální poradenství
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- pohybové volnočasové aktivity seniorů a dalších občanů Prahy 1

Středisko sociálních služeb bylo k 31.12.2020 personálně zajištěno 67 zaměstnanci:

Tabulka 58: Personální zajištění Střediska sociálních služeb Praha 1

Zaměstnanci Střediska sociálních služeb	
zaměstnanci přímé obslužné péče	31
řidiči rozvázející obědy a obstarávající nákupy a zajišťující přepravu klientů	4
pracovníci tísňové péče	5
koordinátoři pečovatelské služby v okrcích	4

¹²⁸ tamtéž

¹²⁹ Zdroj: Zpráva o činnosti za rok 2020, odkazu [zde](#)

sociální pracovníci	1
vedení organizace včetně hospodářské správy	9
- z toho ekonomický a mzdový úsek	3
recepční	3
technici, údržbáři, pracovníci úklidu	6
pracovníci v denním stacionáři	1
pracovníci v klubech seniorů	3

Zdroj: Roční zpráva organizace

Tabulka 59: Počet výkonů Střediska sociálních služeb Praha 1 v roce 2020

Pečovatelská služba	
Počet klientů	443
Počet rozvezených obědů	36 844
Počet obyvatel v DPS ke dni 31. 12. minulého roku	99
Počet zemřelých	35
Počet kontrol u klientů za minulý rok	795
Počet šetření	75
Fakultativní úkony	
Pomoc s malými domácími zvířaty	3
Denní stacionář	
Kapacita DS	8
Celkem péče v DS	4
Tísňová péče	
Počet aktivních klientů k 31. 12. minulého roku	101
Z toho: mužů	19
žen	82
Počet zásahů v domácnosti klienta	75
Počet návštěv – šetření u klienta	536

Zdroj: Roční zpráva organizace

3.9.2.1.1.1 PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Smyslem terénní pečovatelské služby je poskytování sociální služby a péče osobám v jejich vlastním domácím prostředí na základě jejich osobních potřeb s cílem prodloužit setrvání ve vlastním domácím prostředí, kde mají své přirozené kontakty. Na území MČ Praha 1 je terénní pečovatelská služba poskytována osobám se zdravotním postižením, seniorům a rodinám, kde se narodilo tři a více dětí současně. V rámci této služby jsou poskytovány klasické pečovatelské úkony – podávání stravy, pomoc při osobní hygieně, pomoc s obstaráním nákupu, péče o domácnost apod. Mezi základní principy této služby se řadí partnerský přístup, respektování osobnosti, respektování vlastní vůle klienta, pomoc vytvářet domov, ohleduplný přístup k osobám se zdravotním postižením, informovanost a svoboda pohybu.¹³⁰ Území městské části Praha 1 je pro účely této služby rozděleno do 4 okrsků:

1. okrsek: Staré město (severní část – Josefov)
2. okrsek: Nové Město (severní část)
3. okrsek: Staré Město (jižní část) a Nové Město (jižní část)
4. okrsek: Malá Strana a Hradčany

Úhrada je stanovena sazebníkem úhrad za úkony pečovatelské služby dle vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který schvaluje Rada městské části Praha 1.¹³¹ Dle roční zprávy organizace tuto službu v roce 2020 využívalo celkem 443 klientů.

¹³⁰ Zdroj: Středisko sociálních služeb Praha 1, odkaz zde

¹³¹ Zdroj: Středisko sociálních služeb Praha 1

Mimo organizaci Střediska sociálních služeb Praha 1 poskytuje terénní pečovatelskou službu na území MČ Praha 1 Křížovnická pečovatelská služba. Za klienty této služby dochází kvalifikovaní pracovníci v doprovodu (pokud je svolení klienta) studentky dívčí katolické střední školy. Tato střední škola se věnuje výchově a vzdělávání budoucích pečovatelek, pracovníků v sociálních službách. Služba je poskytována přibližně 40 seniorům.¹³²

3.9.2.1.1.2 DOMY S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

Domy s pečovatelskou službou nabízejí byty v režimu zvláštního bydlení, nejčastěji se jedná o bytový dům složený ze samostatných bytů pro seniory. Ti zde mohou (ale nemusí) využívat služeb pečovatelské služby – pomoc s hygienou, obstarání nákupu, dovážka jídla apod., a to v předem dohodnutých časech. O umístění do domu s pečovatelskou službou mohou žádat osoby, které splňují podmínky určené pravidly pro přijímání a vyřizování žádostí o pronájem malometrážních bytů a podmínkami pronájmu v domech s pečovatelskou službou a bytovém domě s pečovatelskou službou v Praze 1.

Středisko sociálních služeb Praha 1 ve spolupráci s úřadem spravuje celkem 6 domů s pečovatelskou službou. V každém ze čtyřech výše zmíněných okrsků se nachází minimálně jeden dům s pečovatelskou službou: v prvním okrsku se nachází - DPS Dlouhá 23 a BDPS Benediktská 13; ve druhém okrsku - DPS Týnská 17a, a BD Samcova; ve třetím okrsku - DPS Pštrossova 18 a ve 4 okrsku – DPS U Zlaté studně. Vzhledem ke specifičnosti prostředí území Prahy 1 (historické území, méně zeleně, zástavba) disponuje každý z těchto domů minimálně terasou pro klidné trávení času na vzduchu (BD Samcova, BDPS Benediktská, DPS Dlouhá, DPS U Zlaté studně a DPS Pštrossova) či dokonce zahradou ve vnitrobloku (DPS Týnská) nebo stupňovitou zahradou k odpočinku s výhledem na Prahu s přístupem pomocí schodolezu (DPS U Zlaté studně). V roce 2020 žilo v domech s pečovatelskou službou celkem 99 klientů. Pobytové kapacity v jednotlivých domech shrnuje následující tabulka.

Tabulka 60: Pobytové kapacity DPS a BDPS zřizovaných MČ Praha 1

DPS Dlouhá 23	
celkem k dispozici	44
z toho:	
garsoniéry	36
byty 1+1	8

BDPS Benediktská 13	
celkem k dispozici	29
z toho:	
garsoniéry	36
byty 1+1	8
garsoniéry (bezbariérové)	2
3+kk (bezbariérový)	1

DPS Týnská 17a	
celkem k dispozici	22
z toho:	
garsoniéry	21
dvougarsoniéra	1

BD Samcova 3	
celkem k dispozici	12
garsoniéry	8
dvougarsoniéra	1

¹³² Zdroj: Oficiálně webové stránky Křížovnické pečovatelské služby

garsoniéry (bezbariérové)	1
dvougarsoniéry (bezbariérové)	2

DPS U Zlaté studně 1	
celkem k dispozici	10
z toho:	
garsoniéry	8
byty 1+1	1
byty 1+1 (bezbariérové)	1

DPS Pštrossova 18	
celkem k dispozici	20
z toho:	
garsoniéry	18
dvougarsoniéra	1
dvougarsoniéry (bezbariérové)	1

Zdroj: Webové stránky Střediska sociálních služeb Praha 1

Obrázek 45: Dům s pečovatelskou službou v Týnské ulici (současně sídlo denního stacionáře)

Zdroj: Oficiální webové stránky Střediska služeb sociální péče Praha 1

3.9.2.1.1.3 TÍŠŇOVÁ PÉČE

System tísňové péče je další ze sociálních služeb poskytovaných v přirozeném sociálním prostředí klienta prostřednictvím distanční hlasové a elektronické nepřetržité komunikace s dispečinkem, který poskytne a zajistí pomoc v krizových situacích (pád, nevolnost, náhlé zhoršení zdravotního stavu apod.). Osoba využívající službu tísňové péče má buďto při sobě nebo jinde v bytě instalované tlačítko, které aktivuje jednoduchým stiskem. Zařízení, které služba Střediska využívá, sestává z jednotky instalované v bytě klienta, jejíž součástí je i reproduktor a mikrofon pro hlasitý dohovor, z nouzového tlačítka, které klient při pobytu doma stále nosí u sebe, a dále z pultu centrální ochrany, umístěného v dispečinku služby. Stanovená výše úhrady činí 180 Kč za měsíc.¹³³ V roce 2020 využívalo služeb tísňové péče celkem 101 klientů a proběhlo celkem 75 zásahů v domácnostech klientů.

Mimo organizaci Střediska sociálních služeb Praha 1 poskytuje službu tísňové péče na území městské části společnost Chytrá Péče, s.r.o. Společnost zajišťuje provoz SOS hodinek i SOS tlačítka, tato zařízení navíc sama rozpoznají kritické situace a informují o nich odborného asistenta.¹³⁴

3.9.2.1.1.4 DENNÍ STACIONÁŘ

Denní stacionář je ambulantní sociální službou, která je nabízena těm klientům, kteří (již) nejsou schopni se ze zdravotního či fyzického omezení o sebe postarat. Služba dále slouží i rodinným příslušníkům, kteří jsou pečujícími těchto osob a z různých důvodů svou péči nemohou poskytovat v plné míře celý den. Cílovou skupinou jsou senioři a osoby se zdravotním postižením s místem bydliště na území Prahy 1. Vzhledem k tomu, že jde o ambulantní službu, klienti do ní ráno přicházejí a večer odchází do svých domovů. Denní stacionář zřizovaný MČ Praha 1 sídlí v domě s pečovatelskou službou Týnská 17. Kapacita denního stacionáře je nastavena pro 8 osob a v roce 2020 byli v péči v průměru 4 klienti.

3.9.2.1.1.5 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Středisko sociálních služeb Praha 1 dále pořádá volnočasové aktivity pro všechny seniory a osoby se zdravotním postižením, které žijí v Praze 1. Volnočasové aktivity jsou pořádány po celý rok (s výjimkou července a srpna) a jsou poskytovány zdarma. Akce se konají v klubech seniorů (Klub seniorů Haštalka, Klub seniorů Tomáš, Klub seniorů Týnská), v pohybovém centru či v domech s pečovatelskou službou (a mimo ně). Mezi aktivity s pravidelným režimem patří:

- Enkaustika neboli malba horkým voskem
- Konverzace v cizích jazycích
- Kurzy práce na PC
- Pétanque
- Recitační kroužek Týnka
- Taneční kroužek Medunka
- Trénování paměti
- Turistická parta
- Jiu-Jitsu – sebeobrana pro veřejnost
- Jóga pro zdravá záda
- Kondiční cvičení pro ženy
- Orientální tance pro začátečníky
- Pilates pro začátečníky a mírně pokročilé
- Základní tělocvik
- Staré umění čínských mistrů
- Cvičení na bolavá záda
- Cvičení na žíněnkách

Senioři dále mohou navštěvovat v otevíracích hodinách kluby seniorů a setkávat se zde u kávy, účastnit se přednášek či besed. Na portále Městské části Praha 1 funguje tzv. **Seniorská nástěnka**, kde mohou občané najít informace o projektu

¹³³ Zdroj: Sazebník úhrad za úkony tísňové péče, odkaz [zde](#)

¹³⁴ Zdroj: Oficiální webové stránky poskytovatele, odkaz [zde](#)

seniorské obálky, informace o výletech pro seniory, přehled klubů seniorů či informace z pohybového centra TĚLOCVIČNA a případné další informace pro seniory.

3.9.2.1.1.6 AKCE POŘÁDANÉ V ÚZKÉ SPOLUPRÁCI S MČ PRAHA 1

Středisko sociálních služeb v úzké spolupráci s MČ Praha 1 pořádá tyto akce:

- Ples seniorů MČ Praha 1
 - Ples seniorů MČ Praha 1 se koná v Paláci Žofín.
- Plavání - plavecký bazén Axa (poskytnuté permanentky ze strany MČ Praha 1)
- Výlety parníkem
 - Výlety po řece Vltavě na palubě parní lodi, konané jednou měsíčně od května do září
- Den seniorů
- Vánoční koncert
 - Koná se v Paláci Žofín

3.9.2.1.2 DALŠÍ POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI

3.9.2.1.2.1 DOMOV SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VLAŠSKÁ

Domov sociálních služeb Vlašská je příspěvkovou organizací hlavního města Prahy, která poskytuje pobytové a ambulantní sociální služby dle zákona o sociálních službách. Organizace poskytuje na několika lokalitách v rámci hlavního města Prahy službu týdenních stacionářů, centra denních služeb, provozuje chráněné bydlení a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Na území MČ Praha 1 funguje Středisko Vlašská, ve kterém je provozováno Centrum denních služeb a Domov pro osoby se zdravotním postižením.

Centrum denních služeb je zaměřeno na klienty s mentálním postižením ve věku od 19 do 64 let. Těmto osobám jsou zde v určených hodinách poskytovány ambulantní služby – zajištění osobní péče, používání veřejných míst a služeb. Cílem poskytované služby je prohlubování kontaktů a orientace v přirozeném místním společenství. V roce 2022 činila kapacita centra 17 míst.

Domov pro osoby se zdravotním postižením zajišťuje celoroční formu pobytu pro uživatele s mentálním postižením, kteří jsou mobilní. Domov je vybaven dvoulůžkovými a třílůžkovými pokoji, pro denní aktivizační činnosti uživatelů slouží místnosti typu keramická a výtvarná dílna, šicí dílna a naučná kuchyňka. Klienti mají rovněž k dispozici velkou zahradu. Domov střediska sociálních služeb Vlašská klade velký důraz na společenský život uživatelů a kontakt s okolním prostředím. Domov aktuálně zcela naplněnou kapacitu.

3.9.2.1.2.2 STŘEDISKO PREVENCE A LÉČBY DROGOVÝCH ZÁVISLOSTÍ DROP IN, O.P.S.

Dlouhodobě je Praha regionem České republiky s největším počtem problémových uživatelů drog. Drogová scéna je patrná nejvíce právě v centru metropole, kde kopíruje trasy metra. V centru města jsou navíc časté problémy s užíváním drog na veřejnosti či se související kriminalitou.

Drop In je nestátní nezisková organizace zaměřující se na poskytování zdravotnických a sociálních služeb především uživatelům nealkoholových drog, jejich rodinám a blízkým. Mezi jejich služby patří terénní program, centrum primární prevence, nízkoprahové středisko, centrum metadonové substituce, adiktologická a AT ambulance, psychiatrická ambulance, centrum následné péče a program s názvem Tvoje šance. V rámci svého terénního programu se pohybují každý den na území městské části Praha 1 (v blízkosti hlavního nádraží). V ulici Karolíny Světlé také sídlí jejich Nízkoprahové středisko, které zajišťuje (nejen pro uživatele nelegálních návykových látek) dvě oblasti služeb: tzv. harm reduction (výměna použitých injekčních stříkaček, výdej pomůcek a dalšího zdravotnického materiálu) a konzultace a poradenství (osobní a telefonické konzultace, besedy, poskytování kontaktů na různé instituce a další).

Další neziskovou organizací, která v rámci svých služeb poskytuje pomoc lidem ohroženým drogami a jejich blízkým je SANANIM. Síť programů a služeb, které poskytují, tvoří komplexní systém prevence, péče, léčby a resocializace. V současné době představuje SANANIM šestnáct hlavních zařízení, v jejichž rámci jsou poskytovány tyto sociální služby, poradenství, zdravotně sociální a informační služby: terénní programy, kontaktní centrum, adiktologická ambulance pro dospělé a mladistvé, gambling ambulance, denní stacionář, doléčovací centrum s chráněnými byty, porada pro rodiče a další. Na

území městské části jsou poskytovány služby terénních programů, adiktologické ambulance a adiktologické ambulance pro mladistvé, gambling ambulance, substituční ambulance, poradny pro rodiče a centrum pro osoby v konfliktu se zákonem.

3.9.2.2 SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> • MČ Praha 1 zřizuje příspěvkovou organizaci s názvem Středisko sociálních služeb Praha 1, která poskytuje občanům Prahy 1 pečovatelskou službu a službu tísňové péče, zajišťuje provoz domů a bytových domů s pečovatelskou službou a provoz denního stacionáře. Dalším předmětem činnosti je organizování volnočasových aktivit pro seniory a osoby se zdravotním postižením. • Středisko sociálních služeb zřizuje celkem 6 domů a (bytových domů) s pečovatelskou službou s celkovou kapacitou 137 bytů (8 bytů je bezbariérových). Každý z těchto domů disponuje alespoň terasou, dva domy mají svou vlastní zahradu. • MČ Praha 1 nezřizuje Domov pro seniory ani Domov pro osoby se zvláštním režimem. Funguje zde Domov pro osoby se zdravotním postižením Vlašská, jehož zřizovatelem je hlavní město Praha. Kapacita tohoto domova je aktuálně naplněná. Na území městské části se nenachází žádný Domov pro seniory jiného zřizovatele. T • To, že se na území MČ Praha 1 nenachází žádný domov pro seniory je problematické zvláště z toho pohledu, že staří lidé, kteří mohou být celoživotními občany této městské části a mít k ní tak silné pouto a kořeny, musí v případě potřeby ve staří toto své přirozené prostředí opustit. • Na území městské části je registrováno přibližně 44 poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Nejvíce jsou zastoupeny organizace poskytující tyto služby: odborné sociální poradenství, pečovatelskou službu, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociální rehabilitaci či sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. • Využívání různých technologií, které pomáhají v sociálních službách (například zařízení pro službu tísňové péče) má své nezastupitelné a významné opodstatnění, je však potřeba pracovat s tím, že tato technologie podléhá svému opotřebení a zároveň se velmi rychle vyvíjí nové typy a je tak potřeba po určité době tyto technologie servisovat či úplně nahrazovat novými – funkčnějšími typy (příkladem mohou být náramky pro službu tísňové péče místo předcházejících starších a větších typů těchto zařízení).

3.9.2.3 SENIOŘI

Mimo aktivity a služby, které pro seniory poskytuje Středisko sociálních služeb (viz výše) spravuje úřad městské části tzv. **Seniorskou nástěnku**. Na tomto odkazu mohou občané najít informace o projektu seniorské obálky, informace o výletech pro seniory, přehled klubů seniorů či informace z pohybového centra TĚLOCVIČNA a případné další informace pro seniory.

3.9.2.3.1 SENIORSKÁ OBÁLKA

MČ Praha 1 podporuje projekt Seniorské obálky neboli karty I.C.E. (z anglického - *In Case of Emergency*). Jedná se o tiskopis s důležitými zdravotními údaji pro potřeby Integrovaného záchranného systému (IZS), který má senior vyplněný potřebnými údaji o svém zdravotním stavu a ve svém domově umístěn na vnitřní straně vstupních dveří nebo na lednici. Ve chvíli, kdy senior potřebuje rychlou pomoc zdravotníků obálka poslouží jako věrohodný zdroj informací o jeho aktuálním zdravotním stavu, potížích či předepsaných lécích. Na seniorské nástěnce mají občané informace, kam si pro kartu (i s vhodným obalem a klipem) dojit či na jakém odkazu si ji vytisknout.

3.9.2.3.2 SENIORSKÉ VÝLETY

Městská část organizuje v pravidelném režimu 1 měsíčně výlety pro seniory. Výlety jsou organizovány zdarma a pouze pro občany seniorského věku s trvalým bydlištěm na Praze 1. Hrazenou součástí výletů je doprava, návštěva objektů, oběd, služby průvodce a koordinátora výletu. Tyto výlety se těší u občanů oblibě, a proto byla přijata i určitá opatření, která podporují, aby se na výletech prostrídalo více seniorů.

3.9.2.3.3 KLUBY PRO SENIORY

Na Praze 1 fungují celkem tři kluby pro seniory: Klub seniorů Haštalka, Klub seniorů Týnská a Klub seniorů Tomáš. Kluby pro seniory jsou důležitým místem, kde se odehrávají rozmanité akce – senioři se zde mohou setkávat a trávit čas s lidmi v podobném věku, uspokojovat své potřeby – pohybové, vzdělávací, informativní apod.

3.9.2.4 SHRNUÍ OBLASTI

Shrnutí:
<ul style="list-style-type: none"> Městská část Praha 1 se velmi zaměřuje na péči o seniory. Zřízena je seniorská nástěnka, úřad podporuje několik projektů pro seniory, pravidelně jsou organizovány výlety pro seniory, o které je velký zájem. Důležitým místem jsou pro místní starší občany kluby pro seniory. Na území městské části se nachází celkem 3, které nabízejí zájmové aktivity, pohybová cvičení, možnost zúčastnit se přednášky či nějaké besedy. Senioři zde mohou trávit svůj volný čas u kávy, posedět a pohovořit se svými vrstevníky. Zájmová činnost, aktivity a události, které jsou zde seniorům nabízeny, mají pro dané jedince vysokou hodnotu. Je tak podporováno udržování si psychické a fyzické kondice, v konečném důsledku tak může být naplňován koncept aktivního stárnutí. Stárnutí společnosti (i vzhledem k demografickému vývoji) je faktem, který by neměl být opomíjen a měla by mu být – ze strany MČ - věnována dostatečná pozornost. Pozornost by dále měla být věnována i mezigeneračnímu učení a dobrovolnictví. V klubech pro seniory tráví občané svůj volný čas se svými vrstevníky, nemělo by ale být opomíjeno ani setkávání se s různými generacemi.

3.9.3 ZDRAVOTNICTVÍ

V rámci České republiky disponuje hl. m. Praha nejdostupnější zdravotní péčí: dle statistik zde připadá nejnížší počet obyvatel na jednoho lékaře (jeden úvazek), a to 147,7 oproti celorepublikovému průměru 289 lidí na jednoho lékaře, respektive jeden úvazek. Na jednoho zubaře zde připadá 836 obyvatel, přičemž celorepublikový průměr činí 1 411.¹³⁵ Do těchto čísel se samozřejmě promítá skutečnost, že v hl. m. Praze jsou velké nemocnice a je zde velké množství ordinací. Hlavní město Praha je navíc centrem pro velkou spádovou oblast (zejména Středočeský kraj) a v případě specializovaných pracovišť může být centrem téměř pro celou Českou republiku.

Hl. m. Praha disponuje celkem 29 nemocnicemi, 562 ordinacemi praktického lékaře pro dospělé a 216 ordinacemi praktického lékaře pro děti a dorost.¹³⁶ Podle Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb se na území MČ Praha 1 nachází celkem 577 poskytovatelů zdravotních služeb (veřejných i soukromých). Nachází se zde 2 nemocnice – Nemocnice na Františku a Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského na Malé Straně. Podle dat ze ČSÚ zde k roku 2020 působilo 47 samostatných ordinací praktického lékaře pro dospělé a 5 samostatných ordinací praktického lékaře pro děti a mládež.

Městská část informuje na svých webových stránkách občany o možnostech zdravotnických zařízení a služeb prostřednictvím katalogu.

Tabulka 61: Vybavenost vybraných městských částí zdravotnickými organizacemi, stav k roku 2020

	Hl. m. Praha	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10
Nemocnice	29	2	4	2	4	3	1	-	5	4	3
Samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé	593	47	24	32	68	39	54	20	47	28	52
Samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	229	5	8	8	22	19	19	6	18	9	17

Zdroj ČSÚ, link [zde](#)

Hodnocení pokrytí poskytovatelů zdravotní péče na území MČ Prahy 1 může být zavádějící a problematické, lidé jsou ochotni dojíždět za lékaři – specialisty v rámci celého hl. m. Prahy (nejen mezi správními obvody). Určitými ukazateli mohou být ordinace praktických lékařů, především praktických lékařů pro děti a mládež, a poskytování rychlé lékařské pomoci.

¹³⁵ Zdroj: Česko v datech – dostupnost zdravotní péče v Česku, link [zde](#)

¹³⁶ Zdroj: ČSÚ, link [zde](#)

Dlouhodobě je v Praze sledován „podstav“ pediatriů, na území městské části je aktuálně 5 ordinací praktického lékaře pro děti a dorost.

3.9.3.1 NEMOCNICE A POLIKLINIKY

Na území MČ Praha 1 se nachází dvě nemocnice:

- Nemocnice na Františku
- Nemocnice milosrdných sester svatého Karla Boromejského.

Dále se zde nachází několik poliklinik:

- Rehabilitační poliklinika Palackého
- Poliklinika na Národní
- Poliklinika Revoluční
- Městská poliklinika Praha,
- Staroměstská poliklinika s.r.o.,
- K-centrum Poliklinika
- OG Medical Centre
- Lékařský dům v Mezibranské, s.r.o.

3.9.3.1.1 NEMOCNICE NA FRANTIŠKU

Nemocnice Na Františku je příspěvkovou organizací Městské části Praha 1. Nepřetržitá zdravotní péče je zde poskytována pacientům s problémy chirurgického, ortopedického či interního charakteru a dlouhodobě nemocným, v provozu je dále řada odborných ambulancí a poraden. Pro svou kvalitu je vrcholovými sportovci vyhledávané zdejší ortopedické oddělení s navazujícími rehabilitačními službami. Nemocnice na Františku je předním českým pracovištěm pro léčbu karcinomu prsu s největším počtem provedených operací prsu v Praze. Nachází se zde Sdružené onkologické centrum (SOC) ke Komplexnímu onkologickému centru (KOC) pražské Všeobecné fakultní nemocnice a Screeningové centrum kolorektálního karcinomu s onkochirurgickou poradnou.¹³⁷ V rámci gynekologického oddělení, byla zřízena nová gynekologická ambulance s nepřetržitým provozem. Ambulance aktuálně přijímá registrace nových pacientek, kterým je zde poskytována komplexní gynekologicko-porodnická péče včetně preventivní péče.

Nemocnice disponuje 172 lůžky (113 akutních, 59 lůžek následné péče) a ročně je zde hospitalizováno přibližně 5,5 tisíce pacientů a dalších 80 tisíc je ošetřeno ambulantně.¹³⁸ S ohledem na umístění nemocnice v centru Prahy je personál schopen poskytovat péči rovněž cizincům, v několika světových jazycích. Součástí nemocnice jsou 2 lékárny a prodejna zdravotnických potřeb. V nemocnici je zaměstnáno přibližně 480 lidí.

Obrázek 46: Nemocnice na Františku (část budovy)

Zdroj: Oficiální webové stránky nemocnice

¹³⁷ Zdroj: Oficiální webové stránky nemocnice

¹³⁸ Zdroj: *tamtéž*

3.9.3.1.2 NEMOCNICE MILOSRDNÝCH SESTER SVATÉHO KARLA BOROMEJSKÉHO

Zřizovatelem této nemocnice je Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze a jde o jedinou církevní nemocnici v České republice, která poskytuje akutní péči. Nemocnice milosrdných sester poskytuje ambulantní a lůžkovou, základní a specializovanou diagnostickou, léčebnou, ošetrovatelskou a paliativní péči. V roce 2020 zde na ambulancích ošetřili celkem 35 426 pacientů, hospitalizováno zde bylo celkem 4 004 pacientů.¹³⁹ V nemocnici bylo v roce 2020 zaměstnáno celkem 390 lidí.¹⁴⁰ Na oddělení následné a paliativní péče je již několik let provozována canisterapie. V roce 2020 byla na tomto oddělení navíc zavedena dotyková hipoterapie (terapie s koňmi), jejímž cílem je ovlivnit u dlouhodobě nemocných a nevléčitelně nemocných pacientů smyslovou stimulaci, hmat a relaxaci. V rámci nemocnice je poskytováno odborné poradenství hospitalizovaným pacientům a jejich rodinám.

3.9.3.2 LÉKAŘSKÁ POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA

Za organizaci a zajištění lékařské pohotovostní služby zodpovídá hl. m. Praha (tato povinnost pro kraje vyplývá z ustanovení § 110 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, zákon o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů). Pro občany Prahy 1 je nejbližší lékařská pohotovostní služba ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady (Šrobárova 50, pavilon G), kde funguje pohotovost jak pro děti, tak dospělé (Zdravotnický portál města Prahy, 2020). Další blízkou možností v případě potřeby lékařské pohotovostní služby všeobecného praktického lékařství je Ústřední vojenská nemocnice (budova CH2 přízemí). Zubní pohotovost pro dospělé osoby zajišťuje Městská poliklinika ve Spálené ulici a pro děti Zubní pohotovost pro děti ve Fakultní nemocnici Motol.

3.9.3.3 ZÁKLADNÍ ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

Výjezdové základní Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy se na území MČ Praha 1 nachází v blízkosti Pražského hradu a v ulici Vlašská č.p. 336 na Malé Straně. V blízkosti je rovněž základna na území MČ Praha 2, a to v ulici Na Slupi č.p. 448. V rámci celého hl. m. Prahy uvádí záchranná služba průměrný reakční čas události 7,2 minut u rychlé lékařské pomoci a 8,2 minut u rychlé zdravotnické pomoci.

3.9.3.4 LÉKÁRNY S NEPŘETRŽITÝM PROVOZEM

Na území městské části se nachází jedna pohotovostní lékárna s pohotovostní službou (24 hodin) a to v Nemocnici na Františku, na adrese Na Františku 847/8. Další blízká pohotovostní lékárna se nachází na území MČ Praha 2 – Pohotovostní lékárna U Svaté Ludmily v ulici Belgická 37 (v blízkosti Náměstí Míru).

3.9.3.5 SHRUTÍ OBLASTI

Shrnutí:																	
<ul style="list-style-type: none"> Na území městské části se nachází dvě nemocnice, zřizovatelem Nemocnice na Františku je přímo městská část. Hodnocení kapacit praktických lékařů pro dospělé, pro děti a dorost a zubních lékařů je problematické. Tuto část analýzy je proto vhodné doplnit o výsledky dat z dotazníkového šetření, které probíhalo mezi obyvateli. Mladším lidem nevádí, pokud za svým lékařem cestují do jiných městských částí, další občané zase využívají služeb soukromého zdravotnictví. Dlouhodobě jsou v Praze problémem kapacity a počty pediatrů a zubních lékařů. 																	

3.9.4 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.9.4.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 47: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Veřejné služby

Služby		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Služby	Občanská vybavenost			x		x						x	x	x	x	x
	Veřejné služby							x			x	x		x		

¹³⁹ Zdroj: Výroční zpráva nemocnice, elektronická verze [zde](#)

¹⁴⁰ Zdroj: *tamtéž*

		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
		x	x			x	x	x		x		x				
Sociální a zdravotní oblast	Občanská vybavenost	x	x			x	x	x		x		x				
	Veřejné služby	x			x			x			x			x		
		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Péče o seniory										x					
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Péče o seniory										x					

Obrázek matice výše vizualizuje rezonanci témat v oblasti služeb v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1. Obecně můžeme říci, že téma služeb bylo středně komentováno, téma mezi lidmi ale nerezonuje do té míry, jako například téma dopravy. Obecně převažuje pozitivní hodnocení a ze setkání s občany vzešla i určitá doporučení. Negativní hodnocení se objevilo jen u podtématu „Občanské vybavenosti“ a to jen v některých lokalitách.

Občanská vybavenost:

- Téma občanské vybavenosti bylo komentováno ve všech čtvrtích, s výjimkou Vojtěšské a Betlémské čtvrti. Negativní hodnocení byla spojená především obecně s absencí a dostupností služeb a obchodů pro místní obyvatele. Konkrétně zde lidem chybí samoobsluhy či koncept levnějšího typu supermarketu, dále řeznictví či obchody s průmyslovým zbožím. V rámci lokality „Hlavní nádraží“ bylo negativně hodnoceno velké množství obchodů zaměřených na turisty a prodej alkoholu, ale také příliš mnoho směnárny a nevýhodných zahraničních bankomatů. V některých lokalitách také občané zmiňovali přemíru barů a restaurací (Hradčany). Občané z Havelské čtvrti uváděli – k již zmíněné nedostupnosti „obyčejných“ obchodů – také nepříjemný hluk, který je způsoben zásobováním stávajících podniků. Pozitivně byly služby, respektive obchody hodnoceny na Václavském náměstí a v lokalitě Hlavního nádraží. Pozitivně byly akcentovány pracovní příležitosti pro místní, které sebou množství služeb a obchodů přináší (Petrská čtvrť). Jako příležitost k rozvoji v tématu občanské vybavenosti občané zmiňovali: ochranu služeb – konkrétně těch míst, kde místní mohou koupit potraviny, dále systém zvýhodňování majitelů domů, kteří podporují rozvoj služeb pro místní či omezení obchodů, které se zaměřují jen na prodej alkoholu (a slouží tak spíše pro turisty). Občané si dále přáli, aby docházelo k vymáhání dodržování pravidel a zákonů u poskytovatelů služeb. Zaznívala podpora těch služeb, které jsou zaměřeny na místní obyvatele.

Veřejné služby:

- Veřejné služby byly méně akcentovány a dostalo se jim čistě pozitivního hodnocení. Lidé pozitivně hodnotili především polohu a dostupnost služeb (Vojtěšská čtvrť, Havelská čtvrť, Betlémská čtvrť a Petrská čtvrť), ale také dostupnost institucí – pošty, banky, školy (Hlavní nádraží) a zdravotnických zařízení (Betlémská čtvrť). Občané dále kladně hodnotili úklid ulic (Josefov), dostupnost úřadů i lékařské péče (Václavské náměstí), služby knihovny a s ní spojené kulturní a společenské dění (Hradčany). V rámci příležitosti k rozvoji zaznělo téma změny času vývozu odpadu (ne v nočních hodinách) a to v rámci lokality Josefov.

Sociální a zdravotní oblast:

- Témata ze sociální a zdravotní oblasti nebyly ze strany veřejnosti téměř na setkáních komentovány. Jediným a zároveň pozitivně komentovaným podtématem byla péče o seniory (Havelská čtvrť) a dále akce pořádané pro seniory (Josefov).

3.9.5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

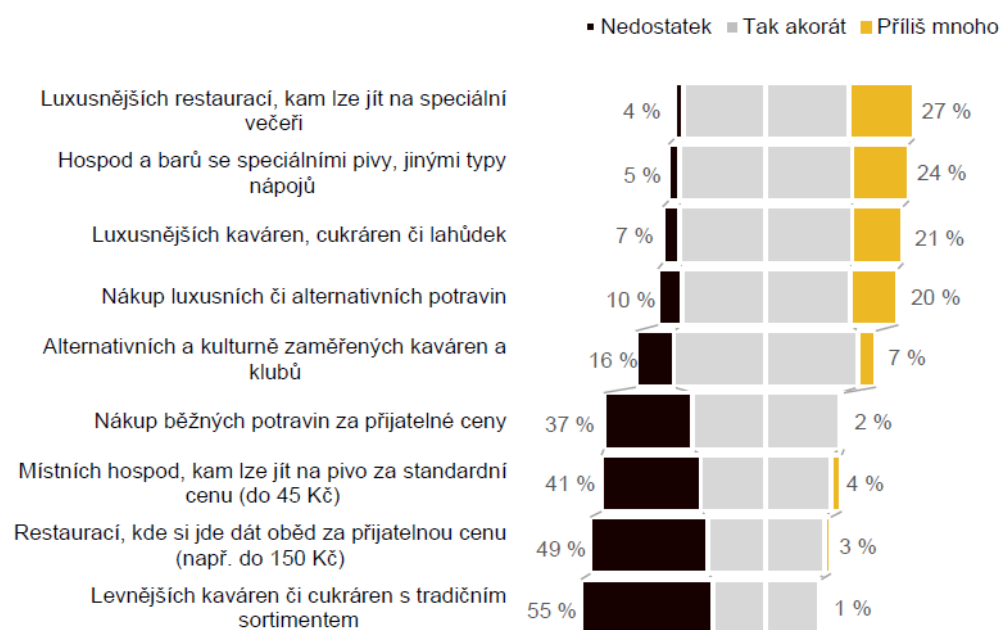
Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.9.5.1.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍHO SE OBLASTI OBCHODŮ

Mezi prodejny a podniky v centru Prahy jsou některé zaměřeny na lokální obyvatelstvo – s běžným sortimentem za přijatelné ceny – a druhé primárně na turisty – s luxusnějším a dražším sortimentem. Obyvatelům Prahy 1 většinou přímo nevádí přítomnost luxusnějších podniků. Často ale vnímají nedostatek nabídky pro lokální obyvatele.

Více než polovina (55 %) obyvatel cítí nedostatek levnějších kaváren a cukráren s tradičním sortimentem. Polovina obyvatel pak postrádá restaurace, kam by si mohla jít dát oběd cca za 150 korun. Místní hospody s pivem okolo 45 korun schází 41 procentům. Viz následující graf.

Graf 42: Názory na množství vybraných prodejen v okolí bydliště (PAQ Research)

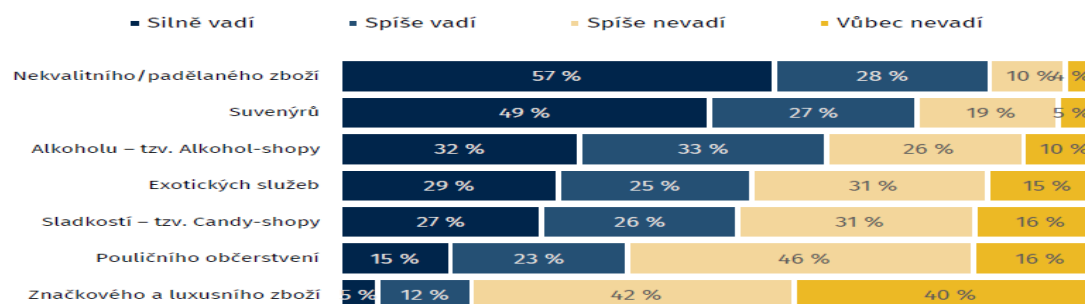
Poznámka: N = 327, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Kolik je podle Vašeho dojmu a potřeb v okolí Vašeho bydliště následujících typů obchodů a prodejen?

Zajímavé postavení mají „Alternativně a kulturně zaměřené kavárny a kluby“ – u nich je také mírně častěji pocítovaný nedostatek (16 %) než přehlcení (7 %). Část obyvatel je vnímá jako komunitní, avšak nedostatečný typ podniku.

Jestliže luxusnější restaurace a kavárny pouze „nevadily“, jiná je situace u některých specificky turistických obchůdků, které většině obyvatelů Prahy 1 přímo vadí. To platí pro prodejny nekvalitního/padělaného zboží (spíše či velmi vadí 85 %), prodejny suvenýrů (76 %), alkohol shopy (65 %), exotické služby jako masáže (54 %) i candy shopy (53 %). Viz následující graf.

Graf 43: Vadí obyvatelům Prahy 1 turistické obchody? (PAQ Research)

Poznámka: N = 327, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Do jaké míry Vám vadí typy obchodů / obchody zaměřené na prodej...

3.9.5.1.1.1 SHRnutí PAQ RESEARCH K TÉMATU OBCHODY

Obecné faktory a jaký mají vliv na spokojenost:

- Převládá spokojenost s dostupností většiny běžných služeb (pošta, zdravotnictví, úřady) i kvalitou škol. O trochu nižší je spokojenost s dostupností školek a běžných obchodů (spokojeno 56–58 %) a komunikací vedení Prahy 1.
- V hodnocení služeb se obyvatelé Prahy 1 neliší od zbytku Prahy, s výjimkou výrazně vyšší kritičnosti k (ne)dostupnosti běžných obchodů pro lokální obyvatele.
- Spokojenost s dostupností služeb jen středně souvisí s celkovou spokojeností s životem v Praze 1. Dostupnost pošt, zdravotních služeb jsou „nevýznamná pozitiva“ – většina lidí je oceňuje, ale neprojevuje se to do vnímání kvality života.

3.9.5.1.2 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍHO SE OBLASTI SLUŽEB

Stejně jako jinde v České republice, i v Praze 1 je výrazný nedostatek zubařů – myslí si to 49 % dotázaných a pouze 7 % obyvatel reportuje jejich úplný dostatek. Naopak, mírná většina dotázaných vnímá jako dostatečný počet úřadů, praktických lékařů a mimoškolních aktivit pro děti. Co jednoznačně obyvatelům Prahy 1 neschází, jsou lékárny.

Znalost digitálních služeb Prahy 1, jako je například e-podatelná či možnost elektronického placení parkování, je celkem rozšířená – neví o nich pouze 21 % respondentů. Používány však nejsou ani polovinou obyvatel Prahy 1.

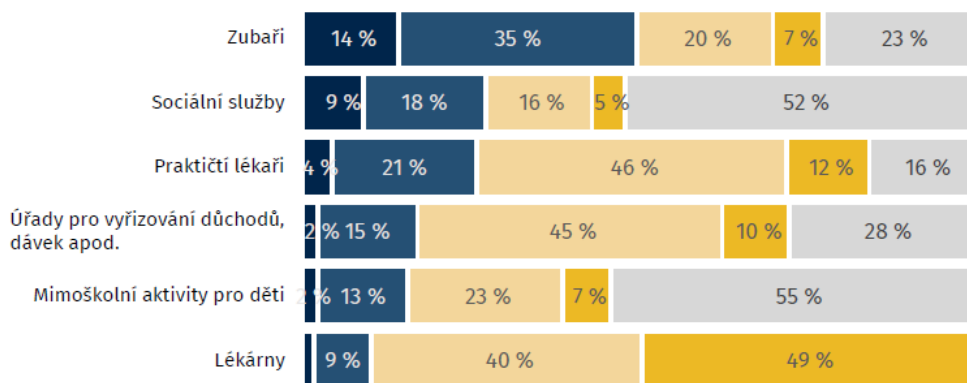
Interpretace a souvislosti

Nedostatek sociálních služeb vnímají silněji lidé ve věku nad 55 let, kteří již v domácnosti nemají mladší generaci, která by jim mohla pomáhat. Nedostatek lékařů je vidět u mladších skupin (do 34 let), hypoteticky proto, že často hledají nového lékaře a musí se zapisovat. Zubař však schází napříč věkovým skupinám (44 až 55 %) a výrazně více na Hradčanech. Starousedlíci (v Praze 1 žijí déle než 20 let) si stěžují na nedostatek zubařů, sociálních služeb a úřadů pro vyřízení důchodů a dávek.

Digitální služby Prahy 1 nejčastěji využívají lidé ve středním věku, vysokoškolsky vzdělaní a více muži než ženy. Důchodci o nich často ani neví. Méně vzdělaní lidé v aktivním věku o nich sice vědí, ale nevyužívají je.

Graf 44: Názory na kapacitu a dostupnost vybraných služeb

■ Velký nedostatek ■ Spíše nedostatek ■ Spíše dostatek ■ Úplný dostatek ■ Neví

Poznámka: N = 326, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Je v Praze 1 či jejím bezprostředním okolí podle Vás dostatečná kapacita a dostupnost následujících typů služeb?

3.9.6 TRENDY V OBLASTI

Trend	Popis
Deinstitucionalizace sociálních služeb	✓ Podpora setrvání nesoběstačných osob (ať už z důvodu mentálního, fyzického či kombinovaného postižení nebo kvůli důsledkům stáří) v jejich přirozeném prostředí.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zkvalitnění života těchto osob tím, že je jim umožněno setrvání v jejich běžném životním a denním rytmu, v rámci kterého mohou dále zastávat své společenské role.
Posilování terénních, ambulantních a odlehčovacích služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prodloužení setrvání částečně soběstačné osoby ve svém přirozeném prostředí. ✓ Úleva pro neformálně pečující osoby (pečující osoby a pečující rodina).
Využívání moderních technologií v sociálních a zdravotních službách	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Například služby tísňové péče – chytré náramky / hodinky.
Zlepšení postavení pečujících osob a pečující rodiny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora pečujících osob prostřednictvím sociálních a zdravotních služeb, ale i ze strany veřejné správy. ✓ Zlepšování informovanosti a zajištění vzdělávání pečujících osob. ✓ Zajištění a zlepšení informovanosti těch osob, o které je pečováno.
Individuální plánování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Respektování potřeb klienta a individuální zacílení těchto potřeb. ✓ V rámci pečovatelské služby humanizace a posun směrem k osobní asistenci.
Vytváření sítí sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spolupráce neziskového, veřejného a soukromého sektoru ✓ Provázanost mezi obecní, krajskou a národní úrovní oblasti sociálních služeb
Sociální začleňování	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Začlenění a integrace, nikoli sociální vyčlenění.
Podpora hospicové a paliativní péče	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora projektů a optimalizace služeb realizovaných v domovech s pečovatelskou službou ✓ Inspirace dobré praxe od poskytovatelů sociálních služeb s úspěšnou zkušeností v procesu deinstitucionalizace (diskusní setkání pracovních skupin, stáže, předávání know-how, konzultace)
Zvyšování kvality služeb ve zdravotnictví – role pacienta jako partnera	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Role pacienta jako partnera. ✓ Pracovat s pro-klientskou orientací personálu ✓ Práce se zpětnou vazbou u zřizovatelů
Elektronizace a digitalizace zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Propojování systémů. ✓ Odstraňování administrativní zátěže pro lékaře.
Podpora prevence	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Edukace občanů v oblasti výhod prevence. ✓ Podporování preventivních programů.

3.9.7 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Občanská vybavenost:

Z pohledu občanské vybavenosti vyplývá jak z analýzy, tak z facilitačních workshopů a dotazníkového šetření, že občanům městské části schází klasické obchody s potravinami či diskontní supermarkety, které nabízí široké portfolio produktů a za příznivější ceny než podnikatelé provozující menší typy obchodů, tzv. mini-markety. Uvítali by rovněž malé specializované prodejny, například řeznictví. Místním občanům rovněž přirozeně vadí velké množství obchodů, které jsou zaměřeny pouze na turisty a nejsou tak k žádnému využití pro běžného občana – prodejny s alkoholem, suvenýry, nekvalitním či padělaným zbožím. Jak vyplynulo zejména z dotazníkového šetření – problémem nejsou obchody zaměřené na kvalitní či luxusnější zboží, ale právě ty, které nabízí zboží nekvalitní, bez hodnoty nebo nejsou s místem a naší zemí spjaty (například tzv. candy shop). Z analýzy vyplývá, že městská část je vysoce nad celopražským průměrem vybavena kulturními zařízeními a kulturně-komunitními centry. Na území se rovněž nachází 2 obchodní centra, která disponují širokým sortimentem služeb a obchodů.

Koncepty obchodů s nekvalitním zbožím, zbožím bez hodnoty, zaměřeným pouze na rychlý prodej turistům navíc neodpovídají konceptu udržitelného rozvoje. Dalším rozšiřováním těchto prodejen může být poškozena významná hodnota

historických čtvrtí a může dojít k narušení genia loci lokality (v tomto případě půjde o návratnou změnu, ta ale bude finančně i časově náročná).

Veřejná vybavenost:

Sociální a návazné služby

Městská část je poměrně slušně pokryta poskytovateli sociálních a návazných služeb. MČ Praha 1 zřizuje příspěvkovou organizaci s názvem Středisko sociálních služeb Praha 1, která poskytuje občanům Prahy 1 pečovatelskou službu a službu tísňové péče, zajišťuje provoz domů a bytových domů s pečovatelskou službou a provoz denního stacionáře. Dalším předmětem činnosti je organizování volnočasových aktivit pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Městská část nezřizuje aktuálně službu Domova pro seniory a Domova se zvláštním režimem, tyto služby navíc nejsou na území poskytovány ani jiným či soukromým poskytovatelem.

V rámci udržitelného rozvoje je potřeba se zaměřit především na zmírňování chudoby a vytváření preventivních programů pro ty občany, kteří jsou chudobou ohroženi. Městská část by měla být schopna zajistit formou tzv. krizového bydlení dočasné nouzové ubytování pro potřebné občany v tísni. S tím souvisí i dostupnost sociálních bytů a politika jejich přidělování. Dalším významným tématem je v rámci udržitelného rozvoje snižování sociálních nerovností a odstraňování sociálních bariér. Městská část se určitě snaží o odstraňování sociálních bariér v rámci péče o seniory, zaměřit se lze na další skupiny obyvatel – například osoby se zdravotním postižením či na cizince.

Zdravotnictví

Zejména z dotazníkového šetření vyplynulo, že občané pociťují na území městské části nedostatek zubních lékařů. Z analýzy i z dotazníkového šetření vyplývá, že problém by neměl být s kapacitami praktických lékařů pro dospělé. Na území je velké množství lékáren. Zajímavostí je, že téma lékařů a zdravotnictví nebylo občany komentováno na facilitačních rozhovorech.

3.9.8 SWOT ANALÝZA – VEŘEJNÉ SLUŽBY

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vybavenost městské části – služby, kulturní zařízení, dostupnost obchodů.	S / O			X	X
• Na území městské části je slušná síť poskytovatelů sociálních a návazných služeb.	S / O				X
• Snaha městské části plně informovat seniory o možnostech a službách prostřednictvím svých komunikačních kanálů.	O				X
• Aktivita přispívající k aktivnímu stárnutí. Kluby pro seniory, výlety pro seniory a další jednorázové aktivity (Ples pro seniory apod.).	O			X	X

• Vlastní nemocnice Na Františku.	S / O	X		X	X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• V některých částech absence obchodů s potravinami.	S / O	X			X
• Není nastaven proces a koncepce komunitního plánování sociálních a návazných služeb.	O				X
• Absence koncepce podpory rodin s dětmi. Není zřízeno komunitní centrum pro rodiny s dětmi.	O			X	X
• Nízká kapacita podpory rodin s dětmi s hendikepem (odlehčovací centra).	O				X
• Absence domova pro seniory a domova se zvláštním režimem.	O				X
• Chybějící nízkoprahové zařízení pro děti a mládež na území MČ Praha 1.	O			X	X
• Absence bezbariérových krizových bytů.	O			X	X
• V některých lokalitách koncentrace sociálně-patologických jevů (Těšnov, okolí Hlavního nádraží).	S / O			X	X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Rozvoj mezioborové spolupráce v rámci poskytování sociálních a návazných služeb s důrazem na oblast zdravotnictví a školství.	O				X
• Dotační programy ze stran HMP do sociálních služeb.	O				X
• Podpora státu a HMP v boji s energetickou chudobou.	O				X
• Preventivní programy a podpora lidí bez domova k návratu do "běžného" života.	O				X
• Státní a celoměstské programy pomáhající se snižováním chudobou a sociálním vyloučením.	O				X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Snižování finančních prostředků pro sociální služby na úrovni hl. m. Prahy i MČ.	O	X			X
• Změna nároků na kapacity a vybavení stávajících služeb v důsledků demografických změn a stárnutí populace.	O			X	X

3.10 ŠKOLSTVÍ

3.10.1 FORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Dle údajů z Českého statistického úřadu se na území městské části Praha 1 nachází 13 mateřských škol, 9 základních škol, 9 gymnázií a 15 středních odborných škol.

Městská část Praha 1 zřizuje 7 mateřských škol a 5 základních škol, se školami pravidelně komunikuje a spolupracuje (komunikace je zajišťována především prostřednictvím zaměstnanců Odboru školství). Všechny mateřské a základní školy jsou zapojovány do tvorby „Místního akčního plánu vzdělávání.“¹⁴¹ Městská část není zřizovatelem žádné dětské skupiny. Registrační kapacita mateřských škol zřizovaných městskou částí činí 720 míst, ostatní zřizovatelé nabízejí 137 míst.¹⁴²

Tabulka 62: Vybrané údaje o vzdělávání v hl. m. Praze – počty škol ve vybraných městských částech v roce 2020

	Hl. m. Praha	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10
Školy											
Mateřské školy	406	13	12	21	33	30	36	11	33	14	25
Základní školy	284	9	18	12	32	21	22	7	22	11	20
Gymnázia	71	9	5	3	7	5	4	4	5	5	5
Střední odborné školy	111	15	13	6	11	7	5	2	9	10	9
Střední odborná učiliště	48	-	4	1	10	3	1	-	4	10	4
Vyšší odborné školy vč. ostatních rezortů	35	8	5	2	5	1	3	2	2	2	1
Konzervatoře	8	3	-	1	2	1	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ (2021)

3.10.1.1 MATEŘSKÉ ŠKOLY

MČ Praha 1 zřizuje 7 mateřských škol s celkovou kapacitou pro 720 dětí. Ve školním roce 2021/2022 tyto mateřské školy navštěvuje celkem 700 dětí. Všechny mateřské školy mají vlastní zahradu k užívání pro děti, s výjimkou mateřské školy v Pštrossově ulici, která místo zahrady využívá vnitroblok vedlejšího domu. Zahrady mateřských škol jsou v dobrém stavu, naposledy proběhla v létě 2021 rekonstrukce vnitroblokové zahrady mateřské školy v Masné ulici. Vzhledem k tomu, že území MČ Praha 1 je památkovou rezervací, není v možnostech městské části postavit novou budovu mateřské školy, cílem je tedy kultivace a zlepšování prostředí stávajících škol, jejich budov a přilehlých prostor (zahrad, vnitrobloků).

¹⁴¹ Pozn.: Aktuálně je připravována třetí verze MAPu.

¹⁴² Zdroj: IPR

Tabulka 63: Přehled mateřských škol zřizovaných MČ Praha 1

Název MŠ	Adresa	Kapacita dle rejstříku MŠMT	Počet dětí v MŠ v 2021/22
MŠ Opletalova	Opletalova 925/14	65	65
MŠ Národní	Národní 416/37	185	182
MŠ Pštrossova	Pštrossova 204/11	75	73
MŠ Hellichova	Hellichova 300/13	100	96
MŠ Masná	Masná 700/11	100	96
MŠ Revoluční	Revoluční 1247/26	125	120
MŠ Letenská	Letenská 120/5	70	68

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Kapacity mateřských škol jsou aktuálně dostačující. Souhrnná rejstříková kapacita všech sedmi MŠ ve spádovém území činí 720 dětí. K září 2021 bylo do všech MŠ v rámci území zapsáno celkem 699 dětí, 46 dětí bylo odmítnuto. V minulých letech nebývaly kapacity spádovými dětmi naplňovány, mateřské školy tak přijímaly i děti z jiných – kapacitně přetížených – městských částí (Praha 5, Praha 7), dnes se tak děje maximálně v řádech jednotek. Aktuálně mateřské školy čerstvě zveřejnily výsledky zápisu k předškolnímu vzdělávání pro rok 2022/2023. Výsledky ukazují, že počty nepřijatých dětí (=dětí z nespádové oblasti) se mírně zvyšují. Například v MŠ Revoluční bylo pro školní rok 2022/23 celkem k dispozici 28 volných míst, obsazeno bylo všech 28 míst uchazeči s doloženým bydlištěm na Praze 1 a 23 dětí tak nebylo do této mateřské školy přijato. Následující tabulka ukazuje výsledky ze zápisů do mateřských škol pro školní rok 2022/2023.

Tabulka 64: Výsledky zápisů do MŠ zřizovaných MČ P1 pro školní rok 2022/2023

Název MŠ	Počet uchazečů	Počet přijatých dětí	Počet nepřijatých dětí	Počet dětí přijatých do jiné MŠ ve SO
MŠ Opletalova	23	17	6	-
MŠ Národní	69	69	0	-
MŠ Pštrossova	zatím nezveřejněno	-	-	-
MŠ Hellichova	45	42	3	-
MŠ Masná	24	24	-	-
MŠ Revoluční	51	28	23	-
MŠ Letenská	22	20	2	2

Zdroj: Oficiální webové stránky mateřských škol (2022)

Na území Prahy 1 fungují 4 soukromé mateřské školy.¹⁴³

Tabulka 65: Soukromé mateřské školy na území MČ Praha 1

Název MŠ	Adresa
MŠ Duhovka	Cihelná 2
MŠ Lada	Senovážné náměstí 28
MŠ Florentinum	Na Florenci 2116/15
Salomon Family Preschool	Jungmannovo náměstí 18

Zdroj: Katalog soukromých mateřských škol v Praze (2022)

¹⁴³ Zdroj: Katalog soukromých mateřských škol v Praze, odkaz [zde](#)

3.10.1.2 ZÁKLADNÍ ŠKOLY

MČ Praha 1 zřizuje 5 základních škol s celkovou reálnou kapacitou 2 840 míst. Na začátku školního roku 2020/2021 navštěvovalo místní základní školy 2 710 žáků. Každá ze základních škol má svou specializaci a obecně se těší vynikajícímu hodnocení na úrovni Prahy, i ze strany inspekce. Od roku 2021 využívají základní školy elektronický školní systém Bakaláři. Všechny základní školy mají k prvnímu stupni školní družinu. Určitým specifickým znakem základních škol na Praze 1 je skutečnost, že jsou rozděleny do více budov se sídlem v různých ulicích. Dalším specifickým znakem je, že jídelny fungují nezávisle na základních školách, mají své vlastní vedení, které jídelnu řídí a dále rozvíjí. Tím je zajištěna kvalita nabízené služby a zároveň tak došlo k určité úlevě ředitelům základních škol. Slabou stránkou může být fakt, že školní jídelny se nacházejí mimo budovy základních škol (přecházení dětí na jiné místo - bezpečnostní hledisko).

Tabulka 66: Přehled základních škol zřizovaných MČ Praha 1

Název ZŠ	Adresa	Kapacita dle rejstříku MŠMT	Reálná kapacita (pokud se liší od rejstříkové)	Počet žáků v 2021/22
Malostranská ZŠ	Josefská 626/5	500	420	406
ZŠ nám. Curieových	náměstí Curieových 886/2	650	630	598
ZŠ Brána jazyků	Uhelný trh 425/4	966	850	824
ZŠ Vodičkova	Vodičkova 683/22	450	440	414
ZŠ J. G. Jarkovského	Truhlářská 1120/22	600	500	468

Zdroj: ÚMČ (2022)

3.10.1.2.1 MALOSTRANSKÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Malostranská ZŠ je plně organizovanou základní školou, výuka probíhá ve dvou budovách: výuka v rámci prvního stupně (1.-5.ročník) probíhá v budově v Karmelitské ulici, výuka žáků druhého stupně (6-9.ročník) probíhá v budově v Josefské ulici. Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty, Přírodovědecké fakulty a Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Ve škole jsou vyučovány 3 cizí jazyky – anglický, německý a španělský jazyk. Škola se dále zaměřuje na péči a práci s nadanými žáky, a to odlišným způsobem pro 1. a 2. stupeň. Součástí života školy je již dlouhou dobu tradice projektové výuky. Součástí budovy druhého stupně je víceleté gymnázium, tradičně se žáci školy a studenti gymnázia podílejí v průběhu roku na několika společných aktivitách.¹⁴⁴

3.10.1.2.2 ZÁKLADNÍ ŠKOLA NÁM. CURIEOVÝCH

Základní škola na náměstí Curieových je organizována jako škola úplná, s 1.-9. ročníkem, sídlí v čtyřpatrové historické budově v lokalitě Starého Města a je fakultní školou Pedagogické fakulty. Škola pracuje podle školního vzdělávacího programu zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – ŠANce. Právě školní vzdělávací program ŠANce odpovídá prioritám školy - zaměření především na posilování jazykových a komunikačních dovedností v oblasti cizích jazyků a vzdělávání mimořádně nadaných žáků na 1. stupni.¹⁴⁵ Na prvním stupni jsou nadaní žáci integrováni do kmenových tříd a na určité předměty jsou segregováni napříč ročníkem.¹⁴⁶ Škola pracuje s širokým spektrem žáků - se speciálními vzdělávacími potřebami, s žáky mimořádně nadanými, žáky se specifickými poruchami učení i chování či žáky s odlišným mateřským jazykem. Na škole je vyučován anglický, německý, francouzský a španělský jazyk. Pro školní rok 2019/2020 byla navýšena kapacita školy na 650 žáků, počet žáků má od roku 2005 vzrůstající tendenci a od školního roku 2016/2017 dosahuje limitu maximální možné kapacity.¹⁴⁷ Součástí školy je školní družina a jídelna.

3.10.1.2.3 ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRÁNA JAZYKŮ

Základní škola Brána jazyků je plně organizovanou základní školou s rozšířenou výukou jazyků a matematiky. Fakultní škola Brána jazyků vznikla sloučením dvou původně samostatných škol a výuka tak probíhá ve dvou budovách, v ulici Vojtěšská a na Uhelném trhu. Jazyková část vzdělávacího programu umožňuje žákům výuku cizího jazyka s týdenní dotací 5 vyučovacími hodinami již od 3. ročníku. Od 5. ročníku žáci přibírají druhý cizí jazyk s týdenní dotací 2 vyučovacími hodinami. Na druhém stupni poté probíhá výuka každého cizího jazyka 4 hodiny týdně. Konkrétně je zde žákům nabízena výuka

¹⁴⁴ Zdroj: Výroční zpráva Základní školy Malostranská, elektronická verze [zde](#)

¹⁴⁵ Zdroj: Výroční zpráva Základní školy nám. Curieových, elektronická verze [zde](#)

¹⁴⁶ Zdroj: Oficiální webové stránky Základní školy nám. Curieových

¹⁴⁷ Zdroj: Výroční zpráva základní školy nám. Curieových, elektronická verze [zde](#)

anglického, německého a francouzského jazyka. Matematická část vzdělávání umožňuje žákům od 6. ročníku rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů (žáci mají zvýšenou týdenní dotaci v předmětech matematika, informační a komunikační technologie a fyzika).¹⁴⁸ Obě budovy mají školní jídelnu.

3.10.1.2.4 ZÁKLADNÍ ŠKOL VODIČKOVA

Základní škola Vodičkova je škola s rozšířenou výukou výtvarné výchovy. Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, spolupracuje i s ostatními fakultami UK a je rozdělena do dvou budov – ve Vodičkově ulici a v Jindřišské ulici. Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu „Účelem vzdělání není mysl naplnit, ale otevřít ji“. ¹⁴⁹ Škola se orientuje na esteticko-výchovné předměty, především však na výtvarnou výchovu. V rámci výtvarné výchovy je žákům nabízena výuka tradičních a netradičních technik, základů sochařiny, keramiky, bytové kultury či kombinovaných technik. Ve škole jsou vyučovány základy teorie umění a dějiny výtvarného umění. Škola disponuje školní družinou pro žáky 1.-4. ročníku, která sídlí v ulici Jindřišská, pro žáky 5. ročníku a všech ročníků druhého stupně je k dispozici Klub mladých ve Školské ulici.

3.10.1.2.5 ZÁKLADNÍ ŠKOL J. GUTHA-JARKOVSHÉHO

ZŠ s třídami s rozšířenou výukou cizích jazyků, jejíž výuka probíhá rovněž ve dvou budovách – v ulici Klimentská se nachází budova prvního stupně a v ulici Truhlářská budova druhého stupně. Podobně jako u ZŠ Malostranská i zde je základní škola sloučená s víceletým gymnáziem. Škola se zaměřuje na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: ve školním roce 2020/2021 pracovala škola s 51 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (7 žáků s poruchou autistického spektra, 13 žáků s více vadami, 1 žák tělesně postižený, 1 žák zrakově postižený a další s přiznaným prvním stupněm podpůrných opatření, žáci se závažnými poruchami chování a učení).¹⁵⁰ Na prvním stupni probíhá identifikace žáků nadaných. Ve škole se vzdělává větší počet žáků-cizinců. Nejpočetnější skupinu zde zastupují žáci z Itálie (31), kteří navštěvují dvojjazyčný česko-italský program. Početnějšími skupinami jsou rovněž děti původem z Vietnamu, Ukrajiny či Ruska. Ve škole je organizována výuka češtiny pro cizince. Součástí budov školy není jídelna, žáci se stravují v jídelně ve Zlatnické ulici.

3.10.1.2.6 OSTATNÍ

V souvislosti se zápisem do mateřských a základních škol ve správním obvodu Praha 1 lze hovořit o fenoménu zápisové turistiky. „Atraktivita“ místních škol a dále skutečnost, že zde sídlí velké množství veřejných i soukromých společností způsobuje, že se rodiče snaží zapsat své děti do místních škol i přes skutečnost, že zde reálně bydliště nemají. Vzhledem ke kapacitám zdejších škol a počtu skutečně spádových dětí a žáků to zatím nepředstavuje vážnější problém, je to však určité téma do budoucna. Jak bylo výše uvedeno - například počet žáků ZŠ na náměstí Curieových má již od roku 2005 vzrůstající tendenci a od školního roku 2016/2017 dosahuje limitu maximální možné kapacity.

Městská část Praha 1 zřizuje dvě zařízení Školy v přírodě – Školu v přírodě Čestlice a Školu v přírodě Janov nad Nisou. Zřízení a správa těchto zařízení ze strany městské části či obce je zcela unikátní a městská část tak chce zajišťováním ozdravných a rekreačních pobytů kompenzovat dětem absenci zeleně a čistého životního prostředí. Tématem jsou však potřebné rekonstrukce těchto budov - zvláště střediska v Čestlicích.

Městská část Praha 1 zřizuje přibližně 30 bytů pro učitele. Všechny byty jsou využívány, tématem do budoucna by mělo být navýšení počtu těchto bytů pro nové a mladé učitele jako forma motivace k vykonávání pedagogické profese právě na území městské části Praha 1.

3.10.1.3 SHRNUTÍ

Shrnutí:

- Městská část zřizuje 7 mateřských škol s celkovou rejstříkovou kapacitou 720 dětí a 5 základních škol, s celkovou kapacitou 2 840 žáků. Kapacity těchto školských zařízení (až na výjimky) nebyly v minulosti plně naplňovány, to se však v posledních letech mění a zvláště u základních škol, které získávají většinu pro své specializace a zaměření lze i v budoucnu počítat s trendem růstu v počtu uchazečů.

¹⁴⁸ Zdroj: Oficiální webové stránky Základní školy Brána jazyků

¹⁴⁹ Zdroj: Oficiální webové stránky Základní školy Vodičkova

¹⁵⁰ Zdroj: Výroční zpráva Základní školy J. Gutha-Jarkovského, elektronická verze [zde](#)

- Každá ze základních škol má své specifické zaměření – rozšířená výuka jazyků, matematiky, posilování komunikačních dovedností v oblasti cizích jazyků, vzdělávání mimořádně nadaných žáků na 1. stupni, práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, bilingvní výuka.
- Městská část je zřizovatelem dvou zařízení Školy v přírodě.

3.10.1.4 NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

3.10.1.4.1 STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU JEDNIČKA

MČ Praha 1 dříve nedisponovala žádným Domem dětí a mládeže. Díky rekonstrukci historické budovy v Truhlářské ulici a spojením s Hobby centrem 4 vznikl unikátní prostor – Středisko volného času Jednička, středisko zájmových činností pro všechny generace. SVČ Jednička je detašované pracoviště DDM Praha 4 – Hobby centrum 4, příspěvkové organizace, která nabízí zájemcům široký výběr činností a možností aktivního trávení volného času pod vedením profesionálních lektorů. Středisko pořádá zájmové kroužky, tábory, poznávací zájezdy, výlety, aktivity, soutěže, kurzy, akce, divadelní představení, koncerty, přednášky a školení.¹⁵¹ Záběr zájmových kroužků je široký, jsou zde provozovány kurzy dramatické, hudební, jazykové, keramické, přírodovědné, sportovní a turistické, taneční, technické, výtvarné a vzdělávací. Středisko volného času organizuje zájmové kurzy nejen pro děti a mládež, ale i pro dospělé. Dospělí zde mohou navštěvovat výtvarný ateliér, přihlásit se na kurzy tance street dance či dancehall, navštěvovat kurz dějin umění, učit se hrát na kytaru či se stát součástí orchestru. Probíhají zde i jazykové kurzy a kurzy českého jazyka pro cizince.

Volnočasové kluby a zájmové kroužky pro děti a mládež poskytují rovněž místní základní školy (v rámci svých školních družin a školních klubů). Neformální vzdělávání pro dospělé je rovněž poskytováno vysokými školami - například prostřednictvím Celoživotního vzdělávání - Univerzit třetího věku. Na území městské části nabízí své programy U3V například Univerzita Karlova v rámci svých jednotlivých zde sídlících fakult, které nabízejí různé kurzy.

3.10.1.4.2 DOTAČNÍ PROGRAM

Rada městské části vyhlašuje každý rok dotační program s názvem *Podpora využití volného času dětí a mládeže na území MČ Praha 1*. Účelem programu je využití volného času dětí a mládeže a objem vyčleněných finančních prostředků činí 1,5 milionu (maximální výše dotace pro jeden projekt činí 50 tisíc).

3.10.1.5 SHRNUTÍ

Shrnutí:

- Městské části se podařilo ve spolupráci s MČ Praha 4 a jejich Domem dětí a mládeže vytvořit na Praze 1 v Truhlářské ulici zcela jedinečný prostor – středisko zájmových činností pro zájemce všech generací. Citlivou přestavbou historické budovy tak vznikl nejen vizuálně zajímavý prostor, ale především středisko, ve kterém je díky velkému množství zájmových činností, možno aktivně přistupovat k trávení volného času.
- MČ vyhlašuje každý rok dotační program pro poskytovatele zájmových aktivit pro děti a mládež.

3.10.2 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.10.2.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 48: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – téma Vzdělávání a výchova

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Vzdělávání a výchova	Základní školy															
	Mateřské školy															
	Mimoškolní aktivity															
	Neformální vzdělávání													x		
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O

¹⁵¹ Zdroj: Oficiální webové stránky Střediska volného času JEDNIČKA, odkaz [zde](#)

	Základní školy	x												x		
	Mateřské školy					x								x		
	Mimoškolní aktivity		x													
	Neformální vzdělávání															

Obrázek matice výše vizualizuje rezonanci témat v oblasti Vzdělávání a výchova v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1. Téma vzdělávání bylo velmi málo na facilitačních workshopech komentováno. Převažuje spíše pozitivní hodnocení a ze setkání s občany nevzešlo žádné doporučení k rozvoji.

Základní školy

- Základní školy byly pozitivně hodnoceny na setkání občanů z lokality Hlavního nádraží. Dalším pozitivním komentářem byla dostupnost základních škol (Betlémská čtvrť).

Mateřské školy

- I dostupnost mateřských škol byla pozitivně hodnocena občany z Betlémské čtvrti. Nedostatek mateřských škol byl zmiňován na setkání občanů z lokality Hradčany.

Mimoškolní aktivity

- Negativně hodnocena byla vybavenost pro mimoškolní aktivity pro děti z lokality Hlavního nádraží.

Neformální vzdělávání

- Pozitivně hodnocena byla vzdělávací zařízení určená pro neformální vzdělávání (Václavské náměstí).

3.10.2.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

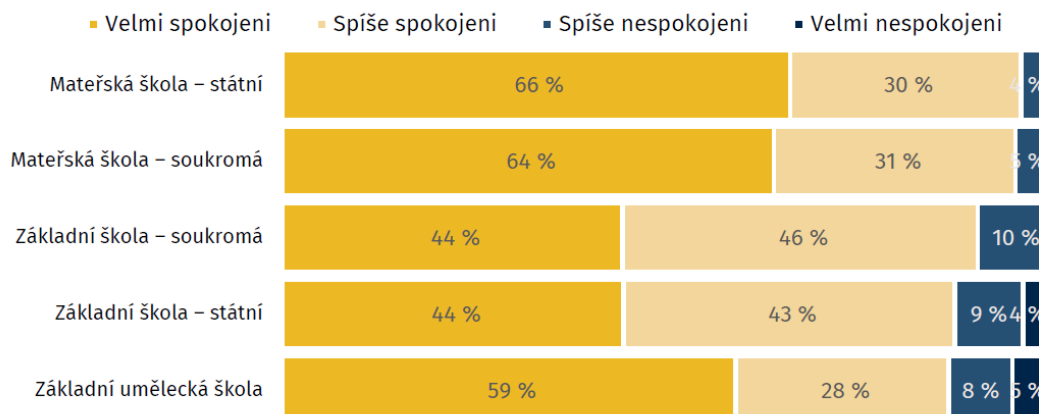
Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.10.2.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍHO SE OBLASTI ŠKOLSTVÍ

Obyvatel Prahy 1, v jejichž domácnosti žije alespoň jedno závislé dítě, jsme se dotazovali na spokojenost se vzděláváním. Výsledky jsou kvůli omezenému vzorku bohužel pouze indikativní. Ale naznačují, že v rámci městské části je relativně časté využívání soukromých základních škol (poměr dětí, které chodí do státních a soukromých ZŠ je 55:16, což je více než ve zbytku Prahy a republiky). A že v rámci veřejných škol děti většinou chodí v Praze 1 a méně často dojíždějí mimo.

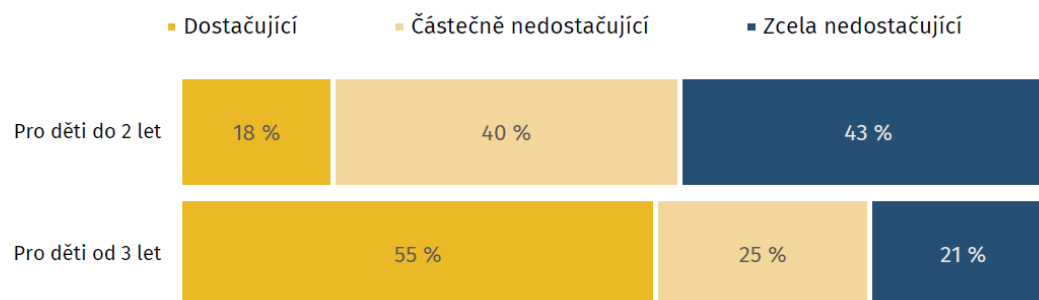
Spokojenost rodiče a děti nejvíce zdůrazňovali u mateřských škol, a to jak státních, tak také soukromých. Celkově však lze říci, že spokojenost rodičů a jejich dětí se vzdělávacími zařízeními je na velmi vysoké úrovni.

Graf 8.2.3 zobrazuje často diskutovanou kapacitu předškolních zařízení. Je na něm jasně znatelné, že kapacita školek pro děti do dvou let je výrazně nedostačující – myslí si to 43 % obyvatel a dalších 40 % ji považuje pouze za částečně dostačující.

Graf 45: Spokojenost se vzdělávacími zařízeními (PAQ RESEARCH)

Poznámka: N = 65, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Nakolik jste (byli) s těmito školami Vy a dítě (děti) v domácnosti spokojeni?

Graf 46: Kapacita školek v okolí bydliště (PAQ RESEARCH)

Poznámka: N = 43, obyvatelé Prahy 1; Zobrazena % lidí, kteří dokázali danou oblast ohodnotit (odpovědi nevím se pohybovaly v rozmezí 5 až 20 %)

Znění otázky: Je podle Vás kapacita školek v okolí Vašeho bydliště dostačující?

3.10.3 TRENDY V OBLASTI

Trend	Popis
Spolupráce s NNO v oblasti ekologické výchovy.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizace předmětů ekologické výchovy. ✓ Vzdělávání pracovníků.
Elektronizace, digitalizace.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elektronické zápisy do MŠ. ✓ Elektronické zápisy do ZŠ.
Rozvoj IT vybavení a zvyšování dovedností vyučujících.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obměna IT vybavení, modernizace. ✓ Zvyšování kompetenci pedagogických pracovníků v oblasti IT.
Začleňování sociálně vyloučených, slabších i cizinců.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora spolupráce s rodinami (zejména znevýhodněných dětí) a meziresortní spolupráci školských zařízení, pracovníků sociálních služeb (OSPOD, podpora bydlení), zdravotnických a neziskových organizací.
Alternativní vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora alternativního vzdělávání, snaha o zajištění návaznosti alternativního vzdělávání služeb
Atraktivní II. stupeň ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zvyšování atraktivity II. stupně ZŠ.

Rozvoj měkkých dovedností a kompetencí potřebných pro aktivní občanský život.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora inspirativního vzdělávání zaměřeného na získávání potřebných kompetencí pro život. ✓ Rozvoj žáků ve všech oblastech, podpora inovativního vzdělávání.
Podpora komunitního vzdělávání, decentralizace školy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytvoření menší komunitně laděné školy.
Podpora vzdělávání dětí s OMJ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora, doučování, facilitace při řešení problémů ve škole. ✓ Asistence a zprostředkování dalších služeb. ✓ Volnočasové aktivity.
Podpora a rozvoj pedagogických pracovníků při práci s dětmi s OMJ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora pro učitele, kteří řeší přijetí dětí do škol, jejich adaptaci, začleňování do kolektivu. ✓ Jazyková diagnostika těchto dětí, výuka češtiny jako druhého jazyka, sledování pokroku, způsob hodnocení a další.

3.10.4 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

V rámci analýzy vyplynulo, že základní školy zřizované městskou částí jsou na velmi dobré úrovni, mají výborné hodnocení ze strany inspekce a spokojenost s místními školami byla vyjádřena i občany v rámci dotazníkového šetření a na některých facilitačních workshopech (zde byla pozitivně hodnocena úroveň i dostupnost v rámci některých lokalit). Jako výrazně nedostačující hodnotili občané kapacity pro děti do 2 let (což podpořila i analýza).

V kontextu udržitelného rozvoje se jeví jako zvláště problematická (v případě budov mateřských a základních škol) realizace energeticky úsporných opatření spočívající v zateplování střeš, úprav fasád, výměně oken a podobných úprav, a to z důvodu územní specifičnosti Prahy 1 – území památkové rezervace a statusu historických budov, ve kterých se školská zařízení nacházejí. Lze investovat do úsporných svítidel, rekonstruovat sociální zařízení, školní kuchyně, obnovovat gastrovybavení apod.

Školy v procesu nastavování udržitelného rozvoje mohou spolupracovat s neziskovým sektorem nebo se spojit s konkrétním střediskem ekologické výchovy (či podobným typem zařízení). Opět vzhledem ke specifičnosti tohoto území se tento typ organizace aktuálně nenachází na území městské části, tématem však může být rozšíření funkcí zařízení Škol v přírodě právě do určitých eko-center či alespoň zaměření výchovných činností zde směrem k ekologickým výukovým programům.

V mateřských školách zatím nebyl realizován žádný projekt zaměřený na začleňování a podporu dětí s odlišným mateřským jazykem. Doporučuje se zejména v reakci na to, že na území MČ se stále usazuje více rodin, které přicházejí z ciziny s malými dětmi nebo se zde cizinci stávají rodiči a sami ještě český jazyk neovládají. Projekt by měl být zaměřen nejen na samotné děti a jejich rodiče, ale také na vzdělávání a rozvoj pedagogických pracovníků v těchto školských zařízeních, kteří potřebují v procesu začleňování těchto dětí podporu a poradenství. Informace a zkušenosti o práci s dětmi a žáky s odlišným mateřským jazykem lze zároveň čerpat ve spolupráci s neziskovými organizacemi, které se těmito službami dlouhodobě zabývají či sdílet zkušenosti s jinými městskými částmi, které tyto projekty již realizují. Neziskové organizace nabízejí poradenství a metodickou podporu pro pedagogy, organizují semináře a workshopy nebo například vzdělávají dvojjazyčné asistenty pedagoga.

Současná doba také více než kdy dříve ukazuje, jak důležité je kritické myšlení a podpora jeho rozvoje již na základních školách. Vzhledem k silnému vlivu dezinformačních webů posledních let jsou rovněž velkým tématem vzdělávací projekty z oblasti práce s daty, ověřování zdrojů, ale i obecné práce s počítačem, a to zejména pro seniory.

3.10.5 SWOT ANALÝZA – ŠKOLSTVÍ

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vysoká koncentrace školských zařízení všech úrovní a významných vzdělávacích a vědeckých institucí.	O				X
• Realizace projektu Místního akčního plánu vzdělávání a zapojování všech zainteresovaných stran do tvorby.	O				X
• Snaha městské části o zapojení škol do strategického plánování.	O				X
• Městská část je zřizovatelem dvou zařízení Škola v přírodě.	O				X
• Základní i mateřské školy zřizované MČ Praha 1 mají dobrou reputaci.	S / O			X	X
• Každá ze základních škol má své specifické zaměření (rozšířená výuka jazyků, matematiky, posilování komunikačních dovedností v oblasti cizích jazyků, vzdělávání mimořádně nadaných žáků na 1. stupni, práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, bilingvní výuka).	O				X
• Snaha o rozvoj prostředí mateřských a základních škol (rekonstrukce).	S / O	X			X
• Detašované pracoviště DDM – Praha 4 na území MČ Praha 1 (množství zájmových aktivit, které provozují, a to pro všechny generace).	S / O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Městská část není zřizovatelem žádné dětské skupiny.	O				X
• Problematické řešení rekonstrukcí školských budov v Památkové rezervaci.	O				X
• Není možné navyšovat kapacity škol stavebními úpravami – nástavbou, výstavbou či dokonce rozšiřováním budov.	O				X
• Mateřské ani základní školy se zatím nezapojily do žádného projektu na podporu začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem.	O				X
• Chybí systematické uchopení edukačních projektů pro seniory – např. pro odhalování dezinformací a ověřování zdrojů.	O			X	X
• Chybí osvětové a edukační akce vůči veřejnosti v tématu udržitelného rozvoje.	O		X	X	X
• Chybí téma udržitelného rozvoje jako součást školní výuky nebo	O		X	X	X

volnočasových aktivit pro děti a mládež a také jako součást rozvoje pedagogů.					
• Nejsou zapojeni významní stakeholderi (neziskové organizace, vědecké instituce) do udržitelného rozvoje a osvěty na území MČ.	O		X		X
• Tzv. „zápisová turistika“ do MŠ / ZŠ na MČ Praha 1.	S / O			X	X
• Vysoké školy nebo jejich složky sídlící na území MČ nejsou zapojeny ze strany MČ Praha 1 jako významný stakeholder do jejího rozvoje.	O				X
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Motivování pedagogů (i budoucích) k vykonávání své profese na úrovni státu / HMP.	O				X
• Možnost využívání mediátorů pro řešení zvláště složitých sporů, problémů ve školách a jejich podpora ze strany státu / HMP.	O				X
• Podpora takového vzdělávání, které vede k udržitelnému rozvoji (mohou být realizovány projekty financované částečně z dotací EU, možné pro MŠ i ZŠ).	O	X			X
• Zajištění školních psychologů na školách vč. finančního zajištění ze strany státu / HMP.	O	X			X
• Další finanční podpora a rozvoj školských asistentů ve školním prostředí ze strany státu / HMP.	O	X			X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Nedostatek pedagogických pracovníků v důsledku dlouhodobého systémového podfinancování.	O				X
• Zvyšující se počet dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.	O				X
• Podhodnocení práce asistentů pedagoga, jejich nedostatek.	O	X			
• Stárnutí pedagogických pracovníků na území HMP.	O				X
• Nízká finanční podpora do obnovy IT techniky na školách v ČR.	O	X			
• Změna RVP neodpovídající potřebám rozvoje dětí / mládeže žijících v Praze 1.	O				X
• Odchod univerzit nebo významných vědeckých institucí z HMP.	O				X

3.11 TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

Trávení volného času je z pohledu dalšího rozvoje a potřeb obyvatel MČ Prahy 1 velmi důležitou oblastí. Nejedná se o mimořádný jev, ale o skutečnost příznačnou pro většinu samospráv. Možnosti a nabídky, jak trávit volný čas, jsou pro lidi žijící ve městech stále důležitějšími oblastmi mimopracovního života a téma má přesah do řady dalších oblastí života každého jedince žijícího ve městě.

Na území hl. m. Prahy existují webové platformy Praha volnočasová a Praha sportovní, které se snaží o agregaci informací a dat z těchto oblastí.

MČ Praha 1 nemá zpracovaný žádný rozvojový dokument, který by řešil oblast trávení volného času. Dlouhodobě jsou však uvnitř ÚMČ nastaveny procesy k řešení právě této oblasti.

3.11.1 TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Trávení volného času je široká oblast služeb, aktivit a aktérů. Mimo kultury / umění a sportu, kterým jsou věnovány samostatné podkapitoly (viz níže), lze do této oblasti zařadit jakékoli další možnosti aktivního trávení volného času.

Poznámka: Některá témata, která mohou mít k této oblasti vztah, jsou obsažena v jiných kapitolách tohoto dokumentu (to se týká např. veřejného prostoru, zeleně, školství / vzdělávání, sociální oblasti apod.).

V oblasti trávení volného času a nabídky volnočasových aktivit existují na území Prahy 1 tyto významní aktéři:

- Středisko volného času Jednička (Detašované pracoviště DDM Praha 4) v Truhlářské ulici.
- Školská zařízení MČ Praha 1, která nabízejí různé možnosti trávení volného času (od sportovních a pohybových aktivit po specificky zaměřené kroužky na různorodá společenská témata).
- Další zájmové organizace, které nabízejí možnosti trávení volného času široké veřejnosti nebo vybraným věkovým skupinám. Jde například o následující subjekt:
 - Společenské středisko VIA (přenecháno MČ Praha 1 Sboru dobrovolných hasičů k užívání)

3.11.1.1 PARKY A ZELENÉ PLOCHY

Na území MČ Praha 1 se nachází několik parků a zelených ploch, které je možné využívat k trávení volného času, odpočinku. Rozsahem je tato oblast bohatší na levém břehu Vltavy na území MČ Praha 1. (Detailněji viz kapitola věnující se životnímu prostředí.)

3.11.1.2 NÁPLAVKY

Náplavky jsou fenoménem souvisejícím především s územím MČ Praha 1. Staly se neodmyslitelnou součástí místního prostředí. Na území MČ Praha 1 se dnes nachází následující náplavky:¹⁵²

- Dvořákovo nábřeží: Je dnes především využívána jako přístaviště osobních lodí, které nabízejí vyhlídkové a linkové plavby převážně pro návštěvníky města.
- Nábřeží Ludvíka Svobody: Návštěvníkům k dispozici stezka pro pěší a cyklisty. Na prostor nábřeží Ludvíka Svobody dále navazuje městský park Lannova.
- Rašínovo nábřeží: Z pohledu využití jde o nejatraktivnější a nejvyužívanější prostor. Na náplavce jsou pravidelné farmářské trhy a řada míst ke společenskému a kulturnímu vyžití (ať již na břehu nebo na lodích). Výraznou dominantou jsou také velká kruhová okna.
- Masarykovo nábřeží: Nejde o klasickou náplavku jako jsou např. ty na Dvořákově nábřeží nebo Rašínově nábřeží. Výraznou dominantu zde tvoří Žofín a objekt paláce Mánes a rovněž lodě poskytující restaurační a ubytovací zařízení.

Správu pražských náplavek na území MČ Prahy 1 má na starosti Trade Centre Praha, a.s. přes hl. m. Prahu.

¹⁵² Zdroj: Pražské náplavky (2022), odkaz [zde](#)

Náplavky jsou využívány a slouží pro všechny obyvatele hl. m. Prahy i její návštěvníky. Ačkoli mají veskrze pozitivní charakter (a některé i další potenciál k rozvoji a využití), jsou s nimi částečně spojeny i negativní jevy, které souvisí především s konzumací alkoholu, nepořádkem, hlukem v nočních hodinách apod.

Poznámka: MČ Praha 1 se podařilo prosadit do nově připravované vyhlášky, aby některé části náplavek byly v jasně vymezené večerní časy místem, kde se nesmí pít na veřejnosti alkohol. Vyhláška však zatím není (06/2022) schválena.

3.11.1.3 DĚTSKÁ HŘIŠTĚ

Tyto prostory jsou primárně určeny pro rodiče s dětmi.

Hl. m. Praha má Program podpory využití volného času dětí a mládeže na rok 2022, který je zaměřen na vybranou část obyvatel (děti a mládež). Na území MČ Praha 1 se v její správě nachází 10 dětských hřišť. Správu zajišťuje ÚMČ Praha 1. Hřiště jsou každé čtvrtletí kontrolována znalcem. Každý rok je měněn písek – s certifikátem, a prováděna průběžná oprava zjištěných závad. Dle volných finančních prostředků jsou herní prvky postupně opravovány či jsou měněny povrchy (zejména lanové sítě a desky).

- Františkánská zahrada, parcela č. 665 k.ú., Nové Město, Praha 1
- Vrchlického sady, parcela č. 2318/14 k.ú., Nové Město, Praha 1
- Lannova, parcela č. 2360/3 k.ú., Nové Město, Praha 1
- Slovanský ostrov, parcela č. 2407 k.ú. Nové Město, Praha 1
- Za Haštalem, parcela č. 862/1 k.ú., Staré Město, Praha 1
- Střelecký ostrov, parcela č. 274 k.ú., Staré Město, Praha 1
- Na Kampě, parcela č. 780/4 k.ú. Malá Strana, Praha 1
- Pod Karlovým mostem, parcela č. 744/1 k.ú. Malá Strana, Praha 1
- Vojanovy sady, parcela č. 137/2 k.ú. Malá Strana, Praha 1
- Klárov, parcela č. 702/1 k.ú. Malá Strana, Praha 1

Poznámka: V r. 2022 je v plánu rekonstrukce DH Kampa a DH Za Haštalem. V dalších letech se plánuje celková rekonstrukce DH Vlašská.

3.11.1.4 AKTIVITY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 1

Městská část přímo pořádá nebo podporuje několik velkých akcí na jejím území:

- Malostranské masopustní veselí
- Čarodějnice
- Rozsvěcení vánočního stromu a Mikulášská na Kampě
- Spolkový den
- Den seniorů
- Plavby seniorů na parníku,
- Cyklus Pohodové melodie pro starší a pokročilé, rozsvěcení vánočních stromů

V oblasti sportu dále MČ Praha 1 pořádá např. nohejbalové a bowlingové turnaje, plavání v Tyršově domě, příměstský tábor "Táboráček", Memoriál Alfréda Nikodéma, ad.

Od r. 2010 probíhá i na území MČ Praha 1 aktivita Poznej svého souseda. V jejím rámci probíhají celoročně akce lokálního charakteru v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1:

- V r. 2019 proběhlo 18 akcí
- V r. 2020 proběhlo 20 akcí
- V r. 2021 proběhlo 21 akcí

MČ Praha 1 je rovněž aktivní v oblasti řešení jubileí, vítání občánků apod. společenských aktivit pro vybrané skupiny veřejnosti.

3.11.2 KULTURA A UMĚNÍ

Na úrovni hl. m. Prahy je zpracována koncepce kulturní politiky z r. 2010. Pod vedením Kreativní Prahy je nově připravována nová kulturní politika hlavního města Prahy pro roky 2022-2030, která byla představena v dubnu 2022 (v témže měsíci byla schválena radou HMP).¹⁵³ Významným bodem celé přípravy je skutečnost, že MČ Praha 1 jako místo se sídlem velkého množství kulturních a uměleckých institucí nebyla k tvorbě koncepce přizvána, ani nebyla zapojena do připomínkového řízení.

Nová kulturní politika definuje několik klíčových oblastí:

- Praha sjednocená (spolupráce napříč kulturní obcí; budování partnerství s městskými částmi; propojování spolupráce mezi městskými organizacemi v oblasti kultury; podpora kultury, umění a kreativních profesí ve školní docházce).
- Praha uvědomělá (sběr a práce s daty v oblasti kultury – znalost, mapování aktérů apod.; podporování mezinárodní spolupráce; provádění evaluaci městských nezávislých organizací; aktualizace pražského dotačního systému).
- Praha inspirativní (podpora excelentních kulturních počinů s přesahy za hranice Prahy a ČR; podporování infrastruktury ke kulturním účelům; aktualizování dotačního systému; kultivování centra města jako kulturní čtvrti; řešení vazby mezi kulturním dědictvím a současným uměním).
- Praha prosperující (podpora, rozvoj, propagace kreativních odvětví; budování a posilování vztahů v kreativních odvětvích; posilování flexibility vzdělávacího systému a zvýšení kompetencí umělců a kreativní pro uplatnění na trhu práce).
- Praha komunitní (podporování rozvoje kultury a komunit v městských částech; podporování rozvoje infrastruktury v městských částech do celoměstské sítě kulturních komunitních služeb – např. knihovny apod.; podporování kulturních a komunitních akcí ve veřejném prostoru; podporování aktérů z nezřizované kultury; rozvoj potenciálu rozmanitosti a multietnicity).

K MČ Praha 1 tak mají přímý vztah některé zamýšlené směry (další mohou a budou mít dopad sekundárně). Jde zejména o oblast spolupráce HMP s městskými částmi a dalšími aktéry, kultivace centra města jako kulturní čtvrti,¹⁵⁴ podpora kulturních komunit v městských částech, podpora infrastruktury v městských částech se zapojením do celoměstské sítě kulturních komunitních služeb.

MČ Praha 1 nemá přímo zpracovaný strategický dokument týkající se rozvoje kultury.

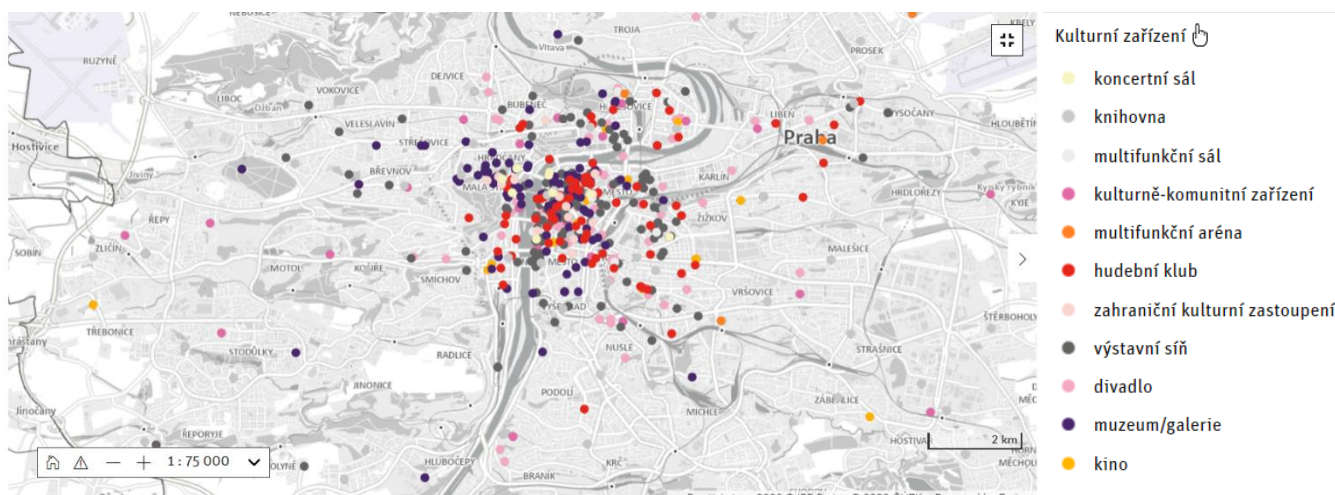
Pro MČ Praha 1 je typické, že je sídlem velkého množství kulturních a uměleckých institucí. Jde o přirozený jev centra metropole). MČ Praha 1 nemá sama přímo zmapovaná všechna kulturní a umělecká zařízení na svém území, ale k r. 2018 jich IPR evidoval ve svém součtu cca 186 (v r. 2022 začala probíhat aktualizace těchto čísel, která není doposavad k dispozici).

- Pro území MČ Praha 1 je příznačným jevem převažující komerční kultura než alternativní, která je spíše okrajová.

Koncentraci kulturně uměleckých institucí na území MČ Prahy 1 dokládá i níže přiložená mapa.

¹⁵³ Dokument je k dispozici [zde](#).

¹⁵⁴ Přímá citace z kulturní politiky 2022 – 2030: „Centrum města by mělo odrážet význam kultury ve městě. Praha bude podporovat záměry, které zviditelňují a zhmotňují kulturu a kreativitu ve veřejném prostoru. Praha bude hledat cesty, jak aktivně pracovat s kultivací nabídky v parteru, která se prezentuje návštěvníkům (ale i místním obyvatelům) a utváří obraz města. Praha bude pokračovat v úsilí zbavovat se vizuálního smogu.“

Obrázek 49: Kulturní zařízení na území MČ Praha 1

Zdroj: IPR (2022), odkaz [zde](#)

Samotná kulturní politika MČ Praha 1 je z velké části založena na podpoře kulturně umělecké komunity přes dotační systém. Výhodou je, že MČ Praha 1 zavedla možnost podávání žádostí elektronicky. Přes tyto dotační tituly probíhá snaha o podporu místní/komunitní kultury.

- Role MČ Prahy 1 v ovlivňování kultury a umění na vlastním území tak je a bude z výrazné části partnerská, spolupracující vůči dalším subjektům – HMP (a jeho organizace), státní instituce nebo soukromé subjekty. Přímé ovlivňování kultury a umění se tak děje primárně přes dotační politiku vůči místním komunitám.
- Dlouhodobým tématem k řešení je spolupráce s HMP a koordinace/spolupráce v podobě zapojování MČ Praha 1 (ale i dalších částí) do koncepčního řešení kulturní/umělecké politiky na úrovni celého hl. m. Prahy např. s ohledem na podporu kulturní/umělecké turistiky, která v Praze dnes příliš není. V tomto směru bude záležet na naplňování nové pražské kulturní politiky, která ze strany HMP jasně deklaruje důležitou roli městských částí v některých oblastech rozvoje kultury a umění.
- Ne zcela rozvinutá je rovněž podpora mezinárodní kooperace umělců (mělo by řešit především hl. m. Praha, ale ve spolupráci s městskými částmi).
- Na úrovni celého hl. m. Prahy chybí vyšší podpora kulturního turismu. Právě struktura turistů má významný dopad na centrální městskou část (téma má navíc dopad i do oblastí bezpečnosti ad. oblastí života městské části). Posilování kulturního turismu by mohlo snižovat negativní dopady současné skladby turistů.

Poznámka: Detailněji viz [kapitola věnována cestovnímu ruchu](#).

Přímo pod MČ Praha 1 spadá:

- Galerie 1 v ulici V Jámě. (V průběhu r. 2022 bude vybírán vystavovatel na r. 2023. Výběr provede odborná komise.)
- Malostranská beseda na Malostranském náměstí. (Budova je v majetku MČ Praha 1 a je v dlouhodobém pronájmu firmě Malostranská beseda, a.s.; MČ Praha 1 má zřízenou Programovou radu Malostranské besedy, která řeší programový obsah v Malostranské besedě dle uzavřené smlouvy s nájemní firmou; MČ Praha 1 rovněž přispívá Malostranské besedě a.s. formou dotačního řízení nebo spoluúčasti na aktivitě nebo kulturní akci, které pořádá).

Přes tyto dvě organizace může (částečně) MČ Praha 1 přímo ovlivňovat vlastní pojetí kultury a umění na svém území.

Na MČ Praha 1 dopadá výrazně i tzv. pouliční umění. V r. 2019 byla hl. m. Prahou přijata vyhláška o omezení tzv. buskingu, která tuto oblast více reguluje a specifikuje povolené/nepovolené možnosti. Pouliční umění však v hl. m. Praze nemá dlouhodobě příliš koncepční řešení. Pro MČ Praha 1 může již o zajímavé téma včetně podpory živého umění nebo využití veřejného prostoru k umění. Vše s cílem nikoli oslovení turistů, ale pro residenty a místní komunitu.

3.11.3 SPORT

Hl. m. Praha má zpracovaný Plán rozvoje sportu v Praze do r. 2032. V prostředí MČ je podpora sportu zajištěna stejně jako u kultury přes dotační systém. Přesto je ale používání většiny hřišť v současné době pro veřejnost zpoplatněno, což je především pro děti a mládež problémové.

Sama MČ Praha 1 má ve správě 3 multifunkční hřiště, která jsou veřejně přístupná. Rovněž je v projektové přípravě hřiště ve Vlašské ulici (ze strany RMČ MČ Praha 1 byl schválen v r. 2022 projekt).

Veřejné hřiště Na Františku:

- Zpoplatněno.
- Za účelem provozování těchto areálů kvalifikovaným personálem je sjednaná smlouva o nájmu sportovního areálu se soukromou firmou.
- Areál je tvořen především 2 víceúčelovými hřišti s umělým povrchem, pískovištěm, běžeckou drahou, minigolfem a 2 horolezeckými stěnami. V letním období je menší z hřišť využíváno ke hraní kolektivních sportů, jako je házená nebo basketbal. Na větším hřišti je možné provozovat především futsal nebo hokejbal. Pro zimní období je toto hřiště vybaveno účinným chladicím systémem, který umožňuje vytvořit umělou ledovou plochu. Ta slouží jak pro veřejné bruslení, tak i pro komerční účely (hokej, sportovní akce na ledě).

Obrázek 50: Veřejné hřiště Na Františku

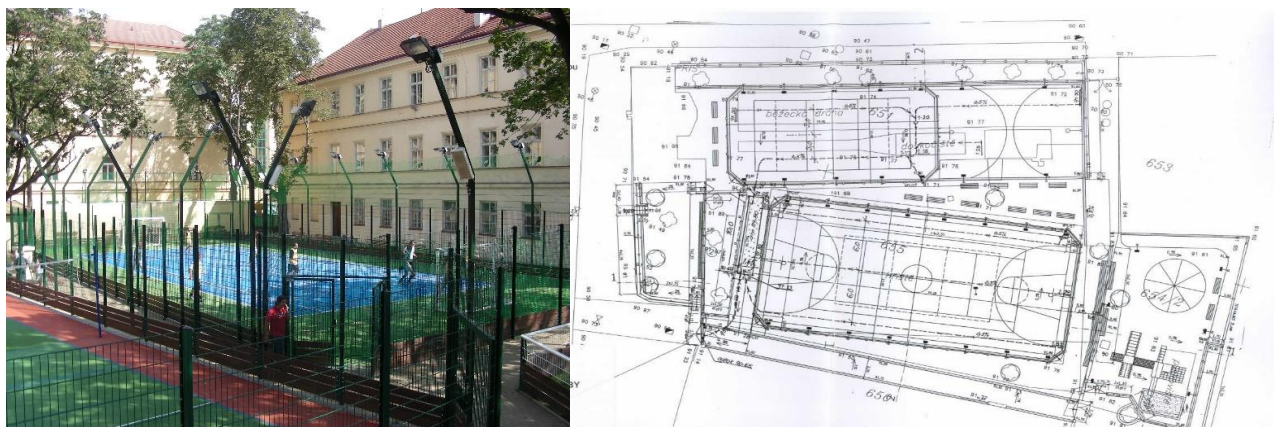

Zdroj: Kudy z nudy, obrázek č. 1. ÚMČ Praha 1, obrázek č. 2 (2022)

Veřejné hřiště Masná

- Zpoplatněno.
- Za účelem provozování těchto areálů kvalifikovaným personálem je sjednaná smlouva o nájmu sportovního areálu se soukromou firmou.
- Tento areál disponuje 2 víceúčelovými hřišti s umělým povrchem, využití je především pro týmové sporty (fotbal, basketbal, nohejbal, volejbal) či sporty individuální (tenis, badminton). V zimním období je na větším hřišti vybudována přetlaková hala s vyhříváním, která slouží především pro hraní futsalu a tenisu.
- V areálu je za dělicí stěnou možné využívat moderní dětské hřiště, které navštěvují především děti předškolního věku. Součástí provozního objektu jsou oddělené šatny se sociálním zařízením a sprchou.

Obrázek 51: Veřejné hřiště Masná

Zdroj: ÚMČ Praha 1 (2022)

Veřejné hřiště v ulici Lannova

- Bezplatné.
- Komplex hřiště a parku v oploceném areálu je rozděleno na čtyři části.
- Na prvním jsou herní prvky určené dětem od 2 do 6 let. Na druhém hřišti jsou herní prvky určené pro děti od 6 do 12 let. Třetí hřiště je určené pro míčové hry s možností zapůjčení sportovních potřeb. Všechna hřiště mají umělý povrch a jejich využití je zcela zdarma. Čtvrtým místem je parková plocha.

Obrázek 52: Veřejné hřiště Lannova

Zdroj: StavbaWeb (2022)

Na území MČ Praha 1 se dále nacházejí 4 prostory s bazény:

- Tyršův dům (vlastník Česká obec sokolská)
- Lázně AXA (soukromý vlastník)
- Sportcentru YMCA (soukromý vlastník)
- Sport klubu U DIVADLA (soukromý vlastník)

V zimních měsících je na území MČ Praha 1 zřízeno několik zimních kluzišť:

- Střelák – kluziště na Střeleckém ostrově (provozuje MČ Praha 1 a Malostranská beseda, a.s.)
- Kluziště na Ovocném trhu (soukromý provozovatel)
- Kluziště Na Františku (soukromý provozovatel)

V prostředí MČ Praha 1 je dále vysoké množství spolků, které jsou zaměřené na oblast sportu a trávení volného času.

Tabulka 67: Seznam spolků v oblasti sportu a trávení volného času na území MČ Prahy 1

Název	Adresa	Internetové stránky
I. český šermířský klub Riegel	Lazarská 15/7	riegel.militaria.cz
Česká obec sokolská	Újezd 450/40	www.sokol.eu
Dělej co tě baví	Újezd 450/40	www.delejcotebavi.com
Spolek Sport4active	Jakubská 676/3	www.sport4active.cz
Sportovní klub Hradčany	Diskařská 294/1	www.skhradcany.cz
Sportovní klub Start	Střelecký ostrov 336	www.skstart.com
Squash Haštal Praha 1	Haštalská 731/20	www.squash-hastal.cz
Tenisová škola Tallent	Opatovická 160/18	www.tallent.cz
TJ Sokol Praha Čertovka	Újezd 450/40	sokolcertovka.cz
TJ Sokol Praha Malá Strana	U lanové dráhy 609/3	www.sokolmalastrana.cz
TJ Sokol Praha Staré Město	5. května 1044/30	sokolstare mesto.websnadno.cz
Ultra Ant	Týnská 622/17	www.tynskastena.cz
Yoga Federation of Europe	Žitná 657/13	yoga-federation.eu/cz

Zdroj: ÚMČ (2022)

3.11.4 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.11.4.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 53: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Trávení volného času

		Malá Strana			Petrín			Vojtěšská čtvrt			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
														x		
Trávení volného času	Kultura a umění													x		
	Místa k odpočinku a trávení volného času					x				x	x				x	x
	Jiné možnosti trávení VČ					x		x		x						
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrt			Havelská čtvrt			Betlémská čtvrt		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Kultura a umění	x						x		x	x			x		
	Místa k odpočinku a trávení volného času	x	x													
	Jiné možnosti trávení VČ															

Oblast kultury a umění byla v 5 lokalitách zmíněna jako silná stránka MČ Praha 1. Konkrétně se tato tvrzení opírala většinou o velkou nabídku a rozsah kulturně/uměleckých subjektů a obecně akcí a aktivit na území MČ Praha 1 a s tím spojený velký výběr tohoto typu vyžití pro obyvatele MČ Praha 1.

Výraznější kritické hlasy se objevily v souvislosti s menším počtem míst a možností pro trávení odpočinku nebo trávení volného času s dětmi (týkalo se např. oblasti Petřína nebo Václavského náměstí). Celkem ve 3 lokalitách. Kritika byla namířena především na počet dětských hřišť. Potenciál je naopak viděn v možném rozšíření volnočasového vyžití typu kluziště (nešlo ovšem o systémový jev, ale o názor z jedné lokality) nebo využití řeky Vltavy.

3.11.4.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešení oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.11.4.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI ÚZEMNÍHO ROZVOJE A VEŘEJNÉHO PROSTORU¹⁵⁵

Poznámka M.C. TRITON: Téma nebylo takto samostatně řešeno a je součástí jiných pod-témat. Proto Jsou níže uvedeny pouze dílčí věci. Téma bylo v dotazníkovém šetření navíc řešeno velmi okrajově.

Ve vztahu k tématu vyplynuly k tématu následující zjištění, která mají navíc vazbu ke komunitnímu životu:

- Pro Prahu 1 je příslušnost v komunitách výraznější než ve zbytku Prahy. Náboženské komunity se v Praze 1 účastní třikrát více respondentů než ve zbytku Prahy (6 % vs 2,2 %) a dvojnásobek je štamgastů hospod, sousedských spolků a členů občanských organizací či politických spolků. Rozdíly jsou výrazné i proti dalším centrálním částem Prahy (2, 3, 6, 7). Jedinou výjimkou jsou sport, hudba a další zájmové činnosti – účast v komunitách kolem nich se napříč Prahou neliší.
- Zajímavé postavení mají „Alternativně a kulturně zaměřené kavárny a kluby“ – u nich je také mírně častěji pociťovaný nedostatek (16 %) než přehlcení (7 %). Část obyvatel je vnímá jako komunitní, avšak nedostatečný typ podniku.

¹⁵⁵ Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

3.11.5 TRENDY V OBLASTI TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

Trendy vycházejí ze stávajících směrů, kterými se vydávají některá města v Evropě. Definovaný trend automaticky neznamená, že je možné ho využít pro potřeby MČ Praha 1. Lze je však brát jako inspiraci.

Trend	Popis
Umění jako součást života města	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora kreativního umění ✓ Umění ve veřejném prostoru ✓ Podpora živé kultury ✓ Podpora alternativního (nekomerčního) umění a kultury ✓ Kultura a umění spojené s místními komunitami ✓ Veřejný prostor je řešen multioborovými týmy ✓ Kreativní vzdělávání
Trávení volného času	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stále rostoucí zájem o aktivní trávení volného času ze strany obyvatel měst – široká nabídka a možnosti kulturního i sportovního vyžití je to, co lidi na životě ve městě baví ✓ Prvky pro aktivní trávení volného času ve veřejném prostoru a s tím související budování infrastruktury ✓ Pohyb jako součást zdravého životního stylu ✓ Propojování místních komunit a podpora místních podnikatelů v oblasti trávení volného času ✓ Důraz na to mít informace o možnostech trávení volného času na jednom místě ✓ Fundraising, crowdsourcing, crowdfunding

3.11.6 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Trávení volného času je na území MČ Praha 1 do určité míry spojeno s místními komunitami nebo spolky. Toto tvrzení potvrzuje jak provedené sociologické šetření, tak vlastní analytické šetření, kdy se potvrzuje silná role spolků např. v oblasti sportu nebo akce Poznej svého souseda.

Na území MČ Praha 1 je velké množství kulturních a uměleckých institucí a celkově nabídek tohoto typu vyžití. To bylo hodnoceno pozitivně i na některých facilitačních workshopech. Tento jev sebou samozřejmě přináší i negativní aspekty související se spádovostí centra města pro další obyvatele hl. m. Prahy nebo z jiných koutů republiky. To pak může mít dopad na intenzitu doprava, počet lidí v ulicích, dopad na čistotu, bezpečnost ad. jevy, které přímo ovlivňují život v lokalitě a udržitelný život v ní.

Pro MČ Praha 1 může být zajímavým tématem zmapování stakeholderů v této oblasti a dlouhodobá komunikace/spolupráce s nimi na vybraných akcích a aktivitách v prostředí městské části. Potenciál se rovněž nabízí ve spolupráci s místními podnikateli a jejich podpoře trávení volného času (kultura, sport ad.). Obecně posilování komunit a jejich zapojování do trávení volného času, kultury a umění, ale i sportu jsou potenciálně vhodná témata k posilování udržitelnosti jak v pilíři sociálně-politickém, tak v lidském.

Dlouhodobým problémem je horší spolupráce s HMP, kdy zejména systémové záležitosti, které můžou souviset s posílením kulturního turismu, nejsou s městskou částí konzultovány a ta k nim není přibrána jako relevantní partner, ač by na ní měly změny v oblasti turismu de facto největší dopad.

MČ Praha 1 má uchopenou a transparentní dotační politiku v oblasti kultury. Jedná se o jeden z hlavních nástrojů podpory kultury a umění v prostředí MČ Prahy 1, který má MČ Praha 1 přímo ve své gesci a plně pod kontrolou procesně i finančně.

Tématem k řešení je rovněž ve spolupráci s hl. m. Prahou uchopit koncepčněji téma živé kultury a pouličního umění. Cílit a zapojovat místní obyvatele a komunity, nikoli cílit primárně a pouze na turisty jako součást cestovního ruchu. Tento prvek může přispět ke zlepšení udržitelnosti života pro místní obyvatele. K řešení je rovněž rozvoj alternativní kultury a umění např. v prostorech MČ Praha 1 nebo motivovat k této věci pronajímatele nebytových prostor.

MČ Praha 1 má vzhledem ke své centrální části celkem velké limity k možnosti budování nových hřišť, sportovních plácků nebo míst pro aktivní trávení volného času (např. dnes poměrně populární workoutová hřiště atd.). Tato věc byla vnímána jako slabina i ze strany některých účastníků facilitačních workshopů.

Za pozitivní skutečnost lze vnímat aktuální stav správy dětských hřišť nebo veřejných hřišť ve správě MČ Praha 1, ačkoli jejich počet nelze považovat za vysoký. Mělo by jít o dlouhodobou prioritu, která má za cíl zlepšovat život a možnosti trávení volného času v lokalitě pro různé věkové skupiny.

Na území MČ Praha 1 se k trávení volného času nacházejí parky a zelené plochy (blíže specifikováno v samostatné kapitole). Dlouhodobým tématem je v těchto prostorech zajištění vhodného zázemí (WC atd.), ačkoli i zde je patrná postupná snaha věc řešit. Navíc je nutné brát v potaz, že řadu těchto prostor nemá ve správě MČ, ale HMP.

Významným fenoménem jsou náplavky. Většina pražských náplavek je na území MČ Praha 1 a ačkoli nejsou v její správě, výrazně mohou ovlivňovat život v dané lokalitě, ať již pozitivně či negativně. Za pozitivní je možné považovat, že došlo k úpravě náplavky na Rašínově nábřeží, která působí zajímavě vizuálně (díky velkým sklům v tzv. kobkách). Rovněž jde o místo konání farmářských trhů a různých ad hoc akcí, což pomáhá posilovat život v lokalitě. Negativním jevem pak ale může být velké množství lidí v lokalitě, hluk, nutnost řešit bezpečnost (např. v dopravě) nebo sladování potkávání se pěší – cyklistů – automobilů. Za problémové lze též považovat možné negativní dopady větší koncentrace lidí pod vlivem alkoholu hl. ve večerních hodinách. (Tuto věc se snaží MČ Praha 1 řešit prosazením zákazu pití alkoholu na veřejnosti i na vybraných částech náplavek.)

3.11.7 SWOT ANALÝZA – TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• V rámci iniciativy Poznej svého souseda realizace akcí v jednotlivých čtvrtích MČ Praha 1.	S / O			X	X
• Pořádání nebo podpora/spoluúčast vysokého množství akcí ze strany MČ Praha 1.	S / O				X
• Elektronizace podávání žádosti o dotace na kulturní aktivity.	O				X
• Vlastnictví Galerie 1 a Malostranské besedy.	O				X
• Prosazení části některých náplavek jako místa, kde se nemůže pít na veřejnosti alkohol v určené časy.	O		X	X	X

• Vysoký počet spolků v oblasti sportu a trávení volného času.	O				X
• Nabídka míst k trávení volného času v podobě parků a zelených ploch na území MČ.	S / O			X	
• Správa a průběžná údržba dětských hřišť včetně jejich celkové rekonstrukce (v r. 2022 celková rekonstrukce 2 dětských hřišť).	O				X
• Vlastnictví několika moderních multifunkčních hřišť.	O				X
• Příprava nového hřiště ve Vlašské ulici.	O			X	X
• Vysoký počet kulturních a uměleckých institucí na území MČ Prahy 1 a vysoký výběr pro obyvatele MČ Prahy 1.	S / O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Chybí spolupráce se soukromými sektorem a zatím nenaplněný potenciál spolupráce se stakeholdery.	O				X
• MČ nebyla zapojena do přípravy nové kulturní politiky na úrovni HMP.	O				X
• Omezená role MČ Praha 1 v rozhodování o směřování kultury na vlastním území (kompetence spadající pod HMP; státní nebo soukromé organizace apod.).	O				X
• Limity v podobě zástavby k tvorbě nových hřišť a lokalit k trávení volného času.	O		X		
• Zpoplatnění většiny sportovních hřišť.	O	X			X
• Vandalismus a nepořádek v místech k trávení volného času.	S / O			X	
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Vytvoření ucelené kulturní politiky na území celého hl. m. Prahy zaměřené i na turismus se zohledněním potřeb MČ Praha 1.	O				X
• Naplňování oblastí z nové kulturní politiky HMP do r. 2030, které deklarují zapojení a spolupráci s městskými částmi v Praze.	O				X
• Aktivita developerů směrem k využití jimi vlastněných k území k využití trávení volného času.	O	X			X
• Příliv nových kulturních institucí na území MČ Praha 1.	O				X
• Koncepční řešení buskingu ze strany hl. m. Prahy.	O				X
• Koncepční řešení umění ve veřejném prostoru ve spolupráci HMP a městských částí.	O				X

HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Pokračující trend zájmu pořádat akce ze strany volnočasových organizací zejména v centru města vedoucí k přetížení centrální části a souvisejících dopadů na život obyvatel. 	O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Nízká úroveň spolupráce a komunikace ze strany HMP a MHMP v oblasti řešení kultury a umění. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Tlak developerů a zájmových skupin využít okolí řeky (pražské náplavky) k zásahům, které by nenávratně změnily ráz prostředí. 	S / O		X		
<ul style="list-style-type: none"> Koncentrace lidí z jiných MČ nebo regionů v ČR stahujících se do centra města za kulturou, uměním a trávením volného času. 	S / O		X	X	
<ul style="list-style-type: none"> Zaměření kulturních, uměleckých institucí na jeden druh "zábavy". 	O				X

3.12 CESTOVNÍ RUCH / TURISMUS

Hlavní město Praha je nejvýznamnější a nejrozsáhlejší městskou památkovou rezervací v České republice. Historické jádro Prahy je od roku 1992 součástí Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Obecně je Praha kvůli svým historickým památkám a kulturnímu zázemí nejnavštěvovanějším městem v republice.

Na území MČ Praha 1 se nacházejí téměř všechny významné pražské cíle turistů, zahraničních i tuzemských. Mezi ně patří především Pražský hrad, Staroměstské náměstí se světoznámým orlojem, Malá Strana, Karlův most či židovská čtvrť Josefov. Centrální městská část je proslulá svými vánočními trhy (především na Staroměstském a Václavském náměstí) a tak nejen v období adventu je hojně navštěvována tuzemskými i zahraničními turisty. Je také správním centrem České republiky – své sídlo zde mají prezident, parlament i vláda.

Cestovní ruch může přímo či nepřímo přispívat ke všem *Cílům udržitelného rozvoje*: představuje 10 % světového HDP, 30 % exportu služeb a 1 z 10 pracovních míst na světě¹⁵⁶. Hlavní město Praha generuje více než 60 % HDP vyprodukovaného v rámci cestovního ruchu České republiky.¹⁵⁷ Podíl na zaměstnanosti v cestovním ruchu činí v rámci hlavního města téměř 26 %.¹⁵⁸

Obecně udržitelná turistika sleduje tři hlavní zájmy:

1. optimálně využívat zdroje životního prostředí a pomáhat chránit přírodní dědictví a biologickou rozmanitost
2. respektovat sociokulturní autenticitu navštěvovaných zemí a přispívat k porozumění a toleranci
3. poskytovat ekonomické výhody všem zúčastněným, včetně příležitostí k výdělku pro místní a přispívat tak ke zmírnění chudoby.¹⁵⁹

Udržitelná turistika v praxi cílí především na udržitelnou dopravu a na ubytování. Bez dopravy nelze cestovat, zároveň však jde o jednu z nejméně ekologických součástí cestování. Minimalizovat negativní dopady dopravy během cestování lze několika způsoby: využíváním místní hromadné dopravy, na kratší vzdálenosti se dopravovat na kole a pěšky a na delší vzdálenosti využívat vlakovou a autobusovou dopravu. Městská část tak může cílit především na edukaci turistů ve využívání služeb pražské hromadné integrované dopravy či podporovat cykloturistiku. I v oblasti ubytování lze podnikat různé kroky v rámci udržitelnosti a podpory šetrného cestovního ruchu. V ubytovacích zařízeních lze využívat obnovitelných zdrojů energie, snižovat objem odpadů a šetrněji zacházet s pitnou vodou. Provozovatelé mohou dbát na typ čistících prostředků a kosmetiky, která je používána, hosté si mohou sami zvolit, jak často je potřeba, aby bylo měněno jejich ložní prádlo a ručníky. Certifikovaným ekologickým hotelem v Praze je například Hotel Adalbert na pražském Břevnově.

Dopady cestovního ruchu na socio-kulturní prostředí bývají méně nápadné než jeho vliv na přírodní prostředí a bývají tak často podceňovány. Z analýz posledních let jasně vyplývá, že například typ cestování spojený s využíváním krátkodobých ubytování (například zprostředkovatele Airbnb) má právě výrazný negativní dopad na socio-kulturní prostředí daného místa. S tím může být dále spojený i problém gentrifikace, neboť krátkodobé pronájmy určené pro turisty mají významný podnikatelský potenciál, a tak dochází k nakupování nemovitostí již s tímto záměrem.

Je velmi náročné stanovit a aplikovat koncept únosné kapacity cestovního ruchu (současně působí na destinaci i na globální prostředí mnoho dalších lidských aktivit a je tak velmi obtížné oddělit vlivy cestovního ruchu od dalších vlivů).¹⁶⁰ Zároveň se však zahraniční metropole a potažmo i pomalu hl. m. Praha zabývají otázkou únosné kapacity turistů, snaží se zamezovat vytlačování obyvatel z center (k čemu dochází právě v důsledku negativních faktorů spojených s turismem) a vytvářet nové koncepty cestovního ruchu, které by oslovili jiný typ turistů.

V říjnu 2020 byla schválena Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, kterou připravilo vedení města spolu s městskou společností Prague City Tourism a ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy.

¹⁵⁶ Zdroj: Sustainable development. UNWTO. Elektronický odkaz [zde](#).

¹⁵⁷ Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, elektronická verze [zde](#)

¹⁵⁸ Zdroj: ČSÚ – Regionální satelitní účet cestovního ruchu, odkaz [zde](#)

¹⁵⁹ Zdroj: *tamtéž*.

¹⁶⁰ Zdroj: Cestovní ruch a udržitelný rozvoj, MMR, elektronický odkaz [zde](#)

Z řízených rozhovorů s představiteli hlavního města vyplynuly následující hlavní problémy týkající se cestovního ruchu v Praze¹⁶¹:

1. Umocňující se turistifikace historického centra Prahy a její rozšiřování do dalších částí – vytlačování služeb denní potřeby, zvyšování cen služeb, zboží a nemovitostí (turistická inflace, turistická gentrifikace, tj. lokální sociálně-kulturní změny, které jsou důsledkem toho, když bohatší lidé nakupují nemovitosti k bydlení v dosud méně prosperujících společenstvích).
2. Zaplnění veřejných prostor – zaplnění pěších tras (velké skupiny s průvodci), neplynulost provozu, zábor veřejných prostor ve prospěch turistických služeb.
3. Snižující se celková dopravní prostupnost vč. pěší – zejména implementací turistické dopravy jako jsou turistická vozítka (motorky, vícekola, rikši, turistické autobusy, elektrokoloběžky), ale také stání dopravy obsluhující výhradně turisty (taxi, bus stopy).
4. Turistický smog – vizuální smog, zvýšené množství odpadu, hluk (z turistických atrakcí, turistických obchodů, turistických vozítek, nevhodného chování turistů).
5. Noční ekonomika – soustředění nočního života s dopady na bezpečnost, kvalitu života rezidentů (hluk, nepořádek, agresivita apod.) v rezidenčních oblastech.
6. Krátkodobé ubytování v soukromí – nabízené zejména přes platformu Airbnb, ale také booking.com, Flipkey, Vrbo a jeho dceřiné společnosti – narušování soukromí místních obyvatel.
7. Nedostatečná komunikace s místními rezidenty při řešení problémů spojených s dopady cestovního ruchu v Praze.
8. Nedostatečný sběr dat v oblasti cestovního ruchu a s tím spojený přehled o turistických aktivitách ve městě.
9. Nepoměr mezi skutečnými příjmy města z cestovního ruchu a výdaji města na vyrovnání se s dopady cestovního ruchu a obsluhností návštěvníků.
10. Nedostatečné propojení rozvoje cestovního ruchu s celkovým rozvojem města a potřebami místních obyvatel a dalších aktérů.
11. Nevyužitý potenciál spolupráce s destinačními společnostmi na národní i regionální úrovni mimo hl. m. Prahu.

Na základě těchto stanovených stěžejních problémů byla poté nastavena vize, navrženy jednotlivé cíle s opatřeními a v neposlední řadě byly stanoveny aktivity, kterými bude jednotlivých cílů a opatření dosahováno. Koncepce shrnuje zásadní potřeby města – jako je zvyšování kvality života občanů (a jejich informovanosti), eliminování negativních dopadů turismu a pro rozvoj turismu vytváření takového prostředí, které je v souladu s koncepcí udržitelného rozvoje města.¹⁶² Koncepce příjezdového cestovního ruchu vychází z vizí a priorit strategií hlavního města Prahy, z doporučení Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO), doporučení Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO) a z doporučení Konference OSN k bydlení a udržitelném rozvoji měst (Habitat III). Stanoveny byly následující cíle¹⁶³:

SC1: Péče o zájmy Pražanů

- Opatření:
 - Komunikovat a spolupracovat s Pražany
 - Podporovat a budovat pozitivní vztahy mezi místní a návštěvnickou komunitou

SC2: Péče o veřejný prostor

- Opatření:
 - Pečovat o estetiku veřejného prostoru a jeho citlivé využívání
 - Zajistit prostupnost dopravy

SC3: Péče o destinaci

- Opatření:
 - Inovovat produkty cestovního ruchu

¹⁶¹ Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, elektronická verze [zde](#)

¹⁶² Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, s. 24 – 25, elektronická verze koncepce [zde](#)

¹⁶³ Zdroj: Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy, s. 38 – 41, elektronická verze koncepce [zde](#)

- Rozvoj spolupráce na všech úrovních
- Maximalizovat přínos cestovního ruchu
- Provádět výzkum, monitoring a evaluaci

3.12.1 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PAMÁTKY Z HLEDISKA TURISMU

Symbol města (a české státnosti) Pražský hrad (nebo také Hrad) je nejvýznamnějším českým hradem, vystaveným v 9. století jako sídlo českých knížat, později králů a od r. 1918 je sídlem prezidenta republiky. Díky postupným přístavbám a úpravám se stal jedním z největších hradních komplexů na světě a největším doposud obývaným hradem na světě.

V komplexu Pražského hradu se nacházejí celkem 4 nádvoří, Katedrála svatého Víta, Václava a Vojtěcha, Bazilika svatého Jiří, Kaple svatého kříže, Kostel Věch svatých a Kaple Nejsvětější Trojice v Ústavu šlechticů. Dále se zde nachází Klášter svatého Jiří, 5 paláců, 4 významné sály a několik věží. Významnými a turisticky oblíbenými dalšími objekty jsou Prašný most, Zlatá ulička, Míčovna či Letohrádek královny Anny. V celém komplexu se poté nachází velké množství soch a sousoší, studní a kašen a také zahrad, které jsou turisty i místními vyhledávány zejména v letních měsících (Královská zahrada, zahrada Na terase Jízdárny, zahrada na Baště, Jelení příkop a další).¹⁶⁴ Oblíbeným prvkem při návštěvách Pražského hradu je také ceremoniál Hradní stráže. Hradní stráž stojí u všech vstupů do Hradu a střídá se každou hodinu.¹⁶⁵

Další významné památky:

- Staroměstské náměstí
 - s historickými budovami, z nichž vynikají především Staroměstská radnice s orlojem, Týnský chrám, husitský kostel svatého Mikuláše, palác Kinských a dům u Kamenného zvonu.
 - na samotném náměstí stojí pomník mistra Jana Husa a Mariánský sloup.
- Karlův most
 - s 30 převážně barokními sochami
 - most je doplněn třemi věžemi – větší a menší Malostranskou mosteckou věží na Malé Straně a Staroměstskou mosteckou věží na straně Starého Města.
- Malá Strana
 - nachází se zde velké množství zajímavých staveb a míst – ostrov Kampa s Čertovkou, Malostranské náměstí s kostelem sv. Mikuláše, Maltézské náměstí, Újezd s lanovou dráhou na Petřín, Štefánikova hvězdárna, Petřínská rozhledna a rozlehlý komplex zahrad (Kinského zahrada, Petřínské sady, Schönbornská zahrada)
- Josefov – Židovské město (Židovská radnice)
 - Z původního ghetta dochovaná radnice, hřbitov a šest synagog: Staronová synagoga ze 13. století, která patří mezi nejstarší synagogy v celé Evropě, kde se stále provádějí náboženské obřady, Pinkasova synagoga z 16. století (dnes slouží jako památník obětí nacistického režimu v Československu), Vysoká synagoga (16. století) a Klausova synagoga (17. století) a Španělská, která se stala součástí pražského Židovského muzea.
 - Z dob židovského ghetta se dochoval Starý židovský hřbitov, kde je dnes téměř 12 000 náhrobků. Hřbitov byl založen roku v 15. století. Nejvýznamnější zde pohřbenou osobou je náboženský učenec a pedagog rabi Jehuda Liwa ben Becalel, zvaný rabi Löw (zemřel roku 1609).
- Petřínská rozhledna
- Lanová dráha na Petřín
- Zrcadlové bludiště Petřín
- Národní divadlo
- Malostranské náměstí
- Nerudova ulice
- Chrám sv. Mikuláše
- Národní muzeum

¹⁶⁴ Zdroj: Wikipedie, Prague City Line

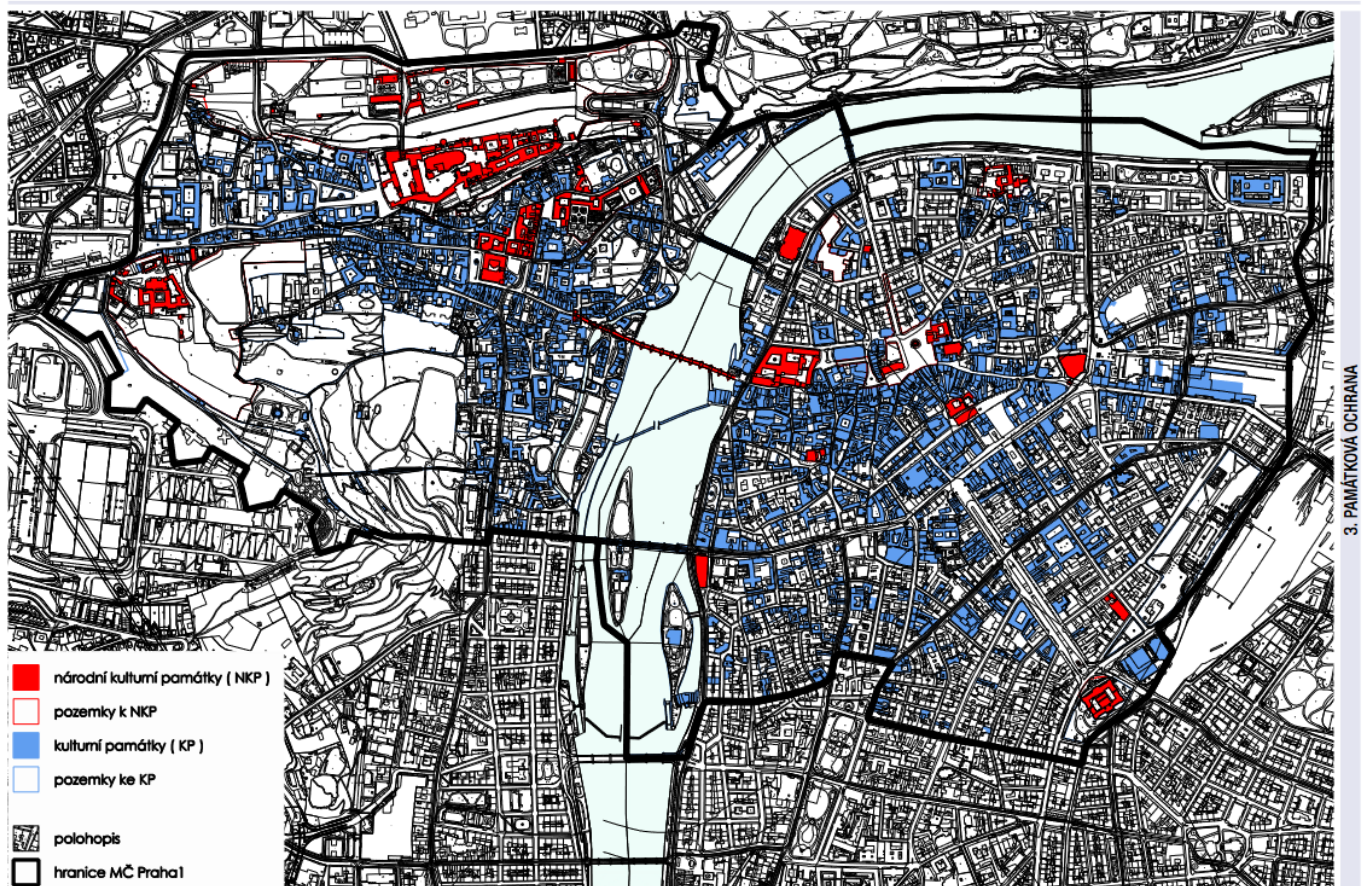
¹⁶⁵ Zdroj: Místopisy

- Kampa
- Klementinum
- Novotného Lávka a Muzeum Bedřicha Smetany
- Kostel panny Marie Sněžné
- Václavské náměstí
- Jubilejní synagoga v Jeruzalémské ulici
- České muzeum hudby
- Museum Kampa.

Obrázek 54: Památková ochrana

B. Grafické přílohy

Program regenerace MPR městské části Praha 1

Zdroj: Program regenerace MPR městské části Praha 1 2022 - 2026

3.12.1.1SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- Cestovní ruch a turisté jsou s územím městské části přirozeně spjati a současně ji tak charakterizují. Historické jádro Prahy je od roku 1992 součástí Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Významná část historických a kulturních památek, za kterými tuzemští i zahraniční turisté přijíždějí, se nachází právě na území MČ Praha 1 a dlouhodobě se místní památky umísťují na předních příčkách žebříčků nejnavštěvovanějších míst v rámci celé České republiky.
- S rozvojem cestovního ruchu, který byl v minulosti podpořen celou řadou faktorů - růstem počtu obyvatelstva, zlepšováním jejich zdravotního stavu, zvyšováním vzdělanosti či rozvojem moderních technologií a dopravních prostředků - začalo docházet k postupnému navyšování počtu turistů do momentu, kdy jsou zvažovány koncepty ušlechtlé kapacity turismu. Ne jinak je tomu i dnes v hlavním městě Praze.
- Příliv turistů do hlavního města Prahy má pozitivní vliv na jeho rozvoj, nelze opomíjet hospodářské hledisko a fakt, že jde o významný faktor zaměstnanosti. Na druhou stranu zde způsobuje řadu problémů a má negativní dopady především do oblasti socio-kulturního prostředí. Město a městské památky velké množství turistů

většinou ustojí lépe než příroda (pokud nejsou záměrně ničeny), vyšší mírou jsou ale (negativním) způsobem ovlivňovány životy samotných obyvatel.

3.12.2 DATA NÁVŠTĚVNOSTI

Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism každoročně zveřejňuje přehled nejnavštěvovanějších turistických cílů České republiky. V roce 2020 (což byl rok poznamenaný omezeními v cestovním ruchu epidemií onemocnění COVID-19) se na prvním místě umístila Lanová dráha na Petřín, kterou v tomto roce navštívilo 1 milion 14 tisíc návštěvníků.¹⁶⁶ Na čtvrtém místě v návštěvnosti byl Pražský hrad s celkovým počtem 512 tisíc návštěvníků (v předchozích letech však Pražský hrad dominoval na první příčce). Přehled 10 nejnavštěvovanějších památek v hlavním městě v letech 2018 – 2020 představuje následující přehled.

Obrázek 55: Přehled 10 nejnavštěvovanějších památek v letech 2018 - 2020

rok 2018		rok 2019		rok 2020	
pozn.: počet v tisících					
1. Pražský hrad	2444,8	Pražský hrad	2587,5	Lanová dráha na Petřín	1014,3
2. Lanová dráha na Petřín	2032,3	Lanová dráha na Petřín	2230,4	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	851,6
3. Výstaviště Praha Holešovice	1743,7	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	1456,5	Pražský hrad	512,8
4. Muzeum hlavního města Prahy	1533,9	Petřínská rozhledna	701,6	Petřínská rozhledna	234,2
5. Zoologická zahrada hl. m. Prahy	1427,3	Staroměstská radnice	695,2	Lanová dráha v ZOO	202,9
6. O2 Arena	950	Pinkasova synagoga	640,8	Botanická zahrada hl. m. Prahy	194
7. Židovské muzeum v Praze	721,1	Klausová synagoga	440,4	Veletřní palác	160,6
8. Národní galerie v Praze	711,9	Botanická zahrada hl. m. Prahy	376,3	Bludiště na Petříně	157,8
9. Petřínská rozhledna	697,5	Bludiště na Petříně	371,6	Národní technické muzeum	142,7
10. Staroměstská radnice	599,5	Maiselova synagoga	326,3	Pinkasova synagoga	126,2

Zdroj: Data Prague City Tourism, zpracování vlastní

Dle údajů ČSÚ navštívilo Prahu v roce 2019 celkem 8 044 324 turistů (z toho téměř 85 % tvořili zahraniční návštěvníci). V roce 2020, což byl první rok poznamenaný epidemií onemocnění COVID-19 už to bylo jen 2 178 267 turistů a v roce 2021 činil počet návštěvníků 2 358 642.

V roce 2020 se dle údajů ČSÚ nacházelo na území MČ Praha 1 celkem 315 hromadných ubytovacích zařízení, z toho 237 hotelů, 21 penzionů a 57 zařízení spadalo do kategorie ostatních hromadných ubytovacích zařízení (hostely apod.). Na území městské části se nachází třetina z celkového počtu všech hromadných ubytovacích zařízení, která se nacházejí v Praze. Vzhledem atypičnosti roku 2020 (epidemie onemocnění COVID-19) je níže uveden přehled hromadných ubytovacích zařízení MČ Praha1 i v roce 2018.

Tabulka 68: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2018

	Hl. m. Praha	Praha 1
Hromadná ubytovací zařízení celkem	816	262
v tom		
hotely	618	200
penziony	118	13
ostatní hromadná ubytovací zařízení	174	49

Tabulka 69: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2020

	Hl. m. Praha	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10
Hromadná ubytovací zařízení celkem	910	315	104	58	59	67	55	23	54	20	28
v tom											

¹⁶⁶ Zdroj: Nejnavštěvovanější turistické cíle České republiky 2020, elektronický odkaz [zde](#)

hotely	618	237	84	36	43	47	33	16	36	13	16
penziony	118	21	6	6	10	6	10	-	7	5	6
ostatní hromadná ubytovací zařízení	174	57	14	16	6	14	12	7	11	2	6

Zdroj: ČSÚ

Ve stejném roce se v těchto zařízeních ubytovalo na území městské části celkem 854 611 turistů (což představuje téměř 50 % z celkového počtu hostů, kteří byli v roce 2020 ubytováni v hl. m. Praze). Vzhledem atypičnosti roku 2020 (epidemie onemocnění COVID-19) je níže uveden i přehled za městskou část z roku 2018.

Tabulka 70: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2018

Území	Hosté		Přenocování	
	celkem	z toho nerezidenti	celkem	z toho nerezidenti
Hl. m. Praha	7 892 184	6 670 706	18 249 084	16 133 000
Praha 1	2 779 343	2 595 438	6 797 514	6 501 681
počet návštěvníků hl. m. Prahy ubytovaných na Praze 1 (v %)	35,2 %		37,2 %	

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 71: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2020

Území	Hosté		Přenocování	
	celkem	z toho nerezidenti	celkem	z toho nerezidenti
Hl. m. Praha	2 182 443	1 453 530	4 903 295	3 551 342
Praha 1	854 661	661 415	1 955 326	1 625 020
počet návštěvníků hl. m. Prahy ubytovaných na Praze 1 (v %)	39,2 %		39,9 %	

Zdroj: ČSÚ

V letech 2018 a 2019 počet hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na území městské části činil přibližně 2 miliony 800 tisíc. Jak lze vidět, následující dva roky byly výrazně poznamenány epidemií onemocnění COVID-19. Počet oznámených provozoven s hostinskou činností činil 2 480 (platné k 4/2022).

Tabulka 72: Počet hostů hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012 – 2021 na území MČ Praha 1

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet hostů hromadných ubytovacích zařízení	1 883 720	1 973 878	2 133 976	2 350 742	2 530 459	2 705 239	2 779 343	2 832 299	854 661	903 373

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 73: Počet oznámených provozoven k hostinské činnosti v roce 2022

Název řemeslné živnosti	Počet oznámených provozoven k dané živnosti v Praze 1
Hostinská činnost	2480

Zdroj: ÚMČ

3.12.2.1 FENOMÉN KRÁTKODOBÝCH UBYTOVÁNÍ AIRBNB

Pokrok v oblasti informačních technologií, změně životního stylu, zpřístupnění internetu a tím zjednodušení cestování dalo vzniku novému typu ubytování během cestování a sice krátkodobému ubytování v soukromí. Nejvíce je tento typ ubytování spojován zejména s platformou Airbnb, která v současné době představuje největšího zprostředkovatele tohoto typu ubytování. V souvislosti s problematikou krátkodobých ubytování v soukromí se tak často hovoří jako o „problému Airbnb.“

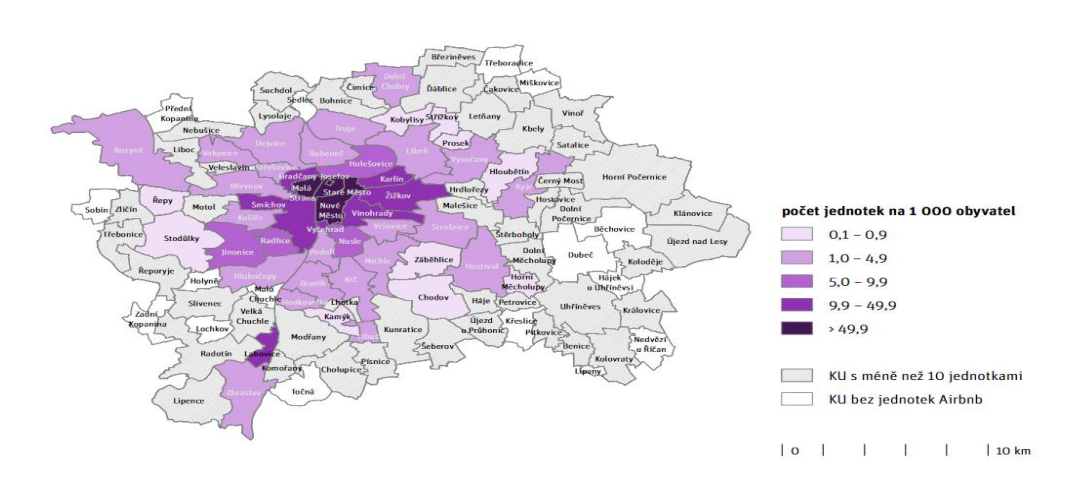
Analýza z roku 2018 ukázala, že dopady rychlého rozvoje Airbnb v Praze jsou významné a mají vliv na život místních obyvatel, podnikání i fungování města jako celku (např. v oblasti bydlení a cen nemovitostí)¹⁶⁷. Rozvoj Airbnb bývá také často spojován s celkovým zatížením Prahy cestovním ruchem a výrazným navýšením počtu turistů.¹⁶⁸ Dle dat IPRu bylo na území Prahy k 13.7. 2021 nabízeno celkem 6 972 jednotek na stránkách Airbnb. Z aktivních se dá určit přibližně 10 %, tzn. 720 jednotek, které se prokázaly alespoň jedním pobytem (recenzí) v uplynulých třech měsících, v těchto aktivních jednotkách bylo deklarováno přibližně 1,7 tisíc lůžek.¹⁶⁹ Co se týče rozmístění jednotek Airbnb v Praze, nejvyšší koncentrace se nachází právě v centru města a jeho nejbližším okolí: Nejvíce jednotek se nachází na Novém Městě (1 696), Starém Městě (957), Vinohradech (726), Žižkově (616) a Smíchově (459). Nejvíce jednotek na 1 tis. obyvatel se nachází v katastrálních územích Staré Město (106), Nové Město (64), Josefov (63) a Malá Strana (57).¹⁷⁰

Obrázek 56: Rozmístění jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021

Zdroj: IPR Praha 2021 / data: Inside Airbnb 2021

Obrázek 57: Počet jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021 na 1 000 obyvatel podle katastrálních území

Zdroj: PR Praha 2021 / data: Inside Airbnb 2021

3.12.3 DOPADY KRÁTKODOBÝCH PRONÁJMŮ A ALKOTURISMU

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy v roce 2018 vypracoval analýzu dopadů fenoménu Airbnb v kontextu hl. m. Prahy. Rapidní rozvoj online ubytovacích platform se svými negativními dopady na život místních obyvatel projevil zejména v těchto oblastech: zvýšení turistické návštěvnosti (s tím spojené zvýšené intenzity cestovního ruchu ve městě a tlaku na prostor), zvýšení komerčního využití původně rezidenčních bytů (s tím spojené zvýšení tlaku na dostupnost

¹⁶⁷ Zdroj: IPR Praha. Fenomén Airbnb a jeho dopady, 2018

¹⁶⁸ Zdroj: Prague City Tourism, 2020

¹⁶⁹ Zdroj: IPR, Fenomén Airbnb, 2021

¹⁷⁰ Zdroj: tamtéž

bydlení, ceny i nájemné bytů) a narušení a postupná přeměna původně rezidenčních oblastí na oblasti cestovního ruchu (snížení rozdílů mezi soukromým a turistickým prostorem a s tím spojené snížení kvality života místních obyvatel).¹⁷¹

Dopady tohoto druhu ubytování by se tak daly rozdělit na dvě skupiny: dopady na pražský trh s byty a dopady na kvalitu života místních obyvatel. Co se týče vlivů na pražský trh s nemovitostmi, je právě lokalita MČ Praha 1 zasažena nejvíce: byty, které jsou nabízené prostřednictvím Airbnb představují 1,4 % z celkového úhrnu pražského bytového fondu, v katastrech historického centra je hodnota tohoto podílu daleko vyšší (lokality Josefov, Malá Strana a Nové Město - více jak 10 %, Staré Město - 20 %). Překvapivým zjištěním analýzy bylo, že nabídka bytů na Airbnb byla v rámci Prahy vyšší než nabídka bytů nabízených ke klasickému dlouhodobému pronájmu. Tato data jsou však z analýzy z roku 2018 a je možné, že situace kolem epidemie onemocnění COVID-19 je znehodnotila. Potencionální dopady krátkodobých pronájmů na kvalitu místních obyvatel jsou srovnatelné jako v jiných velkých metropolích, a i díky výsledkům z dotazníkového šetření a rozhovorů s občany během facilitačních setkání je více než jasné, že se zde opět vyskytují: zvýšená hladina hluku, narušení soukromí, snížení bezpečnosti či zvýšení množství odpadků. Důležitým faktorem jsou také samotní návštěvníci, tedy "nájemci" těchto apartmánů. Ve vyšší míře jde o skupiny složené z mladších návštěvníků, kteří Prahu navštěvují pro její neblahou pověst metropole s levnými alkoholickými nápoji a příznivým místem pro účasti na večírcích a pořádání oslav (nálepka levného alkoturismu). Tento způsob trávení volného času turisty v centru městské části má ale opět neblahý vliv na jeho obyvatele, rezidentní občany, neboť je často spojený s bezohledností a lhostejným chováním vůči svému okolí.

Městská část Praha 1 iniciuje projekt s názvem "Chci se v klidu vyspat" a byl ustaven Výbor proti vylidňování centra a podporu komunitního života. Tyto aktivity chápe MČ jako účinný nástroj Prahy 1 v boji proti negativním dopadům krátkodobého ubytování v bytech. Hlavními problémy ve snaze s tím něco dělat stojí vymahatelnost současných zákonů a systém kontroly. V současné době se lze opírat zejména o stavební a živnostenský zákon, kontrolu kolaudace a provozovny, nakládání s odpady, hygienické parametry a další. Vymahatelnost současných zákonů je ale obtížný a často neúspěšný proces. Otázka nového zákona je tak zcela legitimní.

3.12.3.1SHRNUTÍ OBLASTI

Shrnutí:

- V rámci cestovního ruchu je v posledních letech negativně komentován hlavně rozmach a fenomén tzv. krátkodobých ubytování (často označován podle aktuálně největšího zprostředkovatele jako fenomén "Airbnb"). Dopady rychlého rozvoje Airbnb jsou v Praze významné a mají vliv na život místních obyvatel, podnikání i fungování města jako celku (např. v oblasti bydlení a cen nemovitostí).
- Vzhledem k tomu, že nejhustší koncentrace bytových jednotek Airbnb se nachází právě v centru města a jeho nejbližším okolí, je negativními dopady tohoto fenoménu postižena hlavně Městská část Praha 1.
- Nejvíce bytových jednotek určených ke krátkodobému ubytování se nacházelo na Novém Městě (1 696), Starém Městě (957), Vinohradech (726), Žižkově (616) a Smíchově (459). Nejvíce jednotek na 1 tis. obyvatel se pak nacházelo v katastrálních územích Staré Město (106), Nové Město (64), Josefov (63) a Malá Strana (57). Městská část Praha 1 je tak všemi negativními vlivy a dopady zasažena nejvíce.
- Dopady fenoménu krátkodobého ubytování lze rozdělit do dvou témat: dopady na pražský trh s byty a dopady na kvalitu života místních obyvatel. Městská část Praha 1 iniciuje projekt s názvem "Chci se v klidu vyspat" a byl ustaven Výbor proti vylidňování centra a podporu komunitního života. Účinným nástrojem ve snaze mírnění těchto dopadů by ale měla být především vymahatelnost současných zákonů a fungující systém kontroly. Pokud tyto nástroje selhávají, městská část musí být aktivní a iniciativní ve vytváření nových nástrojů, ať už v podobě nových zákonů či jiných legislativních opor. Vzhledem k tomu, že je nejvíce zasaženou městskou částí, stojí tato úloha zejména na ní.
- Oproti roku 2019 bylo na trhu v roce 2021 méně jednotek poskytovaných v rámci tzv. Airbnb, jedná se o příznivý vývoj trendu.

¹⁷¹ Zdroj: Fenomén Airbnb a jeho dopady v kontextu hl. m. Prahy, IPR, 2018

3.12.4 NÁZOR VEŘEJNOSTI

3.12.4.1 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 58: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Cestovní ruch a turismus

		Malá Strana			Petřín			Vojtěšská čtvrť			Josefov			Václavské nám.		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
Turismus	Počet turistů												x	x		
	Chování turistů											x			x	x
	Overturismus															
	Hluk					x	x		x			x	x		x	
		Hlavní nádraží			Hradčany			Petrská čtvrť			Havelská čtvrť			Betlémská čtvrť		
		S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O	S	W	O
	Počet turistů												x			
	Chování turistů		x	x						x			x			x
	Overturismus								x	x		x				
	Hluk		x									x			x	x

Téma turismu u občanů centrální pražské městské části přirozeně silně rezonuje. Jak bylo v analýze předloženo, Městská část Praha 1 je pro návštěvníky vysoce atraktivní a zároveň je zde nej hustší síť hromadných ubytovacích zařízení a možností krátkodobého ubytování v soukromí (Airbnb). Centrum města je dostupné pro turisty s různými cíli - pro ty, kteří sem cestují za historií, památkami a kulturou, ale zároveň i pro ty, kteří sem cestují spíše za zábavou v podobě návštěv místních barů (alkoturismus).

Počet turistů

- Počet turistů pozitivně hodnotili občané z lokality Václavského náměstí, přece jen jde o centrum turismu a toto místo je s nimi tak spojené. Obecně by však občané uvítali "regulaci" turismu (Josefov a Havelská čtvrť) a zastavení vzniku dalších turistických cílů (Josefov).

Chování turistů

- Ve spojitosti s chováním turistů mezi občany rezonují především témata nepořádku a špíny (Josefov, Hlavní nádraží), blokování chodníků skupinami a průvodcovskými skupinami turistů (Josefov), opilecké skupinky (Václavské náměstí, Hlavní nádraží). Občané si myslí, že by měl být lépe využíván zisk z cestovního ruchu a mělo by dojít ke změně v tom, na jaké typy turistů bude Praha cílit, podporován by měl být udržitelný turismus. Praha by rovněž mohla zavést přísnější sankce.

Overturismus (nadměrný turismus)

- Nadměrný turismus a s ním spojené důsledky rezonovaly mezi obyvateli Petrské a Havelské čtvrti. Problém je spatřován rovněž v tzv. alkturismu.
- Občané si myslí, že by se mělo využít aktuálního stavu turismu (v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19) a měla by být nastavena pravidla pro regulaci turismu.

Hluk

- Na hluk v ulicích a s tím spojený požadavek na vyšší míru vymáhání dodržování nočního klidu si stěžovali občané z lokalit Petřína, Vojtěšské čtvrti, Josefova, Václavského náměstí, Hlavního nádraží, Havelské a Betlémské čtvrti. Občané z Betlémské čtvrti jsou zasaženi hlukem z barů a restaurací zejména v části Dlouhá ulice.
- Nejvíce téma rušení nočního klidu a hluku obecně rezonovalo na Josefově: občané si zde stěžují na hluk spojený zejména s nočními kluby, projíždějícími taxi vozy, obchody zaměřenými na prodej alkoholu a opilými turisty.

3.12.4.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Tato kapitola nemá za cíl provést detailní a odbornou interpretaci realizovaného sociologického průzkumu v rámci projektu Praha 1 pohledem občanů. Ta byla provedena dodavatelskou firmou PAQ Research, která výzkum pro MČ Praha 1 zpracovávala a její zpráva tvoří samostatný výstup, který bude veřejnosti k dispozici.

Zpracovatel Strategie ze závěrečné zprávy sociologického výzkumu částečně čerpá informace a interpretace, které jsou z jeho pohledu relevantní pro danou kapitolu této Strategie.

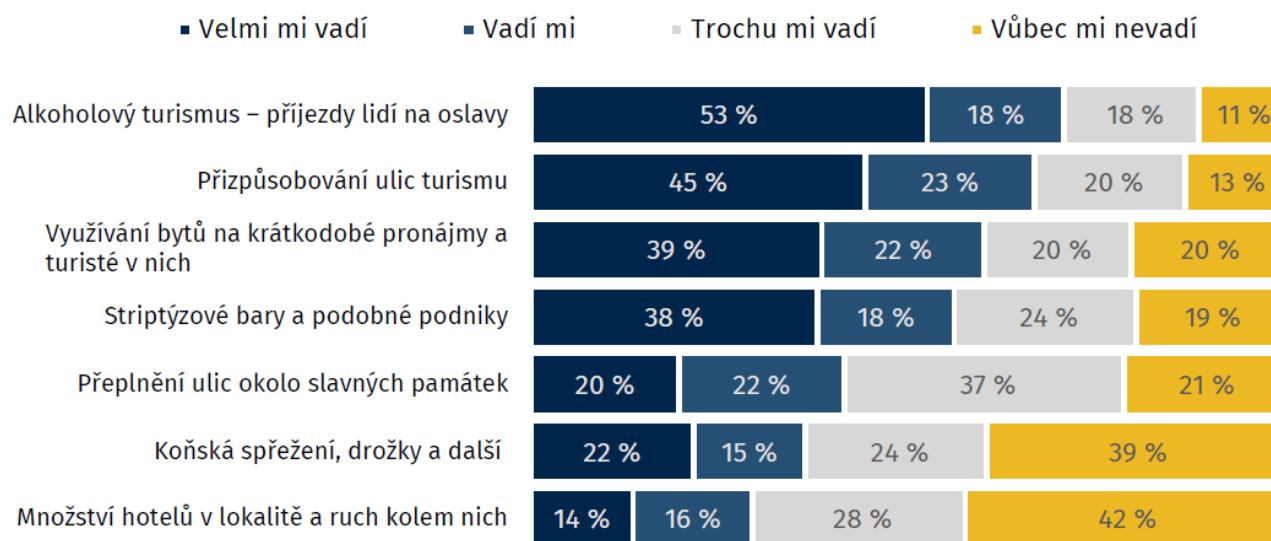
Cílem této kapitoly je převzít interpretace týkající se dané kapitoly a pomoci tak s kontextualizací a dokreslením řešené oblasti i ze strany občanů. Níže uvedené údaje jsou převzaty od zpracovatele PAQ Research a nejsou již dále interpretovány.

3.12.4.2.1 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU¹⁷²

Mezi typy turismu je nejvíce odmítaný alkoholový turismus, který vadí (silně či trochu) 71 % obyvatelům Prahy 1. Dalším velmi negativně vnímaným dopadem turismu je přizpůsobování ulic, jejich vzhledu a nabídky turistům. Většina lidí vadí i Airbnb a striptýzové bary.

Tolerance alkoholového turismu je jen nepatrně vyšší u mladých občanů do 35 let. Kromě právě alkoholového turismu a Airbnb různé druhy turismu nejvíce vadí lidem z Malé Strany. Starousedlíkům také nejvíce vadí příjezdy lidí na oslavy, přizpůsobování ulic turismu, krátkodobé pronájmy a množství hotelů – novousedlíci naopak zdůrazňují nelibost ke koňským spřežením. Striptýzové bary vadí více ženám.

Graf 47: Výzkum společnosti PAQ Research – Názory na vybrané druhy turismu

Poznámka: N = 743, obyvatelé Prahy 1

Znění otázky: Do jaké míry Vám vadí následující druhy a projevy turismu?

Fenomén krátkodobého ubytování, jehož největším zprostředkovatelem je webová služba Airbnb, je obzvláště rozšířený v centru Prahy. U téměř poloviny (49 %) dotázaných provozuje některý ze sousedů Airbnb, v převážné většině případů pronajímají po 1-2 bytech.

Většina respondentů ve spojení s krátkodobými pronájmy pak považuje za problematický hluk, pohozené odpadky a drobný vandalismus, zatímco poškození majetku a snížené bezpečí v domě je pocítováno méně (stále je ale považováno za problematické pro více než třetinu respondentů). Drtivá většina obyvatel Prahy 1 si přeje Airbnb nějak omezit či více zpoplatnit/zdanit – jen 8 % by s ním nedělalo nic. 27 % si dokonce přeje Airbnb kompletně zakázat.

3.12.4.2.2 SHRUTÍ PAQ RESEARCH K TÉMATU BYDLENÍ

Život v lokalitě

Projevy turismu:

- Z projevů turismu lidem nejvíce vadí ten alkoholový (příjezdy na oslavy), přílišné přizpůsobování ulic a jejich podoby turistům, přehlcení Airbnb a kontroverzní podniky (strip bary apod.). Ty vadí většině obyvatel a výrazně se s negativním

¹⁷² Zdroj všech níže uvedených informací: Výzvy a kvalita života očima obyvatel, zpracovatel PAQ Research.

vnímáním těchto věcí odlišují od lidí ve zbytku Prahy (včetně širšího centra).

3.12.5 TRENDY V OBLASTI

Trend	Popis
Aktivity spojené s udržitelným způsobem cestování.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Propagace veřejného způsobu dopravy, pěších výletních tras, cykloturistiky. ✓ Propagace hotelů a ubytovacích zařízení, která zahrnují do svého provozu ekologické aktivity. ✓ Podpora a propagace ekocertifikace hotelů a ubytovacích zařízení ✓ Marketingové a propagační aktivity zaměřené na přilákání kultivovaných turistů, kteří mají zájem poznávat kulturní, historické či například gastronomické ✓ Akcentace “zodpovědné” turistiky
Regulace cestovního ruchu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Řešení negativních dopadů spojených s turismem ve vztahu k bydlení – zvyšování cen bydlení, vylidňování center měst („skanzenizace“) ✓ Řešení tzv. alkoholové turistiky ✓ Upřednostňovat rezidenty před turisty ✓ Snaha udržet dlouhodobé návštěvníky, snaha získat si turisty, aby se měli důvod zase vrátit
Rozprostření toku turistů z hlediska prostoru a času	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úleva dlouhodobě přetěžovaných míst ✓ Propagace méně známých a méně navštěvovaných lokalit ✓ Rozvíjení nočního života v místech, kde nejsou rušeni místní obyvatelé
Prostupnost města a čtvrtí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zlepšování infrastruktury pro pěší a pro cyklodopravu

3.12.6 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Mohutný rozvoj cestovního ruchu přináší v posledních letech - vedle pozitivních vlivů na ekonomiku a rozvoj regionů - řadu negativních vlivů - včetně hrozby devastace životního prostředí jsou to v posledních letech především dopady na domácí obyvatelstvo, které se stále častěji “přizpůsobuje” projevům a aspektům spojeným s rozmachem turismu. Lidé se vystěhovávají pryč z center a turisticky exponovaných lokalit a dochází tak k vylidňování těchto oblastí a k vytrácení komunitního způsobu života. Z těchto lokalit se mohou stát určité “skanzeny,” kde chybí občanská vybavenost a služby, a které slouží jen cestovnímu ruchu - potřebám turistů.

Z dotazníkového šetření, z facilitačních workshopů (a podporují to i analytická data) jasně vyplývá, že pro místní obyvatele je téma cestovního ruchu a možná přesněji - téma nadměrného turismu (tzv. overturismu) jedno z těch nejpalčivějších. Je to zcela přirozené, protože téma na sebe váže řadu dalších podtémat, respektive problematických aspektů spojených s bydlením v centru hlavního města.

Silným tématem je chování turistů, které je dáno především typem turismu, resp. tím, za čím do našeho města turisté často přijíždějí (tzv. alkoturismus). Občané jsou vystaveni nadměrnému hluku (a to i v nočních hodinách), nepořádku, špíně, ale i lhostejnému či nevhodnému chování. Téměř všechny čtvrtě městské části hlásí hluk a nepořádek v nočních hodinách. To je z dlouhodobého hlediska neúnosné a může to vést k dalšímu vylidňování těchto lokalit. Z takových lokalit na první pohled život nezmizí - stále sem bude dojíždět vysoký počet lidí za prací, za službami či za kulturou a památkami, zmizí odsud ale komunitní způsob života a s ním lidé, kterým na daném místě skutečně záleží, protože jde o jejich domovy. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu se snaží být fér ke všem zúčastněným skupinám, chce zajistit potřeby účastníků cestovního ruchu, ale zároveň chce být i šetrný k danému území - k využívání jeho přírodních a kulturních hodnot. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu vede k dlouhodobé prosperitě dané oblasti a myslí na budoucí generace.

V rámci strategie udržitelného rozvoje městské části v oblasti cestovního ruchu je zcela adekvátní obava jak z nenávratných změn, tak ze změn návratných, ale finančně i časově velmi nákladných. Již v minulosti hl. m. Praha a potažmo MČ Praha 1 řešili závažné poničení historických památek (například posprejování Karlova mostu). Pokud by byl i nadále podporován

typ turismu, který zde v posledních dekádách převládá, je i nadále na místě obava z důsledků chování turistů, kteří si mnohdy ani neuvědomují, že svým jednáním mohou způsobit škodu s nevyčíslitelnou hodnotou. S nárůstem počtu turistů v posledních letech (spojených především s levnějším typem krátkodobých ubytování) rovněž dochází k proměně historických lokalit. Menší obchody a podniky ustupují obchodům a službám zaměřeným pouze na turisty - suvenýr shopy, masážní studia, směnárny. Jejich význam pro danou lokalitu je velmi nízký, protože ve většině případů nereprezentují a neposkytují domácí produkty a služby. Tyto podniky se svými poutači a vývěskami jsou navíc velkou měrou odpovědné za vizuální smog, který se v historickém centru města v posledních dekádách vytvořil. Dochází k poškozování genia loci daných historických čtvrtí, neboť turisté ale i občané jsou přehlaceni vizuálními podněty a vnímání daného místa - jeho historické a kulturní hodnoty - je tak nemožné. Městská část Praha 1 čelí dlouhodobému masivnímu overturismu, z kterého plyne dopravní i lidské přetížení, ekologické problémy spojené s čistotou, smogem a hlukem ale i problémy sociální - ohrožení soukromí a pocit nebezpečí. V rámci cestovního ruchu ekonomický pilíř zcela převažuje nad pilířem ekologickým a sociálním a činí území Městské části Praha 1 trvale neudržitelné.

3.12.7 SWOT ANALÝZA – TURISMUS

SWOT analýza je zhodnocení silných stránek (*Strengths*), slabých stránek (*Weaknesses*), příležitostí (*Opportunities*), hrozeb (*Threats*):

- Silné a slabé stránky jsou interního charakteru, tj. mají původ v prostředí / území Prahy 1.
- Příležitosti a hroby jsou externího charakteru, tj. mají původ vně území / prostředí Prahy 1.

U každého tvrzení je uveden zdroj:

- Objektivní (O) = analýza, zjištění zpracovatele a řešitelského týmu zadavatele.
- Subjektivní (S) = podněty, názor z facilitačních workshopů nebo kvantitativního dotazníkového šetření.

U každého tvrzení je dále uvedeno, kterého pilíře udržitelnosti se týká (ekonomický; environmentální; lidský; sociálně-politický).

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Historické jádro Prahy je od roku 1992 součástí Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.	O	X		X	
• Na území MČ Praha 1 se nachází velké množství cílů turistů (domácích i zahraničních).	O	X			X
• Dostatečné ubytovací kapacity pro hosty.	O	X		X	
• Atraktivní nabídka míst a aktivit pro cestovní ruch.	O			X	
• Pořádání proslulých pravidelných akcí (Vánoční trhy, Velikonoční trhy).	S / O			X	X
• Zkušenost MČ v oblasti regulace negativních jevů spojených s turismem – šlapací kola, segway.	O				X
SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
• Nejvíce exponovaná lokalita z pohledu turismu v rámci ČR.	S / O		X	X	X
• Nejvyšší koncentrace bytů k tzv. krátkodobému bydlení (Airbnb) na úrovni celého HMP.	S / O	X			X

<ul style="list-style-type: none"> Lokality MČ Praha 1 jsou silně zasaženy projevy spojenými s tzv. alkoturismem (hluk, nepořádek vyšší míra odpadků). 	S / O			X	
<ul style="list-style-type: none"> Vizuální smog způsobenými podniky a prodejny zaměřenými na turisty a cestovní ruch. 	S / O		X	X	
<ul style="list-style-type: none"> Zvyšování cen bydlení a dostupnosti obecně (spojené zejména s Airbnb). 	S / O	X		X	
<ul style="list-style-type: none"> Zcela nevhodné komerční komodity v řadě obchodů, komodifikace prostředí zaměřená na turisty. 	S	X		X	
<ul style="list-style-type: none"> Ničení génia loci a unikátního prostředí MČ Praha 1 v důsledku overturismu a souvisejících podnikatelských aktivit. 	S / O			X	
<ul style="list-style-type: none"> Negativní jevy spojené s podnikatelskými aktivitami směrem k turistům (obchody, koloběžky). 	S / O	X		X	
PŘÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj udržitelného způsobu cestování – propagace vhodných dopravních prostředků, místní dopravní veřejné služby. 	O		X	X	
<ul style="list-style-type: none"> Prezentace a komunikace HMP a státu v oblasti turismu jako destinace pro turisty, kteří směřují za kulturou, chtějí ve městě pobýt delší dobu apod. 	O				X
<ul style="list-style-type: none"> Opakovaně lákat turisty, kteří Prahu již navštívili – vytvoření nálepky “oblíbené víkendové destinace,” za gastronomií, za hudbou, za filmem, za památkami. 	O	X			
<ul style="list-style-type: none"> Podpora kongresové turistiky na úrovni HMP a státu. 	O	X			X
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření regulačních nástrojů pro městské části v oblasti turismu ze strany HMP nebo státu. 	S / O				X
<ul style="list-style-type: none"> Regulace overturismu ze strany HMP nebo státu. 	S / O				X
<ul style="list-style-type: none"> Regulace nebytových prostor zaměřených čistě na turismus v majetku HMP a státu. 	S / O				X
HROZBY (THREATS)	Subjektivní / objektivní	Ekonomický pilíř	Environmentální pilíř	Lidský pilíř	Sociálně-politický pilíř
<ul style="list-style-type: none"> Podpora turismu ze strany státu / HMP bez ohledu na dopady na MČ Praha 1. 	S / O				X
<ul style="list-style-type: none"> Nadměrná podpora a propagace zábavních akcí místo kulturních ze strany HMP / státu. 	S / O				X
<ul style="list-style-type: none"> Pokračující problematika krátkodobých ubytování (Airbnb) a s tím související negativní dopady. 	S / O	X		X	

<ul style="list-style-type: none"> Praha jako destinace pro turisty mířící za alkoholovou turistikou, rozlučkami se svobodou, "párty" apod. 	S / O			X	X
<ul style="list-style-type: none"> Neregulované prostředí nebytových prostor v majetku HMP a státu, které budou zaměřené na nabídku alkoholu a turistických věcí. 	S / O				X

4 PŘÍLOHY

4.1 SEZNAM ZKRATEK

BD	Bytový dům
BDPS	Bytový dům s pečovatelskou službou
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Dům dětí a mládeže
DPFOP	Daň z příjmu fyzických a právnických osob
DPP	Dopravní podnik Praha
DPS	Dům s pečovatelskou službou
DVz	Dotační vztahy
EU	Evropská unie
FVz	Finanční vztahy
HMP	Hlavní město Praha
IAD	Individuální automobilová doprava
ICP	Integrační centrum Praha
IPR	Institut plánování a rozvoje Praha
IZS	Integrovaný záchranný systém
KOC	Komplexní onkologické centrum
KPI	Z anglického <i>Key Performance Indicators</i> (měření ukazatelů výkonosti)
MČ	Městská část
MF	Ministerstvo financí ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MO	Místní oddělení
MV	Ministerstvo vnitra
MHD	Městská hromadná doprava
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MP	Městská policie
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NKP	Národní kulturní památka
NP	Národní památník
OMJ	Odlišný mateřský jazyk
OŘ	Obvodní ředitelství
OŘP	Obvodní ředitelství Praha
PC	Osobní počítač (z anglického <i>personal computer</i>)
PČR	Policie České republiky
PVK	Pražské vodovody a kanalizace
PVS	Pražská vodohospodářská společnost
PSAS	Pražské služby a.s.
SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	Správní obvod
SOC	Sdružené onkologické centrum
SP	Strategické plánování
SUR	Strategie udržitelného rozvoje
ÚMČ	Úřad městské části
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
U3V	Univerzita třetího věku
ZŠ	Základní škola

4.2 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel ve spádovém území v letech 2006 – 2020 (údaj platný vždy k 31.12. daného roku)	13
Graf 2: Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869	14
Graf 3: Cizinci v hl. m. Praze – nejčastější státní občanství (údaj platný k 31.12.2020)	17
Graf 4: Cizinci v MČ Praha 1 (údaje platné k datu 31.12.2020)	18
Graf 5: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	43
Graf 6: Výzkum společnosti PAQ Research - Pocit bezpečí v okolí bydliště	44
Graf 7: Výzkum společnosti PAQ Research – Myslíte si, že je v Praze 1 dostatek strážníků na ulici?	44
Graf 8: Výzkum společnosti Median pro hl. m. Prahu – uživatelé druhů dopravy v zimě a létě (v r. 2021) – čísla uvádějí podíly obyvatel využívající daný druh dopravy v %	62
Graf 9: Celková průjezdnost hl. m. Prahou na kole za r. 2019 – 2022	65
Graf 10: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	73
Graf 11: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak často využíváte následující způsoby dopravy a pohybu po Praze a Praze 1?	73
Graf 12: Vývoj ztráty vody v pražských vodovodech mezi roky 2016 – 2020	82
Graf 13: Průměrná spotřeba litrů na osobu v hl. městě Praze za r. 2021	83
Graf 14: Podíl ploch ÚSES v Praze (2020)	87
Graf 15: Rozloha parků (v ha) v jednotlivých MČ v Praze)	88
Graf 16: Podíl zpevněných ploch v MČ v Praze (2020)	94
Graf 17: Podíl nezpevněných ploch v MČ v Praze (2020)	94
Graf 18: Vývoj množství směsného komunálního odpadu a počtu obyvatel na území hl. m. Prahy	96
Graf 19: Vývoj sběru odpadů na stanovištích tříděného odpadu na území hl. m. Prahy	97
Graf 20: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	106
Graf 21: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	122
Graf 22: Vývoj počtu obyvatel a žáků MŠ a ZŠ v MČ Praha 1 v letech 2014–2021 (jako ukazatel konstrukce FVz)	127
Graf 23: Vývoj vybraných ukazatelů FVz z rozpočtu HMP vůči MČ Praha 1 v letech 2014 – 2022 (v tis. Kč)	128
Graf 24: Vývoj příjmů, výdajů a salda rozpočtu MČ Praha 1 v letech 2010 – 2020 (v tis. Kč)	131
Graf 25: Přehled kapitálových výdajů MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 (v tis. Kč)	132
Graf 26: Proporcionální rozdělení investic MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 podle jednotlivých oblastí	132
Graf 27: Vývoj ukazatelů a výpočet provozního salda MČ Praha 1 v letech 2010 - 2020	133
Graf 28: Vývoj běžných příjmů, běžných výdajů a provozního salda MČ Praha 1 v letech 2011 – 2021 (v tis. Kč)	134
Graf 29: Vývoj finanční likvidity MČ Praha 1 v letech 2014 – 2021 (v tis. Kč)	134
Graf 30: Struktura pozemků MČ Praha 1 dle druhového třídění	136
Graf 31: Katastrální umístění pozemků ve vlastnictví MČ Praha 1	137

Graf 32: Struktura budov ve vlastnictví MČ Praha	137
Graf 33: Katastrální umístění budov ve vlastnictví MČ Praha 1	138
Graf 34: Struktura příjemců dotačních programů MČ Praha 1 v roce 2021 podle objemu přijatých dotací	141
Graf 35: Počet ekonom. subjektů zapsaných v RES - hl. m. Praha podle správních obvodů k 31. 12. 2020	147
Graf 36: Počet ekonomických subjektů na 1.000 obyvatel k 31. 12. 2020	147
Graf 37: Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v MČ Praze 1 v letech 2010 – 2020	148
Graf 38: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2019	153
Graf 39: Podíl nezaměstnaných osob ve správních obvodech hl. m. Prahy k 31. 12. 2020	153
Graf 40: Počet hostitelů s 10 a více jednotkami na Airbnb v pražských čtvrtích v r. 2021	164
Graf 41: Výzkum společnosti PAQ Research – Jak jste Vy osobně spokojen/a či naopak nespokojen/a s následujícími aspekty života ve Vaší lokalitě?	165
Graf 42: Názory na množství vybraných prodejen v okolí bydliště (PAQ Research)	183
Graf 43: Vadí obyvatelům Prahy 1 turistické obchody? (PAQ Research)	183
Graf 44: Názory na kapacitu a dostupnost vybraných služeb	184
Graf 45: Spokojenost se vzdělávacími zařízeními (PAQ RESEARCH)	194
Graf 46: Kapacita školek v okolí bydliště (PAQ RESEARCH)	194
Graf 47: Výzkum společnosti PAQ Research – Názory na vybrané druhy turismu	218
Graf 48: Výzkum společnosti Median pro hl. m. Prahu – důvody využívání cyklo dopravy v hl. m. Praze (z r. 2021)	253
Graf 49: Podíl čištěných odpadních vod v hl. m. Praze	253

4.3 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Celkový počet obyvatel (údaj platný k 31.12.2020)	9
Tabulka 2: Počet obyvatel v kraji hl. m. Praha podle 22 správních obvodů k 31.12.2020	9
Tabulka 3: Přehled naděje dožití u mužů a žen v hl. m. Praze v období 2018 - 2020	10
Tabulka 4: Vybrané demografické údaje o správním obvodu Praha 1 – průměrný věk obyvatel (údaj platný k 31.12.2020)	10
Tabulka 5: Vývoj průměrného věku obyvatel MČ Praha 1 (údaj vždy k 31.12. daného roku)	10
Tabulka 6: Počet obyvatel s trvalým pobytem a počet obyvatel s obvyklým pobytem (dle SLDB 2021)	10
Tabulka 7: Vybrané demografické údaje o hl. m. Praha a vybraných správních obvodech (údaj platný k 26.3.2021)	11
Tabulka 8: Podíl obyvatel vybraných věkových kategorií v procentech za vybrané MČ (údaj platný k 31. 12. 2020)	11
Tabulka 9: Přehled počtu obyvatel s obvyklým a trvalým pobytem ve vybraných městských částech	12
Tabulka 10: Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869	13
Tabulka 11: Změna počtu obyvatel v roce 2020 oproti roku 2006, vybrané MČ	14
Tabulka 12: Pohyb obyvatel na území městské části v letech 2006-2020	15
Tabulka 13: Národnostní struktura obyvatel MČ Praha 1 (údaje k 26.3.2021)	15
Tabulka 14: Národnostní struktura obyvatel vybraných městských částí (údaj k 26.3.2021)	16
Tabulka 15: Vzdělanostní struktura obyvatel MČ Praha 1 (údaje k 26.3.2021)	16
Tabulka 16: Cizinci v hl. m. Praze – nejčastější státní občanství (údaj platný k 31. 12. 2020)	17

Tabulka 17: Cizinci v MČ Praha 1 (údaje platné k datu 31. 12. 2020)	18
Tabulka 18: Celkový počet cizinců v ČR ve vybraných letech (údaje platné k datu 31.12.2020)	18
Tabulka 19: Celkový počet cizinců v hl. m. Praze ve vybraných letech (údaje platné k datu 31.12.2020)	18
Tabulka 20: Kapacity a počty dětí v MŠ zřizovaných MČ Praha 1 (aktuální k datu 10.5.2022)	19
Tabulka 21: Porovnání počtu dětí v MŠ a dětí s obvyklým pobytem	20
Tabulka 22: Kapacity a počty dětí v ZŠ zřizovaných MČ Praha 1 (aktuální k datu 10.5.2022)	20
Tabulka 23: Vývoj celkového počtu žáků k začátku školního roku na území MČ Praha 1	20
Tabulka 24: Nepřijetí žáci z nespádových oblastí	20
Tabulka 25: Zápis dětí do 1. tříd ZŠ na školní rok 2022/2023 zřizovaných MČ	21
Tabulka 26: Počet volných míst pro umístění žáků 2.-9. ročníků pro školní rok 2022/2023	21
Tabulka 27: Index stáří k r. 2020	22
Tabulka 28: Počet obyvatel MČ Praha 1 ve věku 65 let a více ve vybraných letech (údaj vždy k 31.12. daného roku)	22
Tabulka 29: Přehled partnerských měst	26
Tabulka 30: Počty nápadu majetkové kriminality ve vybraných letech na území MČ Praha 1	39
Tabulka 31: Počty nápadu násilné kriminality ve vybraných letech na území MČ Praha 1	39
Tabulka 32: Počty přestupků řešené na ÚMČ Praha 1 v letech 2015-2021	41
Tabulka 33: Intenzita vybraných typů dopravy na hlavních dopravních uzlech na území MČ Praha 1 (průměr za r. 2021)	49
Tabulka 34: Intenzita dopravy na hlavních dopravních uzlech na území MČ Praha 1 srovnání 2016 – 2021 (z prostorových důvodů některé roky vynechány)	49
Tabulka 35: Počet vydaných parkovacích oprávnění na území MČ Praha 1 v letech 2015 – 2022	56
Tabulka 36: Počet parkovacích stání v ZPS	56
Tabulka 37: Průměrná denní spotřeba pitné vody v hl. m. Praze na osobu za r. 2021	82
Tabulka 38: Seznam parků na území MČ Praha 1	89
Tabulka 39: Podíl Modelované hodnoty vybraných teplotních charakteristik v hlavním městě Praha pro období 2021–2040, 2081–2100 a referenční stav za období 1981–2010	93
Tabulka 40: Vývoj produkce bioodpadu v tunách na území hl. m. Prahy	97
Tabulka 41: Materiálové a energetické využití odpadů v hl. m. Praze	99
Tabulka 42: Hlášení na pohotovostní linku úklidu Prahy 1	117
Tabulka 43: Přidělené prostředky z dotačního titulu Ministerstva kultury na obnovu v Pražské památkové rezervaci	119
Tabulka 44: Porovnání konstrukce FVz pro MČ 1-22 hl. m. Prahy na rok 2022	128
Tabulka 45: Podrobný přehled skladby finančních vztahů z rozpočtu HMP vůči MČ Praha 1 v letech 2014–2022 (v tis. Kč)	129
Tabulka 46: Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů městské části Praha 1 v tis. Kč	130
Tabulka 47: Výpočet potenciální dluhové služby MČ Praha 1 (průměr údajů za období 2017 – 2020)	135
Tabulka 48: Druhové třídění využití obsazených nebytových prostor	138
Tabulka 49: Přehled vyplacených dotací a grantů z dotačních programů MČ Praha 1 v letech 2016–2021 (v tis. Kč)	140
Tabulka 50: Institucionální členění ekonomických subjektů k 31. 12. 2020, srovnání mezi MČ Praha 1 a celou HMP	148
Tabulka 51: Členění ekonom. subjektů podle odvětví převažující činnosti – CZ NACE k 31. 12. 2020	149

Tabulka 52: Praha 1 – počet živnostníků a živností k 29. 3. 2022	150
Tabulka 53: Vývoj počtu provozoven	150
Tabulka 54: Příspěvek pro pražská jednotná kontaktní místa v roce 2022	151
Tabulka 55: Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu v roce 2022 - zpracování živnostenského avíza	151
Tabulka 56: Počet dokončených bytů ve správních obvodech (údaj z r. 2020)	158
Tabulka 57: Cena růstu nájmu ve vybraných městských částech v hl. m. Praze za m ² v Kč	161
Tabulka 58: Personální zajištění Střediska sociálních služeb Praha 1	172
Tabulka 59: Počet výkonů Střediska sociálních služeb Praha 1 v roce 2020	173
Tabulka 60: Pobytové kapacity DPS a BDPS zřizovaných MČ Praha 1	174
Tabulka 61: Vybavenost vybraných městských částí zdravotnickými organizacemi, stav k roku 2020	179
Tabulka 62: Vybrané údaje o vzdělávání v hl. m. Praze – počty škol ve vybraných městských částech v roce 2020	188
Tabulka 63: Přehled mateřských škol zřizovaných MČ Praha 1	189
Tabulka 64: Výsledky zápisů do MŠ zřizovaných MČ P1 pro školní rok 2022/2023	189
Tabulka 65: Soukromé mateřské školy na území MČ Praha 1	189
Tabulka 66: Přehled základních škol zřizovaných MČ Praha 1	190
Tabulka 67: Seznam spolků v oblasti sportu a trávení volného času na území MČ Prahy 1	203
Tabulka 68: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2018	213
Tabulka 69: Hromadná ubytovací zařízení ve vybraných městských částí v roce 2020	213
Tabulka 70: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2018	214
Tabulka 71: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení vybraných městských částí v roce 2020	214
Tabulka 72: Počet hostů hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012 – 2021 na území MČ Praha 1	214
Tabulka 73: Počet oznámených provozoven k hostinské činnosti v roce 2022	214
Tabulka 74: Intenzita dopravy na hlavních dopravních uzlech v hl. m. Praze a vybraných uzlech na MČ Praha 1 (průměr za r. 2021)	251
Tabulka 75: Počet vydaných parkovacích karet na MČ Praha 1 pro rezidenty a abonenty mezi léty 2016 - 2021	252
Tabulka 76: Seznam míst s hromadnými kapacitami pro parkování	252
Tabulka 77: Index Hugi sledující míru tzv. zelenosti u 255 měst po celém světě	254
Tabulka 78: Provozované živnosti v oznámených provozovnách v územním obvodu Prahy 1	259

4.4 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Pilířové schéma udržitelnosti využití při řešení projektu	6
Obrázek 2: Mapa správních obvodů (22) a městských částí v hl. m. Praze (57)	8
Obrázek 3: Mapa úkrytů v rámci SO Praha 1	36
Obrázek 4: Členění obvodní ředitelství policie (hl. m. Praha)	37
Obrázek 5: Objekty Městské policie Praha na území MČ Praha 1	38
Obrázek 6: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Bezpečnost	42
Obrázek 7: Mapa tichých oblastí definovaná Akčním plánem snižování hluku z r. 2019	51

Obrázek 8: Hluková mapa za oblast MČ Praha 1 (2017)	52
Obrázek 9: Hladiny oxidu dusíku na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)	53
Obrázek 10: Hladiny oxidu uhelnatého na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)	53
Obrázek 11: Hladiny PM10 na území MČ Praha 1 a okolí (průměrná hodnota v r. 2021)	54
Obrázek 12: Dopravní trasy veřejné dopravy na území MČ Praha 1 (tramvaje, metro, vlaky, autobusy)	59
Obrázek 13: Varianty pokračování trasy metra D z Náměstí Míru	61
Obrázek 14: Bezbariérovost pražských stanic metra	61
Obrázek 15: Celoměstský systém cyklodopravy z r. 2022	64
Obrázek 16: Scénáře budování elektronabíječek na území MČ Prahy 1 v r. 2025 a 2030	68
Obrázek 17: Mapa nabíjecích míst pro elektromobily na území MČ Praha 1 a okolí	69
Obrázek 18: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Doprava	71
Obrázek 19: Zdroje zásobování pitné vody v hl. m. Praze (údaj z r. 2021)	81
Obrázek 20: Protipovodňová opatření na Vltavě na území MČ Praha 1 (2022)	84
Obrázek 21: Mapa znečištění v Podolí	84
Obrázek 22: ÚSES MČ Praha 1	86
Obrázek 23: Druhy/typy parků na území MČ Praha 1	89
Obrázek 24: Index kvality ovzduší v hl. m. Praze (r. 2020)	91
Obrázek 25: Zdroje znečištění REZZO1 a REZZO2 (r. 2021)	91
Obrázek 26: Hodnocení abnormalnosti měsíční průměrné teploty v roce 2019 oproti normálu 1981–2010 na území hl. m. Prahy	92
Obrázek 27: Bonita klimatu v hl. m. Praze (r. 2020)	93
Obrázek 28: Kontejnery na tříděný odpad na území MČ Prahy 1	98
Obrázek 29: Mapa kompostování zaměřená na Prahu 1 (levý a pravý břeh)	101
Obrázek 30: Elektrická přenosová soustava v hl. m. Praze	102
Obrázek 31: Situační schéma tepelných sítí a zdrojů tepla CZT Pražské teplárenské	103
Obrázek 32: Zásobování plynem v centru hl. m. Prahy	103
Obrázek 33: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Životní prostředí	104
Obrázek 34: Členění struktury lokalit v MČ dle IPR	113
Obrázek 35: Mapa proluk na území MČ Praha 1	113
Obrázek 36: Bariéry ve veřejném prostoru v centru hl. m. Prahy	115
Obrázek 37: Vybrané bariéry na území MČ Praha 1	116
Obrázek 38: Kulturní památky a místa na území MČ Prahy 1 a okolí	119
Obrázek 39: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Územní rozvoj a veřejný prostor	121
Obrázek 40: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Hospodaření a majetek	142
Obrázek 41: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Podnikání	153
Obrázek 42: Cenové mapy nových bytů dle společnosti Deloitte za r. 2019 – 1Q 2022	160
Obrázek 43: Rozložení Airbnb v hl. m. Praze v r. 2022	163

Obrázek 44: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Bydlení.....	164
Obrázek 45: Dům s pečovatelskou službou v Týnské ulici (současné sídlo denního stacionáře).....	175
Obrázek 46: Nemocnice na Františku (část budovy)	180
Obrázek 47: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Veřejné služby.....	181
Obrázek 48: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – téma Vzdělávání a výchova	192
Obrázek 49: Kulturní zařízení na území MČ Praha 1	201
Obrázek 50: Veřejné hřiště Na Františku.....	202
Obrázek 51: Veřejné hřiště Masná	202
Obrázek 52: Veřejné hřiště Lannova	203
Obrázek 53: Matice témat z facilitační workshopů s veřejností – Trávení volného času	204
Obrázek 54: Památková ochrana	212
Obrázek 55: Přehled 10 nejnavštěvovanějších památek v letech 2018 - 2020	213
Obrázek 56: Rozmístění jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021.....	215
Obrázek 57: Počet jednotek nabízených na Airbnb k 13. 7. 2021 na 1 000 obyvatel podle katastrálních území	215
Obrázek 58: Matice témat z facilitačních workshopů s veřejností – Cestovní ruch a turismus.....	217
Obrázek 59: Rozdělení čtvrtí pro potřeby facilitačních workshopů na Praze 1	231
Obrázek 60: Harmonogram tvorby analytické části	250

4.5 POUŽITÉ ZDROJE

Bezpečnost.Praha.eu. Magistrát HMP © 2022. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/>

CAMP Praha. Přípravované projekty v Praze. Dostupné na: <https://praha.camp/praha-zitra/>

CE-Traffic, s.r.o. Mobilita v Praze 2020 a v pražských správních obvodech Prahy 1 až 22. Analytická studie. Prosinec 2020.

Czech Tourism. Nejnavštěvovanější turistické cíle České republiky 2020. [cit. 2022-05-15]. Dostupné na: <https://www.czechtourism.cz/cms/getmedia/df4acbef-2a61-4717-aa31-fb8f4e6b7dfc/NTC-2020-TOP50-REVIZE.pdf>

Český statistický úřad. Dostupné na: <https://www.czso.cz/>

Český statistický úřad. Cizinci v České republice. Praha, prosinec 2021. Dostupné na <https://www.czso.cz/documents/10180/142284148/29002721.pdf/2c3be929-27a5-459e-bee0-7e2aae4705f5?version=1.1>

Český statistický úřad: Statistika a my. Seniorů přibývá i přes vyšší úmrtnost. Dostupné na: <https://www.statistikaamy.cz/2022/05/23/senioru-pribyva-i-pres-vyssi-umrtnost>

Česko v datech. Cizinci v Česku. Dostupné na: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/129-cizinci-v-cesku/#article-content>

Česko v datech. Dostupnost zdravotní péče v Česku. Dostupné na: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/112-dostupnost-zdravotni-pece-v-cesku/>

Domov sociálních služeb Vlašská. Výroční zpráva za rok 2021. Dostupné na: <http://www.dssv-vlasska.cz/wp-content/uploads/2022/05/vy%CC%81roc%CC%8Cni%CC%81-zpra%CC%81va-za-rok-2021.pdf>

Evropská komise. Smart cities [online]. Belgium: European Commission, 2014 [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/city-initiatives/smart-cities_en

Hlavní město Praha. Veřejně dostupná data, informace a analýzy (ročenky). Dostupné na: <https://www.praha.eu/jnp/>

Hlídač státu. K-Index. Dostupné na: <https://www.hlidacstatu.cz/kindex>

Chytrá péče s.r.o. Dostupné na: <https://www.chytrapece.cz/>

Institut plánování a rozvoje Praha. Strategie a analýzy. Dostupné na: <https://www.iprpraha.cz/>

Geoportál Praha. Mapové aplikace. Dostupné na: <https://www.geoportalpraha.cz/cs/mapy/mapove-aplikace>

Integrační centrum Praha. Dostupné na: <https://icpraha.com>

Institut plánování rozvoje Praha. Dostupné na: <https://iprpraha.cz/>

Institut plánování rozvoje Praha. Airbnb v Praze: Analýza množství, struktury a rozmístění nabízených ubytování k 13. 7. 2021. [cit. 2022-06-02]. Dostupné na: <https://iprpraha.cz/assets/files/files/d04b5921e3ed04b267ea61ccc20efe08.pdf>

Institut plánování rozvoje Praha. Fenomén Airbnb a jeho dopady v kontextu hl. m. Prahy, 2018 [cit. 2022-06-02]. Dostupné na:

https://iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/analyzy/bydleni_realitni_trh/fenomen_airbnb_a_jeho_dopady_v_kontextu_hl.m.prahy.pdf

Institut plánování rozvoje Praha: Územně analytické podklady. Dostupné na: <https://uap.iprpraha.cz/>

Malostranská základní škola. Výroční zpráva o činnosti Malostranské základní školy školní rok 2020/2021. Dostupné na: https://www.malostranskeskoly.cz/sites/malostranskeskoly.cz/files/docs/stranka/field/pageattachments/vyrocnizprava_mzs2021p.pdf

Magistrát HMP. Bezpečnost Praha. Dostupné na: <https://bezpecnost.praha.eu/>

Městská část Praha 1. Veřejně dostupná data a informace o MČ. Dostupné na: <https://www.praha1.cz/>

Městská část Praha 1. Analýza současného stavu a návrh řešení pro zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku v ulicích MČ Praha 1 v období 2018-2022. Dostupné na: https://www.praha1.cz/app/uploads/2021/02/24_5-UZ18_0643_priloha_1.pdf

Ministerstvo kultury ČR. Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Dostupné na: [https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestských-pamatkovych-rezervaci-a-mestských-pamatkovych-zon-282.html](https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestських-pamatkovych-rezervaci-a-mestských-pamatkovych-zon-282.html)

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Analýza konkurenceschopnosti České republiky. Praha 2009. Dostupné na: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/41230/46014/555208/priloha001.pdf>

Ministerstvo financí ČR. Makroekonomická predikce České republiky. Praha leden 2021, ISSN 1804-7971. Dostupné na: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Cestovní ruch a udržitelný rozvoj. Dostupné na:

http://www.mmr.cz/getmedia/b973337b-cccc-42a3-9d19-2b23356dcff2/GetFile15_1.pdf

MMR ČR. Metodika Smart Cities [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018 [cit. 2019-03-18]. Dostupné na: https://www.mmr.cz/getmedia/f76636e0-88ad-40f9-8e27-cbb774ea7caf/Metodika_Smart_Cities.pdf.aspx?ext=.pdf

Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Výroční zpráva 2020. Dostupné na: <https://www.nmskb.cz/files/o-nas/vyrocní-zprava-2020-20210629.pdf>

Nemocnice na Františku. Dostupné na: <http://www.nnfp.cz/>

Obvodní ředitelství Městské Policie Praha 1. Zpráva o činnosti za období 1.1.2021 – 31.12.2021 OŘ MP Praha 1.

Obvodní ředitelství policie Praha 1. Zprávy o bezpečnostní situaci na území MČ Praha 1 za roky 2016-2021.

OSN. V roce 2050 bude žít na planetě 9,7 miliardy lidí [online]. In: 13. 8. 2015 [cit. 2019-03-18]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/osn-v-roce-2050-bude-podle-odhadu-na-planete-97-miliardy-lidi-nejvetsi-narust-se-ocekava-v-rozvojovych-oblastech-zejmena-v-africe/>

Policie ČR. Obvodní ředitelství policie - kontakty a charakteristika. Dostupné na: <https://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-kontakty-a-charakteristika.aspx>

Prague City Tourism. Koncepce příjezdového cestovního ruchu hlavního města Prahy. Dostupné na: <https://www.praguecitytourism.com/file/edee/2020/04/koncepce-prijezdoveho-cestovniho-ruchu.pdf>

Registr poskytovatelů sociálních služeb. Dostupné na:

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=34F879143B120900FBC70B46FB58C817.node1?SUBSESSION_ID=1655107181377_1

SFŽP ČR. Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050. Praha 2020. Dostupné na: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_20210111-na-prohlubujici-se-zmenu-klimatu-reaguje-Statni-politika-zivotniho-prostredi-CR-2021-2030/\\$FILE/III.%20SP%C5%BDP%202030.docx](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_20210111-na-prohlubujici-se-zmenu-klimatu-reaguje-Statni-politika-zivotniho-prostredi-CR-2021-2030/$FILE/III.%20SP%C5%BDP%202030.docx)

Středisko sociálních služeb Praha 1. Zpráva o činnosti za rok 2020. [cit. 2022-05-01]. Dostupné na: <https://www.socialnisluzby-praha1.cz/wp-content/uploads/2021/04/rocni-zprava-2020.pdf>

Středisko volného času Jednička. Dostupné na: <https://www.svcjednicka.cz/o-nas>

Úřad městské části Praha 1. Interní data a podklady vyžádané z vybraných odborů úřadu.

Vláda ČR. Strategický rámec Česká republika 2030. Dostupné na: https://www.cr2030.cz/strategie/wp-content/uploads/sites/2/2018/05/Strategick%C3%BD-r%C3%A1mec-%C4%8CR-2030.compressed.pdf?fbclid=IwAR0YFGqUAD48LvPz3S-z9A6nbXU_PR3mLILX5iuE130ghU3foqGvFTGwNd8

World Tourism Organization. Sustainable development. [cit. 2022-05-25] Dostupné na: <https://www.unwto.org/sustainable-development>

Základní škola Brána jazyků s rozšířenou výukou matematiky. Dostupné na: <http://www.branajazyku.cz/>

Základní škola nám. Curieových. Výroční zpráva o činnosti základní školy za školní rok 2019/2020. Dostupné na: <https://www.zscurie.cz/soubor-vyrocní-zprava-za-rok-2019-2020-74-.pdf>

Základní škol J. Gutha-Jarkovského. Výroční zpráva (školní rok 2020/2021). Dostupné na: https://new.truhla.cz/zakladniskola/wp-content/uploads/VZ_ZS_2021_1.pdf

Základní škola Vodičkova. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy školní rok 2020/2021. Dostupné na: http://www.zsvodickova.cz/wp/wpcontent/uploads/2021/11/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_o_%C4%8Dinnosti_a_hospoda%C5%99en%C3%AD_%C5%A1koly_2020_2021.pdf

4.6 PŘÍLOHY – KAPITOLA VÝCHODISKA

4.6.1 POPIS JEDNOTLIVÝCH METOD

4.6.1.1 ANALÝZA MČ PRAHA 1

Analýza je založena na popisu a charakteristice jednotlivých oblastí života v MČ Praha 1. K provedení analýzy zpracovatel využil zejména:

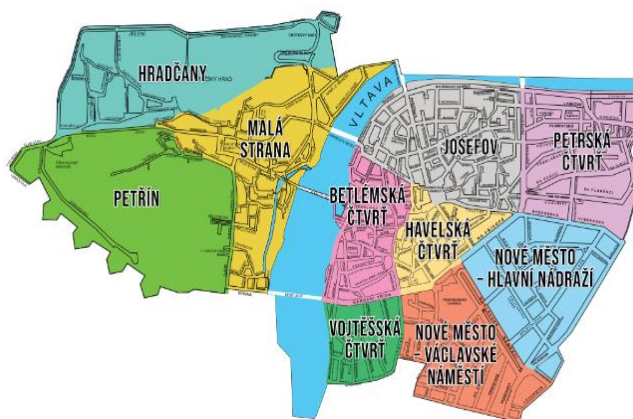
- Veřejně dostupná data a informace.
 - Nejčastějším zdrojem informací byly: MČ Praha 1, hl. m. Praha a jeho organizace, Institut plánování a rozvoje Praha, Český statistický úřad. Další informace byly poté dohledávány dle kapitol na gesčních ministerstvech nebo zdrojích.
- Informacemi poskytnuté ÚMČ Praha 1 nebo organizacemi MČ Praha 1:
 - Nejčastěji se jednalo o podkladové informace, které nebyly veřejně dostupné, ale současně bylo jejich zveřejnění v této analýze možné (nebyly svým charakterem neveřejné).
- Výstupy z facilitačních workshopů s veřejností (20x).
- Výstupy z dotazníkového šetření.

K doplnění kontextu a získání dalších informací pomohly při provedení analýzy:

- Rozhovory s radními MČ Praha 1 a vybranými předsedy výborů nebo komisí MČ.
- Rozhovory s vybranými vedoucími odborů na ÚMČ.
- Setkání s opozicí s cílem identifikovat hlavní problémová témata na MČ Praha 1.
- Setkání s vybranými skupinami stakeholderů s cílem identifikovat jejich potřeby a názory na danou oblast.

4.6.1.2 FACILITAČNÍ WORKSHOPY

Obrázek 59: Rozdělení čtvrtí pro potřeby facilitačních workshopů na Praze 1

Zdroj: Plánuj 1

Realizace workshopů proběhla v 10 lokalitách v MČ Praha 1 (v každé lokalitě 2x = 1x fyzicky + 1x online). Z facilitačních workshopů byly provedeny podrobné zápisy, které byly zaslány všem účastníkům a k dlouhodobému využití je má k dispozici MČ Praha 1.

Cílem workshopů bylo identifikovat důležitá témata a jejich charakter (silné stránky, slabé stránky a příležitosti) ze strany přítomných občanů a sebrat konkrétní návrhy/doporučení týkající se jednotlivých lokalit. (Cílem nebylo zjišťovat intenzitu problémů nebo měřit jejich váhu v populaci MČ Praha 1.)

Ze všech workshopů byla vytvořena základní sumarizační zpráva (viz [příloha](#)), která posloužila jako jeden ze vstupů do tvorby této analýzy – sloužila jako doplňující metoda k analytickému šetření a sociologickým výzkumům.

Poznámka: Výstupy z workshopů mohou být využity i při tvorbě akčního plánu, neboť obsahují návrhy konkrétních řešení pro dané lokality.

4.6.1.3 KVANTITATIVNÍ SOCIOLOGICKÉ ŠETŘENÍ

Sociologické šetření bylo provedeno společností PAQ Research nezávisle na tvorbě Strategie udržitelného rozvoje jako součást dlouhodobého projektu Praha 1 očima občanů. Výstupy byly ovšem zpracovatelem využity k doplnění dalšího pohledu a metody, jak jednotlivé analyzované oblasti hodnotit. V tomto směru se stalo kvantitativní sociologické šetření pro některé kapitoly cenným zdrojem informací přímo od obyvatel MČ Praha 1.

Výsledky sociologického šetření budou dostupné veřejnosti na internetových stránkách www.planuj1.cz

4.6.2 SUMARIZAČNÍ ZPRÁVA Z PARTICIPAČNÍCH SETKÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ

Zpracovatel: Participation Factory, s.r.o.

ZÁKLADNÍ INFORMACE K PROCESU

V únoru a březnu 2022 proběhla série 20 osobních a online skupinových participačních setkání se zástupci veřejnosti v 10 lokalitách MČ Prahy 1.

Účelem setkání bylo získat od účastníků zpětnou vazbu o fungování městské části, která bude sloužit jako jeden ze vstupů při tvorbě Strategie udržitelného rozvoje MČ Praha 1 (dále také SUR).

Úkolem Participation Factory bylo získat od účastníků co nejvíce relevantních údajů na dané téma a následně je anonymně zaznamenat do závěrečných reportů a této sumarizační zprávy.

Zpracovatel nebyl zapojen do přípravy komunikace setkání, a proto neměl žádný vliv na konečný počet účastníků.

Účast na setkáních byla dobrovolná a zúčastnit se mohl kdokoli, nejde proto o reprezentativní výzkum.

PRŮBĚH SETKÁNÍ

Na úvod každého setkání byl představen postup tvorby zpracování SUR a důvod setkání.

Následně proběhlo interaktivní cvičení, během něhož se účastníci vyjádřili, co vnímají jako silné a slabé stránky městské části a jaké vidí příležitosti pro rozvoj městské části, se kterými je při tvorbě strategie nutné počítat.

Setkání trvala 90 minut a diskuze byla vždy anonymně zaznamenávána.

SMYSL REPORTU

Na následujících stránkách jsou shrnuty hlavní výsledky participativních cvičení ze všech 10 lokalit, ve kterých setkání proběhla.

Smyslem setkání bylo zaznamenat názory dle připraveného rámce (silné stránky, slabé stránky a příležitosti), které na setkáních zazněly a kategorizovat je do dílčích oblastí a podtémat. Součástí reportu jsou i návrhy vybraných konkrétních řešení, která od účastníků zazněla. (Detailnější zápis z dané lokality je vždy v samostatných reportech, které byly předány MČ Praha 1.)

Cílem tohoto výstupu tak není interpretace názorů, ani jejich zobecnění nebo kvantifikace.

Data byla získána formou veřejných setkání, výčet témat proto nelze číst jako výstup ze sociologického průzkumu, nýbrž jako souhrn nejpálčivějších témat, jež vnímají aktivní občané, kteří se setkání zúčastnili. Z podstaty způsobu získání dat můžou mít některá témata heslovitý charakter.

Informace o účastnících:

Celkový počet zúčastněných osob: **327**

(z toho **253** zúčastněných osobně a **74** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

Klíčová témata (a jejich podtémata) identifikovaná na základě výstupů z workshopů v jednotlivých lokalitách:

Vyjádření jsou vždy barevně označena dle toho, jak je účastníci hodnotili:

- **Silné Stránky**
- **Slabé stránky**
- **Příležitosti**

1. Malá Strana:

Celkový počet zúčastněných osob: **70**

(z toho **70** zúčastněných osobně a **0** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Příliš mnoho parkovacích karet patří hotelům
 - Příliš vysoké ceny za parkování
 - Úbytek parkovacích míst
 - Špatně nastavený systém vydávání parkovacích karet
 - Parkovací karty byly předtím rozděleny podle čtvrtí – jednodušší
 - Návrat papírových karet na parkování
 - Zrušení parkovacích aplikací
 - Doprava v pohybu
 - Více možností nabíjení elektroaut
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodníku
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Nedostatečná péče o Petřínské zahrady
 - Tendence kácení a špatně udělané řezy – Vojanovy sady
 - Krásná zeleň
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Privatizace bytového fondu
 - Úbytek rezidenčního bydlení
 - Krátkodobé pronájmy

- Vymahatelnost stavebního zákona
- Nedostatek nočních hlídek – airbnb hluk a bordel
- Airbnb v bytovém domě – protichůdné zájmy rezidentů a turistů
- Struktura obyvatel a vylidňování
 - Ochrana rodin v historickém centru
- **Služby**
 - Občanská vybavenost
 - Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny
 - Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace úřadu a městské části
 - Nízká víra ve vedení MČ – lidé nevěří, že to, co tady padá za podněty, bude bráno v potaz
 - Otevřenost a transparentnost
 - MČ Praha 1 dostává pokuty za porušování pravidel v oblastech otevřenosti a transparentnosti. Pokuty zaplatí a dále se chová stejně.
 - Komunikace s politiky
 - Chování starosty a místostarosty – nereagují na výzvy od občanů
- **Hospodářství a podnikání**
 - Podpora podnikání
 - Ochrana služeb – vytvořit místa, kde se dají koupit potraviny
 - Zvýhodnění majitelů soukromých domů, kteří chtějí být „čestní“ a chtějí podpořit rozvoj potřebných služeb pro obyvatele

2. Petřín:

Celkový počet zúčastněných osob: **37**

(z toho **35** zúčastněných osobně a **2** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Malý počet parkovacích míst na počet obyvatel
 - Doprava v pohybu
 - Průjezdnost, intenzita: Její špatné řešení – Praha 1 má minimální váhu proti celé Praze
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodnicích
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Málo parků
 - Petřín – chybí voda, stín, neměla by tam ubývat zeleň
 - Nové stavby na Petříně
 - Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Lobkovická zahrada – udržení původní přírody, která pomáhá městu
 - Zlepšit ochranu biodiverzity a správu zeleně
 - Zastavit pro turistické zásahy do zeleně
 - Zachování zelených ploch v současném stavu
- **Trávení volného času**
 - Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Chybí hřiště pro starší děti
 - Jiné možnosti trávení volného času
 - Vstup do kostela a parků pro místní zdarma
- **Turismus**

- Hluk
 - Ruch v ulicích
 - Vymáhání dodržování nočního klidu
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Prázdné prostory
 - Krátkodobé pronájmy
 - Vymáhání zákazu krátkodobého ubytování (AirBnb) – zřídit kontrolní orgán
- **Služby**
 - Občanská vybavenost
 - Chybí služby a možnosti pro místní
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Komunikace s radnicí – je jednostranná
 - IPR o rozpracovaných projektech na Petříně - žádná komunikace
(Společné podněty k zadání koncepce IPRu za spolky Praha)
 - Komunikace úřadu a městské části
 - Facebook Prahy 1 - irelevantní obsah pro občany Prahy 1

3. Vojtěšská čtvrť:

Celkový počet zúčastněných osob: **16**

(z toho **11** zúčastněných osobně a **5** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkovacích míst pro rezidenty
 - MHD
 - Kvalitní městská hromadná doprava
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodnicích
 - Lodní doprava: Lodě se pohybují po městě a jsou strašně dlouhé a vypadá to opravdu strašně, ničí to celkový dojem z části, stojící lodě: existuje jakási rada a systém o pravidlech - o tom, jak se s loděmi zachází - je třeba to zlepšit
 - Využití Vltavy: Od přívozu až po dnešní využití řeky, rekreace s využitím řeky začíná být zajímavější (pro volný čas i pro dopravu)
 - Bezpečnost v dopravě
 - Nebezpečné přechody - na Masarykově nábřeží je to někdy opravdový boj o život, kolem Žofína jsou nechráněné přechody, nedá se tam jezdit s dětmi, auta jezdí v obou směrech, je to strašně
- **Bezpečnost**
 - Sociálně-patologické jevy
 - Viditelná prostituce
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Péče a kultivace památek
 - Architektura a historické stavby
 - Vizuální smog
 - Graffiti - zbytečné a ošklivé
 - Světelný smog: památky jsou v některých oblastech příliš rušivé, světelné reklamy, fasády atd.
 - Zvukový smog
 - Zvukový smog: v restauracích sotva slyšíte zvonky, protože restaurace samy vydávají extrémně hlasitý zvuk - totéž platí pro různé obchody
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru

- Chodníky - všude jsou sice dlážděné chodníky, ale nedá se po nich chodit

▪ **Trávení volného času**

- Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Sportovní aktivity: Kluziště - více takových příležitostí ke sportování
- Jiné možnosti trávení volného času
 - Blízkost řeky Vltavy
 - Flexibilita veřejných prostor - Střelecký ostrov: Je zde prostor pro hraní, občerstvení, hudební akce - flexibilní využití prostor - možnosti využití i pro dočasné akce

▪ **Turismus**

- Hluk
 - Ruch v ulicích (způsobený turisty)

▪ **Bydlení a život**

- Vlastní a nájemní bydlení
 - Privatizace bytového fondu
 - Nejasnosti ohledně privatizace bytů
 - Nikdo neprovedl studii dopadu privatizace prodaných bytů - od povodní se dějí různé věci
 - Úbytek rezidenčního bydlení
 - Prázdné prostory
- Krátkodobé pronájmy
 - Ve Vojtěšské jsou některé domy vyklizené, všechny slouží jako airbnb, některé jako penziony apod.

▪ **Služby**

- Veřejné služby
 - Centrální poloha a dostupnost služeb

4. Josefov:

Celkový počet zúčastněných osob: **31**

(z toho **25** zúčastněných osobně a **6** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

▪ **Doprava**

- Doprava v klidu
 - Zrušit parkovací místa pro firmy
 - Zajistit parkování pro rezidenty – označení aut s právem tu parkovat,
 - Úbytek parkovacích míst
- MHD
 - Linka autobusu č. 194
- Doprava v pohybu
 - Regulace dopravy
 - Omezit rychlost
 - Regulace vjezdu aut – uzavřít město veškeré dopravě, která není nezbytně nutná
 - Zrušit půjčovny aut v centru
 - Rychlá auta s hlasitými motory
 - Vyhlídkové autobusy/karavany vytvářejí kolony
 - Dodávky/kurýři parkující na chodnících
 - Taxi projíždějí pořád dokola (z toho hluk)
- Nemotorová a alternativní doprava
 - Koloběžky na chodnících
- Bezpečnost v dopravě
 - Nedostatečná infrastruktura pro pěší: Krátká doba na přechod hlavní tepny po nábřeží, málo prostoru pro pěší (malá kapacita chodníků, zatímco auta mají hodně místa)

▪ **Bezpečnost**

- Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Adekvátní počet strážníků - „mají být vidět“
 - Malá bezpečnost brzy ráno
 - Policie a nedostatek kontrol
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Úklid ulic
 - Nedopalky na chodnicích
 - Plné odpadkové koše
 - Neodtékající voda / louže
 - Graffiti
 - Odpad restauračních provozoven - není dostatečně kontrolováno, zda dodržují předpisy
 - Péče a kultivace památek
 - Historické památky - ochránit genius loci, krása budov, krása prostředí
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Veřejný prostor a nedostatek participace s ním spojené (když proběhne setkání, tak chybí odezva od radnice)
 - Parčík na Františku
 - Anenský trojúhelník
 - Parčík v Pařížské
 - Náměstí Miloše Formana
 - Parčík vedle synagogy
 - Pařížská – zeleň a lavičky
 - Veřejná WC
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Plánovaná výstavba bez akcentu na zeleň
 - Hluk
 - Zrušit dlážděné silnice: Nahradit je asfaltem (jsou hlučné)
 - Noční čas vývozu odpadů
 - Dlažba kvůli památkové zóně vytvářející hluk
 - Odpady
 - Změna času vývozu odpadu – ne v noci
- **Trávení volného času**
 - Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Hřiště za Haštalem
 - Maiselova ulice s parkem a lavičky
 - Živé město - kulturní prostředí, výstavy, kulturní instituce, koncerty
- **Sociální a zdravotní oblast**
 - Péče o seniory
 - Akce pořádané pro seniory
- **Turismus**
 - Počet turistů
 - Regulace turismu
 - Zakázat vznik dalších turistických cílů
 - Chování turistů
 - Turistické skupiny: Turističtí průvodci se skupinami blokují chodníky/rohy
 - Nepořádek na chodnicích
 - Hluk
 - Regulace hluku

- Rušení nočního klidu
- Noční kluby
- Troubí taxi
- Obchody zaměřené na prodej alkoholu
- Opilí turisté
- Hlučné podniky i večírky firem ve vnitrobloku
- Řvoucí lidé v ulicích
- **Bydlení a život**
 - Krátkodobé pronájmy
 - Krátkodobé ubytování (AirBnB)
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Změna času vývozu odpadu – ne v noci
 - Úklid ulic
 - Občanská vybavenost
 - Omezit obchody zaměřené pouze na prodej alkoholu
 - Vymáhání dodržování pravidel, norem, zákonů u poskytovatelů služeb
 - Obchody a služby pro místní
 - Dostupnost služeb a obchodů pro obyvatele: Drahé obchody pro místní, absence samoobsluhy (Tesco/Penny) v blízkém okolí
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Participace: Kontaktní místo/centrum pro komunikaci mezi obyvateli a samosprávou
 - Netransparentní komunikace samosprávy a její důvěryhodnost
 - HMP vs. MČ: Není jasné, jaká instituce rozhoduje o čem
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Efektivnější využívání rozpočtu MČ Prahy 1
 - Podnikatelské záměry na prvním místě: Absence strategie v této oblasti

5. Václavské náměstí:

Celkový počet zúčastněných osob: **17**

(z toho **13** zúčastněných osobně a **4** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkování pro rezidenty
 - Parkovací karty
 - Vymáhání zákazů stání a zastavení
 - Vytipování garážových a dalších kapacit
 - MHD
 - Tramvaje z Vinohradské ulice na Václavské náměstí a Na Příkopy
 - Dostupnost - dopravní obslužnost, dostupnost zbytku města bez auta doprava do centra ze všech částí města, napojení na tramvaje
 - Dostupnost MHD
 - MHD - kola jde přepravovat jen v metru
 - Chybějící tramvaje (Václavák, Na Příkopě)
 - Špatná MHD pro kratší vzdálenosti
 - Doprava v pohybu
 - Zklidnit dopravu na Václavském náměstí
 - Magistrála - vedení pod zem, omezení dopravy, rozděluje město a není možné vytvořit městskou třídu

- Přílišné množství aut
- Dojíždění nerezidentů do centra
- Nemotorová a alternativní doprava
 - Podpora pěších a MHD, posílení cargo kol a doručovacích boxů a podobně
 - Podpora cyklistiky
 - Nebezpečí pro cyklisty
- Bezpečnost v dopravě
 - Zneprůchodnění tras trvale či v určité časy (Navrátilova-Štěpánská, Lazarská-Ostrovní, atd.)
 - Málo je myšleno na pěší
 - Dostupnost - velmi těžký pohyb pro vozíčkáře, chybí infrastruktura pro seniory
- **Bezpečnost**
 - Kriminalita - drobná a střední
 - Prostitutky
 - Drogy
 - Pohyb drogových dealerů
 - Absence vymáhání nočního klidu
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Více kompetentních strážníků
 - Vymáhání dodržování pořádku - malé množství strážníků
 - Sociálně-patologické jevy
 - Bezdomovci - žebráci, velká koncentrace v centru, nepořádek
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Čistota ulic
 - Nepořádek
 - Zoufalý stav a časté opravy chodníků
 - Málo kontejnerů na tříděný odpad
 - Přeplněné koše
 - Pomočené rohy domů
 - Péče a kultivace památek
 - Architektura, historie
 - Památky
 - Genius loci
 - Historické centrum
 - Václavské náměstí jako historické místo událostí českého státu
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Revitalizace Václavského náměstí
 - Technická vybavenost
 - Místo pro demonstrace
 - Centrum, kam všichni směřují - jedinečná lokalita, centrum města a země
 - Václavské náměstí - pořádek není revitalizované, chybí správce, nízká kvalita služeb nahoře, poměrně prázdné - potřeba dostat sem lidi
 - Nedostatek laviček
 - Absence toalet zdarma
 - Absence bezbariérových toalet
 - Revitalizace - Václavské náměstí, park u Hlavního nádraží, Krakovská, přilákání lidí, ať navštěvují obchody, kavárny a utrácí peníze
 - Vizuální smog
 - Vizuální smog - víc dbát o ulice, světelný smog

- Osvětlení na sloupech
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Zeleň a životní prostředí
 - Řeka
 - Parčíky
 - Národní stromy (lípy na Národní)
 - Úbytek zeleně
 - Využití střech jako zahrad (soukromé i veřejné)
 - Odpady
 - Noční svoz odpadu
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Dostupnost kultury
 - Kulturní vyžití - divadla, kina, galerie
 - Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Volnočasové aktivity
 - Málo místa, není prostor pro rodiče s dětmi,
 - Františkánská zahrada - volné kouření, nesmí projít zákaz psů
 - Více laviček a míst k setkávání
 - Povolení vstupu psů do Františkánské zahrady
- **Vzdělávání a výchova**
 - Neformální vzdělávání
 - Vzdělávací zařízení
- **Turismus**
 - Počet turistů
 - Centrum turismu
 - Chování turistů
 - Opilecké skupiny z domova i zahraničí
 - Lepší využití zisků z cestovního ruchu
 - Změna orientace na movité, vzdělané návštěvníky ze zahraničí
 - Hluk
 - Hluk v noci (restaurace, bary, atd.)
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Prázdné prostory
 - Lépe využívat kapacity budov, vytipování prázdných domů pro rezidentní bydlení
 - Struktura obyvatel a vylidňování
 - Malá podpora sousedství a komunity
 - Spolky
 - Farmářské trhy a více kulturních akcí na Václaváku
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost lékařské péče
 - Dostupnost úřadů
 - Občanská vybavenost
 - Obchody
 - Obchody zaměřené na turisty
 - Absence obchodů pro místní (průmyslové zboží, řeznictví, atd.) - potřebné věci tu jsou pomálu
 - Zkvalitnit nabídku obchodů a služeb

- Zařadit obchody s průmyslovým zbožím
- Pronajímat prostory tak, aby tu bylo dost obchodů a ne jenom vysoké tržby z nájmu
- Zrušit večerky a obchody pro turisty
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Zastupitelstvo - špatná komunikace, silný vliv pseudo podnikatelů na zastupitelstvo, malá šance na změnu, většina přihlášených podnikatelů nepřináší nic obyvatelům P1
 - Otevřená radnice
 - Školení úředníků, jak jednat s lidmi
 - Zřízení ombudsmana pro občany
 - Participativní rozpočty
 - Naslouchání místním obyvatelům
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Špatná spolupráce s MČ při revitalizaci nemovitostí
- **Hospodářství a podnikání**
 - Podpora podnikání
 - Silně ekonomické místo
 - Podnikání - centrum obchodních příležitostí a atraktivní pro poskytovatele služeb
 - Vymáhání dodržování zákonů a pravidel
 - Hospodaření MČ a městských organizací
 - Velký rozpočet - bohatá MČ

6. Hlavní nádraží:

Celkový počet zúčastněných osob: **24**

(z toho **24** zúčastněných osobně a **0** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkování pro rezidenty
 - Posílit parkování pro rezidenty
 - MHD
 - Hlavní nádraží
 - Dostupnost
 - Dokončená infrastruktura
 - Chybí tramvaje
 - Tramvajová doprava na Národní, Na Příkopy a dolní část Václavského náměstí
 - Doprava v pohybu
 - Špatná obslužnost a průjezdnost
 - Velké dopravní zatížení
 - Nedostatečné zpomalení aut (chybí zóny s rychlostí do 30km/h)
 - Magistrála a její zatížení dopravou
 - Rezidenční zóny
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Cyklistika
 - Nedostatečná infrastruktura a cyklostezky
 - Násilné zavádění cyklopruhů
 - Půjčovny elektrických aut, kol, koloběžek
 - Cyklodoprava - rozvoj a podpora
 - Bezpečnost v dopravě
 - Pěší zóny
- **Bezpečnost**

- Kriminalita - drobná a střední
 - Podvodné směnárny
- Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Vymáhání přestupků
- Sociálně-patologické jevy
 - Drogy
 - Bezdomovci - přespávání na ulicích, lavičkách, zastávkách MHD, koncentrace v MČ, tábor pod železničním mostem
 - Hlavní nádraží - "Sherwood", neschopnost udržet pořádek v oblasti kolem hlavního nádraží, první dojem na příchozí není pozitivní, lidé bez domova
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Čistota mobiliáře
 - Úklid košů a ulic, chybí kontejnery na recyklovaný odpad
 - Zapojování osob bez domova do údržby MČ (čištění veřejného prostoru atd.)
 - Péče a kultivace památek
 - Památky
 - Historicky daný potenciál
 - Zrekonstruované Muzeum
 - Nádherné výstavní historické budovy
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Srdce Prahy - pulzující aktivita
 - Václavské náměstí - nekultivovaný prostor
 - Hlavní nádraží - Vrchlického sady, vytvoření propojeného prostoru mezi Václavským náměstím, Národním muzeem a Hlavním nádražím
 - Vizuální smog
 - Vizuální smog - nevkusné obchody se suvenýry (CrystalShop apod.)
 - Graffiti, mnoho poškození vandalismem
 - Výstavba a rozvoj území
 - Nepřiměřená výstavba
 - Černé stavby - zvyšování současných domů
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Kvalita ovzduší
 - Kvalita ovzduší (auta)
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Malé množství zeleně
 - Malé množství stromů
 - Více parků
 - Vysazování a rozšiřování zeleně
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Využití vnitrobloků
 - Zelené střechy
 - Změna a ochrana klimatu
 - Aktivní klimatická politika
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Divadla
 - Společenský ruch
 - Kulturní dědictví
 - Koncentrace kultury v Praze 1

- Místa k odpočinku a trávení volného času
 - Volnočasové možnosti
 - Petřín jako dostupná oblast rekreace pro obyvatele
 - Chybí relaxační místa
 - Chybí lavičky s výhledy na památky
- **Vzdělávání a výchova**
 - Základní školství
 - Výborné školy
 - Mimoškolní aktivity
 - Dětská vybavenost
- **Turismus**
 - Chování turistů
 - Nepořádek a špína od turistů
 - Opilci
 - Orientace na kulturnější turisty
 - Hluk
 - Hluk od turistů - jezdí do Prahy 1 za alkoholem
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Zajímavé bydlení a specifické byty
 - Dostupnost bydlení
 - Preference obyvatel s trvalým bydlištěm v P1
 - Krátkodobé pronájmy
 - Nepořádek a hluk v domech
 - Neregulované krátkodobé nájmy
 - Samovolný život MČ po zrušení krátkodobých pronájmů
 - Struktura obyvatel a vylidňování
 - Kritický počet stálých obyvatel, kteří mohou pečovat o MČ
 - Podpora mladých rodin
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Mnoho ústředních orgánů
 - Obslužnost
 - Dostupnost institucí (pošta, banka, škola, kultura) pěšky i s pomocí MHD
 - Občanská vybavenost
 - Obchodní zázemí
 - Restaurace
 - Turisticky zaměřené obchody
 - Mnoho bankomatů Euronet
 - Příliš mnoho směnárén
 - Obchody zaměřené na prodej alkoholu
- **Úřad a samospráva**
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Politici - reprezentace staví to, co občané nechtějí, a to pod vlivem lobbystických skupin (developeři, atd.)
 - Památky, podpora veřejných akcí pro místní, kulturní vyžití
 - Užší spolupráce s IPR
- **Hospodářství a podnikání**
 - Hospodaření MČ a městských organizací
 - Finance - MČ má stále ještě dost peněz

- Nakládání s bytovým a nebytovým fondem
 - Bytová politika
 - Nezdáněné prázdné byty
 - Možnost přeměny hotelů a kanceláří na byty

7. Hradčany:

Celkový počet zúčastněných osob: **27**

(z toho **24** zúčastněných osobně a **3** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

▪ Doprava

- Doprava v klidu
 - Spokojenost se stávajícím stavem
 - Parkoviště místo náměstí
 - Pohořelec jako jedno velké parkoviště
 - Nedochází k vymáhání za špatného parkování
 - Vydávat méně parkovacích povolení
 - Vrátit parkovací karty za okna
- Doprava v pohybu
 - Dobrá dopravní dostupnost
 - Autobusy s turisty
 - Jízdy „pseudoveteránů“ a další turistické atrakce (nutné omezit na Malostranském náměstí - nejlépe zákazem vjezdu a pěší zónou)
- Bezpečnost v dopravě
 - Vymáhání dodržování pěších zón a zákazů vjezdu
 - Nedochází k vymáhání zákazu vjezdu

▪ Územní rozvoj a veřejný prostor

- Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Plány na stavbu WC na Petříně
 - Radniční schody - neuklizené, přílišná úroveň restaurací
 - Zbytečné velkoplošné úklidy několikrát ročně
 - Chodníky - stav chodníků, špatný úklid, solení (narušuje zdivo)
 - Uzavřené cesty - uzavření Hradu, Jeleního příkopu
 - Loretánská zahrada a okolí - uzavřený prostor, přístupné jen pro dobrovolné hasiče, hasiči ji používají netransparentně
 - Nefunkční pěší zóna
- Péče a kultivace památek
 - Architektura a historie
 - Historické domy a krásná architektura
 - Historické jádro města
 - Malebná část
 - Pomník na Pohořelci
- Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Dostatek volného veřejného prostoru
 - Atmosféra - malebná periferie v centru Prahy, klid v noci
 - Revitalizace Pohořelce a s ní spojená participace
 - Průchodnost Pražského hradu, Jelení příkop
 - Otevření Loretánské zahrady
- Vizuální smog
 - Vizuální a zvukový smog - nevkusné obrovské restaurační zahrádky Loretánská, cannabis obchody, přesvícené obchody pro turisty

▪ Životní prostředí a odpadové hospodářství

- Kvalita ovzduší
 - Čistota ovzduší
- Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Zeleň - neregulovaná příroda, blízký dosah zeleně, Petřín
 - Zanedbaná zeleň bez koncepce (plácek na styku Černínské a Nového světa)
 - Ochrana přírody a životního prostředí
 - Nestavět nic v zeleni a parcích
- Hluk
 - Hluk ze zahradních restaurací v noci
 - Dopravní hluk během dne - Pohořelec, Loretánská
- **Vzdělávání a výchova**
 - Mateřské školy
 - Absence MŠ
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Knihovna - kulturní a společenské dění s ní spojené, pořádané akce
 - Občanská vybavenost
 - Nedostupnost obchodů pro místní
 - Přemíra restaurací a barů
 - Občanská vybavenost a složení obchodů - základní potřeby, potraviny
- **Úřad a samospráva**
 - Otevřenost a transparentnost
 - Chybí komunikace MČ se Správou Pražského hradu o přístupu do Jeleního příkopu
 - Komunikace - chybí ze strany MČ k občanům, participace na revitalizaci Pohořelce, netransparentní využívání rozpočtu MČ, zvýhodňování podnikatelů před občany (zvláště rodinami)
 - Komunikace: občané Prahy 1, vycházení vstříc

8. Petrská čtvrť:

Celkový počet zúčastněných osob: 27

(z toho 23 zúčastněných osobně a 4 připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Nedostatek parkovacích míst pro rezidenty
 - MHD
 - Dostupnost MHD
 - Doprava v pohybu
 - Příliš dopravy, dopravní ruch
 - Zastavit dopravní a celkové zatížení lokality
 - Regulovat tranzitní dopravu
 - Zavést mýto pro pražskou památkovou zónu
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Využití náplavky pro lodní dopravu
 - Bezpečnost v dopravě
 - Zlepšit chodníky ve Zlatnické
- **Bezpečnost**
 - Kriminalita - drobná a střední
 - Vandalismus
 - Zmírnění/zamezení vandalismu
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru

- Chybí vymáhání zákona
 - Sociálně-patologické jevy
 - Problém s drogově závislými
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Zajistit úklid odpadkových košů, ulic, mytí ulic - zajistit větší čistotu na ulicích
 - Navýšit počet veřejných WC
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Historie MČ Praha 1
 - Architektura MČ Praha 1
 - Výstavba a rozvoj území
 - Zastavit další velké komerční developerské projekty – Palladium, Masarykovo nádraží
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy - množství
 - Dostatek zelených ploch
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Špatná péče o zeleň
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Kultura, dostupnost kultury
 - Udržovat kulturní hodnoty a kulturního dědictví
- **Turismus**
 - Chování turistů
 - Vytvořit potenciál pro turisty, kteří jsou slušní a vyhnout se těm, kteří dělají vandalství – lepší vymáhání zákonů a dodržování zákonů.
 - Overturismus
 - Overturismus
 - Využít vývoje overturismu v souvislosti s pandemií k nastavení lepších pravidel a regulace turismu
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Ochrana rezidentního bydlení
 - Krátkodobé pronájmy
 - Krátkodobé pronájmy (Airbnb)
 - Struktura obyvatel a vylidňování
 - Udržet obyvatele v centru
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost služeb
 - Občanská vybavenost
 - Pracovní příležitosti
 - Zvýšit počet/rozsah služeb pro rezidenty
 - Respekt k obyvatelům, živnostníkům při poskytování služeb
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace s úřadem a městskou částí
 - Komunikace s radnicí
 - Špatné fungování ÚMČ a manipulativní či nedostatečná komunikace ze strany MÚ
 - Zlepšit komunikaci ÚMČ směrem k občanům

- Komunikace a práce politické reprezentace
 - Zlepšit komunikaci směrem k občanům
- Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Ve spolupráci s P8 vyřešit oblast Těšnova, Karlína (hranice mezi přilehlou čtvrtí Praha 1 a Karlínem) a magistrály
 - Zlepšit spolupráci s hl. m. Prahou – MČ a magistrát jsou pořád v opozici a nezískávají proto tolik financí
 - Plebiscit o pravidlech bytové a nebytové politiky MČ P1
- **Hospodaření a podnikání**
 - Nakládání s bytovým a nebytovým fondem
 - Snížení komercializace na úkor zvýšení významu bytové funkce

9. Havelská čtvrť:

Celkový počet zúčastněných osob: **17**

(z toho **14** zúčastněných osobně a **3** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**
 - Doprava v klidu
 - Úbytek parkování pro rezidenty
 - Redukce nadměrného počtu vydaných parkovacích karet
 - MHD
 - Dostupnost MHD
 - Doprava v pohybu
 - Špatná regulace dopravy
 - Rozumnější řešení dopravy ve čtvrti
 - Nemotorová a alternativní doprava
 - Větší osvěta cyklistů v oblasti pravidel silniční dopravy
- **Bezpečnost**
 - Kriminalita - drobná a střední
 - Vandalismus
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Nečinnost městské policie
 - Vymáhání pravidel nočního klidu a dopravy
 - Prevence a důsledné řešení vandalismu a bezdomovectví
 - Sociálně-patologické jevy
 - Bezdomovectví
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Pravidelný svoz odpadu
 - Chybějící sběrna odpadů
 - Péče a kultivace památek
 - Chátrající památky - neefektivita památkového úřadu
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Historie, architektura, genius loci
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Přítomnost zeleně (Kampa, Petřín)
 - Nedostatek zeleně
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Špatná péče o zeleň
 - Zlepšení péče o zeleň a udržení každého „kusu zeleně“

- Změna a ochrana klimatu
 - Zohlednění environmentálních dopadů nedostatku zeleně
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Kulturní život
- **Sociální a zdravotní oblast**
 - Péče o seniory
 - Péče o seniory
- **Turismus**
 - Počet turistů
 - Regulování chování turistů
 - Chování turistů
 - Zavedení přísnějších sankcí
 - Overturismus
 - Overturismus a alkoholický turismus
 - Hluk
 - Rušení nočního klidu
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Neobsazenost bytů, prázdné domy
 - Krátkodobé pronájmy
 - Nekoordinovanost krátkodobého ubytování (Airbnb)
 - Potřeba přikročit k limitu počtu lůžek pro turisty, nejen na Praze 1, ale i v celé Praze
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost služeb, blízkost vybavenosti
 - Občanská vybavenost
 - Nedostupnost obyčejných obchodů
 - Nepříjemný hluk způsobený zásobováním obchodů
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace s úřadem a městskou částí
 - Problematická komunikace radnice MČ
 - Otevřenost a transparentnost
 - Větší transparentnost nakládání s rozpočtem MČ
 - Strategické řízení, rozvoj, inovace
 - Větší pravomoci MČ vůči magistrátu a zefektivnění komunikace s magistrátem
- **Hospodářství a podnikání**
 - Podpora podnikání
 - Zvýhodnění služeb, které jsou pro občany užitečné
 - Nakládání s bytovým a nebytovým fondem
 - Netransparentní využívání městských nebytových prostor
 - Analýza využití městských nebytových prostor – zdali jsou dané služby pro občany užitečné a přinášejí občanům užitek

10. Betlémská čtvrt':

Celkový počet zúčastněných osob: **14**

(z toho **14** zúčastněných osobně a **0** připojených prostřednictvím platformy Zoom)

- **Doprava**

- Doprava v klidu
 - Úbytek parkovacích míst pro rezidenty
- MHD
 - Dostupnost - nezávislost na autě
 - Zablokovaná obnova MHD - tramvaje na Václaváku, Na Příkopěch, 28. října
- Doprava v pohybu
 - Rychle jedoucí auta přes den
 - Regulace rychlosti jízdy autem (30 km/h)
- Nemotorová a alternativní doprava
 - Cyklistika - špatná infrastruktura, málo cyklostezek, míchání aut a cyklistů
 - Řeka zastavěná parníky
- Bezpečnost v dopravě
 - Pěší zóny
- **Bezpečnost**
 - Bezpečnost ve veřejném prostoru
 - Chybí vymáhání předpisů - městská policie - nedůslednost, nedohlíží na dodržování pravidel
 - Vymáhání dodržování předpisů
- **Územní rozvoj a veřejný prostor**
 - Údržba veřejného prostoru, čistota
 - Výborná úklidová pohotovost
 - Rozvoj, úpravy, změny veřejného prostoru
 - Změna charakteru Národní třídy
 - Kompaktnost prostoru, všechno je blíž u sebe
 - Přítomnost Vltavy
 - Krásné historické prostředí
 - Památky
 - Srdce hlavního města
 - Genius loci
 - Dlouhá doba realizace projektů
 - Regulace privatizace veřejného prostoru
 - Regulace vizuálního smogu
 - Vizuální smog
 - Vizuální smog, kýč - "disneyfikace," vývěsné štíty, nabídka obchodů, orientace na turisty
- **Životní prostředí a odpadové hospodářství**
 - Zeleň a přírodní plochy – množství
 - Přítomnost parků, řeky
 - Zeleň a přírodní plochy - údržba, správa, rozvoj, ochrana
 - Údržba stávající zeleně, existence zeleně
 - Zapojení místních do péče o zeleň a údržby veřejného prostoru
- **Trávení volného času**
 - Kultura a umění
 - Kultura, historie - umění na dosah
- **Vzdělávání a výchova**
 - Základní školy
 - Dostupnost škol
 - Mateřské školy
 - Dostupnost školek
- **Turismus**
 - Chování turistů

- Udržitelný turismus
- Hluk
 - Tahy návštěvníků a turistů v noci, zahrádky restaurací
 - Omezení hluku v souvislosti s velikostí podniků (obzvlášť v Dlouhé ulici)
- **Bydlení a život**
 - Vlastní a nájemní bydlení
 - Vyřešit rezidenty, co na Praze 1 reálně nebydlí
 - Krátkodobé pronájmy
 - Vyřešit problém s krátkodobými pronájmy (Airbnb)
- **Služby**
 - Veřejné služby
 - Dostupnost - služby, školy, zdravotnictví, krátké vzdálenosti
- **Úřad a samospráva**
 - Komunikace a práce politické reprezentace
 - Komunikace úřadu s občany/místními, nedostatek participace

4.6.3 HARMONOGRAM REALIZACE ANALYTICKÉ ČÁSTI

Obrázek 60: Harmonogram tvorby analytické části

Zdroj: M.C.TRITON

4.7 PŘÍLOHY – KAPITOLA DOPRAVA

4.7.1 INTENZITA PRŮJEZDNOSTI DOPRAVY NA 10 NEJVYTÍŽENĚJŠÍCH ULICÍCH V R. 2021

Tabulka 74: Intenzita dopravy na hlavních dopravních uzlech v hl. m. Praze a vybraných uzlech na MČ Praha 1 (průměr za r. 2021)

	Číslo uzlů		Ulice	Začátek	Konec	Délka (m)	Osobní aut.	Pomalá vozidla	Vozidel bez MHD	Bus MHD	Vozidel celkem
	U1	U2									
1.	4100	5033	BARRAND. MOST ¹⁷³	JIŽNÍ SPOJKA	STRAKONICKÁ	500	135400	6900	142300	1374	143674 ¹⁷⁴
2.	5033	5120	STRAKONICKÁ	BARRAND. MOST	DOBŘÍŠSKÁ	990	124800	4800	129600	1697	131297
3.	4096	10065	JIŽNÍ SPOJKA	CHODOVSKÁ	V KORYTECH	2010	104200	19600	123800	0	123800
4.	4016	4034	JIŽNÍ SPOJKA	5.KVĚTNA	VÍDEŇSKÁ	980	108500	8100	116600	290	116890
5.	10064	10065	JIŽNÍ SPOJKA	PRŮBĚŽNÁ	V KORYTECH	715	96200	19100	115300	0	115300
6.	4017	4018	DÁLNICE D1	CHODOVEC	PŘÍP.CHODOV	2020	98900	15400	114300	0	114300
7.	4094	4101	JIŽNÍ SPOJKA	SULICKÁ	BRANÍK	2070	105300	6600	111900	281	112181
8.	4019	4020	DÁLNICE D1	PŘÍP. ŠEBEROV	HRAN. MĚSTA	3220	93200	15300	108500	0	108500
9.	4018	4019	DÁLNICE D1	PŘÍP. CHODOV	PŘÍP. ŠEBEROV	500	89900	14800	104700	0	104700
10.	4034	4094	JIŽNÍ SPOJKA	VÍDEŇSKÁ	SULICKÁ	1070	95900	6700	102600	281	102881

Zdroj: TSK

4.7.2 ZÓNY PLACENÉHO STÁNÍ - CENOVÁ POLITIKA NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

4.7.2.1 PARKOVACÍ KARTY

Snížená cena pro všechna cenová pásma: První vozidlo fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu ve vymezené oblasti:

- roční 1 200,- Kč pololetní 600,- Kč čtvrtletní 300,- Kč.

Pro právnickou fyzickou osobu, která má sídlo nebo provozovnu ve vymezené oblasti hlavního města Prahy, nebo k stání silničního motorového vozidla fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu nebo je vlastníkem nemovitosti ve vymezené oblasti hlavního města Prahy:

- 1. cenové pásmo roční 36 000,- Kč pololetní 20 000,- Kč čtvrtletní 10 000,- Kč měsíční 3 500,- Kč týdenní 900,- Kč.

První vozidlo fyzické osoby starší 65 let, nebo držitele průkazu ZTP, ZTP-P, která má místo trvalého pobytu ve vymezené oblasti (parkovací oprávnění musí být vydáno na SPZ/RZ):

- roční 360,- Kč pololetní 180,- Kč čtvrtletní 90,- Kč

Druhé vozidlo fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu ve vymezené oblasti:

- roční 7 000,- Kč pololetní 3 500,- Kč čtvrtletní 1 750,- Kč

První vozidlo provozované právnickou nebo fyzickou osobou za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu, která má sídlo nebo provozovnu ve vymezené oblasti hlavního města Prahy, nebo pro první vozidlo fyzické osoby, která je vlastníkem nemovitosti ve vymezené oblasti hlavního města Prahy (parkovací oprávnění musí být vydáno na SPZ/RZ):

- roční 7 000,- Kč pololetní 3 500,- Kč čtvrtletní 1 750,- Kč měsíční 900,- Kč týdenní 250,- Kč

¹⁷³ V r. 2019 osobní automobily 135 900 (celková intenzita 144 023)

¹⁷⁴ V r. 2019 to bylo 144 023.

4.7.2.2 PARKOVACÍ LÍSTKY

Parkovací oprávnění a parkovací lístky v parkovacím automatu nebo virtuálních parkovacích hodinách, opravňují ke stání silničního motorového vozidla na dobu časově omezenou na vymezených místních komunikacích nebo jejich úsecích v hlavním městě Praze: Cena stání v modré zóně a maximální cena stání v oranžové, zelené a fialové zóně - 1. cenové pásmo 80,- Kč/hod. 3,20 €/hod.

Pozn.: Použití konkrétní ceny závisí na typu zóny a místních podmínkách a může být v čase proměnná. Konkrétní cena je vždy uvedena na parkovacím automatu a v informacích virtuálních parkovacích hodin.

Maximální cena stání v oranžové, zelené a fialové zóně v době státních svátků, ostatních svátků a vánočních prázdnin za každé započaté stání v délce nepřesahující 24 hodin. (Cenové zvýhodnění platí pouze u úseků, které nemají provozní dobu v celotýdenním režimu.) - 1. cenové pásmo 80,- Kč 3,20 €

Elektromobily, vozidla zapojená do objednávkového systému carsharing provozovaného hl. m. Prahou a vozidla bezpečnostních složek státu, kterým bylo rozhodnutím Rady hl. m. Prahy přiděleno parkovací oprávnění nejsou zpoplatněna, musí být však jednorázově registrována na výdejně parkovacích oprávnění.

4.7.2.3 VYDANÁ PARKOVACÍ OPRAVÁVNÍ – DATA ZE STRANY ÚMČ PRAHA 1

Tabulka 75: Počet vydaných parkovacích karet na MČ Praha 1 pro rezidenty a abonenty mezi léty 2016 - 2021

Rezidentské					
období	roční	pololetní	měsíční	čtvrtletní	týdenní
2016	7 220	426	–	88	–
2017	6 104	580	–	323	–
2018	6 043	589	2	413	–
2019	2 084	446	–	392	–
2020	9 009	638	–	360	–
2021	6 175	594	–	521	–
Abonenstké					
období	roční	pololetní	měsíční	čtvrtletní	týdenní
2016	1 788	451	–	75	–
2017	1 922	471	22	209	11
2018	2 232	383	60	201	30
2019	951	295	74	225	45
2020	3 781	468	64	269	31
2021	2 727	489	86	346	23

Zdroj: ÚMČ (2022)

4.7.2.4 SEZNAM MÍST S HROMADNÝMI KAPACITAMI PARKOVÁNÍ NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 1

Tabulka 76: Seznam míst s hromadnými kapacitami pro parkování

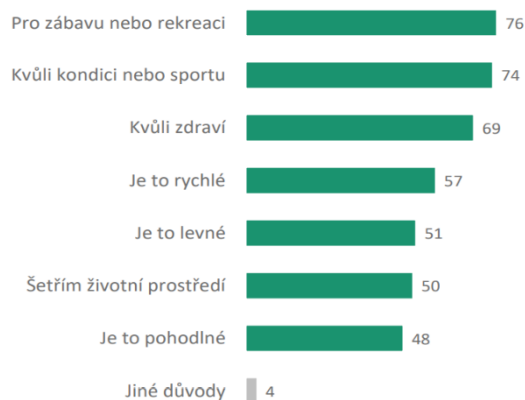
Hromadné parkovací kapacity v objektech a na hlídaných parkovištích pro veřejnost v MČ Praha 1	Adresa
Alšovo nábřeží	Alšovo nábř.
Hradební	Hradební (proti Revoluční 27)
Nábřeží Ludvíka Svobody	Nábř. Ludvíka Svobody
Masarykovo nádraží	Hybernská

Garážovací a parkovací komplex Wilsonova (GPKW)	Wilsonova
Hlavní nádraží	Wilsonova
Washingtonova	Washingtonova
Slovanský ostrov	Slovanský ostrov
Hotel InterContinental	El. Krásnohorské
Podzemní garážové kapacity (zákaz pro LPG)	Adresa
Palachovo náměstí – Rudolfinum	nám. Jana Palacha
Hotel InterContinental Praha	nám. Curieových 43/5
Obchodní dům KOTVA	nám. Republiky 8/656
Hotel Renaissance Prague	V Celnici 2079/7
B.H.Centrum a.s. – hotel Millennium Plaza	V Celnici 1028/10
U Hájků	Na Florenci 29/1412
Hotel Boscolo Carlo IV.	Senovážné nám. 991/13
Garáže Opletalova	Opletalova 917/9
Garáže Slovan (parkovací dům)	U Divadla 372/6
Radisson SAS Alcron Hotel	Štěpánská 624/40
Národní divadlo	Ostrovní 1/225
Palladium – nákupní centrum	nám. Republiky 1a/1079
Praha City Center	Klimentská 46
Hotel Hoffmeister	Pod Bruskou 7
Florentinum	Na Florenci 17-19

Zdroj: MČ Praha 1 (2022), odkaz [zde](#)

4.7.2.5 DŮVODY VYUŽÍVÁNÍ CYKLODOPRAVY – VÝZKUM SPOL. MEDIAN

Graf 48: Výzkum společnosti Median pro hl. m. Prahu – důvody využívání cyklo dopravy v hl. m. Praze (z r. 2021)

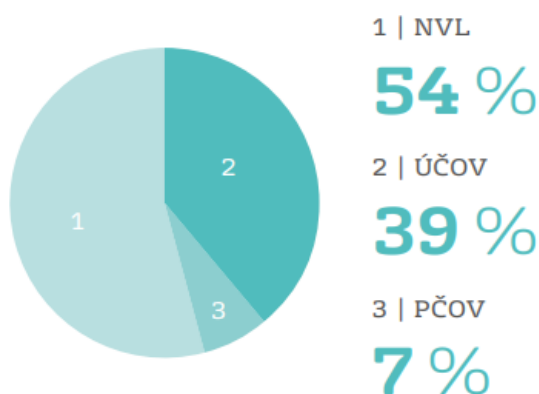

Zdroj: Median (2021), zpracováno pro TSK, odkaz [zde](#)

4.8 PŘÍLOHY – KAPITOLA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.8.1 VODA

Graf 49: Podíl čištěných odpadních vod v hl. m. Praze

Zdroj: PVK (2021), odkaz [zde](#)

4.8.2 PARKY A ZELENÉ PLOCHY

Pro zajímavost lze ještě určitě zmínit celosvětový index měřící tzv. zelenost měst. V současné době (r. 2022) je sledováno 255 měst a hl. m. Praze patří 14. příčka.¹⁷⁵ Jako každý index tvořený na globální úrovni je nutné brát výsledky s jistou mírou rezervy a sledovat pak především regionální/lokální charakteristiku daných aspektů. Pořadí hl. m. Prahy výrazně ovlivňují městské části především na okrajích hl. m. Prahy, kde je podíl zeleně výrazně vyšší než v centrálních městských částech. Nicméně i tak nám tento index může napovědět, že na rozsah a míru zelených ploch ve městě jako celku bychom měli být hrdí a snažit se je minimálně zachovat.

Tabulka 77: Index Hugsí sledující míru tzv. zelenosti u 255 měst po celém světě

Pořadí	Město	Země
1.	Charlotte (NC)	USA
2.	Durban	Jižní Afrika
3.	Vilnius	Litva
4.	Krakow	Polsko
5.	Dortmund	Německo
6.	Stuttgart	Německo
7.	Austin	USA
8.	Wroclaw	Polsko
9.	Hamburg	Německo
10.	Wuerzburg	Německo
11.	Zürich	Švýcarsko
12.	Göteborg	Švédsko
13.	Heidelberg	Německo
14.	Praha	Česká republika
15.	Tampa (FL)	USA
16.	Erlangen	Německo
17.	Lipsko	Německo
18.	Rio de Janeiro	Brazílie
19.	Enschede	Nizozemsko
20.	Mnichov	Německo

Zdroj: Hugsí (2022), zpracování M.C. TRITON, odkaz [zde](#)

¹⁷⁵ Index sleduje a provádí komparaci v několika sledovaných oblastech: Podíl městské zeleně; průměrné stáří/stav zeleně; podíl městské zeleně na obyvatele; rozložení městské zeleně; procento městské plochy pokryté stromy; procenta městské oblasti pokryté trávou.

4.9 PŘÍLOHY – KAPITOLA FINANCE A HOSPODAŘENÍ

4.9.1 ÚVOD DO METODIKY FINANCOVÁNÍ HL. M. PRAHY A MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

V podmínkách hl. m. Prahy tvoří rozpočtovou soustavu rozpočet hospodaření vlastního hl. m. Prahy a samostatné rozpočty 57 městských částí. Nejvrcholnější agendou je rozpočet vlastního hl. m. Prahy, v kterém jsou zakotveny finanční vztahy k jednotlivým městským částem. Pražské městské části mají proti obcím i městským částem jiných statutárních měst svá specifika.

Základem příjmů hl. m. Prahy jsou daně, naproti tomu u městských částí jsou základem zejména přijaté transfery od státu a od hl. m. Prahy. Městské části mezi své daňové příjmy, kam se zařazují pouze výnosy z daně z nemovitostí, které se nacházejí na jejím území a které jsou v 100% výši převáděny z rozpočtu hl. m. Prahy. Další zdroje městských částí označované jako „daňové“ tvoří místní a správní poplatky. Daňové příjmy jsou těžištěm příjmové stránky veřejných rozpočtů. V rámci České republiky jsou rozdělovány mezi stát, kraje a obce. Co se týče městských částí hl. m. Prahy, jejich podíl na daňových příjmech je poskytován ve formě transferu z rozpočtu hl. m. Prahy. U vlastního hl. m. Prahy se tento transfer projevuje zápornou hodnotou na straně příjmů, u městských částí na témže místě kladnou hodnotou, takže v úhrnu za celé hl. m. Praha se rovná nule.

Městské části tedy v rámci schvalování svých rozpočtů zapracovávají jak přijaté transfery z rozpočtu hl. m. Prahy (finanční vztahy – v současnosti společně s příspěvkem na školství¹⁷⁶), tak i dotace ze státního rozpočtu (na výkon státní správy).

Struktura příjmů městských částí Prahy zahrnuje příjmy:

- 1) daňové,
- 2) nedaňové,
- 3) kapitálové,
- 4) přijaté transfery.

Objemově nejvýznamnější jsou přijaté transfery, které průměrně činí asi 75 - 85 % celkových příjmů městských částí. Zde je ale třeba vzít v úvahu, že přijaté transfery zahrnují podle vyhlášky Ministerstva financí o rozpočtové skladbě i převody z vlastních fondů zdaňované činnosti, která představuje asi 50 % na přijatých transferech. Přesto ale dotace (a zejména dotační vztahy z rozpočtu hl. m. Prahy) tvoří nejvýznamnější část příjmů městských částí.

DOTAČNÍ VZTAHY Z ROZPOČTU HL. M. PRAHY

Celkový objem dotačních vztahů z rozpočtu hl. m. Prahy (dále jen DVz) k městským částem hl. m. Prahy v minulých letech vycházel z objemu dotačního vztahu před dokrytím na minimální dotační vztah na jednoho obyvatele schváleného na předchozí rok, který byl různě modifikován (např. pro rok 2012 byl indexován průměrem meziročních indexů inkasa daňových příjmů hl. m. Prahy za předchozí 2 roky a očekávané skutečnosti roku 2011), nicméně nikdy nebyl stanoven ve vazbě na prognózované daňové příjmy roku, na něž se dotační vztah stanovoval, čímž docházelo k protichůdnému vývoji obou veličin. Od roku 2013 byl proto stanoven princip pro určení celkového objemu DVz k městským částem hl. m. Prahy ve vazbě na očekávané inkaso hl. m. Prahy z výnosu sdílených daní. Podíl DVz k městským částem se v letech 2007 a 2008 pohyboval na úrovni 8 % inkasa hl. m. Prahy ze sdílených daní, paradoxně při výrazném poklesu výnosu sdílených daní oproti tomuto období v letech 2009 – 2012 objem dotačních vztahů rostl, a tedy i procento podílu na sdílených daních hl. m. Prahy. Celkový objem DVz k městským částem před dokrytím na minimální dotační vztah na jednoho obyvatele byl tedy stanoven **na úrovni 8 % z očekávaného výnosu hl. m. Prahy ze sdílených daní v roce, pro který se stanovují DVz**. Tento stav byl stejný i v následujících letech.

Konstrukce DVz k městským částem hl. m. Prahy je následující (k roku 2022):

Dotační vztahy k městským částem Praha 1 - 57¹⁷⁷:

¹⁷⁶ Dříve součástí příspěvku na výkon státní správy v souhrnném dotačním vztahu.

¹⁷⁷ V minulosti byly dotační vztahy zvlášť pro městské části 1 – 22 a 23 – 57: Lišily se jak parametry, tak jejich procentuální váhy. Od roku 2019 metodika financování byla sjednocena.

- počet obyvatel městské části (váha 30 %),
- rozloha území městské části (váha 10 %),
- počet žáků základních a mateřských škol, jejichž zřizovatelem je městská část (váha 30 %),
- výměry zeleně v péči městské části (váha 20 %),
- plochy vozovek na území MČ, které nejsou ve správě TSK (váha 10 %).

V praxi se uplatňuje princip tzv. **minimálního dotačního vztahu**, kdy se určuje minimální částka na jednoho obyvatele městské části, kterou musí městská část obdržet (v praxi totiž existují výrazné rozdíly). V roce 2022 byla tato suma ve výši min. 3.000,- Kč na jednoho obyvatele. Současně byl pro eliminaci velkých meziročních výkyvů vyvolaných přechodem na novou konstrukci finančního vztahu v roce 2016 uplatněn princip maximálního finančního vztahu na jednoho obyvatele MČ před dorovnáním na minimální úroveň předchozího roku **na 5.500,00 Kč**. Do roku 2014 byly finanční vztahy zhruba konstantní. Za posledních pět let došlo k výraznému nárůstu.

PŘÍSPĚVEK NA ŠKOLSTVÍ

Příspěvek na školství poskytovaný obcím byl od 1. 1. 2013 zrušen novelou zákona o rozpočtovém určení daní. V roce 2012 činil pro hl. m. Prahu 145,5 mil. Kč (1.360 Kč na dítě MŠ a žáka ZŠ). Příspěvek byl určen na částečnou úhradu provozních výdajů základních a mateřských škol. Dále v souvislosti s novelou zákona o rozpočtovém určení daní nabyla k 1. 1. 2013 účinnosti i novela školského zákona č. 561/2004 Sb., na základě, které si již obce mezi sebou nemusí hradit neinvestiční výdaje na žáky plnící povinnou školní docházku ve škole zřízené jinou obcí, než ve které má žák trvalý pobyt. Neinvestiční příspěvek poskytnutý městským částem hl. m. Prahy jinými obcemi činil v roce 2012 celkem 10,7 mil. Kč. Zrušení obou příspěvků způsobilo citelný propad ve financování školství, který nebyla většina městských částí schopna pokrýt z vlastních zdrojů.

Vzhledem k výše uvedenému Rada hl. m. Prahy v rámci projednávání připomínek městských částí k DVz odsouhlasila usnesením č. 2128 ze dne 19. 11. 2013 **poskytnutí neinvestičního příspěvku na školství** městským částem hl. m. Prahy ve výši 1.360 Kč na dítě v mateřské škole a žáka v základní škole (dle zahajovacích výkazů k 30. 9. 2013), jejichž zřizovateli jsou městské části hl. m. Prahy. Tento příspěvek byl za uplynulé roky významně navýšen a **pro rok 2022** se počítá se sumou ve výši **3.200 Kč na jednoho žáka**.

PŘÍSPĚVEK NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy. Postavení hl. m. Prahy při výkonu státní správy je specifické, neboť hl. m. Praha vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje. Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu je stanoven jako součet příspěvku vypočteného použitím pevné sazby na 100 obyvatel hl. m. Prahy (působnost obce) a příspěvku odvozeného od počtu funkčních míst převedených v průběhu reformy veřejné správy a dále od rozsahu dalších delegovaných agend státní správy (působnost kraje).

Dále se přičítají částky na zajištění specifických správních činností, a to na (údaje platné pro rok 2022):

- **příspěvek na financování vydávání občanských průkazů**, stanovený jako **násobek paušální částky 139 Kč** (r. 2020 115 Kč) na jednu podanou žádost o vydání občanského průkazu a počtu přijatých žádostí o vydání občanských průkazů jednotlivými městskými částmi hl. m. Prahy;
- **příspěvek na financování vydávání řidičských průkazů**, určený pro MHMP stanovený jako násobek paušální částky **139 Kč** (pro rok 2020 115 Kč) na jednu podanou žádost o vydání řidičského průkazu a počtu přijatých žádostí o vydání řidičských průkazů;
- **příspěvek na financování matriční agendy**, který je stanovený dle počtu zápisů učiněných v matričních knihách matričních úřadů a paušální sazby za 1 zápis, a to v knize manželství nebo partnerství ve **výši 2 964 Kč/1 zápis** (pro rok 2020 2 760 Kč/1 zápis), v knize narození **741 Kč/1 zápis** (r. 2020 690 Kč/1 zápis), v knize úmrtí **988 Kč/1 zápis** (r. 2020 920 Kč/1 zápis). Za úkon určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů náleží příspěvek ve výši **247 Kč** (r. 2020 209 Kč);
- **příspěvek na financování veřejného opatrovnictví**, stanovený jako násobek paušální platby **30 500 Kč** (r. 2020 29 000 Kč) na jednoho opatrovance za rok a jejich faktického počtu k 31. 3. 2021;
- **příspěvek na financování jednotných kontaktních míst**, určený pro městské části Praha 1 a Praha 7, které plní funkci jednotného kontaktního místa podle zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb ve znění pozdějších

předpisů. Výše příspěvku pro jednotlivá kontaktní místa je stanovena na základě statistik vedených v informačním systému „SINPRO“, tj. zaevidovaných a následně řešených dotazů klientů;

- **příspěvek na financování úřadů územního plánování**, stanovený jako násobek počtu vydaných závazných stanovisek Magistrátem hl. m. Prahy s paušální sazbou **2 706 Kč /1 stanovisko** (r. 2020 2 477 Kč/1 stanovisko);
- **příspěvek na financování živnostenských úřadů**, stanovený jako násobek počtu avíz s paušální sazbou **338 Kč /1 zpracované avízo**.

Vládní návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2022 stanovil finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy ve výši **1.011.342,6 Kč** (příloha č. 7 k tomuto návrhu zákona). Celá částka je příspěvkem na výkon státní správy, neboť příspěvek na školství vzhledem k novele zákona o rozpočtovém určení daní není od roku 2013 již obcím ze státního rozpočtu poskytován.

U působnosti kraje je východiskem pro objem příspěvku na výkon státní správy pro rok 2022 výsledná částka příspěvku pro rok 2021 navýšená o **5 %**, což dle komentáře v příloze č. 7 vládního návrhu zákona o SR ČR na r. 2022 odpovídá průměrné míře valorizace u krajů pro rok 2022. Příspěvek ve výši 93.835,0 tis. Kč zůstává vlastnímu hl. m. Praze.

U působnosti obce zohledňuje objem příspěvku na výkon státní správy na rok 2021 **meziroční zvýšení počtu obyvatel hl. m. Prahy** dle ČSÚ k 1. 1. 2021 o **10 807 Kč**. Pevná sazba na 100 obyvatel byla pro rok 2022 stanovena ve **výši 71 125 Kč**.

Rozdělení celkového příspěvku ze státního rozpočtu na výkon státní správy mezi vlastní hl. m. Prahu a městské části vychází z principu uplatňovaného v předchozích letech:

- u vlastní hl. m. Prahy zůstává celý příspěvek pro hl. m. Prahu ve funkci kraje,
- a 10 % z příspěvku pro obec, 90 % příspěvku pro obec se rozděluje mezi městské části.

Rozdělení obecného příspěvku na výkon státní správy mezi jednotlivé městské části hl. m. Prahy (pro rok 2022) je propočteno shodně jako v předchozích letech:

- Všechny městské části (MČ Praha 1 – 57) obdrží na činnosti vykonávané v přenesené působnosti v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem hl. m. Prahy „obecný“ příspěvek ve **výši 3.208 Kč/100 obyvatel**, což představuje zvýšení oproti r. **2021 o 0,625 %**.
 - Procento zvýšení je shodné s meziročním procentním navýšením obecného příspěvku na výkon státní správy pro hl. m. Prahu ve funkci obce, tj. příspěvku na VSS po odpočtu adresně určených částek na konkrétní činnosti.
- Správní obvody hl. m. Prahy (MČ Praha 1 – 22) obdrží zbývající část obecného příspěvku přidělenou jim ve vazbě na počet obyvatel správního obvodu a jeho rozlohu v poměru 90:10.

VÝDAJE ROZPOČTU HMP A MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

Výdaje hl. m. Prahy lze členit na výdaje běžné, ze kterých se financují běžné potřeby v příslušném rozpočtovém roce (zpravidla také označované jako provozní výdaje), a na výdaje kapitálové, které slouží k financování dlouhodobých, zejména investičních potřeb přesahujících jedno rozpočtové období. Kapitálové výdaje slouží k financování investic, a to jak výdaje na nové investice, tak splácení půjček. Rozhodnou hranicí pro zařazení výdajů na běžné a kapitálové je pro hmotný investiční majetek částka 40.000 Kč a pro nehmotný investiční majetek částka 60.000 Kč.

Výdaje hl. m. Prahy jsou obecně vymezeny v § 10 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jedná se zejména o výdaje na:

- **závazky vyplývající z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy**, kterými jsou například náklady na místní referendum;
- **činnost v samostatné působnosti, jako je péče o vlastní majetek a jeho rozvoj**. Tyto výdaje jsou hrazeny především z příjmů z vlastního majetku. Dále se jedná o výdaje na bydlení, dopravu, výchovu, kulturu, zajištění veřejného pořádku atd.;
- **výkon státní správy, ke které je hl. m. Praha pověřená zvláštními právními předpisy**, v jejichž rámci se jedná především o výdaje na zajištění činností prováděných v rámci výkonu přenesené působnosti;
- **závazky vyplývající z uzavřených smluvních vztahů v hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim MČ přistoupila**;

- **závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty včetně příspěvků na společnou činnost.** Zákon o hl. m. Praze ve svém ustanovení § 20 předvídá spolupráci hl. m. Prahy s ostatními kraji a obcemi a rovněž spolupráci městských částí v mezích jejich samostatné působnosti s jinými městskými částmi nebo s územními samosprávnými celky;
- **výdaje související s návratnými zdroji,** např. úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, úhrada výnosu z emise vlastních dluhopisů, splátky jistin komunálních dluhopisů jejich vlastníkům a výdaje na emise komunálních dluhopisů;
- **dotace městským částem,** které jsou poskytovány na základě zastupitelstvem odsouhlaseného principu dotačních vztahů. Výše dotace se odvozuje z váhového ukazatele stanoveného pro promítnutí míry jednotlivých veličin do velikosti dotačního vztahu. Kromě dotací stanovených na základě předem stanovených ukazatelů dotačního vztahu je každoročně na základě naléhavých investičních potřeb městským částem rozdělováno cca 500 mil. Kč;
- **výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti** a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro hl. m. Prahu a výdaje na dary, příspěvky na sociální a jiné humanitární účely. Mezi tyto subjekty provádějící veřejně prospěšné činnosti patří zejména obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, občanská sdružení a jiné subjekty za podmínky, že vykonávají veřejně prospěšné činnosti. Dále jsou podporovány subjekty v oblasti kultury a sportu. Hl. m. Praha má pro tento účel velmi dobře propracovaný systém grantové politiky, v jejímž rámci jsou finanční prostředky poskytovány.

4.10 PŘÍLOHY – KAPITOLA PODNIKÁNÍ

Tabulka 78: Provozované živnosti v oznámených provozovnách v územním obvodu Prahy 1

Živnostenský úřad v Praze 1 evidoval, ke dni 19. 7. 2021, celkem 12 675 živnostenských provozoven . V těchto provozovnách podnikatelé vykonávají celkem 17 703 živností, neboť v jedné provozovně může být vykonáváno několik živností – ukázkovým příkladem je hostinská živnost spolu s koncesí k prodeji lihovin.		
Řemeslné živnosti definované přílohou č. 1 k živnostenskému zákonu jsou vykonávány v 3559 provozovnách.		
Vázané živnosti specifikované přílohou č. 2 k živnostenskému zákonu jsou vykonávány v 1225 provozovnách.		
Koncesované živnosti zakotvené v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu jsou vykonávány v 2592 provozovnách.		
Živnost volná, kterou stanovuje příloha č. 4 k živnostenskému zákonu, je vykonávána v 10327 provozovnách.		
Název živnosti	Počet vydaných živností podnikatelům se sídlem v Praze 1	Počet oznámených provozoven k dané živnosti v Praze 1
Zpracování kůží a kožešin	0	3
Průvodcovská činnost horská	0	0
Provádění balzamace a konzervace	0	0
Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků	0	0
Barvení a chemická úprava textilií	0	2
Aplikace, výroba a opravy ortopedické obuvi	0	0
Provádění pyrotechnického průzkumu	1	0
Provozování krematoria	1	0
Výroba a opravy sériově zhotovovaných - protéz, - trupových ortéz, - končetinových ortéz, - měkkých bandáží	2	1
Drezúra zvířat	2	0
Zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků	3	0
Provozování pohřební služby	3	1
Pořádání kurzů k získání znalostí k výkonu speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace	3	0
Mlynářství	3	0
Revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu	4	0
Zpracování gumárenských směsí	7	0
Vodní záchranářská služba	7	0
Činnost samostatných likvidátorů pojistných událostí	7	0
Galvanizérství, smaltérství	9	1
Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW	10	98
Nákup, prodej, ničení a zneškodňování pyrotechnických výrobků kategorie P2, T2 a F4 a provádění ohňostrojných prací	10	0
MLékárenství	10	1
Kamnářství	10	0
Výroba a opravy hudebních nástrojů	11	4
Vedení spisovny	11	3
Broušení a leptání skla	11	3
Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot	13	1
Slévárénství, modelářství	13	0
Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy	13	3
Kominictví	14	2

Vnitrozemská vodní doprava	15	22
Hodinářství	15	22
Provozování autoškoly	16	8
Výzkum, vývoj, výroba, ničení, nákup, prodej a skladování výbušnin a munice, zpracování a zneškodňování výbušnin, znehodnocování a delaborace munice a provádění trhacích prací	18	1
Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace - bez použití nebezpečných chemických látek nebo chemických směsí klasifikovaných jako toxické nebo vysoce toxické, s výjimkou speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace v potravinářských a zemědělských provozech, - v potravinářských nebo zemědělských provozech, - nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsí klasifikovanými jako toxické nebo vysoce toxické s výjimkou speciální ochranné dezinfekce a deratizace v potravinářských nebo zemědělských provozech	18	1
Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní	19	1
Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu	21	0
Geologické práce	22	3
Pivovarnictví a sladovnictví	24	1
Čištění a praní textilu a oděvů	25	11
Kovářství, podkovářství	28	1
Zpracování kamene	29	0
Restaurování děl z oboru výtvarných umění, která nejsou kulturními památkami nebo jejich částmi, ale jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií nebo se jedná o předměty kulturní hodnoty	29	3
Oční optika	30	34
Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení	30	1
Izolatérství	35	0
Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny	38	0
Provádění veřejných dražeb - dobrovolných, - nedobrovolných	43	17
Výkon zeměměřických činností	47	3
Péče o dítě do tří let věku v denním režimu	49	8
Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva	54	15
Provádění dobrovolných dražeb movitých věcí podle zákona o veřejných dražbách	61	11
Výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických směsí a prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické	62	25
Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel	62	0
Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže	67	55
Provozování solárií	69	11
Technicko-organizační činnost v oblasti požární ochrany	71	0
Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů	71	0
Psychologické poradenství a diagnostika	76	51
Řeznictví a uzenářství	82	16
Poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	82	7
Nákup a prodej kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty	91	70
Pokrývačství, tesařství	93	2
Provozování cestovní kanceláře - pořádání zájezdů, - zprostředkování spojených cestovních služeb	94	56

Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady	99	6
Oceňování majetku pro - věci movité, - věci nemovité, - nehmotný majetek, - finanční majetek, - obchodní závod	100	20
Montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a plnění nádob plyny	112	6
Malířství, lakýrnictví, natěračství	115	3
Zlatnictví a klenotnictví	124	107
Služby soukromých detektivů	124	2
Obráběčství	124	1
Klempířství a oprava karoserií	132	0
Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob	138	4
Pedikúra, manikúra	178	125
Pekařství, cukrářství	191	47
Vodoinstalatérství, topenářství	233	6
Kosmetické služby	249	243
Holičství, kadeřnictví	255	419
Truhlářství, podlahářství	275	13
Ostraha majetku a osob	312	37
Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti ...	316	94
Opravy silničních vozidel	338	4
Zámečnictví, nástrojářství	383	8
Masérské, rekondiční a regenerační služby	409	291
Zednictví	439	3
Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení	486	20
Realitní zprostředkování	532	102
Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení	616	46
Projektová činnost ve výstavbě	673	103
Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence	1223	269
Provádění staveb, jejich změn a odstraňování	1422	46
Silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče	2108	63
Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin	3385	2271
Hostinská činnost	3952	2438
Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona	47524	10327
Součet	68331	17703

Zdroj: Živnostenský rejstřík, vlastní zpracování Odbor živnostenský ÚMČ Praha 1

4.11 PŘÍLOHY – KAPITOLA VEŘEJNÉ SLUŽBY

4.11.1 SOCIÁLNÍ A NÁVAZNÉ SLUŽBY

Výčet poskytovatelů sociálních a návazných služeb (kategorizováno dle typu služby):

Odborné sociální poradenství
<ul style="list-style-type: none"> • Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy (Centrum sociálních služeb Praha) • Freya, z.s. • Integrační centrum Praha, o.p.s. • Občanská poradna Praha, z.s. • Za branou, z.s. (poradna ambulantní forma) • Poradna pro ženy a dívky Praha • Poradna pro integraci, z.ú. • ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s. • SANANIM - Ambulance pro gambling SANANIM • SANANIM - Case management v adiktologické ambulanci • SANANIM - Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem – COKUZ • SANANIM - Poradna pro rodiče • SANANIM - Centrum ambulantní detoxikace a substituce • Sociální poradna SONS ČR – Praha • Ústav péče z.ú. - Centrum podpory seniora • Živá paměť, o.p.s.- Poradna pro oběti nacismu • ŽIVOT 90 - Odborné sociální poradenství
Pečovatelská služba
<ul style="list-style-type: none"> • Dívčí katolická střední škola - Křižovnická pečovatelská služba • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Benediktská 1100/13, Praha 1-Staré Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (U Zlaté studně 169/1, Praha 1-Malá Strana, 118 00 Praha 011) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Pštrossova 190/18, Praha 1-Nové Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Dlouhá 736/23, Praha 1-Staré Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Týnská 1104/17a, Praha 1-Staré Město, 110 00 Praha 1) • Středisko sociálních služeb - Pečovatelská služba (Samcova 2125/3, Praha 1-Nové Město, 110 00 Praha 1)
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
<ul style="list-style-type: none"> • Česká unie neslyšících, z.ú. - CSS ČUN Praha SAS • Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, zapsaný spolek - Pracoviště SONS ČR, Tyflokalit - Praha • Židovská obec v Praze, Středisko sociálních služeb (Maiselova 250/18, Praha 1-Josefov, 110 00 Praha 1)

Osobní asistence
<ul style="list-style-type: none"> Dohledové centrum Chytré péče Maltézká pomoc, o.p.s., Centrum Praha
Denní stacionáře
<ul style="list-style-type: none"> Denní stacionář, Středisko sociálních služeb, Praha 1
Sociální rehabilitace
<ul style="list-style-type: none"> BONA, o.p.s. - Komunitní centrum JEDNA BEDNA - textilní dílna ve Smečkách DOM - Dům otevřených možností, o.p.s. – DOMJOB Nový Prostor, z.ú. - NOVÝ PROSTOR PRAHA Občanské sdružení Za branou, z. s. - Centrum pomoci po návratu z vězení SANANIM z.ú. - Sociální rehabilitace pro klienty v následné péči Tyfloservis, o.p.s. - Tyfloservis, o.p.s. - Krajské ambulantní středisko Praha a Střední Čechy Ústav péče z.ú. - Aktivní život
Domov pro osoby se zdravotním postižením
<ul style="list-style-type: none"> Domov sociálních služeb Vlašská
Nízkoprahové denní centrum
<ul style="list-style-type: none"> Farní charita Praha 1 Nové Město - Nízkoprahové denní centrum NADĚJE - Středisko Naděje Praha – Bolzanova
Azylové domy
<ul style="list-style-type: none"> 0 x nebo nezveřejněno
Služby následní péče
<ul style="list-style-type: none"> SANANIM z.ú. - Adiktologická ambulance
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
<ul style="list-style-type: none"> LATA - programy pro mládež a rodinu, z.ú.- Rodina (k) sobě Poradna pro integraci, z.ú.- PORADNA PRO INTEGRACI Sdružení na ochranu ohrožených dětí, z.s. - Pobočka SOOD Praha Středisko pro Centrum Terapie Autismu z.s.
Telefonická krizová pomoc
<ul style="list-style-type: none"> Elpida, o.p.s. - Linka seniorů Chytrá Péče, s.r.o. - Krizová linka Chytré péče ONŽ - pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s. - Linka pro ženy a dívky
Terénní programy
<ul style="list-style-type: none"> Farní charita Praha 1 Nové Město - Program Máří PROGRESSIVE o.p.s. - Terénní program Progressive ROZKOŠ bez RIZIKA, z. s.- Terénní programy R-R

Odlehčovací služby
<ul style="list-style-type: none"> Centrum Seňorina, z.s. - Centrum Seňorina služby pro seniory ŽIVOT 90, z.ú. - ŽIVOT 90 - Odlehčovací služba pro seniory
Kontaktní centra
<ul style="list-style-type: none"> Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN o.p.s. - Nízkoprahové středisko Drop In o.p.s.
Chráněné bydlení
<ul style="list-style-type: none"> BONA, o.p.s. - Chráněné bydlení Pod Střechou Společnost DUHA, z.ú. - chráněný byt
Průvodcovské a předčitatelské služby
<ul style="list-style-type: none"> Průvodcovské a předčitatelské služby - TyfloCentrum Praha o. p. s.
Centra denních služeb
<ul style="list-style-type: none"> Domov sociálních služeb Vlašská
Raná péče
<ul style="list-style-type: none"> Společnost pro ranou péči, z.s.
Tísňová péče
<ul style="list-style-type: none"> Chytrá Péče, s.r.o. - CHYTRÁ PÉČE Středisko sociálních služeb - Tísňová péče
Sociálně terapeutické dílny
<ul style="list-style-type: none"> Dívčí katolická střední škola - Sociálně terapeutická dílna Anežka sociálních služeb (Jáchymova 63/3, Praha 1-Josefov, 110 00 Praha 1)
Tlumočnické služby
<ul style="list-style-type: none"> Česká unie neslyšících, z.ú. - CZSP ČUN Česká unie neslyšících, z.ú. - Tlumočnická služba ČUN
Podpora samostatného bydlení
<ul style="list-style-type: none"> Domov sociálních služeb Vlašská - Podpora samostatného bydlení DSSV

5 O ZPRACOVATELI – M.C.TRITON

1. Jsme česká společnost se silnou znalostí lokálního trhu.
2. Jsme tým zkušených lidí z praxe.
3. Navrhujeme funkční řešení a zavedeme je do praxe.
4. Měníme a rozvíjíme postoje lidí v organizacích.
5. Poskytujeme interim manažery.

32

let na trhu

90 000+

rozvíjených nebo
hodnocených osob

3 000+

projektů

100

klientů ročně

Dle žebříčku Czech TOP 100 patříme již několik let mezi
100 nejobdivovanějších firem na českém trhu.

PŘINÁŠÍME FIRMÁM A ÚŘADŮM ODPOVĚDI A ŘEŠENÍ NA TYTO OTÁZKY:

STRATEGIE

Podstatou strategie
je odlišení.
Máme ji?
Rozumí ji naši lidé?
Pomáhá nám v řízení
organizace nebo rozvoje
samosprávy?

OBCHOD A MARKETING

Je náš obchodní model
dostatečně výkonný?
Pracujeme dobře se
vztahy, vytěžíme
potenciál zákazníků?
Obsluhujeme dobře
největší zákazníky?

VÝROBA

Jak zkrátíme
výrobní časy?
Jak snížíme prostoje?
Jak zapojíme lidi do
zefektivňování?
Jak pomůžeme mistrům
ve vedení lidí?

PROCESY A ŘÍZENÍ

Umíme zajistit, aby
každá práce měla smysl a
svého zákazníka?
Je průběh činnosti
organizací efektivní
alespoň jako u dobrých
příkladů z praxe?

LIDÉ

Máme kompetentní,
motivované
a loajální lidi?
Umíme je rozvíjet
a vychovávat si
nástupce?
Jak být úspěšným
vedoucím / lídrem?

INOVACE

Jakým způsobem jsme
uchopili proces inovací?
Jak podporujeme
inovativní lidi
a budujeme inovativní
DNA organizace?
Jak efektivně řídíme
vývoj služeb?

INTERIM MANAGEMENT

Jak rychle stabilizujeme
chod v určitém útvaru?
Co můžeme dělat, když
nemůžeme obsadit
klíčovou pozici?
Jak dobře odřídíme
změnu?

ZÁSObY A LOGISTIKA

Jak efektivní je pohyb
zboží a surovin uvnitř
společnosti?
Jak funguje distribuce
zákazníkům či dalším
partnerům?
Kolik financí nám vážou
zásoby?

Více informací o M.C.TRITON najdete na www.mc-triton.cz